ZEUGMA

II. ULUSLARARASI
MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR
KONGRESİ

18-20 Ocak 2019
Gaziantep

ÖZET KİTABI

Editörler
Dr. Tural MEHMETOĞLU
Zhuldyz SAKHI

ISBN 978-605-7923-97-4

KONGRE ÖZET KİTABI

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 OCAK 2019
GAZİANTEP /TÜRKİYE

Editörler

Dr. Tural MEHMETOĞLU

Zhuldyz SAKHI

İKSAD YAYINEVİ®

(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI: 2014/31220)

TÜRKİYE

TR: +90 342 606 06 75 USA: +1 347 257 9863

E-mail: info@iksad.com

www.iksad.org.tr www.iksadkongre.org

Bu kitabın tüm hakları İKSAD Yayınevi'ne aittir.

Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.

Iksad Publications - 2019©

Yayın Tarihi: 29.01.2019

ISBN 978-605-7923-97-4

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

18-20 Ocak 2019, GAZİANTEP

DÜZENLEYEN KURUMLAR

İKSAD- İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Derneği

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Necati DEMİR

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Doç. Dr. Ömer Okan FETTAHLIOĞLU

KOORDİNATÖR

Zhuldyz SAKHİ

YABANCI KONUŞMACILAR

Masa-Aki IKEDA - Japonya (sy.20)
Natela B. POPKHADZE - Gürcistan (sy. 96)
Qutbodın BURHANI - Afganistan (sy.101)
Elşad HAMİDOV - Azerbaycan (sy. 306)
V.M. OSİPOV - Rusya (sy.355)

KONGRE DİLLERİ

Türkçe, İngilizce, Rusça

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ
18-20 Ocak 2019
GAZİANTEP

BİLİM VE DANIŞMA KURULU

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER ÇALIIMALAR KONGRESİ BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Sadettin PAKSOY	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Füsun Çağlayan	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Tuğrul VAROL	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Necmettin SEZGİN	BATMAN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Akbar VALADBIGI	URUMIYE ÜNİVERSİTESİ
Dr. Mehmet Emin DENİZ	BATMAN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Hande ŞAHİN	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
Dr. Fatih ARSLAN	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Dr. Sarash KONYRBAYEVA	KAZAK KIZLAR DEVLET PEDEGOJİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. A. Ebru AYDIN	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Filiz Guneysu ATASOY	OSMANIYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Bertan RONA	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Şehrinaz GÜNDÜZ	İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Turgay SEBZECİOĞLU	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Nihat PAMUK	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
Dr. Şahin ÇETİNKAYA	UŞAK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Emrah AYDEMİR	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Dr. Elena TINIKOVA	RUSYA BİLİMLER AKADEMİSİ
Dr. Ebru BİRİCİK	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Pakize ÇOBAN KARABULUT	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Burhan BEGER	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Gamze TALİH	BOZOK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Burcu GEZER İEN	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Dr. Yusuf ARSLAN	DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
Dr. Nazan OSKAY	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Nergiz KARADAİ	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Sevcan Güleç SOLAK	KARAMANOGLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
Dr. Dinara FARDEEVA	UFA DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Dr. Şerife PEKKÜÇÜKİEN	KARAMANOGLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
Dr. Vasfiye ÇELİK	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
Dr. Rozelin AYDIN	ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Cengiz AKKALE	ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Zeynep İYİGÜNDOĞDU	ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Selma URFALIOĞLU	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
Dr. Abdullah BEYOĞLU	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
Dr. Zhihuan MENCHUANG	MİNZU ÜNİVERSİTESİ
Dr. Gülsün NAKIBOĞLU	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Demet ÇAKIROĞLU	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Dr. Maha Hamdan ALANAZI	RİYAD KRAL ABDULLAH ÜNİVERSİTESİ

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
18.01.2019 CUMA / **09^{00}-10^{45}**		**Doç. Dr. Ömer KILIÇ**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Prof. Dr. Hüdaverdi BİRCAN Öğr. Gör. Dr. Figen ARSLAN KOÇKAYA online	YERLİ TARIM MAKİNELERİ ÜRETİCİLERİNİN MARKALAŞMA OLGUSUNA AİT DÜŞÜNCELERİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA	
	Prof. Dr. Hüdaverdi BİRCAN Öğr. Gör. Dr. Figen ARSLAN KOÇKAYA online	TÜKETİCİLERİN MARKA TERCİHİNDE SATICININ VE TANITIMIN ETKİSİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA: TARIM MAKİNALARI ÖRNEĞİ	
	Hilal ISLEROGLU	EMULSION STABILTY OF ARGAN OIL	
	Hilal ISLEROGLU	MICROENCAPSULATION OF BIOMATERIALS BY SPRAY FREEZEDRYING	
	Yasemin GÜVEN & Emine ÖNCÜ & Sümbüle K. VAYISOĞLU & Ezgi ÖNEN	SOSYOEKONOMİK DÜZEYİ DÜŞÜK BÖLGELERDE İLKOKULA GİRİŞ MUAYENESİ SONUÇLARI VE HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ KAPSAMINDA OKUL SAĞLIĞI GİRİŞİMLERİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin GÜNGÖR **Oturum 2. başkanı**	MAKARNALIK BUĞDAY (Triticum durum Desf.) GENOTİPLERİNİN VERİM VE VERİM UNSURLARI İLE BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Nedim ALTIN Zir. Müh. Erkut ÖZKESKİN Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin GÜNGÖR	BAZI EKMEKLİK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN BAŞAK YANIKLIĞI HASTALIĞINA (Fusarium graminearum) KARŞI REAKSİYONLARININ BELİRLENMESİ	
	Başak BOZ Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih SÖNMEZDAĞ	HATAY OTLU PEYNİRLERİNİN KOKU, AROMA VE TEKSTÜR PROFİL ANALİZLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	
	Ayşe Aslı Karlı Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih SÖNMEZDAĞ	ARPA MALTININ BESİN İÇERİĞİ, SAĞLIĞA FAYDALARI VE GASTRONOMİ ALANINDA KULLANIMI	
	Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih SÖNMEZDAĞ	BALLARDA BULUNAN AROMA BİLEŞENLERİ, EKSTRAKSİYON YÖNTEMLERİ VE POTANSİYEL BİYOMEDİKAL AKTİVİTELERİ ÜZERİNE BİR DERLEME	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

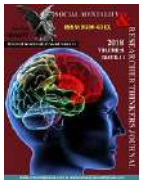

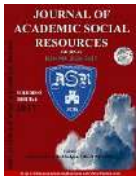

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
18.01.2019 CUMA / **11^{00}-12^{45}**		**Dr. Öğr. Üyesi İsmail AYTAÇ**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Arş.Gör. Dr.Ayşe Gül Uygur online Öğr.Gör. Dr. Sema Polat Prof. Dr. Ahmet Hilmi Yücel	JİMNASTİK YAPAN VE YAPMAYAN KIZ ÖĞRENCİLERİN İNDEKS DEĞERLERİNİN BELİRLENMESİ	
	Öğr.Gör. Dr. Sema Polat online Arş.Gör. Dr.Ayşe Gül Uygur Prof. Dr. Ahmet Hilmi Yücel	18-25 YAŞ ARASINDAKİ SAĞLIKLI BİREYLERDE ESNEKLİK TEST SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Bahar Ayberk & İrem Akgün & Seda Karaca & Tuğçe Duman Özkan & Gülser Cinbaz	SENSOR TECHNOLOGIES IN PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION	
	Gülser Cinbaz & Bahar Ayberk & İrem Akgün & Seda Karaca & Tuğçe Duman Özkan	PROGRESİF SUPRANÜKLEER PALSİ TEDAVİSİNDE FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYONUN YERİ	
	İrem Akgün & Bahar Ayberk & Seda Karaca Tuğçe Duman Özkan & Gülser Cinbaz	İNMELİ HASTALARDA ÜST EKSTREMİTE ROBOTİK REHABİLİTASYONUN ETKİLERİ	
	İhsan KARABULUT Dr. Öğr. Üyesi Hakim ÇELİK Uzm. Dr. Hatice SAYAN	FİBROMİYALJİ HASTALARINDA DÜŞÜK SERUM D VİTAMİNİ SEVİYELERİNİN OKSİDATİF HASAR İLE İLİŞKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	
	Dr. Öğr. Üyesi Olgun TOPAL **Oturum 2. başkanı** Dr. Öğr. Üyesi Müge ÇINA AKSOY Doç Dr. Duygu KUMBUL DOĞUÇ	DARBELİ ELEKTROMANYETİK ALANIN OSTEOPOROZ OLUŞTURULAN RATLARDA KEMİK ÜZERİNE ETKİSİNİN BİYOKİMYASAL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr Ali Muhittin TAŞDOĞAN Dr Elzem ŞEN	KORONER ARTER BYPASS CERRAHİSİNDE PREOPERATİF SPİROMETRE SONUÇLARININ POSTOPERATİF MORTALİTE VE MORBİDİTE İLE İLİŞKİSİ	
	Dr. Öğr. Üyesi İsmail AYTAÇ Dr. Öğr. Üyesi Esra PEKPAK	AĞIR HEMOFİLİ A TANILI OLGUDA TONSİLLEKTOMİ-ADENOİDEKTOMİ: CERRAHİ YÖNTEM VE PERİOPERATİF YÖNETİMİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

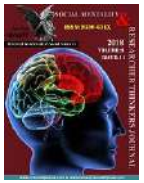

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
18.01.2019 CUMA / **13^{00}-14^{45}**		**Prof. Dr. Ali Fuat ERSOY**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğr. Üyesi Fulden KARADAL **Oturum 2. başkanı**	ÇEŞİTLİ STAPHYLOCOCCUS TÜRLERİNDEKİ DEZENFEKTAN DİRENCİ ÜZERİNE BİR ÖN ÇALIŞMA	
	Dr. Öğr. Üyesi Cevdet YARDIMCI Dr. Öğr. Üyesi Ahmet YÜKSEK	2014 – 2018 YILLARI ARASINDA YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNE BAŞVURAN ZEHİRLENME OLGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Merve ŞANAL Prof. Dr. Ali Fuat ERSOY	OKUL VE AİLE TEMELLİ ÇOCUK CİNSEL İSTİSMARINI ÖNLEME YÖNELİK PROGRAMLAR	
	Prof. Dr. Ali Fuat ERSOY Merve ŞANAL	OTİSTİK ÇOCUK SAHİBİ OLAN AİLELERİN AİLE YÜKLERİNİN BELİRLENMESİ	
	Dr. Ömer Bilgehan SONSEL	MÜZİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAZDIKLARI ÇOCUK ŞARKILARININ İNCELENMESİ	
	Hümeyra NERGİZ online	ASSESSMENT OF POPULATION TREND AND VULNERABILITY OF COMMON POCHARD AYTHYA FERINA INHABITING IN VAN LAKE BASIN	
	Dr. Öğretim Üyesi Ayşe METİN KARAKAŞ online	COPULA-GARCH APPROACH FOR ETHERIUM AND BITCOIN	
	Tuğçe DUMAN ÖZKAN Seda KARACA Bahar AYBERK İrem AKGÜN Gülser CİNBAZ	AKUT İNME HASTALARINDA YAŞ İLE İNME ŞİDDETİ VE MOTOR FONKSİYON SEVİYESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	
	Seda KARACA Tuğçe DUMAN ÖZKAN Bahar AYBERK İrem AKGÜN Gülser CİNBAZ	Evaluation of the Correlation Between Anxiety, Hopelessness and Self-Esteem Levels in Physiotherapy Students	
	Seda KARACA Tuğçe DUMAN ÖZKAN Bahar AYBERK İrem AKGÜN Gülser CİNBAZ	Investigation of the Relation Between Perceived Stress and Job Satisfaction of	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

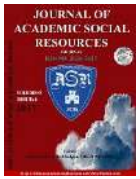

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
18.01.2019 CUMA / 15^{00}-17^{00}		Doç. Dr. Necmettin SEZGİN	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Volkan ÇETİN & Arş. Grv. Fatih ÖZEN & Melih KEKİK & Yusuf Sadi ASLANLAR & Prof. Dr. Salim ASLANLAR	ELEKTRİK DİRENÇ NOKTA KAYNAĞI PARAMETRELERİNİN S700CR ÇELİĞİNİN ÇEKME SIYIRMA MUKAVEMETİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ	
	Volkan ÇETİN & Arş. Grv. Fatih ÖZEN Melih KEKİK & Mehmet BULCA & Yusuf Sadi ASLANLAR & Prof. Dr. Salim ASLANLAR	ELEKTRİK DİRENÇ NOKTA KAYNAĞI PARAMETRELERİNİN FE-MN-C-AL TWIP ÇELİĞİNİN ÇEKME SIYIRMA MUKAVEMETİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ	
	Ömer Faruk ERTUĞRUL & Necmettin SEZGİN	CLASSIFYING SELF-CARE PROBLEMS OF CHILDREN WITH PHYSICAL AND MOTOR DISABILITY BY EXTREME LEARNİNG MACHINES	
	Ömer Faruk ERTUĞRUL & Necmettin SEZGİN	PREDICTING THE GENDER VIA VOICE BY ADAPTIVE LOCAL BINARY PATTERNS	
	Ömer Faruk ERTUĞRUL & Necmettin SEZGİN	OBJECTIVITY DETECTION OF SPORTS ARTICTES BY MACHINE LEARNING METHODS	
	Doç. Dr. Necmettin SEZGİN Doç. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL	BİLEK HAREKETLERİNE DAYALI KAS İŞARETLERİNİN İKİZ SPEKTRUM TABANLI ANALİZİ VE SINIFLANDIRILMASI	
	Doç. Dr. Necmettin SEZGİN Doç. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL	DALGACIK PAKET DÖNÜŞÜMÜ İLE BİYOMEDİKAL İŞARETLERİN ANALİZİ	
	Doç. Dr. Necmettin SEZGİN Doç. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL	EPİLEPTİK EEG İŞARETLERİN ANALİZİ İÇİN FARKLI İŞARET İŞLEME YÖNTEMLERİN KARŞILAŞTIRILMASI	
	Doç. Dr. Mehmet Emin DENİZ **Oturum 2. başkanı**	AL-CAM/EPOKSİ HİBRİT KOMPOZİT TABAKALARIN YORULMA ÖNCESİ VE YORULMA SONRASI DAVRANIŞI	
	Doç. Dr. Mehmet Emin DENİZ	3-NOKTA EĞİLME YÜKLEMESİNE MARUZ BIRAKILMIŞ ORTASINDA DELİK BULUNAN KOMPOZİT PLAKLARIN YORULMA ÖNCESİ VE YORULMA SONRASI DAVRANIŞI	
	Doç. Dr. Mehmet Emin DENİZ Nevra ORAL	ARAMİD/EPOKSİ KOMPOZİT PLAKLARIN BURKULMA YÜKÜ ÜZERİNE DELAMİNASYON GEOMETRİSİ VE YERİNİN ETKİSİ	
	Doç.Dr. Selahattin YAVUZ Öğr.Gör. Feyzi YAŞAR	SINIFLAMA(NOMİNAL) ÖLÇEĞİNE GÖRE KULLANILAN PARAMETRİK OLMAYAN BAĞIMLI ÖRNEKLEM TESTLERİ VE UYGULAMA ALANLARI	
	Öğr.Gör. Feyzi YAŞAR Doç.Dr. Selahattin YAVUZ	VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE BIST'TE İŞLEM GÖREN ÇİMENTO İŞLETMELERİNİN ETKİNLİKLERİNİN ÖLÇÜMÜ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
18.01.2019 CUMA / **17^{15}-19^{00}**		**Doç. Dr. Mustafa Mete**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	FATİH ALAKUŞ Doç. Dr. Mustafa Mete	TİCARET SAVAŞLARININ TARİHİ VE GELİŞMELER EKSENİNDE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ – ÇİN ÖZELİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Alpaslan İŞBİLİR & Doç. Dr. Mustafa Mete	YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ GELİŞİMİ VE PAYI	
	Songül KARADENİZ & Mustafa METE	YENİ SANAYİ DEVRİMİ: ENDÜSTRİ 4.0 VE TÜRKİYE ÜZERİNE BİR İNCELEME	
	Başak BOZ & Dr. Öğr. Üyesi Oya ÖZKANLI	GAZİANTEP MUTFAĞININ KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ VE UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ GELENEKSEL YEMEKLERİNDEN SEÇMELER	
	Dr. Öğr.Üyesi Oya ÖZKANLI	GASTRONOMİ VE SOSYAL HAYATIN ETKİLEŞİMİNİN ÖRNEKLERLE İNCELENMESİ	
	Doç. Dr. Mustafa METE & Ali İmran TATLIBADEM	KAYIT DIŞI EKONOMİNİN ULUSLARARASI BOYUTU VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (TÜRKİYE ÜZERİNE ETKİLERİ)	
	İlayda Zeynep NİYET Dr. Öğr. Üyesi Halil KORKMAZ **Oturum 2. başkanı**	UZAY TURİZMİ ÜZERİNE LİTERATÜR İNCELEMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Halil KORKMAZ Dr. Öğr. Üyesi Neşe AYDIN & İlayda Zeynep NİYET	OTEL İŞLETMELERİNDE YİYECEK İÇECEK ÇALIŞANLARININ DUYGUSAL EMEK DÜZEYLERİNİN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	
	Öğr. Gör. Dr. Yakup ASLAN	TÜRKİYE'DE VADELİ İŞLEM PİYASASINA GENEL BİR BAKIŞ	
	Öğr. Gör. Dr. Yakup ASLAN	ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA SİSTEMLERİNİN FİNANSAL TABLO ANALİZİNE GETİRDİĞİ YENİLİKLER	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

YABANCI KATILIMCILAR/KONUŞMACILAR

- **Firoz FAOZİ & Qutbodın BURHANI (Ass. Professor of Kabul University Languages and Literature Faculty Turkish Department, Afghanistan)**- THE INFLUENCE OF PERSIAN IN AFGANISTAN
- **Dr. Гамидов Эльшад Гамид О (Азербайджанский Государственный Педагогический Университ)**- ОБ ОДНОЙ КРАЕВОЙ ЗАДАЧЕ ДЛЯ ОПЕРАТОРНО – ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНЫХ УРАВНЕНИЙ ВТОРОГО ПОРЯДКА В ГИЛЬБЕРТОВОМ ПРОСТРАНСТВЕ
- **Abdülazim YILDIZ (Öğr. Görevlisi Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi)**- İYONLAŞTIRAN VE İYONLAŞTIRMAYAN RADYASYONDAN KAYNAKLANABİLECEK HASTALIKLARDAN KORUNMA YOLLARI VE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEMELİNDE ANALİZİ
- **Бегендиков А.А. Б.М. Осипов П.Г. Великанов (Казанский государственный энергетический университет, Казань)** ПРОЕКТИРОВАНИЕ ГАЗОТУРБИННОГО ДВИГАТЕЛЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ УСТАНОВКИ МОЩНОСТЬЮ 4 МВТ С КПД НЕ МЕНЕЕ 38%
- **Dr. Natela Borisovna POPKHADZE.** Head of Scholarly Information Center at Phassis Academy in Tbilisi/Tiflis

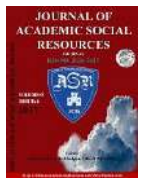

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **09^{00}-11^{00}**		**Dr. Öğretim Üyesi Cihan OĞUZ**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğr. Üyesi Egemen HANIMOĞLU **Oturum 2. başkanı**	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI VE BENLİK SAYGISI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Egemen HANIMOĞLU	AKTİF ÖĞRENMENİN ÖĞRENCİLERİN PERFORMANSINA ETKİSİ	
	İhsan KARTOĞLU Dr. Öğr. Üyesi. Yasemin BAKİ	5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA EĞİLİMLERİNE İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME	
	İhsan KARTOĞLU Dr. Öğr. Üyesi. Yasemin BAKİ	5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZMAYA YÖNELİK TUTUMLARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME	
	Dr.Öğr.Üyesi Rabia SOHBET Öğr.Gör.Esra SERGEK VERİM	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİRLENEN ÇEVRE ve İNSAN SAĞLIĞINA BAKIŞI	
	Dr.Öğr.Üyesi Rabia SOHBET Öğr.Gör.Esra SERGEK VERİM	TEKNOLOJİNİN LİSE ÖĞRENCİLERİNE ETKİSİ	
	Zeynep Sarıkaya İlhan Doç.Dr. Süleyman Doğan	THE EFFECTS OF GAME-BASED TEACHING ON ATTITUDE AND ACADEMIC ACHIEVEMENT IN HIGH SCHOOL MATHEMATICS	
	Öğr. Gör. Havva TARAKCI Öğr. Gör. E. Ebru ŞENTÜRK Doç. Dr. İsmail GÖKDENİZ	ÖĞRENCİLERİN BOŞ ZAMAN YÖNETİMİ BECERİLERİNİN YEREL GİRİŞİMCİLER ÜZERİNE ETKİSİ	
	Öğr. Gör. E. Ebru ŞENTÜRK Öğr. Gör. Havva TARAKCI Dr. Öğr. Üyesi Cihat KARTAL	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN E- TİCARETTEN MEMNUNİYET SEVİYELERİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Cihan OĞUZ	SOSYAL MEDYA GERÇEKTEN "BAĞIMLILIK" MIDIR: ALTERNATİF BİR BAKIŞ	
	Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Nizar ASLAN	SOSYAL MEDYANIN ARACI AKILLI TELEFONLAR VE NOMOFOBİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

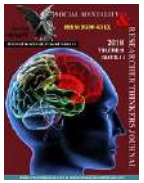

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **11^{00}-13^{00}**		**Dr. Öğr. Üyesi Ebru Delikan**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Uzm. Dr. Birkan İLHAN Doç. Dr. İbrahim Halil TÜRKBEYLER	YAŞLI HASTALARDA ANEMİNİN SIKLIĞI VE FONKSİYONELLİK İLE İLİŞKİSİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Tevfik OZAN Prof. Dr. Osman CEYHAN	KAYSERİ İLİNDE RUTİN KAYITLARA GÖRE GEBE VE SIFIR YAŞ GRUBU BAĞIŞIKLAMA HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Uz. Dr. Mehmet ÖZDEMİR	ASTIMLI ÇOCUKLARDA TEDAVİYE UYUM VE ILAÇLARIN KESILME NEDENLERI	
	Dr. Öğr. Üyesi. Khandakar A. S. M. SAADAT Dr. Kaifee ARMAN Doç. Dr. Masa-Aki IKEDA	ARID3A REGULATES THE TUMOR SUPPRESSOR TAp73 IN OSTEOSARCOMA	
	Muhammetnur Tekayev Dr. Öğr. Üyesi. Khandakar A. S. M. SAADAT	RELATIONSHIP BETWEEN BRADFORD AND NANODROP A280 METHODS IN PROTEIN MEASUREMENT	
	Dr. Öğr. Üyesi. Khandakar A. S. M. SAADAT Dr. Kaifee ARMAN Doç. Dr. Masa-Aki IKEDA	ARID3A DIRECTLY REGULATES AUTOPHAGY RELATED GENE Beclin1 IN OSTEOSARCOMA	
	Dr. Öğr. Üyesi Tayfun Çakır **Oturum 2. başkanı**	TRAVMATİK BEYİN KANAMALARINDA KANAMANIN ARTIŞINA ETKİ EDEN RİSK FAKTÖRLERİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Ebru Delikan	ÇOCUKLARDA ÖN DİŞ KAYİPLARİNDA ESTETİK REHABİLİTASYON	
	Uzman Dr. Hülya ÖZDEMİR	SÜNNET SONRASI GELİŞEN NEONATAL METHEMOGLOBİNEMİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

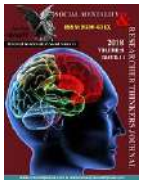

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 13^{00}-15^{00}		Doç. Dr. Oğuz TURGUT	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Fatih SAĞLAM & Hayri SEVER & Saadin OYUCU & Hüseyin POLAT	KÜRESEL BOYUTTA İNSANLIĞIN SOSYAL HAREKETLERİNİ KAYIT ALTINA ALAN BÜYÜK VERİ PROJESİ: GDELT	
	Rabia YILDIZ & R.A. Erhan HORUZ & Prof. Dr. Medeni MASKAN	AN INVESTIGATION ON CONSUMPTION OF GREEN TEA WITH HONEY AND POLLEN	
	Dr. Öğr. Üyesi Sinem GÜRKAN AYDIN & Öğr. Gör. Erdi BİLGİÇ & Dr. Öğr. Üyesi Arzu ÖZGEN Prof. Dr. Mustafa NİZAMLIOĞLU	FİGUS CARİCA KULLANILARAK YEŞİL SENTEZİ GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİNİN KARAKTERİZASYONU VE ANTİBAKTERİYEL ETKİSİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Arzu ÖZGEN Öğr. Gör. Erdi BİLGİÇ Dr. Öğr. Üyesi Sinem GÜRKAN AYDIN Pro. Dr. Mustafa NİZAMLIOĞLU	Hypericum perforatum YAPRAKLARI KULLANILARAK BİYOSENTEZİ GERÇEKLEŞTİRİLEN GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİNİN KARAKTERİZASYONU VE ANTİBAKTERİYEL AKTİVİTELERİNİN BELİRLENMESİ	
	Gürkan AVCI & Doç. Dr. Oğuz TURGUT Prof. Dr. Nevzat ONUR	EVİN ÇATISINA DÜZ OLARAK YERLEŞTİRİLMİŞ YAMUK KESİTLİ GÜNEŞ KOLEKTÖRÜNÜN ÜST YÜZEYİNDEN RÜZGÂRLA OLAN ISI KAYBININ SAYISAL OLARAK İNCELENMESİ	
	Erkan KIZILIRMAK Assoc. Prof. Dr. Oguz TURGUT	THE EFFECT OF LARGE BLOOD VESSELS ON BIO-HEAT TRANSFER IN CANCER TREATMENT BY CRYO-FREEZING METHOD	
	Ibrahim Yasin TERZIOGLU Altug Alp ERDOGAN Assoc. Prof. Dr. Oguz TURGUT	NUMERICAL INVESTIGATION OF RADIANT CEILING COOLING SYSTEM CHARACTERISTICS	
	Öğr. Grv. Mustafa AKSOĞAN Öğr. Grv. Meral ÇALIŞ DUMAN	AKILLI ŞEHİRLERDE ULAŞIM SİSTEMLERİ: GÜNCEL UYGULAMALAR	
	Öğr. Grv. Mustafa AKSOĞAN Öğr. Grv. Meral ÇALIŞ DUMAN	TÜKETİCİ DAVRANIŞLARINDA SOSYAL MEDYANIN ROLÜ; MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA	
	Dr. Öğretim Üyesi Ömer EYÜBOĞLU **Oturum 2. başkanı**	HILLA GÖLÜ (KIRŞEHİR) ŞEHİRLEŞME VE NÜFUS ARTIŞI GİBİ SEBEPLERDEN ÖTÜRÜ YOK OLMA TEHTİDİ ALTINDA	
	Neslihan TEKIN KARACAER Sibel Cigdem TUNCER	THE RELATIONSHIP BETWEEN HbA1c AND MPV LEVELS IN TYPE II DIABETIC PATIENTS AND NON DIABETICS	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

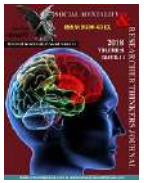

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **15^{00}-17^{00}**		**Dr. Öğr. Üyesi Emine Özlem KÖROĞLU**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Gülsüm YAPRAK Hasan Selçuk SELEK	ÇALIŞMA HAYATINDA 'STRES' KAVRAMININ BOYUTUNUN ÖLÇÜLEBİLİRLİĞİ ve ETKİSİNİN HİSSEDİLEBİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Didem HACIMUSTAFAOĞLU & Hasan Selçuk SELEK & Gülsüm YAPRAK & İsmail AKŞİT & Abdülazim YILDIZ	ENGELLİ ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDAKİ EĞİTİMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Ayşenur GURBETOĞLU Doç. Dr. Cenk HAMAMCIOĞLU	KAVRAMSAL AÇIDAN TOPLU TAŞIMA AKTARMA MERKEZLERİ VE İSTANBUL ÖRNEKLERİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Öğr. Gör. Merve KAYA	TÜRKİYE'DE "ÇOCUK İŞÇİ" KONUSUNDA LİTERATÜR İNCELEMESİ VE SOSYAL HİZMET BAĞLAMINDA BİR DEĞERLENDİRME (1990-2018)	
	Yavuz ARIKAN Öğr. Gör. Merve KAYA	TEKSTİL ATIK SU KAYNAKLI KİRLİLİKLERİN YEŞİL SOSYAL HİZMET PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Emine Özlem KÖROĞLU	KAMU YÖNETİMİ ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Emre YILMAZ **Oturum 2. başkanı**	CİNSİYET DEĞİŞKENİ BAĞLAMINDA DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI TAŞRA TEŞKİLATINDA GÖREV YAPAN DİN GÖREVLİLERİNİN TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
	N.Aybike HÖKELEKLİ Dr. Öğr. Üyesi Oya ÖZKANLI	SOSYAL MEDYANIN GÜNÜMÜZ TÜKETİM TOPLUMLARINDA İNSANLARIN YEME İÇME ALIŞKANLIKLARINI (KÜLTÜRLERİNİ) BİÇİMLENDİRME YÖNTEMLERİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

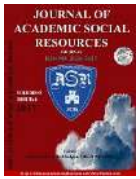

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **17^{00}-19^{00}**		**Prof. Dr. Gülseren YÜCEL**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Prof. İsmail YARDIMCI Öğr.Grv. Hakan ÖCEL	ANADOLU'DA ÇÖMLEKÇİ TORNASINDA EKLEMELİ FORMLAR	
	Prof. Dr. Gülseren YÜCEL	BİLİŞSEL FİLM KURAMI VE SEYİRCİNİN ZİHİNSEL SÜRECİNİN ANALİZİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Haydar BALSEÇEN	ÇAĞDAŞ RESİMDE MÜZİK TEMASI	
	Dr. Öğr. Üyesi Haydar BALSEÇEN	GÜNÜMÜZ SANATININ YENİDEN İNŞA SÜRECİNDE FLUXUS'UN ROLÜ	
	Dr. Öğr.Üyesi Mehmet Akif KAPLAN	I.DÜNYA SAVAŞI OLGUSU OLARAK TÜRK RESMİNDE 1914 KUŞAĞI	
	Emine ASLAN DUMAN Doç. Dr. Ünal İMİK	GELİR DÜZEYİ DEĞİŞKENİNİN ORTAOKUL KADEMESİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN MÜZİK KÜLTÜRÜ VE MÜZİK BEĞENİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	
	Doç. Dr. Ünal İMİK Emine ASLAN DUMAN	POPÜLER MÜZİK ESERLERİNDE METRONOM HIZI DEĞİŞKENİNİN DİNLEYİCİDE OLUŞTURACAĞI DUYGUSAL ETKİYE YÖNELİK TESPİTLER	
	Dr. Öğretim Üyesi Pınar GÜZELGÜN HANGÜN	ATIK MALZEMENİN SERAMİK BÜNYELERDE SANAT İFADESİ OLARAK KULLANIMI	
	Miray ÇETİN	YAŞAR KEMAL'İN "KALEMLER" HİKÂYESİNİN ÇOCUK EDEBİYATI AÇISINDAN İNCELENMESİ	
	Miray ÇETİN	HASAN ALİ TOPTAŞ'IN 'YATAK' HİKÂYESİNDEKİ MEKÂNLARIN OLAYA YANSIMALARI	
	Dr. Öğr. Üyesi Canan ZÖNGÜR **Oturum 2. başkanı**	İLK ÇİN İMPARATORU QİN SHİ HUANGDİ'NİN ANIT MEZARINDA YER ALAN HEYKELLER	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

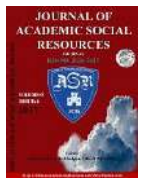

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 09^{00}-11^{00}		Prof. Dr. A. Beril TUĞRUL	ZEUGMA-2
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Prof.Dr. A. Beril TUĞRUL	KIZILDENİZİN ENERJİ POLİTİK ÖNEMİ VE TÜRKİYE AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Prof. Dr. Pınar TATLI SEVEN Doç. Dr. İsmail SEVEN **Oturum 2. başkanı** Dr. Nurgül BİRBEN Kerem KARAKUŞ Ögr. Gör. Dr. Aslıhan SUR ARSLAN Ahmet CEYLANER	YAŞ ŞEKER PANCARI POSASININ İKİ FARKLI SAKLAMA KOŞULU VE SÜRESİNİN BESİN MADDELERİ VE İN VİTRO SİNDİRİM DÜZEYLERİ ÜZERİNE ETKİSİ	
	Ahmet CEYLANER Prof.Dr. Pınar TATLI SEVEN Doç.Dr. İsmail SEVEN Dr. Nurgül BİRBEN Kerem KARAKUŞ Ögr.Gör.Dr.Aslıhan SUR ARSLAN	BAZI MİKROBİYOLOJİK AJANLAR ÜZERİNE YAŞ ŞEKER PANCARI POSASININ İKİ FARKLI SAKLAMA KOŞULU VE SÜRESİNİN ETKİSİ	
	Doç. Dr. Kevser KÖKLÜ	GENELLEŞTİRİLMİŞ PELL DİZİLERİNİN SONLU TOPLAMLARI	
	Kevser KÖKLÜ & Ata KÖKLÜ	BAZI ÖZEL SAYI DİZİLERİNİN TOPLAMLARI ÜZERİNE	
	Doç. Dr. Ömer KILIÇ Dr. Öğr. Üyesi Azize DEMİRPOLAT Prof. Dr. Eyüp BAĞCI & Prof. Dr. Şinasi YILDIRIMLI	GENÇ (BİNGÖL) İLÇESİ ÇEVRESİNDE BULUNAN BAZI ENDEMİK BİTKİLER	
	Dr. Öğr. Üyesi Azize DEMİRPOLAT Doç. Dr. Ömer KILIÇ Prof. Dr. Şinasi YILDIRIMLI & Prof. Dr. Eyüp BAĞCI	GENÇ (BİNGÖL) İLÇESİ ÇEVRESİNDE DOĞAL YAYILIŞLI EKONOMİK DEĞERİ OLAN BAZI BİTKİLER	
	Nazlı Yenihan Yüzer Prof. Dr. Nilüfer Durmaz Hilmioğlu	DİMETİL KARBONAT İLE GAULTHERİA PROCUMBENS YAĞI YEŞİL SENTEZİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

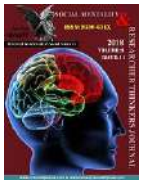

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **11^{00}-13^{00}**		**Dr. Öğretim Üyesi Onur AVCI**	ZEUGMA-2
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğretim Üyesi Onur AVCI	Evaluation of decubitus ulcers cases in intensive care unit	
	Dr.Öğr.Üyesi Hamit YILDIZ **Oturum 2. başkanı**	SİSTEMİK SKLEROZ HASTALARINDA RİTÜKSİMAB ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr.Öğr.Üyesi Hamit YILDIZ	YOĞUN BAKIMLAR NEDEN DRENE EDİLEMİYOR?	
	Volkan ŞENAY Soner ÖZEN	SOME PHYSICAL PROPERTIES OF HYDROPHOBIC ZINC NITRIDE THIN FILMS SYNTHESIZED BY RF MAGNETRON SPUTTERING	
	Uzman Dr. Nezir ÖZGÜN	BİR NÖROBLASTOM OLGUSU IŞIĞINDA AKUT FLASK PARALİZİ'YE YAKLAŞIM:HER ZAMAN NÖROLOJİK SEBEP DÜŞÜNMEYİN!	
	Uzm. Dr. Osman Akdeniz Prof. Dr. Erdal Yılmaz	MALNÜTRİSYONLU ÇOCUKLARDA KARDİYAK DEĞERLENDİRME	
	Öğr. Gör. Tayfun CEYLAN Arş. Gör. Emin KAYMAK Prof. Dr. Birkan YAKAN	SİSPLATİN'İN SIÇANLARDA OLUŞTURDUĞU BÖBREK HASARINA KARŞI KAFEİK ASİT FENETİL ESTER'İN KORUYUCU ETKİSİNİN İNCELENMESİ	
	Çağrı Damar	YENİDOĞANDA RENAL CANDİASİS VE PREDİSPOZAN ÜROLOJİK ANOMALİLER, 5 OLGU	
	Uzm. Dr. Atilla GEMİCİ	HENOCH-SCHONLEIN PURPURASI'NDA AKTİVİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE VON WİLLEBRAND FAKTÖR TAYİNİNİN YERİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

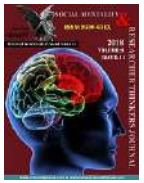

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 13^{00}-15^{00}		Dr. Öğr. Üyesi İlknur ÖZTÜRK	ZEUGMA-2
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğr. Üyesi A. Özge YENİCE CEYLAN **Oturum 2. başkanı**	MİRASTAN YOKSUNLUĞA İLİŞKİN TARTIŞMALI MESELELER	
	Uzman Dr. Etem ÇALIK	SUÇUN TOPLUM YAPISIYLA MÜNASEBETİ	
	Nihal Arda Akyıldız	AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI KURULANA KADAR TÜRKİYE'DE DÜZENLENEN ENGELLİ POLİTİKALARI	
	Nihal Arda Akyıldız	TÜRKİYE'DE ENGELLİLERE YÖNELİK YASAL DÜZENLEMELER	
	Nihal Arda Akyıldız	TÜRKİYE'DE ENGELLİLERE SAĞLANAN HAKLAR	
	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TUNÇ Zeynep Elçin KAMALAK Pınar CAN TUNÇ	TÜRKİYE'DE CUMHURİYETLE BİRLİKTE SİYASAL HAKLARIN KAZANILMASINDA KADIN	
	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TUNÇ Zeynep Elçin KAMALAK Pınar CAN TUNÇ	TÜRKİYE'DE TOPLUMSAL CİNSİYET ALGISINDA KADININ YERİ	
	Dr. Öğr. Üyesi İlknur ÖZTÜRK	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KİŞİLİK İLE MESLEK SEÇİMİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Nuri YAVUZ	RESİM SANATINDA DENEYSEL BİR MALZEME ÖNERİSİ: BİTMEYEN KALEM	
	Dr. Öğr. Üyesi Nuri YAVUZ	YENİ BİR RESİMLEME YÖNTEMİ OLARAK FOREKS (DEKOTA) ÜZERİNE KAZIMA	
	Prof. Dr. Zeynel ÖZLÜ Kerim TİRYAKİ	TÜRK-ALMAN TIBBİ İLİŞKİLERİNE BİR ÖRNEK: ALMANYA TÜBİNGEN DAR'ÜL-FÜNÛNU SERÎRİYÂT MUÂVİNİ DOKTOR MED DEMİR ALİ'YE GÖRE FRENGİ HASTALIĞI, TEDAVİSİ VE KORUNMA YÖNTEMLERİ	
	Prof. Dr. Zeynel ÖZLÜ Kerim TİRYAKİ	OSMANLIDA SEFERBERLİK DÖNEMLERİNDE SALGIN HASTALIKLARA KARŞI HALK SAĞLIĞI MUHAFAZASINA DAİR BULGULAR	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

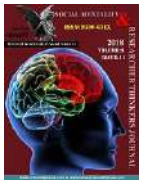

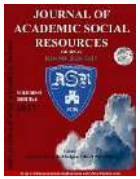

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

ARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **15^{00}-17^{00}**		**Dr. Öğr. Üyesi Bekir GEÇİT**	ZEUGMA-2
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Sebiha ÇOMRUK	OSMANLI DEVLETİ'NDE KADIZÂDELİLER HAREKETİ	
	Aylin Benazır Ateş	YEREL YÖNETİMLERDE KADIN TEMSİLİ (FRANSA-TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI)	
	Dr. Öğr. Gör. Hikmet Eldek Güner **Oturum 2. başkanı**	TARİHİN KAMUSALLAŞMASI	
	Dr.Öğrt. Gör. Hikmet Eldek Güner	DEĞİŞİMİN TETİKLEYİCİSİ "MÜZE"	
	Dr. Natela B. POPKHADZE	A MOSAIC FLOOR AT GAZIANTEP DEPICTING PASIPHAE	
	Dr. Öğr. Üyesi Gülşah Gaye FİDAN Emine BÜLÜN	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI K0446 NUMARALI MECMUA ÜZERİNE	
	Dr. Öğr. Üyesi Gülşah Gaye FİDAN Hakan SÖNMEZ	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI 0223 NUMARALI MECMUADA KAYITLI BİR KUR'AN FALI ÖRNEĞİ	
	Zeynep ERGEN	TÜRK DEVRİM TARİHİ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN KURULUŞU	
	Zeynep ERGEN	OSMANLI DEVLETİNDE DIŞ BORÇLANMA VE DUYUN-U UMUMİYE İDARESİ	
	Firoz FAOZİ Qutbodın BURHANI	THE INFLUENCE OF PERSIAN IN AFGANISTAN	
	Dr. Öğr. Üyesi Bekir GEÇİT	ROTHACKER'DA TARİHSEL GELİŞMENİN DAYANAKLARI: DEVLET VE TARİHİ KRİZLER	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

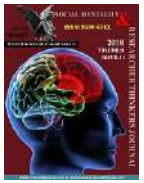

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 17^{00}-19^{00}		Prof. Dr. Salih DOĞAN	ZEUGMA-2
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğr. Üyesi Fırat Ege KARAAT **Oturum 2. başkanı**	KAHTA'DA (ADIYAMAN) SUSUZ KOŞULLARDA YETİŞTİRİLEN FERRAGNES VE FERRADUEL BADEM ÇEŞİTLERİNİN BAZI MEYVE KALİTE ÖZELLİKLERİ	
	Serkan BİLGİÇ Dr. Tuba AKKUŞ Dr. Mine UĞURLU	X-RAY FLUORESCENCE ANALYSIS OF SOME ELEMENTS WITH PEAK TO COMPTON INTENSITY RATIOS AT 59.54 KEV	
	Serkan BİLGİÇ Dr. Tuba AKKUŞ Prof. Dr. Paşa YALÇIN	L X-RAY DIFFERENTIAL CROSS-SECTIONS OF LEAD AT SEVERAL SCATTERING ANGLES AT 59.54 KEV	
	Dr. Şener TARLA	SOME BIOLOGICAL PROPERTIES OF TRISSOLCUS SCUTELLARIS (THOMSON) (HYMENOPTERA: SCELIONIDAE) ON SUNN PEST EGGS GLUED IN CORRECT, INVERSE AND MIXED DIRECTIONS	
	Oğuzhan KENGER & Elif İMRAL Deniz CANBOLAT & Doç. Dr. İbrahim TURAN	GÜMÜŞHANE VE ÇEVRESİNDE YETİŞEN KUŞBURNU (Rosa canina) BİTKİ TÜRÜNÜN RAKIM FARKINA GÖRE C VİTAMİNİ DEĞERLERİ VE ANTİOKSİDAN ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	
	Sedat Çetin YAMAÇ Prof. Dr. Salih DOĞAN Dr. Sibel DOĞAN	Caligonella haddadi BAGHERI and MALEKI (ACARI, CALIGONELLIDAE): A NEWMEMBER OF THE ACAROFAUNA IN TURKEY	
	Dr. Sibel DOĞAN Prof. Dr. Salih DOĞAN Arş. Gör. Ozan Arif KESİK Prof. Dr.Orhan ERMAN Doç. Dr. Hasan Hüseyin ÖZBEK	HARŞİT VADİSİ (TÜRKİYE) RAFİGNATHOİD AKARLARININ (ACARI: RAPHIGNATHOIDEA) COĞRAFİ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ (CBT) İLE HARİTALANDIRILMASI	
	Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet Mustafa İŞGÖR Doç. Dr. Altuğ KÜÇÜKGÜL	İN VİTRO KOLOREKTAL KANSER HÜCRELERİNDE HESPERİDİNİN SİTOTOKSİK ETKİNLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI	
	Doç. Dr. Altuğ KÜÇÜKGÜL Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet Mustafa İŞGÖR Doç. Dr. Azime KÜÇÜKGÜL Prof. Dr. Nizami DURAN	KOLOREKTAL ADENOKARSİNOM HÜCRELERİNDE EPİGALLOKATEŞİN GALLAT (EGCG)'IN ANTİPROLİFERATİF ETKİNLİĞİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

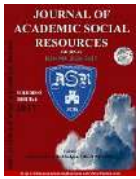

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **09^{00}-11^{00}**		**Doç. Dr. Zehra EREN**	ZEUGMA-3
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr.Öğr.Üyesi Burcu GÜÇYETMEZ TOPAL **Oturum 2. başkanı** Dr.Öğr.Üyesi Mehmet ÜNAL	SÜT DİŞLENME DÖNEMİNDE İKİZ DİŞ GÖRÜLME SIKLIĞI: BİR RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	
	Dr.Öğr.Üyesi Burcu GÜÇYETMEZ TOPAL Prof.Dr.Zuhal KIRZIOĞLU Arş.Gör.Dt. Canan BAYRAKTAR	ANGELMAN SENDROMUNUN ORAL BULGULARI VE DENTAL TEDAVİ PROSEDÜRÜ: 30 AYLIK TAKİP	
	Dr. Öğr. Üy. Duran TOPAK Arş. Gör. Dr. Muhammet YILDIZ Dr. Öğr. Üy. Fatih VATANSEVER	FEMUR İNTERTROKANTERİK KIRIK NEDENİYLE PROKSİMAL FEMUR ÇİVİSİ UYGULANAN HASTALARDA EK HASTALIK VARLIĞININ YATIŞ SÜRESİ ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	
	Dr. Seçil GÜLHAN GÜNER	DÜŞME RİSKİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİ	
	Uzm.Dr Bora UZUNER	ROMATOİD ARTRİTLİ HASTALARDA ANTİ-TNF TEDAVİSİNİN KIKIRDAK YIKIM BELİRTECİ OLAN TİP II KOLLAJEN C-TELOPEPTİD ÜZERİNE ETKİSİ	
	Uzm. Dr. Sertaç KETENÇİ Uzm.Dr Bora UZUNER	TNF ALFA İNHİBİTÖRÜNE DİRENÇLİ ANKİLOZAN SPONDİLİTTE SAKROİLİAK EKLEM ENJEKSİYONU	
	Doç. Dr. Zehra EREN	NEFROLOJİ PRATİĞİNDE İDRAR SEDİMENTİ İNCELENMESİNİN TANI VE TAKİPTEKİ ÖNEMİ	
	Mustafa Nisari	Effects of B12 on lipid peroxidation and antioxidant enzymes during ischemia/reperfusion	
	Prof. Dr. Bülent BAYRAM Onur Can BAYRAK	DERİN ÖĞRENME YÖNTEMLERİYLE TIBBİ GÖRÜNTÜLERDEN KANSERLİ HÜCRE SEGMENTASYONU	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

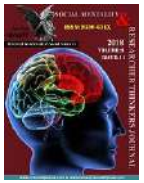

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **11^{00}-13^{00}**		**Prof. Dr. Yahya BOZKURT**	ZEUGMA-3
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Emir ÜSTÜNER Prof. Dr. Nihan ÇETİN DEMİREL	ULUSLARARASI DÜZEYDE FABRİKA KURULUŞ YERİ SEÇİMİNE YÖNELİK BİR YAKLAŞIM	
	İsmail AKŞİT Hasan Selçuk SELEK	6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU KAPSAMINDA İSTİHDAMEDİLEN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UZMANLARININ İŞ TATMİNLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	
	İsmail AKŞİT Dr. Öğr. Üyesi Bahri GÜR	YÜKSEKTE ÇALIŞAN PERSONELLERİN FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ	
	Sefa Enes Kılıç Murathan Kalender Prof. Dr. Yahya Bozkurt	METAL ÜRETİM SEKTÖRLERİNDE FAALİYET GÖSTEREN FİRMALARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DONANIMLARININ ARAŞTIRILMASI	
	Sefa Enes Kılıç Murathan Kalender Prof. Dr. Yahya Bozkurt	FARKLI MALZEMELERDEN OLUŞAN SANDVIÇ LEVHALARIN SÜRTÜNME KARIŞTIRMA NOKTA KAYNAĞIYLA BIRLEŞTIRILMESI	
	Mümin KIRMAN Dr. Öğr. Üyesi Nurettin AKÇAKALE Prof. Dr. H.Özkan GÜLSOY Prof. Dr. Yahya BOZKURT	SÜRTÜNME KARIŞTIRMA NOKTA KAYNAĞI PROSES PARAMETRELERİNİN MİKROYAPI VE MEKANİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNDE ETKİSİ	
	Doç. Dr. Köksal KARADAŞ **Oturum 2. başkanı** Eyup AKSOY	IĞDIR İLİNDE YONCA ÜRETİMİ ve EKONOMİK ÖNEMİ	
	Doç. Dr. Köksal KARADAŞ Eyup AKSOY	IĞDIR İLİNDE MISIR SİLAJI ÜRETİMİ ve EKONOMİK ÖNEMİ	
	Dr. Gül Ş. Huyugüzel KIŞLA Doç. Dr. Burcu TÜRKCAN	TÜRKİYE'DEKİ MEVCUT VE POTANSİYEL KALİFİYE İŞGÜCÜNÜN BEYİN GÖÇÜNE YÖNELİK EĞİLİMLERİ	
	Dr. Gul Huyugüzel Kışla	ANALYZING THE CREDIT RATINGS FROM A SPATIAL PERSPECTIVE	
	Öğr. Gör. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI Doç. Dr. Mehmet BAŞ	LÜKS TÜKET MUTLU OL: LÜKS MARKA TÜKETİMİ-MUTLULUK ENDEKSİ İLİŞKİSİ	
	Öğr. Gör. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI Doç. Dr. Mehmet BAŞ	YAŞAM DOYUMU VE HEDONİK TÜKETİM İLİŞKİSİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

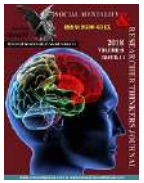

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **13^{00}-15^{00}**		**Doç. Dr. Erhan CENGİZ**	ZEUGMA-3
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Halil KIRDEMİR (*Optimum stu ar-ge merkezi*)	KOMPAKT PALETAYZIR İMALATI	
	Halil KIRDEMİR (*Optimum stu ar-ge merkezi*)	PALET OSİLASYON SİMÜLATÖRÜ TASARIMI VE İMALATI	
	Yağızer YAVUZ & Prof.Dr. Sunullah ÖZBEK Prof.Dr. Serdar SALMAN	NANO-KOMPOZİT MALZEME ÜRETİMİ İÇİN MİKRONİZE SÜNGER DEMİR TOZLARI İLE NANO-METAL OKSİT TOZLARIN HOMOJEN KARIŞIM PARAMETRELERİNİN OPTİMİZE EDİLMESİ	
	Doç. Dr. Sezgin KAÇAR **Oturum 2. başkanı** Emre GÜLERYÜZ Doç. Dr. Devrim AKGÜN Prof. Dr. İlyas ÇANKAYA Doç. Dr. Cüneyt BAYILMIŞ	DOĞRUSAL OLMAYAN SİSTEMLERİN FREKANS CEVABININ ELDE EDİLMESİ İÇİN ANALOG DEVRE TASARIMI	
	Doç. Dr. Sezgin KAÇAR Emre GÜLERYÜZ Doç. Dr. Devrim AKGÜN Prof. Dr. İlyas ÇANKAYA Doç. Dr. Cüneyt BAYILMIŞ	DOĞRUSAL OLMAYAN SİSTEMLERİN FREKANS CEVABININ ELDE EDİLMESİ İÇİN VOLTERRA SERİLERİ TEMELLİ TANIMLAMA FONKSİYONLARININ KULLANILMASI	
	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KORUMAZ Merve Nur TOYDEMİR	KONYA ENDÜSTRİYEL MİRASININ BELİRLENMESİ VE KORUNMASINA YÖNELİK DEĞERLENDİRİLMELER	
	Hüseyin EFE & Dr. Öğretim Üyesi Volkan ONAR M. Görkem ÇINAR	THE EFFECT OF WELDING CURRENTS ON MICROSTRUCTURES IN MAG WELDING OF S690QL SERIES STEELS IN USED HEAVY DUTY MACHINES	
	M. Görkem ÇINAR Dr. Öğretim Üyesi Volkan ONAR Hüseyin EFE	MICROSTRUCTURE ANALYSIS OF XAR STEEL PLATE WELDED BY MAG WELDING METHOD USING DIFFERENT WELDING CURRENTS	
	Öğr. Grv. Dr. Aydan AKSOĞAN KORKMAZ	ALTERNATİF TEMİZ ENERJİ: LİNYİT-BİYOKÜTLE KARIŞIMLARININ BİRLİKTE PİROLİZİ	
	Doç. Dr. Erhan CENGİZ Prof. Dr. İsmail Hakkı Karahan	Ni-B/hBN KOMPOZİTLERDEKİ NİKELİN VALANS ELEKTRONİK YAPISININ K β /K α X-IŞINI ŞİDDET ORANLARIYLA BELİRLENMESİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **15^{00}-17^{00}**		**Doç. Dr. Mediha TÜRKTAN**	ZEUGMA-3
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Arş. Gör. Rümeysa Gamze TAŞKIN Arş. Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL	CRANIAL İNDEKSLERİN ANTROPOMETRİK OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Arş. Gör. Rümeysa Gamze TAŞKIN Arş. Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL	KADAVRA TESPİT SOLÜSYONLARININ KARŞILAŞTIRILARAK İNCELENMESİ	
	Nurgül ÖZDEMİR Kübra ÇABUK	TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİ HASTA KREŞİ OLMASIN	
	Nurgül ÖZDEMİR Tuğba İŞLER	PSİKİYATRİK HASTALIK TANISI ALMIŞ BİREYLERİN AİLELERİNİN BAKIM YÜKÜ	
	Uzm. Dr. Özer Özlü	HİATAL HERNİ ve GASTRO ÖZEFAGEAL REFLÜSÜ BULUNAN HASTALARDA LAPAROSKOPİK NİSSEN FUNDOPLİKASYONUNUN TEDAVİDEKİ YERİ	
	Dr.Mehmet Ali Narsat, Dr. Önder Özden	ÇOCUKLARDA NADIR GÖRÜLEN ÖZOFAGUS ADENOKARSINOMU OLGU SUNUMU	
	Dr. Önder Özden	PARSIYEL SPLENIK ARTER EMBOLIZASYONU SONRASI DALAK RÜPTÜRÜ	
	Dr. Öğr. Üyesi. Murat Alpua **Oturum 2. başkanı**	EYLÜL 2014-MAYIS 2016 TARİHLERİ ARASINDA NÖROLOJİ KLİNİĞİNDE YATAN SEREBROVASKÜLER OLAY VAKALARININ DEMOGRAFİK VE ETYOLOJİK ÖZELİKLERİNİN İNCELENMESİ	
	Doç. Dr. Mediha TÜRKTAN Dr.Öğr.Üyesi Dr. Alper Avcı	MEDİASTİNOSKOPİ GİRİŞİMLERİNDE KARDİYOPULMONER BYPASS GEREKTİREN MAJOR DAMAR YARALANMALARI: OLGU SUNUMU	
	Uzm. Dr. Kayhan Gürbüz	GENEL CERRAHİ HASTALARINDA AMELİYAT SONRASI DERİN VEN TROMBOZUNUN ÖNLENMESİNDE DÜŞÜK MOLEKÜLER AĞIRLIKLI HEPARİN ETKİNLİĞİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

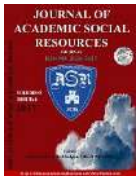

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **17^{00}-19^{00}**		**Dr. Öğretim Üyesi Okan SARIGÖZ**	ZEUGMA-3
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Öğr. Gör. Aysel ARSLAN Öğr. Gör. Ebrar ILIMAN Öğr. Gör. Rukiye ASLAN	SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMA KAYGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	
	Öğr. Gör. Ebrar ILIMAN Öğr. Gör. Aysel ARSLAN Öğr. Gör. Rukiye ASLAN	SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA KAYGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	
	Öğr. Gör. Gamze Çetinkaya Dr. Öğr. Üyesi Abdullah GÜLLÜ Doç. Dr.Esin GÜLLÜ	EGZERSİZ YAPMA ALIŞKANLIĞI EDİNMİŞ 35-45 YAŞ ARASI KADINLARIN STRESLE BAŞA ÇIKMA DÜZEYLERİ	
	Dr. Sedat ALEV **Oturum 2. başkanı**	KOLAYLAŞTIRICI OKUL YAPISI VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	
	Mehmet BAZOĞLU Dr.Öğr.Ü. Hasan Selçuk SELEK	KAMU KURUMU ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ'NE BAKIŞ AÇISI İLE MEVCUT DURUMUN İSTATİSTİKSEL ANALİZİ (ŞANLIURFA ÖRNEĞİ)	
	Mehmet BAZOĞLU	DEVLET VE VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDE Kİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTELERİNİN, OKUTULAN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DERSLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	
	Emin ÖZEN	EĞİTİMDE GÜNCEL EĞİLİMLER VE EĞİTİM BİLİŞİM AĞI(EBA)	
	Yunus Emre AĞPAK	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÜSTBİLİŞSEL FARKINDALIK DÜZEYLERİ İLE MATEMATİK DERSİ ÜSTBİLİŞSEL FARKINDALIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Okan SARIGÖZ	ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM ARAŞTIRMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Okan SARIGÖZ	ÖĞRENCİLERİN OKUL İKLİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Okan SARIGÖZ	ÖĞRENCİLERİN OKUL İKLİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 09^{00}-11^{00}		Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SOLAKHAN	ZEUGMA-4
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	GÜLSÜM ÇELİK Dr. Öğr. Üyesi Gülay YAZICI	ACİL SERVİSLERDE ADLİ VAKAYA YAKLAŞIMDA HEMŞİRE: NEDEN ÖNEMLİ?	
	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SOLAKHAN	ÇOCUKLUK ÇAĞI BÖBREK TAŞLARININ TEDAVİSİNDE PERKÜTAN NEFROLİTOTOMİ DENEYİMLERİMİZ	
	Öğr.Gör.Esra Sergek Verim **Oturum 2. başkanı** Uzman Ebe Nazlı Akar	KADIN SAĞLIĞINA YÖNELİK TARAMA PROGRAMLARINDA GÜNCEL DURUM	
	Öğr.Gör.Esra Sergek Verim Uzman Ebe Nazlı Akar	ÜREME SAĞLIĞININ ÖNEMİ	
	Öğr.Gör.Esra Sergek Verim Uzman Ebe Nazlı Akar Doç Dr.Sevda Eliş Yıldız	ANNE SÜTÜNÜN BEBEK VE ANNE AÇISINDAN YARARLARI	
	Nurgül ÖZDEMİR Yılmaz SARIBOĞA	KADINLARDAKİ POSTPARTUM DEPRESYON VE HEMŞİRENİN ROLÜ	
	Tuğba Akdaş Doç.Dr Selma Ateş Dr.Öğr.Üyesi Selçuk Nazik Şerife Bilal Dr.Öğr.Üyesi Ahmet Rıza Yard.Doç.Dr Mehtap Omaç Sönmez	SAĞLIK HİZMETİ İLİŞKİLİ KANDİDA ENFEKSİYONLARINDA RİSK FAKTÖRLERİ VE İNVAZİV ARAÇ KULLANIMI İLİŞKİSİ	
	Muhittin ÇELİK	YENİDOĞANDA SİYANOZUN NADİR BİR NEDENİ: METHEMOGLOBINEMI	
	Dr. Öğr. Üyesi Metin ÜNLÜ	GÖZ KAPAĞI MALİGN TÜMÖRLERİNDE CERRAHİ SONUÇLARIMIZ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

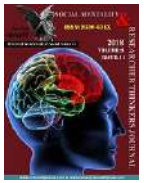

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 11^{00}-13^{00}		Dr. Öğr. Üyesi Nihan UYGUR	ZEUGMA-4
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Beyza KIZILOĞLU Senem KAYMAZ KOCA	DUVAR VE İHTİMALLERİ	
	Doç. Dr. Arzu SOYCAN Yusuf FASLAK	KARAYOLU İNŞAATINDA YAPILAN JEODEZİK ÇALIŞMALAR VE KARAYOLU GEOMETRİSİ	
	Doç. Dr. Arzu SOYCAN Yusuf FASLAK	TÜNEL DEFORMASYONLARI VE TÜNELLER İÇİN YAPILAN JEODEZİK ÇALIŞMALAR	
	İpek DÖKÜMCÜ Arş. Gör. Uğur EMİROĞLU Prof. Dr. Erhan ALTAN	MERCHANT MODELİ'NİN BAZI POLİMER MALZEMELERİN ORTOGONAL KESİMİNDE UYGULANMASI	
	Dr. Öğr. Üyesi Nihan UYGUR	MUTLAK NEM DEĞİŞİMLERİ ÜZERİNDE BARAJ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: KAHRAMANMARAŞ KILAVUZLU VE ADATEPE BARAJLARI ÖRNEĞİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Nihan UYGUR	AKDENİZ BÖLGESİNDEKİ DÖNEMSEL SICAKLIK DEĞİŞİMLERİNİN İNCELENMESİ	
	Uğur KAPCAK Esra ÇETİN Levent KAHRAMAN Doç Dr. Hüsnü GERENGİ	BİSİKLET LASTİKLERİNDE SIRT DESENİNİN PERFORMANSA ETKİSİ	
	Hasan Ziya HAMİDİOĞULLARI Dr. Öğr. Üyesi Hasan GÜZEL Doç.Dr.Selahattin KOCAMAN	HATAY İLİ GENELİNDE MEYDANA GELEN TAŞKINLARIN SEBEP VE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Arş. Gör. Hamza TAŞ Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Fadıl SOYKÖK	KESME KALINLAŞMASI GÖSTEREN SIVILARIN REOLOJİK DAVRANIŞININ ARAŞTIRILMASI	
	Asst. Prof. Dr. İbrahim Fadıl SOYKÖK **Oturum 2. başkanı** Ümit ŞAFAK	THE EFFECT OF GRADED DESIGN ON THE STRESS DISTRIBUTION AND THE BURST PRESSURE IN FLAMENT WOUND COMPOSITE PRESSURE VESSELS	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

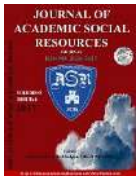

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 13^{00}-15^{00}		Doç. Dr. Özlem OVAYOLU	ZEUGMA-4
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BAŞTÜRK	KONJENİTAL KLORÜR DİYARESİ: NADİR BİR OLGU	
	Doç. Dr. Özlem OVAYOLU	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMİNDE SİMÜLASYON YÖNTEMİNİN KULLANIMI: GÜNCEL YAKLAŞIM	
	Doç. Dr. Özlem OVAYOLU	İNTEGRATİF YAKLAŞIM: AROMATERAPİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer KATAR	GELENEKSEL SÜLÜK TEDAVİSİ UYGULANMASI SONRASI SERUM INR SEVİYESİNİN BEKLENENDEN UZUN SÜRE YÜKSEK KALMASI	
	Devlet DOĞRUER, Doç. Dr Selma ATEŞ, Dr. Öğr. Üyesi Adem DOĞANER, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rıza ŞAHİN Dr. Öğr. Üyesi Mehtap OMAÇ SÖNMEZ	YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN İNVAZİV ARAÇ İLİŞKİLİ ENFEKSİYONLARIN ÖNLEMESİNE YÖNELİK BİLGİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	
	Öğr. Gör. Abdülazim YILDIZ Dr. Öğr. Üyesi Ercan KÖSE	İYONLAŞTIRAN VE İYONLAŞTIRMAYAN RADYASYONDAN KAYNAKLANABİLECEK HASTALIKLAR KORUNMA YOLLARI VE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEMELİNDE ANALİZİ	
	Dr. Öğr. Üye. M. Enes COŞKUN **Oturum 2. başkanı**	SON 5 YILDA ÇOCUK ACİL SERVİSİNE TRAFİK KAZASI NEDENİYLE BAŞVURAN HASTALARIN DEMOGRAFİK VERİLERİNİN İNCELENMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ÖZCAN KÜÇÜK	OSSEOİNTEGRE DENTAL İMPLANT KIRIĞI: 2 OLGU SUNUMU	
	Dr. Öğr. Üys. Aydın KESKİNRUZGAR	EKTOPİK DİŞLER VE ALT ÇENEDE PARESTEZİYE NEDEN OLAN EKTOPİK BİR DİŞ	
	Dr. Seçil GÜLHAN GÜNER Doç. Dr. Özlem OVAYOLU Prof. Dr. Nimet OVAYOLU	HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ BAKIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	
	Doç. Dr. Özlem OVAYOLU Dr. Seçil GÜLHAN GÜNER Prof. Dr. Nimet OVAYOLU	İNTÖRN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN UYKU KALİTESİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

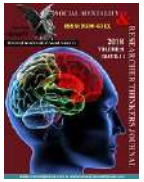

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 15^{00}-17^{00}		Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN	ZEUGMA-4
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI	KENTSEL NİTELİKLİ ARITMA ÇAMURUNUN BAFRA OVASI MÜNAVEBE SİSTEMİNDE BAKİYE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: I. BİTKİLERİN VERİM VE BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI Dr. Betül BAYRAKLI Prof. Dr. Orhan DENGİZ	KENTSEL NİTELİKLİ ARITMA ÇAMURUNUN BAFRA OVASI MÜNAVEBE SİSTEMİNDE BAKİYE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: II. TOPRAKLARIN BAZI FİZİKSEL VE KİMYASAL ÖZELLİKLERİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI Prof. Dr. Orhan DENGİZ Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI	ORDU İLİ TARIM TOPRAKLARININ AĞIR METAL İÇERİKLERİNE YÖNELİK ZENGİNLEŞME FAKTÖRLERİNİN FARKLI ENTERPOLASYON MODELLER KULLANILARAK KONUMSAL DAĞILIMLARININ BELİRLENMESİ	
	Ebru KAYA Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN	NEUTROSOPHİC ÜÇLÜ KÜMELER ÜZERİNDE NORMLU YAPILAR	
	Doç.Dr. Memet Şahin E.Derya Özdinç	FIXED POINT THEOREMS IN FUZZY 2-METRIC SPACES	
	Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI **Oturum 2. başkanı**	GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE DOĞAL OLARAK YETİŞEN BAZI ÖNEMLİ TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER	
	Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI	ANCHUSA TÜRLERİNİN TIBBİ VE DOĞAL BOYA OLARAK KULLANIM OLANAKLARI	
	Arş. Gör. Yasemin KÜTÜK Doç. Dr. Adnan AKSU	PARALAKS BAKIŞ İLE SAMSUN KENTİ KIYI BANDINDA 'SPANDREL' VE 'ARA UZAM' ARAYIŞLARI	
	Arş. Gör. Semih PAK Dr. Öğr. Üyesi Ali UYSAL	GRUP ASANSÖR SİSTEMLERİ İÇİN DENEY DÜZENEĞİNİN TASARIMI VE GERÇEKLEŞTİRİLMESİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

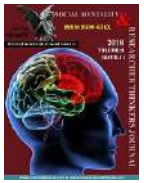

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 17^{00}-19^{00}		Doç. Dr. Tarkan ERGÜN	ZEUGMA-4
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÇELİK	FRONTAL SİNÜS UZANIMLI NAZOGLABELLAR DERMOİD KİST	
	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÇELİK, Arş. Gör. Müslüm AYRAL Arş. Gör. Mustafa ÇOBAN	ÇOCUKLARDA NADİR BİR PERİFERİK FASİYAL PARALİZİ NEDENİ: RAMSAY HUNT SENDROMU	
	Doç. Dr. Tarkan ERGÜN	ERİŞKİN ANTERİOR DİZ AĞRILI HASTALARDA KUADRİSEPS YAĞ YASTIKÇIĞI SIKIŞMA SENDROMUNUN SIKLIĞI VE KYYSS' NUN TEDAVİSİNDE FİZİK TEDAVİNİN ETKİNLİĞİ	
	Doç. Dr. Tarkan ERGÜN	AKUT DİZ TRAVMALI ERİŞKİN HASTALARDA: KEMİK KONTÜZYON PATERNİ İLE KAS ZEDELENMESİ ARASIDNAKİ İLİŞKİ: MRG ÇALIŞMASI	
	Doç. Dr. Tarkan ERGÜN	AKUT DİZ TRAVMALI ERİŞKİN HASTALARININ MRG BULGULARI VE MRG BULGULARI İLE YAŞ, CİNSİYET VE DİZİN SUBKUTAN YAĞ KALINLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ	
	Nurgül ÖZDEMİR Hakan TEKİN	PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNDE SPİRİTUAL BAKIMIN ÖNEMİ	
	Nurgül ÖZDEMİR Elif KAYA	ATAERKİL TOPLUMLARDA KADIN-KADINA YÜKLENEN SORUMLULUKLAR VE KADIN RUH SAĞLIĞINDA HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI	
	Nurgül ÖZDEMİR Merve Sevim TEKİN	MADDE KULLANIM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİ GÜÇLENDİRMEDE FARKINDALIK VE DUYGU DÜZENLEME STRATEJİLERİ GELİŞTİRMENİN ÖNEMİ: HEMŞİRE GÖZÜNDEN BİR DERLEME	
	Nurgül ÖZDEMİR Merve ÇAPAR	ATILGANLIK KAVRAMI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNDEKİ ÖNEMİ	
	Uzm. Dr. Nurşen TANRIKULU	EBSTEİN ANOMALİSİNDE CONE TİPİ CERRAHİ TAMİR; 12 VAKALIK SERİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Babürhan ÖZBEK **Oturum 2. başkanı**	EKSTRAKARDİYAK FONTAN PROSEDÜRÜ; 45 VAKALIK SERİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

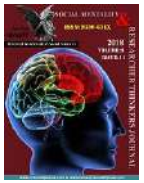

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **09^{00}-11^{00}**		**Prof. Dr. M. Salih Mercan**	ZEUGMA-5
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Yasemin DOĞAN	TRABZON'DA YAŞAYAN AFGANİSTAN UYRUKLU SIĞINMACILARIN GÖÇ DENEYİMLERİ VE SORUNLARI	
	Prof. Dr. M. Salih Mercan	MOSKOVA SEFARETİ'NDE CEREYAN EDEN HADİSE HAKKINDA TEATİ OLUNAN NOTALAR: ÇANTA OLAYI (21 NİSAN 1922)	
	Prof. Dr. M. Salih Mercan	TBMM 'NİN KURULUŞ YILLARINDA İÇ VE DIŞ SİYASİ DURUM (1920)	
	Prof. Dr. M. Salih Mercan	TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN İLK YILLARINDA GÜMRÜK FAALİYETLERİ (1923-1938)	
	Dr. Öğretim Üyesi Fahrettin Geçen, Emrah Aslanhan,	FRANCİSCO GOYA'NIN SANATSAL ÇALIŞMALARINDAKİ RESİMSEL VURGUYA YÖNELİK ÇÖZÜMLEMELER	
	Dr. Öğretim Üyesi Fahrettin Geçen	GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ GÖREN ÖĞRENCİLERDE YARATICILIĞIN ORTAYA ÇIKARILMASI	
	Dr. Öğretim Üyesi Fahrettin Geçen	OSMANLI MİNYATÜRLERİNDE NAKKAŞ OSMAN'IN ŞEMAİLNAME ADLI ESERİNDE PADİŞAH FİGÜRLERİNİ ELE ALIŞ BİÇİMİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Cavit Polat **Oturum 2. başkanı**	SAÇIKARA AŞİRETİNİN GAZİANTEP -İSLAHİYE BÖLGESİNDEKİ UZANTISI KELEBEKLİLERİN KÜLTÜREL YAŞAMINDA DOKUMA FAALİYETLERİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Serkan ŞAHİN Öğr. Gör. Haluk SATIR	FİNANSAL EĞİTİM VE FİNANSAL OKURYAZARLIK İLİŞKİSİ: KSÜ ÖRNEĞİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

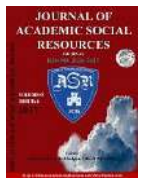

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **11^{00}-13^{00}**		**Dr. Ahmet Turan ALADAĞ**	ZEUGMA-5
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Arş. Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK Arş. Gör. Rümeysa Gamze TAŞKIN Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL	SUTURAE CRANII'NIN MORFOLOJİK VE MORFOMETRİK DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Arş. Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK Arş. Gör. Rümeysa Gamze TAŞKIN Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL	OSSA SUTURALIA GÖRÜLME SIKLIĞI VE MORFOMETRİSİ	
	Dr. Ahmet Turan ALADAĞ Dr. Özge TEMİZ Doç. Dr. Hikmet Yeter ÇOĞUN Prof. Dr. Ferit KARGIN	GEÇMİŞTEN GELECEĞE NANOPARTİKÜL VE TOKSİSİTESİ	
	Dr. Özge TEMİZ **Oturum 2. başkanı** Dr. Ahmet Turan ALADAĞ Doç. Dr. Hikmet Yeter ÇOĞUN Prof. Dr. Ferit KARGIN	SİLİKON DİOKSİT METAL NANO PARTİKÜLLERİNİN (SİO 2 NP) Oreochromis niloticus SOLUNGAÇ DOKUSUNDA Na + /K + - ATPase AKTİVİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİ	
	Dr. Ahmet Turan ALADAĞ Dr. Özge TEMİZ Doç. Dr. Hikmet Yeter ÇOĞUN Prof. Dr. Ferit KARGIN	GÖRÜNÜR TEHLİKE: MİKROPLASTİKLER	
	Burak Bal Mehmet Fazıl Kapcı	EFFECT OF HEAT TREATMENTS ON THE BOND STRENGTH OF COLD ROLL BONDED SN COATED STEELS	
	Yalçın TAHTALI Zeynel CEBECİ	GEN DİZİLERİNDE (CDNA MİKROARRAY) TEMEL BİLEŞENLER ANALİZİNİN UYGULANMASI	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

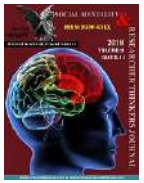

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **13^{00}-15^{00}**		**Doç. Dr. Pınar ERKEKOGLU**	ZEUGMA-5
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğr. Üyesi Zehra Hatipoğlu **Oturum 2. başkanı**	YENİDOĞANLARDA VE ÇOCUKLARDA İNTRAOPERATİF MEKANİK VENTİLASYON STRATEJİLERİ: ANKET ÇALIŞMASI	
	Dr. Öğr. Üyesi Aysun TÜRE YILMAZ , Merve ÖZLÜ	HEMŞİRELİKTE PERFORMANS DEĞERLENDİRME	
	Dr. Öğr. Üyesi Aysun TÜRE YILMAZ Nazlıhan EFE	HEMŞİRELİKTE İŞ DOYUMU	
	Abdulsemet ZORTUL Hilal KIZILTUNÇ ÖZMEN Şaban Oğuz DEMİRDÖĞEN	PROSTAT KANSERİNİN TEDAVİSİNDE RADYOTERAPİ VEYA CERRAHİ YAPILMIŞ HASTALARDA TEDAVİYE YANIT DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Alperen Vural	RETROSTERNAL TİROİD CERRAHİSİ: 30 OLGUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Öğr. Gör. Can MAVRUK Dr. Öğr. Üyesi Ersin KIRAL	DEPRESYONUN MEKÂNSAL YÖNÜ VAR MIDIR?	
	Didem Oral Unzile Sur Prof.Dr. Yakut Akyön Doç.Dr. Pınar Erkekoglu	AUTOPHAGIC EFFECTS OF HELICOBACTER PYLORI INFECTION IN GASTRIC ADENOCARCINOMA CELLS	
	Doç.Dr. Pınar Erkekoglu	TOXIC EFFECTS OF VACCINE INGREDIENTS: A SPECIAL FOCUS ON VACCINE PRESERVATIVES	
	Arş. Gör. Emine Ararat, Dr. Öğr. Üye. Eda Didem Yalçın	TÜKÜRÜK BEZİ HASTALIKLARINDA GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Mehmet İlhan Şahin	ENDOSKOPİK EKSPLORATİF TİMPANOTOMİ TECRÜBEMİZ – ÖN SONUÇLAR	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

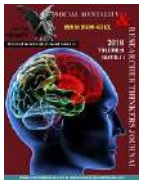

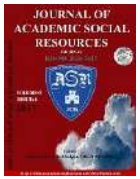

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / 15^{00}-17^{00}		Prof. Dr. İsmail BAKAN	ZEUGMA-5
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Yakup Küçük Doç. Dr. Cüneyt Yılmaz	MİKROFONLAR ARACILIĞIYLA SES KAYNAĞI KONUM TESPİTİ	
	Doç. Dr. Salih YEŞİL Burcu ÖZEL Mine Alagöz	ZAMAN YÖNETİMİNİN YAŞAM DOYUMU VE AKADEMİK PERFORMANS ÜZERİNE ETKİSİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	
	Doç. Dr. Salih YEŞİL **Oturum 2. başkanı** Burcu ÖZEL	TÜKENMİŞLİK SENDROMUNUN İŞ TATMİNİ ÜZERİNE ETKİSİ: KAHRAMANMARAŞ'TA HEMŞİRELER ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI	
	Öğr.Gör.Esra ÖZDEMİR KÜÇÜK Prof.Dr.Muhsin KILIÇ	ENDÜSTRİDE ATIK AKIŞKANDAN ENERJİ GERİ KAZANIMI İÇİN GÖVDE-BORU TİPİ ISI DEĞİŞTİRİCİ TASARIMI VE EKONOMİK ANALİZİ	
	Öğr.Gör.Esra ÖZDEMİR KÜÇÜK Prof.Dr.Muhsin KILIÇ	BİRLEŞİK ORGANİK RANKINE ÇEVRİMİ VE BUHAR SIKIŞTIRMALI SOĞUTMA ÇEVRİMİNİN FARKLI AKIŞKANLAR İÇİN TERMODİNAMİK ANALİZİ	
	Prof. Dr. İsmail BAKAN Mehtap KOÇDEMİR Makbule OĞUZ Hamran AMIRLI	PATERNALİST LİDERLİĞİN POZİTİF NEPOTİZM ALGISI ÜZERİNE ETKİSİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI	
	Prof. Dr. İsmail BAKAN Makbule OĞUZ Mehtap KOÇDEMİR Hamran AMIRLI	ÖRGÜTSEL SESSİZLİĞİN İŞGÖREN PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI	
	Öğr. Grv. Mustafa AKSOĞAN & Öğr. Grv. Harun BAYER	GELİŞEN TOPLUMDA TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞINA BİR BAKIŞ	
	Öğr. Grv. Harun BAYER & Öğr. Grv. Mustafa AKSOĞAN	STEM EĞİTİMİ VE TEMEL YÖNELİMLER	
	Öğr.Gör.Harun BAYER	MALATYA İLİ KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ SEKTÖR PROFİLİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

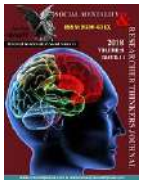

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
19.01.2019 CUMARTESİ / **17^{00}-19^{00}**		**Dr. Öğr. Üyesi Selami Erdoğan**	ZEUGMA-5
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Özcan EKİCİ & Dr. Mehmet DEMİRKOL	SOSYAL DEĞİŞİMLER SONRASI ÖĞRETMEN ADAYLARINDA OLUŞAN ÜNİVERSİTE ALGISI	
	Dr. Özcan EKİCİ & Dr. Mehmet DEMİRKOL	BİREYİN TOPLUMSALLAŞMASINDA MEDYANIN ETKİSİ	
	Dr. Özcan EKİCİ	ÖĞRETMEN ADAYLARINDA "ADALET" KAVRAMINA İLİŞKİN OLUŞAN ZİHİNSEL İMGELER	
	Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan ALKIŞ **Oturum 2. başkanı** Ayşe DARENDELİ	İSLAM HUKUKU AKİT NAZARİYESİ AÇISINDAN ELEKTRONİK ORTAMDAKİ AKİTLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan ALKIŞ Cebrail YAVUZ	İSLAM HUKUKUNDA HİYEL YAKLAŞIMI VE TESİR ETTİĞİ ALANLAR	
	Öğr. Gör. İsmail YILMAZ	CAMİÜ'L-AHKAMİ'L KUR'AN BAĞLAMINDA KURTUBÎ'NİN HAD CEZALARINI YORUMLAMA METODU	
	Dr. Öğr. Üyesi Selami Erdoğan	MEDENİYET OLUŞUMU VE VARLIK ANLAYIŞI	
	Dr. Öğr. Üyesi Selami Erdoğan	TASAVVUF BİLİMİNDEKİ MARİFET VE MUHABBET OKULLARI AÇISINDAN, MODERN EĞİTİM FELSEFELERİ: MUKAYESELİ BİR İNCELEME	
	Dr. Öğr. Üyesi Selami Erdoğan	HAKİKATİN NORMATİF OKUNUŞUNDA İKİ SÜRÇME BİÇİMİ: YAHUDİLEŞME VE HRİSTİYANLAŞMA	
	Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN Doç. Dr. İsmail GÖKHAN	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN EGZERSİZ BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN Prof. Dr. Recep KÜRKÇÜ	8 VE 11 YAŞ ELİT OLMAYAN YÜZÜCÜLERDE 20 METRE KOŞU İLE 25 METRE SERBEST STİL YÜZME DERECELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

YABANCI KATILIMCILAR/KONUŞMACILAR

- **Firoz FAOZİ & Qutbodın BURHANI (Ass. Professor of Kabul University Languages and Literature Faculty Turkish Department, Afghanistan)**- THE INFLUENCE OF PERSIAN IN AFGANISTAN
- **Dr. Гамидов Эльшад Гамид О (Азербайджанский Государственный Педагогический Университ)**- ОБ ОДНОЙ КРАЕВОЙ ЗАДАЧЕ ДЛЯ ОПЕРАТОРНО – ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНЫХ УРАВНЕНИЙ ВТОРОГО ПОРЯДКА В ГИЛЬБЕРТОВОМ ПРОСТРАНСТВЕ
- **Abdülazim YILDIZ (Öğr. Görevlisi Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi)**- İYONLAŞTIRAN VE İYONLAŞTIRMAYAN RADYASYONDAN KAYNAKLANABİLECEK HASTALIKLARDAN KORUNMA YOLLARI VE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEMELİNDE ANALİZİ
- **Бегендиков А.А. Б.М. Осипов П.Г. Великанов (Казанский государственный энергетический университет, Казань)** ПРОЕКТИРОВАНИЕ ГАЗОТУРБИННОГО ДВИГАТЕЛЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ УСТАНОВКИ МОЩНОСТЬЮ 4 МВТ С КПД НЕ МЕНЕЕ 38%
- **Dr. Natela Borisovna POPKHADZE**. Head of Scholarly Information Center at Phassis Academy in Tbilisi/Tiflis

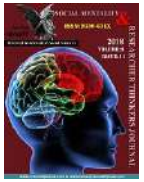

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
20.01.2019 PAZAR / **09^{00}-11^{00}**		**Araş. Gör. Dr. Ceyhun KAVRAYICI**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Tahara Afrin Liza & Fusun Balik Sanli Rouhollah Nasirzadehdizaji	COMPARISON OF DATA COMBINATION AND IMAGE FUSION ALGORITHMS IN AGRICULTURAL AREAS	
	Araş. Gör. Dr. Ceyhun KAVRAYICI	OKUL MÜDÜRLERİNİN LİDERLİK STİLLERİNİN İNCELENMESİ	
	Araş. Gör. Dr. Ceyhun KAVRAYICI	ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	
	Araş. Gör. Dr. Ceyhun KAVRAYICI	ÖĞRE TMENLERİN DAVRANIŞ VE ÖĞRETİM YÖNETİMİ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE'YE UYARLAMASI	
	Mert Yıldırım & Merve Bal & Murat Kapıdere Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih Sönmezdağ **Oturum 2. başkanı**	FARKLI AĞAÇ ÇEŞİTLERİ İLE TÜTSÜLENMİŞ SÜZME YOĞURDUN DUYUSAL KARAKTERİZASYONU	
	Merve Bal & Mert Yıldırım & Murat Kapıdere Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih Sönmezdağ	HATAY KÜNEFE PEYNİRİNİN DAMLA SAKIZI (PİSTACİA LENTİSCUS L.) İLE AROMATİZE EDİLMESİ VE LPA, PCA YÖNTEMLERİ İLE İNCELENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	
	Murat Kapıdere & Merve Bal & Mert Yıldırım Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih Sönmezdağ	TIBBI VE AROMATİK BİTKİLERLE HAZIRLANAN TOFU PEYNİRİNİN DUYUSAL KARAKTERİZASYONU	
	Dr. Гамидов Эльшад Гамид О.	ОБ ОДНОЙ КРАЕВОЙ ЗАДАЧЕ ДЛЯ ОПЕРАТОРНО – ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНЫХ УРАВНЕНИЙ ВТОРОГО ПОРЯДКА В ГИЛЬБЕРТОВОМ ПРОСТРАНСТВЕ	
	Dr. Öğr. Üyesi Yusuf ZALAOĞLU Doç. Dr. Tahsin TURĞAY Doç. Dr. Gürcan YILDIRIM	POWDER X-RAY DIFFRACTION ANALYSIS AND RELATED CRYSTALLOGRAPHIC FINDINGS FOR Bi 2.1 Sr 2.0-x Ti x Ca 1.1 Cu 2.0 O y CERAMIC COMPOUNDS	
	Dr. Öğr. Üyesi Yusuf ZALAOĞLU Doç. Dr. Tahsin TURĞAY Doç. Dr. Gürcan YILDIRIM	DETERMINATION OF RELATIONSHIP BETWEEN SOME CHARACTERISTIC BEHAVIORS AND Sr/Ti PARTIAL SUBSTITUTION IN Bi-2212 CRYSTAL SYSTEM	
	Dr. Öğr. Üyesi Yusuf ZALAOĞLU Doç. Dr. Tahsin TURĞAY Doç. Dr. Gürcan YILDIRIM	EFFECT OF ALIOVALENT Sr/Ti PARTIAL SUBSTITUTION ON CHARACTERISTIC TWO-STAGE TRANSITION TEMPERATURES RELATED TO dρ/dT CURVES FOR Bi-2212 SUPERCONDUCTING PHASE	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

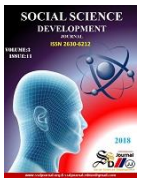

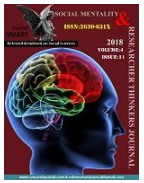

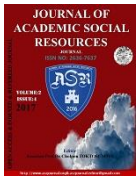

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
20.01.2019 PAZAR / **11^{00}-13^{00}**		**Dr. Öğr. Üye. Fatma YILMAZ COŞKUN**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Öğretim Üyesi Metin Çalışır	YÜKSEK DÜZEYDE FLORÜR İÇEREN İÇME SULARININ DİŞ YAPILARINA ETKİLERİ	
	Öğr. Gör. Seval TÜFEKÇİ Doç. Dr. Selma ATEŞ Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rıza ŞAHİN	DELİCİ-KESİCİ ALET YARALANMALARINA MARUZ KALAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA MARUZİYET SONRASI DEPRESYON, ANKSİYETE VE STRESLERİNİN İNCELENMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Rıfkı TOPÇUL	LİPOPATİN VE PARP İNHİBİTÖRÜNÜN KOMBİN KULLANIMININ ÜÇLÜ NEGATİF MEME KANSER HÜCRELERİ ÜZERİNE IN VİTRO ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Rıfkı TOPÇUL Dr. İdil ÇETİN	NAB-PAKLİTAKSEL VE PARP İNHİBİTÖRÜNÜN BİRLİKTE KULLANIMININ RAHİM AĞZI KANSER HÜCRELERİ ÜZERİNE IN VİTRO ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Yasemin KIRLANGIÇ Doç. Dr Selma ATEŞ Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ERDOĞAN, Dr. Öğr. Üyesi Selçuk NAZİK, Dr. Öğr. Üyesi Mehtap OMAÇ SÖNMEZ	DİYABETİK AYAK ENFEKSİYONLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Dr.Öğr.Üyesi Murat Abdulhamit ERCİŞLİ	TAM DÜZELTME AMELIYATI UYGULANAN FALLOT TETRALOJILI HASTALARDA AMELIYAT SONRASI DÖNEMDE KARDIYOPULMONER EGZERSIZ TESTI VE EKOKARDIYOGRAFI İLE EGZERSIZ KAPASITESI VE SAĞ VENTRIKÜL FONKSIYONLARININ DEĞERLENDIRILMESI	
	Dr. Öğr. Üye. Fatma YILMAZ COŞKUN	TRANSKATETER AORTİK KAPAK İMPLANTASYONU YAPILAN HASTALARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ, KISA VE ORTA DÖNEM SONUÇLARI: TEK MERKEZ VERİLERİ	
	Dr. Öğr. Üyesi. Bilal EGE **Oturum 2. başkanı**	BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ AĞIZ, DİŞ VE ÇENE CERRAHİSİ KLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN ALDIKLARI TEDAVİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Mehmet Demirkol	MANDİBULA DİŞ DEPLASMANINA SEBEP OLMUŞ GENİŞ HACİMLİ ODONTOMA: 2 OLGU RAPORU VE TEDAVİ YAKLAŞIMLARI	
	Şeyho Cem YÜCETAŞ Necati ÜÇLER	CORRELATION BETWEEN ACUTE PHASE REACTANTS AND NEUROLOGICAL SCORES IN TRAUMATIC SUBARACHNOID HEMORRHAGE	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

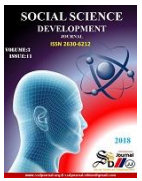

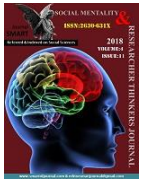

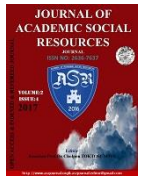

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
20.01.2019 PAZAR / 13^{00}-15^{00}		Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK	ZEUGMA-1
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
	Cem Kağar Şükran Çakır Arıca	A PILOT STUDY ABOUT THE EVALUATION OF AQUATIC ECOSYSTEM IN PAYAS DISTRICT	
	Çetin Sert Şükran Çakır Arıca	A STUDY ON SOME SPRING WATERS IN THE MOUNTAINS OF AMANOS IN İSKENDERUN	
	Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK	KASKAT BAĞLI YÜKSEK GERİLİM AKIM TRANSFORMATÖRLERİNE AİT YALITIM PROBLEMLERİNİN İNCELENMESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK	DİJKSTRA ALGORİTMASI KULLANILARAK ACİL DURUM YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİNDEKİ EN KISA YOL PROBLEMLERİNİN ÇÖZÜMÜ	
	Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK	DETECTION OF POWER TRANSFORMER CORE AND WINDING INCIPIENT FAULTS USING DISSOLVED GAS ANALYSIS METHOD	
	Dr. Öğr. Üyesi Selim Serhan YILDIZ Araş. Gör. Cafer İlker ÜSTÜNER	ÇOK ÖLÇÜTLÜ KARAR VERME YÖNTEMİ İLE EN UYGUN RÜZGAR ENERJİ SANTRAL YERLERİNİN BELİRLENMESİNE DAİR MODEL OLUŞTURULMASI	
	Dr. Öğr. Üyesi Selim Serhan YILDIZ Öğr. Gör. Ali ÖZKAN	KUZEYDOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDEKİ DEPREM TEHLİKESİNİN KESTİRİLEBİLMESİNE YÖNELİK FAY HAREKETLERİNİN İZLENMESİ	
	Dr.Öğr.Ü. Selim Serhan YILDIZ Doç.Dr. Güler YALÇIN Öğr.Gör.Celal BIÇAKCI	HARİTA MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİNDE STAJ UYGULAMASININ ÖNEMİ: OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ HARİTA MÜHENDİSLİĞİ ÖRNEĞİ	
	Arş. Gör. Dr. Bahadır UÇAN	SANAT VE TEKNOLOJİ BAĞLAMINDA ÜÇ BOYUTLU DİJİTAL GÖRÜNTÜLEME TEKNİKLERİNİN KULLANIMI: ODDVİZ SANAT KOLLEKTİFİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK **Oturum 2. başkanı** Hasan CANGİ	ENERJİ İLETİM HATTININ BİLGİSAYAR DESTEKLİ ANALİZİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK Hasan CANGİ	FOTOVOLTAİK GÜÇ SİSTEMLERİNDE SICAKLIĞIN ÇIKIŞ GÜÇÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK Hasan CANGİ	HARMONİK KAYNAĞI OLARAK ALTI DARBELİ KONTROLSUN DOĞRULTUCUNUN BİLGİSAYAR DESTEKLİ ANALİZİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

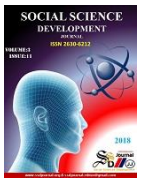

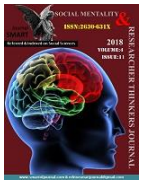

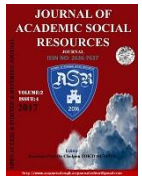

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
20.01.2019 PAZAR / **15^{00}-17^{00}**		**Dr. Öğretim Üyesi Hale Çolakoğlu Er**	ZEUGMA-1
SÜRE	**YAZARLAR**	**BAŞLIK**	
	Dr. Devrim SARIBAL online	MANYETİK ALAN MARUZİYETİNİN KLOTHO GEN EKSPRESYONU ÜZERİNE ETKİSİ	
	Sadettin Selçuk BAYSAL	MEAN PLATELET VOLUME LEVELS İN ISOLATED CORONARY ARTERY ECTASIA	
	Dr. Öğr. Üys. Fatih AKSOY **Oturum 2. başkanı**	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ ENDODONTİ KLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN ENDODONTİK TEDAVİ İHTİYACININ BELİRLENMESİ	
	Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Erkan Kaplama	ERİŞKİN TONSİLLEKTOMİLERİNDE POSTOPERATİF KANAMA VE AĞRI AÇISINDAN HARMONİK BIÇAK VE BİPOLAR KOTER TEKNİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	
	Dr. Öğretim Üyesi Hale Çolakoğlu Er	AKTİF SAKROİLİİT TANISINDA STIR SEKANS YETERLİ OLABİLİR Mİ?	
	ZEKİYE BETÜL KARADEMİR Doç. Dr. SELMA ATEŞ Dr. Öğr. Üyesi AHMET RIZA ŞAHİN Dr. Öğr. Üyesi SELÇUK NAZİK	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA HASTANESİ'NDE ANTİBİYOTİK KULLANIMI NOKTA PREVELANS ÇALIŞMASI	
	Şeyma BAŞKAN Doç. Dr. Selma ATEŞ Dr. Öğr. Üyesi Selçuk NAZİK Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rıza ŞAHİN	HASTA REFAKATÇİLERİNİN HASTANE ENFEKSİYONLARI HAKKINDA BİLGİ DÜZEYLERİ, TUTUM VE YAKLAŞIMLARININ BELİRLENMESİ	
	Emine Fırtına Çakı, Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Omaç Sönmez Doç. Dr.Selma Ateş	HEKİMLERİN ANTİBİYOTİK KULLANIMI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Şerife BİLAL Doç. Dr. Selma ATEŞ Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Azim OKYAY Tuğba AKDAŞ Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rıza ŞAHİN	YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE MDR (MULTİDRUG-RESİSTANT) MİKROORGANİZMALARLA PNÖMONİ GELİŞEN HASTALARDA RİSK FAKTÖRLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	
	Deniz CANBOLAT Ayşe ARSLAN Doç. Dr. İbrahim TURAN	ARTVİN ŞAVŞAT YÖRESİ PROPOLİSİNİN FARKLI EKSTRAKLARININ ANTİOKSİDAN AKTİVİTELERİNİN İNCELENMESİ	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

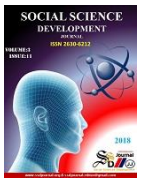

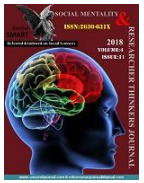

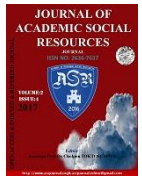

ZEUGMA II. ULUSLARARASI MULTİ DİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

18-20 Ocak / Gaziantep

TARİH			SALON
20.01.2019 PAZAR / 17^{00}-19^{00}			ZEUGMA-1
SÜRE	YAZARLAR	BAŞLIK	
	Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERTAP	STRUCTURAL AND OPTICAL PROPETIES OF CdTe AND CdZnTe CRYSTALS	
	Dr Öğrt Üyesi Erkan Hirik	GÜNÜMÜZ ÜROLOJİ PRATİĞİNDE GÖZDEN DÜŞMÜŞ BİR GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMİ: İVP BUNU GERÇEKTEN HAK EDİYOR MU?	
	Araş. Gör. Dr. Muhammet Mesut Nezir ENGİN, Dr. Öğr. Üy. Önder KILIÇASLAN, Prof. Dr. Kenan KOCABAY	ÇOCUK HASTALARDA 25-OH VİTAMİN D VE C-REAKTİF PROTEİN DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: D VİTAMİNİ EKSİKLİĞİ İNFLAMASYONA ZEMİN HAZIRLIYOR MU?	
	Dr. Öğr. Üy. Önder KILIÇASLAN, Araş. Gör. Dr. Muhammet Mesut Nezir ENGİN, Araş. Gör. Dr. Merve ASLANTAŞ, Prof. Dr. Kenan KOCABAY	YENİDOĞAN POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN ANNELERİN TOPUK KANI TESTİ BİLGİ DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
	Yasin Çetin & Emriye Hilal Yayan	YÖNETİCİ HEMŞİRELERİN YENİLİKÇİ DAVRANIŞLARININ ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIĞA ETKİSİ	
	Yasin Çetin & Emriye Hilal Yayan	HASTANEDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN HEMŞİRELİK DIŞI GÖREVLERİNİN ARAŞTIRILMASI	
	Prof. Dr. Salih DOĞAN	TOPRAK AKARLARI Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı! **POSTER**	
	Burcu Ataseven Namik Borucu Mevlude Canlica	A STUDY ON APPLE VINEGAR POSTER	
	Mevlude Canlica	MANYETIC CIRCULAR DICROISM PROPERTIES OF SUBSTITUTED BALL-TYPE PHTHALOCYANINES POSTER	
	Бегендиков А.А. & Б.М. Осипов & П.Г. Великанов	ПРОЕКТИРОВАНИЕ ГАЗОТУРБИННОГО ДВИГАТЕЛЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ УСТАНОВКИ МОЩНОСТЬЮ 4 МВТ С КПД НЕ МЕНЕЕ 38%	

Not: ***Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,***
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 10 dk. süre kullanabilirsiniz.

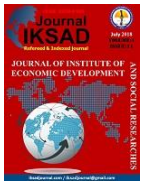
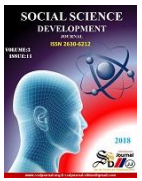

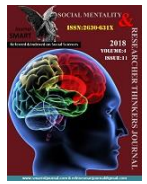

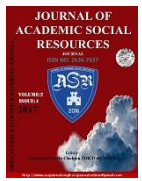

FOTOĞRAF GALERİSİ

Tüm fotoğraflara FACEBOOK sayfamızdan ulaşabilirsiniz
(İKSAD KONGRE TOPLULUĞU)

İÇİNDEKİLER

KONGRE KÜNYESİ	i
FOTOĞRAFLAR	ii
BİLİM KURULU	iii
PROGRAM	iv
ÖNSÖZ	v

METİNLER

Egemen HANIMOĞLU ***ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI VE BENLİK SAYGISI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ***	**1**
Egemen HANIMOĞLU ***AKTİF ÖĞRENMENİN ÖĞRENCİLERİN PERFORMANSINA ETKİSİ***	**2**
İhsan KARTOĞLU, Yasemin BAKİ ***5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA EĞİLİMLERİNE İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME***	**3**
İhsan KARTOĞLU, Yasemin BAKİ ***5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZMAYA YÖNELİK TUTUMLARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME***	**4**
Rabia SOHBET, Esra SERGEK VERİM ***ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİRLENEN ÇEVRE VE İNSAN SAĞLIĞINA BAKIŞI***	**5-6**
Rabia SOHBET, Esra SERGEK VERİM ***TEKNOLOJİNİN LİSE ÖĞRENCİLERİNE ETKİSİ***	**7-8**
Zeynep Sarıkaya İLHAN, Süleyman DOĞAN ***THE EFFECTS OF GAME-BASED TEACHING ON ATTITUDE AND ACADEMIC ACHIEVEMENT IN HIGH SCHOOL MATHEMATICS***	**9**
Havva TARAKCI, E. Ebru ŞENTÜRK, İsmail GÖKDENİZ ***ÖĞRENCİLERİN BOŞ ZAMAN YÖNETİMİ BECERİLERİNİN YEREL GİRİŞİMCİLER ÜZERİNE ETKİSİ***	**10**
E. Ebru ŞENTÜRK, Havva TARAKCI, Cihat KARTAL ***ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN E- TİCARETTEN MEMNUNİYET SEVİYELERİ***	**11**
Cihan OĞUZ ***SOSYAL MEDYA GERÇEKTEN "BAĞIMLILIK" MIDIR: ALTERNATİF BİR BAKIŞ***	**12**
Mehmet Nizar ASLAN ***SOSYAL MEDYANIN ARACI AKILLI TELEFONLAR VE NOMOFOBİ***	**13-14**
Birkan İLHAN , İbrahim Halil TÜRKBEYLER ***YAŞLI HASTALARDA ANEMİNİN SIKLIĞI VE FONKSİYONELLİK İLE İLİŞKİSİ***	**15**
Ahmet Tevfik OZAN, Osman CEYHAN ***KAYSERİ İLİNDE RUTİN KAYITLARA GÖRE GEBE VE SIFIR YAŞ GRUBU***	**16**

BAĞIŞIKLAMA HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Mehmet ÖZDEMİR *ASTIMLI ÇOCUKLARDA TEDAVİYE UYUM VE İLAÇLARIN KESİLME NEDENLERİ*	17
Khandakar A. S. M. SAADAT, Kaifee ARMAN, Masa-Aki IKEDA *ARID3A REGULATES THE TUMOR SUPPRESSOR TAP73 IN OSTEOSARCOMA*	18
Muhammetnur TEKAYEV, Khandakar A. S. M. SAADAT *RELATIONSHIP BETWEEN BRADFORD AND NANO OP A280 METHODS IN PROTEIN MEASUREMENT*	19
Khandakar A. S. M. SAADAT, Kaifee ARMAN, Masa-Aki IKEDA *ARID3A DIRECTLY REGULATES AUTOPHAGY RELATED GENE BECLİN1 IN OSTEOSARCOMA*	20
Tayfun ÇAKIR *TRAVMATİK BEYİN KANAMALARINDA KANAMANIN ARTIŞINA ETKİ EDEN RİSK FAKTÖRLERİ*	21
Ebru DELİKAN, Seçkin AKSU *ÇOCUKLARDA ÖN DİŞ KAYİPLARİNDA ESTETİK REHABİLİTASYON*	22
Hülya ÖZDEMİR *SÜNNET SONRASI GELİŞEN NEONATAL METHEMOGLOBİNEMİ*	23
Sezgin KAÇAR , Emre GÜLERYÜZ, Devrim AKGÜN, İlyas ÇANKAYA, Cüneyt BAYILMIŞ *DOĞRUSAL OLMAYAN SİSTEMLERİN FREKANS CEVABININ ELDE EDİLMESİ İÇİN ANALOG DEVRE TASARIMI*	24
Fatih SAĞLAM Hayri SEVER ,Saadin OYUCU, Hüseyin POLAT *KÜRESEL BOYUTTA İNSANLIĞIN SOSYAL HAREKETLERİNİ KAYIT ALTINA ALAN BÜYÜK VERİ PROJESİ: GDELT*	25
Rabia YILDIZ, R.A, Erhan HORUZ , Medeni MASKAN *AN INVESTIGATION ON CONSUMPTION OF GREEN TEA WITH HONEY AND POLLEN*	26
Sinem GÜRKAN AYDIN, Erdi BİLGİÇ, Arzu ÖZGEN, Mustafa NİZAMLIOĞLU *FİGUS CARİCA KULLANILARAK YEŞİL SENTEZİ GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİNİN KARAKTERİZASYONU VE ANTİBAKTERİYEL ETKİSİ*	27
Arzu ÖZGEN, Erdi BİLGİÇ, Sinem GÜRKAN AYDIN, Mustafa NİZAMLIOĞLU *HYPERİCUM PERFORATUM YAPRAKLARI KULLANILARAK BİYOSENTEZİ GERÇEKLEŞTİRİLEN GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİNİN KARAKTERİZASYONU VE ANTİBAKTERİYEL AKTİVİTELERİNİN BELİRLENMESİ*	28
Gürkan AVCI, Oğuz TURGUT, Nevzat ONUR *EVİN ÇATISINA DÜZ OLARAK YERLEŞTİRİLMİŞ YAMUK KESİTLİ GÜNEŞ KOLEKTÖRÜNÜN ÜST YÜZEYİNDEN RÜZGÂRLA OLAN ISI KAYBININ SAYISAL OLARAK İNCELENMESİ*	29
Erkan KIZILIRMAK, Oguz TURGUT *THE EFFECT OF LARGE BLOOD VESSELS ON BİO-HEAT TRANSFER İN CANCER TREATMENT BY CRYO-FREEZİNG METHOD*	30
Ibrahim Yasin TERZIOGLU, Altug Alp ERDOGAN, Oguz TURGUT *NUMERICAL INVESTIGATION OF RADIANT CEILING COOLING SYSTEM*	31

CHARACTERISTICS	
Mustafa AKSOĞAN, Meral ÇALIŞ DUMAN *AKILLI ŞEHİRLERDE ULAŞIM SİSTEMLERİ: GÜNCEL UYGULAMALAR*	32
Mustafa AKSOĞAN, Meral ÇALIŞ DUMAN *TÜKETİCİ DAVRANIŞLARINDA SOSYAL MEDYANIN ROLÜ; MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA*	33
Ömer EYÜBOĞLU *HILLA LAKE (KIRŞEHİR) IS IN DANGER OF EXTINCTION BECAUSE OF THE CAUSES SUCH AS URBANIZATION AND POPULATION GROWTH*	34
Neslihan TEKIN KARACAER, Sibel Cigdem TUNCER *THE RELATIONSHIP BETWEEN HBA1C AND MPV LEVELS IN TYPE II DIABETIC PATIENTS AND NON DIABETICS*	35
Gülsüm YAPRAK, Hasan Selçuk SELEK *ÇALIŞMA HAYATINDA 'STRES' KAVRAMININ BOYUTUNUN ÖLÇÜLEBİLİRLİĞİ VE ETKİSİNİN HİSSEDİLEBİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ*	36
Didem HACIMUSTAFAOĞLU, Hasan Selçuk SELEK, Gülsüm YAPRAK, İsmail AKŞİT, Abdülazim YILDIZ *ENGELLİ ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDAKİ EĞİTİMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ*	37
Ayşenur GURBETOĞLU, Cenk HAMAMCIOĞLU *KAVRAMSAL AÇIDAN TOPLU TAŞIMA AKTARMA MERKEZLERİ VE İSTANBUL ÖRNEKLERİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ*	38
Merve KAYA *TÜRKİYE'DE "ÇOCUK İŞÇİ" KONUSUNDA LİTERATÜR İNCELEMESİ VE SOSYAL HİZMET BAĞLAMINDA BİR DEĞERLENDİRME (1990-2018)*	39
Yavuz ARIKAN, Merve KAYA *TEKSTİL ATIK SU KAYNAKLI KİRLİLİKLERİN YEŞİL SOSYAL HİZMET PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ*	40
Emine Özlem KÖROĞLU *KAMU YÖNETİMİ ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ*	41
Emre YILMAZ *CİNSİYET DEĞİŞKENİ BAĞLAMINDA DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI TAŞRA TEŞKİLATINDA GÖREV YAPAN DİN GÖREVLİLERİNİN TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*	42-43
N. Aybike HÖKELEKLİ, Oya ÖZKANLI *SOSYAL MEDYANIN GÜNÜMÜZ TÜKETİM TOPLUMLARINDA İNSANLARIN YEME İÇME ALIŞKANLIKLARINI (KÜLTÜRLERİNİ) BİÇİMLENDİRME YÖNTEMLERİ*	44-45
Hüdaverdi BİRCAN , Figen ARSLAN KOÇKAYA *YERLİ TARIM MAKİNELERİ ÜRETİCİLERİNİN MARKALAŞMA OLGUSUNA AİT DÜŞÜNCELERİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA*	46
Hüdaverdi BİRCAN , Figen ARSLAN KOÇKAYA *TÜKETİCİLERİN MARKA TERCİHİNDE SATICININ VE TANITIMIN ETKİSİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA: TARIM MAKİNALARI ÖRNEĞİ*	47
İsmail YARDIMCI, Hakan ÖCEL *ANADOLU'DA ÇÖMLEKÇİ TORNASINDA EKLEMELİ FORMLAR*	48
Gülseren YÜCEL *BİLİŞSEL FİLM KURAMI VE SEYİRCİNİN ZİHİNSEL SÜRECİNİN ANALİZİ*	49
Haydar BALSEÇEN	50

ÇAĞDAŞ RESİMDE MÜZİK TEMASI	
Haydar BALSEÇEN *GÜNÜMÜZ SANATININ YENİDEN İNŞA SÜRECİNDE FLUXUS'UN ROLÜ*	51
Mehmet Akif KAPLAN *I.DÜNYA SAVAŞI OLGUSU OLARAK TÜRK RESMİNDE 1914 KUŞAĞI*	52
Emine ASLAN DUMAN, Ünal İMİK *GELİR DÜZEYİ DEĞİŞKENİNİN ORTAOKUL KADEMESİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN MÜZİK KÜLTÜRÜ VE MÜZİK BEĞENİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ*	53
Ünal İMİK, Emine ASLAN DUMAN *POPÜLER MÜZİK ESERLERİNDE METRONOM HIZI DEĞİŞKENİNİN DİNLEYİCİDE OLUŞTURACAĞI DUYGUSAL ETKİYE YÖNELİK TESPİTLER*	54
Pınar GÜZELGÜN HANGÜN *ATIK MALZEMENİN SERAMİK BÜNYELERDE SANAT İFADESİ OLARAK KULLANIMI*	55
Miray ÇETİN *YAŞAR KEMAL'İN "KALEMLER" HİKÂYESİNİN ÇOCÜK EDEBİYATI AÇISINDAN İNCELENMESİ*	56
Miray ÇETİN *HASAN ALİ TOPTAŞ'IN 'YATAK' HİKÂYESİNDEKİ MEKÂNLARIN OLAYA YANSIMALARI*	57
Canan ZÖNGÜR *İLK ÇİN İMPARATORU QİN SHİ HUANGDİ'NİN ANIT MEZARINDA YER ALAN HEYKELLER*	58
A. Beril TUĞRUL *KIZILDENİZİN ENERJİ POLİTİK ÖNEMİ VE TÜRKİYE AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ*	59
Pınar TATLI SEVEN, İsmail SEVEN, Nurgül BİRBEN, Kerem KARAKUŞ, Aslıhan ARSLAN, Ahmet CEYLANER *YAŞ ŞEKER PANCARI POSASININ İKİ FARKLI SAKLAMA KOŞULU VE SÜRESİNİN BESİN MADDELERİ VE İN VİTRO SİNDİRİM DÜZEYLERİ ÜZERİNE ETKİSİ*	60
Ahmet CEYLANER, Pınar TATLI SEVEN, İsmail SEVEN, Nurgül BİRBEN, Kerem KARAKUŞ, Aslıhan ARSLAN *BAZI MİKROBİYOLOJİK AJANLAR ÜZERİNE YAŞ ŞEKER PANCARI POSASININ İKİ FARKLI SAKLAMA KOŞULU VE SÜRESİNİN ETKİSİ*	61
Kevser KÖKLÜ *GENELLEŞTİRİLMİŞ PELL DİZİLERİNİN SONLU TOPLAMLARI*	62
Kevser KÖKLÜ, Ata KÖKLÜ *BAZI ÖZEL SAYI DİZİLERİNİN TOPLAMLARI ÜZERİNE*	63
Ömer KILIÇ, Azize DEMİRPOLAT, Eyüp BAĞCI, Şinasi YILDIRIMLI *GENÇ (BİNGÖL) İLÇESİ ÇEVRESİNDE BULUNAN BAZI ENDEMİK BİTKİLER*	64
Azize DEMİRPOLAT, Ömer KILIÇ, Şinasi YILDIRIMLI, Eyüp BAĞCI *GENÇ (BİNGÖL) İLÇESİ ÇEVRESİNDE DOĞAL YAYILIŞLI EKONOMİK DEĞERİ OLAN BAZI BİTKİLER*	65
Nazlı Yenihan YÜZER, Nilüfer Durmaz HİLMİOĞLU *DİMETİL KARBONAT İLE GAULTHERİA PROCUMBENS YAĞI YEŞİL SENTEZİ*	66
Onur AVCI *EVALUATION OF DECUBITUS ULCERS CASES IN INTENSIVE CARE UNIT*	67

Hamit YILDIZ ***SİSTEMİK SKLEROZ HASTALARINDA RİTÜKSİMAB ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ***	**68**
Hamit YILDIZ ***YOĞUN BAKIMLAR NEDEN ENE EDİLEMİYOR?***	**69**
Özer ÖZLÜ ***HİATAL HERNİ VE GASTRO ÖZEFAGEAL REFLÜSÜ BULUNAN HASTALARDA LAPAROSKOPİK NİSSEN FUNDOPLİKASYONUNUN TEDAVİDEKİ YERİ***	**70**
Volkan ŞENAY, Soner ÖZEN ***SOME PHYSICAL PROPERTIES OF HY OPHOBIC ZINC NITRIDE THIN FILMS SYNTHESIZED BY RF MAGNETRON SPUTTERING***	**71**
Nezir ÖZGÜN ***BİR NÖROBLASTOM OLGUSU IŞIĞINDA AKUT FLASK PARALİZİ'YE YAKLAŞIM: HER ZAMAN NÖROLOJİK SEBEP DÜŞÜNMEYİN!***	**72-73**
Osman AKDENİZ, Erdal YILMAZ ***MALNÜTRİSYONLU ÇOCUKLARDA KARDİYAK DEĞERLENDİRME***	**74**
Tayfun CEYLAN, Emin KAYMAK, Birkan YAKAN ***SİSPLATİN'İN SIÇANLARDA OLUŞTURDUĞU BÖBREK HASARINA KARŞI KAFEİK ASİT FENETİL ESTER'İN KORUYUCU ETKİSİNİN İNCELENMESİ***	**75**
Çağrı DAMAR ***YENİDOĞANDA RENAL CANDİDİASİS VE PREDİSPOZAN ÜROLOJİK ANOMALİLER, 5 OLGU***	**76**
Atilla GEMİCİ ***HENOCH-SCHONLEIN PURPURASI'NDA AKTİVİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE VON WİLLEBRAND FAKTÖR TAYİNİNİN YERİ***	**77**
A. Özge YENİCE CEYLAN ***MİRASTAN YOKSUNLUĞA İLİŞKİN TARTIŞMALI MESELELER***	**78**
Etem ÇALIK ***SUÇUN TOPLUM YAPISIYLA MÜNASEBETİ***	**79**
Nihal Arda AKYILDIZ ***AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI KURULANA KADAR TÜRKİYE'DE DÜZENLENEN ENGELLİ POLİTİKALARI***	**80-81**
Nihal Arda AKYILDIZ ***TÜRKİYE'DE ENGELLİLERE YÖNELİK YASAL DÜZENLEMELER***	**82-83**
Nihal Arda AKYILDIZ ***TÜRKİYE'DE ENGELLİLERE SAĞLANAN HAKLAR***	**84-85**
Ahmet TUNÇ, Zeynep Elçin KAMALAK, Pınar CAN TUNÇ ***TÜRKİYE'DE CUMHURİYETLE BİRLİKTE SİYASAL HAKLARIN KAZANILMASINDA KADIN***	**86**
Ahmet TUNÇ, Zeynep Elçin KAMALAK, Pınar CAN TUNÇ ***TÜRKİYE'DE TOPLUMSAL CİNSİYET ALGISINDA KADININ YERİ***	**87**
İlknur ÖZTÜRK ***ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KİŞİLİK İLE MESLEK SEÇİMİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ***	**88**
Nuri YAVUZ ***RESİM SANATINDA DENEYSEL BİR MALZEME ÖNERİSİ: BİTMEYEN KALEM***	**89**
Nuri YAVUZ ***YENİ BİR RESİMLEME YÖNTEMİ OLARAK FOREKS (DEKOTA) ÜZERİNE KAZIMA***	**90-91**

Sebiha ÇOMRUK ***OSMANLI DEVLETİ'NDE KADIZÂDELİLER HAREKETİ***	**92**
Aylin Benazır ATEŞ ***YEREL YÖNETİMLERDE KADIN TEMSİLİ***	**93**
Hikmet Eldek GÜNER ***TARİHİN KAMUSALLAŞMASI***	**94**
Hikmet Eldek GÜNER ***DEĞİŞİMİN TETİKLEYİCİSİ "MÜZE"***	**95**
A MOSAIC FLOOR AT GAZIANTEP DEPICTING PASIPHAE	**96**
Gülşah Gaye FİDAN, Emine BÜLÜN ***İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI K0446 NUMARALI MECMUA ÜZERİNE***	**97**
Gülşah Gaye FİDAN, Hakan SÖNMEZ ***İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI 0223 NUMARALI MECMUADA KAYITLI BİR KUR'AN FALI ÖRNEĞİ***	**98**
Zeynep ERGEN ***TÜRK DEVRİM TARİHİ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN KURULUŞU***	**99**
Zeynep ERGEN ***OSMANLI DEVLETİNDE DIŞ BORÇLANMA VE DUYUN-U UMUMİYE İDARESİ***	**100**
Firoz FAOZİ, Qutbodın BURHANI ***THE INFLUENCE OF PERSIAN IN AFGANISTAN***	**101**
Bekir GEÇİT ***ROTHACKER'DA TARİHSEL GELİŞMENİN DAYANAKLARI: DEVLET VE TARİHİ KRİZLER***	**102-103**
Fırat Ege KARAAT ***KAHTA'DA (ADIYAMAN) SUSUZ KOŞULLARDA YETİŞTİRİLEN FERRAGNES VE FERRADUEL BADEM ÇEŞİTLERİNİN BAZI MEYVE KALİTE ÖZELLİKLERİ***	**104**
Serkan BİLGİÇ, Tuba AKKUŞ, Mine UĞURLU ***X-RAY FLUORESCENCE ANALYSIS OF SOME ELEMENTS WITH PEAK TO COMPTON INTENSITY RATIOS AT 59.54 KEV***	**105**
Mevlude CANLİCA ***MANYETIC CIRCULAR DICROISM PROPERTIES OF SUBSTITUTED BALL-TYPE PHTHALOCYANINES***	**106**
Serkan BİLGİÇ, Tuba AKKUŞ, Paşa YALÇIN ***L X-RAY DIFFERENTIAL CROSS-SECTION OF LEAD AT SEVERAL SCATTERING ANGLES AT 59.54 KEV***	**107**
Şener TARLA ***SOME BIOLOGICAL PROPERTIES OF* TRISSOLCUS *SCUTELLARIS* (THOMSON) *(HYMENOPTERA: SCELIONIDAE) ON SUNN PEST EGGS GLUED IN CORRECT, INVERSE AND MIXED DIRECTIONS***	**108-109**
Oğuzhan KENGER, Elif İMRAL, Deniz CANBOLAT, İbrahim TURAN ***GÜMÜŞHANE VE ÇEVRESİNDE YETİŞEN KUŞBURNU (Rosa canina) BİTKİ TÜRÜNÜN RAKIM FARKINA GÖRE C VİTAMİNİ DEĞERLERİ VE ANTİOKSİDAN ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI***	**110**
Sedat Çetin YAMAÇ, Salih DOĞAN, Sibel DOĞAN ***Caligonella haddadi BAGHERI and MALEKI (ACARI, CALIGONELLIDAE): A NEW MEMBER OF THE ACAROFAUNA IN TURKEY***	**111**
Sibel DOĞAN, Salih DOĞAN, Ozan Arif KESİK, Orhan ERMAN, Hasan Hüseyin ÖZBEK ***HARŞİT VADİSİ (TÜRKİYE) RAFİGNATHOİD AKARLARININ (ACARI:***	**112**

RAPHIGNATHOIDEA) COĞRAFİ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ (CBT) İLE HARİTALANDIRILMASI	
Mehmet Mustafa İŞGÖR, Altuğ KÜÇÜKGÜL *İN VİTRO KOLOREKTAL KANSER HÜCRELERİNDE HESPERİDİNİN SİTOTOKSİK ETKİNLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI*	113
Altuğ KÜÇÜKGÜL, Mehmet Mustafa İŞGÖR, Azime KÜÇÜKGÜL, Nizami DURAN *KOLOREKTAL ADENOKARSİNOM HÜCRELERİNDE EPİGALLOKATEŞİN GALLAT (EGCG)'IN ANTİPROLİFERATİF ETKİNLİĞİ*	114
Burcu GÜÇYETMEZ TOPAL, Mehmet ÜNAL *SÜT DİŞLENME DÖNEMİNDE İKİZ DİŞ GÖRÜLME SIKLIĞI: BİR RETROSPEKTİF ÇALIŞMA*	115
Burcu GÜÇYETMEZ TOPAL, Zuhal KIRZIOĞLU, Canan BAYRAKTAR *ANGELMAN SEN OMUNUN ORAL BULGULARI VE DENTAL TEDAVİ PROSEDÜRÜ: 30 AYLIK TAKİP*	116
Duran TOPAK, Muhammet YILDIZ, Fatih VATANSEVER *FEMUR İNTERTROKANTERİK KIRIK NEDENİYLE PROKSİMAL FEMUR ÇİVİSİ UYGULANAN HASTALARDA EK HASTALIK VARLIĞININ YATIŞ SÜRESİ ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI*	117
Seçil GÜLHAN GÜNER *DÜŞME RİSKİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİ*	118
Bora UZUNER *ROMATOİD ARTRİTLİ HASTALARDA ANTİ-TNF TEDAVİSİNİN KIKIRDAK YIKIM BELİRTECİ OLAN TİP II KOLLAJEN C-TELOPEPTİD ÜZERİNE ETKİSİ*	119
Bora UZUNER *TNF ALFA İNHİBİTÖRÜNE DİRENÇLİ ANKİLOZAN SPONDİLİTTE SAKROİLİAK EKLEM ENJEKSİYONU*	120-122
Zehra EREN *NEFROLOJİ PRATİĞİNDE İ AR SEDİMENTİ İNCELENMESİNİN TANI VE TAKİPTEKİ ÖNEMİ*	123
Mustafa NİSARİ *EFFECTS OF B12 ON LIPID PEROXIDATION AND ANTIOXIDANT ENZYMES DURING ISCHEMIA/REPERFUSION*	124-125
Bülent BAYRAM, Onur Can BAYRAK *DERİN ÖĞRENME YÖNTEMLERİYLE TIBBİ GÖRÜNTÜLERDEN KANSERLİ HÜCRE SEGMENTASYONU*	126
Emir ÜSTÜNER, Nihan ÇETİN DEMİREL *ULUSLARARASI DÜZEYDE FABRİKA KURULUŞ YERİ SEÇİMİNE YÖNELİK BİR YAKLAŞIM*	127
İsmail AKŞİT, Hasan Selçuk SELEK *6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU KAPSAMINDA İSTİHDAM EDİLEN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ LARININ İŞ TATMİNLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*	128-129
İsmail AKŞİT, Bahri GÜR *YÜKSEKTE ÇALIŞAN PERSONELLERİN FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ*	130-131
Sefa Enes KILIÇ, Murathan KALENDER, Yahya BOZKURT *METAL ÜRETİM SEKTÖRLERİNDE FAALİYET GÖSTEREN FİRMALARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DONANIMLARININ ARAŞTIRILMASI*	132
Sefa Enes KILIÇ, Murathan KALENDER, Yahya BOZKURT *FARKLI MALZEMELERden oluşan sandviç levhaların SÜRTÜNME KARIŞTIRMA NOKTA KAYNAĞIyla birleştirilmesi*	133

Mümin KIRMAN, Nurettin AKÇAKALE, H.Özkan GÜLSOY, Yahya BOZKURT ***SÜRTÜNME KARIŞTIRMA NOKTA KAYNAĞI PROSES PARAMETRELERİNİN MİKROYAPI VE MEKANİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNDE ETKİSİ***	**134**
Köksal KARADAŞ, Eyup AKSOY ***IĞDIR İLİNDE YONCA ÜRETİMİ ve EKONOMİK ÖNEMİ***	**135**
Köksal KARADAŞ, Eyup AKSOY ***IĞDIR İLİNDE MISIR SİLAJI ÜRETİMİ ve EKONOMİK ÖNEMİ***	**136**
Gul Huyugüzel KIŞLA ***ANALYZING THE CREDIT RATINGS FROM A SPATIAL PERSPECTIVE***	**137**
İnci ERDOĞAN TARAKÇI, Mehmet BAŞ ***LÜKS TÜKET MUTLU OL: LÜKS MARKA TÜKETİMİ-MUTLULUK ENDEKSİ İLİŞKİSİ***	**138-139**
İnci ERDOĞAN TARAKÇI, Mehmet BAŞ ***YAŞAM DOYUMU VE HEDONİK TÜKETİM İLİŞKİSİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA***	**140-141**
Halil KIRDEMİR ***KOMPAKT PALETAYZIR İMALATI***	**142**
Halil KIRDEMİR ***PALET OSİLASYON SİMÜLATÖRÜ TASARIMI VE İMALATI***	**143**
Yağızer YAVUZ, Sunullah ÖZBEK, Serdar SALMAN ***NANO-KOMPOZİT MALZEME ÜRETİMİ İÇİN MİKRONİZE SÜNGER DEMİR TOZLARI İLE NANO-METAL OKSİT TOZLARIN HOMOJEN KARIŞIM PARAMETRELERİNİN OPTİMİZE EDİLMESİ***	**144**
Sezgin KAÇAR, Emre GÜLERYÜZ, Devrim AKGÜN, İlyas ÇANKAYA, Cüneyt BAYILMIŞ ***DOĞRUSAL OLMAYAN SİSTEMLERİN FREKANS CEVABININ ELDE EDİLMESİ İÇİN VOLTERRA SERİLERİ TEMELLİ TANIMLAMA FONKSİYONLARININ KULLANILMASI***	**145**
Serkan BİLGİÇ, Tuba AKKUŞ, Paşa YALÇIN ***L X-RAY DIFFERENTIAL CROSS-SECTION OF LEAD AT SEVERAL SCATTERING ANGLES AT 59.54 KEV***	**146**
Mustafa KORUMAZ, Merve Nur TOYDEMİR ***KONYA ENDÜSTRİYEL MİRASININ BELİRLENMESİ VE KORUNMASINA YÖNELİK DEĞERLENDİRİLMELER***	**147**
Hüseyin EFE, Volkan ONAR, M. Görkem ÇINAR ***THE EFFECT OF WELDING CURRENTS ON MICROSTRUCTURES IN MAG WELDING OF S690QL SERIES STEELS IN USED HEAVY DUTY MACHINES***	**148-149**
M. Görkem ÇINAR, Volkan ONAR, Hüseyin EFE ***MICROSTRUCTURE ANALYSIS OF XAR STEEL PLATE WELDED BY MAG WELDING METHOD USING DIFFERENT WELDING CURRENTS***	**150-151**
Aydan AKSOĞAN KORKMAZ ***ALTERNATİF TEMİZ ENERJİ: LİNYİT-BİYOKÜTLE KARIŞIMLARININ BİRLİKTE PİROLİZİ***	**152**
Erhan CENGİZ, İsmail Hakkı KARAHAN ***Ni-B/hBN KOMPOZİTLERDEKİ NİKELİN VALANS ELEKTRONİK YAPISININ Kβ/Kα X-IŞINI ŞİDDET ORANLARIYLA BELİRLENMESİ***	**153**
Rümeysa Gamze TAŞKIN, Nazire KILIÇ ŞAFAK, Ahmet Hilmi YÜCEL ***CRANIAL İNDEKSLERİN ANTROPOMETRİK OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ***	**154-155**
Rümeysa Gamze TAŞKIN, Nazire KILIÇ ŞAFAK, Ahmet Hilmi YÜCEL ***KADAVRA TESPİT SOLÜSYONLARININ KARŞILAŞTIRILARAK***	**156**

İNCELENMESİ	
Nurgül ÖZDEMİR, Kübra ÇABUK *TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİ HASTA KREŞİ OLMASIN*	**157**
Nurgül ÖZDEMİR, Tuğba İŞLER *PSİKİYATRİK HASTALIK TANISI ALMIŞ BİREYLERİN AİLELERİNİN BAKIM YÜKÜ*	**158**
Özer ÖZLÜ *HİATAL HERNİ ve GASTRO ÖZEFAGEAL REFLÜSÜ BULUNAN HASTALARDA LAPAROSKOPİK NİSSEN FUNDOPLİKASYONUNUN TEDAVİDEKİ YERİ*	**159**
Mehmet Ali NARSAT, Önder ÖZDEN *ÇOCUKLARDA NADİR GÖRÜLEN ÖZOFAGUS ADENOKARSİNOMU OLGU SUNUMU*	**160-161**
Önder ÖZDEN *PARSİYEL SPLENİK ARTER EMBOLİZASYONU SONRASI DALAK RÜPTÜRÜ*	**162-163**
Murat ALPUA *EYLÜL 2014-MAYIS 2016 TARİHLERİ ARASINDA NÖROLOJİ KLİNİĞİNDE YATAN SEREBROVASKÜLER OLAY VAKALARININ DEMOGRAFİK VE ETYOLOJİK ÖZELİKLERİNİN İNCELENMESİ*	**164**
Mediha TÜRKTAN, Alper AVCI *MEDİASTİNOSKOPİ GİRİŞİMLERİNDE KARDİYOPULMONER BYPASS GEREKTİREN MAJOR DAMAR YARALANMALARI: OLGU SUNUMU*	**165**
Kayhan GÜRBÜZ *GENEL CERRAHİ HASTALARINDA AMELİYAT SONRASI DERİN VEN TROMBOZUNUN ÖNLENMESİNDE DÜŞÜK MOLEKÜLER AĞIRLIKLI HEPARİN ETKİNLİĞİ*	**166**
Aysel ARSLAN, Ebrar ILIMAN, Rukiye ASLAN *SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMA KAYGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ*	**167-168**
Ebrar ILIMAN, Aysel ARSLAN, Rukiye ASLAN *SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA KAYGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ*	**169-170**
Gamze ÇETİNKAYA, Abdullah GÜLLÜ, Esin GÜLLÜ *EGZERSİZ YAPMA ALIŞKANLIĞI EDİNMİŞ 35-45 YAŞ ARASI KADINLARIN STRESLE BAŞA ÇIKMA DÜZEYLERİ*	**171**
Sedat ALEV *KOLAYLAŞTIRICI OKUL YAPISI VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ*	**172**
Mehmet BAZOĞLU, Hasan Selçuk SELEK *KAMU KURUMU ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ'NE BAKIŞ AÇISI İLE MEVCUT DURUMUN İSTATİSTİKSEL ANALİZİ (ŞANLIURFA ÖRNEĞİ)*	**173**
Mehmet BAZOĞLU *DEVLET VE VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDE Kİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTELERİNİN, OKUTULAN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DERSLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ*	**174**
Emin ÖZEN *EĞİTİMDE GÜNCEL EĞİLİMLER VE EĞİTİM BİLİŞİM AĞI(EBA)*	**175-176**
Yunus Emre AĞPAK *ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÜSTBİLİŞSEL FARKINDALIK DÜZEYLERİ İLE MATEMATİK DERSİ ÜSTBİLİŞSEL FARKINDALIK DÜZEYLERİ*	**177**

ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	
Okan SARIGÖZ *ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM ARAŞTIRMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ*	178
Okan SARIGÖZ *ÖĞRENCİLERİN PROBLEME DAYALI ÖĞRENME YÖNTEMİNE YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ*	179
Okan SARIGÖZ *ÖĞRENCİLERİN OKUL İKLİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ*	180
Mehmet SOLAKHAN *ÇOCUKLUK ÇAĞI BÖBREK TAŞLARININ TEDAVİSİNDE PERKÜTAN NEFROLİTOTOMİ DENEYİMLERİMİZ*	181-182
Esra Sergek VERİM, Ebe Nazlı AKAR *KADIN SAĞLIĞINA YÖNELİK TARAMA PROGRAMLARINDA GÜNCEL DURUM*	183-184
Esra Sergek VERİM, Ebe Nazlı AKAR *ÜREME SAĞLIĞININ ÖNEMİ*	185-186
Esra Sergek VERİM, Ebe Nazlı AKAR *ANNE SÜTÜNÜN BEBEK VE ANNE AÇISINDAN YARARLARI*	187-188
Nurgül ÖZDEMİR, Yılmaz SARIBOĞA *KADINLARDAKİ POSTPARTUM DEPRESYON VE HEMŞİRENİN ROLÜ*	189
Tuğba AKDAŞ, Selma ATEŞ, Selçuk NAZİK, Ahmet Rıza ŞAHİN, Mehtap Omaç SÖNMEZ *SAĞLIK HİZMETİ İLİŞKİLİ KANDİDA ENFEKSİYONLARINDA RİSK FAKTÖRLERİ VE İNVAZİV ARAÇ KULLANIMI İLİŞKİSİ*	190-191
Muhittin ÇELİK *YENİDOĞANDA SİYANOZUN NADİR BİR NEDENİ: METHEMOGLOBINEMI.*	192
Metin ÜNLÜ *GÖZ KAPAĞI MALİGN TÜMÖRLERİNDE CERRAHİ SONUÇLARIMIZ*	193
Beyza KIZILOĞLU, Senem KAYMAZ KOCA *DUVAR VE İHTİMALLERİ*	194
Arzu SOYCAN, Yusuf FASLAK *KARAYOLU İNŞAATINDA YAPILAN JEODEZİK ÇALIŞMALAR VE KARAYOLU GEOMETRİSİ*	195-196
Arzu SOYCAN, Yusuf FASLAK *TÜNEL DEFORMASYONLARI VE TÜNELLER İÇİN YAPILAN JEODEZİK ÇALIŞMALAR*	197-198
İpek DÖKÜMCÜ, Uğur EMİROĞLU, Erhan ALTAN *MERCHANT MODELİ'NİN BAZI POLİMER MALZEMELERİN ORTOGONAL KESİMİNDE UYGULANMASI*	199
Nihan UYGUR *MUTLAK NEM DEĞİŞİMLERİ ÜZERİNDE BARAJ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: KAHRAMANMARAŞ KILAVUZLU VE ADATEPE BARAJLARI ÖRNEĞİ*	200
Nihan UYGUR *AKDENİZ BÖLGESİNDEKİ DÖNEMSEL SICAKLIK DEĞİŞİMLERİNİN İNCELENMESİ*	201
Uğur KAPCAK, Esra ÇETİN, Levent KAHRAMAN *BİSİKLET LASTİKLERİNDE SIRT DESENİNİN PERFORMANSA ETKİSİ*	202
Hasan Ziya HAMİDİOĞULLARI, Hasan GÜZEL, Selahattin KOCAMAN *HATAY İLİ GENELİNDE MEYDANA GELEN TAŞKINLARIN SEBEP VE*	203

ETKİLERİNİN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	
Hamza TAŞ, İbrahim Fadıl SOYKÖK *KESME KALINLAŞMASI GÖSTEREN SIVILARIN REOLOJİK DAVRANIŞININ ARAŞTIRILMASI*	**204**
İbrahim Fadıl SOYKÖK, Ümit ŞAFAK *THE EFFECT OF GRADED DESIGN ON THE STRESS DISTRIBUTION AND THE BURST PRESSURE IN FLAMENT WOUND COMPOSITE PRESSURE VESSELS*	**205-206**
Ahmet BAŞTÜRK *KONJENİTAL KLORÜR DİYARESİ: NADİR BİR OLGU*	**207**
Özlem OVAYOLU *HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMİNDE SİMÜLASYON YÖNTEMİNİN KULLANIMI: GÜNCEL YAKLAŞIM*	**208**
Özlem OVAYOLU *İNTEGRATİF YAKLAŞIM: AROMATERAPİ*	**209**
Muzaffer KATAR *GELENEKSEL SÜLÜK TEDAVİSİ UYGULANMASI SONRASI SERUM INR SEVİYESİNİN BEKLENENDEN UZUN SÜRE YÜKSEK KALMASI*	**210**
Devlet DOĞRUER, Selma ATEŞ, Adem DOĞANER, Ahmet Rıza ŞAHİN, Mehtap OMAÇ SÖNMEZ *YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN İNVAZİV ARAÇ İLİŞKİLİ ENFEKSİYONLARIN ÖNLEMESİNE YÖNELİK BİLGİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ*	**211-212**
Abdülazim YILDIZ, Ercan KÖSE *İYONLAŞTIRAN VE İYONLAŞTIRMAYAN RADYASYONUN NEDEN OLABİLECEĞİ HASTALIKLARDAN KORUNMA YOLLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEMELİNDE ANALİZİ*	**213-215**
M. Enes COŞKUN *SON 5 YILDA ÇOCUK ACİL SERVİSİNE TRAFİK KAZASI NEDENİYLE BAŞVURAN HASTALARIN DEMOGRAFİK VERİLERİNİN İNCELENMESİ*	**216**
Semih PAK, Ali UYSAL *GRUP ASANSÖR SİSTEMLERİ İÇİN DENEY DÜZENEĞİNİN TASARIMI VE GERÇEKLEŞTİRİLMESİ*	**217**
Gülsüm ÇELİK, Gülay YAZICI *ACİL SERVİSLERDE ADLİ VAKAYA YAKLAŞIMDA HEMŞİRE: NEDEN*	**218**
Ayşe ÖZCAN KÜÇÜK *OSSEOİNTEGRE DENTAL İMPLANT KIRIĞI: 2 OLGU SUNUMU*	**219**
Aydın KESKİNRUZGAR *EKTOPİK DİŞLER VE ALT ÇENEDE PARASTEZİYE NEDEN OLAN EKTOPİK BİR DİŞ*	**220**
Seçil GÜLHAN GÜNER, Özlem OVAYOLU, Nimet OVAYOLU *HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ BAKIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ*	**221**
Özlem OVAYOLU, Seçil GÜLHAN GÜNER, Nimet OVAYOLU *İNTÖRN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN UYKU KALİTESİ*	**222**
Mehmet Arif ÖZAZICI, Gülen ÖZYAZICI *KENTSEL NİTELİKLİ ARITMA ÇAMURUNUN BAFRA OVASI MÜNAVEBE SİSTEMİNDE BAKİYE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: I. BİTKİLERİN VERİM VE BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİ*	**223**
Mehmet Arif ÖZAZICI, Gülen ÖZYAZICI, Betül BAYRAKLI, Orhan DENGİZ *KENTSEL NİTELİKLİ ARITMA ÇAMURUNUN BAFRA OVASI MÜNAVEBE SİSTEMİNDE BAKİYE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: II. TOPRAKLARIN*	**224**

BAZI FİZİKSEL VE KİMYASAL ÖZELLİKLERİ	
Mehmet Arif ÖZYAZICI, Orhan DENGİZ, Gülen ÖZYAZICI *ORDU İLİ TARIM TOPRAKLARININ AĞIR METAL İÇERİKLERİNE YÖNELİK ZENGİNLEŞME FAKTÖRLERİNİN FARKLI ENTERPOLASYON MODELLER KULLANILARAK KONUMSAL DAĞILIMLARININ BELİRLENMESİ*	225
Ebru KAYA, Mehmet ŞAHİN *NEUTROSOPHİC ÜÇLÜ KÜMELER ÜZERİNDE NORMLU YAPILAR*	226
Memet ŞAHİN, E.Derya ÖZDİNÇ *FİXED POİNT THEOREMS IN FUZZY 2-METRİC SPACES* *BULANIK 2-METRİK UZAYLARDA SABİT NOKTA TEOREMLERİ*	227
Gülen ÖZYAZICI *GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE DOĞAL OLARAK YETİŞEN BAZI ÖNEMLİ TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER*	228
Gülen ÖZYAZICI *ANCHUSA TÜRLERİNİN TIBBİ VE DOĞAL BOYA OLARAK KULLANIM OLANAKLARI*	229
Yasemin KÜTÜK, Adnan AKSU *PARALAKS BAKIŞ İLE SAMSUN KENTİ KIYI BANDINDA 'SPAN EL' VE 'ARA UZAM' ARAYIŞLARI*	230
Mustafa ÇELİK *FRONTAL SİNÜS UZANIMLI NAZOGLABELLAR DERMOİD KİST*	231-232
Mustafa ÇELİK, Müslüm AYRAL, Mustafa ÇOBAN *ÇOCUKLARDA NADİR BİR PERİFERİK FASİYAL PARALİZİ NEDENİ: RAMSAY HUNT SEN OMU*	233-234
Tarkan ERGÜN *ERİŞKİN ANTERİOR DİZ AĞRILI HASTALARDA KUA İSEPS YAĞ YASTIKÇIĞI SIKIŞMA SEN OMUNUN SIKLIĞI VE KYYSS' NUN TEDAVİSİNDE FİZİK TEDAVİNİN ETKİNLİĞİ*	235
Tarkan ERGÜN *AKUT DİZ TRAVMALI ERİŞKİN HASTALARDA: KEMİK KONTÜZYON PATERNİ İLE KAS ZEDELENMESİ ARASIDNAKİ İLİŞKİ: MRG ÇALIŞMASI*	236
Tarkan ERGÜN *AKUT DİZ TRAVMALI ERİŞKİN HASTALARININ MRG BULGULARI VE MRG BULGULARI İLE YAŞ, CİNSİYET VE DİZİN SUBKUTAN YAĞ KALINLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ*	237
Nurgül ÖZDEMİR, Hakan TEKİN *PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNDE SPİRİTUAL BAKIMIN ÖNEMİ*	238
Nurgül ÖZDEMİR, Elif KAYA *ATAERKİL TOPLUMLARDA KADIN-KADINA YÜKLENEN SORUMLULUKLAR VE KADIN RUH SAĞLIĞINDA HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI*	239
Nurgül ÖZDEMİR, Merve Sevim TEKİN *MADDE KULLANIM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİ GÜÇLENDİRMEDE FARKINDALIK VE DUYGU DÜZENLEME STRATEJİLERİ GELİŞTİRMENİN ÖNEMİ: HEMŞİRE GÖZÜNDEN BİR DERLEME*	240
Nurgül ÖZDEMİR, Merve ÇAPAR *ATILGANLIK KAVRAMI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNDEKİ ÖNEMİ*	241
Nurşen TANRIKULU *EBSTEİN ANOMALİSİNDE CONE TİPİ CERRAHİ TAMİR; 12 VAKALIK SERİ*	242
Babürhan ÖZBEK *EKSTRAKARDİYAK FONTAN PROSEDÜRÜ; 45 VAKALIK SERİ*	243

Yasemin DOĞAN ***TRABZON'DA YAŞAYAN AFGANİSTAN UYRUKLU SIĞINMACILARIN GÖÇ DENEYİMLERİ VE SORUNLARI***	**244**
M. Salih MERCAN ***MOSKOVA SEFARETİ'NDE CEREYAN EDEN HADİSE HAKKINDA TEATİ OLUNAN NOTALAR: ÇANTA OLAYI (21 NİSAN 1922)***	**245**
M. Salih MERCAN ***TBMM 'NİN KURULUŞ YILLARINDA İÇ VE DIŞ SİYASİ DURUM (1920)***	**246-247**
M. Salih MERCAN ***CUMHURİYETİ'NİN İLK YILLARINDA İDARESİ 1923-1938***	**248**
Fahrettin GEÇEN, Emrah ASLANHAN ***FRANCİSCO GOYA'NIN SANATSAL ÇALIŞMALARINDAKİ RESİMSEL VURGUYA YÖNELİK ÇÖZÜMLEMELER***	**249-250**
Fahrettin GEÇEN ***GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ GÖREN ÖĞRENCİLERDE YARATICILIĞIN ORTAYA ÇIKARILMASI***	**251-252**
Fahrettin GEÇEN ***OSMANLI MİNYATÜRLERİNDE NAKKAŞ OSMAN'IN ŞEMAİLNAME ADLI ESERİNDE PADİŞAH FİGÜRLERİNİ ELE ALIŞ BİÇİMİ***	**253-254**
Cavit POLAT ***SAÇIKARA AŞİRETİNİN GAZİANTEP -İSLAHİYE BÖLGESİNDEKİ UZANTISI KELEBEKLİLERİN KÜLTÜREL YAŞAMINDA DOKUMA FAALİYETLERİ***	**255**
Serkan ŞAHİN, Haluk SATIR ***FİNANSAL EĞİTİM VE FİNANSAL OKURYAZARLIK İLİŞKİSİ: KSÜ ÖRNEĞİ***	**256**
Nazire KILIÇ ŞAFAK, Rümeysa Gamze TAŞKIN, Ahmet Hilmi YÜCEL ***SUTURAE CRANII'NIN MORFOLOJİK VE MORFOMETRİK DEĞERLENDİRİLMESİ***	**257**
Nazire KILIÇ ŞAFAK, Rümeysa Gamze TAŞKIN, Ahmet Hilmi YÜCEL ***OSSA SUTURALIA GÖRÜLME SIKLIĞI VE MORFOMETRİSİ***	**258**
Ahmet Turan ALADAĞ, Özge TEMİZ, Hikmet Yeter ÇOĞUN, Ferit KARGIN ***GEÇMİŞTEN GELECEĞE NANOPARTİKÜL VE TOKSİSİTESİ***	**259**
Ahmet Turan ALADAĞ, Özge TEMİZ, Hikmet Yeter ÇOĞUN, Ferit KARGIN ***SİLİKON DİOKSİT METAL NANO PARTİKÜLLERİNİN (SİO2 NP) Oreochromis niloticus SOLUNGAÇ DOKUSUNDA Na+/K+- ATPase AKTİVİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİ***	**260**
Ahmet Turan ALADAĞ, Özge TEMİZ, Hikmet Yeter ÇOĞUN, Ferit KARGIN ***GÖRÜNÜR TEHLİKE: MİKROPLASTİKLER***	**261**
Burak BAL, Mehmet Fazıl KAPCI ***EFFECT OF HEAT TREATMENTS ON THE BOND STRENGTH OF COLD ROLL BONDED SN COATED STEELS***	**262**
Yalçın TAHTALI, Zeynel CEBECİ ***GEN DİZİLERİNDE (CDNA MİKROARRAY) TEMEL BİLEŞENLER ANALİZİNİN UYGULANMASI***	**263**
Zehra HATİPOĞLU ***YENİDOĞANLARDA VE ÇOCUKLARDA İNTRAOPERATİF MEKANİK VENTİLASYON STRATEJİLERİ: ANKET ÇALIŞMASI***	**264**
Aysun TÜRE YILMAZ, Merve ÖZLÜ ***HEMŞİRELİKTE PERFORMANS DEĞERLENDİRME***	**265-266**

Aysun TÜRE YILMAZ, Nazlıhan EFE ***HEMŞİRELİKTE İŞ DOYUMU***	**267-268**
Abdulsemet ZORTUL, Hilal KIZILTUNÇ ÖZMEN, Şaban Oğuz DEMİRDÖĞEN ***PROSTAT KANSERİNİN TEDAVİSİNDE RADYOTERAPİ VEYA CERRAHİ YAPILMIŞ HASTALARDA TEDAVİYE YANIT DEĞERLENDİRİLMESİ***	**269-270**
Alperen VURAL ***RETROSTERNAL TİROİD CERRAHİSİ: 30 OLGUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ***	**271**
Can MAVRUK, Ersin KIRAL ***DEPRESYONUN MEKÂNSAL YÖNÜ VAR MIDIR?***	**272**
Didem ORAL, Unzile SUR, Yakut Akyön YILMAZ, Pınar ERKEKOGLU ***AUTOPHAGIC EFFECTS OF HELICOBACTER PYLORI INFECTION IN GASTRIC ADENOCARCINOMA CELLS***	**273**
Pınar ERKEKOGLU ***TOXIC EFFECTS OF VACCINE INGREDIENTS: A SPECIAL FOCUS ON VACCINE PRESERVATIVES***	**274**
Emine ARARAT, Eda Didem YALÇIN ***TÜKÜRÜK BEZİ HASTALIKLARINDA GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİ***	**275**
Mehmet İlhan ŞAHİN ***ENDOSKOPİK EKSPLORATİF TİMPANOTOMİ TECRÜBEMİZ – ÖN SONUÇLAR***	**276**
Yakup KÜÇÜK, Cüneyt YILMAZ ***MİKROFONLAR ARACILIĞIYLA SES KAYNAĞI KONUM TESPİTİ***	**277**
Salih YEŞİL, Burcu ÖZEL, Mine ALAGÖZ ***ZAMAN YÖNETİMİNİN YAŞAM DOYUMU VE AKADEMİK PERFORMANS ÜZERİNE ETKİSİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA***	**278**
Salih YEŞİL, Burcu ÖZEL ***TÜKENMİŞLİK SEN OMUNUN İŞ TATMİNİ ÜZERİNE ETKİSİ: KAHRAMANMARAŞ'TA HEMŞİRELER ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI***	**279**
Esra ÖZDEMİR KÜÇÜK, Muhsin KILIÇ ***ENDÜSTRİDE ATIK AKIŞKANDAN ENERJİ GERİ KAZANIMI İÇİN GÖVDE-BORU TİPİ ISI DEĞİŞTİRİCİ TASARIMI VE EKONOMİK ANALİZİ***	**280**
Esra ÖZDEMİR KÜÇÜK, Muhsin KILIÇ ***BİRLEŞİK ORGANİK RANKINE ÇEVRİMİ VE BUHAR SIKIŞTIRMALI SOĞUTMA ÇEVRİMİNİN FARKLI AKIŞKANLAR İÇİN TERMODİNAMİK ANALİZİ***	**281**
İsmail BAKAN, Mehtap KOÇDEMİR, Makbule OĞUZ, Hamran AMIRLI ***PATERNALİST LİDERLİĞİN POZİTİF NEPOTİZM ALGISI ÜZERİNE ETKİSİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI***	**282**
İsmail BAKAN, Mehtap KOÇDEMİR, Makbule OĞUZ, Hamran AMIRLI ***ÖRGÜTSEL SESSİZLİĞİN İŞGÖREN PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI***	**283**
Mustafa AKSOĞAN, Harun BAYER ***GELİŞEN TOPLUMDA TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞINA BİR***	**284-285**
Harun BAYER, Mustafa AKSOĞAN ***STEM EĞİTİMİ VE TEMEL YÖNELİMLER***	**286**
Harun BAYER ***MALATYA İLİ KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ SEKTÖR PROFİLİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA***	**287**
Özcan EKİCİ, Mehmet DEMİRKOL ***SOSYAL DEĞİŞİMLER SONRASI ÖĞRETMEN ADAYLARINDA OLUŞAN ÜNİVERSİTE ALGISI***	**288**

Özcan EKİCİ, Mehmet DEMİRKOL ***BİREYİN TOPLUMSALLAŞMASINDA MEDYANIN ETKİSİ***	**289**
Özcan EKİCİ ***ÖĞRETMEN ADAYLARINDA "ADALET" KAVRAMINA İLİŞKİN OLUŞAN ZİHİNSEL İMGELER***	**290**
Alpaslan ALKIŞ, Ayşe DARENDELİ ***İSLAM HUKUKU AKİT NAZARİYESİ AÇISINDAN ELEKTRONİK ORTAMDAKİ AKİTLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ***	**291**
Alpaslan ALKIŞ, Cebrail YAVUZ ***İSLAM HUKUKUNDA HİYEL YAKLAŞIMI VE TESİR ETTİĞİ ALANLAR***	**292**
İsmail YILMAZ ***CAMİÜ'L-AHKAMİ'L KUR'AN BAĞLAMINDA KURTUBÎ'NİN HAD CEZALARINI YORUMLAMA METODU***	**293**
Selami ERDOĞAN ***MEDENİYET OLUŞUMU VE VARLIK ANLAYIŞI***	**294**
Selami ERDOĞAN ***TASAVVUF BİLİMİNDEKİ MARİFET VE MUHABBET OKULLARI AÇISINDAN, MODERN EĞİTİM FELSEFELERİ: MUKAYESELİ BİR İNCELEME***	**295**
Selami ERDOĞAN ***HAKİKATİN NORMATİF OKUNUŞUNDA İKİ SÜRÇME BİÇİMİ: YAHUDİLEŞME VE HRİSTİYANLAŞMA***	**296**
Gökhan ARIKAN, İsmail GÖKHAN ***BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN EGZERSİZ BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ***	**297**
Gökhan ARIKAN, Recep KÜRKÇÜ ***8 VE 11 YAŞ ELİT OLMAYAN YÜZÜCÜLERDE 20 METRE KOŞU İLE 25 METRE SERBEST STİL YÜZME DERECELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ***	**298**
Tahara Afrin LİZA, Fusun Balik SANLİ, Rouhollah NASİRZADEHDİZAJİ ***COMPARISON OF DATA COMBINATION AND IMAGE FUSION ALGORITHMS IN AGRICULTURAL AREAS.***	**299**
Ceyhun KAVRAYICI ***OKUL MÜDÜRLERİNİN LİDERLİK STİLLERİNİN İNCELENMESİ***	**300**
Ceyhun KAVRAYICI ***ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ***	**301**
Ceyhun KAVRAYICI ***ÖĞRETMENLERİN DAVRANIŞ VE ÖĞRETİM YÖNETİMİ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE'YE UYARLAMASI***	**302**
Mert YILDIRIM, Merve BAL, Murat KAPIDERE, A. Salih SÖNMEZDAĞ ***FARKLI AĞAÇ ÇEŞİTLERİ İLE TÜTSÜLENMİŞ SÜZME YOĞURDUN DUYUSAL KARAKTERİZASYONU***	**303**
Merve BAL, Mert YILDIRIM, Murat KAPIDERE, A. Salih SÖNMEZDAĞ ***HATAY KÜNEFE PEYNİRİNİN DAMLA SAKIZI (PİSTACİA LENTİSCUS L.) İLE AROMATİZE EDİLMESİ VE LPA, PCA YÖNTEMLERİ İLE İNCELENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA***	**304**
Murat KAPIDERE, Merve BAL, Mert YILDIRIM, A. Salih SÖNMEZDAĞ ***TIBBI VE AROMATİK BİTKİLERLE HAZIRLANAN TOFU PEYNİRİNİN DUYUSAL KARAKTERİZASYONU***	**305**
Гамидов Эльшад Гамид О ***ОБ ОДНОЙ КРАЕВОЙ ЗАДАЧЕ ДЛЯ ОПЕРАТОРНО – ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНЫХ УРАВНЕНИЙ ВТОРОГО ПОРЯДКА В***	**306-308**

ГИЛЬБЕРТОВОМ ПРОСТРАНСТВЕ	
Yusuf ZALAOĞLU, Tahsin TURĞAY, Gürcan YILDIRIM *POWDER X-RAY DIFFRACTION ANALYSIS AND RELATED CRYSTALLOGRAPHIC FINDINGS FOR $Bi_{2.1}Sr_{2.0-x}Ti_xCa_{1.1}Cu_{2.0}O_y$ CERAMIC COMPOUNDS*	**309**
Yusuf ZALAOĞLU, Tahsin TURĞAY, Gürcan YILDIRIM *DETERMINATION OF RELATIONSHIP BETWEEN SOME CHARACTERISTIC BEHAVIORS AND Sr/Ti PARTIAL SUBSTITUTION IN Bi-2212 CRYSTAL SYSTEM*	**310**
Yusuf ZALAOĞLU, Tahsin TURĞAY, Gürcan YILDIRIM *EFFECT OF ALIOVALENT Sr/Ti PARTIAL SUBSTITUTION ON CHARACTERISTIC TWO-STAGE TRANSITION TEMPERATURES RELATED TO $d\rho/dT$ CURVES FOR Bi-2212 SUPERCONDUCTING PHASE*	**311**
Metin ÇALIŞIR *YÜKSEK DÜZEYDE FLORÜR İÇEREN İÇME SULARININ DİŞ YAPILARINA ETKİLERİ*	**312**
Seval TÜFEKÇİ, Selma ATEŞ, Ahmet Rıza ŞAHİN *DELİCİ-KESİCİ ALET YARALANMALARINA MARUZ KALAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA MARUZİYET SONRASI DEPRESYON, ANKSİYETE VE STRESLERİNİN İNCELENMESİ*	**313**
Mehmet Rıfkı TOPÇUL *LİPOPATİN VE PARP İNHİBİTÖRÜNÜN KOMBİN KULLANIMININ ÜÇLÜ NEGTİF MEME KANSER HÜCRELERİ ÜZERİNE IN VİTRO ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ*	**314**
Mehmet Rıfkı TOPÇUL, İdil ÇETİN *NAB-PAKLİTAKSEL VE PARP İNHİBİTÖRÜNÜN BİRLİKTE KULLANIMININ RAHİM AĞZI KANSER HÜCRELERİ ÜZERİNE IN VİTRO ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ*	**315**
Yasemin KIRLANGIÇ, Selma ATEŞ, Ayşegül ERDOĞAN, Selçuk NAZİK, Mehtap OMAÇ SÖNMEZ *DİYABETİK AYAK ENFEKSİYONLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ*	**316**
Murat Abdulhamit ERCİŞLİ *TAM DÜZELTME AMELİYATI UYGULANAN FALLOT TETRALOJİLİ HASTALARDA AMELİYAT SONRASI DÖNEMDE KARDİYOPULMONER EGZERSİZ TESTİ VE EKOKARDİYOGRAFİ İLE EGZERSİZ KAPASİTESİ VE SAĞ VENTRİKÜL FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ*	**317**
Fatma YILMAZ COŞKUN *TRANSKATETER AORTİK KAPAK İMPLANTASYONU YAPILAN HASTALARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ, KISA VE ORTA DÖNEM SONUÇLARI: TEK MERKEZ VERİLERİ*	**318**
Bilal EGE *BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ AĞIZ, DİŞ VE ÇENE CERRAHİSİ KLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN ALDIKLARI TEDAVİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ*	**319**
Mehmet DEMİRKOL *MANDİBULA DİŞ DEPLASMANINA SEBEP OLMUŞ GENİŞ HACİMLİ ODONTOMA: 2 OLGU RAPORU VE TEDAVİ YAKLAŞIMLARI*	**320**
Şeyho Cem YÜCETAŞ, Necati ÜÇLER *CORRELATION BETWEEN ACUTE PHASE REACTANTS AND NEUROLOGICAL SCORES IN TRAUMATIC SUBARACHNOID HEMORRHAGE*	**321**
Cem Kağar, Şükran Çakır Arıca *A PILOT STUDY ABOUT THE EVALUATION OF AQUATIC ECOSYSTEM IN*	**322**

PAYAS DISTRICT	
Çetin SERT, Şükran Çakır ARICA *A STUDY ON SOME SPRING WATERS IN THE MOUNTAINS OF AMANOS IN İSKENDERUN*	323
Nihat PAMUK *KASKAT BAĞLI YÜKSEK GERİLİM AKIM TRANSFORMATÖRLERİNE AİT YALITIM PROBLEMLERİNİN İNCELENMESİ*	324
Nihat PAMUK *DİJKSTRA ALGORİTMASI KULLANILARAK ACİL DURUM YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİNDEKİ EN KISA YOL PROBLEMLERİNİN ÇÖZÜMÜ*	325
Nihat PAMUK *DETECTION OF POWER TRANSFORMER CORE AND WINDING INCIPIENT FAULTS USING DISSOLVED GAS ANALYSIS METHOD*	326
Selim Serhan YILDIZ, Cafer İlker ÜSTÜNER *ÇOK ÖLÇÜTLÜ KARAR VERME YÖNTEMİ İLE EN UYGUN RÜZGAR ENERJİ SANTRAL YERLERİNİN BELİRLENMESİNE DAİR MODEL OLUŞTURULMASI*	327
Selim Serhan YILDIZ *KUZEYDOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDEKİ DEPREM TEHLİKESİNİN KESTİRİLEBİLMESİNE YÖNELİK FAY HAREKETLERİNİN İZLENMESİ*	328
Selim Serhan YILDIZ, Güler YALÇIN, Celal BIÇAKCI *HARİTA MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİNDE STAJ UYGULAMASININ ÖNEMİ: OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ HARİTA MÜHENDİSLİĞİ ÖRNEĞİ*	329
Bahadır UÇAN *SANAT VE TEKNOLOJİ BAĞLAMINDA ÜÇ BOYUTLU DİJİTAL GÖRÜNTÜLEME TEKNİKLERİNİN KULLANIMI: ODDVİZ SANAT KOLLEKTİFİ*	330
Süleyman ADAK, Hasan CANGİ *ENERJİ İLETİM HATTININ BİLGİSAYAR DESTEKLİ ANALİZİ*	331
Süleyman ADAK, Hasan CANGİ *FOTOVOLTAİK GÜÇ SİSTEMLERİNDE SICAKLIĞIN ÇIKIŞ GÜÇÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ*	332
Süleyman ADAK, Hasan CANGİ *HARMONİK KAYNAĞI OLARAK ALTI DARBELİ KONTROLSUN DOĞRULTUCUNUN BİLGİSAYAR DESTEKLİ ANALİZİ*	333
Devrim SARIBAL *MANYETİK ALAN MARUZİYETİNİN KLOTHO GEN EKSPRESYONU ÜZERİNE ETKİSİ*	334
Sadettin Selçuk BAYSAL *MEAN PLATELET VOLUME LEVELS IN ISOLATED CORONARY ARTERY ECTASIA*	335
Fatih AKSOY *DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ ENDODONTİ KLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN ENDODONTİK TEDAVİ İHTİYACININ BELİRLENMESİ*	336
Mehmet Erkan KAPLAMA *ERİŞKİN TONSİLLEKTOMİLERİNDE POSTOPERATİF KANAMA VE AĞRI AÇISINDAN HARMONİK BIÇAK VE BİPOLAR KOTER TEKNİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI*	337
Hale Çolakoğlu ER *AKTİF SAKROİLİİT TANISINDA STIR SEKANS YETERLİ OLABİLİR Mİ?*	338
Zekiye Betül KARADEMİR, Selma ATEŞ, Ahmet Rıza ŞAHİN, Selçuk NAZİK	339-340

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA HASTANESİ'NDE ANTİBİYOTİK KULLANIMI NOKTA PREVELANS ÇALIŞMASI	
Şeyma BAŞKAN, Selma ATEŞ, Ahmet Rıza ŞAHİN, Selçuk NAZİK *HASTA REFAKATÇİLERİNİN HASTANE ENFEKSİYONLARI HAKKINDA BİLGİ DÜZEYLERİ, TUTUM VE YAKLAŞIMLARININ BELİRLENMESİ*	**341-342**
Emine Fırtına ÇAKI, Mehtap Omaç SÖNMEZ, Selma GÜLER *HEKİMLERİN ANTİBİYOTİK KULLANIMI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ*	**343**
Şerife BİLAL, Selma ATEŞ, Ramazan Azim OKYAY, Tuğba AKDAŞ, Ahmet Rıza ŞAHİN *YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE M (MULTİ UG-RESİSTANT) MİKROORGANİZMALARLA PNÖMONİ GELİŞEN HASTALARDA RİSK FAKTÖRLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI*	**344-345**
Deniz CANBOLAT, Ayşe ARSLAN, İbrahim TURAN *ARTVİN ŞAVŞAT YÖRESİ PROPOLİSİNİN FARKLI EKSTRAKLARININ ANTİOKSİDAN AKTİVİTELERİNİN İNCELENMESİ*	**346**
Hüseyin ERTAP *STRUCTURAL AND OPTICAL PROPETIES OF CdTe AND CdZnTe CRYSTALS*	**347**
Erkan HİRİK *GÜNÜMÜZ ÜROLOJİ PRATİĞİNDE GÖZDEN DÜŞMÜŞ BİR GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMİ: İVP BUNU GERÇEKTEN HAK EDİYOR MU?*	**348**
Muhammet Mesut Nezir ENGİN, Önder KILIÇASLAN, Kenan KOCABAY *ÇOCUK HASTALARDA 25-OH VİTAMİN D VE C-REAKTİF PROTEİN DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: D VİTAMİNİ EKSİKLİĞİ İNFLAMASYONA ZEMİN HAZIRLIYOR MU?*	**349**
Önder KILIÇASLAN, Muhammet Mesut Nezir ENGİN, Merve ASLANTAŞ, Kenan KOCABAY *YENİDOĞAN POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN ANNELERİN TOPUK KANI TESTİ BİLGİ DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ*	**350**
Yasin ÇETİN, Emriye Hilal YAYAN *YÖNETİCİ HEMŞİRELERİN YENİLİKÇİ DAVRANIŞLARININ ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIĞA ETKİSİ*	**351**
Yasin ÇETİN, Emriye Hilal YAYAN *HASTANEDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN HEMŞİRELİK DIŞI GÖREVLERİNİN ARAŞTIRILMASI*	**352**
Salih DOĞAN *TOPRAK AKARLARI, Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı!*	**353**
Burcu ATASEVEN, Namik BORUCU, Mevlude CANLİCA *A STUDY ON APPLE VİNEGAR*	**354**
Бегендиков А.А. & Б.М. Осипов & П.Г. Великанов *ПРОЕКТИРОВАНИЕ ГАЗОТУРБИННОГО ДВИГАТЕЛЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ УСТАНОВКИ МОЩНОСТЬЮ 4 МВТ С КПД НЕ МЕНЕЕ 38%*	**355**
Hüdaverdi BİRCAN , Figen ARSLAN KOÇKAYA *YERLİ TARIM MAKİNELERİ ÜRETİCİLERİNİN MARKALAŞMA OLGUSUNA AİT DÜŞÜNCELERİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA*	**356**
Hüdaverdi BİRCAN, Figen ARSLAN KOÇKAYA *TÜKETİCİLERİN MARKA TERCİHİNDE SATICININ VE TANITIMIN ETKİSİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA: TARIM MAKİNALARI ÖRNEĞİ*	**357**
Hilal ISLEROGLU *EMULSION STABILTY OF ARGAN OIL*	**358**

Hilal ISLEROGLU ***MICROENCAPSULATION OF BIOMATERIALS BY SPRAY FREEZE YING***	**359**
Yasemin GÜVEN, Emine ÖNCÜ, Sümbüle KÖKSOY VAYISOĞLU, Ezgi ÖNEN ***SOSYOEKONOMİK DÜZEYİ DÜŞÜK BÖLGELERDE İLKOKULA GİRİŞ MUAYENESİ SONUÇLARI VE HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ KAPSAMINDA OKUL SAĞLIĞI GİRİŞİMLERİ***	**360-361**
Hüseyin GÜNGÖR ***MAKARNALIK BUĞDAY (Triticum durum Desf.) GENOTİPLERİNİN VERİM VE VERİM UNSURLARI İLE BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ***	**362**
Nedim ALTIN, Erkut ÖZKESKİN, Hüseyin GÜNGÖR ***BAZI EKMEKLİK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN BAŞAK YANIKLIĞI HASTALIĞINA (Fusarium graminearum) KARŞI REAKSİYONLARININ BELİRLENMESİ***	**363**
Başak BOZ, A. Salih SÖNMEZDAĞ ***HATAY OTLU PEYNİRLERİNİN KOKU, AROMA VE TEKSTÜR PROFİL ANALİZLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA***	**364**
Ayşe Aslı KARLI, A. Salih SÖNMEZDAĞ ***ARPA MALTININ BESİN İÇERİĞİ, SAĞLIĞA FAYDALARI VE GASTRONOMİ ALANINDA KULLANIMI***	**365**
A. Salih SÖNMEZDAĞ ***BALLARDA BULUNAN AROMA BİLEŞENLERİ, EKSTRAKSİYON YÖNTEMLERİ VE POTANSİYEL BİYOMEDİKAL AKTİVİTELERİ ÜZERİNE BİR DERLEME***	**366**
Ayşe Gül UYGUR, Sema POLAT, Ahmet Hilmi YÜCEL ***JİMNASTİK YAPAN VE YAPMAYAN KIZ ÖĞRENCİLERİN İNDEKS DEĞERLERİNİN BELİRLENMESİ***	**367**
Sema POLAT, Ayşe Gül UYGUR, Ahmet Hilmi YÜCEL ***18-25 YAŞ ARASINDAKİ SAĞLIKLI BİREYLERDE ESNEKLİK TEST SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ***	**368**
Bahar AYBERK, İrem AKGÜN, Seda KARACA, Tuğçe Duman ÖZKAN ***SENSOR TECHNOLOGIES IN PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION***	**369**
Gülser CINBAZ, Bahar AYBERK, İrem AKGÜN, Seda KARACA, Tuğçe Duman ÖZKAN ***PROGRESİF SUPRANÜKLEER PALSİ TEDAVİSİNDE FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYONUN YERİ***	**370**
İrem AKGÜN, Bahar AYBERK, Seda KARACA, Tuğçe Duman ÖZKAN, Gülser CINBAZ ***İNMELİ HASTALARDA ÜST EKSTREMİTE ROBOTİK REHABİLİTASYONUN ETKİLERİ***	**371**
İhsan KARABULUT, Hakim ÇELİK, Hatice SAYAN ***FİBROMİYALJİ HASTALARINDA DÜŞÜK SERUM D VİTAMİNİ SEVİYELERİNİN OKSİDATİF HASAR İLE İLİŞKİSİNİN ARAŞTIRILMASI***	**372**
Olgun TOPAL, Müge ÇINA AKSOY, Duygu KUMBUL DOĞUÇ ***DARBELİ ELEKTROMANYETİK ALANIN OSTEOPOROZ OLUŞTURULAN RATLARDA KEMİK ÜZERİNE ETKİSİNİN BİYOKİMYASAL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ***	**373**
Ali Muhittin TAŞDOĞAN, Elzem ŞEN ***KORONER ARTER BYPASS CERRAHİSİNDE PREOPERATİF SPİROMETRE SONUÇLARININ POSTOPERATİF MORTALİTE VE MORBİDİTE İLE İLİŞKİSİ***	**374-375**
İsmail AYTAÇ, Esra PEKPAK ***AĞIR HEMOFİLİ A TANILI OLGUDA TONSİLLEKTOMİ-ADENOİDEKTOMİ:***	**376**

CERRAHİ YÖNTEM VE PERİOPERATİF YÖNETİMİ	
Fulden KARADAL *ÇEŞİTLİ STAPHYLOCOCCUS TÜRLERİNDEKİ DEZENFEKTAN DİRENCİ ÜZERİNE BİR ÖN ÇALIŞMA*	**377-378**
Cevdet YARDIMCI, Ahmet YÜKSEK *2014 – 2018 YILLARI ARASINDA YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNE BAŞVURAN ZEHİRLENME OLGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ*	**379**
Merve ŞANAL, Ali Fuat ERSOY *OKUL VE AİLE TEMELLİ ÇOCUK CİNSEL İSTİSMARINI ÖNLEME YÖNELİK PROGRAMLAR*	**380**
Ali Fuat ERSOY, Merve ŞANAL *OTİSTİK ÇOCUK SAHİBİ OLAN AİLELERİN AİLE YÜKLERİNİN BELİRLENMESİ*	**381**
Ömer Bilgehan SONSEL *MÜZİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAZDIKLARI ÇOCUK ŞARKILARININ İNCELENMESİ*	**382**
Hümeyra NERGİZ *ASSESSMENT OF POPULATION TREND AND VULNERABILITY OF COMMON POCHARD AYTHYA FERINA INHABITING IN VAN LAKE BASIN*	**383**
Ayşe METİN KARAKAŞ *COPULA-GARCH APPROACH FOR ETHERIUM AND BITCOIN*	**384**
Tuğçe DUMAN ÖZKAN, Seda KARACA, Bahar AYBERK, İrem AKGÜN, Gülser CİNBAZ *AKUT İNME HASTALARINDA YAŞ İLE İNME ŞİDDETİ VE MOTOR FONKSİYON SEVİYESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ*	**385**
Seda KARACA, Tuğçe DUMAN ÖZKAN, Bahar AYBERK, İrem AKGÜN, Gülser CİNBAZ *EVALUATION OF THE CORRELATION BETWEEN ANXIETY, HOPELESSNESS AND SELF-ESTEEM LEVELS IN PHYSIOTHERAPY STUDENTS*	**386**
Seda KARACA, Tuğçe DUMAN ÖZKAN, Bahar AYBERK, İrem AKGÜN, Gülser CİNBAZ *INVESTIGATION OF THE RELATION BETWEEN PERCEIVED STRESS AND JOB SATISFACTION OF PHYSIOTHERAPISTS WORKING IN TURKEY*	**387**
Volkan ÇETİN, Fatih ÖZEN, Melih KEKİK, Yusuf Sadi ASLANLAR, Salim ASLANLAR *ELEKTRİK DİRENÇ NOKTA KAYNAĞI PARAMETRELERİNİN S700CR ÇELİĞİNİN ÇEKME SIYIRMA MUKAVEMETİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ*	**388**
Volkan ÇETİN, Fatih ÖZEN, Melih KEKİK, Mehmet BULCA, Yusuf Sadi ASLANLAR, Salim ASLANLAR *ELEKTRİK DİRENÇ NOKTA KAYNAĞI PARAMETRELERİNİN FE-MN-C-AL TWIP ÇELİĞİNİN ÇEKME SIYIRMA MUKAVEMETİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ*	**389**
Ömer Faruk ERTUĞRUL, Necmettin SEZGİN *CLASSIFYING SELF-CARE PROBLEMS OF CHIL EN WITH PHYSICAL AND MOTOR DISABILITY BY EXTREME LEARNİNG MACHINES*	**390**
Ömer Faruk ERTUĞRUL, Necmettin SEZGİN *PREDICTING THE GENDER VIA VOICE BY ADAPTIVE LOCAL BINARY PATTERNS*	**391**
Ömer Faruk ERTUĞRUL, Necmettin SEZGİN *OBJECTIVITY DETECTION OF SPORTS ARTICTES BY MACHINE LEARNING METHODS*	**392**

Necmettin SEZGİN, Ömer Faruk ERTUĞRUL ***BİLEK HAREKETLERİNE DAYALI KAS İŞARETLERİNİN İKİZ SPEKTRUM TABANLI ANALİZİ VE SINIFLANDIRILMASI***	**393**
Necmettin SEZGİN, Ömer Faruk ERTUĞRUL ***DALGACIK PAKET DÖNÜŞÜMÜ İLE BİYOMEDİKAL İŞARETLERİN ANALİZİ***	**394**
Necmettin SEZGİN, Ömer Faruk ERTUĞRUL ***EPİLEPTİK EEG İŞARETLERİN ANALİZİ İÇİN FARKLI İŞARET İŞLEME YÖNTEMLERİN KARŞILAŞTIRILMASI***	**395**
Mehmet Emin DENİZ ***AL-CAM/EPOKSİ HİBRİT KOMPOZİT TABAKALARIN YORULMA ÖNCESİ VE YORULMA SONRASI DAVRANIŞI***	**396**
Mehmet Emin DENİZ ***3-NOKTA EĞİLME YÜKLEMESİNE MARUZ BIRAKILMIŞ ORTASINDA DELİK BULUNAN KOMPOZİT PLAKLARIN YORULMA ÖNCESİ VE YORULMA SONRASI DAVRANIŞI***	**397**
Mehmet Emin DENİZ, Nevra ORAL ***ARAMİD/EPOKSİ KOMPOZİT PLAKLARIN BURKULMA YÜKÜ ÜZERİNE DELAMİNASYON GEOMETRİSİ VE YERİNİN ETKİSİ***	**398**
Selahattin YAVUZ, Feyzi YAŞAR ***SINIFLAMA(NOMİNAL) ÖLÇEĞİNE GÖRE KULLANILAN PARAMETRİK OLMAYAN BAĞIMLI ÖRNEKLEM TESTLERİ VE UYGULAMA ALANLARI***	**399**
Feyzi YAŞAR, Selahattin YAVUZ ***VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE BIST'TE İŞLEM GÖREN ÇİMENTO İŞLETMELERİNİN ETKİNLİKLERİNİN ÖLÇÜMÜ***	**400**
Alpaslan İŞBİLİR, Mustafa METE ***YEN İLENEB İL İR ENERJ İ KAYNAKLARININ TÜRK İYE EKONOM İS İNDEK İ GEL İŞİMİ VE PAYI***	**401**
Songül KARADENİZ, Mustafa METE ***YENİ SANAYİ DEVRİMİ: ENDÜSTRİ 4.0 VE TÜRKİYE ÜZERİNE BİR İNCELEME***	**402**
Başak BOZ, Oya ÖZKANLI ***GAZİANTEP MUTFAĞININ KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ VE UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ GELENEKSEL YEMEKLERİNDEN SEÇMELER***	**403**
Oya ÖZKANLI ***GASTRONOMİ VE SOSYAL HAYATIN ETKİLEŞİMİNİN ÖRNEKLERLE İNCELENMESİ***	**404**
Mustafa METE, Ali İmran TATLIBADEM ***KAYIT DIŞI EKONOMİNİN ULUSLARARASI BOYUTU VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (TÜRKİYE ÜZERİNE ETKİLERİ)***	**405**
Halil KORKMAZ, Neşe AYDIN, İlayda Zeynep NİYET ***OTEL İŞLETMELERİNDE YİYECEK İÇECEK ÇALIŞANLARININ DUYGUSAL EMEK DÜZEYLERİNİN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ***	**406**
Yakup ASLAN ***TÜRKİYE'DE VADELİ İŞLEM PİYASASINA GENEL BİR BAKIŞ***	**407**
Yakup ASLAN ***ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA SİSTEMLERİNİN FİNANSAL TABLO ANALİZİNE GETİRDİĞİ YENİLİKLER***	**408**
Esra SERGEK VERİM, Rabia SOHBET ***HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM VE SPOR HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ***	**409-410**

İlayda Zeynep NİYET, Dr. Öğr. Üyesi Halil KORKMAZ ***UZAY TURİZMİ ÜZERİNE LİTERATÜR İNCELEMESİ***	**411-412**
Prof Dr. Zeynel ÖZLÜ, Kerim TİRYAKİ, Mehmet Ali EMİNOĞLU ***TÜRK- ALMAN TIBBİ İLİŞKİLERİNE BİR ÖRNEK: ALMANYA TÜBİNGEN DAR'ÜL-FÜNÛNU SERÎRİYÂT MUÂVİNİ DOKTOR MED DEMİR ALİ'YE GÖRE FRENGİ HASTALIĞI, TEDAVİSİ VE KORUNMA YÖNTEMLERİ***	**413**
Prof Dr. Zeynel ÖZLÜ, Kerim TİRYAKİ ***OSMANLIDA SEFERBERLİK DÖNEMLERİNDE SALGIN HASTALIKLARA KARŞI HALK SAĞLIĞI MUHAFAZASINA DAİR BULGULAR***	**414**
Dr. Gül Ş. Huyugüzel KIŞLA, Doç. Dr. Burcu TÜRKCAN ***TÜRKİYE'DEKİ MEVCUT VE POTANSİYEL KALİFİYE İŞGÜCÜNÜN BEYİN GÖÇÜNE YÖNELİK EĞİLİMLERİ***	**415**

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI VE BENLİK SAYGISI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Egemen HANIMOĞLU
Çukurova Üniversitesi, ehanimoglu@gmail.com

ÖZET

İnternet bağımlılığı günümüzde dikkat çeken konular arasında yer almaktadır. Bu araştırmada, yükseköğretim öğrencilerinin benlik saygısı düzeylerinin, internet bağımlılık düzeylerini yordayıp yordamadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bunun yanı sıra araştırmada üniversite öğrencilerinde internet bağımlılık düzeyinin, cinsiyete ve öğrenim gördükleri fakültelere göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Verilerin toplanması amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmış olan demografik bilgi anketi ile birlikte Coopersmith Benlik Saygısı Envanteri ve Young İnternet Bağımlılığı Ölçeği kısa formu kullanılmıştır. Çalışmaya yükseköğretim düzeyinde öğrenim görmekte olan 530 kız 470 erkek olmak üzere toplam 1000 öğrenci katılmıştır. Benlik saygısı düzeyinin, internet bağımlılık düzeyini yordayıp yordamadığının belirlenmesi amacıyla basit doğrusal regresyon analizi tekniği kullanılmıştır. Buna göre üniversite öğrencilerinin benlik saygısı düzeylerinin, internet bağımlılığı düzeylerini anlamlı olarak yordadığı bulunmuştur. Ayrıca internet bağımlılık düzeyinin cinsiyete göre farkılaştığı ancak öğrenim görülen fakülteye göre farklılaşmadığı bulunmuştur.

Anahtar Kelime: İnternet, İnternet bağımlılığı, Benlik saygısı

AKTİF ÖĞRENMENİN ÖĞRENCİLERİN PERFORMANSINA ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Egemen HANIMOĞLU
Çukurova Üniversitesi, ehanimoglu@gmail.com

ÖZET

Çalışma, 305 lise öğrencisinin farklı eğitim seviyelerinde performanslarının analizini içermektedir. Çalışmada, öğrencilerin hafızalarının ve farklı çalışma materyalleriyle ilgili genel performansının, sınıf düzeyine göre farklı olup olmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Üç farklı derste öğrencilerden toplanan verilerle nitel çalışma yöntemi kullanılmıştır. Sonuçlar, 305 öğrencinin tamamında öğretim yöntemleri ve anma kalıpları arasında bir korelasyon olduğuna işaret etti. Öğrenme notuna ve içeriğine bağlı olarak, ders materyalinin daha iyi anlaşılması, öğretmen tarafından benimsenen sınıf sunumları biçimine bağlıydı. Özellikle, video sunumu yoluyla öğretilen ders materyalleri için diğer öğrenme formlarına kıyasla daha yüksek ortalama puanlar bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Aktif öğrenme, bilişsel psikoloji, bellek, öğrenme.

5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA EĞİLİMLERİNE İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME

İhsan KARTOĞLU
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
ihsan_kartoglu18@erdogan.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi. Yasemin BAKİ
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
ysmnbaki@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmada ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin yazma eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme yoluyla belirlenmiş olup katılımcılar; 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Rize'de üç farklı ortaokulda 5. sınıfta öğrenim gören 269 öğrenciden oluşmaktadır. Betimsel tarama modeliyle gerçekleştirilen çalışmanın verilerinin toplanmasında, Yazma Eğilimi Ölçeği kullanılmıştır. Piazza ve Siebert (2008) tarafından geliştirilmiş olan bu ölçme aracı İşeri ve Ünal (2010) tarafından Türkçeye uyarlanmış olup ölçme aracı açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizine göre tutku, güven, süreklilik olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır. Verilerin analizinde betimleyici istatistikler ve demografik değişkenler için merkezi eğilim ve dağılım ölçütleri (frekans, yüzde, ortalama, basıklık ve çarpıklık) hesaplanmıştır. Verilerin analizinde iki değişken arasındaki anlamlılığı test etmek için t testi, ikiden fazla değişken arasındaki anlamlılığı test etmek için de tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğrencilerin yazma eğilimleri, cinsiyete göre ölçeğin toplamı ve tutku boyutunda kız öğrenciler lehine manidar düzeyde farklılık göstermektedir. Yazmayı sevme değişkeni açısından sadece süreklilik boyutunda manidar farklılık göstermezken geri kalan tüm boyutlarda ve ölçeğin toplamında yazmayı sevenler lehine manidar farklılık göstermektedir. Okumayı sevme boyutunda ise tüm boyutlarda ve ölçeğin toplamında okumayı sevenler lehine manidar farklılık göstermektedir. Türkçe ders notu açısından ise sadece güven boyutunda ders notu 5 olan öğrencilerin yazma eğilimleri diğer notlara göre manidar düzeyde farklılık göstermektedir. Haftalık okunan sayfa sayısının tutku ve güven boyutuyla ölçeğin toplamında okunan sayfa sayısının artışına bağlı olarak yazma eğilimleri artmaktadır. Yıllık okunan kitap sayısı açısından ise tutku ve güven boyutu ile ölçeğin toplamında manidar farklılık gösterdiği ve bu farklılıkların genel olarak 20 ve üstünde kitap okuyanların diğerlerine göre manidar düzeyde farklılık gösterdiği şeklinde değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: yazma eğilimi, ortaokul öğrencileri, cinsiyet, okuma ve yazmayı sevme.

5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZMAYA YÖNELİK TUTUMLARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME

İhsan KARTOĞLU
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
ihsan_kartoglu18@erdogan.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi. Yasemin BAKİ
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ysmnbaki@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmada ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin yazmaya yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme yoluyla belirlenmiş olup katılımcılar; 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Rize ilinde üç farklı ortaokulda 5. sınıfta öğrenim gören 275 öğrenciden oluşmaktadır. Betimsel tarama modeliyle gerçekleştirilen çalışmanın verilerinin toplanmasında, tek faktör ve yirmi iki maddeden oluşan Yazma Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimleyici istatistikler ve demografik değişkenler için merkezi eğilim ve dağılım ölçütleri (frekans, yüzde, ortalama, basıklık ve çarpıklık) hesaplanmıştır. Verilerin analizinde iki değişken arasındaki anlamlılığı test etmek için t testi, ikiden fazla değişken arasındaki anlamlılığı test etmek için de tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğrencilerin yazmaya yönelik tutumları cinsiyet, Türkçe ders notu ve yıllık okunan sayfa sayısına göre manidar düzeyde farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Yazmayı sevme değişkeni açısından yazmayı sevenler; okumayı sevme değişkeni açısından ise okumayı sevenler lehine manidar düzeyde farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Haftalık okunan sayfa sayısı değişkeni açısından ise 101 ve üzeri sayfa okuyanların bir hafta içerisinde hiç okumayanlara ve 0-25 sayfa okuyanlara göre manidar düzeyde farklılık gösterdiği söylenebilir. Bu bulgulardan hareketle 5. sınıf öğrencilerinin yazmaya ilişkin tutumlarında okuma ve yazmayı sevme ile haftalık okunan sayfa sayısının etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: yazma tutum, 5. sınıf öğrencileri, cinsiyet, okunan sayfa sayısı.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİRLENEN ÇEVRE ve İNSAN SAĞLIĞINA BAKIŞI

Dr.Öğr.Üyesi Rabia SOHBET
Gaziantep Üniversitesi

Öğr.Gör.Esra SERGEK VERİM
Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
verimesra@gmail.com, rasohbet@yahoo.com

ÖZET

Günümüz dünyasında en önemli sorunlardan biri olan çevre kirliliği insan sağlığını ve doğanın geleceğini tehdit etmektedir. Doğanın bir parçası olan insanın günümüz sorunu olan kirli bir çevreden etkilendiğini ve psikolojik, fiziksel olarak tesir ettiğini düşünerek bu konu çalışması planlandı. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2. sınıf öğrencilerinin kirlenen çevrenin insan sağlığı üzerine etkisinin olup olmadığı ve çevre duyarlılığı ilgisini incelemek için gözlem altında tanımlayıcı anket çalışması yapılmıştır. 2. sınıf lisans öğrenimi gören 261 kişiden Kasım 2017'de sınıfta bulunan kendi isteği ile katılan toplam 200 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket formunda 2 açık 28 kapalı toplam 30 soru bulunmaktadır. Anket verileri analiz edildiğinde; **A**raştırmaya katılanların %78'i 18-20 yaş aralığında %62,5'i kadın, %59,5'in geliri giderine eşit olduğu, %26,5'sının annesi okuryazar, %44'ü ilkokul, %15,5'i okuryazar değildir, %86,5'inin annesi ev hanımı, %76,5'i yaşadığı çevreyi sevdiği saptanmıştır. Katılanların %33'ü temiz ve güvenilir bir çevrede yaşadığını, %59,5'i kısmen temiz bir çevrede yaşadığını, %7,5'i kirli çevrede yaşadığını söylemiştir. Katılanların %64'ü yaşadığı çevreden olumlu %36 olumsuz etkilenmektedir. Katılanların %92,5'i çevrenin temiz ve güvenilir olmasını istediğini ifade etmiştir. Katılanların %90,5'i solunum yolu hastalıklarının nedeninin çevre kirliliği olduğunu düşünmektedir. Katılanların kirli bir çevrenin hastalıklara sebep olduğunu düşünenlerin %94,5 olduğu saptanmıştır. Katılanların %49,5'i akciğer sorunları, %8'i nörolojik sorunlar, %10'u kardiyovasküler sorunlar, %15'i tifo-dizanteri-kolera-ishal, %9,5'i nörolojik sorunlar ve tifo-dizanteri-kolera-ishale sebep olduğunu söylemişlerdir. Katılanların %95,5'i çevre kirliliği olmazsa ortaya çıkan hastalıkların azaltacağına inandığını söylemiştir. En çok rahatsız olduklarını hava kirliliği ve gürültü kirliliğidir. En çok görüş birliği hava kirliliğinin solunum hastalıkları üzerine etkisinin olduğu üzerine toplanmıştır. Hastanın tedavisinde çevre faktörü ve yaşadığı ortam düzenlemesi dikkate alınması gerekmektedir. Kömür kullanımı, orman yangınları, ağaçların kesilmesi gibi hava döngüsünü bozacak durumlardan kaçınmalı, Gürültü kirliliği ile sağlık sorunlarına, solunum yolu hastalıklarına, iş /sosyal hayatımızı olumsuz yansımaktadır. Hastalıklar için önemli olan çevre kirliliği, çevreyi düzenleyerek, temiz tutarak, önem vermemiz gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kirli çevre, sağlık sorunları

ABSTRACT

Environmental pollution, one of the most important problems in today's world, threatens human health and the future of nature. This subject was planned by thinking that human being, which is a part of nature, is affected by a dirty environment which is the problem of today and that it is affected psychologically and physically. A descriptive survey was carried out under the observation to investigate the impact of the polluted environment on the human health and the interest of the environmental environment in the 2nd grade students of Gaziantep University Faculty of Health Sciences Nursing Department. In November 2017, a total of 200 students participated in the questionnaire with a total of 200 students. There are

30 questions in the survey form 2 open 28 closed. When the survey data were analyzed; Of the participants, 78% were between 18-20 years old, 62.5% were women, 59.5% were equal to income, 26.5% of them were illiterate, 44% of them were elementary school, 15.5%. i was illiterate, 86.5% of them were housewives, 76.5% loved the environment. 33% of the participants stated that they live in clean and reliable environment, 59.5% of them live in clean environment and 7.5% of them live in dirty environment. 64% of the respondents were affected negatively by the environment with a positive 36%. 92.5% of the participants stated that they wanted the environment to be clean and reliable. 90.5% of the participants think that the cause of respiratory diseases is environmental pollution. It was found that those who think that a polluted environment causes diseases is 94.5%. 49.5% of the participants had lung problems, 8% had neurological problems, 10% had cardiovascular problems, 15% had typhoid-cholera-diarrhea, 9.5% neurological problems and typhoid-dysentery-cholera - they said it was the cause. 95.5% of the respondents said that they believed that if there was no environmental pollution, the diseases would decrease. Most consensus is that air pollution has an impact on respiratory diseases. In the treatment of the patient, the environmental factor and the environment regulation in which he lives should be taken into consideration. Avoiding situations such as coal use, forest fires, cutting trees, etc. that may disturb the air cycle, Noise pollution, health problems, respiratory diseases, work / social life is reflected in the negative. Important for the environment, environmental pollution, by regulating the environment, keeping clean, we need to give importance.

Key Words: Dirty environment, health problems

TEKNOLOJİNİN LİSE ÖĞRENCİLERİNE ETKİSİ

Dr.Öğr.Üyesi Rabia SOHBET
Gaziantep Üniversitesi

Öğr.Gör.Esra SERGEK VERİM
Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
verimesra@gmail.com, rasohbet@yahoo.com

ÖZET

GİRİŞ : Teknoloji Yunanca "sanat" ve "bilmek" kelimelerinden oluşan bir sanayi dalının veya herhangi bir insanın ihtiyaçlarına uygun yardımcı aletlerin tasarlanması ve üretilmesi için gerekli olan bilgi birikimi ve yeteneğidir. İnsan ihtiyaçlarından doğan teknoloji artık insan hayatı için vazgeçilmez bir hal almıştır. Türkiye'de Türkiye İstatistik Kurumunun 2016 nisan ayında yaptığı araştırmada genç bireylerde bilgisayar kullanımı yüzde 54.6 , internet kullanımı yüzde 61.2'dir. Hayatında bir kez bile olsa bilgisayar veya internet kullananların kapsayan oranlar erkeklerde yüzde 64.1 ve yüzde 70.5 iken kadınlarda yüzde 45.9 ve yüzde 51.9'dir. Araştırma lise öğrencilerinin teknoloji ile olan bağlantıları, teknolojinin onları ve aile yaşantılarını nasıl etkiledikleri, insan ilişkilerinde teknolojinin ne kadar çok etkilenip etkilemediğini ve teknolojiyi hangi amaçlar doğrultusunda kullandığı konularında bilgi edinmeyi amaçlamaktadır.

YÖNTEM: Araştırmanın evreni Yasemin Erman Balsu Anadolu Lisesinde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafında hazırlanan anket formuyla toplanmıştır. Anket formu öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini ve teknolojinin etkileri ile ilgili 27 sorudan oluşmaktadır. Anket formu ön çalışma yapıldıktan sonra uygulanmaya başlanmıştır.

BULGULAR: Bu çalışmada ankete katılanların yaş aralığı 14-15 arasında değişmektedir. Genel bulgulara bakıldığında araştırmaya katılanların %48'inin aile ilişkilerinin etkilendiğinin, %60'ının geçirilen uzun süreler yüzünden duruş ve göz bozuklukları gibi hastalıklara neden olabileceğini bildiği,%54'ünün uzun süre hareketsizliğin obeziteye yol açtığını bildiği,%61'inin uyku düzenini bozduğu,%41'inin teknolojik aletler yokluğunda çok etkilendiği bulguları elde edilmiştir.

SONUÇ: Elde edilen bu bulgular doğrultusunda araştırmaya katılanların kişilerin teknolojinin olumlu ve olumsuz etkilerini bildikleri saptanmıştır.

ÖNERİLER : Araştırmamızda teknolojinin bağımlılık haline geldiği internet kullanımıyla vakitlerinin çoğunu telefon bilgisayar kullanımında harcadıklarını görmektedir. Bunun engellenmesi açısından katılımcılara sosyal aktivitelerini arttırmaları, arkadaşlarıyla ve aileleriyle daha çok vakit geçirmeleri ailelerin bu konuda bilinçlendirilip kısıtlama getirmeleri gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Teknoloji, öğrenci, etki

SUMMARY

INTRODUCTION: Technology is the knowledge and the ability to design and produce an industrial branch consisting of the words yet art imi and gerekli know id in Greek, or the design and production of ancillary tools for the needs of any human being. The technology that arises from human needs has become indispensable for human life. Computer usage among young individuals in the research conducted in the month of April 2016 Turkey

Statistical Institute in Turkey, 54.6 percent, and 61.2 percent use the internet. The rates of computer and internet users, even once in their lives, were 64.1 percent and 70.5 percent for males and 45.9 percent and 51.9 percent, respectively. The research aims to inform high school students about their connections with technology, how technology affects them and their family lives, how they are affected by technology in human relations and for what purposes they use technology.

METHODS: The students of Yasemin Erman Balsu Anatolian High School consist of the students. The data were collected by a questionnaire prepared by the researchers. The questionnaire consists of 27 questions about students' sociodemographic characteristics and the effects of technology. The questionnaire form was applied after the preliminary study.

RESULTS: The age range of the participants in this study ranged from 14-15 years. When the general findings were examined, it was found that 48% of the participants were affected by family relations, 60% knew that they could cause diseases such as posture and eye disorders due to long periods of time, 54% knew that immobility caused obesity for a long time, and 61% disrupted sleep patterns. And 41% of them were found to be very affected in the absence of technological instruments.

CONCLUSION: According to these findings, it was determined that the participants had positive and negative effects of technology.

RECOMMENDATIONS: In our study, it is seen that they spend most of their time in the use of telephony computers with the use of internet where technology becomes an addiction. In order to prevent this, participants should increase their social activities, spend more time with their friends and families and raise awareness about this issue.

KEYWORDS: Technology, student, influence

THE EFFECTS OF GAME-BASED TEACHING ON ATTITUDE AND ACADEMIC ACHIEVEMENT IN HIGH SCHOOL MATHEMATICS

Zeynep Sarıkaya İLHAN
YTU Humanities and Social Sciences, Graduate Student,
zeynebsarikaya@gmail.com

Doç.Dr. Süleyman DOĞAN
YTU Humanities and Social Sciences,
suleyman965@yahoo.com

ABSTRACT

In a constantly changing world affected by the improvements in philosophy of education and in teaching approaches, the questions of how to teach Mathematics and how to implement these new approaches have been provided with an answer with innovative and fun activities in primary and secondary schools. However, once a student starts high school, all these activities are over and the seriousness starts. Traditional teaching methods results in bored, passive students with a negative attitude. This study examines the effects of game-based teaching on attitude and academic achievement of high school students in mathematics classes. In this research a controlled, pretest and posttest experimental design have been used. The sample of the research consists of two classes of 9th grade students in Sultanbeyli in Istanbul who had equal levels of attitude towards mathematics and academic achievement. One of the classes was selected as the experimental group, and two first two units; “Logic” and “Sets” were studied with the games created by the teacher herself for 10 weeks. The second class was selected as the control group and the units were studied with traditional teaching method. The pre and posttest scores have been analyzed by SPSS 10 program and the results have depicted a significant difference in favor of the experimental group. The results revealed that game-based teaching increases the attitude and academic achievement level of the students in mathematics. This research aims at drawing attention to game-based learning which is scarcely included in academic research and high school education.

Key words: game-based learning, mathematics, attitude, academic achievement

ÖĞRENCİLERİN BOŞ ZAMAN YÖNETİMİ BECERİLERİNİN YEREL GİRİŞİMCİLER ÜZERİNE ETKİSİ

Öğr. Gör. Havva TARAKCI
Hitit Üniversitesi, havvatarakci@hitit.edu.tr

Öğr. Gör. E. Ebru ŞENTÜRK
Hitit Üniversitesi, ebrucesurr@gmail.com

Doç. Dr. İsmail GÖKDENİZ
Kırıkkale Üniversitesi, isgokdeniz@yahoo.com

ÖZET

Zaman, herkesin eşit olarak sahip olduğu, fakat aynı şekilde kullanamadığı son derece değerli, eşsiz ve ikamesi olmayan bir kaynaktır. Zaman kavramına kullanım açısından bakıldığında çalışma zamanı ve çalışma dışı zaman (boş/serbest zaman) olarak 2 grupta ele alınmaktadır. Boş zaman, kişinin işi ve yapmakta zorunlu olduğu faaliyetleri gerçekleştirdikten sonra kendine kalan zamandır. Boş zaman değerlendirme faaliyetleri, kişinin ilgi, ihtiyaç ve imkânları doğrultusunda gerçekleşir. Boş zamanın doğru ve yerinde etkinliklerle geçirilmesi bireyin kişisel doyumu ve duygusal gelişimi açısından da önemlidir. Bireylerin boş zamana sahip olmaları ve boş zamanlarında gerçekleştirdikleri faaliyetler, doğrudan veya dolaylı olmak kaydı ile hayatlarının diğer boyutlarını ve değerlerini de etkileyen bir durumdur. Günümüzde boş zaman anlayışındaki gelişim sürecinin gelişmiş ve sanayileşmiş ülkelerle, kısmen de olsa Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde uygarlık ve gelişmişliğin bir nimeti olarak değerlendirilmesi şeklinde devam ettiği görülmektedir. Bilinmektedir ki Meslek Yüksekokulları bulundukları bölgeleri ekonomik ve sosyal yönden doğrudan etkilemektedir. Öğrencilerin yoğunlaştığı bu bölgelerde öğrencilerin boş zaman faaliyetlerinin yerel girişimciler üzerindeki etkisi yadsınamayacağından bu araştırmanın temel amacı; üniversite öğrencilerinin bulundukları bölgedeki yerel girişimciler üzerinde ekonomik olarak bir etkilerinin olup olmadığını araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini belirlemek, boş zaman yönetimleri açısından üniversitenin faaliyetlerini yeterli bulup bulmadıklarını ölçmek hedeflenmektir. Öğrencilerin Osmancıkta bulunmadıkları zamanlarda ki boş zaman yönetimi faaliyetleri ile Osmancıkta bulundukları zaman dilimindeki boş zaman faaliyetleri karşılaştırılarak Osmancık ilçesinde bulunan yerel girişimcilere dolayısıyla Osmancık ekonomisine katkıları olup olmadığı incelenecektir. Araştırmada genel tarama modeli kullanılacaktır. Araştırma kapsamında Osmancık Ömer Derindere Meslek Yüksekokulunda bulunan çeşitli bölümlerde okuyan önlisans öğrencilerine online anket yöntemiyle boş zaman yönetimi ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Boş zaman yönetimi, Girişimcilik, Etkinlikler

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN E- TİCARETTEN MEMNUNİYET SEVİYELERİ

Öğr. Gör. E. Ebru ŞENTÜRK
Hitit Üniversitesi, ebrucesurr@gmail.com

Öğr. Gör. Havva TARAKCI
Hitit Üniversitesi, havvatarakci@hitit.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Cihat KARTAL
Kırıkkale Üniversitesi, dr_cihat_kartal@yahoo.com

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişimler ve internet ortamının sunduğu olanaklar elektronik ticareti daha güncel bir olgu haline getirmiştir. Mobil iletişim araçlarının yoğunlaşan kullanımı, küreselleşmeyle birlikte mekân ve zaman kısıtlarını hızla ortadan kaldırmıştır. Dünya 7/24 ulaşılabilen açık bir pazar haline gelmiştir. Mobil araçlar yardımıyla sunulan mobil internet servisleri, kullanıcıların sabit bir bağlantı noktasına ihtiyaç duymasını gerektirmeden, onlara daha kişisel içerikler ve özel servisler sunmaktadır. Tablet ve cep telefonu gibi mobil araçların kullanımı geçtiğimiz yıllarda çok hızlı şekilde yayılmıştır. Bu artış toplumların kültürel ve sosyal hayatlarında bir takım değişiklikler meydana getirmiştir. Fiziksel mekânların sınırlarını ortadan kaldıran sanal mağazalar da bu değişiklerden biridir. Artan talep doğrultusunda sayıları her geçen gün artan sanal mağazalar demografik özellikleri fark etmeksizin toplumun her kesimi tarafından kullanılır hale gelmiştir.

Özellikle şuan üniversitelerde okuyan öğrenciler doğdukları ve dâhil oldukları kuşaklar bazında çoğunluğu Z kuşağının özelliklerini taşımaktadır. Z kuşağı özellikleri göz önüne alındığında, bu hızlı teknolojilere ve sanal mağazalara daha da yatkındırlar. Özellikle sosyal medya aracılığıyla sanal mağazacılığın ivme kazandığı dönemimizde Instagram, Facebook vb. sosyal medya üzerinden alışveriş bu yaş grubu için çok doğal karşılanmaktadır. Bankacılık faaliyetlerindeki gelişmeler de bu yaş grubunun banka ve kredi kartlarına ulaşımını ve kullanımını teşvik etmektedir. Bu sebeple araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin e-ticaret alışveriş alışkanlıklarını ve memnuniyet oranlarını araştırmaktır. Bunun için Çorum ilinde yer alan Osmancık Ömer Derindere Meslek Yüksekokulunda bulunan çeşitli bölümlerde okuyan öğrencilere online anket yöntemiyle Skallı (2016) tarafından kullanılmış olan elektronik ticaret memnuniyet anketi uygulanmıştır. Sonuçlar SPSS programı yardımıyla değerlendirilecektir. Elde edilen verilere normallik testi, güvenirlik testi, frekans analizleri, bağımsız değişkenler T testi ve Anowa analizleri uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Elektronik Ticaret, Sanal mağazalar, Z kuşağı

SOSYAL MEDYA GERÇEKTEN "BAĞIMLILIK" MIDIR: ALTERNATİF BİR BAKIŞ

Dr. Öğretim Üyesi Cihan OĞUZ
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, cihanoguz@yahoo.com

ÖZET

2000'li yılların başından itibaren iletişimin vaz geçilmez bir boyutu hâline gelen sosyal medya, kişilerarası ilişkilerde olduğu kadar, bireyin günlük yaşamında da etkinliğini sürdürmektedir. Deyim yerindeyse, sosyal medyadan sonra iletişimin tarzı farklılaşmış, o âna kadar alıcı (edilgen) konumdaki birey "yaratıcı" bir kimlik kazanmıştır. Bu noktada, internet teknolojisindeki baş döndürücü gelişmeler ve günden güne yeni işlevler kazanan akıllı telefonlar, o "yaratıcı" kimliğe sahip birey üzerinde adeta "sanal tehdit" oluşturmuştur. Bu tehdit, teknolojiye uyum ile teknolojiye bağımlılık arasındaki bir sarkaçta düğümlenmiştir.

Sorun, sosyal medyanın şeffaf ve net varlığından ziyade, bireyden kaynaklanan "tutku" zemininde değerlendirilmelidir. Zira bir olayın "bağımlılık" düzeyinde sayılabilmesi için "vazgeçilmezlik" tek ölçüt değildir. Başka bir deyişle, bireyin sosyal medyadan uzaklaşamamasının nedeni sosyal medya değildir; bireyin tercihidir. Burada sosyal medya, teknolojik cazibesi ve olanakları bir "çekim merkezi" gibi görünebilir; ancak aslî unsur bireyin bizzat kendisidir. Kısacası, sosyal medya sigara, alkol veya uyuşturucu gibi bağımlılığa neden olan bir olay değildir; birey zaten tiryakiliğe yol açacak bir uğraş aramaktadır. Bu durum, 1960'larda radyo, 1970'lerde televizyon, 1990'larda da walkmen veya bilgisayar oyunu olarak kendini göstermiştir.

"Bağımlılık" tanımlamasının tersine, sosyal medya bireyin bağımsız ve özgürce kendisini ifade edebildiği bir dünyadır. Bağımlılığa yol açan unsurlar gibi zararlı değil, bireye ufuk açtığı için yararlı bir mecradır. Bireyin sosyal medyaya olan tutkusu, tıpkı gazete tiryakisi veya "kitap kurdu" olmak gibi olumlu bir çizgiye dayanmaktadır.

Bu çalışmada, iletişimcilerin sosyal medyayı "bağımlılık" olarak gören klâsik görüşlerinin aksine, sosyal medya "empatik" bir bakış açısıyla değerlendirilmiş ve bireylerin yaratıcılığına katkısı ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnternet, Sosyal medya, Bağımlılık

SOSYAL MEDYANIN ARACI AKILLI TELEFONLAR VE NOMOFOBİ

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Nizar ASLAN
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, nizaraslan@yahoo.com.tr

ÖZET

1960 yılında, ABD Milli Savunma Bakanlığı tarafından askeri savunma ve araştırmalar için dar kapsamlı olarak hizmete sunulması düşünülen internet; teknolojik gelişmeler ve ticari amaçlı kullanılmaya başlanması sonucunda hayatımızın her alanına girmiştir. Günümüzde akıllı telefonlar kanalıyla artık birçok insanın da vaz geçilmez bir iletişim aracı haline gelmiştir. İnternet aracılığı ile kitle iletişim araçlarının tüm işlevlerini yerine getirme özelliği dışında ilave her türlü bilgiye ulaşma imkânına da sağlayan akıllı telefon kullanımının, iletişimdeki önemi artık yadsınamaz. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sosyal hayatımızdaki son noktası haline gelen akıllı telefonların dünya üzerindeki yayılımı hızla artmaktadır. Akıllı telefonların son sürümleri bilgisayar sistemlerinin özelliklerini birleştirerek hem haberleşme hem de çevrimiçi olabilme imkânlarını da tek cihazda birleştirmiştir. Akıllı telefonların hayatımıza girmesiyle birlikte görülmeye başlanan telefon bağımlılığı günlük yaşamın her alanında göze batar hale gelmiş ve ciddi bir şekilde artış göstermeye başlamıştır. Bunun en büyük nedeni de sosyal medyadır. Dünyada, 4.021 milyon(%53) internet kullanıcısı içinden, 3.196 milyon(%42) kişi aktif sosyal medya kullanıcısı olduğu, Türkiye'de ise; 54.33 milyon(%67) internet kullanıcısı içinden, 51 milyon(%63)kişi aktif sosyal medya kullanıcısı olduğu düşünüldüğünde, devasa boyutta ki iletişim ağına erişim aracı olan cep telefonların önemi gün geçtikçe artmaktadır. Hayatta elimiz, ayağımız gibi bir organımız haline gelen akıllı telefonlardan mahrum olmak korkusu diye tanımlanan Nomofobi (no mobil phone phobia, Nomophobia) kavramı da, bu sayede literatürde yerini almıştır. Çağımızın vebası adını alan nomofobinin belirtileri; telefon yanında olduğu halde sürekli kontrol edilmesi, telefonun yokluğunun kişide fiziksel reaksiyonlara yol açması, sinyal olmadığında ya da şarj bittiğinde aşırı öfke ve panik duyguları yaşatması, yarım saatliğine de olsa telefonun kapatılamaması, cihaz olmadığında eksiklik hissedilmesi ve telefondan ayrı kalındığında hayattan kopulduğunun düşünülmesi ile ortaya çıkar. Sonuçta akıllı telefonlar sosyal iletişimi artıran ama aynı zamanda sosyal izolasyona neden olan bir araçtır. Ayrıca her türlü bilgiye ulaşabilme imkânı tanırken aynı zamanda geniş halk kitlelerini etkileyebilen ancak psikolojik rahatsızlık haline gelen Nomofobi denilen kavramın da ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Anahtar kelimeler: Akıllı telefon, Sosyal Medya, Nomofobi, İnternet

DEVICES OF SOCIAL MEDIA, PHONES AND NOMOPHOBIA

ABSTRACT

The internet, which was planned to serve partially for military defense and researches by U.S. Department of Defense in 1960, took its place in our lives as a result of technological developments and commercial purposes. It now has become an indispensable way of communication for people with smart phones. The importance of mobile phone use in communication, which has the ability to work as mass media devices through the internet in addition to its contribution to getting all kinds of information , can not be denied today. Smart phones, which have become the current elements of information and communication

technologies in our social lives, have been spreading fast. The current updates of smart phones have compiled some features such as communication and being online in a single device by combining features of computer systems. Mobile phone addiction, which can be seen after smart phones entered our lives, became obvious everywhere in our lives and it began to increase. The most significant reason is the social media. By thinking 3.196 million (%42) active social media users out of 4.021 million (%53) internet users in the world and 51 million (%63) active social media users out of 54.33 million (%67)internet users in Turkey, the importance of mobile phones, which has the access to enormous network, has been increasing. Nomophobia (no mobile phone phobia), which is defined as the phobia of being deprived of smart phones which mean hands and feet to us, took its place in literature. The symptoms of this plague of our age, Nomophobia, are as follows: checking your mobile phone continuously although it is with you, physical reactions as a result of its absence, excessive rage and panic in the event of weak signal or dying battery, not being able to hang up mobile phones even for half an hour, feeling of deficiency as a result of mobile phone absence and feeling of isolation as a result of separating from your mobile phone. Ultimately, smart phones are devices which both increase social communication and lead to a social isolation. In addition to this, while they provide access to all kinds of information, they can affect the masses, too. However, they also gave rise to a new concept named Nomophobia, a psychological disorder.

Key words: Mobile Phone, Social Media, Nomophobia, Internet

YAŞLI HASTALARDA ANEMİNİN SIKLIĞI VE FONKSİYONELLİK İLE İLİŞKİSİ

Uzm. Dr. Birkan İLHAN
Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Geriatri Kliniği, Gaziantep.
birkanilhan@hotmail.com

Doç. Dr. İbrahim Halil TÜRKBEYLER
Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Geriatri Kliniği, Gaziantep.
turkbeyler@mynet.com

ÖZET

Amaç: Anemi sıklığı yaşlılarda %3-61 arasında değişen sıklıkta ve olumsuz sonuçlarla ilişkili olarak bildirilmiştir. Amacımız geriatri polikliniğine başvuran 65 yaş üstü hasta grubunda anemi sıklığı ve geriatrik sendromlar ile ilişkisini araştırmak.

Yöntem: Ekim 2017-Mayıs 2018 tarihleri arasında bir eğitim araştırma hastanesinin geriatri polikliniğine başvuran 65 yaş üstü hastalar çalışmaya dâhil edilmiştir. Anemi sıklığını tespit etmek için Dünya Sağlık Örgütünün verileri referans alınmıştır (kadınlarda < 12 g/dl, erkeklerde < 13 g/dl). Hastaların demografik verileri kaydedilmiştir. Kapsamlı geriatrik değerlendirme esnasında fonksiyonel durum, polifarmasi ve malnutrisyon taraması yapılmıştır. Fonksiyonellik Katz'ın temel Günlük Yaşam Aktiviteleri ölçeği (GYA) ve Lawton'unEnstrümantel GYA ölçeği (EGYA) kullanılarak değerlendirilmiştir. Ölçeklerdeki düşük skorlar fonksiyonel bağımlılığa işaret etmektedir. Malnutrisyonu taramak için Mini Nutrisyonel Değerlendirme Ölçeği kısa formu (MNA-SF) kullanılmıştır. Yüksek MNA-SF skorları iyi nutrisyon durumuna işaret etmektedir. Polifarmasi taraması için hastaların kullanmakta oldukları ilaç sayıları kaydedilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 252 (% 54,5) kadın, 210 (%45,5) erkek hasta olmak üzere toplam 462 hasta alındı. Yaş ortalaması 71,7±5,6 yıldı. Ortalama Hb değeri 13,8±1,5 idi. Hastaların 66 (% 14,3)'sında anemi belirlendi. Erkek hastaların %16,7'sinde kadınların ise %12,3'ünde anemi saptandı (p>0,05). Hastaların kullanmakta oldukları ortalama ilaç sayısı 4,3±2,6 idi. Korelasyon analizinde Hb değerlerinin EGYA skorları ile istatistiksel olarak anlamlı değerde pozitif korelasyonu gözlendi (p =0.003, r=0.136). Yaş, GYA ve MNA-SF skorları, ilaç sayısı ile ise istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon saptanmadı.

Sonuç: Bu kesitsel çalışmada anemi sıklığının %14,3 olduğu ve düşük Hb değerlerinin enstrümantel günlük yaşam aktivitelerinde azalmış fonksiyonellik ile ilişkili olduğu görüldü. Ülkemizde bir tıp fakültesinde yapılan diğer çalışmada polikliniğe başvuran yaşlılarda anemi sıklığı %7,3 ile daha düşük oranda saptanmıştır. Ülkemizde anemi ile geriatrik sendromların ilişkisinin değerlendirildiği başka bir çalışma bulunmamaktadır.Yaşlılarda anemi ve fonksiyonellik ilişkisinin araştırılması için yeni prospektif çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Anemi, Fonksiyonellik, İlişki

KAYSERİ İLİNDE RUTİN KAYITLARA GÖRE GEBE VE SIFIR YAŞ GRUBU BAĞIŞIKLAMA HİZMETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Tevfik OZAN
Fırat Üniversitesi, buzluklu@gmail.com

Prof. Dr. Osman CEYHAN
Erciyes Üniversitesi, oscey@erciyes.edu.tr.

ÖZET

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) sağlığı "sadece hastalık ya da sakatlığın olmayışı değil, bedensel, ruhsal ve sosyal yönden tam bir iyilik hali olarak tanımlamaktadır. Sağlık hizmetlerinden yararlanma herkesin hakkıdır. Bebek ve küçük çocuklarda sıklıkla ölüm ve sakatlığa neden olabilen aşı ile korunabilirlik altı bulaşıcı hastalıkla (verem, boğmaca, tetanoz, çocuk felci, kızamık, difteri) meydana gelebilecek salgınların engellenmesi için enfeksiyon zincirinin kırılması gereklidir. Bazı hastalıkların aşıları bunların yayılmasını önlemekte hatta hastalığın dünyadan eradikasyonunu sağlayabilmektedir. Bu çalışma Kayseri İli'nde, rutin kayıtlara göre gebe ve sıfır yaş grubu bebeklerin bağışıklama hizmetlerinin durumunu belirlemek amacıyla planlanmıştır. Bunun için; retrospektif bir yöntemle Sağlık Müdürlüğü rutin kayıtları incelenerek il düzeyinde ulaşılan bağışıklama hizmetleri ortaya çıkarılmıştır. Elde edilen veriler bilgisayarda değerlendirilmiştir. Kayseri ilinde bir pratisyen hekime düşen nüfus 4.755, bir hemşireye düşen nüfus 12.416, bir sağlık memuruna düşen nüfus 15684, bir ebeye düşen nüfus ise 3.159 kişidir. Sağlık Müdürlüğü kayıtlarındaki il nüfusu ve Kaba Doğum Hızı esas alınarak Boğmaca-Difteri-Tetanoz (BDT) 1 için %99.6, BDT 2 için, %94.0, BDT 3 için, %92.0, Polio 1 için %99.6, Polio 2 için %94.0, Polio 3 için %92.0, Kızamık için %85.7, BCG için %69.2, Gebe Tetanoz 1 için %40.0, Gebe Tetanoz 2 için %25.0 düzeyinde aşılama oranlarına ulaşıldığı tespit edilmiştir. Taşıtı olan sağlık kuruluşlarının aşılama yüzdesi taşıtı olmayanlara göre daha yüksektir. Aşılama hizmetlerinde aktif görev alan hekim, sağlık memuru, hemşire, ebe ve şoförden meydana gelen personel grubu ve taşıt durumu incelenmiş, il genelinde sağlık memuru ve ebe açığı bulunduğu, hemşire dağılımının düzensiz olduğu ve taşıt eksikliği olduğu, bu etkenlerin aşılama hizmetlerini, gebe tespit ve takip hizmetlerini olumsuz yönde etkilediği anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Bağışıklama, Aşı, Bebek, Gebe, Kayseri.

ASTIMLI ÇOCUKLARDA TEDAVİYE UYUM VE İLAÇLARIN KESİLME NEDENLERİ

Uz. Dr. Mehmet ÖZDEMİR
SB İstanbul Medeniyet Üniversitesi, mehmetozdemir@yahoo.com

ÖZET

Amaç: Astım mortalite ve morbiditesindeki artışlar çok sayıda ulusal ve uluslararası tanı ve tedavi rehberleri hazırlanmasına neden olmuştur. Bu rehberlerde orta ve ağır astımı olan çocuklarda düzenli olarak kontrol edici tedaviler önerilmektedir. Ancak hasta uyumsuzluğu nedeniyle ilaçların kesilmesi ve tedavinin yeterli yapılamaması en önemli morbidite nedenidir. Biz de hasta uyumuna ve ilaç kesme nedenlerine dikkat çekmek amacıyla bu çalışmayı planladık.

Materyal ve Metod: Çalışmamıza İstanbul Medeniyet Üniversitesi Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği Çocuk Alerji Polikliniğine başvuran 4-18 (8,8±3,7 yıl) yaş arasındaki astım tanılı 299 çocuk hasta dahil edildi. Çalışmaya alınan hastaların aileleri ile yüz yüze görüşülerek ucu açık sorularla anket uygulandı. Ankette sosyodemografik özellikler, kullanılan ilaçlar, kullanım şekli, astım hastalık süresi, Tamamlayıcı ve Alternatif Tedavi (TAT) kullanıp kullanmadığı ve ilaç kesim nedenleri sorgulandı.

Bulgular: Çalışmamızdaki astımlı hastaların 129'u (%43,5) kız, 170'i(%56,5) erkekti. Aileler tarafından hastalığın iyileştiğini düşünme (n:166; %55,9) en sık tespit edilen ilaç kesme nedeniydi. Diğer nedenler yan etkiden korkma 39 çocukta (%13,1), başka doktor önerisi 39 hastada (%13,1), hastanın uyumsuzluğu 30 hastada (%10,1), ilaç fiyatları 11 hastada (%3,7), doktor tanısına inanmama 5 hastada (%1,7), ihmal etme ve önemsememe 5 hastada (%1,7), poliklinik takibi aksatma 2 hastada (%0.7) saptandı. İlaçların boy uzamasını olumsuz etkilediğini düşünen 86 (%28.7) aile gözlendi. Ebeveynlerin %69.2'si TAT'yi çevresindekilere önerirken, % 20.1'i ise önermediğini belirtti.

Sonuç: Çalışmamızda koruyucu tedavinin çok önemli olduğu astım hastalığında; ailelerin çocuk hastalarının iyileştiğini düşünerek tedaviyi çok çabuk bıraktığı görüldü. En sık medikal tedavinin kesilme sebebi biraz da astımın doğası gereği asemptomatik dönemlerinin olmasıdır. İlaç kesilmesi sonrası semptom ve bulguların tekrarlaması ailelerin sıklıkla TAT'lere ilgilerini artırmakta ve bu durumda çocuklarda astım tedavisine uyumu zorlaştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: astım, tedaviye uyum, tamamlayıcı ve alternatif tedavi

ARID3A REGULATES THE TUMOR SUPPRESSOR TAp73 IN OSTEOSARCOMA

Khandakar A. S. M. SAADAT
Gaziantep University, Faculty of Medicine, Institute of Health Sciences, Dept. of Medical Biology & Genetics, Gaziantep, Turkey
shameemsaadat@gantep.edu.tr

Kaifee ARMAN
Division of Experimental Medicine, McGill University, Montreal, QC, Canada
Institut de recherches cliniques de Montreal (IRCM), Montreal, QC, Canada

Masa-Aki IKEDA
Tokyo Medical and Dental University, Graduate School of Medical and Dental Sciences, Section of Molecular Craniofacial Embryology, Tokyo, Japan

Introduction/Aim: Osteosarcoma is the most common type of bone cancer in children and adolescents, although cancer in young people is rare in general. Programmed cell death (PCD) is an evolutionarily conserved phenomenon that is a necessary and important feature of various cellular processes. Apoptosis is the most characterized type of PCD. One member of the E2F transcription factor family, namely E2F1, can mediate apoptosis. The tumor suppressor TAp73 is a homologue of p53 and can induce apoptosis independently of p53. Inactivation of p53 up regulates TAp73 expression through E2F-1 mediated transcription, but it has no effect on the physiological E2F activity. ARID3A is a family member of the AT rich interaction domain (ARID) DNA-binding proteins, cooperates with E2F to activate E2F-target genes and plays a critical roles in E2F dependent transcription and cell cycle progression. On the other hand, ARID3A was shown to be a direct p53 target gene. ARID3A is transcriptionally up-regulated by p53, and the ectopic expression of ARID3A induces growth arrest in U2OS cells expressing normal p53, but not Saos-2 cells lacking p53. The role of ARID3A in the TAp73 regulation through E2F-1 mediated transcription remains largely unknown. Here we try to find a probable interactive role between ARID3A and TAp73 in osteosarcoma.

Materials and Methods: siRNA mediated gene silencing of ARID3A was done in cell culture medium using osteosarcoma cell line (U-2OS). After successful knockdown of ARID3A, their effect on TAp73 was investigated using Real-time quantitative reverse transcription-PCR. Fold change analysis of TAp73 was done using $2^{(-\Delta\Delta Ct)}$ method for quantitative RT-PCR.

Results: The fold change analysis showed that TAp73 was downregulated in silenced ARID3A as compared to its control. The values were found to be statistically significant using IBM SPSS 22.0 Statistics software and applying paired t-test ($P<0.05$).

Conclusion: Our results indicate that ARID3A regulates TAp73 in osteosarcoma. It shows that there is decrease in the activity of TAp73 after silencing ARID3A. To conclude, we can say that ARID3A has a probable role in regulating TAp73 in osteosarcoma. Thus ARID3A can be used as a therapeutic target in osteosarcoma as it controls the expression of TAp73. However, further in vivo studies are needed to cement our findings.

Key words: ARID3A, TAp73, Apoptosis, Osteosarcoma

RELATIONSHIP BETWEEN BRADFORD AND NANODROP A280 METHODS IN PROTEIN MEASUREMENT

Muhammetnur TEKAYEV
Gaziantep University, Faculty of Medicine, Institute of Health Sciences, Dept. of Histology & Embryology, Gaziantep, Turkey

Khandakar A. S. M. SAADAT
Gaziantep University, Faculty of Medicine, Institute of Health Sciences, Dept. of Medical Biology & Genetics, Gaziantep, Turkey
shameemsaadat@gantep.edu.tr

Introduction/Aim: The accuracy of protein measurements with NanoDrop A280 is debated. However, studies on protein measurement with this method are limited. In the present study, aimed to investigate the relationship between Bradford and NanoDrop A280 methods in protein measurement.

Materials and Methods: Eight Sprague Dawley male rats were used and were randomly divided into 2 groups, consisting of 4 rats per group: Control, remained intact as the normal control group, Crypto, unilateral cryptorchidism-induced group. Rats were maintained for 2 weeks under controlled temperature (23±2 °C) and constant photoperiodic conditions with food and water ad libitum. Rats were sacrificed at the end of the experiment. Testis tissues were homogenized using Homogenizer. Protein extracts were quantified using NanoDrop ND-1000 Spectrophotometer (Protein A280) and Bradford method. paired t-test was performed to compare the means of two groups and pearson test was applied to check the correlation between two methods using IBM SPSS 22.0 Statistics (Statistical Package for Social Sciences) software.

Results: The protein levels in both methods showed that there are no differences between groups (p=0.380 in Bradford method, p=0.605 in NanoDrop A280; values less than 0.05 were considered statistically significant). There is a strong positive relationship between Bradford and NanoDrop A280 methods on testis tissue samples (Pearson correlation of 0.007 for left testis samples, 0.001 for right testis samples; correlation is significant at the 0.01 or less level, 2-tailed).

Conclusion: Our results indicate that between these two methods have a strong positive relationship. To conclude, we can say that both methods can be used to quantify the level of proteins in tissue samples. However, further studies in different tissue samples are needed to cement our findings.

Key words: Protein, Bradford, NanoDrop A280

ARID3A DIRECTLY REGULATES AUTOPHAGY RELATED GENE Beclin1 IN OSTEOSARCOMA

Khandakar A. S. M. SAADAT
Gaziantep University, Faculty of Medicine, Institute of Health Sciences, Dept. of Medical Biology & Genetics, Gaziantep, Turkey
shameemsaadat@gantep.edu.tr

Kaifee ARMAN
Division of Experimental Medicine, McGill University, Montreal, QC, Canada
Institut de recherches cliniques de Montreal (IRCM), Montreal, QC, Canada

Masa-Aki IKEDA
Tokyo Medical and Dental University, Graduate School of Medical and Dental Sciences, Section of Molecular Craniofacial Embryology, Tokyo, Japan

Introduction/Aim: Osteosarcoma is the most common type of bone cancer in children and adolescents, although cancer in young people is rare in general. Alternative programmed cell death (PCD) type, autophagic cell death is now considered as an important cell death pathway that is alternative or complementary to apoptosis. E2F1 is a gene that codifies E2F1 transcription factor and plays central roles for cell cycle progression, apoptosis and DNA synthesis. E2F1 also regulates autophagy and the transcription of autophagy genes. Beclin1, the mammalian ortholog of yeast Atg6, has a central role in autophagy. Increasing evidence suggests that E2F transcription factors (E2F) are involved in regulation of Beclin1 expression in autophagy. ARID3A is a family member of the AT rich interaction domain (ARID) DNA-binding proteins, cooperates with E2F to activate E2F-target genes and plays a critical roles in E2F dependent transcription and cell cycle progression. The role of ARID3A in the regulation of autophagy and the transcription of autophagy genes remains largely unknown. Here we try to find a probable interactive role between ARID3A and Beclin1 in osteosarcoma.

Materials and Methods: Overexpression and knockdown of ARID3A was done in cell culture medium using osteosarcoma cell line (U-2OS). After successful overexpression and knockdown of ARID3A, their effect on Beclin1 was investigated using Real-time quantitative reverse transcription-PCR. Fold change analysis of Beclin1 was done using $2^{(-\Delta\Delta Ct)}$ method for quantitative RT-PCR.

Results: The fold change analysis showed that Beclin1 was upregulated in overexpressed ARID3A and downregulated in silenced ARID3A as compared to their respective controls. The values were found to be statistically significant using IBM SPSS 22.0 Statistics software and applying paired t-test ($P<0.05$).

Conclusion: Our results indicate that ARID3A directly regulates Beclin1 in osteosarcoma. It shows that there is increase and decrease in the activity of Beclin1 after overexpressing and silencing ARID3A respectively. To conclude, we can say that ARID3A has a role in regulating Beclin1 in osteosarcoma. Thus ARID3A can be used as a therapeutic target in osteosarcoma as it controls the expression of Beclin1 directly. However, further in vivo studies are needed to cement our findings.

Key words: ARID3A, Beclin1, Autophagy, Osteosarcoma

TRAVMATİK BEYİN KANAMALARINDA KANAMANIN ARTIŞINA ETKİ EDEN RİSK FAKTÖRLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Tayfun ÇAKIR
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, tayfuncakir198375@gmail.com

ÖZET

Travmatik beyin kanamaları(TBK) kafa travmasına maruz kalmış hastaların yaklaşık %10-%37'sinde gözlemlenir. Kanama hacmindeki artış, hastaların prognozu üzerinde doğrudan etkisi olan önemli ve klinisyenleri yakından ilgilendiren bir handikaptır. Daha önceki çalışmalarda TBK olan hastaların yaklaşık %38-%50'sinde ilk birkaç saat içerisinde kanama hacminde artış olduğuna dair kanıtlar mevcuttur. Bu hastaların çoğunda cerrahi müdahale gereksinimi görülmemiş olmakla birlikte kafa içi basıncını arttırmış, nörolojik bulgu oluşturmuş ve ciddi kitle etkisi yapmış olanlarda cerrahi müdahale gereksinimi oluşmuştur. Biz bu çalışmamızda 2015-2018 yılları arasında hastanemiz acil servisine başvuran, ağır kafa travması geçirmiş (GKS ≤8 puan) 300 hastayı retrospektif olarak inceledik. Bütün hastalar başvuru anında ve sonrasında bilgisayarlı tomografi(BT) ile değerlendirildi. Bu hastalardan 80 tanesi ilk BT sonrası cerrahi müdahale yapıldığı veya vefat ettiği için çalışma kriterleri dışında kaldı ve 220 hasta değerlendirmeye alınabildi. Bu hastalar radyolojik, klinik, demografik ve tedavi yöntemleri açısından değerlendirildi. Hastaların kanama tipleri kayıt edildi. Kanama hacimleri ilk başvuru anındaki BT'de ve kontrol BT'de ölçüldü. 129 (%59) hastada beyin kanamasında artış gözlemlendi. Kanama hacmindeki artış ortalama 10.1cc olarak ölçüldü. 51(%39.53) hastada 10 cc'den daha az, 46(%35.65) hastada 11-20cc, 18(%13.95) hastada 21-30cc ve 14 (%10.8) hastada 30cc'den fazla kanama artışı olduğu bulundu. 91 hastada (41%) kanama hacmi aynı veya azalmış şekildeydi. Yapılan istatistik çalışmalarının bulgularına göre başvuru anındaki BT'de kanama hacmi 15cc ve daha fazla olanlarda glasgow koma skalası (GKS) puanları daha kötüydü. Aynı zamanda klinik olarak kötüleşmeyen hastaların kanama hacimlerinde ortalama 5.44cc artış gözlemlenirken; genel durumu kötüleşen hastaların kanama hacimlerinde ortalama 15.31cc artış olduğu bulundu.

Anahtar Kelimeler: serebral kanama, kafa travması, kanama hacmi

ÇOCUKLARDA ÖN DİŞ KAYİPLARİNDA ESTETİK REHABİLİTASYON

Dr. Öğr. Üyesi Ebru DELİKAN
Mersin Üniversitesi, e.delikan@gmail.com,

Dr. Öğr. Üyesi Seçkin AKSU
dtseckinaksu@gmail.com

ÖZET

Giriş: Çocuklarda çürük, travma veya kongenital eksiklikler nedeniyle ön diş kayıpları görülebilmektedir. Bu durumlarda fonksiyon kayıpları, estetik ve psikolojik sorunlar yaşanmaktadır.

Vaka Tanımı: Travma nedeniyle Mersin Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Çocuk Diş Hekimliği Anabilim Dalı'na başvuran 9 yaşındaki çocuk hastanın yapılan klinik ve radyolojik muayenesi sonrasında 21 numaralı dişinde extrüzyon, 11 numaralı dişinde lüksasyon tespit edilmiştir. Repoze edilen dişlere splint yapılmıştır. Aynı seansta ekstirpe edilen 21 numaralı dişe, ağrı ve mobilitenin devam etmesi ve kanaldaki direnajın engellenememesi nedeniyle 3. ayın sonunda çekim kararı verilmiştir. Kaybedilen estetik ve fonksiyon hareketli çocuk protezi yapılarak yeniden sağlanmaya çalışılmıştır. Üç ayda bir yapılacak kontrollerde çocuğun büyüme gelişimine bağlı olarak protezin uyumu değerlendirilecektir.

Tartışma: Dental travmalarda dişin prognozu pek çok faktörden etkilenmektedir. Uygulanan tüm tedavi protokollerine rağmen bazı durumlarda diş çekimi kaçınılmaz olmaktadır. Çocuklarda büyüme ve gelişim tamamlanıncaya kadar yapılan hareketli çocuk protezleri ile oldukça başarılı sonuçlar elde edilmektedir.

Sonuç: Travma sonucu ön diş kaybı olan hastamıza yapılan protetik rahabilitasyon sonucunda estetik bir görünüm elde edilmiş olup hastanın sosyal yaşantısına olumlu katkılar sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dental travma, estetik, çocuk protezi

SÜNNET SONRASI GELİŞEN NEONATAL METHEMOGLOBİNEMİ

Uzman Dr. Hülya ÖZDEMİR
Marmara Üniversitesi, hulyazeynep@yahoo.com

Giriş ve amaç: Methemoglobinemi ciddi hematolojik bir hastalıktır. Prilokaine bağlı toksik methemoglobinemi gelişimi bilinmekle beraber, tedavisinde intravenöz askorbik asit kullanımına ilişkin bilgiler sınırlıdır. Prilokain, krem veya enjektabl form şeklinde yenidoğan bebeklerde ve çocuklarda yaygın olarak kullanılan güçlü bir lokal anesteziktir. Burada, sünnet amacı ile lokal prilokain-lidokain krem kullanımı sonrasında toksik methemoglobinemi gelişen 13 günlük yenidoğan olgusu sunulmuştur.
Olgu: Özel bir hastanede miadında C/S doğum ile 3025 g olarak doğan ve doğduktan sonra sorunu olmayan hasta, postnatal 13. gününde ailenin isteği ile lokal prilokain-lidokain krem (EMLA %5) uygulanarak sünnet edilmiş. İşlem sonrası dördüncü saatte tüm vücutta yaygın morarma olması üzerine acil servise getirildi. Geliş fizik muayenesinde ateş 36.5°C, kan basıncı 70 /50 mm Hg, kalp hızı 160/dk, üfürüm yok, solunum sayısı 58/dk olarak saptandı. Nazal % 100 oksijen verilmesine rağmen hastanın siyanozu devam etti. Akciğer grafisi ve elektrokardiyogramında özellik saptanmadı. Hastanın geliş kan gazında pH:7.41, PCO2: 39.4.mmHg, HCO3 23.4, oksijen satürasyonu % 94 bulundu. Hastanın siyanozu olmasına rağmen, kan gazının ve oksijen satürasyonunun normal olması, altta kardiyak ve solunumsal bir patolojinin saptanmaması, ayrıca lokal anestezik kullanımı sonucu tablonun gelişmesinden dolayı methemoglobinemi düşünülerek hastadan methemoglobin düzeyi istendi. Methemoglobin düzeyi %46.4 olarak saptandı ve 300 mg/kg intravenöz askorbik asit uygulandı. Siyanoz iki saat sonunda peroral bölgede sınırlandı, dört saat sonra tamamen kayboldu. On iki saat sonra alınan kontrol kan gazında methemoglobin düzeyi %1.8'e geriledi. Genel durumu iyi olan olgumuz yaklaşık 36 saat sonra hastanemizden taburcu edildi.
Sonuç: Methemoglobinemide, intravenöz askorbik asit tedavisinin, özellikle methemoglobin düzeyi %40'tan yüksek hastalarda, intravenöz metilen mavisi uygulanamadığında veya G6PD eksikliği olasılığı söz konusu ise tedavi seçeneği olabileceği akılda tutulmalıdır.
Anahtar Kelimeler: Yenidoğan, methemoglobinemi, askorbik asit

DOĞRUSAL OLMAYAN SİSTEMLERİN FREKANS CEVABININ ELDE EDİLMESİ İÇİN ANALOG DEVRE TASARIMI

Doç. Dr. Sezgin KAÇAR
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, skacar@sakarya.edu.tr

Emre GÜLERYÜZ
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, emre.guleryuz1@ogr.sakarya.edu.tr

Doç. Dr. Devrim AKGÜN
Sakarya Üniversitesi, dakgün@sakarya.edu.tr

Prof. Dr. İlyas ÇANKAYA
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, icankaya@ybu.edu.tr

Doç. Dr. Cüneyt BAYILMIŞ
Sakarya Üniversitesi, cbayilmis@sakarya.edu.tr

ÖZET

Doğrusal olmayan sistemler zaman ve frekans boyutunda farklı yöntemler ile analiz edilebilmektedir. Bununla birlikte, doğrusal olmayan sistemlerin, zaman boyutundaki yöntemler ile bazı doğrusal olmayan davranışlarının incelenmesi zordur. Özellikle atlama gibi davranışların doğru biçimde analizi için frekans boyutunda analiz edilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, polinom yapıdaki adi diferansiyel denklemler ile modellenmiş doğrusal olmayan sistemlerin frekans cevabının elde edilmesi için elektronik elemanlar (Op-amp) kullanılarak analog devre tasarımı, birçok doğrusal olmayan sistemin modellenmesinde kullanılan Duffing modeli üzerinden açıklanmıştır. Tasarlanan analog elektronik devre simülasyonu Pspice programı ile gerçekleştirilmiştir. Kullanılan simülasyon programında doğrusal olmayan sistemlerin modellenmesi için işlemsel yükselteçler (op-amp), kondansatörler ve dirençler kullanılarak integral alıcı, eviren ve evirmeyen toplayıcı devreler tasarlanmıştır. Pspice programında analog çarpma entegreleri kullanılarak çarpma işlemleri gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda, elektronik devre ile modellenen Duffing sisteminin, MATLAB Simulink ortamında da sürekli zamanlı modellemesi yapılmıştır. Modellemesi yapılan Duffing sisteminin MATLAB Simulink ortamında frekans cevabı elde edilmiştir. Her iki programda da elde edilen sonuçlar genlik ve faz grafikleri ile bode diyagramı olarak sunulmuştur. Pspice Simülasyon sonuçları MATLAB Simulink programından elde edilen frekans cevabı ile karşılaştırılmıştır. Bu sayede, tasarlanan devrenin frekans cevabının, Duffing modelinin frekans boyutundaki davranışı ile uyumlu olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğrusal Olmayan Sistemler, Frekans Analizi, Pspice devre simülasyonu, Elektronik devre modelleme, MATLAB Simulink

KÜRESEL BOYUTTA İNSANLIĞIN SOSYAL HAREKETLERİNİ KAYIT ALTINA ALAN BÜYÜK VERİ PROJESİ: GDELT

Fatih SAĞLAM
Hacettepe Üniversitesi, fatihsaglam@hacettepe.edu.tr

Hayri SEVER
Çankaya Üniversitesi, sever@cankaya.edu.tr

Saadin OYUCU
Gazi Üniversitesi, saadinoyucu@gazi.edu.tr

Hüseyin POLAT
Gazi Üniversitesi, polath@gazi.edu.tr

ÖZET

Derin öğrenme algoritmaları da dâhil olmak üzere şimdiye kadar geliştirilen en güçlü doğal dil işleme ve veri madenciliği algoritmaları temelde büyük veri ihtiyacı duymaktadır. İhtiyaç duyulan bu verilerin belirli bir özelliği, sistematiği ve standardı olmalıdır. Bu noktada daha önceleri basılı halde, belirli zaman aralığı ve belirli bir biçimde sunulan şimdilerde ise sanal ortamlarda yayımlanan haber medyaları önemli rol oynamaktadır. Yaklaşık 2 trilyonun üzerinde sanal ortamda yayınlanan haber sitesi mevcuttur. Bu siteler üzerinden elde edilecek veriler bilimsel araştırmacılar için kullanıldığında birçok konu, duygu ve etkinlik için anlamsal bilgi rahatlıkla çıkarılabilecektir. Büyük boyutlara ulaşan verilerin toplanması ise oldukça maliyetli ve zaman alıcı bir görevdir. Google tarafından desteklenen GDELT projesi tam bu noktada konumlanmakta ve dünya üzerinde 100 farklı dildeki haber sitelerini 15'er dakikalık zaman aralığında taramaktadır. Bu işlem sonucunda elde edilen verilerin anlamsal çözümlemeleri yapılmakta ve mantıksal bir biçimde kaydedilmektedir. Kaydedilen veriler ele alınarak kültürel, sosyal, idari, ekonomik ve birçok politik konu üzerinde karar mekanizması kurgulanabilmektedir. Yapılan araştırmalar sonucunda kurgulanan sistemler üzerinden elde edilen detaylı analizler sonucunda birçok alanda hızlı reaksiyon gösterebilme ve sağlıklı değerlendirme yapabilme desteğinin sunulabileceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Büyük Veri, Medya, Haber Analizi, GDELT

AN INVESTIGATION ON CONSUMPTION OF GREEN TEA WITH HONEY AND POLLEN

Rabia YILDIZ, R.A
University of Gaziantep, yildizzrabiaa@gmail.com

Erhan HORUZ

Prof. Dr. Medeni MASKAN

ABSTRACT

Green tea (*Camellia sinensis*) is a tea species originated in China and has common production in many countries in Asia. This plant species, which is also very common in consumption, has polyphenols with natural antioxidant properties which are very beneficial for human health. In addition, it has been reported that these antioxidant substances, available are known to be good for smoking-related health problems. The aim of the study is to develop a likeable product made with green tea, honey and pollen which are also rich in natural antioxidants and shown in various studies that have anti-carcinogenic, antimicrobial and anti-inflammatory effects. In accordance with the information obtained, the product will be presented in beverage vending machines. Experimental design was performed by "Central Composite Design (CCD)" and results were evaluated by using Design Expert program. The ratio of honey to pollen, percentage of non-tea substances and the duration of tea consumption constitute 3 factors of design. In preliminary sensory analysis, samples prepared in 8 different ratios tried by trained panelists of 10 persons. Panelists scored the samples between 1 (dislike) and 5 (like). As a consequence of this, the sample with honey to pollen ratio of 4:1 was the most acceptable. In the other steps of study, the amount of non-tea items in the product and the consumption period of tea were optimized. The results were compared with untreated green tea after the sensory analysis. The total phenolic content, antioxidant capacity, HMF content, ascorbic acid content and sugar content analysis were carried out.

Keywords: Green tea, honey, bee pollen, antioxidant

FİGUS CARİCA KULLANILARAK YEŞİL SENTEZİ GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİNİN KARAKTERİZASYONU VE ANTİBAKTERİYEL ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Sinem GÜRKAN AYDIN
İstanbul Gelişim Üniversitesi, sgurkan@gelisim.edu.tr

Öğr. Gör. Erdi BİLGİÇ
erbilgic@gelisim.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Arzu ÖZGEN
aozgen@gelisim.edu.tr,

Prof. Dr. Mustafa NİZAMLIOĞLU
mnizamlioglu@gelisim.edu.tr

Bu çalışmada, gümüş nanopartiküllerin (Ag NP) yeşil sentezini gerçekleştirmek amacıyla incir *(Figus Carica)* yaprak ekstraktı kullanılmıştır.Elde edilen AgNP'lerin morfolojik özellikleri çalışılmış ve 4 farklı bakteri (*E. coli, P. mirabilis, S. aureus, S. epidermidis*) üzerinde antibakteriyel etkileri araştırılmıştır. Nanopartiküllerin oluşumu ve morfolojisi sırasıyla Transmission Elektron Mikroskobu (TEM) ve UV-Vis spektrofotometre ile belirlenmiştir. Ag NP'nin UV-vis absorbans spektrumları, 446 nm de zamanla artan yüzey plazmon pikleri sergilemiştir. Nanopartikül büyüklükleri 7-33 nm aralığında ortalama 13 nm'dir. AgNP'nin antibakteriyel etkileri bakteriden bakteriye ve uygulanan doza bağlı olarak değişim göstermiştir. Gram-pozitif ve negatif bakterilere karşı pozitif sonuçlar elde edilmiştir.

Key words: Fig;*Ficus carica*; UV-Vis Spektrofotometresi; Bakteri;Gümüş Nanopartiküller

Hypericum perforatum YAPRAKLARI KULLANILARAK BİYOSENTEZİ GERÇEKLEŞTİRİLEN GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİNİN KARAKTERİZASYONU VE ANTİBAKTERİYEL AKTİVİTELERİNİN BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Arzu ÖZGEN
İstanbul Gelişim Üniversitesi, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,
aozgen@gelisim.edu.tr

Öğr. Gör. Erdi BİLGİÇ
erbilgic@gelisim.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Sinem GÜRKAN AYDIN
sgurkan@gelisim.edu.tr

Pro. Dr. Mustafa NİZAMLIOĞLU
mnizamlioglu@gelisim.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, gümüş nanopartiküllerinin antibakteriyel etkisini arttırmak için *Hypericum perforatum* yaprak özütü kullanılarak gümüş nanopartiküllerinin biyosentezi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen karışımın morfolojik özelliği Transmisyon Elektron Mikroskobu (TEM) kullanılarak belirlenmiştir. Ayrıca, karışımın formasyonu UV-Vis spektrofotometre kullanılarak tanımlanmıştır. *H. perforatum* yaprak eksraktı kullanılarak sentezlenen Ag NP'lerin antibakteriyel aktivitesi Gram (+) bakteriler (*Staphylococcus aureus* ATCC 29213, *Staphylococcus epidermidis* ATCC 12228) ve Gram (-) bakteriler (*Klebsiella pneumonia* ATCC 700603, *Acinetobacter baumannii* ATCC BAA 747) üzerinde katı besiyeri kullanılarak disk difüzyon metodu ile belirlenmiştir. Doz karşılaştırılması yapıldığında *H. perforatum* yaprak ekstraktları kullanılarak biyosentezi gerçekleştirilmiş olan gümüş nanopartikülleri antibiyotiklere göre daha yüksek bir antibakteriyel aktivite göstermiştir.

Anahtar sözcükler: Biyosentez, gümüş nanopartikülleri, antibakteriyal aktivite, *Hypericum perforatum*

EVİN ÇATISINA DÜZ OLARAK YERLEŞTİRİLMİŞ YAMUK KESİTLİ GÜNEŞ KOLEKTÖRÜNÜN ÜST YÜZEYİNDEN RÜZGÂRLA OLAN ISI KAYBININ SAYISAL OLARAK İNCELENMESİ

Gürkan AVCI
Gazi Üniversitesi, grknavc@gmail.com

Doç. Dr. Oğuz TURGUT
Gazi Üniversitesi, oturgut2006@gmail.com

Prof. Dr. Nevzat ONUR
Çankaya Üniversitesi, nevonur@cankaya.edu.tr

ÖZET

Kolektörün üst yüzeyinden konveksiyon ile gerçekleşen ısı transferinin doğru olarak hesaplanması kolektör performansının belirlenmesinde önemli bir faktördür.

Kolektörün üst yüzeyinden olan zorlanmış konveksiyon ile gerçekleşen ısı transferi genellikle Mc Adams tarafından elde edilen formül ile hesaplanmaktadır. Bu formül $h=a+bV$ biçiminde olup, burada h konveksiyon ısı transferi katsayısı ($W \cdot m^{-2} \cdot K^{-1}$), a ve b korelasyon katsayıları ve V rüzgâr hızı ($m \cdot s^{-1}$) şeklindedir. Bu formül bir kenar uzunluğu 0,5 m olan kare tip kollektör için sadece hıza bağlı ve rüzgârın kolektöre paralel olarak gelme durumları göz önüne alınarak sabit sıcaklık sınır şartında elde edilmiştir. Görüldüğü üzere konveksiyon ısı transferi katsayısı sadece hıza bağlı olarak ifade edilmiştir. Hâlbuki konveksiyon ile gerçekleşen ısı transferi bu parametrelerin yanında rüzgâr hızı, rüzgârın kolektöre gelme yönü, akışkanın fiziksel özellikleri, kolektörün tipi, kolektörün eğimi gibi parametrelere de bağlıdır.

Yapılmış olan bu çalışmada binanın çatısına düz olarak yerleştirilmiş yamuk kesitli güneş kolektörünün üst yüzeyinden olan ısı kaybı sayısal olarak incelenmiştir. Sayısal çalışma ANSYS Fluent 17.0 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kullanılan temel denklemler süreklilik, momentum, enerji ve türbülans modelinden kaynaklanan denklemlerdir. Türbülans modeli olarak k-ε realizable türbülans modeli kullanılmıştır. Çalışma taban boyutları 10 m × 12 m ve yüksekliği 5,6 m olan iki katlı bir evin, 1:200 ölçekli olarak tasarlanan modeli üzerinde yapılmıştır. Model evin çatı açısı 25° olarak alınmıştır. Çalışmada kullanılmış olan parametreler ise rüzgâr hızı ve rüzgâr yönüdür. Reynolds sayısının 1×10^4 ile 6×10^4 aralığındaki değerlerinde rüzgârın kolektöre önden ve arkadan gelme durumları için çalışılmıştır.

Sayısal çalışma sonuçları literatürde mevcut olan deneysel sonuçlar ile kıyaslanmıştır. Deneysel çalışma 1:200 ölçekli modelin rüzgar tüneli içerisine yerleştirilmesi durumunda yapıldığı için yapılan bu sayısal çalışmada da deneyseldeki aynı model kullanılmıştır. Sayısal çalışma sonuçlarının deneysel sonuçlar ile uyumlu olduğu görülmüştür. Sayısal çalışma sonuçları konveksiyon ısı transferi katsayısının ve boyutsuz ısı transferi katsayısı olan Nusselt sayısının Reynolds sayısı ile değişimi biçiminde ifade edilmiştir. Rüzgârın kolektöre önden gelme durumundaki ısı kaybının rüzgârın kolektöre arkadan gelme durumundakine göre yaklaşık %50 daha fazla olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sayısal analiz, Güneş kolektörü, Isı kaybı, ANSYS Fluent

THE EFFECT OF LARGE BLOOD VESSELS ON BİO-HEAT TRANSFER İN CANCER TREATMENT BY CRYO-FREEZİNG METHOD

Erkan KIZILIRMAK
Gazi University, erkankizilirmak@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Oguz TURGUT
Gazi University, oturgut2006@gmail.com

ABSTRACT

In this study, the effect of bio-heat transfer in tumorous tissue and in large blood vessels which are in a close region to this tissue during cancer treatment of cryo-freezing method was investigated experimentally by using temperature and flow measurements for tissue with different vascular structures. Experiments were repeated for cryo-freezing applied to a tumor tissue with and without arteries. Calf liver was used as a biological tissue. Teflon ducts with internal diameter of 2.4 mm were used to simulate the blood vessel. Water was employed as fluid which is very similar to blood. Nitrogen oxide (N_2O) gas passing through a cryo-probe with a diameter of 5 mm was used as refrigerant. Experiments were repeated for four different blood flow rate values ranging from 10 gr/min to 59 gr/min. When the frozen tissues obtained in the tumor tissue with no blood vessel and with large blood vessel are compared, it is seen that the freezing area obtained in the tumor tissue with blood vessel is formed later. Results show that the desired freezing area size to destroy tumor reduces when the blood flow rate in the blood vessels, the vessel diameter, the number of vessels and the branched arteries increases. It is seen that the structural properties of large blood vessels located near the tumor play an important role on the time of acquisition of the desired freezing area size to destroy the tumor. The accuracy of the results obtained in this study was confirmed by comparing the thermal graphs of cryo-freezing processes applied to the tissue with large blood vessels present in the literature.

Keywords: Cryo-freezing, bio-heat transfer, cancer treatment, blood flow, large blood vessels.

NUMERICAL INVESTIGATION OF RADIANT CEILING COOLING SYSTEM CHARACTERISTICS

Ibrahim Yasin TERZIOGLU
Gazi University, ysntrz@gmail.com

Altug Alp ERDOGAN
Gazi University, altugalperdogan@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Oguz TURGUT
Gazi University, oturgut2006@gmail.com

ABSTRACT

In this study, the effect of system characteristics of embedded-tube Radiant Ceiling Cooling (RCC) on indoor air cooling are investigated numerically. For numerical analysis, ANSYS Fluent commercial software which uses finite volumes method is used. Numerical study is conducted for an office room in Ankara. Critical temperature is taken as 33ºC with regard to meteorological data. Cooling load is calculated according to ASHRAE standards. Velocity and temperature distributions in the office are examined. Water is used as working fluid, and supply temperature is selected as 17ºC to avoid condensation risk that is the most important limitation of cooling systems. The S-type pipe configuration is modelled which is usually used in floor heating systems, and six different supply temperatures are analyzed. It is seen that there is no a linear relationship between supply velocity and indoor mean temperature. Results show that increasing supply velocity results in decreasing mean indoor air temperature. However, it causes to increase the pump work. For this reason, optimum supply velocity should be selected. Optimum supply velocity is chosen considering the average room temperature and pump power. The results of the optimum velocity showed that indoor air temperature changes between 32.48 – 17ºC. It is seen that high temperatures are occurred near the outdoor wall mostly. In the other hand, low temperatures are happened near the bottom surface of concrete mainly. With respect to the ASHRAE standards for Ankara conditions, wet bulb temperature is 18.5ºC, and results indicates that there is no possible condensation risk. In addition, results show that indoor air temperature distribution is almost homogenous.

Keywords: Radiant Ceiling Cooling, CFD Analysis, Office Buildings.

AKILLI ŞEHİRLERDE ULAŞIM SİSTEMLERİ: GÜNCEL UYGULAMALAR

Öğr. Gör. Mustafa AKSOĞAN
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mustafa.aksogan@ozal.edu.tr

Öğr. Gör. Meral ÇALIŞ DUMAN
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, meral.duman@ozal.edu.tr

ÖZET

Akıllı şehir kavramı son yıllarda oldukça fazla dile getirile bir kavram olmakla beraber günümüzde tam tanımı yoktur. Bununla beraber genel olarak şehirlerin yaşadığı sorunlara uzun vadeli akıllı çözümler bulunması ve şehirlerin geleceğe hazırlanması için çeşitli alanlarda çalışmar yapmak olarak tanımlanabilir. Her geçen gün daha fazla dijitalleşen dünyada bu kavram, insanı merkeze alarak şehirlerin daha sürdürülebilir, daha yaşanabilir ve daha verimli olabilmesi amacıyla teknolojik çözümlerin katılımcı yaklaşımla kullanılmasını ifade etmektedir. Başka bir deyişle hızlı kentleşme ve buna bağlı nüfus yoğunluğu ve tüketim ihtiyacındaki artışın ve bu ihtiyaçların çağın gereksinimlerine uygun olarak giderilmesi için teknolojiyi kullanarak etkin çözümler üretilmesi ve hayata geçirilmesidir. Akıllı şehir kavramı, kamu ihtiyaçlarının çağın gereksinimlerine uygun olarak karşılanabilmesi amacıyla etkin bir şehir yönetimini kurmayı, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak yaşam kalitesini arttırmayı amaçlayan katılımcı ve sürdürülebilir bir kentsel gelişme vizyonudur. Akıllı şehir uygulamaları; enerji yönetimi, ulaşım sistemleri, sağlık hizmetleri, yerel yönetimler, çevre yönetimi, atık sistemleri, eğitim sistemleri, güvenlik sistemleri, doğal afet ve acil sistemleri gibi pekçok alanda kedini göstermektedir. Ulaşım sistemleri akıllı şehirlerin olmazsa olmaz unsuru olarak dünyada ve ülkemizde birçok uygulamayla kullanılmaktadır. Akıllı ulaşım sistemlerinin amacı; şehirlerdeki artan araç sayısı ile birlikte trafikte kaybedilen zamanı, yakıt tüketimini, karbon salınımını azaltmak, trafik sıkışıklığının önüne geçmek ve güvenli sürüş gibi birçok farklı alanda insanları rahatlatacak çözümler geliştirmektir. Bu çözümler arasında; başta trafik olmak üzere ulaşımın çözümlenmesi için bilgi teknolojilerinden yararlanmak, acil durumlarda hızlı ve etkin müdahaleler gerçekleştirebilmek, toplu taşıma sistemlerinin durumunu entegre biçimde izleyerek, halkın mobilitesi için en uygun ayarlamaları yapmaktır. Akıllı Ulaşım Sistemleri; seyahatte geçirilen zamanın kısaltılmasını, trafik güvenliğinin ve konforunun arttırılması, mevcut yolların verimli kullanımı, enerji verimliliği sağlanarak ülke ekonomisine katkıda bulunmak ve çevreye verilen zararın en aza indirilmesi gibi amaçlar doğrultusunda geliştirilen, sistemlerdir. Bu bildiride, akıllı şehirlerde uygulanan ulaşım sistemleri ve bu sistemlerin günümüzde oldukça fazla uygulanan güncel örnekleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Şehir, Ulaşım Sistemleri, Akıllı Sistemler

TÜKETİCİ DAVRANIŞLARINDA SOSYAL MEDYANIN ROLÜ; MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Öğr. Gör. Mustafa AKSOĞAN
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mustafa.aksogan@ozal.edu.tr

Öğr. Gör. Meral ÇALIŞ DUMAN
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, meral.duman@ozal.edu.tr

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla hayatımıza girmesiyle, insanoğlunun yaşam ve iletişim şekillerinde önemli değişiklikler olmuştur. Bu iletişim değişikliklerinin en önemlilerinden birisi de sosyal medya platformları kullanımıdır. Sosyal medya, kullanıcıların birbirleriyle bilgi, görüş ve ilgi alanlarını paylaşarak etkileşim kurmaları için olanak sağlayan mobil online araçlar ve web siteleri olarak tanımlanabilir. Günün büyük bir bölümünde vakit geçirdiğimiz, eğlence, oyun, alışveriş, sohbet, haberleşme ve benzeri gibi amaçlarla kullanılan bu platformlar sadece eğlenmek amacında kalmamış aynı zamanda girişimciler ve işletmeler için önemli bir reklam ve propaganda aracına da dönüşmüştür. Günümüz başarılı işletmelerin ve markaların sosyal medya platformlarını oldukça sık ve etkili bir biçimde kullandıkları ve bu sayede başarı elde ettikleri yapılan çalışmalarda ve açıklamalarda belirtilmektedir.

Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı, sosyal medya platformlarının tüketicilerin satın alma davranışlarında ne gibi bir rolü olduğunu ortaya koymaktır. Bu amaçla, Malatya Turgut Özal Üniversitesi önlisans öğrencileri üzerinde anket yoluyla birinci elden veriler toplanarak inceleme yapılmıştır. Öğrencilerin sosyal medya kullanım sıklıkları ve sosyal medyayı alışveriş amacıyla kullanımları incelenerek, tüketim davranışlarında sosyal medyanın rolü ortaya konmaya çalışılmıştır. Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2018 yılında yeni kurulan bir üniversitedir ve çoğunlukla meslek yüksekokullarından oluşmaktadır. Bu nedenle öğrenci sayısı (2.500 öğrenci) azdır. Bu sayının tamamına ulaşılmaya çalışılmış, her meslek yüksekokuldan basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile öğrenciler seçilmiştir. Hatalı ve eksik cevaplandırılmış anketler çıkarıldıktan sonra 403 anket ile veriler analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, sosyal medya ile tüketici davranışları arasında önemli bir ilişki olduğu, işletmelerin tüketicilerin davranışlarını yönlendirmek için sosyal medyayı sıklıkla kullandığı, öğrencilerin sosyal medya reklamlarından etkilendiği ve ürün ve hizmet satın alırken sosyal medyayı dikkate aldığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Tüketici Davranışları, Malatya Turgut Özal Üniversitesi

HILLA LAKE (KIRŞEHİR) IS IN DANGER OF EXTINCTION BECAUSE OF THE CAUSES SUCH AS URBANIZATION AND POPULATION GROWTH

Dr. Academic Member Ömer EYÜBOĞLU
Ahi Evran University, oeyuboglu@ahievran.edu.tr

SUMMARY

One of many water supplies of Kırşehir, Hılla Lake is located in Çukurçayır Neighborhood. While it was spread on a large area in the past, nowadays the lake is restricted in a confined space as 5-6 acre. It is supposed that the spring is located in Say, northwest of the city. Say is a thermal water spring. Wetlands create the richest and the most productive ecosystems of the earth. Many small animals live in these areas. Frogs, Snow Voles, Insects, various bird species live, migrate and breed in these areas. Mammals also come these areas to satisfy water needs. Wetlands are extremely significant for existence of natural life and biologic food chain. Therefore, ecological characteristic of wetlands and areas related to wetlands must be conserved and it must be prohibited to mine sand, gravel and peat, and to dump wastes, rubble and excavated soil in these areas. Howsoever caused, it must be prohibited to reclaim fields filling or draining the wetlands. Wetland ecosystems are located in the most hollow places in the basin. Therefore, drainage waters of the cultivated areas in the basin, waste waters of settlements, toxic waters of industrial plants eventually fill these hollows and cause pollution. In recent years, humankind have destroyed the wetlands at the alarming rate. It is estimated that the half of the wetlands have been destroyed. Many existing ones are also in danger of extinction. Wetlands decrease the damage caused by floods by storing the excess water in the excessive precipitation periods, and in seasons with low downfall rate, they solve the problem of water scarcity to a certain degree by exhaling the stored water to atmosphere.

Description of Wetland: Wetlands are described as “areas which are natural or artificial, permanent or temporary, stream or slack, fresh, brackish or salt watered, have water level not excessing 6 meters in ebbed terms in tidal regions, cover seaside, are covered with peat and water” according to RAMSAR Convention (Convention to protect wetlands having international importance as habitat of water birds).

Key Words:Wetland, Ecosystem, Pollution, Food Chain, Thermal

THE RELATIONSHIP BETWEEN HbA1c AND MPV LEVELS IN TYPE II DIABETIC PATIENTS AND NON DIABETICS

Neslihan TEKIN KARACAER,
Aksaray University, Aksaray, Turkey, neslihan_tekin@hotmail.com

Sibel Cigdem TUNCER
Aksaray University, Aksaray, Turkey, drozturkc@yahoo.com

ABSTRACT

Diabetes Mellitus (DM) is a metabolic disorder characterized by the presence of chronic hyperglycemia. Hyperglycemia and can cause damage to various organ systems, leading to the development of disabling and life-threatening health complications, most prominent of which are microvascular and macrovascular complications leading to a 2-fold to a 4-fold increased risk of cardiovascular diseases. Glycated hemoglobin concentrations (HbA1c) reflect time-averaged blood glucose during the previous 2–3 months and are used as the gold standard for long-term follow-up of glycemic control. Mean platelet volume (MPV) is a marker of platelet activity, which plays a major role in the development of vascular complications of DM. While MPV is reported to be higher in diabetic patients, the relationship between MPV and glycemic parameters has not been totally defined. The aim of the current investigation was to explore the HbA1c levels and MPV in Type II Diabetic patients and nondiabetic subjects and to correlate HbA1c levels and MPV between this two groups. HbA1c and MPV results of 540 people were obtained retrospectively from laboratory information system. The data was grouped according to HbA1c levels as follows: group I HbA1c < 7%, group II > 9%. In group II, increased levels of HbA1c and glucose were observed. MPV was higher in group II than that in the group I. In conclusion, there was a increase in MPV content in Type II Diabetic patients. Elevated MPV was related with higher HbA1c levels. MPV can be evaluated as a prognostic marker to assess the vascular events in diabetes.

Keywords: HbA1c, MPV, glucose

ÇALIŞMA HAYATINDA 'STRES' KAVRAMININ BOYUTUNUN ÖLÇÜLEBİLİRLİĞİ ve ETKİSİNİN HİSSEDİLEBİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gülsüm YAPRAK
Hasan Kalyoncu Üniversitesi, yaprakgulsum27@gmail.com

Hasan Selçuk SELEK

ÖZET

Günümüz çalışma hayatındaki hızlı gelişmeler, modern çağa ayak uydurma, yaşam standartlarının değişmesi, rekabet ortamının artması, güç dengesinin sağlanamaması, bizleri psikolojik bir unsur olan stresle yüzleşme konusunda baş başa bırakmaktadır. Çalışma yaşamındaki değişimler karşısında, kişilerin kendini güçsüz ve yeteneksiz hissetmeye başlaması sağlık problemlerini de beraberinde getirmektedir. İş yerlerinde yaşanan stres artık birçok uzman ve sağlık kuruluşuna göre 'hastalık' olarak tanımlanmaktadır. Yapılan araştırmalar stresin, pek çok hastalığın başlamasına ve artışına sebep olduğunu göstermektedir. Psikoljik unsur olan ve kişinin yaşam kalitesinde değişiklik yaratan stres, immune sistemini olumsuz etkilemesinden dolayı birçok rahatsızlığa davetiye hazırlamaktadır. Her insanın strese gösterdiği tolerans farklı olmasına rağmen, çoğu insan stresin tehlikelerinin ve dayanıklılık derecelerinin farkında değildir. Bu çalışmanın amacı hayatımızın merkezine oturmuş bir kavramla farkında olmadan ne kadar iç içe yaşadığımızı göstermeye çalışmaktır. Çalışanların üzerinde birçok değişikliğe sebep olan stres, gerek örgütsel, gerek bireysel çalışmalardan ötürü birçok rahatsızlığa alt yapı oluşturmaktadır. Stres yönetimi bireyler ve örgütler için sorun odaklı ve duygusal odaklı yaklaşımlardır. Stresi kontrol etmenin başlangıç aşaması, stresin farkında olmaktır. Birey, stres yaratıcı durumların farkında olur ise strese karşı başarılı bir şekilde direnç gösterebilecektir. Amaçların, ihtiyaçların, beklentilerin, değer yargıların kişiden kişiye değiştiği gibi stres de kişiden kişiye değişiklik gösterebilir. Çalışanın yaptığı iş bir stres ölçüsü olarak kabul edilebilir.

Anahtar kelimeler: Stres, İş hayatı, Psikolojik unsur

ENGELLİ ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDAKİ EĞİTİMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Didem HACIMUSTAFAOĞLU
Hasan Kalyoncu Üniversitesi ,
celebi.didem@gmail.com

Hasan Selçuk SELEK
Hasan Kalyoncu Üniversitesi,
hsselek@hku.edu.tr

Gülsüm YAPRAK
Hasan Kalyoncu Üniversitesi,
yaprakgulsum27@gmail.com

İsmail AKŞİT
Iğdır Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
ismailaksit.isak@gmail.com

Abdülazim YILDIZ
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksek Okulu,
azimyildiz2011@gmail.com

ÖZET

Son yıllarda yasal zorunluluklar, engelli bireyler ile ailelerinin bilinç düzeylerinin artmasına yardımcı olmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşlarının bu dezavantajlı vatandaşlara yönelik pozitif ayrımcılık uygulamaları neticesinde engelli bireyler çalışma alanında daha aktif olarak rol almaktadır. Engelli bireylerin engel türüne, seviyesine ve çalıştıkları sektörleri baz alınarak eğitimlerin verilmesi gerekmektedir. Mevzuatımızda engelli bireylerin eğitim usul ve esaslarını düzenleyen bir yasal dayanak mevcut değildir. Bu yüzden çalışmamızda öncelikle mevcut durum analiz edilerek karşılaşılan problemler belirlenmiştir. Bu çerçevede belediyeler başta olmak üzere birçok kamu ve özel kurumla görüşülmüştür. Çok fazla sayıda engel çeşidi olduğu için araştırmanın güvenilirliği de göz önünde bulundurularak burada iki fiziksel engelli (işitme ve görme) ile bir zihinsel engelli (down sendromlu) grup ele alınmıştır. Çalışma hayatında çalışanlar için karşılaşılabilecek tehlike ve risklere karşı alınması gereken tedbirler ile çalışanların kullanılması gereken kişisel koruyucu donanımlar ilgili mevzuatlarca belirlenmiştir. Aynı şekilde temel iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin diğer çalışanlara uygulanması kanun koyucu tarafından zorunlu tutulduğu gibi engelli bireylere de verilmesi de zorunlu tutulmuştur. Bu tür eğitimlerin veriliş şekli, kolaylaştırıcı yöntemleri ile verimi arttırıcı öneriler bu çalışmada yer almaktadır. Çalışma aynı zamanda eğitimi verecek olan eğitmenlerin taşıması gereken özellikleri, eğitimde kullanılacak olan materyallerinin hazırlanılmasında dikkat edilecek hususları, eğitimin verileceği ortamların düzeni, engelli istihdam edecek olan işverenlere tavsiyeleri, istihdamdan sonraki süreçte karşılaşılabilecek sorunları ve ilgili çözüm önerilerini içermektedir. Çalışma kendisinden sonra gelecek olan engellilerin iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile ilgili benzer çalışmalara kaynak olacak niteliktedir.

Anahtar kelimeler: Engelli, İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi, Engelli İstihdamı.

KAVRAMSAL AÇIDAN TOPLU TAŞIMA AKTARMA MERKEZLERİ VE İSTANBUL ÖRNEKLERİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayşenur GURBETOĞLU
Yıldız Teknik Üniversitesi, aysenurgurbetoglu@gmail.com

Doç. Dr. Cenk HAMAMCIOĞLU
Yıldız Teknik Üniversitesi, chamamcioglu@gmail.com

ÖZET

İnsanların gündelik yaşamlarında ve kentlerin gelişiminde en temel fonksiyonlardan biri ulaşımdır. Ulaşımda temel eylem bir yerden başka bir yere; seri, kesintisiz, konforlu ve güvenli bir şekilde gitmektir. Bu süreçte farklı ulaşım türleri ve mekânlar arasında geçişler yapılmaktadır. Bu nedenle gerek kapalı, gerekse açık mekân olabilen bu geçiş noktaları, ulaşımın konforunu ve ulaşım türünün tercih edilirliğini belirleyen önemli faktörlerden biri olmaktadır.

Seyahat boyunca ulaşım türleri arasında değişimi hızlandıran ve eşgüdümlü işleyen yerel - bölgesel sistemler içerisinde bütüncül hareket etmeyi sağlayan bu mekânlar, aktarma merkezleri olarak tanımlanmakladır. Aktarma merkezleri, özellikle kalabalık nüfuslu kentlerin önde gelen ulaşım alanlarından biri olmanın yanı sıra, kentiçi ve/veya şehirlerarası aktarma hareketliliğinin hızlı ve yoğun yaşandığı kentsel hizmet donatılarındandır. Üstlendiği bu görev nedeniyle kentlerin planlanmasında toplu taşıma odaklı aktarma merkezlerinin yer seçim kararları ve tasarımı önem kazanmaktadır. Ancak teoride yapılan tanımlamaların aksine, mevcut uygulamalar incelendiğinde aktarma merkezi kavram içeriğinin yeterince anlaşılmadığı ve üretilen mekânların yerine getirmesi gereken temel işlev ve hizmet kalitesinde eksiklikler ve sorunlar olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra, aktarma merkezleri, kent bütününden kopuk, plan öngörülerinden bağımsız, plan dışı alt merkezlerin gelişiminin destekleyici unsurları haline gelmektedir. Buradan hareketle, temel problem aktarma merkezi kavramının gerekli şekilde tanımlanmamış olması ve bu alanların bütüncül bakış açısı olmadan, insan odaklı tasarımdan yoksun gelişmesidir.

Çalışmada öncelikle aktarma merkezi kavramı tartışılacak, ortaya çıkış süreci ve tarihsel gelişimi ele alınacaktır. Sonrasında sırasıyla aktarma merkezlerin işlevleri açıklanacak ve dünyadan örneklerle desteklenerek aktarma merkezlerinin farklı niteliklerine göre sınıflandırılması yapılacaktır. Bu bulgular ışığında İstanbul'daki mevcut toplu taşıma aktarma merkezi örnekleri üzerinden sorunlar tanımlanarak çalışma sonlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplu Taşıma, Aktarma Merkezi, İstanbul

TÜRKİYE'DE "ÇOCUK İŞÇİ" KONUSUNDA LİTERATÜR İNCELEMESİ VE SOSYAL HİZMET BAĞLAMINDA BİR DEĞERLENDİRME (1990-2018)

Öğr. Gör. Merve KAYA
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mervekaya@ksu.edu.tr

ÖZET

On sekiz yaş altı her birey çocuk kabul edilmektedir. Ulusal ve uluslararası mevzuatta farklı tanımlamalar yapılsa da on sekiz yaş haddinde odaklaşıldığı görülmektedir. Yapılan tanımlamaların "ergin olma" durumu temel alınarak farklılaştığı söylenebilir. Bu bağlamda sosyal güvenceli veyahut kayıt dışı olarak istihdam edilmesi fark etmeksizin 18 yaş altı olup emek arzında bulunan her bireyi "çocuk işçi" olarak tanımlamak mümkündür. Ülkemizde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 71. Maddesi ile çocuk işçiliği hakkında temel yasal dayanak oluşturulmuş olup çocuk ve genç işçilerin çalıştırılabilecekleri ve çalıştırılamayacakları işler ile çalışma koşullarına ilişkin ayrıntılı düzenleme 06.04.2004 tarih ve 25425 sayılı Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'te yapılmıştır.

Sosyal hizmet; mikro bazda bireyin, mezzo bazda grupların makro bazda toplumun refahını hedefleyen ve bu doğrultuda çalışmalar yürüten bir meslek ve multidisipliner bir bilim dalıdır. Sosyal hizmet disiplininin; aile ve aile refahı, çocuk ve çocuk refahı, endüstriyel sosyal hizmet, engelli ve engelli refahı, yaşlı ve yaşlı refahı, gençlik ve gençlik refahı, yoksulluk, tıbbi ve psikiyatrik sosyal hizmet, toplum ve toplum refahı gibi alanları vardır.

İşsizlik, yoksulluk, sosyo-kültürel yetersizlik gibi faktörler çocukların çalışma hayatına katılımını ortaya çıkmaktadır. Çocukların yüksek yararının sağlanması sosyal hizmetin temel hedeflerinden olup bu bağlamda "çocuk işçi"ler ile ilgili araştırma ve inceleme yapmak gerekmektedir. Yapılan çalışmada genel bağlamda tüm Türkiye literatürde, özel olarak sosyal hizmet literatüründe çocuk işçilere dair yapılan çalışmalar ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

Bu çalışmada çocuk işçi konusunda 1990-2018 yılları arasında yapılan akademik çalışmalar incelenmiştir. Çalışma ile konuya ilişkin yazılan makaleler, tezler ve kitaplar ele alınarak bir literatür incelemesi ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk İşçi, Çocuk İstihdamı, Çocuk Emeği, Çırak.

TEKSTİL ATIK SU KAYNAKLI KİRLİLİKLERİN YEŞİL SOSYAL HİZMET PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çevre Müh. Yavuz ARIKAN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, yavuz.arikan@outlook.com

Öğr. Gör. Merve KAYA
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mervekaya@ksu.edu.tr

ÖZET

Hızla artan dünya nüfusu ve değişen hayat standardıyla orantılı olarak her geçen gün sosyal ve çevresel sorunlar da artmaktadır. İnsanoğlu var olduğu müddetçe barınma, örtünme yeme içme ve güven duygusu ihtiyacı sürekli olacaktır. Dolayısıyla insanlar için tekstil fabrikalarında iplik ve kumaşlar üretilmeye devam edecektir. Artan yoğun talep üzerine boyama yapan işletmelerde boyama işlemi de artacaktır. Her yıl Dünya'da ve Türkiye'de yüksek miktarlarda boyar madde tüketilmektedir. Bunun neticesinde ise hem çevresel hem de çevresel kirliliğe bağlı sosyal sorunlar gün yüzüne çıkmaktadır. Günümüzün temel beklentisi ve hedefi, özgün koşullarda geliştirilen yeni modeller geliştirerek, hem üretimde devamlılığı sağlamak hem de sosyal refah düzeyini artırmayı sağlamaktır.

Sosyal hizmet bireyin ve toplumun iyilik halini sağlamaya yönelik faaliyetler gerçekleştirmeyi hedefleyen bir meslek ve multidisipliner bir bilim dalıdır. Sosyal hizmetin insana bakışta temel prensibi bireyi çevresi içinde ele almaktır. Çevresi içinde birey kavramı çoğunlukla sosyal çevre olarak algılansa da aslında fiziki çevre de insanın içinde yer aldığı ve iyilik haline etki eden temel unsurlardandır. Dolayısıyla çevresel krizlerin sosyal hizmetin müdahale alanlarına etkisinin anlaşılması ile yeni bir tanımlama ihtiyacı ile "yeşil sosyal hizmet" kavramı ortaya çıkmıştır.

Tekstil boyahanelerinde ortaya çıkan atık suların arıtımının çevresel yarar sağlamasının yanında insanlar üzerinde psiko-sosyal boyutta da önemli etkileri mevcuttur çünkü insan da aynı ekolojiyi paylaşan bir unsurdur. Dış ortama gelişi güzel deşarj edilen atık suların alıcı ortamı estetik görünümünü ve ekolojisini bozacağından dolayı insanları psiko-sosyal olarak olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışmada tekstil atık su kaynaklı kirlilikler ve bu kirliliklerin insanlar üzerinde oluşturduğu psiko-sosyal etkiler yeşil sosyal hizmet perspektifinden ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekoloji, Tekstil Atık Su Kaynaklı Kirlilikler, Çevresi İçinde Birey, Yeşil Sosyal Hizmet

KAMU YÖNETİMİ ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dr.Öğr.Üyesi Emine Özlem KÖROĞLU
Toros Üniversitesi, ozlem.koroglu@toros.edu.tr

ÖZET

İletişim, iletilen bilginin hem gönderici hem de alıcı tarafından anlaşıldığı ortamda bilginin bir göndericiden bir alıcıya aktarılma sürecidir. Arısoy iletimin her yerde ve her zamanda işte, aile hayatında, sosyal ilişkilerimizde var olduğunu anlatır. İletişimin temel görevi; bilginin üretilmesi, aktarılması ve anlamlandırılmasıdır. Aynı zamanda iletişim, görüşlerin iletilmesine ve paylaşılmasına da yardımcı olmaktadır. Benzer şekilde Tutar ve Yılmaz iletişimin bilgi aktarımı ve paylaşımı yönüne vurgu yapmış ve iletişimi insanların duygularını, düşüncelerini ve bilgilerini tek yönlü veya çift yönlü; yazılı, sözlü ve sözsüz olarak aktarması ve paylaşması süreci şeklinde tanımlamışlardır. Örgüt, ortak bir amacı gerçekleştirmek amacıyla kendi içerisinde iş bölümü yapmış ve bir otorite hiyerarşisi içinde olan kişilerin faaliyetlerinin koordinasyonudur. Bütün örgütlerin temel probleminin dinamik ve ahenkli ilişkiler geliştirme ve sürdürme olduğunu belirten insan ilişkileri akımı örgütsel iletişimin önemini vurgulamıştır. Çalışmanın amacı; Kamu Yönetimi bölümünde eğitim alan öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Çalışmanın araştırma grubunu; Mersin Üniversitesi Kamu yönetimi bölümünde okuyan öğrenciler oluşturacaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Korkut ve Bugay (2014) tarafından geliştirilen ve geçerlik güvenirliği yapılan "İletişim Becerileri Ölçeği (İBÖ)" ile araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, beceri, kamu yönetimi

CİNSİYET DEĞİŞKENİ BAĞLAMINDA DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI TAŞRA TEŞKİLATINDA GÖREV YAPAN DİN GÖREVLİLERİNİN TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğretim Üyesi Emre YILMAZ
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi,
emre.yilmaz@beun.edu.tr, eyilmaz2007@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Bilecik ilinde Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı olarak farklı unvanlarda görev yapmakta olan din görevlilerinin mesleki tükenmişlik düzeylerini ölçmek ve cinsiyet değişkeni ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın evren ve örneklemini, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olarak Bilecik il ve ilçe müftülüklerinde İmam-Hatip, Müezzin-Kayyım ve Kur'an Kursu Öğreticisi olarak görev yapan 419 din görevlisi oluşturmuştur.

Araştırma 15 Ağustos 2018-15 Kasım 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş olup araştırmada ölçme aracı olarak "Maslach Tükenmişlik Ölçeği" kullanılmıştır.

Araştırmada verilerin analizinde t-testi ve varyans analizi kullanılmıştır.

Araştırma sonunda elde edilen verilere göre; araştırmaya katılanların %28,2'sini kadınların, % 71,8'ini de erkeklerin oluşturmakta olduğu; Tükenmişlik ölçeği alt boyutlarından Duygusal tükenme boyutu için anlamlılık değeri p=0,017<0,05 olup duygusal tükenme düzeyinin cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği, erkeklerin duygusal tükenme düzeyinin (5,45) kadınlardan (4,14) daha yüksek olduğu; Duyarsızlaşma boyutu için anlamlılık değeri p=0,000<0,05 olup duyarsızlaşma düzeyinin cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermekte olduğu, erkeklerin duyarsızlaşma düzeyinin (2,11) kadınlardan (0,90) daha yüksek düzeyde olduğu; Kişisel başarı düzeyi için anlamlılık değerinin p=0,000<0,05 olup kişisel başarı düzeyinin cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği, kadınların kişisel başarı düzeyinin (26,57) erkeklerden (23,24) daha yüksek düzeyde olduğu;

Sonuç itibariyle, Tükenmişlik ölçeğinin toplam puanı için anlamlılık değeri p=0,000<0,05 olup, tükenmişlik düzeyi cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği, erkeklerin tükenmişlik düzeyinin (16,31) kadınlardan (10,17) daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Mesleki Tükenmişlik Düzeyi, Maslach Tükenmişlik Ölçeği.

AN INVESTIGATION ON THE BURNOUT LEVELS OF RELIGIOUS OFFICERS THROUGH GOVERNMENT LAW IN THE CONTEXT OF GENDER CHANGES IN THE CONTEXT OF GENDER VARIATION

ABSTRACT

This study was carried out in order to measure the burnout levels of religious officials working in different titles in Bilecik province under the Presidency of Religious Affairs and to determine the relationship between gender variable and burnout levels.

The universe and the sample of the study consisted of 419 religious officials working as Imam-Hatip, Müezzin-Kayyım and Kur'an Course Trainers in Bilecik provincial and district muftis depending on the Presidency of Religious Affairs.

The research was carried out between August 15, 2018 and November 15, 2018 and the Maslach Burnout Inventory was used as a measurement tool.

In the data analysis, t-test and variance analysis were used.

According to the data obtained at the end of the research; 28.2% of the participants were female, 71.8% were male. Significance value for emotional exhaustion dimension was found to be p = 0,017 <0,05 for emotional exhaustion scale sub-dimensions. Significance value for desensitization size was p = 0,000 <0.05, where the level of depersonalization was significantly different according to gender, the depersonalization level of men (2.11) was higher than women (0.90); The significance level for personal achievement was p = 0.000 <0.05 and it was found that the level of personal success was significantly different according to gender and the level of personal success of women (26.57) was higher than that of men (23.24).

As a result, the significance level for the total score of the Burnout Scale was p = 0,000 <0.05; It was found that the level of burnout showed a significant difference according to gender, and that the level of burnout of men (16,31) was higher than that of women (10,17).

Key Words: Burnout, Occupational Burnout Level, Maslach Burnout Inventory.

SOSYAL MEDYANIN GÜNÜMÜZ TÜKETİM TOPLUMLARINDA İNSANLARIN YEME İÇME ALIŞKANLIKLARINI (KÜLTÜRLERİNİ) BİÇİMLENDİRME YÖNTEMLERİ

Öğr. Gör. N. Aybike HÖKELEKLİ
Öğretim Görevlisi,Gaziantep Üniversitesi, h.aybike@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Oya Özkanlı
Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, ozbayram@gantep.edu.tr

ÖZET

Teknoloji çağı da diyebileceğimiz günümüz; hemen her alanda büyük değişim ve dönüşümlerin yaşandığı, hayatın her alanına teknolojinin çeşitli boyutlarıyla eklemlendiği, tarihsel bir kırılma dönemidir. Gastronomi tüketicilerinin uzun zamandır kullandığı sosyal medya olanakları, araştırılmaya değer bir alandır çünkü sosyal medya; tüketicilerin düşüncelerini, yemek hakkındaki görüşlerini ve deneyimlerini etkileyerek, yemek kültürünü değiştirebilmektedir.

Bu tezde, sosyal paylaşım alanlarının kullanımı ile (Facebook, Twitter, Bloglar vb.) insanların yeme-içme eylemlerini fotoğraflarla, yorumlarla zenginleştirerek onların üzerinde olumlu ve olumsuz etki bırakabildiği gözlemlenmektedir. Restoranda sipariş verdiğiniz yemek, mekânın isminin yazılı olduğu küçük bir etiketle de sunulabilmektedir. Buna ek olarak, blog yazılarında insanlar seyahat ettikleri yerlerden bahsederken özellikle "Nerede, ne yenilebilir?" ya da "Yörenin meşhur yemeği nedir?" gibi sorulara sürekli değinmektedirler. Bu tez; değişen, gelişen ve farklı olanaklarla insanların yeme deneyimlerini yeniden düzenleyen sosyal medyaya ilişkin bulgular sağlayacağından önemli görülmektedir. Bu tezle konunun kuramsal alanına katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Gerek bireyler gerekse yeme-içme sektörünün, sosyal medyanın etkilerinin farkına varması, bu etkileşimin sosyal ve kültürel olgular yanında etik ve estetik gereksinmeler doğrultusunda kullanmaları gereğine ilişkin bir öneri ortaya çıkarmaktadır.

Bu alanda, yeni araştırmalarla zengin bir bilgi ve veri kaynağına ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır. Bu çalışmanın sonraki araştırmalara ve alanın tüm bileşenlerine katkı sağlaması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gastronomi, Sosyal Medya, Kültür, Tüketim Kültürü

THE METHODS OF SOCIAL MEDIA ON SHAPING GASTRONOMIC HABITS (CULTURES) OF PEOPLE IN MODERN CONSUMER SOCIETIES

ABSTRACT

The age we live in, which is also called the age of technology, is a historically breaking period in which a great deal of change and transformation are experienced in every field of daily life with variety of technology.

Facilities of social media that have been used by consumers of Gastronomy is a field worth studying since they can change the perspectives and experiences of consumers in terms of food culture.

In this thesis it is observed that social media (Facebook,Twitter, Blogs etc.) is able to leave both positive and negative impressions on people by enriching their gastronomic activities with comments and photos. The dish you order in a restaurant can be served with a little piece of tag on which the name of the restaurant is written. In addition to this, bloggers who write about their travels generally refer to the questions about where to eat, what to eat and which famous local dishes should be tried in their blogs.

This thesis can be considered important as it provides data about social media which redefine people's gastronomic experiences with changing, improving and differentiating facilities. Via this thesis, it is aimed to provide data related to theoretical area of the study. The necessity of social media in cultural, social, ethical and aesthetical usage and its effects are suggested being used effectively by either individuals or restaurant owners.

It is obvious that there is a need for a rich source of data and information with the help of new studies. It is expected that this thesis contributes to all the present studies and further ones.

Key Words: Gastronomy, Social Media, Culture, Consuming Culture

YERLİ TARIM MAKİNELERİ ÜRETİCİLERİNİN MARKALAŞMA OLGUSUNA AİT DÜŞÜNCELERİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Prof. Dr. Hüdaverdi BİRCAN
Cumhuriyet Üniversitesi, hbircan@cumhuriyet.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Figen ARSLAN KOÇKAYA
Cumhuriyet Üniversitesi,figenarslan@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Ülkemizin yerli tarım makinaları üretimi daha çok donanım bazında olmakla birlikte traktör üretimi de gerçekleştirilmektedir. Üretici firmaların birçoğu aile şirketi olup, üretim anlayışı halen gelenekçi bir yapıda sürdürülmektedir. Kısıtlı kapasitede üretim yapan firmaların pazarlama faaliyetleri genellikle iç pazar odaklıdır. Markalaşmanın önemi ve küresel pazarlarda rekabet etme anlayışı firma yönetimlerince halen tam olarak benimsenmemiş ve pazarlama strateji ve uygulamalarında hak ettiği yeri maalesef bulamamıştır.

Bu çalışma ile yerli tarım makinaları üreticilerinin markalaşma olgusuna yaklaşımları ve markalaşma adına yürüttükleri faaliyetler detaylı bir şekilde araştırılmıştır. Bu doğrultuda yerli tarım makinası üreten firmaların yönetici pozisyonunda görev yapan 22 görüşmeci ile yüz yüze mülakat gerçekleştirilmiş ve alınan yanıtlar doğrultusunda kodlama yöntemi kullanılarak veriler analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda görüşülen firma yöneticileri, markanın müşterilerin satın alma tercihlerinde önemli bir etken olduğunu vurgulamışlardır. Bunu yanı sıra ürüne çabuk ulaşabilmenin ve ürünün tanıtımının iyi yapılmasının marka tercihini etkileyen diğer faktörler olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca markalaşmada kalitenin çok önemli olduğunu ve üretilen makinalarda kullanılan yedek parçaların yerel düzeyde üretilmesinin ve yayılmasının milli ekonomiye ve ülkenin genel ekonomik çıkarlarına katkı sağlayacağını söylemişlerdir. Ayrıca, görüşülen firmaların markalaşma adına yaptıkları çalışmalar yoğunlukla reklam, seminer, tanıtım faaliyeti yapmak, teknoloji yatırımlarını artırmak ve Ar-Ge çalışmalarını desteklemek şeklindedir. Bazı firmalarda ise, markalaşma adına herhangi bir faaliyet bulunmamaktadır.

Anahtar kelimeler: Tarım, Tarım makinaları, Markalaşma, Nitel Analiz

TÜKETİCİLERİN MARKA TERCİHİNDE SATICININ VE TANITIMIN ETKİSİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA: TARIM MAKİNALARI ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Hüdaverdi BİRCAN
Cumhuriyet Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, hbircan@cumhuriyet.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Figen ARSLAN KOÇKAYA
Cumhuriyet Üniversitesi Divriği Nuri Demirağ M.Y. O**.,** figenarslan@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET
İşletmeler, her geçen gün baskısı artan rekabet koşullarına direnebilmek adına kendilerine avantaj yaratacak çabalar içerisine girmektedirler. Müşterilerin bitmek bilmeyen ihtiyaç çeşitliliği ve rakiplerin sayısında meydana gelen artış bu çabaları zorlaştırmaktadır. Uluslararası pazarda bilindik bir marka olmak, işletmelerin zorlu rekabet koşulları ile mücadele etmelerini büyük oranda kolaylaştırmaktadır. Tarım sektöründe de, üreticisine yüksek getiri sağlayan aktörlerden birisi de tarımsal makinalardır. Özellikle ekonomi ve sanayi alanlarında gelişmiş ülkeler teknoloji altyapılarını kullanarak nitelikli tarım makinaları geliştirmekte ve ürünlerini tüm dünyaya pazarlamaktadırlar. Öyle ki, bu ürünlerin isimleri neredeyse yaptıkları işle bütünleşmiş ve tüm dünyada bilinir ve tanınır markalar haline gelmişlerdir.

Bu çalışma ile çiftçilerin tarım makinalarını satın alırken marka tercihinde satıcının ve tanıtımın etkisi araştırılmıştır. Bu doğrultuda çiftçilere yönelik bir anket çalışması yapılmıştır. Anketin hazırlanmasında 5'li Likert tipi ölçek kullanılmış ve çiftçilerin marka tercihinde satıcının ve tanıtım etkisini ölçmeye yönelik ifadelere yer verilmiştir. Anket uygulamasında elde edilen verilerle yapılan analiz sonucunda iki temel bulguya ulaşılmıştır. İlk bulgu satıcıların, tüketicilerin satın alma kararlarında yüksek derecede etkili olduğu sonucudur. Satıcı ile alıcı arasında güven ilişkisine dayalı, duygusal bir bağ oluştuğu da araştırmada elde edilen bulgular arasında yer almaktadır. İkinci bulgu ise, çiftçilerin marka tercihlerinde reklamın, tanıtımın ve lansmanın da etkili birer araç olduklarıdır.

Anahtar kelimeler: Tarım Makinaları, Satıcı, Marka, Tanıtım

ANADOLU'DA ÇÖMLEKÇİ TORNASINDA EKLEMELİ FORMLAR

Prof. Dr. İsmail YARDIMCI
Uşak Üniversitesi,ismailyardimci8@gmail.com

Öğr.Gör. Hakan ÖCEL
Kocaeli Üniversitesi, hakanocel64@gmail.com

ÖZET

İnsanoğlu, tarih öncesi yerleşik yaşama geçtikten sonra büyük bir gelişme göstermiştir. Kilin pişirilmesi ile fiziksel değişim geçirerek dayanıklılık kazandığını keşfetmiş, seramiğin kalıcı özelliğinden yararlanarak pişmiş toprak formlar üretmeye başlamıştır. Çömlekçilerin ilk ürettiği kaplar basit biçimlerdedir. Temelde taşımaya, saklamaya, pişirmeye ve servis etmeye yönelik bu kaplar, zamanla çeşitlenmiş ve plastik anlamda da gelişmişlerdir. Antik dönem insanı için seramik üretmek, metal kaplar yapmaya nazaran daha ucuz, çamurun kolay şekillendirilebilir olması dolayısıyla daha kolay üretilmesini sağlamıştır. Çanak ve çömlek yapımındaki ilk önemli gelişmelerden birisi çömlekçi tornasıdır. Torna kili biçimlendirmede kolaylık sağlaması bakımından, çömlekçiliğe pek çok değişiklik getirmiştir. Anadolu'da tornanın girmesiyle çanak çömlekçilikte çok önemli değişiklikler olmuştur. Genel olarak çömleklerin yapıldığı dönem ve merkezlere bağlı olarak pişirim renk farklılığı görülmektedir. Formlarda önemli değişiklikler olmuş çanak-çömleklerin et kalınlıkları incelmiş, kaba formlar ortadan kaybolmuş, estetik açıdan çok güzel örnekler buluntulardan çıkmıştır. Çamur tornasında birden fazla çekilen formların birbirlerine eklenerek oluşan formlara eklemeli formlar denir. Çömlekçi tornasında eklemeli formlara verilebilecek en iyi örnek aynı zamanda işlevsel olan çaydanlıktır. Çaydanlık ana gövde, kapak, kulp ve emzik gibi birimlerin bir araya getirilmesinden oluşmaktadır. Kullanım amaçlı çaydanlık, ibrik, testi gibi örneklerin yanı sıra bitişik kaplar, tuzluk, baharatlık, meyvelik, aydınlatma elemanları ve benzeri birçok form eklemeli olarak yapılabilir. Hatta birçok alanda yeni formlar üretilebilir. Tornada şekillendirilen geleneksel ve işlevsel seramiklerin yanı sıra, işlevsellikten uzak estetik kaygılarla üretilen seramikler günümüzde daha çok ön plana çıkmaktadır. Artistik seramikler, belli bir konu veya içeriğe bağlı olabildiği gibi sanatçının içselliği ile şekil alan çalışmalardır. Bu tarz çalışmalar tornada şekillendirilen birimler deforme edilerek, keserek veya başka form ekleyerek birbirlerine ekleme işlemleri yapılarak oluşturulabilmektedir. Eklemeli sanatsal formlar ,heykel, duvar panosu, düzenleme sanatı, minimalist eserler gibi eserler üretmek için sanatçılar tarafından kullanılmaktadır." Çömlekçi Tornasında Eklemeli Formlar " Anadolu çömlekçiliğinde geleneksel seramik üretimi yapan merkezlerde eklemeli formlarla yeni formlar üretmek geleneksel üretim yapan sanatçılara yeni form tasarımları, formları birbirine ekleyerek yeni sanatsal kurgular ortaya koymak için uygun bir yöntemlerden biridir. Çömlekçi tornasında çekilen birden fazla silindir formların birbirlerine belirli bir sistem içerisinde uygun nemlilik derecesi, aynı et kalınlığına sahip parçaların bir birine eklenmek suretiyle kullanım amaçlı ve sanatsal formlarla sınırsız form elde etmek mümkündür.

Anahtar Kelimeler:Çömlekçi Tornası,Seramik,Torna,Seramik Sanatı

BİLİŞSEL FİLM KURAMI VE SEYİRCİNİN ZİHİNSEL SÜRECİNİN ANALİZİ

Prof. Dr. Gülseren YÜCEL
Nişantaşı Üniversitesi, gulseren.yucel@nisantasi.edu.tr

ÖZET

Bilişsel Film Kuramı kişisel farklılıkları yok saymasa da film seyri sırasında insan zihninin ortak işleyiş prensipleri olduğunu varsayar. Filmin anlatısını oluşturan parçalar; olay örgüsü, karakter/ler, olayın mekanı, zamanı, nedensellik ilişkileri ve boyutları ile filmin bilgisi seyircinin günlük yaşam bilgilerinden oluşan bilgiler ile bir araya gelir. Filmin anlatısından yola çıkarak bir durum modeli inşa eder, zihinsel modelleme yapar ve zihnimizde öyküyü canlandırırız. Bu sırada duygularımız da film algımız üzerinde etkilidir. Film algısı ile gündelik algı arasında paralellikler vardır. Film karakterlerinin duyguları ile özdeşleşmek ile bu duygulara verilen tepkiyi ayırabilmek de önemlidir. Film seyircinin dikkatini çekim ölçekleri, çerçeveleme, kamera hareketleri, renk, ışık, kurgu gibi çeşitli sinematografik yollarla yönlendirir. Seyirci bu yönlendirmeler aracılığı ile parçaları zihindeki kalıplar çerçevesinde ‘’şemalar’’ halinde birleştirir ve anlamı oluşturur. Film anlatısının kavranmasında olay örgüsü ve karakter seyircinin zihninde oluşturacağı şemada başat role sahiptir. Film karakterlerine dair ahlaki yargılar geliştiririz ve bu yargılar duygulardan, öğrenilmiş deneyimlerimizden bağımsız değildir. Seyirci filmdeki karakterin zaman ve mekânsal hareketini, zihinsel ve duygusal durumlarını bir arada takip eder. Seyircinin film seyri sırasında zihninde kurduğu şemalar anlaşılabilir mi? Bunu ortaya çıkaracak sorular neler olmalıdır? Çalışmanın amacı bilişsel film kuramının seyircinin zihinsel süreçlerinin analizi için öngördüğü yöntemlerinden yararlanarak, seyircinin filmle olan etkileşimini, anlatı biçimlerinin seyirci olarak ilgimizi nasıl çektiğini, bizi nasıl ikna ettiğini, anlamın nasıl tamamlandığını ‘’Ne oluyor?’’ ‘’Nasıl oluyor?’’, ‘’Ne zaman oluyor?’’ gibi temel sorulardan yola çıkarak ortaya çıkarmaktır. Filmlerin bazı sahnelerinden örnekler alınarak anlatıdaki olay örgüsü, mekan, zaman, nedensellik ilişkileri, anlatının merkezindeki karakter/ler ile seyircinin ilişkisi ve biçimsel ögelerin anlatının kavranmasında nasıl bir rol üstlendiği çözümlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Seyirci, Zihinsel Süreçler, Karakter

ÇAĞDAŞ RESİMDE MÜZİK TEMASI

Dr. Öğr. Üyesi Haydar BALSEÇEN
Batman Üniversitesi, balsecen20.yy@hotmail.com

ÖZET

Özellikle 20. Yüzyılın başlarından itibaren başlayan çağdaş sanat kavramıyla birlikte geliştirilen sanat akımlarının bizlere sunduğu zengin resim içeriğinin, günümüze kadar varlığını sürdürdüğünü görmekteyiz. Bu içerik tanımlamasında müziğin resim yapma konusunda ne derece etkili olduğu ve hangi önemli besteci ve müzisyenlerin eserlerinden yola çıkılarak tuvalin dünyasına nasıl ve ne şekilde dâhil olunduğu üzerine bilgiler aktarmaktadır. Bu bilgi ve görseller ışığında tuval üzerindeki renk, kompozisyon, form ve biçim özelliklerinin analizleri konusunda değerlendirmeler yapılarak önermeler sunulmuştur. Bu noktada resimle müziğin karşılaştırılması artık öylesine sırdan sayılan bir şey halini almıştır ki, günümüzde herhangi bir plastik sanat eserini yorumlarken faydalandığı üslupsal ve dilsel öğretilerden ne kadarında müziğe başvurulduğunu da görmekteyiz. Müziğin resimle olan ilişkisi bazen romantik bir hal alırken bazen ekspresif, bazen de kübist bir üslupla karşımıza çıktığına şahit olmaktayız. Sembolist bir dönemde Odilon Redon'un eserlerindeki şiirsel dil müziğin diline dönüşürken, kübist dönemde de müzik, Pablo Picasso'nun gitarında kendine yer bulmuştur. Ya da Kandinsky'nin soyut eserlerinden Wagner'in müzikli dramını görmek mümkün olmaktadır. Bu çerçeveden hareketle müziğin resimle olan sıkı bağı sanatçılara da yeni bir pencere ve yeni bir perspektif alanı sunmuştur. Sanatçının görevinin artık doğayı betimlemek, yorumlamak ya da sosyal mesaj ve toplumsal kültür öğretisinin aşılanmasının yanında, müziğin sanatçının estetik dünyasına verdiği katkıyı ve ne ölçüde yer aldığının bir göstergesi sunulmuş oluyor. Ayrıca resmin ilham kaynağının sanatın diğer alanlarında da üstlendiği role atıfta bulunularak analizlere yer verildiğini ve beraberinde gelen sanatsal olguya yeni önermeler getirildiği üzerinde durulmuştur. Bu doğrultuda, çağdaş resim üslubunda ortaya konulan eserlerde yer alan müzik temasının, resmin estetik değerleriyle birleşerek tuval yüzeyinde oluşturduğu melodik haykırışlar bu bildirinin içeriğinde yerini bulmuş oluyor.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Plastik Sanatlar, Çağdaş Resim.

GÜNÜMÜZ SANATININ YENİDEN İNŞA SÜRECİNDE FLUXUS'UN ROLÜ

Dr. Öğr. Üyesi Haydar BALSEÇEN
Batman Üniversitesi, balsecen20.yy@hotmail.com

ÖZET

1955-60'lı yıllar arasında Amerika'da ve Avrupa'da eş zamanlı ortaya çıkan Fluxus sanat hareketinin, müzikle başlayan serüveninin plastik bir dile bürünmesi ve bu doğrultuda ortaya çıkan sanat eserlerinin günümüz sanatçılarına etkisi hâlâ sürmektedir. 1950 sonrası dönemin koşullarını göz önünde bulundurduğumuzda sergilenen sanatsal üslubun güncelliğini sorgulamak ve peşinden sürüklediği kitlesel başarının etkileri üzerine değerlendirmeler, gündelik sanatsal okumalarında varlığını sürdürmektedir. 1960'lardan günümüze kadarki gelen süreçte Fluxus çatısı altında ortaya konulmuş olan sanatsal üretimlerin sonuçları ve bu etkilerin yarattığı yeniliklerden, sanat tarihsel çıkarsamalar ışığında analizlere yer verildiğini görmekteyiz. Müziğin ritimsel dilinin plastik bir ritme dönüşmesi noktasında Fluxus'un üslendiği rol ve takındığı misyonun başarıları ve başarısızlıkları hangi boyutlarda ele alındığı ve bu anlamda geliştirilen eleştirel üslup tartışmalarına sıkça karşılaşmaktayız. Günümüz sanatının yol haritasında ortaya çıkan tıkanmalar ve kavram kargaşaları sanatın yeniden inşası konusunda yeni sahalar açıyor mu sorunsalı üzerine fikir analizlerinin yapıldığı ve bu bağlamda sanatın geçmişte kalan ve güncel olan tartışmalarına öznel bir bakış açısı getirilerek, sanatın zamanı, sürekliliği ve geçerliliğine sanat tarihsel veriler ışığında yorumlar yapılmıştır. Özellikle bu sanat hareketinin beslendiği argümanlar ve üslupların geliştirilmesi ve yok edilmesi boyutunda sergilenen avangart dilin bir türlü sanatsal düşünceyi yok edememesiyle ilgili hangi tepkilerin geliştirildiği üzerinde sorgulamalar yapılmıştır. Bu sorgulamaların çerçevesinde Fluxus mantığıyla geliştirilen ve deneyimlenen sanatsal performans pratikleri rehberliğinde örneklerin yer aldığını, özellikle performans sanatı ve minimalis tavrın ölçeğinde değerlendirildiğinde ortaya konulmuş olan sanat eserlerinin toplum nezdindeki etki ve karşılıklarına yer verildiğini görmekteyiz. Bu bildiride, Fluxus sanat hareketinin kültürel değerleri yok edişi ve sanatın yeniden inşası sloganıyla ortaya çıkması noktasında günümüz sanatçılarına etkisi ve bu doğrultuda sanatın ulaşmak istediği hedefe gerçekte ne kadar karşılık bulduğu, bu yolda ne gibi yöntemlere başvurdukları görsel materyallerle desteklenerek incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Fluxus, Güncel Sanat, Performans Sanatı.

I. DÜNYA SAVAŞI OLGUSU OLARAK TÜRK RESMİNDE 1914 KUŞAĞI

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif KAPLAN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Makifkaplan78mail.com

ÖZET

Bu araştırmada I. Dünya savaşının Türk resim sanatı üzerindeki etkileri tespit edilmesi amaçlanmıştır. 20. Yüzyılın başlarından Cumhuriyetin kurulmasına kadar olan süreç araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır. Araştırmada yazılı kaynakların taranarak savaş dönemi Türk sanatçıları ve üretim biçimleri üzerinde tespitlerin yapılmasında betimsel yöntem kullanılacaktır. Birinci Dünya Savaşı 1914 yılında Avrupa devletleri arasında başlamış, sömürgeci devletlerin katılımıyla tüm dünyaya yayılmıştır. Osmanlı İmparatorluğu da I. Dünya Savaşı'na 1914 yılında Almanya, Avusturya-Macaristan ittifakıyla dâhil olmuştur. I. Dünya savaşı bütün dünya devletleri üzerinde olumsuz etkiler bırakmıştır. Toplumsal yaşamın her alanı bu olumsuz etkilere maruz kalmış, kültür ve sanat alanı da savaşın yıkıcı, yok edici etkilerinden zarar görmüştür. Birinci Dünya Savaşı'nın yaşandığı yıllar incelendiğinde birçok sanatçının vatanlarını terk etmek zorunda kaldıkları, sığınmacı oldukları veya sanatlarını icra ettikleri ülkelerden kendi yurtlarına döndükleri görülür. Osmanlı İmparatorluğu savaştan birkaç yıl önce 1910 yılında Sanayi Nefise'nin açtığı sınavı kazanan öğrencileri Paris'e göndermiştir. Bu sanatçılar I. Dünya Savaşı'nın çıkması üzerine yurda geri çağrılmışlar ve eğitimlerini tamamlayamadan dönmüşlerdir. Bu sebeple geri dönen bu sanatçı grubuna 1914 kuşağı denmiş ve Türk sanatı tarihi içerisindeki yerini almıştır.

Anahtar Kelimeler: 1914 Kuşağı, Türk Sanatı, Birinci Dünya Savaşı.

GELİR DÜZEYİ DEĞİŞKENİNİN ORTAOKUL KADEMESİNDEKİ ÖĞRENCİLERİN MÜZİK KÜLTÜRÜ VE MÜZİK BEĞENİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Emine ASLAN DUMAN
MEB, Sadiye Ünsalan Ortaokulu, nihavend_65@hotmail.com

Doç. Dr. Ünal İMİK
İnönü Üniversitesi, unal.imik@inonu.edu.tr

ÖZET

Müzik sanatı ilk çağlardan günümüze bireylerin duygu ve düşüncelerine tercüman olmuş, kendilerini ifade etmelerine olanak sağlamıştır. Bu sebeple bireyler her ne dönemde olursa olsun kendilerini ifade edebilecekleri bir müzik arayışına girmiştir. Bireyler hayat içerisinde neleri yaşamış ve hissetmişlerse müzik beğenileri ve tercihleri de bu çerçevede farklılıklar gösterebilmiştir. Müzik beğenilerinin, bireyler ve toplumlar arasında farklılık göstermesi, farklı türlerinde ortaya çıkmasına sebep olmuştur diyebiliriz. Ortaya çıkan müzik ürünleri toplumun kültürel yapısından ve yaşamsal koşullarından büyük oranda etkilenmiştir. Müzik ve müzik ürünleri, halkın yaşam koşullarının, sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerinin bir anlamda yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır. Özelikle oldukça önemli bir değişken olarak her geçen gün önemini artıran gelir düzeyinin bu manada müzik ürünlerinin tercihinde oldukça etkili olduğu söylenebilir. Bu araştırmada, ortaokul kademesi öğrencilerinin müzik beğenilerinin oluşumunda ve gelişiminde ailelerinin dolayısıyla kendilerinin gelir düzeyi seviyesinin müzik beğenilerine etkileri sorgulanmak istenmiştir. Araştırma betimsel bir özellik sergileyip durum tespiti yapmaya yöneliktir. Araştırma sürecinde 13 sorudan oluşan anket random (rastgele) yöntemi ile farklı sınıflardaki, farklı gelir düzeyindeki öğrencilere uygulanmış, elde edilen veriler istatistik programı yardımı ile görsel verilere dönüştürülmüştür. Araştırma sonucunda gelir düzeyi değişkeninin, bireylerin müzik kültürlerine ve müzik beğenilerine büyük ölçüde etki edebileceği, bireylerin tercihlerini yaşamsal koşullar çerçevesinde farklılaştırabildiği, bu durumdan bireyin ailesinin kazanç miktarı, yaşam koşulları, sosyal çevresi ve diğer ekonomik unsurlara bağlı değişkenlerden etkilendiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Beğenisi, Değişken, Gelir Düzeyi, Ortaokul Kademesi.

POPÜLER MÜZİK ESERLERİNDE METRONOM HIZI DEĞİŞKENİNİN DİNLEYİCİDE OLUŞTURACAĞI DUYGUSAL ETKİYE YÖNELİK TESPİTLER

Doç. Dr. Ünal İMİK
İnönü Üniversitesi, unal.imik@inonu.edu.tr

Emine ASLAN DUMAN
MEB, Sadiye Ünsalan Ortaokulu, nihavend_65@hotmail.com

ÖZET

Popüler müzik eserleri, duygu ve düşüncelerin günün şartlarına ile dinleyicilerin beğeni ve isteklerine göre şekillendiği müzik ürünleri olarak karşımıza çıkmaktadır**.** Popüler müzik eserini meydana getiren birçok unsur eserin istenilen başarıyı sağlamasında (melodi, tartım, söz vb.) etkili olmakla beraber, tercih edilen metronom hızı değişkeni de dinleyiciye iletilmek istenen duygusal mesajın aktarımında oldukça etkili olabilmektedir. Araştırmada bu değişkenin önemi üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Araştırma sürecinde karma bir desen kullanılmıştır. Durum tespiti ve kaynak taraması aşamasında betimsel bir yaklaşım sergilenmiş olup, bireylerin müzik eserlerinin farklı metronom hızlarında seslendirilmesine yönelik düşüncelerinin tespitinde ise eserlerin dinleyicilere farklı metronom hızlarında dinletilmesi sureti ile konuya yönelik veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sürecinde güncel popüler eserler arasından seçilen eserler (5 eser) araştırmada kullanılmak üzere farklı metronom hızlarında yeniden seslendirilmiştir. Daha sonra bu eserler 100 örnekleme farklı metronom hızlarında dinletilmiş ve metronom hızı değişkenine bağımlı olarak ortaya çıkan mevcut durum tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlardan birkaçı sıralanacak olursa, popüler müzik eserlerinin duygu ve düşüncelerimizin aktarımında önemli bir ifade biçimi olduğu, metronom hızı değişkeninin popüler müzik eserlerinin dinleyicide meydana getirdiği duygu yoğunluğunda etkili olabileceği, düşük metronom hızında seslendirilen popüler müzik eserlerin dinleyicide daha karamsar ve hüzünlü bir etki oluşturabildiği, buna karşın metronom hızının daha yüksek olduğu müzik eserlerinde ise bireyin daha olumlu ve neşeli bir hale bürünebildiği ilk aklımıza gelebilecek sonuçlardan bazıları olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Popüler Müzik, Metronom, Hız, Değişken

ATIK MALZEMENİN SERAMİK BÜNYELERDE SANAT İFADESİ OLARAK KULLANIMI

Dr. Öğretim Üyesi Pınar GÜZELGÜN HANGÜN
Sakarya Üniversitesi, pguzelgun@sakarya.edu.tr

ÖZET

Seramik, kap kacak üretiminde kullanılmasının keşfiyle eş zamanlı, kolay şekillendirilebilme özelliğinden dolayı ilkel insanların duygularını da ifade edebilen tarihten günümüze kalıcı olarak taşınabilmiş en özel malzemelerden biridir. Arkeolojik kazılarda rastlanan seramik oyuncaklar, mezar buluntuları, takılar, saklama kapları tarihin izlerini günümüze taşımıştır. Seramik malzeme, tarih öncesi çağlarda yaşayan toplulukların yaşayış biçimlerine dair bilgi vermiş ve bu verilerin literatüre geçmesine katkı sağlamıştır.

Seramik, insanoğlununun ihtiyacı doğrultusunda gelişim göstermiş, teknolojinin de gelişimi ile yine ihtiyaçlar doğrultusunda üretimin bir parçası haline gelmiştir. Gelinen aşamada sofra eşyası olarak mutfaklarımızda, sağlık gereci olarak banyolarımızda, makine parçası olarak elektrik elektronik üretiminde ve hatta uzay teknolojisinde kendisine oldukça önemli bir yer bulmuştur.

Gelişen dünya, ilerleyen teknoloji, artan nüfus ve nüfusun getirdiği ihtiyaçlar ile birlikte üretim teknolojisi ilerlemiş ve üretim alanları da artmıştır. Tüketimin üretimin önüne geçtiği 21. yüzyılda enerji tasarrufu politikası geliştirmek üretimin artışını ve verimliliğini desteklemek ile eş değer önem taşımaktadır. Buna bağlı olarak üretim sanayisi atıklarının geri dönüşüm projelerinde yer alması gerek enerji ve maddi tüketimin gerekse doğa kirliliğinin engellenmesi demektir.

Bu bağlamda tarihe ışık tutan, insanlığın gelişiminde oldukça önemli rol oynayan seramik malzeme, 21. Yüzyılın en önemli meselelerinden olan enerji tasarrufu ve ekolojik dengenin korunması adına geri dönüşüm projelerine de katkı sağlamaktadır. Bu konu üzerine yapılmış ve yapılmakta olan önemli araştırmalar bulunmaktadır. Seramik sanatı ve endüstriyel seramik üretimi alanında yapılan bu araştırmalarda sanayi atığı malzemeler organik ve inorganik olarak ikiye ayrılmaktadır.

Bu araştırma kapsamında Sakarya ilinde üretilen inorganik sanayi atıklarının bazıları seramik malzeme ile fiziksel veya kimyasal anlamda birleştirilmiş seramik sanatı alanında kullanılması deneyimlenmiştir. Böylelikle atık malzemenin seramik bünyedeki yapısal ve fiziksel değişimleri deneyler ile incelenirken aynı zamanda bu projenin sanat alanında yeni bir ifade dili oluşturması ve buna ek olarak ülke ekolojisine fayda sağlaması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelime: Seramik, Sanat, Ekoloji, Geri Dönüşüm, Atık

YAŞAR KEMAL'İN "KALEMLER" HİKÂYESİNİN ÇOCÜK EDEBİYATI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Miray ÇETİN
Siirt Üniversitesi, miray9097@gmail.com

ÖZET

Halkı ve halkın yaşadıklarını destansı şekilde kaleme alan Yaşar Kemal, hikâyelerinde bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde çocuklara yer vermiştir. Doğup büyüdüğü ve yaşamının bir dönemine damga vurmuş olan İstanbul'u kendisine konu edinmiştir. Gördüğü tanıdığı insanları geniş tasvirlerle gözler önüne serer ki bu da olayların, durumların canlılığını korunmasını sağlar. Kırsaldaki, şehirdeki yoksul halkı geçim zorluğu içindeki mücadeleleri ile okuyucu karşısına çıkarır. Hayatlarını idame ettirmek adına insanların neler yaptığını, yapmak zorunda kaldığını eserlerinde görmek mümkündür. Ezen-ezilen, ağa-ırgat, zengin-yoksul ikilemlerini toplumcu anlayışta okumuştur. Farklılıkların halkın zararına bir olguymuş gibi değil de toplumun zenginliği olarak kullanmıştır. Yerellikten doğan kurguları olsa da o aslında evrensele değinmiştir. Vermeye çalıştığı mesajlar insanlık için önemini koruması gereken durumlar üzerinedir. Haksıza haksızlığa karşı dik durup mücadele etme, kendi değerinin farkında olup sadece insan olmanın gerekliliğine göre yaşam sürmenin en doğal istek olduğunu ortaya koymuştur. Bahsedilen bu özellikleri Yaşar Kemal'in çocuk kahramanlarında da görmek mümkündür. Denilebilir ki onun için yaşın, cinsiyetin değil salt insan olmanın bir değeri vardır. Kişilerin, mekânların isimleri veya bunların hangi zaman diliminde yer aldığının bir önemi yoktur. Tüm zamanlarda insanlığın çektiği sıkıntıların ortak oluşu onun için yeterlidir. Tarlada ırgat olmak da şehirde ezilen, hor görülen işçi veya onun ailesi olmak da aynıdır onun gözünde. Nitekim yazarın "Kalemler" hikâyesinin Neriman'ı ve çocuğuna kıyamayan Rüstem çavuş'un durumu bunu göstermektedir. Çocukların somut yaşantıdan hareketle kendi algılamasını yarattığı düşünülürse Neriman'ın içine girdiği ruh hali daha iyi anlaşılabilir. Babası Rüstem çavuş'un İstanbul'un şehir çöplüğünde çöpçü başı oluşuna rahatsızlık duyması olayın başlangıcıdır. Bakımlı, temiz, düzenli bir evde kardeşi, anne ve babasıyla yaşarken sorun çıkarmayan Neriman'ın sosyal ortama girince üstünlük kurmaya çalışması toplumun ikilemini ortaya koyar. Kahramanın kendisini diğerlerinden aşağı göstermemek için tasarladığı plan babasının da yardımıyla işlerlik kazanır. Babasının çöplerden çıkan kalemleri temizleyerek kendilerine getirmesine sevinen Neriman sonrasında bunu zenginlik göstergesi olarak kullanmaya başlar. Çöpçülerin buldukları her kalemi çöpçü başı Rüstem'e vermeleri onun okuyan çocuklarının ileride kendileri gibi olmayacaklarını düşünmeleri aslında büyüklerin de zihinlerinde yer etmiş olan sınıf farkını göstermektedir. Bu gelişmeler içerisinde Neriman mahalleden birini hayali dayısı yerine koyarak çöpten çıkmış olan kalemlerini sınıf arkadaşlarına dağıtmaya başlar. Ancak hiç tahmin edemediği bir durum gerçekleşir. Çöpe atılan kalemlerin gerçek sahipleri Neriman'ın sınıf arkadaşları olur. Böylece okulda hırsız durumuna düşer. Öğretmeninin isteği üzerine durumu ailesine anlatır ve kendisine zarar vermekle ailesini tehdit etmesi sonucunda babasından destek bulur. Artık Neriman için hırsız olmak yalan söylemekten veya fakir olmaktan daha iyi bir durum olmuştur. Yaşar Kemal'in bu hikâyeyi çocuk edebiyatı için yazdığı söylenemese de hayatın gerçeğini bir çocuk üzerinden ortaya koyması dikkate değerdir. Bu bağlamda çocuğa görelik ilkesi tam anlamıyla işlenmemiş olsa da yanlış olan durumun gösterilmesi, kullanılan dilin anlaşılır olması göz ardı edilecek durumlar değildir. Bu çalışmanın amacı da yukarıda bahsedilenlere bağlı olarak Yaşar Kemal'in "Kalemler" hikâyesinin çocuk edebiyatı açısından olumlu olumsuz yanlarını ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşar Kemal, çocuk, çocuk edebiyatı.

HASAN ALİ TOPTAŞ'IN 'YATAK' HİKÂYESİNDEKİ MEKÂNLARIN OLAYA YANSIMALARI

Miray ÇETİN
Siirt Üniversitesi, miray9097@gmail.com

ÖZET

Hasan Ali Toptaş, eserlerini çember mantığı ile oluşturan bir yazardır. Kurguları alışılmışın dışında, başladığı noktaya yeniden gelen unsurlardan oluşur. Zaman olgusu, kahramanların içsel dünyaları ve mekânlar yazarın bu çerçevesine göredir. Okuyucuyu olayların öncesini biliyormuş gibi doğrudan işin içine atabilir. Aslında Toptaş'ta, kahramanların öncesinin pek fazla bilinmesine gerek kalmadan akışa dahil olunabilme özelliği vardır. Dolayısıyla kurgunun tüm düğümlerini eserlerinin başında veren bir yazardır, denilebilir. Kahramanlarını isimsiz de yaratabilen yazarın seçilen 'Yatak' hikâyesinde de bunu görmek mümkün. İnsanoğlunun hayallerinde mekânın hangi sonuçlar doğurabileceğinin resmini çizmiştir. Bir yerde az ya da çok bir zaman geçirildiğinde salt yerin şartlarına göre ütopik dünya kurmanın söz konusu olabileceği anlatılmıştır. İsimsiz kahramanın birden çok ev ortamında çeşitli zamanlarda kurduğu hayallerinden ve onları gerçekmiş gibi yaşamasından bahsedilir. Kimi hayalinde yoksula yardım eden, kimisinde çocukların masumluğunu düşünür ya da karanlık deniz kıyılarında kendisini bir olayın içinde bulur. Neyin gerçek neyin rüya olduğu son ana kadar bilinmez. Bir devinim içinde akış olurken okuyucuda da verileri tablolama faaliyeti başlar. Geleneksel hikâyecilikten ayrılarak çok zamanlı bir yol izlenir. Yazar, ana karakteri karşısındaki ile konuşuyormuş gibi seslendirir. Onu; yanlış yapabileceğini veya yaptığını, eksikliklerinin olduğunu bir nevi itiraf noktasına getirip sorgulatır. Herkesin sözü edilen durumları yaşayabileceğini hikâyenin sonunda vurgulaması bunların çok da hayali şeyler olmadığını belirtmesi açısından önemlidir. Doğanın işleyişinde zaman ve mekân algısı etkili unsurlar arasında yer alır. Hayat tarzından düşüncelere hatta düşüncelerin ifade ediliş biçimlerine kadar sirayet edebilen güce sahiptir. Bu hikâyede de sadece insan olmasından ötürü ruhsal dünyasının değerli ve farklı olduğu vurgulanan bir kavramdan bahsedilir. Çalışmada da kişi üzerindeki mekân algısının nasıl bir karmaşık yapı oluşturduğu ortaya konulur.

Anahtar Kelimeler: Hikâye, Hasan Ali Toptaş Hikâyeleri, Hikâyede Mekân Unsuru

İLK ÇİN İMPARATORU QİN SHİ HUANGDİ'NİN ANIT MEZARINDA YER ALAN HEYKELLER

Dr.Öğr.Üyesi Canan ZÖNGÜR
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi csonmezdağ@gmail.com

ÖZET

Antik dönem sanat eserlerinin yapılma nedenleri genellikle inanç odaklıdır. Ölümsüz olma arzusu, kalıcı olmak, unutulmamak gibi nedenlerle büyük mezar anıtları yaptırmanın yanında, öldükten sonra yaşamın olduğu inancı da önemli eserler yapılmasına neden olmuştur. Mezar anıtların da ölen kişi ile birlikte genellikle ölen kişinin yanına almak istediği değerli eşyaları, hayvanları, bazen eşleri ve hizmetkârlarının da gömüldüğü durumlara rastlanmaktadır. Fakat ordusu ile gömülmek isteyen bunun sonucunda görkemli sanat eserlerinin oluşmasına neden olan Çin'in ilk imparatoru Qin Shi Huangdi'nin yaptırdığı mezar anıtı dünyanın en önemli yapıtlarından biri olarak tarihte yerini almıştır. Bu mezar anıtı, Xi'an şehrinin 37 km yakınında M.Ö 246-M.Ö 208 yıllarında inşa edilmiş, yaklaşık 8000 civarında gerçek insan boyutlarında, silahlı ve savaş düzeninde sıralanmış pişmiş topraktan yapılmış asker heykeli, atlar, savaş arabaları gibi eserlerle oluşturulmuştur. 1974 yılında bulunan mezar anıtının önemi sadece sanat açısından değil 2000 yıl öncesine ait medeniyetin, teknolojinin, toplumsal yapının nasıl oluğuna dair ipuçlarını vermesi bakımından da ayrıca önemlidir. Çalışmada, terrakota heykellerin üç ana başlıkta nasıl kategorize edildiği, parçalı olarak kalıp döküm ve elle şekillendirme yöntemi ile nasıl oluşturulduğu incelenmiştir. Ayrıca, bronz döküm heykeller ve silahların plastik ve teknik olarak değerlendirilmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Heykel, Terracota, Bronz, Anıt, Mezar

KIZILDENİZİN ENERJİ POLİTİK ÖNEMİ VE TÜRKİYE AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. Beril TUĞRUL
İstanbul Teknik Üniversitesi beril@itu.edu.tr; beril@beriltugrul.info

ÖZET

Enerjinin özellikle de elektrik enerjisinin; güvenli, kesintisiz, zamanında, yeteri miktarda, sürdürülebilirlikle ve emre amade olarak temini büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla elektrik santralları için günümüzde düşünülebilecek emre amade kaynaklar olarak fosil yakıtlar ve nükleer yakıtlar öne çıkmaktadır. Nükleer teknoloji her ülkede olmadığından her ülke nükleer santral kuramadığından günümüzde fosil yakıtlar göz ardı edilemeyecek şekilde önem taşımaktadır. Fosil yakıtlar içinde yadsınamaz öneme sahip olan petrolün dünya rezervinin üçte ikisini barındıracak şekilde bu bölgede bulunuyor olması dünya enerji politiğinin başat konusunu oluşturmaktadır.

Bu çalışmada, Hürmüz boğazından çıkan ve Avrupa'ya ve de Türkiye'ye deniz yolundan gelen petrolün önemli bir kısmının Kızıldeniz üzerinden geldiği ele alınarak enerji politik açıdan öne çıkan hususlar tarihsel gelişimle birlikte ele alınmaktadır. Bu bağlamda, Kızıldeniz ülkelerinde yaşanan siyasi olaylara değinilerek yaşanan politik ve enerji-politik olaylar ekonomik veçhesiyle birlikte incelenmektedir.

Dünyanın stratejik bölgelerinden biri olan Kızıldeniz ve iki ucunda yer alan Bab'ül-Mendep Boğazı ile Süveyş Kanalı'nın taşıdığı önem ve Doğu Akdeniz açısından değerlendirmesi yapılmakta ve konunun Türkiye için taşıdığı anlam ifade edilmektedir. Bu bağlamda, Türkiye'nin duruşu ve aldığı pozisyon enerji politik açıdan ele alınmakta ve gelecek projeksiyonu çerçevesinde irdelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Enerji Politikaları, Enerji Yolları, Kızıldeniz, Petrol Taşımacılığı, Süveyş Kanalı

YAŞ ŞEKER PANCARI POSASININ İKİ FARKLI SAKLAMA KOŞULU VE SÜRESİNİN BESİN MADDELERİ VE İN VİTRO SİNDİRİM DÜZEYLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Prof.Dr. Pınar TATLI SEVEN
Fırat Üniversitesi, ptatli@firat.edu.tr

Doç.Dr. İsmail SEVEN
Fırat Üniversitesi, iseven@firat.edu.tr

Dr. Nurgül BİRBEN
Elazığ Veteriner Kontrol Enstitüsü, nurbirben23@hotmail.com

Dok.Öğr. Kerem KARAKUŞ
Elazığ Veteriner Kontrol Enstitüsü, kerem.karakus@tarim.gov.tr

Öğr.Gör.Dr. Aslıhan ARSLAN
Balıkesir Üniversitesi, aslihansur01@gmail.com

Ahmet CEYLANER
Fırat Üniversitesi, ahmettceylaner@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma hayvan yemi olarak tüketilen yaş şeker pancarı posasının besin madde miktarı ve in vitro sindirim düzeyini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Bu amaçla, şeker fabrikasından yaş şeker pancarı posasının ilk üretim örneklerinden ve paketleme fabrikasının henüz paketlediği çuvallardan 5'er adet örnek alınmıştır. Yaklaşık birer ay aralıklar ile iki kez daha şeker pancarı posasını, paketlerde ve ahırın yakınında dışarıda depolayan önceden belirlenmiş 10 adet hayvancılık işletmesinden 10'ar örnek toplandı.

Toplanan örneklerin kuru madde (KM), ham kül, ham yağ, ham protein (HP), ham selüloz (HS) ve nötr deterjanda çözünmeyen lif (NDF) düzeyleri tespit edildi. Açık grup, Paketlenmiş grup ile karşılaştırıldığında KM, HS ve NDF düzeyinde artış, HP düzeyinde ise azalma olduğu belirlendi. Açık grubun KM sindiriminin, birinci ($P<0.05$) ve ikinci ayda ($P<0.01$) paketlenmiş gruba oranla istatistiki olarak önemli oranda düşük olduğu tespit edildi. Paketlenmiş grubun in vitro KM sindirimi kontrol gruplarıyla benzer bulundu. Açık grubun organik madde (OM) in vitro sindirimi birinci ayda kontrol ve paketli gruplarla kıyaslandığında istatistiki olarak önemli oranda düştüğü görüldü ($P<0.01$). Bununla birlikte, ikinci ayda açık grubun OM in vitro sindirimi paketlenmiş grupla benzer, kontrol grubununkinden ise önemli oranda düşük bulundu ($P<0.01$).

Sonuç olarak, ham besin maddelerinim miktarları ve in vitro sindirim düzeyleri açısından yaş şeker pancarı posasının paketlenerek kullanımının, ahır yakınında açıkta depolanarak kullanımına göre daha uygun olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Yaş Şeker Pancarı Posası, Depolama Koşulları, Ham Besin Madde Miktarları, İn Vitro Sindirimleri.

Bu çalışma, Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (FÜBAP) koordinatörlüğü tarafından VF.17.14 nolu proje ile desteklenmiştir.

BAZI MİKROBİYOLOJİK AJANLAR ÜZERİNE YAŞ ŞEKER PANCARI POSASININ İKİ FARKLI SAKLAMA KOŞULU VE SÜRESİNİN ETKİSİ

Ahmet CEYLANER
Fırat Üniversitesi, ahmettceylaner@gmail.com

Prof.Dr. Pınar TATLI SEVEN
Fırat Üniversitesi, ptatli@firat.edu.tr

Doç.Dr. İsmail SEVEN
Fırat Üniversitesi, iseven@firat.edu.tr

Dr. Nurgül BİRBEN
Elazığ Veteriner Kontrol Enstitüsü, nurbirben23@hotmail.com

Dok.Öğr. Kerem KARAKUŞ
Elazığ Veteriner Kontrol Enstitüsü, kerem.karakus@tarim.gov.tr

Öğr.Gör.Dr. Aslıhan ARSLAN
Balıkesir Üniversitesi, aslihansur01@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma, özellikle büyükbaş hayvancılıkta yem materyali olarak kullanılan yaş şeker pancarı posasının açıkta ve paketlenmiş olarak muhafazasının bazı mikrobiyolojik ajanlar üzerine etkisini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Bu bağlamda, şeker fabrikasından 5 adet ilk üretim yaş şeker pancarı posası ve paketleme işletmesinin yeni paketlediği çuvallardan 5 adet yaş şeker pancarı posası örnekleri alınmıştır. İki kez daha yaklaşık birer ay aralıklar ile önceden tespit edilmiş, şeker pancarı posasını paketlerde muhafaza ederek kullanan ve ahırın yakınında açıkta depolayarak kullanan 10'ar adet hayvancılık işletmesinden 10'ar örnek alındı.

Toplanan örneklerde yapılan araştırmalar sonucunda, paketlenmiş grubun pH değeri, birinci ve ikinci ayların sonunda açık grupla karşılaştırıldığında önemli derecede düşük bulundu ($P<0.01$). Hem birinci, hem de ikinci ay sonunda açıkta depolanan grupta tespit edilen maya-küf düzeyleri paketlerde muhafaza edilen gruba göre önemli derecede yüksek olarak tespit edildi ($P<0.01$). *E.coli* sadece açık grupta, birinci ay sonunda 1.48 ve ikinci ay sonunda da 1.53 log10 kob/g olarak tespit edildi. Açık grupta tespit edilen *E.coli* pozitif örneklerinde yapılan identifikasyonu neticesinde *E.coli O157*'ye rastlanmadı. Ayrıca yapılan analizler sonucunda araştırma guruplarında *Listeria monocytogenes* ve aflatoksin (B1, B2, G1, G2) tespit edilmedi.

Sonuç olarak, yaş şeker pancarı posasının paketlenerek kullanımının mikroorganizma etkinliği açısından, açıkta depolanarak kullanımına göre daha uygun olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Yaş Şeker Pancarı Posası, Depolama Koşulları, Aflatoksin, *E.coli, Listeria monocytogenes.*

Bu çalışma, Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (FÜBAP) koordinatörlüğü tarafından VF.17.14 nolu proje ile desteklenmiştir.

GENELLEŞTİRİLMİŞ PELL DİZİLERİNİN SONLU TOPLAMLARI

Doç.Dr. Kevser KÖKLÜ
Yıldız Teknik Üniversitesi, ozkoklu@yildiz.edu.tr

ÖZET

Özel sayı dizilerinin, matematiğin kombinatorik ve sayılar teorisi alanlarında, kuantum fiziğinde, kriptolojide, sanatta, mimaride v.b. alanlarda çok önemli bir yer tuttuğu aşikardır. Örneğin Mimar Sinan'ın bir çok eserinde, Süleymaniye ve Selimiye Camileri'nin minarelerinde Fibonacci Dizisi görülmektedir. Doğada da birçok bitkide bu özel dizilerin terimleri görülmektedir. Örneğin, ayçiçeği'nin merkezinden dışarıya doğru sağdan sola veya soldan sağa doğru taneler sayıldığında çıkan sayılar, Tütün Bitkisinin yapraklarının dizilişindeki sayılar Fibonacci Dizisinin ardışık terimleridir. Örnekler istenildiği kadar çoğaltılabilir. Bu sebeplerle dir ki son zamanlarda konuya ilgi oldukça fazladır. Bunun yanında sonsuz terimli Fibonacci sayıları gibi bazı özel sayılara karşılık gelen serilerin sonlu veya sonsuz toplamlarına da ilgi çok artmıştır. Genel olarak, terimleri Fibonacci dizisi, Pell dizisi, Lucas dizisi vb. ne karşılık gelen serilerin toplamını elde etmek hiç kolay değildir. Çünkü terimler, sayıların indislerinin geometrik artması sonucu oluşmuşlardır. Eğer terimler aritmetik olarak artmış olsalardı işlemler daha da zor olacaktı. Good, Hoggatt ve Bicknell isimli bilim insanları bu konuya oldukça fazla katkı sağlamışlardır. Fibonacci dizisinin terimlerinin toplamı ile ilgili birçok problem ilk olarak Brother, U. Alfred tarafından ortaya konuldu, daha sonra Ken Siler, $a > b$ için $\sum_{k=1}^{n} F_{ak-b}$ toplamlarını hesapladı. Bazı özel dizilerin tek indisli veya çift indisli terimlerinin toplamları hesaplanabilmiş, örneğin Pell Kuaterniyonların ve Pell-Lucas Kuaterniyonların bazı toplamları Bolat Çimen ve İpek tarafından, genelleştirilmiş Pell dizisinin bazı toplamları Torunbalcı Aydın ve Köklü tarafından, genelleştirilmiş dual Pell ve genelleştirilmiş dual Pell Kuaterniyonları da Torunbalcı Aydın, Köklü ve Yüce tarafından çalışılmış, ancak genellemeler yapılmamıştır. Bu yayında, tek ve çift indisli ayırımı olmaksızın, Genelleştirilmiş Pell dizileri, Genelleştirilmiş dual Pell dizileri, Genelleştirilmiş dual Pell kuaterniyon dizileri için genel bir toplam yapılmıştır. Çözümler analitik olarak elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Genelleştirilmiş Pell dizileri, Genelleştirilmiş dual Pell dizileri, Genelleştirilmiş dual Pell kuaterniyon dizileri

BAZI ÖZEL SAYI DİZİLERİNİN TOPLAMLARI ÜZERİNE

Kevser KÖKLÜ
Yıldız Teknik Üniversitesi, ozkoklu@yildiz.edu.tr

Ata KÖKLÜ
İstanbul Teknik Üniversitesi, atakoklu@gmail.com.tr

ÖZET

Matematiğin özellikle kombinatorik ve sayılar teorisi alanlarında sayı dizilerinin özellikle de özel sayı dizilerinin önemli bir yer tuttuğu çok iyi bilinmektedir. Kuantum fiziği, kriptoloji, sanat, mimari gibi bir çok alanda etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Mimar Sinan'ın bir çok eserinde Fibonacci Dizisi görülmektedir. Mesela Süleymaniye ve Selimiye Camileri'nin minarelerinde bu dizi mevcuttur. Doğada birçok bitkide de bu özel dizilerin terimleri görülmektedir. Örneğin, ayçiçeği'nin merkezinden dışarıya doğru sağdan sola ve soldan sağa doğru taneler sayıldığında çıkan sayılar Fibonacci Dizisinin ardışık terimleridir. Tütün Bitkisinin yapraklarının dizilişinde de bir Fibonacci Dizisi söz konusudur. Örnekler istediğimiz kadar çoğaltılabilir. Bu sebeplerle dir ki son zamanlarda konuya ilgi oldukça fazladır. Bunun yanında sonsuz terimli Fibonacci sayıları gibi bazı özel sayılara karşılık gelen serilerin sonlu veya sonsuz toplamlarına da ilgi çok artmıştır. Genel olarak, terimleri Fibonacci dizisi, Pell dizisi, Lucas dizisi vb. ne karşılık gelen serilerin toplamını elde etmek hiç kolay değildir. Çünkü terimler, sayıların indislerinin geometrik artması sonucu oluşmuşlardır. Eğer terimler aritmetik olarak artmış olsalardı işlemler daha da zor olacaktı. Good, Hoggatt ve Bicknell isimli bilim insanları bu konuya oldukça fazla katkı sağlamışlardır. Fibonacci dizisinin terimlerinin toplamı ile ilgili birçok problem ilk olarak Brother, U. Alfred tarafından ortaya konuldu, daha sonra Ken Siler, $a > b$ için $\sum_{k=1}^{n} F_{ak-b}$ toplamlarını hesapladı. Bazı özel dizilerin tek indisli veya çift indisli terimlerinin toplamları hesaplanabilmiş, örneğin Pell Kuaterniyonların ve Pell-Lucas Kuaterniyonların bazı toplamları Bolat Çimen ve İpek tarafından, genelleştirilmiş Pell dizisinin bazı toplamları Torunbalcı Aydın ve Köklü tarafından, genelleştirilmiş dual Pell ve genelleştirilmiş dual Pell Kuaterniyonları da Torunbalcı Aydın, Köklü ve Yüce tarafından çalışılmış, ancak genellemeler yapılmamıştır. Bu yayında, tek ve çift indisli ayırımı olmaksızın, Pell dizisi, Lucas dizisi, Pell-Lucas dizisi, Jacopsthal dizisi ve Jacopsthal-Lucas dizisi için genel bir toplam yapılmıştır. Ayrıca Pell dizisinin sonsuz toplamı da hesaplanmıştır. Çözümler analitik olarak elde edilmiş, sadece Pell dizisinin sonsuz toplamı için olan sonucu Matlab ile teyit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pell sayıları, Lucas sayıları, Pell-Lucas sayıları, Jacopsthal sayılar, Jacopsthal-Lucas sayıları

GENÇ (BİNGÖL) İLÇESİ ÇEVRESİNDE BULUNAN BAZI ENDEMİK BİTKİLER

Doç. Dr. Ömer KILIÇ
Bingöl Üniversitesi, omerkilic77@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Azize DEMİRPOLAT
Bingöl Üniversitesi, azizetas3@hotmail.com

Prof. Dr. Eyüp BAĞCI
Fırat Üniversitesi, ebagci@firat.edu.tr

Prof. Dr. Şinasi YILDIRIMLI
Hacettepe Üniversitesi, ot@hacettepe.edu.tr

ÖZET

Endemik türler, yayılış alanları belli bir ülke, bölge veya ile has, yani en ideal bulunduğu alanlarda yayılış gösteren, neslini ve yaşamını sürdüren olan türler olup, bunların doğal yayılış alanlarında belirlenerek koruma alınması habitatlarında nesillerinin tükenmemesi açısından önemlidir. Küçük coğrafik bir bölgede yayılışlarının olması, populasyonların küçük, gittikçe azalan ve tehdit altında olması, az genetik çeşitlilik göstermesi, ekolojik isteklerinin hassas olması gibi özellikler nadir ve endemik türlerin çoğunluğunda bulunan temel özelliklerdir. Dolayısıyla endemik türlerin habitatları ile yayılış alanları dar ve daha duyarlı olduklarından bu tür bitki nesillerinin tükenme seviyesine gelmeden in-situ ve ex-situ gibi koruma yöntemleriyle korumaya alınması öncelikle ele alınmalı ve bu kapsamdaki çalışmalar dikkatlice izlenip yönetilmelidir. Bingöl-Genç ilçesi çevresinde yayılışı olan endemik türleri belirlemek önermek amacı ile 2018 vejetasyon döneminde yapılan bu çalışmada, endemik olan bitki taksonları (*Galium bingoelense, Centaurea fenzlii, Aethionema grandiflorum* var. *sintenisii, Paracaryum racemosum* var. *racemosum, Phlomis linearis, Dorycinium pentaphyllum* subsp. *haussknechtii, Trigonella kotschyi, Asperula stricta* subsp. *latibracteata, Anthemis wiedemanniana, Astragalus oocephalus, Scutellaria orientalis* subsp. *orientalis, Nepeta nuda* subsp. *lydia, Sideritis vulcacina, Sisymbrium altissimum, Origanum acutidens, Micromeria cilicica, Nepeta baytopii, Papaver bracteatum, Saponaria. prostrata* subsp. *anatolica, Inula helenium* subsp. *orgyalis, Morina persica* subsp. *decussatifolia, Asphodeline anatolica, Phlomis sieheana, Anthemis armeniaca, Saponaria. prostrata* subsp. *anatolica*) tespit edilerek fotoğraflandı ve bu değerli, hassas, nadir olan türler için çeşitli koruma yöntemleri önerildi.

Anahtar Kelimeler: Bingöl, Genç, Endemik, Bitki.

*Bu çalışma Bingöl Üniversitesi Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Programı kapsamında (Proje no: **PİKOM-Bitki.2018.003**) desteklenmiştir.*

GENÇ (BİNGÖL) İLÇESİ ÇEVRESİNDE DOĞAL YAYILIŞLI EKONOMİK DEĞERİ OLAN BAZI BİTKİLER

Dr. Öğr. Üyesi Azize DEMİRPOLAT
Bingöl Üniversitesi, azizetas3@hotmail.com

Doç. Dr. Ömer KILIÇ
Bingöl Üniversitesi, omerkilic77@gmail.com

Prof. Dr. Şinasi YILDIRIMLI
Hacettepe Üniversitesi, ot@hacettepe.edu.tr

Prof. Dr. Eyüp BAĞCI
Fırat Üniversitesi, ebagci@firat.edu.tr

ÖZET

Ekonomik değerli (tıbbi, aromatik, süs, etnobotanik, arıcılık, baharat, tıp, eczacılık, kozmetik, tekstil, boya, ziraat, tarım, gıda…) bitkilerin tanıtımları, doğada tespitleri, ekonomik kalkınmaya faydaları, üretimleri, korunmaları, reklamları.. daha profesyonelce, bilinçli, planlı, ciddi ve ekonomik kalkınma ile bu konudaki dışa bağımlılığımızı azaltıcı farkındalığıyla yapıldığında ülke, bölge ve ilimize yeni ufuklar açacak, bu değerli bitki türleriyle ismi anılacak, ekolojik dengenin bozulmamasına sebep olacak ve ekonomisine ciddi katkılar sağlayacak potansiyeldedirler. Ekonomik özellikte doğal bitki potansiyeli yönünden oldukça zengin bir çeşitliliğe sahip olmamıza rağmen, bu potansiyelin ekonomik olarak değerlendirilmesi konusunda yetersiz durumdayız. Dolayısıyla bu özellikteki doğal bitki türlerimiz ülkemiz geleceği için çok değerli bir hazine ve ekonomik öneme sahip olup, bunların tespiti, muhafazası, tanıtımı, kullanımı, kültürü, ıslahı ve üretimine daha fazla önem verilmeli bu kapsamdaki çalışmalar sürekli desteklenmelidir. Bingöl-Genç ilçesi çevresinde 2018 vejetasyon döneminde yapılan bu çalışmada, doğal yayılışı olan bazı ekonomik değeri olan bitki türleri (*Crateagus monogyna, Gundelia asperrima, Taraxacum hybernum, Orchis morio* subsp. *syriaca, Lotus gebelia, Dianthus carmelitarum,* ***Convolvulus dorycnium* subsp. *dorycnium,*** *Urtica dioica, Quercus robur* subsp. *pedunculiflora, Cicer incisum,* ***Dianthus calocephalus, Acanthus dioscoridis* var. *brevicaulis,*** *Marrubium astracanicum* subsp. *astracanicum, Silene compacta, Achillea milelifolium, Salvia multicaulis, Inula graveolens, Pisum sativum* var. *pumulio, Acantholimon acerosum* var. *acerosum, Rosa canina, Lamium maculatum,* ***Trifolium angustifolium* var. *angustifolium***, *Origanum vulgare* subsp. *hirtum,* ***Salvia brachyantha* subsp. *brachyantha, Lamium album, Salvia sclerae, Salvia trichoclada, Salvia argentea, Melilotus officinalis***, *Rubus sanctus, Vicia cracca* subsp. *stenophylla, Astragalus kurdicus var. kurdicus, Mentha longifolia subsp. typhoides,* ***Melilotus alba***, *Helichrysum plicatum* subsp. *plicatum,* ***Thymus haussknechtii, Ophrys apifera, Stachys lavandulifolia* var. *glabrescens***) belirlenerek fotoğraflandı, tanıtıldı, kullanım alanlarına değinildi ve bunlarla ilgili koruma ve üretim yöntemleri önerildi.

Anahtar Kelimeler: Bingöl, Genç, Ekonomik Değerli Bitkiler.

Bu çalışma Bingöl Üniversitesi Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Programı kapsamında (Proje no: ***PİKOM-Bitki.2018.003****) desteklenmiştir*

DİMETİL KARBONAT İLE GAULTHERİA PROCUMBENS YAĞI YEŞİL SENTEZİ

Nazlı Yenihan YÜZER
Kocaeli Üniversitesi, nazliyenihan@gmail.com

Prof. Dr. Nilüfer Durmaz HİLMİOĞLU
niluferh@kocaeli.edu.tr

ÖZET

Bazı bitkilerde doğal olarak bulunan Gaultheria procumbens yağı ilaç, gıda, içecek, ecza sanayinde, güzel kokusu nedeniyle sakızda tat verici, evsel ürünlerde antiseptik, medikal uygulamalarda ise eklem ve adale ağrılarına merhem yapımı gibi pek çok alanda kullanılır. Wintergreeen oil olarak da bilinen Gaultheria procumbens yağı, klasik olarak salisilik asit ve metanol arasındaki esterleşme reaksiyonu ile elde edilen bir esterdir. Bu reaksiyonda olduğu gibi kimya endüstrisinde önemli bir yer tutan ester üretiminde karboksilik bir asit ile alkol arasındaki reaksiyonla ester üretilir ve yan ürün olarak genelde su oluşur. Toksik metilasyon ajanları yerine toksik olmayan kimyasalların kullanılması çevre açısından önemlidir. Salisilik asit (SA) esterleşmesiyle Gaultheria procumbens (keklik üzümü) yağının sentezinde metanol yerine metilasyon ajanı olarak güvenli kimyasal dimetil karbonat (DMC) kullanılması, bu işlemin yeşil sentez sınıfına girmesini sağlamıştır. SA ile DMC transesterleşme reaksiyonu sırasında Gaultheria procumbens yağı olarak bilinen metil salisilat ile karbondioksit ve metanol oluşmaktadır. Bu çalışmada keklik üzümü yağı metanol ile salisilik arasındaki klasik esterleşme yöntemi ve dimetil karbonat ile salisilik asit arasındaki yeşil transesterleşme yöntemi ile sentezlenmiştir Metil salisilat oluşumu FTR analiziyle belirlenmiştir. Her iki yöntemde de elde edilen dönüşüm değerleri birbirine yakın değerlerdir. Yeşil solvent olarak tanımlanan dimetil karbonatın metilasyon ajanı olarak metanolün yerine kullanılabileceği anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Dimetil Karbonat, Metil Salisilat, Yeşil Sentez

EVALUATION OF DECUBITUS ULCERS CASES IN INTENSIVE CARE UNIT

Dr. Öğretim Üyesi Onur AVCI
Cumhuriyet Üniversitesi, dronuravci@gmail.com

INTRODUCTION: The study was conducted to determine the frequency of decubitus ulcers, average decubitus ulcer generation time, the correlation with Waterlow risk score, the most frequent locations of decubitus ulcers, and to compare the number of patients with decubitus ulcers inside and outside anesthesia intensive care units, to raise awareness, to take precautions against decubitus ulcers and to contribute in these subjects.

METHODS: 1739 patients who were treated between March 2013 and April 2016 in the intensive care unit were included in this definitive study. SPSS for Windows 22.0 program was used to evaluate findings from the research.

RESULTS: Between March 2013 and April 2016, decubitus ulcer occurrence rate was %11.55. 201 patients with decubitus ulcers 47.8% were male, 52.2% were female. Average Waterlow risk score was 23.22. Average time for decubitus ulcer generation was 22.94 days. Of the 201 patients diagnosed with decubitus ulcers, 57 were stage 1, 105 were stage 2, 34 were stage 3 and 5 were stage 4. The patient group taken over from another service and which had the most decubitus ulcer diagnosis was internal medicine service with 40.8%. The most common locations of decubitus ulcers were sacrum and coccyx.

DISCUSSION and CONCLUSION: When the intensive care unit was compared with other services, there was a significant difference regarding number of patients with decubitus ulcers. We think that decubitus ulcer occurrence can be prevented with a multidisciplinary approach, such as more qualified medical staff in intensive care units, trainings, regular decubitus ulcer risk score analysis and preventive applications.

Keywords: Pressure ulcer, Waterlow Risk Score, Intensive Care Unit

SİSTEMİK SKLEROZ HASTALARINDA RİTÜKSİMAB ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Hamit YILDIZ
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi,
drhyildiz@hotmail.com

ÖZET

Sistemik skleroz (SSk), cilt ve iç organların fibrozisi ile karakterize, bağ dokusunun sebebi bilinmeyen sistemik bir hastalığıdır. Patogenezinde otoimmünite, fibrozis ve vasküler değişimin birlikte ilerlediği kompleks ve heterojen bu hastalığın kesin tedavisi henüz bulunmamaktadır. Özellikle cilt, akciğer ve gastrointestinal sistem tutulumu, fibrozisin kendini daha ön planda gösterdiği alanlardır. Bugün için şekillenen tedaviler sıklıkla fibrozis ve vasküler patolojileri önlemeyi hedeflemektedir. Son yıllarda fibrozis ve vasküler patolojileri önlemeyi hedeflemektedir. Son yıllarda SSk tedavisinde giderek daha yaygın kullanımı olan Ritüksimab'ın klinik olarak ne kadar faydalı olduğuna dair kapsamlı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Çalışmamız Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıları, Romatoloji Bilimdalına başvuran tedavi edilmiş SSK'lı hastalarda geriye dönük dosya analizi olarak gerçekleşmiştir. Bu amaçla interstisyel akciğer hastalığı olan (AC+) ve Ritüksimab tedavisi başlanan 43 hasta ve buna karşılık 38 adet akciğer tutulumu olmayan (AC-) SSk hastası çalışmaya alındı. Hastaların hemogram ve biyokimya testleri, modifiye Rodnan skoru, zorunlu vital kapasite, karbon monoksit difüzyon testi, pulmoner arter basıncı ve 6 dakika yürüyüş testi ile ilgili verileri retrospektif olarak değerlendirildi.

Hastaların cinsiyetleri (kadın/erkek) AC + grubunda 34/4 ve AC- SSk grubunda 35/3 idi. Yaş ortalamaları AC+ SSK grubunda 53,3 ± 12,2 ve AC- SSk grubunda 59,6 ± 10,0 yıl olup hastaların yaş ve cinsiyetleri arasında istatiksel olarak fark yoktu (>0.05). Ritüksimab tedavisi sonrası AC+ SSk grubunda Ritüksimab tedavisi sonrası Modifiye Rodnan skorunda azalma ve 6 dakika yürüyüş testlerinde istatiksel olarak anlamlı artma olduğu saptandı ($p<0.05$). Ancak karbon monoksit difüzyon testinde beklenenin aksine DLCO ortancası 60'dan 58'e düştü.

Ritüksimab tedavisi hastaların cilt skorlarında iyileşme sağlarken ortaya çıkan tabloda akciğer bulguları açısından farklılıklar vardır. Randomize kontrollü çift kör çalışmalar taraflılığı da ortadan kaldırarak ilacın gerçek etkinliğini gösterebilir.

Anahtar Kelimeler: Sistemik skleroz, Ritüksimab, Rodnan cilt skoru

Çalışmadaki katkıları nedeniyle Prof.Dr.A.Mesut ONAT'a teşekküler.

YOĞUN BAKIMLAR NEDEN DRENE EDİLEMİYOR?

Dr. Öğr. Üyesi Hamit YILDIZ
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi,
drhyildiz@hotmail.com

ÖZET

Yoğun bakım yatakları hastanelerin yatak kapasitelerinin yaklaşık %10'unu oluşturmasına rağmen ülkemizde yaklaşık 35.000 yoğun bakım yatağı bulunmaktadır. Nüfus başına düşen yeterli sayıda yoğun bakım yatağı olmasına rağmen hemen her zaman yatak sıkıntısı yaşanmaktadır. Hayatı tehdit edici vital bulgu veya durumlar gibi ek gözlem gerektiren özellikli hastaların yoğun bakımda takip edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle yoğun bakım ihtiyacı tamamlanmış hastaların klinik yataklarına zamanında devir edilmesi ve yoğun bakımların drenajı sağlanmalıdır.

Çalışmamız Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıları Yoğun bakım Bilimdalına başvuran tedavi edilmiş 100 adet hastanın verileri geriye dönük dosya analizi olarak gerçekleşmiştir. Bilimdalına başvuran son 6 ay içerisindeki 100 adet hasta randomize seçildi. Hastaların cinsiyet, yaş, başvuru nedeni ve yoğun bakımdan taburculuk kararı verildiği anda devir edilememe nedeni incelendi.

Çalışmaya 57 adet erkek ve 43 adet kadın hasta alındı. Hastaların yaş ortalaması 63.00±16,14 yıl idi. Hastaların yoğun bakım yatış nedeni %43'ü sepsis, %20'si solunum yetmezliği, %19'u şok ve % 18'i böbrek yetmezliği idi. Yoğun bakım tedavi ihtiyacı biten ve taburculuk kararı verilen hastaların %44'ü yatak yetersizliği, %36'sı hasta yakınlarının isteksizliği ve %20'si hastayı devir alacak bölümün netleşmemesi idi.

Yataklı servislerde vital bulgularda değişiklik meydana gelen hastalar yoğun bakım ünitelerine kısa süre içerisinde devir edilmeye çalışılır iken aynı hastaların bile tekrar kliniğe devir edilmesi kolay olmamaktadır. Bunun bir çok nedeni bulunmakta olup her yoğun bakım ünitesi sorumlu hekimine zorunlu hallerde hastaları drene edebileceği klinik yatağı tahsis edilmelidir.

Anahtar kelimeler: Yoğun bakım ünitesi, Taburculuk

HİATAL HERNİ ve GASTRO ÖZEFAGEAL REFLÜSÜ BULUNAN HASTALARDA LAPAROSKOPİK NİSSEN FUNDOPLİKASYONUNUN TEDAVİDEKİ YERİ

Uzm. Dr. Özer ÖZLÜ
Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, ozerozlu5757@yahoo.com

ÖZET

Hiatal herni ve gastroözefegeal reflüsü bulunan 16 hastaya kliniğimizde laparoskopik Nissen fundoplikasyonu uygulandı. Hastalar post operatif 2. günde taburcu edildiler. Taburcu olmalarından sonra 1., 3., 6., ve 12. aylarda klinik şikayetlerinin düzelmesi ve endoskopik sonuçları açısından takip edildiler. 16 hastanın 14 ünde klinik ve endoskopik olarak düzelme saptanırken 2 hastada şikayetlerin devam ettiği saptanarak uzun süreli medikal tedaviye devam edildi.Laparaskopik Nissen Fundoplikasyonu günümüzde gastroözefageal reflü hastalığının tedavisinde uygulanan en etkin tedavi yöntemlerinden birisidir.

Anahtar Kelimeler: Laparaskopik Nissen Fundoplikasyonu ,Hiatal herni,Gastroözefegeal Reflü

SOME PHYSICAL PROPERTIES OF HYDROPHOBIC ZINC NITRIDE THIN FILMS SYNTHESIZED BY RF MAGNETRON SPUTTERING

Volkan ŞENAY
Bayburt University, vsenay@bayburt.edu.tr

Soner ÖZEN
Bozok University, soner.ozen@bozok.edu.tr

ABSTRACT

In this research, two monolayer zinc nitride (ZnN) thin films were prepared on glass substrates by RF magnetron sputtering technique. Considering the results of wetting experiments realized by using tensiometer, the surfaces of the produced thin films are hydrophobic. Some other physical properties of the obtained hydrophobic thin films were examined by using UV-VIS spectrophotometer, interferometer and atomic force microscope (AFM). According to the obtained results, the produced ZnN thin films are highly transparent in the visible region. The obtained refraction index and band gap energy values were observed to be in good agreement with the relevant literature. The AFM investigations indicate that the surfaces of the films are homogeneous, compact and rough. Nano-structured formations and local agglomeration were noticed.
Keywords: ZnN thin films, RF magnetron sputtering, optical properties, surface properties

BİR NÖROBLASTOM OLGUSU IŞIĞINDA AKUT FLASK PARALİZİ'YE YAKLAŞIM:

HER ZAMAN NÖROLOJİK SEBEP DÜŞÜNMEYİN!

Uzman Dr. Nezir ÖZGÜN (Çocuk Nöroloji Uzmanı)
Diyarbakır Çocuk Hastanesi, Çocuk Nöroloji Kliniği, nezirozgun@hotmail.com

ÖZET

Akut Flask Paralizi (AFP) hızlı başlangıçlı güçsüzlük ile karakterize ve sıklıkla solunum ve bulber güçsüzlüğün eşlik ettiği bir klinik bir sendromdur. Güçsüzlük günler ile haftalar içinde maksimuma çıkar. AFP geniş tanı olasılığına sahip klinik antitedir. Etyolojide öncelikle Guillian Barre Sendromu, Polio, Myelit, ve Travmatik Nörit gibi sık nedenler akla gelir. Bu yazıda surrenal yerleşimli ve medulla spinalise bası sonrası ilk bulgu olarak AFP ile başvuran 3 yaşında bir nöroblastom olgusu sunulmuştur. Nöroblastom çocukluk çağının en sık görülen ekstrakranial tümörüdür. Embriyonal nöroendokrin tümör olarak sınıflandırılır ve nöral krestin öncü hücrelerinden köken alır. En sık adrenal bezlerde görülmekle beraber superior servikal, paraspinal ve çölyak gangliyonlar gibi sempatik sinir sisteminin herhangi bir yerinde ortaya çıkabilir.

Olgu: 3 yaşında kız olgu, yaklaşık bir hafta önce başlayan ani yürüme kaybı ile oturduğu yerde sağlık kuruluşuna başvuruyor, alt ekstremiteler de reflekslerin zayıf alınması sebebi ile Guillian Barre Sendromu tanısıyla intravenöz immunglobulin (IVIG) verilmiş. IVIG sonrası klinik düzelme olmayıp, kliniği daha da kötüleşen hasta şikayetlerinin başlamasından bir hafta sonra kliniğimize sevk ile geldi. Bize geliş muayenesinde hasta huzursuz ve ajiteydi, solunum düzenli, kalp tepe atımı 112 (ağlarken),batında distansiyon yok, palpasyonda ele gelen kitle yoktu. E4M5V5, kranial sinirler intakt, üstte DTR normal, duyu defisiti yok, sol alt ekstremitede daha belirgin olan asimetrik refleks azalması saptandı.

Hastadan transvers myelit ön tanısı ile çekilen Spinal MR'da T7, T8 ve T9 seviyelerinde intradural, ekstrameduller bası etkisi oluşturan ve nöral foramenlerden dışarı taşan kitle saptandı. Kitlenin metastaz olabileceği düşünülerek odak araması yapıldı. Batın USG'de sol surrenal lojda düzgün sınırlı heterojen solid ve kistik komponentler içeren 61 X 59 mm'lik kitle saptandı. Hasta nöroblastom tanısı aldı.

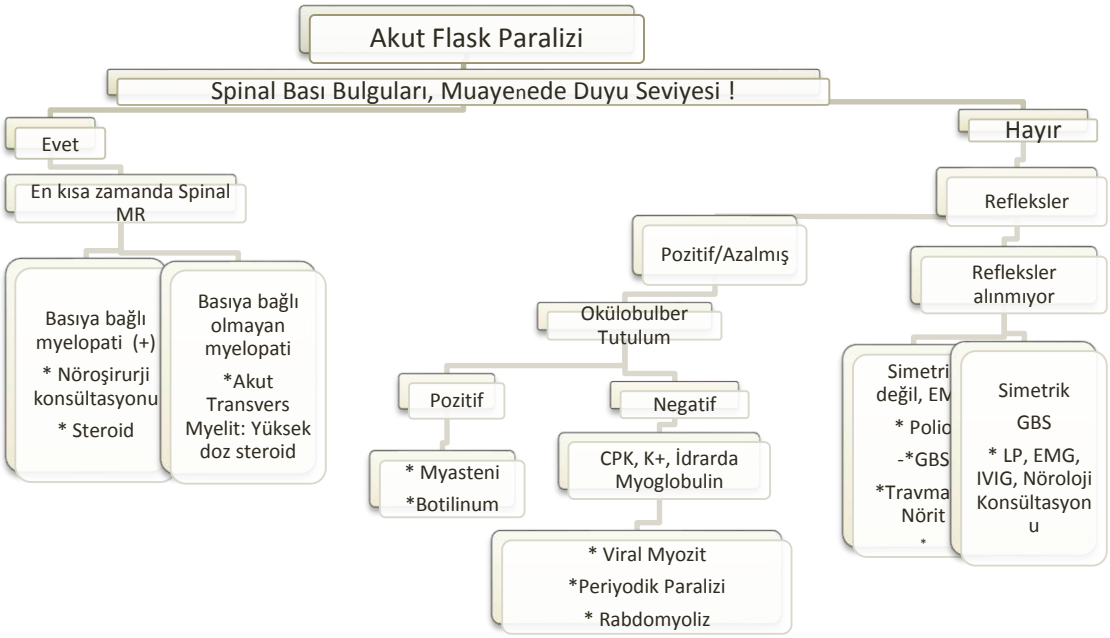

AFP de sadece nörolojik nedenlerin düşünülmemesi ve AFP'de izlenmesi gereken algoritmaya dikkat çekmek için olgu sunulmaya değer bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akut Flask Paralizi, Çocuk

MALNÜTRİSYONLU ÇOCUKLARDA KARDİYAK DEĞERLENDİRME

Uzm. Dr. Osman Akdeniz
Diyarbakır Çocuk Hastalıkları Hastanesi, osman_akdeniz@hotmail.com

Prof. Dr. Erdal Yılmaz
Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi, erdalyilmaz@firat.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada malnütrisyonun çocuklardaki kardiyak etkilerinin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışma 47 malnütrisyonlu ve 44 sağlıklı kontrol hastasıyla prospektif olarak yapıldı. Malnütrisyonlu olgular Gomez ve Waterlov sınıflamasına göre gruplara ayrıldı. Tüm olgulara elektrokardiyografik ve ekokardiyografik inceleme, 24 saatlik holter monitörizasyonu ve biyokimyasal değerlendirme yapıldı. Malnütrisyonlu grubun 20 (%42,5)'si, kontrol grubun ise 19 (%43,1)'u erkek idi. Yaş ortalaması ve cinsiyet dağılımı bakımından malnütrisyonlu ve kontrol grubu arasında fark yoktu. Hasta grupta sol ventrikül kitle ölçümü kontrol grubuna göre düşükken, sol ventrikül kitle indeksi farklı bulunmadı($p<0.05$). Kardiyak debi kontrol grubuna göre sadece ağır malnütrisyonlu grupta düşük olarak bulundu($p<0.05$). Sol ventrikül ejeksiyon fraksiyonu ve kısalma oranı hasta grupta düşüktü($p<0.05$). Miyokardiyal performans indeksi malnütrisyonlu grupta anlamlı olarak yüksek bulundu($p<0.01$). Kardiyak fonksiyonlardaki bozulmalar malnütrisyonun şiddeti ve süresiyle ilişkiliydi. Troponin düzeyleri hiçbir hastada yüksek değildi. Düzeltilmiş QT dispersiyonu malnütrisyonlu hastalarda anlamlı olarak yüksekti($p<0.05$). Hiçbir hastamızda kompleks ventriküler aritmi bulunmadı. Çalışmamızda malnütrisyonlu çocuklarda kalpte atrofiyle birlikte sistolik fonksiyonlar başta olmak üzere kalbin kasılma fonksiyonlarında ve ileti sisteminde bozulma olduğu görüldü. Malnütrisyonun erken tanı ve tedavisiyle bu hastalarda kardiyak nedenli oluşabilecek morbidite ve mortalitenin önüne geçilebileceğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Kardiyak fonksiyonlar, Malnütrisyon

SİSPLATİN'İN SIÇANLARDA OLUŞTURDUĞU BÖBREK HASARINA KARŞI KAFEİK ASİT FENETİL ESTER'İN KORUYUCU ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Tayfun CEYLAN
Kapadokya Üniversitesi, tyf.ceylan@gmail.com

Arş. Gör. Emin KAYMAK
Erciyes Üniversitesi, e_kaymak@hotmail.com

Prof. Dr. Birkan YAKAN
Erciyes Üniversitesi, yakanb@erciyes.edu.tr

Amaç: Sisplatin(SP), katı tümörlerin tedavisinde yaygın olarak kullanılan anti-kanserojen bir ilaçtır. SP esas olarak böbrekler tarafından atılır ve ana yan etkilerinden biri nefrotoksisitedir (1). Bu yüzden SP'in doza bağımlı olarak oluşturduğu nefrotoksisite, kemoterapide kullanımını sınırlandırmaktadır (2). Kafeik asit fenetil ester(KAFE), arıların bitkilerden topladığı özütün içerisinde bulunan keskin ve güzel kokulu propolis maddesinin aktif bileşenlerinden birisidir ve bir halk ilacı olarak uzun yıllardır kullanılmaktadır (3). KAFE'nin farmakolojik olarak güvenli bir bileşik olduğu gibi aynı zamanda lipid peroksidasyonunu azalttığı ve antioksidan enzim aktivitesini uyardığı belirtilmiştir (4). Bu çalışmanın amacı, anti-kanserojen bir ilaç olan SP'in oluşturduğu nefrotoksisiteye karşı KAFE'nin koruyucu etkilerini araştırmaktır.

Gereç ve Yöntemler: Çalışmamızda tüm prosedürler etik kurallara uygun olacak şekilde gerçekleştirildi. Grup 1'e (kontrol grubu) (n=8) deney boyunca diğer gruplara uygulanan KAFE ve SP kadar izotonik salin solüsyonu intraperitoneal (i.p.), Grup 2'ye (n=10) deneyin 7. günü tek doz SP (7 mg/kg) i.p. olarak verildi. Grup 3'e (n=10) deneyin başlangıcından itibaren 12 gün boyunca günlük KAFE (10 µmol/kg/gün) i.p. ve 7. günde SP (7 mg/kg) tek doz i.p. olarak verildi. Grup 4'e (n=10) ise deneyin başlangıcından itibaren 12 gün boyunca günlük KAFE (10 µmol/kg/gün) i.p. olarak verildi. Deneyin 14. gününde sıçanlar xylazin ve ketamin anestezisi altında dekapite edilerek böbrekler alındı. Böbreklerden alınan kesitler Periyodik Asit Schiff boyası ile boyanarak histolojik hasar incelendi. Aynı zamanda böbreklerde Malondialdehyde(MDA), Katalaz(CAT) ve Süperoksit Dismutaz(SOD) parametrelerine bakılarak, lipid peroksidasyon ürünü ve antioksidan enzim aktiviteleri tayin edildi.

Bulgular: Yapılan analizler değerlendirildiğinde SP uygulanması ile azalan CAT ve SOD seviyeleri KAFE uygulanması ile artmıştır. SP uygulanması ile artan MDA seviyesi ise KAFE uygulanması ile azalmıştır. SP grubu, kontrol grubu ile karşılaştırıldığında tübüllerde atrofiye bağlı incelme gözlendi. KAFE ile tedavi edilen grupta, SP grubuna göre azalmış histolojik görünüm izlendi.

Sonuç: Sonuçlarımız, SP uygulanması ile oluşan böbrek hasarına karşı KAFE'nin koruyucu etkisinin olabileceğini göstermiştir.

Anahtar kelimeler: Kafeik Asit Fenetil Ester, Nefrotoksisite, Sıçan, Sisplatin

YENİDOĞANDA RENAL CANDİDİASİS VE PREDİSPOZAN ÜROLOJİK ANOMALİLER, 5 OLGU

Çağrı DAMAR
Gaziantep Üniversitesi

ÖZET

Candida floramıza ait mikroorganizmalardan biri olsa da diyabet gibi kronik hastalıklar, debil durumlar, immün supresyon ya da immün yetmezlik gibi şartlarda fırsatçı patojenlere dönüşür. Renal candidiazis yenidoğan ve infantlardan yüksek riskli gruplarda özellikle prematür olgularda artan sıklıkla görülmektedir. Term infantlarda ürogenital trakt anomalileri risk oluştururken prematürlerde Candida kendisi fungus topuyla (fungal bezoar) obstruktif üropatiye sebep olabilmektedir. Candida enfeksiyonu asemptomatik candidüri ile hayatı tehdit eden sepsis (candidemi) ve organ yetmezliğine kadar giden bir yelpazede tezahür edebilir. Renal candidiazis ise parankimal ve/ veya toplayıcı sistem tutulumunu ifade eder. Olgularımızdan ikisi ultrasonografik ve skopik incelemelerinde bilateral hidronefroz ve vezikoüreteral reflü (VUR) olduğu bilinen infantlardı. 3. olgu ise herhangi bir ürogenital trakt anomalisi olmayan prematür yenidoğandı. 4. olguda Chiari tip 2 malformasyonu zemininde bilateral hidronefroz, 5. olguda ise sol çift toplayıcı sistem ve VUR gözlendi. Literatürde fungal bezoarlar için toplayıcı sistem içerisinde akustik gölge vermeyen hiperekoik yapılar tipik olarak tanımlansa da olgularımızın ultrason incelemelerinde bu yapılar her iki böbrekte toplayıcı sistemi kısmen ya da tamamen dolduran, pelvikaliksiyel yapıların şeklini alma eğiliminde ve farklı zamanlarda (tedavi süreci boyunca) değişen ekolarda izlendi. Tedavide sistemik antifungal ajanlara ek olarak nefrostomi ya da cerrahi girişim ile birlikte lokal antifungal ve fibrinolitik ajanlardan yararlanılmaktadır. Tedaviyle klinik iyileşme sağlansa da, Candida idrardan elimine edilse de ölü hifaların oluşturduğu agregat ya da debris daha uzun süre kalıcı olabilmektedir. Ultrason incelemesinde renal candida tutulumu tanımlanırken öncesinde candidüri varlığı sorgulanmalı fungal bezoar olası pıhtı, debris, tümör, nefrokalsinoz, taştan ayırtedilmelidir.

Anahtar kelimeler: Candida, renal, fungus, ultrasound, radyoloji

HENOCH-SCHONLEIN PURPURASI'NDA AKTİVİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE VON WİLLEBRAND FAKTÖR TAYİNİNİN YERİ

Uzm. Dr. Atilla GEMİCİ
S.B.Ü. Erzurum B.E.A.H, dratillagemici@hotmail.com

ÖZET

Çocukluk çağında çok sık görülen vaskülitik sendromlardan biri Henoch-Schönlein Purpurasıdır(HSP). Hastalığı etyolojisi kesin bilinmemekle beraber, değişik antijenik stimuluslarla oluşan immun kompleksler damar duvarına yerleşerek, endotelde hasara yol açmaktadır. Bu hasara bağlı olarak von Willebrand faktör(VWF) damar yatağına salınmaktadır. Hastalığın akut döneminde hayati tehdit eden komplikasyonlar yakından bilinmektedir ve tedavi yönetimi klinik tecrübelerin artması ile daha başarılı hale gelmiştir. Geç dönemde ise renal hastalık önemli problemdir. Hastaların %5-15'inde kronik böbrek yetmezliği(KBY) gelişmekte, hastalığa bağlı morbidite ve mortaliteyi artırmaktadır. Bu çalışmadaki amacımız HSP'sında endotel hasarına bağlı ortaya çıkan VWF'ün düzeyinin hastalığın aktivasyonunun izlenmesinde rolü ve aktivasyonunun devam etmesinin KBY gelişimi için gösterge olup-olmayacağını irdelemekti. Çalışmamızda 20 HSP'li olgudan hemogram, rutin biyokimya, tam idrar tetkiki, gaitada gizli kan, akut faz reaktanları, cilt biopsisi ve VWF aktivite düzeyi bakıldı. Sağlıklı 20 olgu ise kontrol grubu olarak alındı ve sadece VWF düzeyi bakıldı. Kontrol grubu ve hasta grubunun yaşları homojendi. Yapılan istatistiki değerlendirmede HSP'li ve kontrol grubundaki olguların %75'i 10 yaş ve altında idi. Mevsimsel olarak ilkbahar ayında başvuru oranı daha sıktı. HSP'li grubun %70'i erkek ve erkek/kız oranı 2,33 idi. HSP'li grupta %100 oranında ciltte purpura mevcuttu. Etyolojik olarak 6 hastada streptekok enfeksiyonu tespit edildi. HSP'li grupta hastalığın aktif dönemi ile remisyon döneminde VWF aktivite değerleri arasında istatistiksel anlamlı farklılık mevcuttu. HSP'li grupta hastalığın aktif dönemi ile kontrol grubu VWF aktivite değerleri arasında istatiksel anlamlı farklılık mevcuttu. Klinik bulguların devam ettiği iki olguda VWF aktivite değerleri yüksek seyretti. Çalışmamızda sonuç olarak HSP gibi vaskülitli hastalarda hastalığın aktivasyonunun izlenmesinde, damar içi endotel hasarının yansıtan VWF düzey tayininin takibinin uygun olacağını düşünüyoruz.

Anahtar kelimeler: Henoch-Schönlein Purpurası, Endotel hasarı, Von Willebrand faktör düzeyi.

MİRASTAN YOKSUNLUĞA İLİŞKİN TARTIŞMALI MESELELER

Dr. Öğr. Üyesi A. Özge YENİCE CEYLAN
Çukurova Üniversitesi, yeniceo@gmail.com

ÖZET

Nelerin mirastan yoksunluk sebebi teşkil ettiği, mirasçı olamayacak ve ölüme bağlı bir tasarruf ile herhangi bir hak edinemeyecek olan kişiler sayılmak suretiyle TMK m. 578'de belirtilmiştir. Burada sayılan sebepler, miras bırakana veya onun son arzularına karşı gerçekleştirilen ağır hukuka aykırı davranışlar olarak öngörülmüştür. Dolayısıyla, zikredilen hükümde belirtilen ağır davranışlardan herhangi birini sergileyen kişinin mirasta hak sahibi olması engellenmiş bulunmaktadır. Çalışmada öncelikle mirastan yoksunluğun yasal çerçevesi ortaya konulacak, mahkeme içtihatlarına intikal eden uyuşmazlıklar irdelenecek ve öğretide konuya ilişkin tartışmalı olan meseleler değerlendirilecektir. Tartışmalı konulardan birisi, tüzel kişi organlarının davranışları nedeniyle mirastan yoksun kalıp kalamayacaklarıdır. Tartışmalı olan bir diğer konu ise, iyileşme imkânı olmayan çaresiz bir hastayı çektiği acıdan kurtarmak amacı ile öldürme (ötenazi) hâlinde, miras bırakanın ölümünü sağlayan kişinin mirastan yoksun kalıp kalamayacağı sorunudur.

Anahtar Kelimeler: Miras, Mirastan Yoksunluk, Mirastan Mahrumiyet, Mirastan Iskat, Ötenazi.

SUÇUN TOPLUM YAPISIYLA MÜNASEBETİ

Dr.Öğr.Üyesi Etem ÇALIK
İnönü Üniversitesi, etem.calik@inonu.edu.tr

ÖZET

Suç sayılan fiiller bakımından toplumlarda var olan farklılıklar, toplum yapılarındaki farklılıktan ileri gelmektedir. Bu farklılık da suçun toplum hayatı için arz ettiği tehlikeyle alâkalıdır. İptidai topluluklardan modern toplumlara kadar bütün insan birlikteliklerinde, suçlar, toplumun sosyal yapısı veya siyasî rejimi bakımından meydana getirdiği tehdit veya tehlikeye göre değerlendirilmiştir.

İptidai topluluklarda topluluğun düzen ve bütünlüğünü tehlikeye koyan fiiller "yasak" kategorisinde değerlendirilirken (iptidailerde suç, ayrı bir kategori olarak henüz belirmemişti) medeni toplumlarda (tarım toplumlarında), meydana gelen farklılaşma ve kompleksleşmenin neticesi olarak dinî suçlar, siyasî suçlar ve mala karşı suçlar ortaya çıktı.

Modern toplumlarda üretimde makinenin ve inorganik enerjinin kullanılmasıyla meydana gelen gelişme, suçların sayısında ve mahiyetinde de değişikliklere sebep oldu. Bazı yeni suçlar ortaya çıkarken, bazı suçlar da hukuk sistemlerinden çıkarıldı (büyücülük vs.).

Tarihî gelişimine temas ettiğimiz suçun mahiyeti ve kaynağına gelince; bu hususu kriminologlar, suç psikologları ve suç sosyologları kendi açılarından izah etmektedirler.

Kriminologlar, suçu daha ziyade organizma şartlarının bir ürünü olarak izah ederlerken; suç psikologları, suçu suçludaki özel haller açısından incelerler. Suç sosyologları ise, suçu suçlunun mensup olduğu sosyal sınıf ve statüyle irtibatlandırırlar. Onlara göre suç, toplum halinde yaşamanın bir icabıdır. Zira, bir fiile suç vasfının verilebilmesi için bile, bir toplumun var olması ve suçun o toplumun bazı değerlerine ters düşmesi gerekmektedir.

Suçu bir "sapma" davranışı olarak kabul edenlere göre ise, suç, resmî olarak ceza yasasında yer alan ve toplumsal normlar tarafından tanımlanan özel bir sapma durumunu ifade eder.

Suçu ortaya çıkaran sosyal faktörlerden en başta geleni, fertlerin toplum normlarına yabancılaşması durumudur. Bunun dışında, parçalanmış veya huzursuz ailelerin çocukları suç işlemeye diğer çocuklardan daha yatkın oldukları gibi, köyden şehire olan hızlı ve düzensiz göç de, göç eden aile çocuklarını suça daha yatkın hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Suç, Toplum Yapısı, Suçun Mahiyeti

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI KURULANA KADAR TÜRKİYE'DE DÜZENLENEN ENGELLİ POLİTİKALARI

Dr. Öğretim Üyesi Nihal Arda AKYILDIZ
Fırat Üniversitesi, nihalardaa@hotmail.com

ÖZET

Avrupa Birliğine (AB) üye olma niyetinde ve gayretinde olan, sosyal devlet olma yolunda büyük adımlar atma ve adını gelişmiş ülkeler seviyesine yazdırma hedefini koyan ülkemizin önünde önemli bir sorun olarak engelli politikasının durduğu aşikârdır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda yer alan "sosyal devlet", "sosyal güvenlik hakkı" ve "sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler" ile ilgili düzenlemeler bakım güvencesinin Anayasal temelini oluşturmaktadır. Diğer taraftan, 5378 sayılı Kanun özürlülerin bakım ve sosyal güvenliğine ilişkin sorunlarının çözümünü amaçlamakta ve bu çerçevede bu gruba dönük olarak bir bakım güvence sistemi oluşturulmasını öngörmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün hazırlamış olduğu Dünya Engellilik Raporunda, bir milyardan fazla insanın veya (2010 dünya nüfus tahminlerine göre) dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 15'inin bir tür engellilik ile yaşadığının tahmin edildiği belirtilmektedir. Tüm toplumları ilgilendiren ve aynı zamanda sosyal açıdan büyük öneme sahip olan engellilik konusunun, yakın gelecekte ülkemizin ve tüm dünyanın ilk gündem maddelerinden olacağı aşikârdır.

Bu çalışmada; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB) kurulana kadarki döneme ilişkin Türkiye'de engellilere yönelik izlenmekte olan politikalar, ana hatlarıyla çok detaylandırılmadan ele alınarak incelenmeye gayret gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Engelli Politikaları, Sosyal Politikalar.

MINISTRY OF FAMILY AND SOCIAL POLICIES TO ESTABLISHED POLICIES HELD IN TURKEY WITH DISABILITIES

ABSTRACT

It is clear that the policy of disability has stalled as an important problem before our country, which aims to take great steps on the way to becoming a member of the European Union (EU) and to take a step towards becoming a social state and put its name on the level of developed countries.

Located in the Constitution of the Republic of Turkey "social state", "social security rights" and "in particular need to be protected in terms of social security" arrangements relating to constitute the basis of the constitutional guarantee maintenance. On the other hand, Law 5378 aims to solve the problems related to the care and social security of disabled people and in this context envisages the establishment of a maintenance assurance system for this group.

In the World Disability Report prepared by the World Health Organization, it is stated that more than one billion people or about 15 percent of the world population (according to 2010 world population estimates) live with some kind of disability. It is obvious that the issue of disability, which is of great importance to all societies and which is also of great social importance, will be the first agenda items of our country and the whole world in the near future.

In this study; Ministry of Family and Social Policies (ASPB) established for the period to the policies that are being followed for the disabled in Turkey, without much effort as considering how detailed outline is shown.

Key Words: Ministry of Family and Social Policies, Disabled Policies, Social Policies

TÜRKİYE'DE ENGELLİLERE YÖNELİK YASAL DÜZENLEMELER

Dr. Öğretim Üyesi Nihal Arda AKYILDIZ
Fırat Üniversitesi, nihalardaa@hotmail.com

ÖZET

Avrupa Birliğine üye olma niyetiyle birlikte sosyal devlet olma yolunda büyük adımlar atmış olan ülkemizin önünde önemli bir sorun olarak duran engelli politikalarına ilişkin geçmişten günümüze pek çok düzenlemeler yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda yer alan "sosyal devlet", "sosyal güvenlik hakkı" ve "sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler" ile ilgili düzenlemeler bakım güvencesinin Anayasal temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle tüm dezavantajlı vatandaşların da kuşatıldığı hukuksal düzenlemelerin sağlanması toplumsal hayatın sorunsuz yaşanması için oldukça önemlidir.

Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından 2002 yılında yapılan, "Türkiye Özürlüler Araştırması 2002" ile ülkemizdeki özürlülüğün sayısal durumu tespit edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre ülkemizde (genel nüfus 75.000.000 olarak kabul edildiğinde) 9.217.500 kişi özürlü olarak yaşamını sürdürmektedir ve bunun genel nüfusa oranı %12,29'dur. Bunların %1,25'i (yaklaşık 937.500) ortopedik özürlü, %0,60'ı (yaklaşık 450.000) görme özürlü, %0,75'i (yaklaşık 562.500) işitme veya dil ve konuşma özürlü, %0.48'i (360.000) zihinsel özürlü ve %9,70'i (7.275.000)'i diğer (süreğen) hastalığı olanlardır. Günümüzde ise durum çok da farklı değildir. En az bir engeli olduğunu beyan eden kişi sayısı 4 milyon 882 bin 841'dir. Diğer bir ifadeyle 2011 yılında toplam nüfusun %6,6'sının en az bir engeli vardır. Yaşlanmaya bağlı olarak hareket kısıtlaması olanların sayısı buna dâhil değildir. Yaşlı grubunun da dâhil edilmesi durumunda, bu sayının nüfusun % 15 oranına yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Bu kadar çok sayıda kişiyi ilgilendiren ve aynı zamanda sosyal açıdan büyük öneme sahip olan engellilik konusunun, yakın gelecekte ülkemizin ve tüm dünyanın ilk gündem maddelerinden olacağı aşikârdır. Bu nedenle çalışmada; Türkiye'de engellilere yönelik izlenmekte olan politikaların temelini oluşturan anayasa, kanun, kanun hükmünde kararname, yönetmelik, tebliğ, genelge ve sirküler çok detaylandırılmadan ele alınarak incelenmeye gayret gösterilmiştir. Ülkemizde engellilerle ilgili doğrudan veya dolaylı olarak birçok yasal düzenleme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Politikalar, Yasal Düzenlemeler, Anayasa, Kanunlar, Engelli Politikaları

DISABILITY LEGISLATION IN TURKEY

ABSTRACT

In order to become a member of the European Union, a number of arrangements have been made on disability policies, which have made great strides towards becoming a social state from the past to the present.

Located in the Constitution of Republic of Turkey "social state", "social security rights" and "needs to be protected, especially in terms of social security" is the basis of the constitutional guarantee care about regulations. Therefore, the provision of legal arrangements in which all disadvantaged citizens are surrounded is very important for the shortage of social life.

The Country Disability Survey in 2002, conducted by 'the State Institute of Statistics in 2002', identified the numerical status of disability in our country. According to the survey, 9.2175 million people in Turkey (which is accepted as the general population 75 million) live

in and this rate is 12.29%. 1.25% (approximately 937.500) of orthopedic disability, 0.60% (approximately 450.000) of visually impaired, 0.75% (approximately 562.500) of hearing or speech and speech disorder, 0.48% (360.000 of mentally handicapped and 9.70% (7.275.000) in patients with other (chronic) diseases, the situation is not very different today, the number of people with at least one disabled is 4 million 882 thousand 841. In other words, at least one person in 6.6% of the total population in 2011 In other words, this does not include the number of persons with restriction of movement due to aging In the case of participation of older groups, this number is estimated to be close to 15% of the population.

It is clear that the issue of disability, which is of great importance to a large number of people and which also has great social importance, will be the first agenda item of our country and the world in the near future. Therefore, in the study; constitution that forms the basis of the policies being followed for the disabled in Turkey, laws, decrees, regulations, directives, circulars and circular effort considering how many of them are shown. Many legal arrangements have been made directly or indirectly about disabled people in our country.

Key Words: Social Policies, Legal Regulations, Constitution, Laws, Disability Policies,

TÜRKİYE'DE ENGELLİLERE SAĞLANAN HAKLAR

Dr. Öğretim Üyesi Nihal Arda AKYILDIZ
Fırat Üniversitesi, nihalardaa@hotmail.com

ÖZET

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda yer alan "sosyal devlet", "sosyal güvenlik hakkı" ve "sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler" ile ilgili düzenlemeler bakım güvencesinin Anayasal temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle tüm dezavantajlı vatandaşların da kuşatıldığı hukuksal düzenlemelerin sağlanması toplumsal hayatın sorunsuz yaşanması için fırsat eşitliğini sağlamaya yönelik düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de özürlülere yönelik gelişmeler 1980 yılından itibaren hız kazanmıştır. Özürlülere yönelik hizmetlerin koordinasyonu ve izlenmesini sağlamak amacıyla 1981 yılında Sakatları Koruma Milli Koordinasyon Kurulu oluşturulmuş ve 1982'de yürürlüğe konulan Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında da özürlü kişilerin hakları güvence altına alınmıştır. Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından 2002 yılında yapılan, "Türkiye Özürlüler Araştırması 2002" ile Engelli hakları, mevcut engel durumu nedeniyle engellilerin, engelsiz bireyler gibi eşit haklara erişiminin sağlanması için engellilere verilen pozitif ayrıcalık sağlayan haklara verilen genel addır. 3 Mayıs 2013 tarihli Resmi Gazete uyarınca, daha önceki bazı resmi tanımlarda geçen; özürlü, sakat veya çürük (askere uygun değildir) gibi ibareler yerine engelli ibaresinin kullanılması kanuna bağlanmıştır.

Bu çalışmada Türkiye'de engellilerin de tüm eğitim, kültürel, ekonomik ve sosyal haklardan yararlanmasını sağlamak üzere düzenlenen politikaların hayata geçirilmesiyle birlikte fırsat eşitliğini sağlayabilecek haklar elde edilmiştir. Bunlar başlıklarla, çevresel mimari, ulaşım, özel araç, eğitim, kültür, iş, istihdam, emeklilik ve sosyal destek gibi haklar olarak kısaca ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Engelli Politikaları, Sosyal Politikalar, Engellilere Sağlanan Haklar.

RIGHTS PROVIDED TO DISABLED IN TURKEY

ABSTRACT

Located in the Constitution of the Republic of Turkey "social state", "social security rights" and "in particular need to be protected in terms of social security" arrangements relating to constitute the basis of the constitutional guarantee maintenance. For this reason, arrangements have been made to ensure the equality of opportunity for the problem-free living of social life, in order to ensure the legal arrangements in which all disadvantaged citizens are surrounded.

Developments towards disabled people in our country as in the world has gained momentum since 1980. In order to ensure coordination and monitoring of services for the disabled in 1981 National Coordination Board for Disability Protection has been established and is guaranteed the rights of persons with disabilities in 1982 promulgated the Constitution of the Republic of Turkey. Made in the year by the State Institute of Statistics 2002, "Turkey Disability Survey 2002" by disability rights, disabled due to the current disability is unobstructed individuals, such as equal rights to access the general name given to the rights that positive privileges granted to disabled people to achieve. According to the Official Gazette dated May 3, 2013, some of the previous official definitions; The use of the term

'disabled', rather than the phrases such as handicapped, disabled or bruised (not conscripted), is bound by law.

In this study, all the training that the disabled in Turkey, cultural, economic and social rights were held to ensure the enjoyment of policies that will provide equal opportunities to obtain rights together with the realization. These topics will be briefly discussed, such as environmental architecture, transportation, private vehicle, education, culture, employment, retirement and social support.

Key Words: Disabled Policies, Social Policies, Rights Provided to the Disabled.

TÜRKİYE'DE CUMHURİYETLE BİRLİKTE SİYASAL HAKLARIN KAZANILMASINDA KADIN

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TUNÇ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetmalatyatunc@gmail.com

Zeynep Elçin KAMALAK
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, zelcin@hotmail.com

Pınar CAN TUNÇ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İİBF, pinarcantunc@ gmail.com

ÖZET

Dünyada, kadınların bireysel olarak siyasal hakları için attıkları adımlar 1600'lerin ortalarından başlamaktadır. Kadınlar, 19. yüzyılda ise örgütlenerek oy hakkı mücadelesi vermeye başlamışlardır. Türkiye'de kadınların mücadele vermeden sahip oldukları bu haklar, dünyada farklı zaman ve şekillerde ortaya çıkmıştır. 1930'da başlayan ve bir dizi yasayla, Belediye seçimleri ve ardından Köy Muhtarlığı ve İhtiyar meclislerine uzanan seçilme hakkı, 5 Aralık 1934'te Anayasa ve seçim kanunundaki yasa ile düzenlenmiştir. Türkiye'de, dünyada da olduğu gibi, "5 Aralık Dünya Kadın Hakları Günü" olarak kutlanan ve Mustafa Kemal Atatürk'ün 1934'te Türk kadınına sağladığı seçme ve seçilme hakları, Türk kadınının siyasal alana atılımını sağlamıştır. Kadının haklarının kazanılmasında kadın problemlerine değinen ve güncel olarak farkındalık oluşturarak çözümler üreten, demokratik çağdaş ve ilerici bir toplum hedeflenmektedir. Çalışmada, Cumhuriyet sonrası, kadının siyasal hak ve özgürlüklerini kazanmasının önemi ve kadına olan getirilerinin araştırılması hedeflenmiştir. Bu hakların eğitim, istihdam, hukuk, sağlık, siyaset ve daha birçok konuda eşit fırsat imkanı sunması değerlendirilmeye çalışılmıştır. Kadınların kendi hak mücadelelerinin daha eşitlikçi bir toplum oluşturmadaki etkisi ve toplumsal demokratik anlayışa katkısı ele alınmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Siyaset, Hak ve Özgürlükler

TÜRKİYE'DE TOPLUMSAL CİNSİYET ALGISINDA KADININ YERİ

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet TUNÇ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetmalatyatunc@gmail.com

Zeynep Elçin KAMALAK
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, zelcin@hotmail.com

Pınar CAN TUNÇ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, pinarcantunc@ gmail.com

ÖZET

Tarih boyunca cinsiyetlerin birbiriyle süregelen mücadelesi, hem iktidar boyutunda hem de toplumsal ilişkiler boyutunda toplumsal alana da yansımaktadır. Kadın ve erkek kişiliklerinin temelden gelen farklı özellik ve yapıları toplumsal yaşamda cinsiyetlerin birbirinden görevsel anlamda ayrışmalarına da mahal vermektedir. Bu ayrışım, değişen ve gelişen dünyada farklı ihtiyaçların doğmasına sebebiyet vermektedir. Zamanla değişen ihtiyaçlar ise cinsiyetlerin diğerine karşı olan beklentilerini değiştirip artırmakta ve bu durum, gerek toplumsal ve siyasal alanda, gerekse psikolojik ve ilişkisel anlamda baskın bir güç egemenliği olarak kendini göstermektedir. Araştırma öncelikle cinsiyetlerin toplumsal olarak görev ve rollerini yansıtarak, gelinen noktada kadının toplumsal olarak ne şekilde algılandığı ve bu algının temellerinin ne çeşit unsurlara dayandığı ele almaya çalışılmıştır. Toplumsal cinsiyet algısında kadının konumlandırıldığı yerin, amaçlı-bilinçli algı politikalarıyla MI oluşturulduğu, yoksa tarihsel kökene sahip öğretilmişliklerin, süregelen bilgi akımıyla mı şekillendiği değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Toplumsal Cinsiyet, Ataerkillik

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KİŞİLİK İLE MESLEK SEÇİMİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr.Üyesi İlknur ÖZTÜRK
Çağ Üniversitesi, ilknurozturk@cag.edu.tr

ÖZET

Kişilik, bireyleri diğerinden ayıran, kişiye özgü, yapılaşmış ve tutarlı özelliklerin bütünü olarak tanımlanmaktadır. Kişilik yapılanması insanları bir birinden ayıran niteliklerin bir bütünüdür, dünya görüşümüzü, algılarımızı, davranışlarımızı ve seçimlerimizi şekillendiren temel yapıdır. Kişilik yapılanması, kariyer hedefleriyle, meslek seçimiyle ilişkilidir. Araştırmacılar, kişilik özelliklerini farklı kuramlar içerisinde ele almaktadırlar. Dışadönüklük, nevrotizm, deneyime açıklık, uyumluluk ve öz disiplin boyutlarından oluşan, Goldberg tarafından uyarlanan Beş Boyutlu Kişilik kuramı (Big Five) bunlardan biridir. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin, seçmiş oldukları bölümlerin kişilik yapılanmaları ile ilişkisini incelemektir. Veriler, Rammstedt ve John (2007) tarafından geliştirilen on maddelik Kişilik Ölçeği ve Meslek seçimi Envanteri ile toplanmıştır. Araştırmaya 18-24 yaş aralığında (%75.6), 164 üniversite öğrencisi katılmıştır. Katılımcıların 128'i (%78) kadın ve 36'ı (%22) erkektir. Araştırmada toplanan veriler frekans dağılımı, güvenirlik analizi, korelasyon ve regresyon dahil olmak üzere istatiksel analizlere tabi tutulmuştur. Sonuçlara bakıldığında, meslek seçimi ile kişilik boyutları arasında düşük düzeyde ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak, günümüzde gençler, okuyacakları bölümleri seçerken, asıl istedikleri mesleklerden ziyade, sınavdaki puanlara göre, belki de hiç istemedikleri bölümleri seçmektedirler. Bundan dolayı, meslek seçimi ile kişilik arasındaki ilişki düşük düzeyde bulunulmuştur. Öneri olarak, bireylerin istedikleri ve kişilik yapılanmalarıyla tutarlı bir meslek seçmeleri konusunda sınav sisteminin iyileştirilmesi, böylece bireylerin topluma ve kendilerine daha yararlı olabilecekleri meslek seçmelerine katkı sağlanmış olacaktır.

Anahtar kelimeler: Meslek Seçimi, Kişilik Yapılanması, Üniversite Öğrencileri.

RESİM SANATINDA DENEYSEL BİR MALZEME ÖNERİSİ: BİTMEYEN KALEM

Dr. Öğr. Üyesi Nuri YAVUZ
Uludağ University , nuriyavuz70@gmail.com

ÖZET

Resim sanat uygulamalarında kalem fırça gibi araç gereçler büyük öneme sahiptir. Bir sanat uygulamasına başlandığında malzemenin yakında olması kadar malzemeden alınan verimin sürekliliği de önemlidir. Mevcut fırça ve kalemler çoğu zaman sanatçıların taleplerini karşılamada yetersizlik göstermektedir. Bu noktadan hareketle bu çalışma (bitmeyen kalem) yapılmıştır. Yapılan deneysel çalışılma sonucunda sanat uygulamalarında çizimin sürekliliğini sağlayacak sonuçlara ulaşılmıştır. Bu projede elde edilen verilerin sanat öğrencileri ve uygulayıcıları için önemli bir gereksinimi karşılayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Resim, Fırça, Kalem

EXPERIMENTAL MATERIAL PROPOSAL IN PICTURE ART: ENDLESS PENCIL

ABSTRACT

In art applications, tools such as pencil brush are of great importance. When an art application is started, the material is close to the material and the continuity of the material is important. Existing brushes and pencils often show inadequacies to meet the demands of artists. From this point of view, this work (endless pencil) was made. As a result of the experimental study, the results were obtained to ensure the continuity of drawing in art practices. It is thought that the data obtained in this project will meet an important requirement for art students and practitioners.

Keywords: Painting, Brush, Pencil

YENİ BİR RESİMLEME YÖNTEMİ OLARAK FOREKS (DEKOTA) ÜZERİNE KAZIMA

Dr. Öğr. Üyesi Nuri YAVUZ
Uludağ University , nuriyavuz70@gmail.com

Günümüz sanatında disiplinlerarası yaklaşım biçimlerinin de etkisiyle geleneksel yaklaşım biçimlerinin sorgulandığı, birçok farklı üslup özelliklerinin görüldüğü bir dönem yaşanmaktadır. Kuşkusuz böyle bir ortamın yaşanmasında yeni bulunan malzeme ve tekniklerin rolü büyüktür. Yeni malzemeler, kuşkusuz kendi estetik biçimi sunmasının yanında, sanatçıya üslup yaratma olanağı da sağlamıştır. Özellikle pleksiglas, foreks (dekota) gibi malzemelerin, resim sanatında tuvale alternatif bir yüzey elemanı olarak kullanılıp kullanılamayacağı ve sunacağı yeni olanakların bulgulaması bu araştırmanın amacıdır. Neredeyse her, konu ve malzemenin günümüz sanatı içerisinde, bir üretim ortamı olarak görüldüğü ancak bunların akademik çalışmalarda yeterince konu edilemiyor oluşu bu araştırmanın problemidir. Bu araştırma gerek konuya ilişkin kuramsal bilgilerin taranması ve gerekse yapılan uygulamalar ile ulaşılan sonuçların çözümlenmesi aşamalarıyla tamamlanmıştır. Yapılan araştırmalar ve uygulamalar neticesinde, grafik tasarım ve reklam sektöründe sıkça kullanılan foreks'in (forex/dekota/pvc foam board) geleneksel tuval resminin yanında alternatif bir yüzey elemanı olarak kullanılabileceğini göstermiştir. Kuşkusuz bu yönelimde foreks'in dayanıklı ve doku etkileri oluşturmaya elverişli bir malzeme oluşunun etkisi vardır. Foreks üzerine kazımak, oymak, rölyefsi dokular oluşturmak tuval yüzeyine göre daha kolay elde edilmektedir. Bu çalışmada foreks üzerine kazıma, literatür taraması ve yapmış olduğumuz uygulamalardan elde edilen veriler ışığında yeni bir resimleme yöntemi olarak kullanılabileceğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Resim, Foreks, Doku

SCRAPING ON FOREX(DEKOTA) AS A NEW ICONOGRAPHY METHOD

In today art, a period that traditional approaches are questioned by the effects of interdiciplinary approaches, and in which many different stylistic features can be seen is being lived. No doubt, roles of new-found materials and techniques are important on such an enviroment being experienced. New materials, besides presenting its aesthetic forms without doubt, it provides an opportunity for the artist to create a style. In particular, whether using materials such as plexiglass, forex (dekota) as an alternative for surface in painting art or not, and detecting the new opportunities that it will offer is the aim of this research. That almost every issue and material are seen as a production enviroment in the contemporary art; however, their not being issued enough in academic studies is the problem of this research. This research was completed with stages of both screening theoretical knowledge on the subject , and analysis of the practises and the results. As a result of the researches and applications, it was shown that forex (forex / dekota / pvc foam board) commonly used in graphic desing and advertising industry can be used as an alternative surface element besides traditional canvas painting. There is no doubt that being durable and convenient of forex to create texture effect has impacts in this orientation. Scraping on Forex, sculpting and creating

a relief texture is obtained more easily than the canvas surface. In this study, scraping literature screening on forex and in the light of the practises we have done showed that it can be used as a new iconography method.

Keywords: Picture, Forex, Tissue.

OSMANLI DEVLETİ'NDE KADIZÂDELİLER HAREKETİ

Sebiha ÇOMRUK
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, sebihacomruk@gmail.com

ÖZET

Kadızâdeliler hareketi, Osmanlı Devleti'nin merkezi İstanbul'da 16. Yüzyılın sonu ve 17. Yüzyılın tamamında karşımıza çıkan sosyal ve dini nitelikli bir grup hareketi olup bu grup, ulema grubu diyebileceğimiz medrese ehli kişiler tarafından oluşmaktadır. Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik bunalımlardan fırsat bulan Kadızâdeliler, sosyal ve dini meselelerin birçoğunun bidat (dine sonradan girmiş) olduğunu ve bunların tasfiye edilmesi (bırakılması) gerektiğini şiddetle savunmuşlardır. Kadızâdelilerin bu tutumu aşırıya kaçınca dönemin tekke ehli olan Sivâsîler tarafından şiddetle karşı çıkılmıştır. Kadızâdeliler ve Sivasîler grubu arasında çıkan tartışmaya devlet yönetimi ve toplum da katılmıştır. Devlet yönetiminde görev alıp yetkilerini arttırmak isteyen Kadızâdeliler bütün hünerlerini sergilemişlerdir. Devletin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik bunalım durumu sonucunda ilmiye teşkilatı bozulmuş ve medreselerde klasik dönem mülâzemet usulü yerini babadan oğula geçen bir sisteme bırakmıştır. Bu iki gruptan Kadızâdelilerin önde gelen isimleri; Kadızade Mehmed, Üstüvani Mehmed ve Vanî Mehmed iken Sivâsîlerin önde gelen isimleri ise Abdülmecid Sivasî, Abdülahad Nuri ve Niyâzî-i Mısrî idi. Bu çalışmada sosyal ve dini hayatta iki grubu etkileyen durumlar, dönemin kaynakları incelenerek, önde gelen tarikat liderleri, yaşandığı yüzyılda yapılan faaliyetlere ve tartışma konularına değinilecektir.

Anahtar kelimeler: Osmanlı Devleti, Kadızâdeliler, Sivâsîler.

YEREL YÖNETİMLERDE KADIN TEMSİLİ

Aylin Benazır ATEŞ

ÖZET

Gerek Türkiye'de gerek dünyada kadınların siyasete katılımında kadınlar aleyhine büyük bir eşitsizlik söz konusudur. Diğer taraftan kadınların yerel yönetimlere katılımları da oldukça sınırlıdır. Mevcut toplumsal, politik ve ekonomik güç ilişkileri kadınlar aleyhine tanımlanmıştır ve bu sebeple kadınların karar verme mekanizmalarına sınırlı katılımları mevcut eşitsizliğin sürdürülmesine neden olduğundan kadınların aktif bir biçimde siyasete katılmaları gerekmektedir. Böylelikle kadınlar kendi koşullarında değişiklik yaratabileceklerdir. Çalışmada yerel yönetimlerde kadın temsiline dair inceleme yapılacak, konu ile ilgili olarak tarihsel süreçte yaşanan gelişmelere kısaca bakılacaktır. Bu bağlamda çalışmada AB'nin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik ürettiği politikalara kısaca yer verilecek ve özelde yerel yönetimlerde kadın temsiline odaklanarak Türkiye ve Fransa karşılaştırmalı olarak incelenecektir. Türkiye'nin yasalarla ve oluşturulan politika ve birimlerle AB ile uyumlu bir görüntü sergilemesine rağmen kadın temsili konusunda somut adımlar atamamasının nedenleri üzerinde durulacaktır. Türkiye'de kadının yerel yönetimlerde eşit temsilinin önündeki engeller, konunun sebepleri ve çözüm arayışları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Toplumsal Cinsiyet, Avrupa Birliği, Fransa, Türkiye, Yerel Yönetimler, Kadın Temsili*

TARİHİN KAMUSALLAŞMASI

Dr. Öğrt. Gör. Hikmet Eldek GÜNER
Erciyes Üniversitesi, hikmetledek@gmail.com

ÖZET

Kamusallık uzun yıllardır uluslararası ve ulusal ölçekte, farklı birçok disiplin tarafından tartışılan, tanımlanan ve sınırları çizilmeye çalışılan bir kavram olmuştur. Türkiye gündeminde de oldukça sık kullanılan bu terim farklı yaklaşımlarda, farklı bakış açılarında sosyolojiden siyasete, tarihten, mimarlığa birçok alana yayılmış durumdadır. Kamusallık kavramının en kapsayıcı anlamı "ortak, halka ait olan" olarak tanımlanabilir. Mekânsal tanımına gelince kamusallık ve kamusal mekân "ortak" alanlar veya "yurttaşlara ait olan mekânlar" şeklinde tariflenilir. Böylesi genel tanımları yapılan kamusallığın ve kamusal alanın literatür kullanımı ise kişiden kişiye farklılık gösterirken, bu çalışma kapsamında değerlendirilmek istenen temel konu geçmişte özel, kişisel olan yapıların zaman geçerek kamusal mekânlara dönüşümünün bir Selçuklu Medresesi üzerinden incelenerek, tartışılmasıdır. Kayseri'de inşa edildiği 13. yüzyılda eğitim işlevine sahip olan Hunad Hatun Medresesi, sınırlı kullanıcısı ile özel bir mekândır. Selçuklu Hükümdarı I. Alaeddin Keykubat'ın karısı ve Sultan I. Giyaseddin Keyhüsrev'in annesi Mahperi Hunat Hatun tarafından M. 1237 yılında inşa edilen medrese, Huand Hatun külliyesinin bir parçasıdır. Yapı özgün fonksiyonundan farklı olarak günümüzde oldukça farklı bir kullanım ile işlevlendirilmiş ve korunmuştur. Çalışma kapsamında Kayseri ölçeğinde kamusallık terimlerinin mekânla bağlantısını geçmişte inşa edilen ve günümüzde işlevini "kısmen" koruyan Huand Hatun Külliyesi ve yakın çevresi üzerinden medrese bağlamında okumaya ve değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Koruma kurulu tarafından uzun yıllar öncesinde tescillenen medresede son koruma çalışması 2014 yılında tamamlanmıştır. Geçmişte bir eğitim yapısı iken günümüzde geleneksel el sanat örneklerinin yapıldığı, özel sivil toplum örgütlerince düzenlenen toplantılara veya kermeslere ev sahipliği yapan, özel organizasyonlar dışında da ise "çay avlusu" olarak kullanılan yapı, geçen herkes tarafından kullanılabilecek "kamusal" bir alana dönüşmüştür. Geçmişten gelmesi, tarihi olması gibi gerekçeler yapının, halka mal edilmesine neden olurken görünebilirliğini artırmış ve erişilebilirliğini kolaylaştırmıştır. Bütün özgün değerleri ile korunması gereken, gelecek nesillere aktarılması şart olan yapı halkın kontrolsüzce kullanımına açılmıştır. Bu çalışmada özel bir işleve sahip olan bir 13. yüzyıl yapısının tarihi olanın kamusal olup olmadığı sorusuna yanıt bulmaya çalışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kamusallık, Kamusal Alan, Tarihi, Medrese, Özgün İşlev.

DEĞİŞİMİN TETİKLEYİCİSİ "MÜZE"

Dr. Öğrt. Gör. Hikmet Eldek GÜNER
Erciyes Üniversitesi, hikmetledek@gmail.com

ÖZET

Yakın geçmişte ortaya çıkan küreselleşme eğilimi, kentlerin ekonomik odak haline gelmelerine, nesne üretiminin yerini kapital üretiminin almasına, endüstrileşme sürecinin sonuna gelen kimi şehirlerin turizm merkezli yatırımlar yapmaya başlamasına neden olmuştur. Bu durum turizm odağında, uluslararası ve ulusal ölçekte, kentlerin yarışa girmesinde, markalaşma çabalarında ve tasarlanmış kimliklere sahip olmaya çalışmalarında, kamusal alanların ve bellek mekânlarının ekonomik değer olarak görülmeye başlanmasında da etkili olmuş ve pazarlamanın temel sermayesi kentin kendisi olmaya başlamıştır. Sahip oldukları somut ve somut olmayan değerlerin ekonomik sisteme, turizm endüstrisine nasıl dahil edileceği ya da pazarlama aracı olarak nasıl kullanılacağı sık sık tartışılan ve üzerine düşünülen konularının başında gelmektedir. Bu tartışmalar sonucunda kentlerin öne çıkmasına neden olan, değerlerin tanıtımının ve pazarlamasının yapılabildiği, bilgi aktarımının da sağlandığı, günümüzde kentlerin markalaşmasının ve değişiminin tetikleyicisi de müze işlevi olmuştur.

İlk kez kurgulanmaya başlandığı 18. yüzyıl sonları için bile oldukça "modern" bir işleve sahip olan müze yapıları, geçmişten gelen belki kısmen ölmüş olarak tanımlanan nesnelerin ev sahibi olarak görülseler de son dönem müzecilik anlayışı sayesinde yepyeni bir kültürel iletişim aracı olarak görülmeye başlanmışlardır. Sanat müzelerinden tarih müzelerine, bilimsel gelişmelere odaklanan teknik müzelerden toplumsal olguların sergilendiği mekânlara, kişisel müzelerden evlerin müzeleşmesine kadar birçok farklı biçim, içerik, yaklaşım ve görünümlere sahip müze olgusu yeni nesil sergileme mekânları, anlatı ve sunum biçimleri sayesinde çoğullaşmakta ve çeşitlenmektedir. Dünyanın birçok kentinde görülebilecek farklı konseptlerdeki müzeler, sadece sanatseverlerin değil herkesin gitmek istediği, bilgi transferinin farklı yöntemler ile yapıldığı yeni toplumsal öğrenme mekânlarına dönüşmektedir. Bu bağlamda kentler kendi değerlerini anlatmak için müzeler inşa etmekte, inşa edilen yapılar ile öne çıkmakta ve beraberinde kentin değerlerini anlatmak için meydana gelen yapılar birer değere dönüşerek, kentlere gidilecek ve görülecek birer neden olmaya başlayarak kimi yerde kentlerin değerlerinin ötesine geçerek turizmin odağında yer almaya başlamış ve değişimin tetikleyicisi olmuştur. Birçok kent inşa edilen müzeler ile anılmaktadır. Markası artık bu müzeler olmuştur. Bu çalışmanın amacı bu değişimi tetikleyen müzelerin yakın çevrelerini ve kentleri nasıl etkilediğini incelemektir. Gerek uluslararası, gereksek ulusal örnekler üzerinden bu değişim anlatılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Marka Kentler, Müze, Değişim.

A MOSAIC FLOOR AT GAZIANTEP DEPICTING PASIPHAE

Dr. Natela B. POPKHADZE

Aiakolkhetikardugeorgia@gmail.com

ABSTRACT

Googling the name Pasiphae yields many pictures of mosaics discovered at Zeugma near Gaziantep in 2000. Pasiphae was the wife of Minos king of Crete. She was the Sister of the king of Kolkheti. I have recently revealed the information in publications made in Paris in 1948 and 1956 about three clay tablets sent by Kibri Dagan from Kolkheti to king Zimri-Lim of Mari and Hana in 2000-s BCE concerning local affairs. I shall demonstrate pictures of those tablets discovered in Zimri-Lim's palace's library room in 1936.

I shall analyze the video film made at the BBC Horizon program in 2000 about how a small team of Turkish, French and Italian scholars searched for artifacts that might be buried under the ground - to save them from being inundated by water of the great famous river called the Puranunu in the Sumerian and Acadian cuneiform writings and called the Euphrates later by the Helens. I was at its source in 2013 near Sirnak that is a 30year old city at the south-east border of Turkey with Iraq. I had an oral presentation in Sirnak at the International Conference on Noah and the Judi Mountain. That mountain is near Sirnak and a relief of a king that ruled there in 11th c. BCE is carved near the top of that hill with cuneiform inscriptions. The locals and many scholars claimed that it was there that the famous Arc of Noah – called not Noah but Utunopistim in cuneiform writings - stopped after the Deluge and that Noah sowed seeds of a grapevine there. The video shows the moment when the French archaeologist watches with expectation the cleaning of the floor in a large hall of a large building built in around 300 BCE in a city that flourished there and was called Apamea after the queen Apamea. I shall talk about this queen's history rendered by the Greek authors. The video is accompanied by a very informative explanatory speech in English and has subtitles in Turkish appearing on the screen. The name of a nearby ancient city pronounced Silusha by the reader of the text appeared to be Seleucia//Selevkia. I insist that ancient names be written and pronounced in every language closer to the original writing. The operator of the video lets spectators witness the emotion of the archaeologist at the moments that names of persons depicted appeared in Greek letters, those of Dedalus, his son Icarus, queen Pacifah//Phasiphae etc. This mosaic is so famous that all popular videos made in Paris by the International Organization on important archaeological discoveries in Mesopotamia, Egypt etc. have the photo of this mosaic on their front cover. I have seen them at the French video center at the Parliamentary library in Tbilisi. I shall talk about the scenes depicted on this and other mosaics recovered, restored, saved from being flooded after building the Bircek Dam in Turkey and placed in the Gaziantep Museum that is the richest museum in mosaics in the world. The motivation of the owner of the building at Apamea was surely to defame the members of the royal family of Kolkheti//Colchis and their relatives. This vicious activity has been apparent in the writings of Euripides and survives to our days in the form of staging Euripides's tragedy *Medeia* in many cities of the world. There was an international Psychological Congress held in Tiflis/Tbilisi abusing the memory of Medeia. Medeia is a sacred person for us – ethnic Kolkhetians. This is evident by the fact that her statue has been erected in Sokhumi and in Batumi. Our poets have dedicated to Medeia poetical works in 20th century. Parents in our Republic give their daughters the name Medeia. Medeia Japaridze and Medeia Chakhava were most famous actresses in Tbilisi recently. Ancient Medeia' abuse traumatizes our feelings and ought to be nipped in the bud.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI K0446 NUMARALI MECMUA ÜZERİNE

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah Gaye FİDAN
Gaziantep Üniversitesi, gozturk@gantep.edu.tr

Emine BÜLÜN
Gaziantep Üniversitesi, eminebulun92@gmail.com

ÖZET

Mecmua sözcüğü, Arapça "dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak" anlamlarına gelen "cem'" sözcüğünden türetilmiştir. Bir kavram olarak mecmua ise, "seçilmiş yazılardan meydana getirilmiş olan yazma kitap, dergi" anlamlarına gelmektedir. Mecmualar, içerisinde birçok manzum ve mensur eseri barındırması ve bunları gün yüzüne çıkarması bakımından önemlidir. Çoğu araştırmacı, mecmualar sayesinde kimi şairlerin divanlarında bulunmayan şiirleri ya da divandaki şiirlerle, mecmuada bulunan şiirler arasında görülen kelime, mısra, beyit gibi farklılıkları ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışmada İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı K0446 numaralı şiir mecmuası incelenecektir. Çalışmanın amacı, müstensihi belli olmayan bir şiir mecmuasında yer alan şairlerin basılı divanlarında bulunan şiirleri ile mecmuada bulunan şiirleri arasında görülen farklılıkları ya da eksiklikleri tespit etmektir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgulardan yola çıkarak mecmuada yer alan birçok şairin basılı divanlarındaki şiirlerinden ses, kelime, mısra ve beyit bazında farklılıklar görüldüğü tespit edilmiştir. Çalışma kapsamında yapılan incelemede 16. yüzyıl aşık edebiyatın önemli temsilcilerinden olan Âşık Ömer'in basılı divanında olmayan iki şiiri tespit edilmiştir. Bu sayede Âşık Ömer'in daha önce yayımlanmamış iki şiiri literatüre kazandırılacaktır. Ayrıca 19. yüzyılda asitane şeyhi olan Mehmed Hamdullah Efendi'nin bir şiirinin ilk beş bendi basılı divanında bulunamamıştır. Mecmuada yer alan bendler sayesinde Hamdullah Efendinin şiirine metin tamiri yapılabilecektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analiz yöntemi kullanılmış, Arap alfabesiyle yazılı olan şiirlerin çeviri yazılı metinleri verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Mecmua, Şiir, Âşık Ömer, Mehmet Hamdullah Efendi.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI 0223 NUMARALI MECMUADA KAYITLI BİR KUR'AN FALI ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah Gaye FİDAN
Gaziantep Üniversitesi, gozturk@gantep.edu.tr

Hakan SÖNMEZ
Gaziantep Üniversitesi, hkn86hkn@gmail.com

ÖZET

Fal, köken bakımından medeniyet tarihinde bilinmeyen zamanlara kadar uzanan bir kavramdır. En eski medeniyetlerde ve inanışlarda bile kendine yer edinmiş ve günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. İnsanoğlunun çevresini keşfetme ve geleceği merak etme duygusu içgüdüsel olarak hemen her çağda görülmektedir. Bu merak duygusundan ortaya çıkan unsurlardan birisi faldır. Diğer medeniyetlerin kültürlerine paralel olarak, Türk kültüründe de ilk çağlardan beri önemini koruyarak varlığını devam ettirmiştir. İslamiyet öncesi Türk inanışlarındaki Şaman ritüellerinde, İslamiyet sonrasında ise çeşitli kültürel uygulamalar içerisinde görülmektedir. Uygur döneminde yazılmış olan "Irk Bitig" adlı eser, falın Türk kültürü içinde ne kadar yaygın olduğunu gösteren önemli bir eserdir. İslamiyet'in kabulünden sonra inanç gereği falın önemi eskisine nazaran biraz azalsa da çeşitli şekillerde varlığını sürdürmeye devam ettirmiştir. İslamiyet sonrası dönemde fal usullerini içeren birçok eser ortaya konmuştur. Özellikle Klasik Türk edebiyatına ışık tutan mecmualarda manzum, mensur ve manzum-mensur karışık falnâme metinleri görülmektedir. Bu metinler genel olarak falnâme, yıldıznâme ya da tefe'ülnâme gibi başlıklar altında toplanmışlardır. Fal, sihir, büyücülük gibi uğraşlar Kur'an'da ayetler vasıtasıyla açıkça haram kılınmıştır. Buna rağmen Kur'an, İslam toplumlarında bir fal unsuru olarak ortaya çıkmıştır. Kur'an falı, malzemesi dolayısıyla diğer türlerden ayrı bir konuma sahiptir. Çalışmamıza konu olan Kur'an falı metni de İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı 0223 numaralı mecmuada kayıtlıdır. Bu çalışmada adı geçen mecmuada yer alan Kur'an falının çeviri yazılı metni ile birlikte içeriği ile ilgili bilgiler verilecektir. Ayrıca metinde bulunan ayetler delalet ettikleri konulara göre tasnif edilecektir. Çalışmanın sonunda ise mecmuada yer alan orijinal metin tıpkıbasım olarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fal, Kur'an, Mensur, Mecmua.

TÜRK DEVRİM TARİHİ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN KURULUŞU

Zeynep ERGEN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,
zynpdrmz-tarih@outlook.com

ÖZET

Osmanlı Devleti, 13-14. yy'da kurulup 6 asırlık uzun bir zaman içerisinde içte ve dışta önemli faaliyetlerde bulunmuştur. Kuruluştan yıkılışa kadar birçok toprağı kendi nüfuzu içine almıştır ve yıkılacağı zamanda dahi önemli reformlar gerçekleştirmiştir. Osmanlı toplumunda sadece Müslüman ırk olmayıp, Hıristiyanların Ermenilerin ve daha birçok ırkın bulunduğu gayrimüslimlerde yer almaktadır. Osmanlı Devleti'nin içinde bulunan gayrimüslimler, devlet tarafından korunmuştur ve Müslümanlardan hiçbir fark gözetilmeden devlet içinde nüfuz etme hakkına sahip olmuşlardır. Osmanlı Devleti'nin iskân siyaseti hoşgörü politikasına dayanmaktadır. Hoşgörü politikası uygulanırken Müslüman ve gayrimüslim arasında dil, din ve ırk bakımından hiçbir ayrım yapılmamaktadır. Herkes kendi dinini özgürce yaşayabilmekte, herkes kendi dilini konuşabilmektedir. Fakat zaman içerisinde ırksal problemler ortaya çıkmaya başlamıştır ve devlet içinde isyan hareketleri başlayarak iç problemler oluşmuştur. İç İsyanların yanı sıra XVI. yy'a gelindiğinde Avrupa'nın giderek gelişmesi, Osmanlı Devleti'nin batının gelişmelerine ayak uyduramaması ve dış devletlerin baskıları sonucunda devlet giderek güçsüzleşmiştir. Osmanlı Devleti içte ve dışta birçok problemle karşı karşıya kalınca daha fazla mücadele edememiştir ve 16 Mart 1920 İstanbul'un işgal edilmesi ile resmen yıkılmıştır. Mustafa Kemal Atatürk, dogma fikirlerden uzak totaliter ve otoriter olmayan pozitivist, pragmatik, empirik, yenilikçi fikirlerle dolu bir devlet kurmayı amaçlamıştır. Bu amaç ile ayrıcalıkları ortadan kaldırarak, modern ve baskı altında olmayan, geleneksellikten arınmış devrimler meydana getirme yolunda çalışmalar yapmıştır. Devletin yıkılması sonucunda Mustafa Kemal Atatürk zorlu yollardan geçerek, 23 Nisan 1920 yılında TBMM'yi kurmuştur. TBMM'nin kurulması, Türklerin Milli Mücadeleyi bırakmadıklarını göstermektedir ve devletin dirilişi sonucunda Mustafa Kemal Atatürk ulusunu çağdaş medeniyetler seviyesine getirmek amacıyla reform girişimlerinde bulunmuştur. Bu bildiride Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye Devleti'ni nasıl kurduğu ve Cumhuriyetin ilan edilmesi ile beraber tarihsel süreçte Türk ulusu için yapmış olduğu devrimler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Atatürkçü Düşünce Sistemi, Cumhuriyet, Devrim, İnkılâp, Kemalizm, Seçim.

OSMANLI DEVLETİNDE DIŞ BORÇLANMA VE DUYUN-U UMUMİYE İDARESİ

Zeynep ERGEN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,
zynpdrmz-tarih@outlook.com

ÖZET

Osmanlı Devleti kuruluşundan 16. Yüzyıla gelene kadar sürekli gelişme göstermiştir ve sınırlarını oldukça genişletmiştir. Fakat bu döneme geldikten sonra ilerleme kaydedememiş aksine gerilemeye başlamıştır. 16. yy'dan itibaren başlayan bütçe açıkları, kaybedilen savaşlar ve buna bağlı olarak gelirlerde büyük orandaki azalış devleti mali bunalımlara sürüklemiştir. Bu bunalım batılı devletlere verilen kapitülasyonlar ve devletin aleyhine işleyen ticari anlaşmalar ile giderek büyümüş bunun üzerine devlet erkânı birtakım tedbirler almaya çalışmıştır. Ancak ordu disiplininin bozulması, buna bağlı olarak fetihlerin durması, üst üste gelen yenilgiler, saray masraflarının bir türlü aşağıya çekilememesi, Anadolu ve Rumeli'de artan isyanların durumu, vergilerin yeterince toplanamaması, merkezle eyaletler arasında giderilemeyen sıkıntılar, sermaye birikiminin olmaması, Avrupalı Devletlerin ilerlemesi sonucunda siyasi, sosyal, ekonomik yönden sıkıntı içerisinde olan Osmanlı Devleti'nin batıyı takip edememesi gelişen Avrupa karşısında gerilemesine sebep olmuştur ve ekonomik anlamda zorluklar çektiği için gelişen emperyalist devletlerden borç almasını sağlamıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'ni daha çok kaosa sürüklemiştir. Osmanlı Devleti'nin iç işlerine dâhil olmakla beraber parçalamayı düşünen devletler karşısında Osmanlı Devleti, ekonomisini güçlendirmek ve batılı devletlere yetişerek eski gücüne dönebilmek maksadıyla Duyun-u Umumiye adında bir idare kurmuştur. Bu bildiride Osmanlı Devleti'nin yaşamış olduğu sıkıntıları, bu sıkıntıların yanı sıra dış devletlerden alınan borçları, ardından iyileştirme amacı ile kurulmuş olan idare hakkında detaylı bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Avrupalı Devletler, Dış Borç, Duyun-u Umumiye, Vergi.

THE INFLUENCE OF PERSIAN IN AFGANISTAN

Firoz FAOZİ

Qutbodın BURHANI
Ass. Professor of Kabul University Languages and Literature Faculty Turkish Department, Afghanistan

Abstract: Afganistan has a very rich and social structure in terms of ethnic group. Today, 23 languages and 78 dialects are spoken among ethnic groups. In our research, we will dwell on the "Darija Dialect" of Persian, the most spoken and official language in Afghanistan in 2003. In the new constitution of Afghanistan, Uzbek and Turkmen languages were accepted as the official languages after Darija and Pashto. Besides, in today's Afghanistan, Darijza is always taught and written in official institutions and school. Persian has an influence on all the languages spoken in Afghanistan. We will deal with them in detail on our paper. The Persian language spoken in Iran is constantly evolving with language awareness and conscious attitudes of the responsible people. The words that originate from technology and that are originally English, are found in Persian usage and the national ones are preferred. Since there are no language centers and enough academicians in Afghanistan many English words are used in daily life. Due to the newspapers, magazines, books etc. are printed in Iran, the influence on Darija that is spoken in Afghanistan is being felt. We will explain the characteristics of the writing language, its history, and the changes it has experienced. Words emerging from the rapid development of technology are used in English in Afghanistan. In Iran, equivalent of these word are found, and the Persian is encouraged and promoted to use.

Key Words: Persian, Darijza, Iran, English, Afghanistan.

ROTHACKER'DA TARİHSEL GELİŞMENİN DAYANAKLARI: DEVLET VE TARİHİ KRİZLER

Dr. Öğr. Üyesi Bekir GEÇİT
Harran Üniversitesi, bekirgecit@gmail.com

ÖZET

Tarihsel gelişmelerin anlaşılabilmesi, onların dayanaklarının ortaya çıkarılmasıyla mümkündür. Rothacker'a göre tarihteki gelişmelerin dayanağı devlettir. Devletlerin iktidar güçleri de tarihin ortaya çıkmasını sağlayan güdüdür. Aslında, tarihin esas temelini kavimler oluşturur. Ancak, kavimlerin siyasi ve hukuki yapılanmaya giderek devleti oluşturmaları gerekir. Her ne kadar tarihi gelişmelerin özünü kavimler oluşturuyor olsa da, kavimlerin bir kültür taşıyıcısı olabilmeleri için, bir şekil kazanmış olmaları gerekir. Bu şekillenme, hem siyasi hem de o milletin kendince doğru bulduğu ve hayatın çeşitli alanlarında kendini açığa çıkaran bir hayat üslubu olmalıdır. Rothacker, bu hayat üslubunun, insanların gerçekliğe karşı sergilediği eylem biçiminin ifadesi olduğunu düşünür. Dolayısıyla, kültür ve medeniyet özellikleri, ancak kültür taşıyıcısı olan kavimlerin hayat tarzlarıyla anlaşılır. Çünkü her medeniyetin özünü, o medeniyeti oluşturan toplumların realite karşısında almış oldukları tutum ve tavırlar oluşturur. İşte bu tavır alma, her türlü gelişmenin ve düzenin başlangıcıdır.

Tarihi krizler, çok nadir ortaya çıkan kavimler göçü, istilalar ve iç savaşlar gibi tarihin hız kazanmış süreçleridir. Sözgelimi, Fransız Devrim'i böyle bir krizdir. Rothacker'a göre, tarihi krizler yalnızca siyasal ve toplumsal alanlarda vuku bulmazlar. Dolayısıyla, tarihi kriz kavramının iyi anlaşılabilmesi için tüm kültür alanlarını kapsayan bir fenomenolojiye ve tüm krizli süreçlerin "bir tipolojisine" gereksinim duyulmaktadır. Sözgelimi, bir milletin dili tamamen değiştirildiğinde de bir krizden söz edilebilir. Ancak, böyle bir kriz konusunda çok fazla durulmadığı halde, bir milletin din değiştirmesi daha büyük bir kriz olarak görülmekte ve üzerinde daha fazla düşünce üretilmektedir. Kültür alanında krizler yaşanırken, kültür yapısı, tabakalaşmış bir form kazanır. Bir kültür tabakası "üslup ve dünya-tablosu için" temsilci işlevi görür. Bu temsilci tabaka, aynı zaman da tüm tabakaları temsil eder. Diğer kültür tabakaları ise, temsilci işlevine sahip bu kültür tabakasının altında gelişmelerini sürdürmeye devam ederler. Gelişmekte olan bu genç kültür tabakalarından manevi verimliliği yeterli seviye ulaşan tabaka, ilk sıraya, yani temsilci durumuna geçiş yapar. "Bu geçişe kriz denir." Demek ki kriz, bütünün kültürel temsilinde tabaka değişikliğinin gerçekleşmiş olmasıdır.

Bu çalışma, Rothacker'ın tarihsel gelişmenin dayanakları olarak devlet ve tarihi krizleri konu edinmektedir. Tarihselcilik ve kültür, Rothacker'in felsefesinin merkezinde yer alır. Böyle bir konuyu seçmemizin nedeni, özellikle yaşadığımız çağda, sosyal felsefe problemleri alanında tarihselcilik ve kültürün önemli bir yere sahip olmasıdır. Bu çalışmamızda, devlet, tarihi krizler ve kültür kavramları analitik bir değerlendirmeyle ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tarihsel gelişme, devlet, tarihi krizler, kültür.

THE BASIS OF HISTORICAL DEVELOPMENT IN ROTHACKER: STATE AND HISTORICAL CRISES

ABSTRACT

Understanding of historical developments is possible by revealing their basis. According to Rothacker, the basis of the developments in history is the state. The powers of the states are the motive of the emergence of history. In fact, nations form the basis of history. However, the nations must go into political and legal structuring and form the state. Although nations are the essence of historical developments, they must have gained a shape to be a culture bearer. This formation should be a political and a life style that reveals itself in various areas of life. Rothacker thinks that this style of life is an expression of the way people act against reality. Therefore, the characteristics of culture and civilization are understood only by the lifestyles of nations that are the carriers of culture. Because the essence of each civilization, the society that constitute the manner and attitude of the societies that constitute reality. This attitude is the beginning of all kinds of development and order.

Historical crises are the accelerated processes of history such as the emigration of very rare tribes, invasions and civil wars. The French Revolution, for example, is such a crisis. According to Rothacker, historical crises do not occur only in political and social fields. Therefore, in order to understand the concept of historical crisis well, there is a need for a phenomenology covering all cultural areas and a typology of all crisis processes. For example, when a nation's language is completely changed, a crisis can be mentioned. However, although there is not much attention to such a crisis, religious faith change of a nation is seen as a bigger crisis and more thought is produced on it. While cultural crises are experienced, the cultural structure gains a stratified form. A culture layer serves as representative for ”style and the world-table. This representative layer also represents all layers. Other cultural strata continue to develop under this cultural layer with a representative function. The level of spiritual efficiency of these young cultural strata, which has reached a sufficient level, shifts to the first row, ie the representative state. ”This transition is called a crisis“. This means that the crisis is a change in the cultural representation of the whole.

This study deals with the state and historical crises of Rothacker as the basis of historical development. Historicism and culture are at the center of Rothacker's philosophy. The reason we choose such a subject is that historicalism and culture have an important place in the field of social philosophical problems, especially in our age. In this study, the concepts of state, historical crises and culture are handled with an analytical evaluation.

Keywords: Historical development, State, historical crises, culture

KAHTA'DA (ADIYAMAN) SUSUZ KOŞULLARDA YETİŞTİRİLEN FERRAGNES VE FERRADUEL BADEM ÇEŞİTLERİNİN BAZI MEYVE KALİTE ÖZELLİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Fırat Ege KARAAT
Adıyaman Üniversitesi, egekaraat@gmail.com

ÖZET

Badem (*Prunus amygdalus* Batsch) Rosaceae familyasının Prunus cinsinde yer alan, dünyada cevizden (*Juglans regia* L.) sonra en yüksek miktarda yetiştiriciliği yapılan sert kabuklu meyve türüdür. Badem üretiminde ülkemiz 2016 yılında dünyada altıncı sırada yer alırken, aynı yıl ülkemizde Adıyaman ili yedinci sırada yer almış, 2017 yılına gelindiğinde ise beşinci sıraya yükselmiştir. Söz konusu bu yükselişte özellikle Kahta ilçesinde son yıllarda tesis edilen yeni badem bahçeleri etkili olmuştur. İlçedeki badem bahçelerinin tamamına yakınında Ferragnes ve Ferraduel çeşitleri kullanılmış olup, çoğunlukla yetiştiricilik sulu koşullarda yapılmaktaysa da susuz yetiştiricilik de önemli bir pay almaktadır. Her ne kadar Adıyaman iline ait uzun yıllar yağış ortalamaları dikkate alındığında susuz badem yetiştiriciliğine imkan verdiği değerlendirilmekteyse de, bölgede susuz yetiştiricilik sıklıkla tartışma konusu olmaktadır. Yapılan bu çalışmada da Kahta'da susuz koşullarda yetiştirilen Ferragnes ve Ferraduel çeşitlerine ait kabuklu ve kabuksuz meyve boyutları, meyve ağırlıkları, iç randımanları ve bir onsa giren iç meyve sayısı değerleri 2017 ve 2018 yıllarında incelenmiş, elde edilen veriler Tukey HSD testi ile 0.05 önem seviyesinde değerlendirilmiştir.. Ferragnes çeşidinde kabuklu ve kabuksuz meyve ağırlığı sonuçları yıllar arasında fark göstermezken, Ferraduel çeşidinde istatistiki açıdan önemli bulunmuştur. Kabuklu ve kabuksuz meyve ağırlığı sonuçları 2017 yılında Ferragnes çeşidinde sırasıyla 3.88 ve 1.32 g olarak, Ferraduel çeşidinde ise 4.15 ve 1.37 g olarak belirlenmiş, 2018 yılında Ferragnes çeşidinde 3.78 ve 1.31 g, Ferraduel çeşidinde ise 5.76 ve 1.07 g olarak belirlenmiştir. Kabuklu meyve ağırlığında çeşitler arasındaki fark 2017 yılında önemli, 2018 yılında önemsiz bulunmuştur. İç meyve ağırlığında çeşitler arasındaki fark 2017 yılında önemli bulunmazken, 2018 yılında önemli bulunmuştur. Kabuklu meyve boyutlarından meyve boyu ve meyve kalınlığında da Ferraduel çeşidinde yıllar arasındaki fark önemli bulunurken, Ferragnes çeşidinde önemli bulunmamıştır. İç meyve boyutlarında her iki çeşitte de yıllar arasındaki fark önemli bulunmamıştır. İç randımanı değerlerinde her iki çeşitte de yıllar arasındaki farklılık önemli bulunmamış, çeşitler arasındaki fark her iki yılda da önemli bulunmuştur. Bu değer 2017 ve 2018 yıllarında Ferragnes çeşidi için sırasıyla %34 ve %35 olurken, Ferraduel çeşidi için %25 ve %26 olarak belirlenmiştir. Bir onsa giren iç meyve sayısı değerlerinde yıllar arası fark Ferragnes çeşidinde önemli bulunmazken, Ferraduel çeşidinde önemli bulunmuştur. Çeşitler arasında bir onsa giren meyve sayısı değerlerindeki farklılıklar 2017 yılında önemsiz, 2018 yılında önemli bulunurken, bu değerler 2017 ve 2018 yıllarında Ferragnes çeşidinde sırasıyla 21.57 ve 21.65 adet olurken, Ferraduel çeşidinde 20.67 ve 26.57 adet olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adıyaman, Badem, Kahta, Meyve Kalitesi, Susuz Yetiştiricilik.

X-RAY FLUORESCENCE ANALYSIS OF SOME ELEMENTS WITH PEAK TO COMPTON INTENSITY RATIOS AT 59.54 KEV

Serkan BİLGİÇ

Dr. Tuba AKKUŞ
Department of Physics, Faculty of Arts and Sciences, Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Turkey,
cipli2324@gmail.com
takkus@erzincan.edu.tr

Dr. Mine UĞURLU
Department of Physics, Faculty of Sciences, Ataturk University, Erzurum, Turkey,
ugurlumine25@gmail.com,

ABSTRACT

X-ray fluorescence is an analytical method for qualitative and quantitative analysis of all kinds of materials. The materials can be in solid, liquid, powder, thin film or other form. The X-ray fluorescence (XRF) has many advantages: the spectra are simple, the measurements are fast, easy, the measurement times are short. XRF is a non-destructive technique, allowing the determination of broad range of elements and with detection limits of ppm**.** In addition multiple elemental analysis can also be performed. There are several method in X-ray spectro-metric analysis for the quantitative analysis. There are various studies in the literature about the intensity ratios for qualitative analysis. Generally these studies about the relative intensity ratios of K and L X-rays.

In this work, we used peak to Compton ratio of Zinc, Yttrium, Cadmium and Barium for qualitative analysis. The intensity ratios of I_{K_α}/I_{Comp} I_{K_β}/I_{Comp} and I_{coh}/I_{Comp} for samples were calculated. The samples were excited by 59.54 keV gamma rays emitted from a ^{241}Am annular radioactive source with 5 Ci activity. The high purity germanium (HPGe) semiconductor detector with a resolution of 182 eV at 5.9 keV was used to detect the photons. The Genie-2000 software was used to acquire the spectra and to control the operating parameters of the system. The peak to Compton intensity ratios are plotted as a function of atomic number and constituted a best-fit-curve. The highest correlation coefficient was obtained for peak to Compton intensity ratios. It has been observed that the peak to Compton intensity ratios can be used with high reliability in qualitative analysis.

Keyword: Qualitative analysis, peak to Compton ratio, EDXRF.

MANYETIC CIRCULAR DICROISM PROPERTIES OF SUBSTITUTED BALL-TYPE PHTHALOCYANINES

Mevlude CANLİCA
Yildiz Technical University, mcanlica@yahoo.com

ABSTRACT

Phthalocyanines (Pcs) are 18-π electron aromatic macrocycles, consisting of four isoindole units connected by nitrogen atoms. Since their discovery phthalocyanines have always been used as green or blue pigments. Since then phthalocyanines have been studied as molecular materials due to their optical and electronic properties, which is due to their electronic delocalization. On the other hand, ball-type Pcs are a new class of complexes which were firstly reported by Tomilova's et al. in 2003. These compounds have four cross linked substituents, each of them attached to both of the two face-to-face Pc molecules through their peripheral or non-peripheral position. In these systems, cofacial conformations allow π-overlap bringing about spectroscopic and electrochemical properties which differ significantly from the parent mononuclear compounds. More recently, some novel examples of cofacially arranged, binuclear Pcs have been published[1-3], most of them focused on the use of these systems as sensors. The remarkable properties of phthalocyanines have motivated the synthesis and study of homo- and binuclear conjugates as light-harvesting systems. The works have interested the synthesis of this class of compounds and the study of their photophysical, electrochemical properties which clearly demonstred their potentiality as model compounds of light-harvesting complexes. The synthesis of these types of compounds is usually performed by ipso substitution of 4-nitrophthalonitrile or 3- nitrophthalonitrile with the corresponding bridging ligand having a diol functionality followed by a typical cyclotetramerization reaction method. The characterization are performed by using elemental analysis, IR, ^{1}H-NMR, mass spectra and electronic spectroscopy. Amongst the existing techniques for characterizing electronic structure, Magnetic Circular Dichroism (MCD) is receiving an increasing interest. MCD spectroscopy provides the ground and excited state degeneracy information required to fully understand the electronic structure of high symmetry complexes. Based on the MCD theory, MCD curves can have both plus and minus signs. this signal is recognized as a Faraday A term, which is indicative of a contribution of transitions to degenerate excited states. The minus-to-plus sequence of the A term in ascending energy indicates greater energy difference between the HOMO-LUMO. This work reports, MCD spectra of four ball-type phthalocyanines were obtained in DMSO, and compared to that of obtained in THF.

Keywords: Ball-Type Phthalocyanines, Manyetic Circular Dicroism

L X-RAY DIFFERENTIAL CROSS-SECTION OF LEAD AT SEVERAL SCATTERING ANGLES AT 59.54 KEV

Serkan BİLGİÇ

Dr. Tuba AKKUŞ

Prof. Dr. Paşa YALÇIN

Department of Physics, Faculty of Arts and Sciences, Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Turkey, cipli2324@gmail.com, takkus@erzincan.edu.tr, pyalcin@erzincan.edu.tr

ABSTRACT

X-rays are electromagnetic radiations with wavelengths in the range of about 10^{-8} m to 10^{-13} m. The X-rays are classified into two as continuous X-rays and characteristic X-rays. Continuous X-rays are obtained when the accelerated electrons interact with the atoms (electrons) in the target material. Characteristic X-rays are emitted from elements when their electrons make radiative transitions between the atomic energy levels. The characteristic X-ray cross-sections are used in many different areas as the study of the structures of the atoms, the age dating, the non-destructive qualitative and quantitative analysis, the pharmaceutical industry etc.

Differential cross-section is defined as the cross-section per unit solid angle. Majority of the differential cross-sections are usually explained by angular distribution since they are dependent on the interaction (incoming and outgoing) angle. The differential cross-section is an extremely useful quantity in many fields of physics; such as reactor shielding, medical physics, space physics, plasma physics etc.

In this study, L X-ray differential cross-sections of lead were calculated. The scattering angle was changed from 85° to 135° with 10-degrees steps by moving the source and the sample together, keeping the angle of the gamma rays from the point source to 45° with the sample normal. Samples were irradiated with 59.54-keV γ rays from a 100 mCi Am241 radioactive point source. The emitted X-rays were detected by a Si(Li) detector, which has a resolution of 160 eV at 5.9 keV, We observed that $L_l$and L_β X-rays were dependent on the scattering angle, whereas L_β and L_γ X-rays were independent of the scattering angle.

Keyword: L X-rays, differential cross-section, scattering angle.

SOME BIOLOGICAL PROPERTIES OF *TRISSOLCUS SCUTELLARIS* (THOMSON) (HYMENOPTERA: SCELIONIDAE) ON SUNN PEST EGGS GLUED IN CORRECT, INVERSE AND MIXED DIRECTIONS

Dr. Şener TARLA
Uşak University, sener.tarla@usak.edu.tr

ABSTRACT

Sunn pest, Eurygaster spp. (Heteroptera: Scutelleridae) is one of the most important pests of wheat *and barley.* In natural conditions, there are many factors limiting the population of this pest. Among them, the most important effect is provided by Trissolcus spp. (Hymenoptera: Scelionidae). In recent years, Trissolcus species have been produced in Turkey for biological control program of Sunn pest and released to cultivated wheat fields in nature. Mass production of egg parasitoids is generally made by using eggs obtained from Sunn pests and other hosts, which are cultured in laboratory conditions. Obtained egg masses are glued on the cardboard paper with adhesive and then presented to parasitoids. This study was performed to determine the effect of correct, inverse and mixed adherence of egg masses on some biological properties of Trissolcus scutellaris *(Thomson)* (Hymenoptera: Scelionidae). The egg clusters of Sunn pest were glued on cardboard paper in a correct, inverse and mixed directions and presented to T. scutellaris species for 48 hours. As a result of counts, total number of eggs emerged adult, male and female numbers, sex ratio and emergence rates were calculated. *Analysis of Variance (ANOVA) and Duncan multiple range test was performed to compare means from different groups.* The total numbers of eggs emerged adult were calculated to be 36.6 ± 4.14**A**, 31.7 ± 6.34**B** and 32.7 ± 4.57**AB** according to the adherence conditions of the egg masses on the carton papers correctly, inverted and mixed with adhesive. It was seen that there was a statistically significant difference between the groups in the total numbers of eggs emerged adult. The mean sex ratios (female %) were found to be 90.2**A**, 92.5**A** and 92.9**A**. There was no difference between the groups in sex ratio. The rate of emergence of the parasitoids from eggs was 98.6**A**%, 98.7**A**% and 96.7**B**%, respectively. There was also a statistically significant difference between the groups in emergence rates. In addition, in mixed glued eggs, it was observed that 20.1 ± 4.41 of the parasitized eggs were correctly glued and 12.6 ± 5.52 of the eggs that were glued in reverse. It is understood that the parasitoids prefer the egg clusters which are glued in the correct direction more than the inverse direction. Due to these results obtained, it would be appropriate to glue the host eggs in the correct direction to the cardboard paper in mass production of T. scutellaris species.

Key words: Parasitoid, Sunn pest, Trissolcus, egg

TRİSSOLCUS SCUTELLARİS *(THOMSON)* (HYMENOPTERA: SCELİONİDAE)'İN DOĞRU, TERS VE KARIŞIK YÖNLERDE YAPIŞTIRILAN SÜNE'NİN YUMURTALARINDAN BAZI BİYOLOJİK ÖZELLİKLERİ

ÖZET

Süne, Eurygaster spp. (Heteroptera: Scutelleridae) buğday ve arpanın en önemli zararlılarından birisidir. Doğal koşullarda, bu zararlının populasyonunu sınırlayan birçok faktör bulunmaktadır. Bunların içerisinde, en önemli etki Trissolcus spp. (Hymenoptera: Scelionidae) tarafından sağlanmaktadır. Son yıllarda, Türkiye'de Trissolcus türleri Süne'nin biyolojik kontrol programı için üretilmekte ve doğada buğday ekili alanlara salınmaktadır.

Yumurta parazitoitlerinin kitle üretimi, laboratuvar koşullarında kültüre alınan başta Süne ve diğer konukçulardan elde edilen yumurtalar kullanılarak yapılmaktadır. Elde edilen yumurta kümeleri yapıştırıcı ile karton kâğıda yapıştırılır ve daha sonra parazitoidlere sunulur. Bu çalışma yumurta paketlerinin doğru, ters ve karışık bir şekilde karton kâğıtlara yapıştırılmış olmasının Trissolcus scutellaris *(Thomson)* (Hymenoptera: Scelionidae)'un bazı biyolojik özelliklerine etkisinin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür. Süne'nin yumurta kümeleri karton kâğıtlar üzerine doğru, ters ve karışık yönde yapıştırılıp T. scutellaris türüne 48 saat süresince sunulmuştur. Yapılan sayımlar sonucu, ergin çıkmış yumurtaların toplam sayıları, erkek ve dişi sayıları, cinsiyet ve çıkış oranları hesaplanmıştır. Varyans Analizi (ANOVA) ve Duncan çoklu aralık testi farklı grupların ortalamalarını karşılaştırmak için uygulanmıştır. Ergin çıkmış yumurtaların toplam sayıları, yumurta paketlerinin karton kâğıtlar üzerine doğru, ters ve karışık olarak yapıştırıcı ile yapıştırma durumlarına göre sırayla 36.6 ± 4.14**A**, 31.7 ± 6.34**B** ve 32.7 ± 4.57**AB** olduğu hesaplanmıştır. Ergin çıkmış yumurtaların toplam sayıları bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak fark olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet oranları (dişi %) ise sırayla 90.2**A**, 92.5**A** ve 92.9**A** olduğu ve cinsiyet oranı bakımından gruplar arasında fark olmadığı anlaşılmıştır. Parazitoitlerin yumurtalardan çıkış oranları ise sırasıyla %98.6**A**, %98.7**A** ve %96.7**B** olduğu ve çıkış oranları bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak fark olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, karışık durumda karton kâğıda yapıştırılan yumurtalarda, parazitlenen yumurtaların 20.1 ± 4.41 adedinin doğru yapıştırılan ve 12.6 ± 5.52 adedinin ise ters yapıştırılan yumurtaların parazitlendiği gözlenmiştir. Parazitoitlerin doğru yönde yapıştırılan yumurta kümelerini ters yönden yapıştırılanlara göre daha fazla tercih ettiği anlaşılmaktadır. Elde edilmiş olan bu sonuçlar nedeniyle T. scutellaris türünün kitle üretiminde konukçu yumurtaların doğru yönde karton kâğıtlara yapıştırılması uygun olacaktır.

Anahtar kelimeler: Parazitoit, Süne, Trissolcus, yumurta

GÜMÜŞHANE VE ÇEVRESİNDE YETİŞEN KUŞBURNU (*Rosa canina)* BİTKİ TÜRÜNÜN RAKIM FARKINA GÖRE C VİTAMİNİ DEĞERLERİ VE ANTİOKSİDAN ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

MSc Oğuzhan KENGER
Harran Üniversitesi, oguzkngr@gmail.com

MSc Elif İMRAL
Erciyes Üniversitesi, e_imral@hotmail.com

MSc Deniz CANBOLAT
Gümüşhane Üniversitesi, denizcanbolat01@gmail.com

Doç. Dr. İbrahim TURAN
Gümüşhane Üniversitesi, ibrahimtrn@gmail.com

ÖZET

Son yıllarda tıbbi ve aromatik bitkilerle fitoterapi çalışmaları, antioksidan aktivite ve gen ekspresyon çalışmaları oldukça yaygınlaşmıştır. Bu bitkilerin vücutta oksidan-antioksidan dengeye etkisi, kanserli hücreleri öldürme yetenekleri birçok çalışmaya yön vermiştir. Bitkilerin ürettiği sekonder metabolit miktarı ve çeşitliliği; yetiştikleri toprak çeşidine, iklim şartlarına ve rakım farkı gibi etmenlere bağlı olarak değişkenlik göstermektedir.

Bu çalışmada; Gümüşhane ilinde çay, reçel, marmelat, pekmez olarak çok fazla tüketilen *Rosa canina* (kuşburnu) bitkisi tercih edilmiştir. Şehrin coğrafik yapısına bakıldığında; bir ilçesi 1000 rakımda bulunurken diğer bir ilçesi 2000 rakımda bulunmaktadır. Bu rakım farklılığından yararlanarak Torul ilçesi, şehir merkezi, Kov kalesi civarından GPS yardımıyla 1000-1800 rakım aralığından 100'er metre arayla numuneler toplanmıştır.

Çalışmamızın amacı; tıbbi ve aromatik bitkiler ailesinin bir üyesi olan kuşburnu bitkisinin, rakım değişimiyle antioksidan aktivite miktarında ve içerdiği c vitamini miktarında bir değişiklik olup olmadığını saptamaktır. Kuşburnu meyveleri kurutulduktan sonra toz haline getirilmiştir. Üç farklı çözücü kullanılarak farklı ekstraktları hazırlanan numunelerde antioksidan aktivite testleri (DPPH, FRAP, Toplam Polifenolik İçerik) ve C vitamini miktar tayini yapılmıştır.

Sonuç olarak; rakım yüksekliğiyle doğru orantılı şekilde antioksidan aktivite ve C vitamini miktarlarında artış olduğu tespit edilmiştir. Farklı çözücülerin, farklı deneylerde daha etkin olduğu saptanmıştır. Bazı numunelerde farklı sonuçlar görülmüş, bu durumun bitkinin yetiştiği yer, bitki etrafında akraba türlerin olup olmaması ve bundan kaynaklı madde alışverişiyle bitkinin gelişimi ve büyümesi, yıllık aldığı güneş ışığı ve yağış miktarı gibi çevresel ve fizyolojik şartlardan kaynaklandığı düşünülmüştür. TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antioksidan, Rakım, Kuşburnu

Caligonella haddadi BAGHERI and MALEKI (ACARI, CALIGONELLIDAE): A NEW MEMBER OF THE ACAROFAUNA IN TURKEY

Sedat Çetin YAMAÇ
Erzincan Binali Yıldırım University, Graduate School of Natural and Applied Sciences
cetinyamac01@gmail.com

Prof. Dr. Salih DOĞAN
Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Sciences and Arts, salihdogan@erzincan.edu.tr

Dr. Sibel DOĞAN
Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Sciences and Arts, sdilkara@erzincan.edu.tr

ABSTRACT

Members of the family Caligonellidae (Acari) are free-living predators. The genus *Caligonella* Berlese within the family Caligonellidae currently contains nine valid species in the world, and is represented with only one species in Turkey, viz. *C. humilis* (Koch). In the present work, it has been evaluated mite (Acari) specimens collected from Pülümür Valley (Turkey). Seventeen females mite specimens found in litter, soil and moss from Pülümür Valley (Turkey) were identified as *Caligonella haddadi* Bagheri and Maleki. This species only known from the type locality, Iran was herein described and figured, and is a new record for the mite fauna of Turkey.

This work was financially supported by the Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK), research project № 118Z469.

Key words: *Caligonella*, mite, new record, Pülümür Valley.

HARŞİT VADİSİ (TÜRKİYE) RAFİGNATHOİD AKARLARININ (ACARI: RAPHIGNATHOIDEA) COĞRAFİ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ (CBT) İLE HARİTALANDIRILMASI

Dr. Sibel DOĞAN
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi , sdilkara@erzincan.edu.tr

Prof. Dr. Salih DOĞAN
Arş. Gör. Ozan Arif KESİK
Prof. Dr. Orhan ERMAN
Doç. Dr. Hasan Hüseyin ÖZBEK

ÖZET

Bu çalışmada, Türkiye'nin Doğu Karadeniz Bölümü'nde bulunan Harşit Vadisi'nin rafignathoid akar türleri belirlenerek, bu doğal alanın hem biyolojik çeşitliliğine katkı sağlamak, hem de Coğrafi Bilgi Teknolojileri **(**CBT) ile akar türlerinin dağılış alanlarını çıkarmak amaçlanmıştır. Ekim 2013–Ekim 2015 tarihleri arasında yapılan saha çalışmaları kapsamında Harşit Vadisi'nde toprak, döküntü, yosun, liken, ağaç kabuğu, çimen, çürümüş kütük örnekleri alınmıştır. Örneklerin alındığı yerlerin habitat çeşidi not edilmiş, yükseklik değerleri ile koordinatları küresel yer belirleme sistemi alıcısı (GPS) yardımıyla kaydedilmiştir. Çalışma kapsamında rafignathoid akarlardan 5 familyaya ait 45 tür tespit edilmiştir. Bu türlerin CBT kullanılarak çalışma alanındaki dağılış haritaları yapılmış, sık rastlanılan akar türlerinin yoğunluk ve mesafe analizleri gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak; tür sayısı bakımından çalışma sahasındaki en zengin familyanın Stigmaeidae Oudemans, en zengin cinsin *Stigmaeus* Koch, en sık rastlanılan türün *Eustigmaeus segnis* (Koch), en fakir familyanın ise bir türle Barbutiidae Robaux olduğu tespit edilmiştir. CBT analizlerine göre, akar örneklerinin vadi boyunca eşit dağılmadığı, vadinin doğusunda yer alan Vauk geçidi ile güneyinde yer alan kirlenmeden uzak ve doğal yapısı bozulmamış Örümcek Ormanları'nda yoğunluğun arttığı, vadinin kuzeyinde, denize yakın olan alanlarda akar yoğunluğunun azaldığı gözlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Akar, Biyolojik çeşitlilik, CBT, Harşit Vadisi, Raphignathoidea, Türkiye

Teşekkür: *Bu çalışmada TÜBİTAK-KBAG 113Z094 numaralı proje kapsamında elde edilen rafignathoid akarların takson isimleri ile koordinat bilgileri kullanılmış olup, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından FHD-2018-567 numaralı proje ile desteklenmiştir.*

İN VİTRO KOLOREKTAL KANSER HÜCRELERİNDE HESPERİDİNİN SİTOTOKSİK ETKİNLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI

Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet Mustafa İŞGÖR
Mustafa Kemal Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya AD, mmisgor@gmail.com

Doç. Dr. Altuğ KÜÇÜKGÜL
Mustafa Kemal Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya AD, altugkucukgul@gmail.com

ÖZET

Kolorektal tutulumlu tümör, çoğunlukla yaşlılıkta ortaya çıkan ve ishal ve/veya kabızlık gibi bulgular gösteren kanser türüdür. Tedavide rutin kullanılan kemoterapik ilaçlar ve cerrahi yöntemler etkisiz kalmaktadır. Hastalığın iyileştirilme araştırmaları bitkisel kaynaklı doğal ürünlere yoğunlaşmıştır. Hesperidin narenciye (*citrus spp.*) türlerinin biyoaktif glikoflavanlarından birisidir. Bu çalışmada hesperidinin *in vitro* kolorektal kanserde sitotoksik etkinliği araştırılmıştır. Bu amaçla, çalışmada insan orijinli HCT 116 kolorektal kanser hücreleri kullanılmıştır. Hücreler içerisinde %10 FBS bulunduran DMEM besi yerinde 37˚C ve % 5 CO_2 şartlarında inkübe edilmiştir. Hesperidin DMEM' de çözdürülerek hücrelere 5, 10 ve 50 µM konsantrasyonlarda 24 saat süre ile uygulanmıştır. Süre sonunda hücre canlılık oranları MTT metoduyla ortaya konulmuştur. Yine, apoptozun düzeyi ticari ELİSA kiti kullanılarak tespit edilmiştir. Bununla birlikte, hücre kayıpları ve morfolojik değişimler faz kontrast mikroskop ile görüntülenmiştir. Hesperidin hücre sayılarını 5, 10 ve 50 µM konsantrasyonlarda 24 saatte sırasıyla % 16, %43 ve %76 oranlarında azaltarak, sitotoksik etkinlik göstermiştir. Hücre içi antiapoptotik Bcl-2 protein düzeyi ise 25 µM hesperidinin uygulanımı ile %16'lık azalma göstermiştir. Bununla birlikte mikroskobik hücre görüntülemelerinde hücre yoğunluklarında azalmalar görülürken, morfolojilerinde de anlamlı derecede değişiklikler gözlemlenmiştir. Araştırmadan elde edilen verilere göre hesperidinin kolorektal kanser hücreleri üzerinde sitotoksik etkinliğe sahip olduğu tespit edilmiştir. Hastalığın tedavisinde hesperidinin biyoetkin potansiyele sahip aday bir molekül olduğu ortaya konulmuştur. Bununla birlikte, bu kanının tam olarak söylenebilmesi için in vivo çalışmalara ve daha ileri düzey kapsamlı araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kolorektal kanser, hesperidin, sitotoksitite.

KOLOREKTAL ADENOKARSİNOM HÜCRELERİNDE EPİGALLOKATEŞİN GALLAT (EGCG)'IN ANTİPROLİFERATİF ETKİNLİĞİ

Doç. Dr. Altuğ KÜÇÜKGÜL
Mustafa Kemal Üniversitesi,Veteriner Fakültesi, Biyokimya AD, altugkucukgul@gmail.com

Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet Mustafa İŞGÖR
Mustafa Kemal Üniversitesi,Veteriner Fakültesi, Biyokimya AD, mmisgor@gmail.com

Doç. Dr. Azime KÜÇÜKGÜL
Munzur Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, azimekucukgul@hotmail.com

Prof. Dr. Nizami DURAN
Mustafa Kemal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Mikrobiyoloji AD, nizamduran@hotmail.com

ÖZET

Kolorektal tümör, dünya çapında yüksek insidense sahip kanser türlerinden biridir. Hastalığın sağaltımında kemoterapik ilaçların, cerrahi yöntemlerin ve radyoterapinin etkinliği sınırlıdır. Tedavide, güçlü antioksidan bileşikler içeren bitkilerin antikanser etkinliğe sahip olduğu bilinmektedir. Epigallokateşin Gallat (EGCG), başta yeşil çay olmak üzere birçok bitkide bulunan kuvvetli bir antioksidan moleküldür. Bu çalışmada, EGCG'nin kolorektal adenokarsinom hücreleri üzerine sitotoksik etkinliği araştırıldı. Bu amaçla, araştırmada HCT 116 (ATCC® CCL-247) kolorektal adenokarsinom hücreleri kullanıldı. Hücreler, içerisinde %10 FBS bulunduran DMEM besi yerinde 37˚C, % 5 CO_2 şartlarında ve 25 cm^2'lik hücre kaplarında inkübe edildi. Deney gruplarının hücre sayıları, 96'lık pleytlerde her birinde $20x10^3$ hücre olacak şekilde oluşturuldu. Hücrelere EGCG, 10 µM, 20 µM ve 40 µM konsantrasyonlarda 24 saat süre ile besi medyumunda çözdürülerek uygulandı. Süre sonunda hücre canlılık oranı MTT metoduyla tespit edildi. Hücre içi Bcl-2 protein düzeyi ise ticari ELİSA kiti kullanılarak ortaya konuldu. Ayrıca hücre yoğunluk ve morfolojik değişimleri invert mikroskop ile 40x odaklama ile fotoğraflandı. EGCG'nin hücrelere 24 saat uygulanımı sonucu, hücre sayıları 10, 20 ve 40 µM konsantrasyonlarda sırasıyla % 17, % 29 ve % 43 oranlarında azaldı. Bcl-2 protein düzeyi ise 20 µM EGCG uygulanımı ile %19'luk azalma gösterdi. Ayrıca, hücre görüntülemelerinde mikroskobik alan taramaları ile yoğun hücre kayıpları gözlendi. Bununla birlikte canlı kalan hücrelerin çoğunun apoptozom benzeri görüntüye sahip oldukları da görüldü. Sonuç olarak, *in vitro* denemede, EGCG kolorektal adenokarsinom hücrelerinde sitotoksik etki gösterdi. Çalışma sonucunda, EGCG'nin bu tip hücrelerde tedavi için alternatifler arasında yer alabileceği kanısına varıldı. Bu kanının tam olarak söylenebilmesi için ise farklı doz ve zaman çalışmalarıyla birlikte *in vivo* çalışmalara da gereksinim bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Epigallokateşin Gallat (EGCG), Kolorektal adenokarsinom, apoptoz.

SÜT DİŞLENME DÖNEMİNDE İKİZ DİŞ GÖRÜLME SIKLIĞI: BİR RETROSPEKTİF ÇALIŞMA

Dr.Öğr.Üyesi Burcu GÜÇYETMEZ TOPAL,
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, dt.burcugucyetmez@hotmail.com

Dr.Öğr.Üyesi Mehmet ÜNAL
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, dtmehmetunal@gmail.com

ÖZET

İkiz diş, füzyon ve geminasyon oluşumlu şekil anomalisi olan dişler için kullanılan bir terimdir. Füzyon, iki ayrı diş germinin birleşmesi ile oluşmaktadır. Geminasyon ise tek bir diş germinin ikiye ayrılması ile oluşur. Füzyon ve geminasyonun özellikle süt dişlerinde erken teşhis edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bildiride, bölgemizde süt dişlenmede tespit edebilen ikiz diş olgularının görülme sıklığının retrospektif olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma için, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Pedodonti Kliniği'ne 2015-2018 yılları arasında başvuran ve herhangi bir sebeple panoramik film çekilmiş, 5-8 yaşlarındaki hastalar seçilmiştir. Süt dişlerinde ikiz diş görülen hastalar belirlenmiştir. İkiz dişler, cinsiyet, yaş ve dişlerin lokalizasyonları dikkate alınarak tiplerine göre sınıflandırılmıştır. Çalışmada yaşları 5-8 arasında değişen 2078 çocuğa ait panoramik film incelenmiştir. Bu hastaların %0.24'ünün süt dişlerinde, 4'ü unilateral, 1'i bilateral olmak üzere toplam 6 ikiz diş oluşumuna rastlanmıştır. İkiz dişlerin cinsiyete göre dağılımında anlamlı farklılık bulunmamıştır($p>0.05$). Tiplerine göre sınıflandırıldığında, en fazla Tip 1 grubunda ikiz dişe rastlanmıştır. 1 olgu geminasyon, 5 olgu füzyon olarak adlandırılmıştır. Lokalizasyon olarak, geminasyon üst sağ çenede görülmüştür. Füzyon olan dişlerin ise tamamı alt çenede yerleşmiştir. Sonuç olarak, süt dişlerinde ikiz diş oluşumuna düşük bir oranda rastlanmıştır. Genel olarak düşük prevelansından dolayı, bu dişler önemsenmediği takdirde, gerek oral sağlık gerekse ortodontik açıdan daimi dişlenmede farklı komplikasyonlar oluşabileceği unutulmamalıdır. Özellikle süt dişlenme döneminde ikiz dişlerin erken tanı ve tedavisi ile ileride oluşabilecek ciddi dental problemlerin önüne geçilebileceği ve daimi dişlenme dönemindeki tedavi maliyeti ve sürelerinin ciddi oranda düşürülebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dental anomali, İkiz Diş, Füzyon, Geminasyon

ANGELMAN SENDROMUNUN ORAL BULGULARI VE DENTAL TEDAVİ PROSEDÜRÜ: 30 AYLIK TAKİP

Dr.Öğr.Üyesi Burcu GÜÇYETMEZ TOPAL
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, dt.burcugucyetmez@hotmail.com

Prof.Dr.Zuhal KIRZIOĞLU
Süleyman Demirel Üniversitesi, zuhalkirzioglu@sdu.edu.tr

Arş.Gör.Dt. Canan BAYRAKTAR
Süleyman Demirel Üniversitesi, canannbayraktarr@hotmail.com

ÖZET

Angelman (Mutlu Kukla) sendromu, nörogenetik bir hastalıktır. Etiyolojisinde, maternal kalıtılan 15q11-13 bölgesindeki mikrodelesyon rol oynamaktadır. Sendromun en belirgin bulguları, ileri derecede gelişim geriliği, belirgin konuşma güçlüğü, mutlu yüz ifadesi, beslenme, hareket ve denge problemleri ile davranış bozukluğudur. Sendromun oral ve dental bulguları arasında ise; ince üst dudak, geniş ağız, belirgin alt çene ve prognati, dudak ve dilde hipotoni, dilde pamukçuk, sürekli ağız açıklığına bağlı ağız dışına salya akışı, dilin önde konumlanması ve buna bağlı diastemalı dişler bulunmaktadır. Bu çalışmada, sedasyon altında tedavi edilen ve 30 ay boyunca takip edilen, 5.5 yaşındaki Angelman sendromlu bir hastanın medikal, oral ve dental bulgularının sunulması ile literatüre katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk diş hekimliği, Nörogenetik Hastalık, Angelman Sendromu, Ağız sağlığı

FEMUR İNTERTROKANTERİK KIRIK NEDENİYLE PROKSİMAL FEMUR ÇİVİSİ UYGULANAN HASTALARDA EK HASTALIK VARLIĞININ YATIŞ SÜRESİ ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üy. Duran TOPAK
Sütçü İmam Üniversitesi, drdtopak@gmail.com

Arş. Gör. Dr. Muhammet YILDIZ
Sütçü İmam Üniversitesi, mhmmt.yildiz@hotmail.com

Dr. Öğr. Üy. Fatih VATANSEVER
Sütçü İmam Üniversitesi, drfatihvatansever@gmail.com

ÖZET

Kalça kırıklarının önemli kısmını oluşturan femur intertrokanterik kırıkları (FİTK); osteoporozun neden olduğu, yaşlı hastalarda minör travmalar sonucu oluşan, alt ekstremitenin en sık görülen kırıklarındandır. Çoğunlukla tedavisi farklı şekillerde tasarlanmış proksimal femur çivisi (PFN) ile başarılı bir şekilde yapılılabilmektedir.

Yaşlılığa bağlı genel durum bozukluğu ve ek hastalıklar nedeniyle hastalar uzun süre hastanede yatarak tedavi görmektedir. Biz bu çalışmamızda var olan ek hastalıkların yatış süresi üzerine etkisini araştırdık.

Aralık 2017-Mayıs 2018 arasında kliniğimizde FİTK tanısıyla tedavi edilen 59 hastanın dosyaları retrospektif olarak incelenerek, PFN ile tedavi edilmeyen hastalar çalışmadan çıkarıldı. FİTK nedeniyle PFN ile tedavi edilen hastaların; hasta yaşı, etyolojik faktör, preop yatış süresi, yoğun bakımda yatış süresi, toplam hastanede yatış süreleri değerlendirildi. Tanımlayıcı istatistiki değerler için SPSS 16.0 versiyonunda yürütülerek ortalama değerler bulundu. Daha sonra Grup I (ek hastalığı olmayan 19 hasta), Grup II (ek hastalığı olan 33 hasta) olmak üzere iki gruba ayrılarak Mann-Whitney U testi ile iki grup karşılaştırıldı, $p<0.05$ anlamlı olarak kabul edildi.

FİTK nedeniyle PFN uygulanan 52 hasta; yaş ortalaması 78.26 ±8.0, (62-89) en sık etyolojik neden ev içi basit düşme (n=49) olarak görüldü. Hastaların ortalama hastanede toplam yatış süreleri 5.40 ±2.34, ortalama preop yatış süresi 2.09 ±1.54, yoğun bakımda ortalama yatış süresi 1.15 ±1.07 olarak değerlendirildi. I. Grup yaş ortalaması 75.63 ±7.22, II. Grup yaş ortalaması 79.78± 8.14 olarak belirlendi. Hastanede toplam yatış süresinin I. Grupta (4.42 ±1.46) , II. Gruba (5.96 ±2.57) göre daha kısa olduğu görüldü ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı idi ($p<0.038$). Preop yatış süresi I. Grupta (1.47±0.9), II. Gruptan (2.45 ±1.73) daha kısa idi ve aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görüldü ($p<0.024$).

Sonuç olarak; FİTK nedeniyle PFN uygulanan hastalarda, ek hastalığı olan hastaların hastanede toplam yatış süreleri artmıştır, ancak bu artış ameliyat sonrası bakım problemlerinden kaynaklanmamakta olup, ameliyat hazırlığı ile geçen preop yatış süresindeki artıştan kaynaklanmaktadır. Geriatrik hastaların, bu konuda uzmanlaşmış personelin görev aldığı ve geriatri servislerinde takip edilmesi yatış süresini kısaltacaktır.

Anahtar Kelimeler: femur intertrokanterik kırık, yatış süresi, kalça kırığı

DÜŞME RİSKİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİ

Dr. Seçil GÜLHAN GÜNER
Karadeniz Teknik Üniversitesi, secilgulhan@gmail.com

ÖZET

Düşme; 'bireyin inme ya da senkop olmaksızın bulunduğu seviyeden daha alçak bir seviyeye beklenmedik bir şekilde hareketsiz hale gelmesi demektir' (1). Sağlıkta kalite standartları arasında yer alan düşmelerin hasta güvenliği uygulamaları arasında yer almaktadır. Düşmelere neden olan faktörler bireyin kendisinden ya da çevresinden kaynaklanabilmektedir. Düşme nedenleri düşme risk faktörüdür. Hastanın kendisinden kaynaklanan risk faktörlerinden bazıları yaş, cinsiyet, yürüme ve denge bozukluğu, yürümeye yardımcı cihaz kullanımı, çoklu ilaç kullanımı, senkop, epilepsi, vertigo, mental skor düşüklüğü, görme bozukluğu, daha önce düşme öyküsünün varlığı, kas güçsüzlüğü ve kronik hastalıklardır. Çevresel faktörlere bağlı düşme nedenleri arasında kaygan ve ıslak zemin, yetersiz aydınlatma, halı/kilim saçaklarının olması, banyo ya da tuvalette tutunma alanlarının bulunmaması, uygun olmayan kıyafetler, ayağına uymayan terlik kullanımı, yürüme alanında fazla eşyaların ve sabitlenmeyen kabloların bulunması vb. yer almaktadır (2).

Düşme riskinin belirlenmesinde geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış ölçekler kullanılmalıdır. Ölçek sonucuna göre gerekirse birey tekrar değerlendirmeye alınmalıdır. Literatürde hasta düşmelerinin önlenmesi konusunda geçerliliği ve güvenilirliği saptanmış farklı ölçekler bulunmaktadır. Ülkemizde hastanelerde yetişkin hastalar için 'İtaki Düşme Riski Ölçeği' kullanılmaktadır. Bunun yanı sıra yetişkinlerde düşme riskini değerlendiren Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği yapılmış farklı ölçekler bulunmaktadır. Bu derlemede hastaların düşme riskini belirleyen 'İtaki Düşme Riski Ölçeği', 'Düşme Riskini Değerlendirme Ölçeği', 'Hendrich II Ölçeği' ve 'Morse Düşme Riski Değerlendirme Ölçeği' hakkında bilgiler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Düşme, düşme riski, ölçek

ROMATOİD ARTRİTLİ HASTALARDA ANTİ-TNF TEDAVİSİNİN KIKIRDAK YIKIM BELİRTECİ OLAN TİP II KOLLAJEN C-TELOPEPTİD ÜZERİNE ETKİSİ

Uzm. Dr Bora UZUNER
SBÜ Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Algoloji Kliniği,
buzuner@hotmail.com

Amaç: Romatoid Artritli (RA) hastalarda anti-TNF tedavisinin kıkırdak yıkım belirteci olan Tip II Kollajen C-Telopeptid (CTX-II) üzerine etkilerini incelemek, hastalık aktivitesini gösteren parametreler ve radyolojik hasar ile idrar CTX-II seviyeleri arasındaki ilişkiyi araştırmaktır.
Metod: Çalışmaya 39 RA hastası ve hasta grubu ile yaş ve cinsiyet açısından uyumlu 36 sağlıklı kontrol alındı. Hastaların anti-TNF tedavisi öncesi (TÖ) ve tedavinin 3. ayında idrar CTX-II değerleri Urine CartiLaps ELISA testiyle ölçüldü. Hastalık aktivitesi TÖ ve tedavinin 3. ayında eritrosit sedimentasyon hızı (ESH), c-reaktif protein (CRP) ve Hastalık Aktivite Skoru (DAS28) ile ölçüldü. Fonksiyonel özürlülüğü belirlemek için Sağlık Değerlendirme Anketi (HAQ) dolduruldu. Hastaların bazal radyolojik hasar düzeyini belirlemek için el ve ayak grafileri Modifiye Total Sharp Skoru (mTSS) kullanılarak değerlendirildi. Bulgular: RA'lı hastalarda kontrol grubuna göre anlamlı derecede artmış idrar CTX-II seviyesi tespit edildi (sırası ile 447.8±359.3 ng/mmol kreatin, 233.8±122.4 ng/mmol kreatin; p=0.005). Hastaların % 33'ünde idrar CTX-II seviyesi artmış olarak bulundu (CTX-II >479 ng/mmol kreatin). Hastalık süresi sabitlenerek parsiyel korelasyon yapıldığında, CTX-II seviyeleriyle Eklem Aralığı Daralması (EAD) skoru arasında güçlü, mTSS ve Erozyon Skorları arasında ise orta derecede aynı yönlü anlamlı bir ilişki tespit edildi (sırası ile r=+0.536, p=0.001; r=+0.483, p=0.002; r=+0.417, p=0.009). TÖ ortalama CTX-II değeri ile DAS28, hassas ve şiş eklem sayısı, HAQ, hastanın ve doktorun global değerlendirme skorları arasında aynı yönlü anlamlı korelasyon vardı(sırası ile r=+0.609, p < 0.001; r=+0.465, p=0.003; r=+0.490, p=0.002; r=+0.493, p=0.001; r=+0.426, p=0.007; r=+0.424, p=0.007). Başlangıç değerleriyle karşılaştırıldığında tedavinin 3. ayında, tüm hastalık aktivitesini gösteren parametrelerde anlamlı düzelme tespit edilirken idrar CTX-II seviyesinde ki azalma istatistiksel anlamlılık düzeyine ulaşmadı (sırası ile 398.3±318.1 ng/mmol kreatin, 341.9±246.2 ng/mmol kreatin; p=0.582). Hastalık süresi 3 yıldan az olan 11 Erken RA'lı hastada tedavi sonrası ortalama CTX-II seviyesi % 45 azaldı (sırası ile 451.6±279.7 ng/mmol kreatin, 249.2±109.9 ng/mmol kreatin; p=0.016). TÖ kıkırdak yıkımı artmış (CTX-II >479 ng/mmol) 8 RA'lı hastada CTX-II seviyelerinde % 46 azalma tespit edildi. Bu azalma istatistiksel olarak anlamlıydı. Tedavinin 3.ayında DAS28<2.6 olan 12 hastanın ortalama CTX-II seviyesi kontrol grubunun ortalama CTX-II seviyesine benzerdi (sırası ile 217.1±90.2 ng/mmol kreatin, 233.8±122.4 ng/mmol kreatin).

Sonuç: CTX-II, RA'lı hastalarda radyolojik ve klinik parameterelerle iyi korelasyon gösteren biyokimyasal bir belirteçtir. Erken RA'lı hastalarda idrar CTX-II seviyelerinde 3. ayda gözlenen anlamlı düşüş anti-TNF tedavisinin erken dönemde başlanmasının kıkırdak yıkımı üzerindeki olumlu etkilerini desteklemektedir.

Anahtar kelimeler: Romatoid Artrit, Anti-TNF Tedavi, CTX-II, Radyolojik Hasar

TNF ALFA İNHİBİTÖRÜNE DİRENÇLİ ANKİLOZAN SPONDİLİTTE SAKROİLİAK EKLEM ENJEKSİYONU

Uzm.Dr Bora UZUNER
SBÜ Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Algoloji Kliniği,
buzuner@hotmail.com

ÖZET

Ankilozanspondilit axial iskeleti entezisleri ve periferik eklemleri etkileyen; spondiloartropati ailesinin en karakteristik özelliklerini gösteren kronik inflamatuar bir hastalıktır. Hastaların yaklaşık %25'lik bir kısmında periferikartrit gözlense de çoğu safaxial hastalıktan muzdariptir. ASAS/ EULAR tedavi önerilerinin son güncellenmesinde NSAID ve anti-TNF ajanlar axial hastalığa etkili yegane medikal tedaviler olarak gösterilmiştir. Biz bu olgu sunumunda çoklu anti-TNF tedavisine yanıtsız dirençli bir axialAnkilozanspondilit olgusunda etkili bir tedavi alternatifi olarak sakroiliak eklem enjeksiyonunda aldığımız yanıttı literatür eşliğinde sunmayı amaçladık.

GİRİŞ

Ankilozanspondilitaxial iskeleti entezisleri ve periferik eklemleri etkileyen; spondiloartropati ailesinin en karakteristik özelliklerini gösteren kronik inflamatuar bir hastalıktır. Tüm hastalar sakroiliit ve/veya spondilittenetkilenirler.Yaklaşık %25'lik bir kısmında periferikartrit gözlenmektedir. Axialtutulumlu hastalıkta ASAS 2010 Ankilozanspondilit tedavi önerileri güncellemesinde NSAID ve anti-TNF ajanlarıönermektedir. Her geçen gün piyasaya yeni bir biyolojik ajan grubu sürülmesine rağmen Ankilozanspondilitte tedavi etkinliği sadece anti-TNF ajanlarda olup bu grup ilaçlara dirençte klinisyenin işi zorlaşmaktadır. Kısıtlı medikal tedavi seçeneği olan bu hastalıkta sakroiliak eklem enjeksiyonlarını içeren az sayıda çalışma literatürde sunulmuş olup bizim yayınımızda çoklu anti-TNF direnci olan bir olguda sakroiliak eklem enjeksiyonuna alınan yanıt literatür eşliğinde sunulacaktır.

OLGU

Kırk iki yaşında erkek hasta Aralık 2011 tarihinde EgeÜniversitesi Tıp Fakültesi Romatoloji Bilim Dalı polikliniğine 4-5 yıllık istirahat ile artan, aktivite ile azalan, geceleri daha çok olan bel ve sırt ağrısı şikayeti ile başvurdu. Bir saat süren sabah tutukluğu vardı. Eklemlerde şişlik, geçirilmiş enfeksiyon, ishal atakları, oral veya genital aft tariflemiyordu. Özgeçmişinde özellik yoktu. Soygeçmişinde romatolojik hastalık yoktu. Hastanın fizik muayenesinde sistemik değerlendirme normaldi. Nöromuskuler sistem muayenesinde torakal kifoz hafif artmış, Boyunun sağa ve sola rotasyonu 30 derece, lateral fleksiyonları 45 derece, fleksiyon ve ekstansiyonu normaldi. Schober 4 cm, göğüs ekspansiyonu 2 cm idi**.** Her iki kalçaiç rotasyonu kısıtlı ve ağrılı, FABER ve FADIR bilateral pozitifti. Parmak ucu yer mesafesi 42 cm bulundu. Sakroiliak eklemler palpasyonla ağrılıydı. Nörolojik muayenesi normaldi. Laboratuvar incelemesinde eritrosit sedimantasyon hızı 35 mm/saat, C-reaktif protein 5 mg/lt, diğer laboratuvar tetikleri normaldi. Sakroiliak grafisinde bilateral evre 3 sakroiliti vardı. Hastaya Ankilozan Spondilit (AS) tanısı konuldu. Bath Ankylosing Spondylitis Disease Activity Index (BASDAİ) skoru 9,4 olarak hesaplandı. Medikal tedavi olarak steroid olmayan antiinflamatuvar ilaç (SOAİİ) İndometazin 150mg/gün ve Sülfosalazin 2gr/gün başlandı. Altı ay mevcut tedaviye rağmen rahatlamadığı görüldü. BASDAI skoru 5,7 idi. PPD testi 5 mm, PA AC grafisi normaldi. Göğüs hastalıkları kliniği konsültasyonu neticesinde 300 mg/gün izoniazid profilaksisi ile tedavisi alabileceği belirtildi. Nisan 2013 tarihinde adalimumab 40 mg/ 2 haftada 1 subkutan enjeksiyon şeklinde başlandı. Aynı yılın Ağustos ayındaki

kontrolünde bel bölgesindeki ağrışikayetinin devam etmesi ve BASDAİ Skorunun 6,4 olması nedeniyle adalimumab tedavisi kesilerek etanercept 25 mg/haftada 2 enjeksiyon tedavisi başlandı. Yaklaşık 1 yıldır bu şekilde takip edilen hastanın ağrılarının devam etmesi nedeniyle son bir aydır etanercept tedavisini bıraktığını ve sadece NSAID aldığı belirlendi. Hastanın yapılan muayenesinde Visual Analog Skala (VAS) ile ağrışiddeti 8 ve BASDAİ Skoru 6,39 idi. Mevcut bel ağrısı nedeniyle çekilen sakroiliakMR'da solda aktif kemik iliği ödemi tespit edildi. Sakroiliak ekleme steroid enjeksiyonu yapılması için Algoloji Kliniğinden konsültasyon istendi. Hastaya enjeksiyon uygulaması ile ilgili bilgi verilip, onamı alındı.

Hasta prone pozisyonunda yatırıldı. Skopi eşliğinde, hasta güvenliğide dikkate alınarak, asepsi-antisepsi kurallarına uygun olarak, 22 gaugespinal iğne ile sol sakroiliak eklemin distal kısmından girildi. Kontrast madde verilerek anterior ve posterior sakroiliak ekleme kontrast maddenin dağılımı gözlendikten sonra 40mg triamsinolon asetonid eklem içine uygulandı. Akut dönemde de ağrısı gerileyen hastanın girişimden 1 ay sonraki kontrolünde VAS ile ağrışiddeti2 ve BASDAİ Skoru 2,7 olarak hesaplandı.

TARTIŞMA

Ankilozanspondilit hastalığının tedavisinde günümüzde anti-TNF ajanların piyasaya sürülmesiyle yeni bir çığır açılmıştır.NSAID'lere dirençli axial hastalıkta anti-TNF ajanlar ASAS 2010 tedavi önerilerinde ikinci basamak tedavide yerini almıştır. NICE yanıt kriterlerine göre Anti-TNF tedaviye yeterli yanıt gösteren hasta oranı% 48 -57 civarında olupyanıtsız hastalarda başka bir anti-TNF ajana geçmek dışında medikal tedavi seçeneği yoktur. Periferik eklem tutuluşunda lokal kortikosteroid enjeksiyonları klinisyenlerin elini güçlendiren kabul görmüş tedavi seçenekleri olmakla beraber Axial hastalıkta lokal enjeksiyonlar üzerine yapılmış geniş randomize çalışmalar bulunmamaktadır.

Literatürde Ankilozan Spondilitli hastalarda yapılmış sakroiliak eklem enjeksiyonunu bildiren az sayıda çalışma vardır.Maugars ve ark. NSAID yanıtsız 10 hastanın 13 sakroiliak ekleminin dahil edildiği bir çalışmada çift kör olarak bir gruba steroid bir gruba plasebo enjeksiyonu yapmışlardır. Her iki gruptada enjeksiyon iyi tolere edilmiştir. Plasebo grubunda NSAID ve diğer tedavileri kullanım oranı %14 azalırken steroid enjeksiyonu yapılan grupta bu oran %50'yi bulmuştur. Birinci ay sonu yapılan değerlendirilmede steroid enjeksiyonu yapılan gruptaki hastaların %85,7 'si enjeksiyon yanıtınıçok iyi veya iyi olarak tanımlamışlardır. Karabacakoğlu ve arkadaşları ise yaptıklarıçalışmada NSAID yanıtsız 17 Ankilozan spondilitli hastanın 22 sakroiliak eklemine steroid enjeksiyonu yapmış ve birinci ay sonunda %90,9 oranında iyi sonuç elde etmişlerdir. Bu çalışmada enjeksiyon yapılan hastaların 15'inde klinik cevap ilk 2 gün içinde başlamış, 2 hastada ise 3 haftaya yayılan bir süreçte ortaya çıkmıştır. Cui ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada ise intra artiküler etanercept uygulamasıyla Ankilozan spondilitli hastallarda BASDAI skorunda belirgin iyileşme gözlenmiştir. Aynı çalışmada gözlemlenen kemik iliği ödemi bulgularında belirgin iyileşme lokal tedavinin etkinliğini destekleyen objektif bir bulgu olarak göze çarpmaktadır

Bizim vakamız lokal enjeksiyonun etkili ve iyi tolere edildiği bir vaka olup bu durum literatürle benzerlik göstermektedir. Yine sunduğumuz olguda enjeksiyon sonrası hemen klinik cevap alınmış ve uygulamanın etkinliği 1 ay sonunda halen devam etmiştir. Bu yönüyle Karabacakoğlu ve ark. yayınıyla benzerlik göstermektedir.

Bizim vakamızı mevcut literatürden ayrı kılan yönü anti-TNF dirençli bir olgu olmasıdır. Öyleki sunulan bu olgu iki ayrı anti-TNF ajana dirençli olup daha önce böyle bir olguda yayınlanmış lokal sakroiliak eklem enjeksiyonu yanıtını gösteren bir çalışma yoktur.

Axial tutulumlu Ankilozan Spondilitte dirençli vakalarda sakroiliak eklem enjeksiyonları güvenli ve etkili bir seçenek olabilir.Bu etkinlik anti-TNF dirençli vakalarda da beklenebilir

bir durumdur. Sakroiliak eklem enjeksiyonu, deneyimli ellerde yada merkezlerde axial hastalıktaki kısıtlı sayıdaki tedavi seçeneğine iyi bir alternatif olarak görülmektedir. Literatür ve vakamız incelendiğinde, mevcut bulgular; daha geniş sayıda hasta ile yapılacak çalışmalar için cesaret vericidir.

NEFROLOJİ PRATİĞİNDE İDRAR SEDİMENTİ İNCELENMESİNİN TANI VE TAKİPTEKİ ÖNEMİ

Doç. Dr. Zehra EREN
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Tıp Fakültesi, zehra.eren@alanya.edu.tr

ÖZET

İdrarın mikroskop ile incelenmeye başlanması 1800 yıllara dayanmaktadır. İdrar sedimenti incelemesi en başarılı noktasına Thomas Addis'in (1881-1949) çalışmaları sonucunda ulaşılmıştır. Teknik gelişmeler neticesinde, Faz kontrast mikroskopisi ile idrardaki hücrelerin daha kolay görülebilmesi sağlanmıştır. Kliniğimizde Faz kontrast mikroskop (Leica D1000, Wetzlar Germany) yapılan idrar sedimenti bulguları (hücresel elemanlar, silendirler, kristaller) değerlendirmeye alındı. Yağlı, hyalin, granüler silendir ağırlıklı, yağ damlacıkları içeren idrar örneği Nefrotik sediment; çok sayıda eritrosit, değişken sayıda polimorf nüveli lökositler ve tübüler hücreler, eritrosit/hemoglobin silendirleri olan örnek Nefritik sediment; az sayıda lökosit ve eritrosit ile birlikte değişken miktarda silendir ile karakterize idrar ise Minimal idrar anormallikleri gösteren idrar sedimenti olarak değerlendirildi. 490 kadın, 351 erkek, toplam 841 hastanın 1036 idrar örneği incelendi. Ortalama yaş kadınlarda 45.29±12.29, erkeklerde 47.06±18.40 idi. Tam idrar tetkikinde hematüri görülmesi üzerine yapılan 540 incelemenin 372'da (%69.1) izomorfik karakterde, 86'da(%14.0) ise dismorfik karakterde eritrositler, 112'de (%21.3) ise eritrosit ve kristaller tespit edildi. Tam idrar tetkikinde hematüri ve proteinüri olan 358 idrar örneğinin 118'de (%33.4) nefrotik sediment, 86'de (%23.6) nefritik sediment, 154'de ise (%43.2) minör idrar anormallikleri görüldü. Bakteri ve lökosit içeren idrar sedimenti 138 örneğin (%15) özelliği olarak tespit edildi. Klinik ve diğer laboratuvar bulgular ile idrar sedimenti bulguları arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif bir korelasyon olduğu belirlendi (nefrotik sediment için $r=0.678$, $p<0.01$; nefritik sediment için $r=0.558$,$p<0.01$). İdrar sedimenti incelemesi, böbrek parenkim ve idrar yolları hastalıklarının tanısında ve takibinde değerli bir yöntemdir. Hematüri etyolojisinin belirlenmesinde, glomerüler hastalık aktivitesinin değerlendirilmesinde, primer hastalığa eklenen komplikasyon ve diğer durumların tespit edilmesinde nefroloğa son derece yardımcı olan, kolay uygulanabilen, ucuz ve tekrarlanabilen bir incelemedir.

Anahtar kelimeler: nefroloji, idrar sedimenti, nefrotik sendrom, nefritik sendrrom

EFFECTS OF B12 ON LIPID PEROXIDATION AND ANTIOXIDANT ENZYMES DURING ISCHEMIA/REPERFUSION

Mustafa NİSARİ
Department of Nutrition and Dietetics, Nuh Naci Yazgan University

ABSTRACT

Objectives: Free radicals cause pathophysiological tissue changes during ischemia reperfusion. In this study, we aimed the effects of B12 in experimental left renal ischemia-reperfüsion injury in rats biochemically.

Methods: We used 28 male wistar albino rat in this research.The animals were randomly divided into 4 groups. Each experimental group was consisted of seven animals. Control Group (C):They were fed with only standard rat diet and tap water.Any drug injections or ischemia reperfusion was not performed to animals.B12 Group:100 µg/kg B12 was administered intraperitoneally 30 min prior to ischemia and immediately before the reperfusion period. Ischemia/Reperfusion Group (I/R):Rats were subjected to 45 min of renal pedicle occlusion followed by 24 hours reperfusion. B12+Ishemia/Reperfusion Group (B12+I/R): 100µg/kg B12 was administered 30 min prior to ischemia and immediately before the reperfusion period.Rats were subjected to 45 min of renal pedicle occlusion followed by 24 hours reperfusion.

Results: MDA levels found to be significantly increased in I/R group ($p<0.05$). MDA levels were found to be significantly decreased in I/R+B12 group compared with control group ($p<0.05$) but increased in B12+I/R group compared with I/R. SOD and GST activities were found to be significantly decreased in I/R group ($p<0.05$) but SOD and GST activities were similar to control group.

Conclusion: These results show that treatment with B12 may prevent the kidney damages due to ischaemia result in increasing oxidant stres peroxidation damages further.

Keywords: B12, ischemia, reperfusion

B12'NİN İSKEMİ / REPERFÜZYON SIRASINDA LİPİD PEROKSİDASYON VE ANTİOKSİDAN ENZİMLER ÜZERİNE ETKİLERİ

Amaç: Serbest radikaller, iskemi reperfüzyonunda patofizyolojik doku değişikliklerine neden olur. Bu çalışmada, sıçanlarda biyokimyasal olarak deneysel sol renal iskemi-reperfüzyon hasarında B12 etkileri araştırıldı.

Yöntem: Bu çalışmada 28 dişi Wistar albino sıçan kullanıldı. Hayvanlar rastgele 4 gruba ayrıldı. Her deney grubu yedi hayvandan oluşuyordu. Kontrol grubu (C): Sadece standart rat diyet ve musluk suyu ile beslendi. Hayvanlara herhangi bir ilaç enjeksiyonu ya da iskemi reperfüzyonu yapılmadı. B12 Grubu (B12): 100 µg/kg folik asit iskemiden 30 dakika önce intraperitoneal olarak verildi. İskemi/Reperfüzyon Grubu (I/R): Sıçanlar, 45 dakikalık iskemiye maruz bırakıldıktan sonra 24 saat reperfüzyona tabi tutuldu. B12+iskemi/ Reperfüzyon Grubu (B12+I/R): 100 µg/kg B12 iskemiden 30 dakika önce uygulandı. Sıçanlar, 45 dakika iskemiden sonra 24 saat reperfüzyona tabi tutuldu.

Bulgular: MDA düzeylerinin I/R grubunda anlamlı derecede arttığı saptandı ($p < 0.05$). MDA düzeylerinin I/R-B12 grubunda kontrol grubuna göre anlamlı derecede azaldığı ($p < 0.05$), ancak B12+I/R grubunda I/R ile karşılaştırıldığında artmış olduğu görüldü. SOD ve GST aktivitelerinin I/R grubunda anlamlı olarak azaldığı ($p < 0.05$), SOD ve GST aktivitelerinin kontrol grubuna benzer olduğu bulundu.

Sonuç: Bu sonuçlar, B12 ile tedavinin iskemi sonucunda böbrekte artan oksidatif stresin oluşturduğu hasarı önleyebileceğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: B12, iskemi, reperfüzyon

DERİN ÖĞRENME YÖNTEMLERİYLE TIBBİ GÖRÜNTÜLERDEN KANSERLİ HÜCRE SEGMENTASYONU

Prof. Dr. Bülent BAYRAM
Yıldız Teknik Üniversitesi, bulentbayram65@gmail.com

Onur Can BAYRAK
Yıldız Teknik Üniversitesi, onurcbayrak@gmail.com

ÖZET

Kanser, dünya üzerinde en çok ölüme neden olan hastalıklardan biridir. Bu hastalığa karşı yapılan savaşın etkili olabilmesi için erken teşhis büyük bir önem arz etmektedir. Kanser vakalarının gün geçtikçe artması, beraberinde bazı problemleri de getirmektedir. Bu problemlerden biri; radyolog hekimin tecrübesine, yorgunluk durumuna vb. nedenlere bağlı olan yanlış teşhis ve tanıdır. Bu problem; pek çok insanın yanlış tedaviye yönlendirilmesine, maddi ve manevi kayıplara sebep olmaktadır. Derin öğrenme alanında yapılan araştırmaların artmasıyla birlikte pek çok alanda insan kaynaklı hataların azaldığı gözlemlenmiştir. Sunulan çalışmada, TCIA (The Cancer Imaging Archive)'a ait olan DDSM (Digital Database for Screening Mammography) açık kaynaklı veri setinden 1000 vakaya ait mamografi görüntüsü U-NET derin öğrenme mimarisinde eğitime tabi tutularak, U-NET mimarisinin mamografi görüntülerindeki kanserli hücrelerin tespitinin performansı incelenmiştir. Eğitim sonunda elde edilen test doğruluğu %85 olarak bulunmuştur. Eğitimde kullanılan veri sayısının artması durumunda test doğruluğunun artacağı öngörülmekte olup, U-NET derin öğrenme mimarisinin tıbbi görüntülerden kanserli hücre segmentasyonunda kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: derin öğrenme, mamografi, segmentasyon

ULUSLARARASI DÜZEYDE FABRİKA KURULUŞ YERİ SEÇİMİNE YÖNELİK BİR YAKLAŞIM

Emir ÜSTÜNER
Yıldız Teknik Üniversitesi , emirustuner@hotmail.com

Prof. Dr. Nihan ÇETİN DEMİREL

ÖZET

Fabrika yeri seçimi üretim yapan her şirket için önemli bir stratejik karardır. Özellikle küreselleşme ile birlikte dünyanın herhangi bir yerine yatırım yapmak daha da kolaylaşmıştır. Bu sayede yer seçimi konusu daha da önemli bir karar haline gelmiştir.

Yer seçimi kararının sonuçları uzun vadede ciddi etkiler göstermektedir. Kararı etkileyen ise birçok faktör ve değişken vardır. Şirketlerin faaliyet gösterdikleri sektörlere göre optimum sonuçlar değişkenlik gösterir.

Tesis ve fabrika yeri seçimi konusunda zaman içinde birçok çalışma yapılmıştır. Teknolojinin sürekli gelişmesi ve küreselleşmenin de etkisi ile çalışmaların boyutu devamlı olarak genişlemek durumunda kalmaktadır ve türlü araştırma konuları ortaya çıkmaktadır.

Bu tez çalışmasında uluslararası tesis yeri seçme problemi konusunda akademik ve endüstri literatüründeki son gelişmeler incelenmiş ve uluslararası tesis yeri seçiminde en çok kullanılan özellikler belirlenmiştir. Ayrıca kümeleme analizi yöntemini kullanarak izlenen metodoloji, kendi sektöründe lider olan ve uluslararası faaliyet gösteren bir firmanın yardımları ile anket çalışması da dahil olmak üzere sayısal bir örnek ile ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fabrika kuruluş yeri seçimi, tesis yeri seçimi, kümeleme analizi

6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU KAPSAMINDA İSTİHDAM EDİLEN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UZMANLARININ İŞ TATMİNLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

İsmail AKŞİT
Iğdır Üniversitesi, ismailaksit.isak@gmail.com

Hasan Selçuk SELEK
Hasan Kalyoncu Üniversitesi, hsselek@hku.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma çerçevesinde, Dünya' da en önemli hizmet sektörleri arasında yer alan ve çalışanların güvenliğini önemseyen, İş Sağlığı ve Güvenliği sektörünün emektarlarından olan iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının iş tatmin düzeylerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Kısıtlı zaman ve maddi imkânlar nedeniyle çalışma internet üzerinden (WebSurvey) yapılmıştır. Mesleki tatmin ölçeği kapsamında değerlendirilen bu çalışma; çalışanların iş yerlerinden ve çalışma şartlarından memnun olup olmadıkları veya hangi durumlardan memnun hangilerinden memnun olmadıkları araştırılmış ve bu kapsamda çözüm önerilerinde bulunulmuştur. Çalışma internet ortamında yapılıp iki yüz iş sağlığı ve güvenliği uzmanı üzerinde gönüllük esasına dayalı olarak yapılmıştır. Yapılan bu araştırmanın evrenini sosyal medyada bulunan bazı kamu ve özel sektör kurum / kuruluşlarında çalışan iş sağlığı ve güvenliği uzmanları oluşturmaktadır. Yaklaşık toplam üç bin kişilik sosyal medya grubu üzerinde yapılan ankete iki yüz iki kişi katılmıştır. Ankete internet üzerinden (WebSurvey) katılım sağlayanların %25' i kadın, %75' i erkek olduğu, en yüksek yaş aralığı % 33,5 ile 32-38 yaş aralığındakilerin olduğu, en yüksek öğrenim durumunun % 46,5 ile lisans mezunu olduğu, çalışma kurumu bakımından %89,4 ile en çok özel olduğu, en fazla katılım sağlayan katılımcıların maaş aralığının %38,6 ile 4.000 tl/üzeri olduğu ve tehlike sınıfına uygun olarak en fazla katılım sağlayanın C sınıfı İş Sağlığı ve Güvenliği uzman grubu olduğu saptanmıştır. Katılım sağlayanlardan anketi eksik dolduran on kişinin anketi iptal edilmiş olup anket verileri yüz doksan iki kişi üzerinden değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Bu yüzden anket verileri yüz doksan iki kişi ile sınırlı tutulmuştur. Araştırma betimsel tarama ve nedensel karşılaştırma modelleri baz alınarak yapılmış ve on bir soruluk bir anket üzerinde uygulanmıştır. Katılımcıların tamamı gönüllülük esasına dayalı olarak random (tesadüfi) olarak tercih edilmiştir. Bu veri analizi sürecinde elde edilen veriler excel' e aktarılarak gerekli sadeleştirmeler yapıldıktan sonra SPSS istatistik programına işlenmiştir. Sonuç olarak tüm Dünya'da olduğu gibi Türkiye'de de çalışma ortamlarında sağlıklı ve güvenlikli bir ortam oluşturma yolunda önemli adımlar atılmıştır. Bu çerçevede atılan adımlara rehberlik/danışmanlık edecek olan ve sektörün klavuzları olarak nitelendirilen iş sağlığı ve güvenliği uzmanları görevlendirilmiştir. Bu sektörün mimarları olan uzmanların da yeri geldiğinde çalışan olduğu unutulabiliyor. Haklarına sahip çıkamayan sektör çalışanlarının rehberlik ettiği çalışanlara kayda değer bir fayda sunamayacağı söylenebilir. Bu sebeple iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının görev ve sorumluluklarını hakkıyla icra edebilmesi için çalışma koşullarını iyileştirecek nitelikte önerilerde bulunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı, İş Güvenlik Uzmanı, İş Memnuniyeti, SPSS.

A RESEARCH ON JOB SATISFACTION OF OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY EXPERTS WHO ARE EMPLOYED UNDER THE LAW OF OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY

ABSTRACT

Within the framework of this study, it is aimed to measure the job satisfaction levels of occupational health and safety experts who are among the most important service sectors in the world and who care about the safety of employees and who are the veterans of the Occupational Health and Safety sector. Due to limited time and financial means, the study was conducted over the Internet (WebSurvey). This study evaluated within the scope of professional satisfaction scale; employees were not satisfied with their workplace and working conditions, or which ones were not satisfied with the conditions were investigated and suggestions were made in this context. The study was conducted on the basis of volunteerism on two hundred occupational health and safety experts. The population of this research consists of occupational health and safety experts working in some public and private sector institutions / organizations in social media. Two hundred two people participated in the survey conducted on a total of three thousand social media groups. 25% of the participants who participated in the survey (WebSurvey) were women, 75% of them were men, the highest age range was 33,5% between the ages of 32-38, and the highest level of education was 46,5%. It was found that the highest level of salary was 38.6% and 4.000 TL / higher for the participants with the highest participation rate with 89.4% of the working institution. The questionnaires of ten participants who filled out the questionnaire were canceled and the survey data were evaluated on one hundred ninety two persons. Therefore, survey data was limited to one hundred and ninety two people. The research was based on descriptive screening and causal comparison models and applied on a questionnaire with eleven questions. All of the participants were randomly selected on a voluntary basis. The data obtained in this data analysis process were transferred to excel and the necessary simplifications were made and then SPSS was recorded in the statistical program. As a result, important steps towards creating an environment healthy and safe working environment in Turkey as well as all over the world were laid. In this framework, occupational health and safety experts who are guiding / advising the steps taken and who are considered as the guides of the sector have been assigned. Experts who are architects of this sector can also be forgotten when it comes to working. It can be said that sector employees who cannot claim their rights can not provide significant benefits to the employees they guide. For this reason, in order for the occupational health and safety experts to perform their duties and responsibilities with the right, suggestions are made to improve the working conditions.

Keywords: Occupational Health and Safety Expert, Job Security Specialist, Job Satisfaction, SPSS.

YÜKSEKTE ÇALIŞAN PERSONELLERİN FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ

İsmail AKŞİT
Iğdır Üniversitesi, ismailaksit.isak@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Bahri GÜR
Iğdır Üniversitesi , bahri.gur@igdir.edu.tr

ÖZET

İş sağlığı ve güvenliği bakımından yüksekte çalışma günümüzde hayati bir önem arz eden konu haline gelmiştir. Çalışanların sağlığını ve güvenliğini tehdit eden riskler tam anlamıyla iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşturulmasıyla aslında önlenebilir özelliktedir. Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği esas tutularak yapılan bu araştırmada yüksekte çalışma hususunda farkındalık oluşturmak ve bazı belirsizliklerin giderilmesi amacıyla saha çalışanlarına yüksekte çalışma eğitimi verilmiştir. Bu çalışmada, çalışma hayatında ölümlü ve yaralanmalı iş kazalarının en fazla meydana geldiği yüksekte çalışanlarda farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır. Eğitim sonrasında hem eğitimin değerlendirilmesi hem de saha çalışanları üzerinde farkındalık oluşturacak nitelikte üç düzeyli cevap kategorisine sahip 50 soruluk anket hazırlanmıştır. 125 çalışan üzerinde toplu ve yüz yüze olarak gerçekleştirilen anket verileri Statistical Package For Social Science (SPSS) programına aktarılarak analiz edilmiştir. Gönüllük esasına dayalı olarak yapılan anket Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinin EK-4 kısmında yer alan Yüksekte Çalışma başlığının birinci maddesindeki "Seviye farkı bulunan ve düşme sonucu yaralanma ihtimalinin oluşabileceği her türlü alanda yapılan çalışma; yüksekte çalışma olarak kabul edilir." tanıma uygun olarak yapılmıştır. Bu nedenle yüksekte çalışma adı altında yapılan ankete az da olsa kadınlar da katılım sağlamıştır. Katılım sağlayan kadınların meslekleri gereği (mimar, mühendis, temizlikçi, … vb.) eğitime tabi tutularak ankete katılımları sağlamışlardır. Bu çalışmada yaralanmalı ve ölümlü iş kazalarının sayısının azaltılması için gerekli olan farkındalığın oluşturulması hedeflenmiştir. Araştırma sadece eğitime tabi tutulan ve denetim yapılan alanlar ile sınırlı tutulmuştur. Yöntem olarak uygulanan anket verileri istatistik veri analizinde ölçeğin geçerlilik ve tutarlılığı Cronbach Alfa katsayısı ile incelenmiştir. Veriler parametrik ve parametrik olmayan test yöntemleriyle analiz edilmek üzere tablolar halinde incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Sonuç olarak çalışma dünyası insan sağlığına ve güvenliğine önem veren bir alt yapıya sahip olması gerekmektedir. Her ne kadar Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği çalışan sağılığını koruma hususunun altını çizse de çalışan eğitimlerinin ve kişisel koruyucu donanımların hangi düzeyde zorunlu tutulması gerektiğine bir açıklık getirilmelidir. İlgili Bakanlık(lar) bu hususta gerekli olan kanuni düzenlemeleri ivedilikle yerine getirmelidir. Büyük değeri olan şeyler, ucuza mal olmayacağı için iş sağlığı ve güvenliği kültürünün sağlanması için de çalışan, işveren ve devlet üçlü çarkının sistematik bir şekilde hareket etmesi gerekir.

Anahtar Kelimeler: Yüksekte Çalışma, SPSS, İş Sağlığı ve Güvenliği Kültürü.

INVESTIGATION OF THE AWARENESS OF PERSONNEL WORKING AT HIGH

SUMMARY

Working at the highest level in terms of occupational health and safety has become a vital issue today. In this study, which is based on Occupational Health and Safety Regulation in Construction Works, field workers were given working training in height in order to raise awareness about working at height and to eliminate some uncertainties. In this study, it is aimed to raise awareness of the highest number of fatal and injured work accidents in working life. After the training, a 50-item questionnaire with three levels of answer category was prepared. The questionnaire data, which were conducted on 125 employees, were analyzed and analyzed by using the Statistical Package for Social Science (SPSS) program. Voluntary work carried out on the basis of the Work on Occupational Health and Safety in Construction Works in Annex 4 of the Work in the title of the first item birinci Level difference and fall in the possibility of injury as a result of any work done in the field; it is considered as working at height. For this reason, women participated in the survey conducted under the name of height. Due to their professions (architects, engineers, cleaners, etc.), women who participated in the training were trained and provided participation in the survey. In this study, it is aimed to create awareness which is necessary to reduce the number of injured and fatal accidents. The study was limited to areas that were only subject to training and inspection. The validity and consistency of the scale were analyzed with Cronbach Alpha coefficient. Data were analyzed and interpreted in order to be analyzed by parametric and nonparametric test methods.

As a result, the working world should have an infrastructure that gives importance to human health and safety. Although the Occupational Health and Safety Regulation on Construction Affairs underlines the issue of protecting employee health, it should be clarified at what level the employee training and personal protective equipment should be mandatory. The relevant Ministry (s) shall promptly fulfill the statutory regulations required in this respect. As things with great value do not cost cheaply, the employer and the state triple wheel must work in a systematic way to ensure occupational health and safety culture.

Key Words: Working at Height, SPSS, Occupational Health and Safety Culture.

METAL ÜRETİM SEKTÖRLERİNDE FAALİYET GÖSTEREN FİRMALARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DONANIMLARININ ARAŞTIRILMASI

Sefa Enes KILIÇ,
Murathan KALENDER,
Prof.Dr. Yahya BOZKURT
Marmara Üniversitesi, sefaeneskilic@outlook.com,
murathankalender@hotmail.com, ybozkurt@marmara.edu.tr

ÖZET

Türkiye'de ve dünyada metal sektörü, çalışma şartları bakımından en riskli sektörlerdendir. Gelişen teknolojiye bağlı olarak, üretim yöntemlerinin artmasıyla iş sağlığı ve güvenliği sorunları giderek artmaya başlamıştır. İşyerlerindeki çalışma ortamı, üretim süreçlerinin yetersiz ve olumsuz şartları, çalışanların sağlıklı yaşama ve çalışma hakkını tehdit etmektedir. Metal sektörü; demir çelik, döküm, otomotiv, beyaz eşya, savunma sanayi, otomotiv yedek parça üretimi gibi çeşitli imalatların yoğun olarak yapıldığı bir sektördür. Bu sektörde yer alan işyerleri, faaliyetleri bakımından tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer almakta olup, Türkiye'de iş kazası sayısı, kaza sıklık oranı, ölüm ve yaralanma oranları açısından maden ve inşaat ile beraber ilk sıralarda yer almaktadır.

Çalışanların yaşadıkları çevre ve çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliği konusu üzerinde önemle durulmalı, çalışan ve işverenin iş güvenliği kapsamında bilgilendirilmesi sağlanarak iş güvenliği kültürü oluşturulmalıdır. Güvenli çalışma ortamının sağlanması, sağlık ve refahının korunması ve geliştirilmesi, üretimin kalitesini, sürekliliğini ve verimliliğini olumlu bir şekilde etkileyip yaşanan olumsuzlukları da azaltacaktır.

Bu çalışmada, metal üretim sektöründe faaliyet gösteren firmaların iş sağlığı ve güvenliği etkililiğine ilişkin durum belirlenmesini amaçlanmıştır. Araştırmaya İkitelli Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren ve yansız örneklem yöntemi ile seçilen yaklaşık 50 firma katılmıştır. Firmaların konuya ilişkin durumları anketle belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş sağlığı ve güvenliği, üretim, metal sektörü, güvenlik kültürü.

FARKLI MALZEMELERDEN OLUŞAN SANDVİÇ LEVHALARIN SÜRTÜNME KARIŞTIRMA NOKTA KAYNAĞIYLA BİRLEŞTİRİLMESİ

Sefa Enes KILIÇ,
Murathan KALENDER,
Prof.Dr. Yahya BOZKURT
Marmara Üniversitesi, sefaeneskilic@outlook.com,
murathankalender@hotmail.com, ybozkurt@marmara.edu.tr

ÖZET

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte kaynak yöntemleri de gelişme göstermiştir. Son geliştirilen kaynak yöntemlerinden katı faz kaynağı olan sürtünme karıştırma nokta kaynağının (SKNK) endüstride kullanımı oldukça yaygındır. SKNK ile çelik, alüminyum, bakır, nikel, titanyum, polietilen vb. malzemelerin birleştirilmesi yapılabilmektedir. Endüstride üretilen ürünlerin üzerinde çok sayıda nokta kaynaklı birleştirmeler vardır. Klasik ergitme kaynak yöntemlerinde oluşan sıcaklığa bağlı olarak kaynak bölgesinde gözenek, sıcak çatlak, yüksek ısı girdisi nedeniyle çarpılma ve kimyasal element kaybı gibi problemler meydana gelmektedir. SKNK' da bu hatalar elimine edildiğinden dolayı otomotiv, elektronik ve havacılık endüstrisinde farklı malzemelerin birleştirme işlemlerinde kullanılmaktadır. Yöntem ile hem aynı cins hem de farklı malzeme kombinasyonlarında kaynak yapmak mümkündür.

Bu çalışmada, farklı malzemelerden oluşan sandviç (en az 3 katmanlı) levhaların SKNK ile birleştirilmesinde kaynak parametrelerinin etkileri literatür kapsamında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürtünme karıştırma nokta kaynağı, sandviç levhalar, kaynak parametreleri.

SÜRTÜNME KARIŞTIRMA NOKTA KAYNAĞI PROSES PARAMETRELERİNİN MİKROYAPI VE MEKANİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNDE ETKİSİ

Mümin KIRMAN
Marmara Üniversitesi, kirmanmumin@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Nurettin AKÇAKALE
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, nurettin_akcakale@hotmail.com

Prof. Dr. H.Özkan GÜLSOY
Marmara Üniversitesi, ogulsoy@marmara.edu.tr

Prof. Dr. Yahya BOZKURT
Marmara Üniversitesi, ybozkurt@marmara.edu.tr

Özet: Sürtünme Karıştırma Nokta Kaynak (SKNK) yöntemi, Sürtünme Karıştırma Kaynağı (SKK) yönteminden türetilmiş olup, çevre dostu ve verimli bir süreç özelliği ile öne çıkarak otomotiv, havacılık ve çeşitli endüstri kollarında dikkat çeken bir kaynak yöntemi olmuştur. SKNK farklı malzemelerin birleştirilmesinde başarıyla kullanılmıştır. Bu çalışmada, alüminyum, bakır, çelik ve magnezyum alaşımları gibi diğer malzemeler üzerinde uygulanan SKNK bağlantısında, proses parametrelerinin (takım dönme hızı, takım dalma derinliği, dalma süresi ve takım geometrisi gibi) ana malzeme ve bağlantı bölgesinin mekanik özellikleri üzerindeki etkisi literatür ışığı altında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürtünme Karıştırma Nokta Kaynağı, Kaynak Parametresi, Alüminyum, Çelik, Bakır, Magnezyum.

EFFECT OF PROCESS PARAMETERS ON MICROSTRUCTURE AND MECHANICAL PROPERTIES OF FRICTION STIR SPOT WELDING

Abstract: Friction Stir Spot Welding (FSSW) process is derived from friction stir welding (FSW) process, and stands out with an environmentally friendly and efficient process feature and has recently become a remarkable welding method in automotive, aerospace and various industries. FSSW has been successfully used to join dissimilar materials. In this review, FSSW studies and process parameters (tool rotational speed, tool penetration depth, dwell time, tool geometry/profile, etc.) are briefly summarised in terms of the evolving mechanical properties and microstructure between aluminum alloys and other materials such as steel, copper and magnesium.

Keywords: Friction Stir Spot Welding, Welding Parameters, Aluminum, Steel, Copper Magnesium.

IĞDIR İLİNDE YONCA ÜRETİMİ ve EKONOMİK ÖNEMİ

Doç. Dr. Köksal KARADAŞ
Iğdır Üniversitesi, kkaradas2002@gmail.com

Eyup AKSOY
eyak27@hotmail.com

ÖZET

Farklı çevre koşullarına ve geniş alanlara kolaylıkla uyum sağlayabilen yonca besin kalitesi, yüksek verim ve adaptasyon özelliğinden dolayı Dünyanın birçok bölgesinde yetiştirilen önemli yem bir yem bitkisidir. Yonca mineral madde ve vitamin bakımından oldukça zengin olup kaba yem olarak hayvan besleme, tıp alanında kullanılma ve polen kaynağı olması bakımından oldukça önemlidir. Dünyaya 35 milyon hektarlık alanda 255 milyon ton yoncanın başlıca üreticileri ABD, Batı Avrupa ve Arjantin dir. Dekara yonca verimi Türkiye'de 2675 kg olup Dünya yonca veriminin (729 kg/da) yaklaşık dört katıdır. Son 10 yılda Türkiye yonca üretim miktarında %934'lük ve veriminde ise %735'lik artış gözlenmiştir. Bu çalışmada Iğdır ilinde 2004-2017 yılları arasında yonca üretim miktarı ve verim düzeyindeki değişmeler ile yoncanın il ekonomisine katkı durumu incelenmiştir. 2017 yılı Türkiye yonca üretiminin % 10.44'ü Iğdır'da üretilmiştir. 2017 yılı Iğdır yonca verimi 2004 yılına göre %67 artarak 3192 kg/da dan 5350 kg/da'a, üretim miktarı ise %751 artarak 215251 tondan 1833100 tona çıkmıştır. Son 13 yılda yonca verim ve üretim miktarı Iğdır'da önemli oranda artış göstermiştir. Iğdır'da yonca üretiminin %58'2 si (1067500 ton) Aralık ilçesinde yapılırken %23.7'si (435000 ton) Merkez ilçede, %15.5'i (283800 ton) Karakoyunlu ilçesinde ve %2.6'si ise Tuzluca İlçesinde yapılmıştır. 2010 yılında ton fiyatı 181 $ dan 66015587 $ değerinde yonca üretilirken 2017 yılında üretilen yoncanın değeri 3 kat artarak tonu 145 $ dan 265799500 $ değerinde yonca üretimi yapılmıştır. Iğdır İlinde daha fazla alanda yonca ekiminin yapılmasına yönelik tedbirlerin alınması ve gerekirse dekara yonca desteğinin artırılması bölge ekonomisine ve yonca üreticisine daha fazla kazanç sağlanması bakımından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yonca, Ekonomik Önem, Üretim, Iğdır

IĞDIR İLİNDE MISIR SİLAJI ÜRETİMİ ve EKONOMİK ÖNEMİ

Doç. Dr. Köksal KARADAŞ
Iğdır Üniversitesi, kkaradas2002@gmail.com

Eyup AKSOY
eyak27@hotmail.com

ÖZET

Dünyada en ekonomik ve en yaygın olarak üretilebilen mısır silajı, yeterli şeker içerdiğinden koruyucu madde kullanmaya gerek duyulmayan, birim alandan en fazla hazım olunabilir besin maddesi sağlayan, lezzetli ve beslenme değeri yüksek olup, yerinde uzun süre saklanabilen ve kış mevsiminde taze ve sulu yem olarak tüketilebilen ideal bir kaba yem kaynağı olup her işletmede ucuz bir maliyetle ve kolaylıkla üretilebilmektedir. 2017 yılında Türkiye'de 4745905 dekar alanda 23152841 ton mısır silajı elde edilmiş olup verim 4885 kg/da iken aynı yıl Iğdır İli mısır silajı ekim alanı 52743 dekar, üretim miktarı 241786 ton olup verim düzeyi ise 4673 kg/da'dır. İklim ve toprak özellikleri bakımından mısır silajı tarımına elverişli olan Iğdır ilinde 2017 yılında Türkiye mısır silajı üretiminin %1'i gerçekleşmiş olup mısır silajı verimi Türkiye ortalamasının altındadır. Türkiye mısır silajı üretim miktarı 2004-2017 yılları arasında yaklaşık 4 artarken aynı yıllar Iğdır İli mısır silajı üretim miktarı 67 kat artmıştır. 2017 yılında Iğdır'da üretilen mısır silajının %65'i (157500 ton) merkez ilçede, %29'u (70786 ton) Karakoyunlu İlçesinde, %4'ü (9000 ton) Aralık İlçesinde ve %2'si (4550 ton) Tuzluca İlçesinde üretilmiştir. Iğdır İlinde 2017 yılında üretilen mısır silajından il ekonomisine 20566239 $ katkı sağlanmış olup bu katkıda merkez ilçe en fazla paya sahiptir. Bölge hayvancılığının kaba yem ihtiyacının kolay ve ucuz bir şekilde karşılanabilmesi için bölgede daha fazla alanda mısır silajı üretimi yapılması gerekmektedir. İlgili bakanlık tarafından dekara mısır silajına yapılan destekleme miktarının artırılması, girdi desteğinin sağlanması ve ayrıca mısır silajı fiyatlarının yükseltilmesine yönelik tedbirlerin alınması artan üretimle birlikte bölge ekonomisine ürünün katkı oranını artırması bakımından önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Mısır Silajı, Üretim, Ekonomik önem, Iğdır

ANALYZING THE CREDIT RATINGS FROM A SPATIAL PERSPECTIVE

Dr. Gul Huyugüzel Kışla

Ege Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, gul.kisla@ege.edu.tr

ABSTRACT

Sovereign credit ratings are an assessment of the creditworthiness of a government's ability and widely used as an indicator of the sovereign risk in the literature. Many studies try to find the determinants of the credit ratings from economic, financial or political perspective. While many different econometric methods (like ordinary least square estimation, ordered response model sor ordered probit models) are used in these studies, ignoring the interdepedency between the countries can cause a major problem. This study will contribute to the related literature by applying spatial methods for the credit ratings. In contrast to the conventional models, spatial models consider the spillover effects between the countries. The aim of this study is therefore to analyze the determinants of the credit ratings by using spatial econometric models. For this reason, I focus on the credit ratings of the emerging markets in the period of 2004-2015. Preliminary results show that spatial autoregressive model (SAR) is appropriate in the selection of the models and macroeconomic variables such as current account balance, external debt, inflation rate are the important factors in explaining the credit ratings for the emerging markets. In addition, spatial dependency is found to be significant for these countries showing the evidence of contagion.

Keywords: Spatial econometrics, credit ratings, contagion.

LÜKS TÜKET MUTLU OL: LÜKS MARKA TÜKETİMİ-MUTLULUK ENDEKSİ İLİŞKİSİ

Öğr. Gör. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, incierdogan@gazi.edu.tr

Doç. Dr. Mehmet BAŞ
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, mbas@gazi.edu.tr

ÖZET

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de pozitif psikoloji ve mutlulukla ilgili çalışmalara yönelik artan bir ilgi göze çarpmaktadır. Özellikle 2000'li yıllardan sonra yoğun ilgi görmeye başlayan mutluluk kavramı, bireyin olumlu duyguları sık, olumsuz duyguları az yaşaması ve yaşamdan yüksek doyum alması olarak tanımlanır (Argyle vd., 1989; Diener, 1984). Buna göre mutluluk, bireyin kendi yaşamıyla ilgili bilişsel ve duyuşsal değerlendirmeleridir. Genel olarak bireyin, güven, neşe, umut ve sevinç gibi olumlu duyguları öfke, nefret, umutsuzluk, üzüntü, kaygı ya da korku gibi olumsuz duygulara göre daha sık yaşaması, aynı zamanda evlilik, iş ya da sağlık gibi yaşam alanlarından doyum alıyor yani memnuniyet duyuyor olması mutluluğun göstergesidir (Eryılmaz, 2011).

Tüketici davranışları, bireyin mal ve hizmetleri seçme, satın alma, kullanma ve elden çıkarmadaki kararları ve bunlarla ilgili faaliyetleri olarak tanımlanan, oldukça karmaşık dinamikleri içeren bir kavramdır (Odabaşı, 2002). Satın alma davranışlarını anlayabilmek için sayısız çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada, öncelikle tüketicilerin mutluluk düzeylerinin ölçülmesi amacıyla Demirci (2017) tarafından geliştirilen "Mutluluk Ölçeği"nden yararlanılmıştır. Tüketici davranışları boyutunda ise tüketicilerin, satın alma kararlarını belirli karar verme tarzlarına göre verdikleri varsayımına dayanan "Tüketici Tarzları Envanteri"nden faydalanılmıştır. Ölçeklerdeki ifadeler çalışmanın amacına uygun olarak düzenlenmiş ve Aralık 2018'de Ankara'da 200 kişi ile anket çalışması yapılmıştır. Tüketici Tarzları Envanteri'nin boyutlarından birisi olan Marka Odaklılık ile Mutluluk Endeksi sonuçları bulgular ışığında değerlendirilip karşılaştırılarak analiz edilmiş, Lüks Marka Tüketimi ve Mutluluk ilişkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarının özellikle son yıllarda oldukça popüler hale gelen mutluluk endeksi çalışmalarına da ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mutluluk Endeksi, Tüketici Davranışları, Lüks Marka Tüketimi, Marka.

CONSUME LUXURY BE HAPPY: LUXURY BRAND CONSUMPTION-HAPPINESS INDEX RELATIONSHIP

ABSTRACT

As in the rest of the world, there is an increasing interest in positive psychology and happiness studies in our country. Especially after the 2000s, the concept of happiness, which has started to attract great interest, is defined as the individual to live positive emotions frequently, to live negative feelings less frequently and have high life satisfaction (Argyle et al., 1989; Diener, 1984). Hence, happiness is the cognitive and affective evaluations of the individual about his or her life. In general, the individual to experience positive feelings such as confidence, joy, hope and pleasure more often than negative emotions such as anger, hatred, hopelessness,

sadness, anxiety or fear and at the same time, satisfaction with the living areas such as marriage, work or health is a sign of happiness (Eryilmaz, 2011).

Consumer behavior is a concept that includes very complex dynamics, defined as the decisions of the individual in choosing, buying, using and disposing of goods and services and their related activities (Odabaşı, 2002). Numerous studies have been carried out to understand purchasing behavior. In this study, the "Happiness Scale" developed by Demirci (2017) was used to measure the happiness levels of consumers. In the consumer behavior dimension, the "Consumer Styles Inventory" which is based on the assumption that the consumers make their purchasing decisions according to their specific decision-making style has been utilized. Expressions in the scales were arranged in accordance with the purpose of the study and a questionnaire was conducted in December 2018 in Ankara with 200 people. The results of Brand Orientation, which is one of the dimensions of the Consumer Styles Inventory, and Happiness Index were evaluated and analyzed in light of the findings, and the relationship between Luxury Brand Consumption and Happiness was tried to be put forward. It is thought that the results of the research will also shed light on the happiness index studies, which have become very popular in recent years.

Key Words: Happiness Index, Consumer Behavior, Luxury Brand Consumption, Brand.

YAŞAM DOYUMU VE HEDONİK TÜKETİM İLİŞKİSİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA

Öğr. Gör. Dr. İnci ERDOĞAN TARAKÇI
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, incierdogan@gazi.edu.tr

Doç. Dr. Mehmet BAŞ
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, mbas@gazi.edu.tr

ÖZET

Yaşam doyumu, öznel iyi oluşun bilişsel bir bileşenidir. Kişinin kendi yaşamıyla ilgili bilişsel yargılarını içerir (Diener, 1984). Öznel iyi oluş (subjective well-being), pozitif psikoloji literatüründe mutluluk olarak ifade dilmekte ve üç ayrı bileşenden oluşmaktadır. Bunlar; olumlu duygular, olumsuz duygular ve yaşam doyumudur. Buna göre olumlu ya da olumsuz duygular öznel iyi oluşun duygusal boyutunu oluşturmakta ve yaşam doyumu da bilişsel/yargısal boyutunu oluşturmaktadır. Bireyler, kendilerinin belirlemiş oldukları standartlar ile mevcut gidişatta ellerinde olanları karşılaştırarak yaşam doyumlarını değerlendirirler. Dolayısıyla yaşam doyumu, bilişsel ve yargısal bir sürece işaret etmekte ve bireylerin kendi seçtikleri ölçütlere göre yaşam kalitelerinin genel değerlendirmesi olarak tanımlanabilmektedir (Shin ve Johnson, 1978; Diener vd., 1985, Diener ve Suh, 1997).

"Hedonizm" yani hazcılık ise; hayatta tek iyi şeyin haz yani zevk olduğunu kabul eden, hayatın anlamını hazda bulan, duyusal değil duygusal olarak hissetmeyi ve acıdan kaçınmayı kapsayan bir görüştür. Hedonik tüketim de; tüketimin sadece somut faydadan ibaret olmadığı, kişinin tüketimi bir zevk olarak gördüğü ve bu zevki tatmin edebilmek için alışveriş yaptığı tüketim şeklidir.

Bu çalışmada, tüketicilerin yaşam doyumu düzeyleri ile Hedonik Tüketim alışkanlıkları arasındaki ilişkinin belirlenebilmesi amacıyla 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinde öğrenim gören 400 üniversite öğrencisine anket çalışması yapılmıştır. Öğrencilerin yaşam doyumu düzeylerini belirlemek amacıyla Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilen "Yaşam Doyumu Ölçeği"nden yararlanılmıştır. Hedonik tüketim alışkanlıklarının belirlenebilmesi amacıyla da, Karataş (2011) tarafından geliştirilen "Hedonik Tüketim Ölçeği"nden yararlanılmış ve bazı ifadeler çalışmaya uyarlanmıştır. Araştırma bulguları doğrultusunda sonuçlar tartışılmış ve yorumlanmıştır. Bulgular, tüketicilerin yaşam doyumu düzeylerinin Hedonik Tüketim alışkanlıkları üzerindeki etkisine işaret etmektedir. Araştırma sonuçlarının ileride bu alanda yapılacak çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Doyumu, Tüketici Davranışları, Hedonik Tüketim.

AN AMPIRICAL STUDY ON LIFE SATISFACTION AND HEDONIC CONSUMPTION RELATIONSHIP

ABSTRACT

Life satisfaction is a cognitive component of subjective well-being. It involves the cognitive judgments of one's own life (Diener, 1984). Subjective well-being is expressed as happiness in positive psychology literature and consists of three components. These; positive emotions, negative emotions and life satisfaction. Accordingly, positive or negative emotions constitute the emotional dimension of subjective well-being and life satisfaction constitutes the

cognitive / judgmental dimension. Individuals evaluate the life satisfaction by comparing the ones they have in their current situation with the standards they have determined. Hence, life satisfaction can be defined as a cognitive and judicial process and it can be defined as a general evaluation of quality of life according to the criteria of the individual (Shin and Johnson, 1978; Diener et al., 1985, Diener and Suh, 1997).

Hedonism is a concept that accepts; the only good thing in life is the pleasure, the meaning of life is pleasure and involves feeling emotionally rather than sensory and avoiding pain. Hedonic consumption is the form of consumption in which; consumption is not just tangible benefit, it considers consumption as a pleasure and make shopping to satisfy this pleasure.

In this study, 400 university students studying at Ankara Hacı Bayram Veli University during the fall semester of 2018-2019 academic year were surveyed to determine the relationship between life satisfaction levels of the consumers and Hedonic consumption habits. The Life Satisfaction Scale developed by Diener, Emmons, Larsen and Griffin (1985) was used to determine the life satisfaction levels of the students. In order to determine hedonic consumption habits, “Hedonic Consumption Scale” which was developed by Karataş (2011) was used and some questions were adapted to the study. The results are discussed and interpreted in accordance with the research findings. The findings indicate the effect of life satisfaction levels of consumers on Hedonic Consumption habits. It is thought that the results of the research will shed light on the future studies in this area.

Key Words: Life Satisfaction, Consumer Behavior, Hedonic Consumption

KOMPAKT PALETAYZIR İMALATI

OPTİMUM STU AR-GE MERKEZİ
Halil KIRDEMİR
info@optimak.com.tr

ÖZET

İhtiyaç duyulan düşük ve orta kapasiteli, monoblok şaseli, kolay taşınabilen ve kurulabilen ve çalıştırılması için servis veya montörlük hizmeti gerektirmeyen tam otomatik ve yarı otomatik paletayzırın ülkemizde üretilmesi amaçlanmıştır.Bu noktadan hareketle paletleme hattının, tüm süreçlerinin otomatik, kesintisiz, güvenlikli, hızlı, hijyenik, ekonomik ve ergonomi sağlayacak tek bir sistemle yerine getirilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında; üretim firmalarında kullanılmak üzere paletleme hattı, mekanik, elektrik ve otomasyonel olarak tasarlanacak, güçlü bir şase üzerinde ürün taşıyıcı ve kaldırıcı sistemleri üretilerek PLC kontrollu sistemler ile kumanda edilebilecek şekilde ve açık reçeteleme yöntemi kullanılarak prototip olarak imal edilecektir.

Anahtar Kelimeler : Monoblok şase ,açık reçeteleme,modüler yapı,olimpik dizilim ,otomatik seperatör

ABSTRACT

Low and medium capacity required, monoblock chassis, easy to transport and can be installed and service for the operation or it doesnt require fully automatic mentoring service and semi-automatic pallet production. From this point of the palletizing line, all of the processes are automatic. It is aimed to be fulfilled with a single system which will provide uninterrupted,, safe, fast, hygienic, economic and ergonomics. In the project scope; the palletizing line for production companies, product carrier on a strong chassis that will be designed mechanically, electrically and automatically, also lifting systems can be produced with PLC controlled systems and Prototype will be produced by using open prescribing method.

Key Words: Monoblock chassis, open prescribing, modular structure, Olympic sequencing, Automatic Separator

PALET OSİLASYON SİMÜLATÖRÜ TASARIMI VE İMALATI

OPTİMUM STU AR-GE MERKEZİ
Halil KIRDEMİR
info@optimak.com.tr

ÖZET

Taşıma, aktarma, depolama gibi lojistik safhalarda oluşan sarsıntılar sonucu ürünler zarar görmektedir. Oluşan zararlar işletmelere ekstra maliyet oluşturmaktadır.Meydana gelen iş kazaları insan hayatını tehdit etmektedir.Tüm bu olumsuzlukları ortadan kaldırmak için lojistik safhalardaki olası sarsıntıların doğuracağı sonuçların önceden belirlenmesi önem arzediyor. Bunun için paletlenen ve streçle sarılan ürünün sarsıntı testinden geçirilmesi için bir test simülatörü tasarlanmıştır.Simülatör sayesinde sarsıntıların ürünler üzerindeki etkisi önceden gözlemlenebilecektir.Böylece gerekli tedbirler alınabilecektir.

Bu çalışmada üretilen test simülatörünün genel özellikleri , yapısı , ekipmanları ve çalışma şekli anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Simülatör, test, streç, palet, lojistik

ABSTRACT

Products can be damaged as a result of shaking process in logistics ranks such as transportation, transferring and storage. The losses incurred are an additional cost to the enterprises. occupational accidents are a major threatening to human life. In order to eliminate all these problems, it is important to determine the consequences of possible shocks in logistics departments. For this purpose, a test simulator is designed for shaking the palletized and stretch wrapped product. Simulator's effect of impact on the products can be observed in advance. Thus, necessary measures can be taken. In this study, general characteristics, structure, equipment and operation of the test simulator are explained.

Key Words: Simulator, test, stretch, pallet, logistics

NANO-KOMPOZİT MALZEME ÜRETİMİ İÇİN MİKRONİZE SÜNGER DEMİR TOZLARI İLE NANO-METAL OKSİT TOZLARIN HOMOJEN KARIŞIM PARAMETRELERİNİN OPTİMİZE EDİLMESİ

Yağızer YAVUZ
Marmara Üniversitesi, yagizeryavuz@hotmail.com

Prof.Dr. Sunullah ÖZBEK
İstanbul Gedik Üniversitesi, sunullah.ozbek@gedik.edu.tr

Prof.Dr. Serdar SALMAN
Milli Savunma Üniversitesi, ssalman@marmara.edu.tr

ÖZET

Nano tozların homojen olarak harmanlanmasında sorunlar yaşanabilmektedir. Bu durum nano kompozit üretiminde daha fazla önem arz etmektedir. Özellikle farklı tane boyutlarında olan karışım elemanlarının sayısı arttıkça homojen bir karışım yapmak zorlaşmaktadır. Genellikle toz karışımlarının hazırlanmasında kuru ve yaş bazlı birçok teknik kullanılmaktadır. Kuru tozların karıştırılması işleminde parçacıkların özelliklerine bağlı olarak aralarında adezif ve kohezif kuvvetler rol oynamakta ve topaklanmalar oluşturabilmektedir. Tane boyutu arttıkça bu kuvvetlerin etkisi azalmaktadır. Bu makale, [Fe-(Al_2O_3-TiO_2-ZrO_2)] nano kompozit üretimi için hazırlanan toz karışımının homojen bir yapıda elde edilebilmesi için yapılan çalışmalar verilmiştir. Ortalama tane boyutu 100 mikro metre olan sünger demir tozları nano boyutlarda metal oksit tozları (Al_2O_3-13nm,TiO_2-21nm,ZrO_2<100nm) ile kuru olarak Turbula karıştırıcıda harmanlanmıştır. Farklı oranlarda nano metal oksit tozları sünger demir tozu içinde Turbula karıştırıcıda farklı karıştırıcı hızlarında (23 devir/dk, 34 devir/dk, 49 devir/dk) ve sürelerde(1 saat, 2 saat ve 3 saat) karıştırılarak numuneler alınmıştır. Karışımın homojenliği SEM görüntüleri ve EDS analizleri ile incelenerek karışım proses parametreleri optimize edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, 49 devir/dk. hızda ve 3 saat karıştırma süresinde homojen bir yapının oluştuğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Nano-Metal Oksit Tozları, Mikronize Sünger Demir Tozu, Nano-Kompozit, Kuru Toz Karıştırma,

DOĞRUSAL OLMAYAN SİSTEMLERİN FREKANS CEVABININ ELDE EDİLMESİ İÇİN VOLTERRA SERİLERİ TEMELLİ TANIMLAMA FONKSİYONLARININ KULLANILMASI

Doç. Dr. Sezgin KAÇAR
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, skacar@sakarya.edu.tr

Emre GÜLERYÜZ
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, emre.guleryuz1@ogr.sakarya.edu.tr

Doç. Dr. Devrim AKGÜN
Sakarya Üniversitesi, dakgün@sakarya.edu.tr

Prof. Dr. İlyas ÇANKAYA
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, icankaya@ybu.edu.tr

Doç. Dr. Cüneyt BAYILMIŞ
Sakarya Üniversitesi, cbayilmis@sakarya.edu.tr

ÖZET

Doğrusal Olmayan Sistemlerin modellenmesi ve analizi konusu ele alındığında yöntemlerin zaman ve frekans boyutunda olmak üzere iki temel sınıfa ayrıldığı görülmektedir. Zaman boyutundaki yöntemler ile Doğrusal Olmayan Sistemlerde görülen çatallanma, kaos gibi doğrusal olmayan davranışların incelenmesi çok zordur. Bu nedenle frekans boyutundaki yöntemler Doğrusal Olmayan Sistemlerin analizi için daha çok tercih edilmektedir. Doğrusal Olmayan Sistemlerin analitik olarak modellenmesinde ve analizinde kullanılan yöntemler incelendiğinde Volterra Serilerini temel alan yöntemlerin yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. Volterra Serileri doğrusal olmayan sistemlerin frekans boyutunda analizinin gerçekleştirilmesine olanak sağlar. Bu sayede analizi gerçekleştirilen sisteme ait genlik ve faz cevapları elde edilebilmektedir. Genlik ve faz cevaplarının elde edilmesi için farklı yöntemlerde bulunmaktadır. Bu yöntemlerden bir tanesi de polinom yapıdaki diferansiyel denklemler ile tanımlanan Doğrusal Olmayan Sistemlerin frekans boyutunda modellenmesi ve analizi için kullanılan Tanımlama Fonksiyonları yöntemidir. Bu yöntem hem iki boyutlu sunum kolaylığı hem de birçok farklı sisteme uygulanabilirliği açısından tercih edilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Volterra serilerinden elde edilen Tanımlama Fonksiyonları ile Doğrusal Olmayan Sistemlerin frekans cevabının elde edilmesini açıklamak ve elde edilen sonuçların doğruluğunu simülasyon sonuçları ile göstermektir. Bu bağlamda ilk olarak yöntemin uygulanması örnek bir sistem üzerinden anlatılmış ve frekans cevabı elde edilmiştir. Sonrasında MATLAB Simulink kullanılarak Tanımlama Fonksiyonu hesaplanmasında kullanılan örnek sistemin frekans analizi için simülasyon modeli oluşturulmuştur. Modeli oluşturulan örnek sistemin MATLAB Simulink ortamında yapılan frekans analizli simülasyon sonuçları ile frekans cevabı sunulmuştur. Volterra serileri temelli Tanımlama Fonksiyonu ile ve MATLAB Simulink ortamında simülasyon modellenmesi ile olmak üzere iki farklı yöntemden frekans cevapları elde edilmiştir. Sonuçta, iki farklı yöntem ile elde edilen frekans cevapları karşılaştırılarak sonuçlar yorumlanmış ve Tanımlama Fonksiyonu yönteminin kullanılabilirliği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğrusal Olmayan Sistemler, Frekans Analizi, Volterra Serileri, Tanımlama Fonksiyonları, MATLAB Simulink

L X-RAY DIFFERENTIAL CROSS-SECTION OF LEAD AT SEVERAL SCATTERING ANGLES AT 59.54 KEV

Serkan BİLGİÇ

Dr. Tuba AKKUŞ

Prof. Dr. Paşa YALÇIN
Department of Physics,
Faculty of Arts and Sciences, Erzincan Binali Yıldırım University,
cipli2324@gmail.com, takkus@erzincan.edu.tr
pyalcin@erzincan.edu.tr

ABSTRACT

X-rays are electromagnetic radiations with wavelengths in the range of about 10^{-8} m to 10^{-13} m. The X-rays are classified into two as continuous X-rays and characteristic X-rays. Continuous X-rays are obtained when the accelerated electrons interact with the atoms (electrons) in the target material. Characteristic X-rays are emitted from elements when their electrons make radiative transitions between the atomic energy levels. The characteristic X-ray cross-sections are used in many different areas as the study of the structures of the atoms, the age dating, the non-destructive qualitative and quantitative analysis, the pharmaceutical industry etc.

Differential cross-section is defined as the cross-section per unit solid angle. Majority of the differential cross-sections are usually explained by angular distribution since they are dependent on the interaction (incoming and outgoing) angle. The differential cross-section is an extremely useful quantity in many fields of physics; such as reactor shielding, medical physics, space physics, plasma physics etc.

In this study, L X-ray differential cross-sections of lead were calculated. The scattering angle was changed from 85° to 135° with 10-degrees steps by moving the source and the sample together, keeping the angle of the gamma rays from the point source to 45° with the sample normal. Samples were irradiated with 59.54-keV γ rays from a 100 mCi Am241 radioactive point source. The emitted X-rays were detected by a Si(Li) detector, which has a resolution of 160 eV at 5.9 keV, We observed that $L_l$and L_β X-rays were dependent on the scattering angle, whereas L_β and L_γ X-rays were independent of the scattering angle.

Keyword: L X-rays, differential cross-section, scattering angle.

KONYA ENDÜSTRİYEL MİRASININ BELİRLENMESİ VE KORUNMASINA YÖNELİK DEĞERLENDİRİLMELER

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KORUMAZ
Konya Teknik Üniversitesi mkorumaz@gmail.com

Merve Nur TOYDEMİR
Konya Teknik Üniversitesi mmr.nur@gmail.com

ÖZET

Günümüzde mimari kültür mirasının korunmasının gerekliliği ve gelecek kuşaklara aktarılması, gerek karar vericiler gerekse de kentli nezdinde kabul gördüğü söylenebilir. Koruma kavramının düşünsel gelişimi içerisinde hangi tür mimari mirasın korunması gerektiği ise halen akademik çevrelerde tartışma konusudur. Bu tartışma konularından en önemlilerinden birisi ise ülkemizin sahip olduğu endüstriyel miras ile ilgilidir. Endüstri mimari mirasının mimari özellikleri, sanat değerleri, kent ile olan ilişkileri ile ilgili oldukça yoğun tartışmalar yaşanmaktadır. Bu bağlamda en azından ülkemizin endüstri gelişimini, dönemlerinin teknolojik ve ekonomik durumlarını sembolize eden, kent merkezlerinde özellikle arsaları ve yeşil alanları ile dikkat çeken binaların korunması gerektiğine yönelik bir fikir birliğine ulaşılmış olduğu söylenebilir. Henüz ülkemizde yeni tartışıldığı söylenebilse de özellikle endüstriyel gelişimini tamamlamış Avrupa kıtasında konu ile ilgili çok sayıda örneğe rastlanmaktadır. Benzer şekilde ülkemizde özellikle İstanbul olmak üzere, Ankara ve İzmir illerinde konu ile ilgili örneklere sık rastlandığını görmekteyiz. Diğer illerimizde ise konunun yeni yeni tartışıldığı ve karar vericiler nezdinde duyarlılığın yeni oluştuğu ve dikkatleri üzerine çektiği tespiti yapılabilir.

Bu genel değerlendirmeler çerçevesinde kültürel ve mimari yönü ile önemli ilimiz olan Konya'nın yakın geçmişte sahip olduğu kültürel mirasın birçoğunu kaybettiği yakın tarihli fotoğraflardan ve arşivlerden anlaşılmaktadır. Benzer şekilde endüstriyel üretim yönü ile oldukça önemli bir yere sahip Konya'nın bu sektör ile ilgili yasal tescilleri olmasa dahi kültür dünyası yönü ile önemli tarihi niteliği olan yapıları bulunmaktadır. Makale kapsamında Konya'nın sahip olduğu uluslararası düzeyde endüstriyel miras kabul edilebilecek nitelikteki binalarının nasıl kente kazandırılabileceğine yönelik yurt içi ve yurt dışı örneklere referanslar verilerek değerlendirmeler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Konya Endüstriyel Mirası, Yeniden Kullanım, Kent Hafızası

THE EFFECT OF WELDING CURRENTS ON MICROSTRUCTURES IN MAG WELDING OF S690QL SERIES STEELS IN USED HEAVY DUTY MACHINES

Hüseyin EFE
Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, hefe361@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Volkan ONAR
Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, vonar@pau.edu.tr

M. Görkem ÇINAR
Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, grkmcnr44@gmail.com

ABSTRACT

The aim of study, was investigated the effect of welding current on microstructures of welded joints in MAG welding method of S690QL steels. When the application areas of S690QL series steel are examined, it is observed to use at heavy duty applications which as in truck industry, crane industry and mining machines etc. MAG welding method is a extensively used joints method, especially in the heavy duty machines sector. That's why the welding of S690QL steels gained importance. it is necessary to optimize the welding parameters in order to obtain the appropriate welding joints.The most important parameter is heat input in the welding process. Therefore, control of the heat input is with controlling the welding current intensity. Thus, the desired microstructure at the welding can be obtained. Microstructure is the most important factor affecting all mechanical properties. In this study, was investigated the effect of welding currents on microstructures in MAG welding of S690QL series steels sheets having 3 mm thickness in used heavy duty machınes. A welding speed, voltage and current controlled MAG welding robot was used to prepare the welded specimens. Welding currents were chosen three different welding currents as 120A, 140A and 160A. The welding speed was kept constant at 350 mm/min. The arc lenght was selected 1 mm and gas flow rate was kept constant 10 mm/min. SG-2 wire has 1mm thickness was used as additional metal and welding gas with %86 Ar, %12 CO_2, %2 O_2 chemical composition was used. The effect of welding currents on microstructures have been examined at all welded specimens. At the all of parameters were obtained successful joints. The microstructure and of the welded joints obtained were analyzed. Microstructure investigations of welded specimens was made by optical microscope. As a resutls, at microstructures was observed homogen weld zone and residual precipitation of metal nitrite. Depending on the welding current intensity, It was observed that the grain size decreased while the heat input increased.

Keywords: S690QL Steel, MAG Welding, Microstructures

AĞIR İŞ MAKİNALARINDA KULLANILAN S690QL SERİSİ ÇELİKLERİN MAG KAYNAĞINDA KAYNAK AKIMININ MİKROYAPIYA ETKİSİ

ÖZET

Bu çalışmanın amacı S690QL çeliklerinin MAG kaynak metodunda kaynak akımının kaynaklı birleştirmelerin mikroyapıya etkisini incelemektir. S690QL serisi çeliklerin kullanım alanı incelendiğinde, bu çeliklerin maden sektörü, kamyon endüstrisi, vinç endüstrisi maden makinaları gibi vb. ağır iş makinaları alanlarında kullanıldığı gözlemlenmektedir. MAG kaynak metodu özellikle ağır iş makinaları sektöründe yaygın olarak kullanılan birleştirme metodur. Bu nedenle S690QL çeliklerinin kaynağı önem arz etmektedir. Uygun kaynaklı birleştirmeleri elde etmek için kaynak parametrelerini optimize etmek gerekir. Kaynak uygulamasında en önemli parametre ısı girdisidir. Isı girdisinin kontrolü kaynak akımının kontrol edilmesi sonucunda olur. Böylece, kaynakta istenen mikroyapı elde edilebilir. Mikroyapı tüm mekanik özellikleri etkileyen en önemli faktördür. Bu çalışmada, ağır iş makinalarında kullanılan 3 mm kalınlığa sahip S690QL serisi çelik sacların MAG kaynağında kaynak akımının mikroyapıya etkisi incelenmiştir. Kaynaklı numunelerin hazırlanmasında kaynak hızı, kaynak voltajı ve kaynak akımı kontrollü MAG kaynak robotu kullanılmıştır. Kaynak akımı olarak 120A, 140A ve 160A olarak üç farklı kaynak akımı seçilmiştir. Kaynak hızı 350mm/min olarak sabit tutulmuştur. Ark boyu 1mm ve gaz debisi 10 mm/min seçilmiştir. Kaynak teli olarak 1mm kalınlığa sahip SG-2 tel ve kaynak gazı gaz karışımı kullanılmıştır. Tüm kaynaklı numunelerde kaynak akımın mikroyapıya etkisi incelenmiştir. Tüm parametrelerde başarılı birleştirmeler elde edilmiştir. Kaynaklı birleştirmelerin Mikroyapıları analiz edilmiştir. Mikroyapı incelemeleri optik mikroskop ile yapılmıştır. Sonuç olarak, mikroyapılarda homojen kaynak bölgesi ve kalıntı metal nitrit çökeltileri gözlemlenmiştir. Kaynak akım şiddetine bağlı olarak ısının girdisinin artmasıyla tane boyutunun küçüldüğü gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelime: S690QL Çeliği, MAG Kaynağı, Mikroyapı

MICROSTRUCTURE ANALYSIS OF XAR STEEL PLATE WELDED BY MAG WELDING METHOD USING DIFFERENT WELDING CURRENTS

M. Görkem ÇINAR,
Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, grkmcnr44@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Volkan ONAR
Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, vonar@pau.edu.tr

Hüseyin EFE
Pamukkale Üniversitesi Teknoloji Fakültesi, hefe361@gmail.com

ABSTRACT

The aim of study, was investigated the effect of welding current on microstructures of welded joints in MAG welding method of XAR (eXtra Abrassion Resistance) steels. As a result of the studies carried out with the developing technology, steel manufacturers produce new steels that are resistant to abrasion, weldable and formable. XAR steels are produced due to have high wear resistance in their application areas. In order to give hardness during production, after-rolling quenching is applied. After the quenching process was applied than the tempering process was applied for a fine-grained and homogenous microstructure at these steel series. It has been observed that this steel series has 5 times more strength in the application areas compared to structural steels. The joining of XAR steel with increased using areas due to these properties, it was gained importance day by day. MAG welding method is a extensively used joints method, especially in the heavy duty machines sector. The most important parameter is heat input in the during welding process. Therefore, control of the heat input is with controlling the welding current intensity. It is sufficient to check the heat input to obtain the desired microstructure in the weld. Because, microstructure is the most important factor affecting all mechanical properties. In this study, was investigated the effect of welding currents on microstructures in MAG welding of XAR 500 steels sheets having 4 mm thickness in used heavy duty machines. A welding speed, voltage and current controlled MAG welding robot was used to prepare the welded specimens. Welding currents were chosen three different welding currents as 140A, 160A and 180A. The welding speed was kept constant at 350 mm/min. The arc lenght was selected 1 mm and gas flow rate was kept constant 10 mm/min. SG-2 wire has 1mm thickness was used as additional metal and welding gas with %86 Ar, %12 CO_2, %2 O_2 chemical composition was used. The effect of welding currents on microstructures have been examined at all welded specimens. The microstructure of the welded joints obtained were analyzed. As a resutls, at microstructures was observed homogen weld zone and residual precipitation of metal nitrite. Depending on the welding current intensity, It was observed that the grain size decreased while the heat input increased.

Keywords: XAR Steel, MAG Welding, Microstructures

FARKLI KAYNAK AKIMLARINI KULLANILARAK MAG KAYNAK YÖNTEMİ İLE KAYNAKLANAN XAR ÇELİK PLAKANIN MİKRO YAPI ANALİZİ

ÖZET

Bu çalışmanın amacı XAR (ekstra aşınma direnci)çeliklerinin MAG kaynak yöntemi ile birleştirilmesinde kaynak akımının mikroyapıya etkisini incelemektir. Gelişen teknoloji ile birlikte yapılan çalışmalar sonucunda çelik üreticileri ihtiyaca göre aşınmaya dayanıklı, kaynaklanabilir ve şekillendirilebilir yeni çelikler üretmektedir. XAR çelik grubu kullanım alanlarında yüksek aşınma direnci göstermesi için üretilmiştir. Çelik üretim sırasında sertliğin artması için su verme işlemi uygulanmaktadır. Su verme işlemi sonrasında mikroyapının homojen ve ince taneli olması için temperleme ısı işlemi uygulanmaktadır. Bu çelik serisinin uygulama alanlarında yapı çeliklerine göre 5 kat daha fazla dayanıma sahip oldukları gözlemlenmiştir. Bu özelliklerinden dolayı XAR çeliklerinin birleştirilmesi kullanım alanının artması ile gün ve gün önem kazanmaktadır. Özellikle ağır iş makinaları sektöründe kaynaklı birleştirmelerde en yaygın kullanılan birleştirme yöntemi MAG kaynak yöntemidir. Kaynak işlemi sırasında en önemli parametre ısı girdisidir. Isı girdisi kontrol edilerek istenilen mikroyapı elde edilebilir. Çünkü mikroyapı tüm mekanik özellikleri etkileyen en önemli faktördür. Bu çalışmada ağır iş makinalında kullanılan 4 mm kalınlığa sahip XAR 500 çeliğinin MAG kaynak yöntemi ile birleştirilmesinde kaynak akım şiddetinin mikroyapıya etkisi incelenmiştir. Kaynaklı numunelerin hazırlanmasında hız, voltaj ve akım kontrollü MAG kaynak robotu kullanılmıştır. Kaynak akım şiddeti olarak 140A, 160A ve 180A olarak üç farklı kaynak akım şiddeti seçilmiştir. Kaynak hızı 350mm/min olarak sabit tutulmuştur. Ark boyu 1mm olarak seçilmiştir. Gaz debisi 10mm/min olarak sabit tutulmuştur. İlave metal olarak 1mm kalınlığa sahip SG-2 kaynak teli kullanılmıştır. Kaynak gazı olarak %86 CO_2, %12 CO_2, %2 O_2 kimyasal bileşime sahip karışım gaz kullanılmıştır. Tüm kaynaklı numunelerde kaynak akımının mikroyapıya olan etkisi incelenmiştir. Kaynaklı birleştirmelerden elde edilen mikroyapılar analiz edilmiştir. Sonuç olarak, mikroyapılarda kaynak bölgesinin homojen olduğu ve kalıntı metal nitrürlerin çökeldiği gözlemlenmiştir. Kaynak akımına bağlı olarak ısı girdisinin artması ile tane boyutunun azaldığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: XAR Çeliği, MAG Kaynağı. Mikroyapı

ALTERNATİF TEMİZ ENERJİ: LİNYİT-BİYOKÜTLE KARIŞIMLARININ BİRLİKTE PİROLİZİ

Öğr. Grv. Dr. Aydan AKSOĞAN KORKMAZ
İnönü Üniversitesi, aydan.korkmaz@inonu.edu.tr

ÖZET

Gelişen teknoloji ile beraber, enerji kullanımına yönelik talepteki artış sebebiyle fosil yakıtların kullanımının arttığı; bununla beraber fosil yakıt rezervlerinin yenilenebilir olmadığı ve kullanımının bazı çevresel sorunlara sebep olduğu bilinmektedir. Dünyada enerji ihtiyacı her yıl artmasına karşılık, bu ihtiyacı karşılayan fosil yakıt rezervi ise çok daha hızlı bir şekilde azalmaktadır.

Fosil yakıtlar, SO_2 ve NO_x gibi atmosfere salınan ve asit yağmurlarına neden olan yüksek miktarda kükürt, azot ve metal içermektedir. Kömürün yanması sonucu atmosfere CO_2 salınmakta ve bunun sonucunda sera etkisi ile olumsuz çevresel etkiler meydana gelmektedir.

Biyokütle yenilenebilir, her yerde yetiştirilebilen, sosyo-ekonomik gelişme sağlayan, çevre dostu, elektrik üretebilen, taşıtlar için yakıt elde edilebilen stratejik bir enerji kaynağıdır. Biyokütle kullanmanın başlıca avantajı ihmal edilebilir miktarda kükürt, azot ve metal içeriğine sahip olmasıdır. Güneş var olduğu sürece bitki yetiştirilmesi devam edeceğinden, biyokütle tükenmez bir enerji kaynağı olmaktadır.

Kömür ile kıyaslandığında biyokütlenin daha yüksek H/C ve O/C değerlerine sahip olduğu bilinmektedir. Biyokütle içindeki yüksek hidrojen içeriği, kömürle birlikte pirolizi esnasında bir hidrojen kaynağı olarak kullanılabilmektedir. Bununla beraber piroliz boyunca biyokütleden yayılan H ve OH radikalleri, kömürün aromatik halkalarındaki kırılmaları desteklemektedir.

Ayrıca kömür ile birlikte biyokütlenin yakılmasıyla, atmosfere yayılan SO_2 ve NO_x içeriklerinin azaltılması mümkün olmaktadır. Yüksek kükürtlü bitümlü kömürün %20 saman ile karıştırılarak yakılması, NO ve SO_2 emisyonlarında net bir azalma olduğunu göstermiştir (Biagini vd. 2002). CO_2 yönünden bir değerlendirme yapılırsa sert kömürün yanması sonucu açığa çıkan CO_2, biyokütlenin kullanımı durumunda yaklaşık %93 azaltılabilmektedir (Spliethoff ve Hein, 1998). Bu sayede hem yanma sonucu açığa çıkan olumsuz çevresel etkiler ortadan kaldırılmakta, hem de atık durumda olan biyokütle (kayısı çekirdeği, antep fıstığı dış kabuğu, evsel atık vb.) değerlendirilmektedir.

Ülkemizdeki kömür yataklarının büyük çoğunluğunun genç linyit olması ve dolayısıyla kalorifik değerlerinin düşük olmasından ötürü, doğrudan yakılıp enerji üretiminde kullanılması fazla ekonomik olmamaktadır. Bu açıdan linyit ve biyokütle karışımlarının piroliz edilerek katı-sıvı-gaz bileşenlerin enerjitik değerlerinin bulunması ve karakterizasyonu önem kazanmaktadır. Birçok araştırmacı düşük ranklı kömürler ile biyokütlenin piroliz boyunca kolayca sinerji oluşturduğunu belirlemişlerdir. Bu araştırmada bir literatür taraması yapılarak, son yıllardaki linyit-biyokütle piroliz çalışmaları özetlenerek sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Linyit, Biyokütle, Piroliz, Enerji

Ni-B/hBN KOMPOZİTLERDEKİ NİKELİN VALANS ELEKTRONİK YAPISININ K_β/K_α X-IŞINI ŞİDDET ORANLARIYLA BELİRLENMESİ

Doç. Dr. Erhan CENGİZ
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, erhan.cengiz@alanya.edu.tr

Prof. Dr. İsmail Hakkı Karahan
Mustafa Kemal Üniversitesi, ihkarahan@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada kullanılan saf nikel ve Ni-B/hBN kompozit kaplamalar St-37 çelik altlık üzerine, Watts tipi nikel banyosunda elektro-kimyasal kaplama metodu ile depolanmıştır. Üretim aşamasında her bir numune için kullanılan banyo işlemleri ve çalışma parametreleri aynı tutulurken sadece farklı konsantrasyonlarda hekzogonal bor nitrür (hBN) kullanıldı. Üretilen saf nikelin ve kompozit kaplamaların kristral yapıları X-ışını kırınımı (XRD) cihazı ile, yüzey morfolojileri Taramalı Elektron Mikroskopisi (SEM) ile, ve kimyasal içerik analizleri Enerji ayırımlı X-ışını flüoresans spektroskopisi (EDXRF) ile belirlendi. Endüstriyel ve bilimsel uygulamalarda kullanılan malzemelerin karmaşıklığını arttırmak, bu malzemelerin fiziksel ve kimyasal analizlerinin önemini artırdı. Bu amaçla, bir örneğin nitel ve nicel analizi için ED-XRF yöntemi başarıyla kullanılmaktadır. Ayrıca, ED-XRF yöntemi kullanılarak flüoresans tesir kesiti, şiddet oranı ve flüoresans verim gibi elementlerin atomik parametrelerinin doğru belirlenmesi özellikle atom, molekül ve radyasyon fiziğinde önemli bir yere sahiptir. Elementlerin K, L ve M kabuklarının flüoresans parametreleri, bilimsel çalışmalarda özellikle nükleer santrallerde, radyasyondan korunmada, radyoaktif malzemelerin depolanmasında, uzay çalışmalarında kullanılmaktadır. Ayrıca, flüoresans parametrelerinin teorik tahminlerle karşılaştırılması, teorik tahminlerin değerlendirilmesinde çeşitli fiziksel parametrelerin geçerliliğini kontrol eder. Bu çalışmada, saf nikelin ve Ni-B/hBN kompozitlerdeki nikelin K_β/K_α X-ışını şiddet oranı değerleri EDXRF yöntemiyle belirlendi. Kompozitler ^{241}Am radyoaktif kaynağından yayımlanan 59.5 keV gama ışınları ile uyarıldı. Numunelerden yayımlanan nikel K X-ışınları rezülasyonu 5.9 keV ta 150 eV olan bir Ultra-LEGe dedektörü ile sayıldı. Bu piklerinin şiddetlerini doğru bir şekilde belirlemek için bir fit programından yararlanıldı. Ni-B-hBN kompozitlerdeki nikelin K_β/K_α X-ışını şiddet oranları birbirileri ve saf nikelin şiddet oranı değeri ile karşılaştırıldı. Sonuçlar arasındaki farklılıklar yük transferi ve/veya yeniden düzenlenme süreçlerinden kaynaklanan nikelin valans elektronik konfigürasyonundaki değişim ile açıklandı.

Anahtar Kelimeler: K X-ışını şiddet oranı, Ni-B kompozit, valans elektronik yapı

CRANIAL İNDEKSLERİN ANTROPOMETRİK OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Rümeysa Gamze TAŞKIN

Arş. Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK

Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL
Çukurova Üniversitesi, rgamzetaskin@gmail.com, nazirekilic84@gmail.com, ayucel@cu.edu.tr

ÖZET

Antropometri insan vücudunun boyutlarını ortaya koymakta ve büyüme gelişme ile ilgili bilgiler vermektedir. Craniometric ölçümlerin yapılması özellikle maxillo-facial cerrahi ve diş hekimliği çalışmalarında kullanılan yöntemlerdir. Bu ölçümlerle çeşitli indeksler tanımlanmış olup bu indeksler hem toplumların kafa ve yüz morfolojileri hakkında bilgi vermekte hem de çeşitli faktörlerin kafa ve yüz gelişimine etkisinin gösterilebilmesine olanak sağlamaktadır. Ayrıca cerrahi girişimler öncesi planlamada önem arzetmektedir. Bu çalışmada cranial indeks değerlerinin antropometrik olarak incelenmesi ve literatür verilerine katkı sağlaması amaçlandı. Bu amaçla, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı'na ait yaşı ve cinsiyeti belli olmayan, 30 adet cranium kemiği kullanıldı. Çalışmada elde edilen verilerin istatistiksel analizleri için "Statistical Package for Social Sciences for Windows 20.0" programı kullanıldı. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlardan (ortalama, standart sapma, frekans %, minimum, maksimum değer) yararlanıldı. Ölçümler 0,1 mm hassasiyetli kaliper ile gerçekleştirildi. Çalışmamızda maksimum cranial genişlik, maksimum cranial uzunluk, bizygomatic genişlik, cranial yükseklik, üst yüz yüksekliği ve minimum frontal genişlik değerleri ölçüldü. Ölçülen değerlerin ortalama ve standart sapma değerleri sırasıyla mm cinsinden; 139,1470±9,88532, 172,1979±7,89590, 125,2403±9,47301, 126,0665±6,23378, 65,0722±5,39655, 95,3377±5,08510 olarak bulundu. Bu değerler kullanılarak cranial indeks, transvers cranio-facial indeks, cranial yükseklik-genişlik indeksi, cranial yükseklik-uzunluk indeksi, üst yüz indeksi ve fronto-parietal indeks değerleri hesaplandı. İndeks değerlerinin ortalama ve standart sapma değerleri sırasıyla; 81,59±5,60, 90,21±6,69, 92,30±6,16, 73,73±3,79, 52,61±5,52, 68,76±4,86 mm olarak hesaplandı. Horizontal cranial indeks olarak da isimlendirilen cranial indeks, kafatasının üstten görünümünün tanımlanmasında kullanılır. Sonuçları yedi kategoride incelenir. Bunlar; ultradolichocranial (çok çok uzun), hyperdolichocranial (çok uzun), dolichocranial (uzun), mesocranial (orta), brachycranial (yuvarlak), hyperbrachycranial (çok yuvarlak, kısa), ultrabrachycranial (çok çok yuvarlak, kısa) olarak sınıflandırılır. Transvers cranio-facial indeks, yüzün kafatası genişliğine göre şeklini tanımlamada kullanılır. Kafatasına vertikalden bakıldığında, arcus zygomaticus'ların görülüp görülmediğinin anlaşılmasında yararlanılır. Değerleri iki kategoride değerlendirilir. Criptozygy (arcus zygomaticus görülmüyor) ve phenozygy (arcus zygomaticus görülüyor) şeklinde incelenir. Cranial yükseklik-genişlik indeksi, kafatasının yüksekliği ve genişliği arasındaki ilişkiyi tanımlamak için kullanılır. Değerleri üç kategoride incelenir. Bunlar; tapeinocrane (az yüksek, alçak kafa), metriocrane (orta yükseklikte kafa), acrocrane (yüksek kafa). Cranial yükseklik-uzunluk indeksi, kafatasının yüksekliği ve uzunluğu arasındaki ilişkiyi tanımlamak için kullanılır. İndeks değerleri üç kategoride incelenir. Bunlar; chamaecrane (az yüksek, alçak kafa), orthocrane (orta yükseklikte kafa) ve hypsicrane (yüksek kafa). Üst yüz indeksi, üst yüzün yüksekliği ve

yüz genişliği arasındaki ilişki ve üst yüz şekli hakkında bilgi vermektedir. Hesaplanan indeks değerleri beş kategoride incelenir. Bunlar; hypereuryene (çok geniş / alçak yüz), euryene (geniş / alçak yüz), mesene (orta yüz), leptene (dar / yüksek yüz) ve hyperleptene (çok dar / yüksek yüz). Fronto-parietal indeks, cranial genişlik ile ilişkisini tanımlamada kullanılır. Yani normae verticalis'ten bakıldığında kafatasının görünümünü tanımlar. Değerler üç kategoride incelenir. Bunlar; sthenometopia (dar alın), metriometopia (orta derecede alın) ve eurymetopia (geniş alın). Çalışmamızın sonuçları sınıflandırılarak farklı populasyonlarda yapılan çalışmalar ile kıyaslandı. Elde edilen verilerin klinik alanlardaki araştırmalara ve literatür verilerine katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Cranium, Cranial İndeks, Antropometri

KADAVRA TESPİT SOLÜSYONLARININ KARŞILAŞTIRILARAK İNCELENMESİ

Arş. Gör. Rümeysa Gamze TAŞKIN

Arş. Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK

Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL
Çukurova Üniversitesi, rgamzetaskin@gmail.com,
nazirekilic84@gmail.com, ayucel@cu.edu.tr

ÖZET

Kadavra, tıp veya veteriner hekimliğinde eğitim amaçlı çalışmalar yapmak üzere çeşitli yöntemlerle hazırlanan, hayati fonksiyonlarını tamamen yitirmiş insan veya hayvan bedenidir. Kadavra kelimesi Türkçeye, İtalyanca ‘‘cadavere’’ sözcüğünden geçmiştir. Ölü insan ve hayvan bedenleri, Rönesans döneminden beri tıp alanında eğitim amaçlı kullanılmaktadır. Diseksiyon, Latince parçalara ayırmak için kesmek anlamına gelen “dissecare” den gelir. Kadavra diseksiyonu ile dokular veya yapılar cerrahi olarak açığa çıkarılarak incelemeye uygun hale getirilir, literatürde bu uygulamanın diğer adı anatomizasyon olarak da geçer. Kadavra diseksiyonunun tıp ve veteriner hekimlik eğitiminde önemli bir yeri bulunur. Öğrencilerin görerek ve dokunarak deneyimledikleri en kapsamlı tecrübedir. Bu deneyimin nesiller boyu devam edebilmesi için kadavra tespiti amaca en uygun fiksasyon yöntemi ile yapılmalıdır. Kadavra tespitinde amaç, dekompozisyon ve putrifikasyonu geciktirerek yapıların uzun süre muhafaza edilmesini ve özellikle bakteriyel ve fungal üremenin engellenmesini sağlamaktır. Tespitin kalitesini etkileyen faktörler, hidrojen iyonu konsantrasyonu ve tamponlar, sıcaklık, fiksatiflerin penetrasyonu, osmolalitesi, konsantrasyonu ve tespitin süresidir. Dünyada kadavra tespiti için en yaygın kullanılan solüsyon formaldehittir. İkinci sırada ise fenol bulunur. Kadavra tespitinde solüsyonlar genellikle a. femoralis veya a. carotis communis’ten enjekte edilir.

Kadavra tespitinde sıklıkla tercih edilen solüsyonlar,

- Cambridge (cantabrian) solüsyonu ile daha iyi bir fiksasyon, daha esnek bir kadavra ve daha az kokuşma gibi avantajlar sağlamaktadır.
- Thei solüsyonu taze kadavrayla kıyaslanabilecek kadar esnekliğe sahip bir kadavra sunmasının yanında, çok daha az koku, dokuların rengi, gerçeğe uyumluluğu ve şeffaflığı konusunda yüksek kalite sunar. Dezavantajları ise; yüksek maliyeti, diseksiyonda zorluk ve kısa kullanım ömrüdür.
- Etanol-gliserin solüsyonu ile kadavralarda daha canlı görünüm ve daha yüksek esneklik kazandırmak hedeflenmektedir.
- Doymuş tuz çözeltisi solüsyonunun kullanıldığı kadavralar formaldehit bazlı solüsyonlara göre daha esnek olmaktadır.
- Formaldehit bazlı solüsyonlar.

Çalışmamızda literatür taraması yapılarak solüsyonların içerikleri, avantajları ve dezavantajları karşılaştırılmıştır. Bu çalışmanın amacı, insan ve hayvan kadavralarında kullanılan fiksatif solüsyonları ve uygulama yöntemlerini incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Kadavra, Fiksatif, Diseksiyon, Solüsyon.

TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİ HASTA KREŞİ OLMASIN

Nurgül ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, nuozdemir@gantep.edu.tr

Kübra ÇABUK
Gaziantep Üniversitesi, Kubracabuk51@hotmail.com

ÖZET

Ruhsal problem yaşayan hastalara (şizofreni ve benzeri psikotik bozukluklar, şizoaffektif bozukluk ve bipolar duygulanım bozuklukları) psikososyal destek hizmeti veren, takip ve tedavilerin yapılmasını sağlayan, gerektiğinde evde takip, tedavi ve hasta-aile eğitimi yapan, etkin ve ulaşılabilir bir hizmet sunan merkezlere Toplum Ruh Sağlığı Merkezi (TRSM) denir(3). Toplum ruh sağlığı uygulamaları ruhsal hastalıkları önlemede önemli bir yer tutmaktadır(1). Toplum ruh sağlığı hizmetlerinin esas amacı; ruh sağlığını korumak, ruhsal hastalık oluşumunu önlemek ve bu çalışmaları halka götürmek (birincil önleme), ruhsal hastalıkların erken tanısı, tedavisi ve bakımını sağlamak (ikincil önleme), ruhsal hastalıkların iyileştirilmesi (rehabilitasyon) ve bakımının devamlılığını sağlamak ve bunun için sistem oluşturmaktır (üçüncül önleme)(2). Toplum temelli ruh sağlığı modeli 1961 yılında İtalya'da ruh sağlığı reformuyla başlamış ve son 30 yılda Avrupa ülkelerinin hemen hepsinde uygulamaya geçilmiştir(4). Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan 2000'li yıllara kadar, toplumun ruh sağlığını koruyan, iyileştiren ve geliştiren toplum temelli bir hizmet modeli ve örgütlenmesi ne yazık ki gerçekleşememiştir. Günümüzde Sağlık Bakanlığı tarafından, ülkemizde toplum temelli ruh sağlığı hizmetleri modeli geliştirme çalışmalarına başlanmış, 'Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı' hazırlanmış ve bu amaçla yeni bir örgütlenme ve hizmet modeli geliştirilmiştir. Böylece 2011 yılından itibaren hızla geliştirilip yaygınlaştırılarak toplum ruh sağlığı merkezleri açılmaya başlanmıştır(6). Toplum ruh sağlığı hemşiresi (TRSH); toplumun diğer üyeleri ile birlikte ruhsal hastalıkların birincil, ikincil ve üçüncül önleme aşamalarının sürekliliğini sağlayan ruh sağlığı hizmetlerinde tanılama, planlama, uygulama ve değerlendirmeye katılmaktadır(5).

Anahtar Kelimeler: TRSM. Koruyucu Ruh Sağlığı, Psikiyatri Hemşireliği, TRSM Hemşireliği

PSİKİYATRİK HASTALIK TANISI ALMIŞ BİREYLERİN AİLELERİNİN BAKIM YÜKÜ

Nurgül ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, nuozdemir@gantep.edu.tr

Tuğba İŞLER
Gaziantep Üniversitesi, tuba_ısler_51@hotmail.com

ÖZET

Kronik ruhsal sorunu olan bireyler, yaşamlarını mutsuz, huzursuz, yaratıcılık ve üretkenlikten yoksun bir biçimde idame ettirmektedir. Hastalar hastalıkları nedeniyle kendilerine zarar vermelerinin yanı sıra çevrelerine ve topluma ciddi yük oluşturmaktadır (Tel, Ertekin Pınar, 2013). Kronik ruhsal hastalıklar bireylerde bilişsel zararlarla birlikte, yeti yitimi, sosyal ve ekonomik kayıplara neden olmakta, hastalar aile içinde, toplumda kendilerinden beklenen rolleri yerine getiremedikleri için zorluk yaşamakta ve sürekli olarak aile bakımı ve desteğini almak zorunda kalmaktadır (Çetinkaya Duman, Bademli, 2013). Ruhsal bozukluklarda tedavilerin toplum temelli olmaya başlaması, yataklı kurumlar dışında aile içinde geçirilen sürelerin uzamasına ve ailelerin hastaların bakımında daha aktif rol üstlenmesi zorunluluğunu meydana getirmiştir (Atagün ve ark., 2011). Bakım verme kavramı; hastaya duygusal, fiziksel ya da maddi destek vermek, hastanın sağlık bakımını ve aldığı bazı sosyal hizmetleri koordine etmek, rutin sağlık bakımı (ilaç alımı, tedavisi, izleme vb.), kişisel bakım (yıkanma, beslenme, tuvalete gitme, giyinme vb) ulaşım, alışveriş, küçük ev işlerini yapmak, para yönetimi ve aynı evi paylaşmak gibi işlerin yürütülmesidir (Ak ve ark., 2012). Bakım yükü ise; bakım verenin üstlendiği bakımın ortaya çıkardığı psikososyal problemler, fiziksel sağlık problemleri, ekonomik problemler, aile ilişkilerinin bozulması ve kontrolün kendisinde olmadığı duygusu yaşaması gibi olumsuz durumları ifade etmektedir (Yıldız, 2016). Bunun sonucu olarak kronik ruhsal sorunu olan bireylerin bakım vericilerinin; stres anksiyete, utanç, suçluluk, korku, çaresizlik, zorlanma, endişe, umutsuzluk, öfke, kayıp ve depresyon gibi duygular yaşadıkları belirtilmektedir (Tel, Ertekin Pınar, 2013). Hemşire hasta ve aileleri ile yakından iletişim kuran kişilerin başında gelen sağlık personeli oldukları için bakım verenlerin bakım yüklerini ve bu yükü etkileyen faktörleri belirlemesi ve uygun yaklaşımda bulunması, bakım verenlerin iyilik durumunun sürdürülmesine ve hasta bakımının nitelikli bir şekilde sürdürülmesine katkı sağlaması başlıca görevlerindendir (Yıldırım, 2014).

Anahtar Kelimeler: hasta, kronik ruhsal sorun, psikiyatrik hastalık

HİATAL HERNİ ve GASTRO ÖZEFAGEAL REFLÜSÜ BULUNAN HASTALARDA LAPAROSKOPİK NİSSEN FUNDOPLİKASYONUNUN TEDAVİDEKİ YERİ

Uzm. Dr. Özer ÖZLÜ
Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, ozerozlu5757@yahoo.com

ÖZET

Çalışmamızda gastroözefageal reflü hastalığı ve hiatal herni hastalığının tanı yaklaşımları,tanısı konmuş hastalardaki tedavi seçenekleri ,bu seçenekler içerisinde laparaskopik nissen fundoplikasyonunun yeri,operasyon sonrası takip süreci ve ameliyatın tedavideki etkinliği değerlendirilmiştir. Hiatal herni ve gastroözefegeal reflüsü bulunan 16 hastaya kliniğimizde laparoskopik Nissen fundoplikasyonu uygulandı. Hastalar post operatif 2. günde taburcu edildiler. Taburcu olmalarından sonra 1., 3., 6., ve 12. aylarda klinik şikayetlerinin düzelmesi ve endoskopik sonuçları açısından takip edildiler. 16 hastanın 14 ünde klinik ve endoskopik olarak düzelme saptanırken 2 hastada şikayetlerin devam ettiği saptanarak uzun süreli medikal tedaviye devam edildi.Laparaskopik Nissen Fundoplikasyonu günümüzde gastroözefageal reflü hastalığının tedavisinde uygulanan en etkin tedavi yöntemlerinden birisidir.

Anahtar Kelimeler: Laparaskopik Nissen Fundoplikasyonu ,Hiatal herni,Gastroözefegeal Reflü

ÇOCUKLARDA NADİR GÖRÜLEN ÖZOFAGUS ADENOKARSİNOMU OLGU SUNUMU

Dr.Mehmet Ali NARSAT

Dr. Önder ÖZDEN
Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
oozden@cu.edu.tr

ÖZET

Giriş: Gastrointestinal yolun adenokanserleri erişkinlerde sık görülmesine karşılık çocukluk dönemi için oldukça nadir kanserlerdir. Literatürde çocuklarda özofagus adenokanserleri ile ilgili çalışmalar henüz vaka sunumları ile sınırlıdır. Özofagogastrik bileşke tümörlerinin erişkin yaş gurubunda kabul görmüş tedavi protokolleri olmakla beraber çocuk yaş gurubu için böyle bir durum mevcut değildir. 5 yıllık sağ kalım oranları %5-25'lerde olan hastalığın gösterilen en güçlü sebebi gastroözofagial reflü hastalığıdır.

Biz 15 yaşında hastanemize başvurmuş olan özofagus adenokarsinom olgusunu sunmayı amaçladık.

Olgu: Hastanemize Haziran 2016'da başvuran 15 yaş erkek hastanın hikayesinde 4 yaşından beri ara ara kusma şikayetleri mevcuttu. Alkol sigara kullanım öyküsü yoktu. Bir çok kez farklı merkezlerde değerlendirilmiş gastroözofagial reflü (GÖR) hastalığı tanısı koyulmuş ve tedavi düzenlenmiş. Verilen tedavilere düzenli uymayan hasta yaklaşık 2 aydır olan yutma güçlüğü sebebiyle öncelikle başka bir hastaneye başvurmuş ve hastanemize yönlendirilmiş.

Çocuklundan beri ara ara kusma şikayetleri regürjitasyon hikayesi olan hastanın şikayetine yönelik yapılan baryumlu özofagografi değerlendirmesinde özofagusda darlık görüldü. Darlık hattının sınırlarının keskin olması yaklaşık 10 yıldır bilinen GÖR hikayesi olması sebebiyle hastaya bilgisayarlı tomografi görüntülemesi yapıldı. Yapılan görüntülemede darlık kısmında belirgin duvar kalınlaşması olan hastaya üst gastrointestinal sistem endoskopi yapıldı. Özofagus 30. santimetrede özofagusu tamamen tıkayan kitle görüldü ve biyopsi alındı. Beslene için nazogastrik beslenme tüpü ilerletildi.

Biyopsi sonucu özofagogastrik bileşke adenokarsinomu CerbB2 ve Her2/neu pozitif gelen hastanın tedavi öncesi değerlendirmesinde F-18 FDG PET/BT görüntülemesi yapıldı ve özofagusta ana kitle karaciğerde ve mediasten lenf nodlarında metastazlar görüldü.

Evre 3 özofagus adenokarsinomu olan hastaya kemoradyoterapi sonrasında mümkün olursa cerrahi tedavi planı yapıldı. Kemoradyoterapi sonrası değerlendirmesinde yapılan PET/BT görüntülemesinde özofagustaki asıl kitlede ve karaciğerdeki metastaz odaklarında gerileme görülürken kemik yapıda yeni metastaz odakları görüldü. Cerrahi tedaviye uygun hale gelemedi. Yaklaşık 2,5 yıllık tedavi süresi sonunda hasta kemoterapi sonrası febril nötropeni tablosu ile kaybedildi.

Tartışma: Özofagus adenokarsiomu literatürde kansere bağlı ölümler içerinde %20 oran ile önemli bir yer tutmaktadır. Her ne kadar çalışmalarda sebepleri net olarak ortaya koyulamamış olsa da düzgün tedavi edilmeyen GÖR hastalığı sıklıkla sebep olarak görülmektedir. Literatürdeki diğer sebepleri sigara ve alkol kullanımı olarak gösterilmektedir. Bizim hastamızda bu sebeplerden sadece GÖR hastalığı mevcuttu.

Bizim hastamız içinde uyguladığımız tanı anında değerlendirmesinde üst gastrointestinal sistem endoskopi ve PET/BT değerlendirmesi literatürde standart olarak önerilmektedir.

Klinik gidişin daha iyi olması için erken evrede hastalığın yakalanması ve cerrahi olarak tüm tutulum alanının rezeksiyonu gerekirken bizim hastamızın bu iki iyi prognostik faktörüde sağlanamamıştır.

Erişkinlerde miktar süre ve dozlamları daha belirgin halde olan kemoradyoterapi tedavisinin çocukluk çağı için henüz elimizde yeterli veri bulunmamaktadır.

Sonuç: Çocukluk çağında GÖR hastalığı uygun takip ve tedavi edilmezse özafagus adenokanserine sebep olabilir. Belirgin hayat kalitesini sınırlayıcı şikayetler orta çıktığında da çok geç olabilir. Nadir de olsa uzun süreli şikayetlerde özofagus adenokanseri ve özofagus adenokanseri riski akla getirilmelidir.

PARSİYEL SPLENİK ARTER EMBOLİZASYONU SONRASI DALAK RÜPTÜRÜ

Dr. Önder ÖZDEN
Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
oozden@cu.edu.tr

ÖZET

Parsiyel splenik arter embolizasyonu (PSAE)hipersplenizim tedavisinde kullanılan bir yöntemdir. Hemogram parametrelerine etkisi splenektomi ile benzerdir. Dalakta oluşan nekroze bölgenin oranı ve hastanın bu nekrozu toleransı işlem sonrası takipte tedavi başarısı ve komplikasyonlar açısından önemlidir.

Konjenital muskuler distrofi tanısıyla takipli 2 yaşında kız hastada, tekrarlayan viral enfeksiyonlara sekonder kronik karaciğer hastalığı gelişmişti ve hipersplenize bağlı pansitopeni ile çocuk yoğun bakım ünitesinde takip edilmekteydi. Kan ürünü desteğine rağmen sitopeninin düzeltilememesi sebebiyle, parsiyel splenik arter embolizasyonu yapıldı ve dalak %50 oranında devaskülerize edildi. Hastanın trombosit değerleri 24 saat içerisinde 25000 adet/µL den 127000 adet/µL' e yükseldi. İşlem sonrası trombosit destek ihtiyacı kalmadı. Hastanın eritrosit desteği ihtiyacı 20ml/kg/gün den üç günde bir 10ml/kg' a geriledi. PSAE' den 16 gün sonra hematokrit değeri %28' den %13' e düştü. Hasta eritrosit desteğine rağmen hemodinamisi düzelmediği için acil opere edildi. Ameliyat sırasında batın içerisi hematom ile doluydu. Dalağın inferior kısımından rüptüre olduğu ve aktif kanadığı görüldü. Hastaya splenektomi yapıldı. Operasyon sonrası yoğun bakımda takip edilen hastanın kanaması olmadı. Hemodinamisi düzelmeyen hasta ameliyat sonrası 2. Gün eks oldu.

PSAE, uygun hastalarda hemogram parametrelerini kontrol altına almak için iyi bir yöntemdir. PSAE sonrası dalak nekrozuna bağlı dalak rüptürü olabileceği unutulmamalıdır.

SPLENIC RUPTURE AFTER PARTIAL SPLENIC ARTERY EMBOLIZATION:

Abstract:

Partial splenic artery embolization (PSAE) is a method used to treat hypersplenism. The effect on hemogram parameters is similar to splenectomy. The rate of necrosis occurring in the spleen and this is important for the patient's treatment success necrosis tolerance in the follow-up process and complications.

A 2-year-old female patient with congenital muscular dystrophy, secondary liver disease to recurrent viral infections and pancytopenia due to hypersplenia was followed up in the pediatric intensive care unit. Because cytopenia could not be corrected despite blood product support, partial splenic artery embolization was performed and the spleen was devascularized by 50%. The platelet counts of the patient increased to 25000 units / µL per day and 127000 units / µL within 24 hours. There was no need for platelet support after the procedure. The patient's need for erythrocyte support was reduced to 10 ml / kg once in three days from 20 ml / kg a day. After 16 days of PSAE, the hematocrit value dropped from 28% to 13%. Despite the patient's support for erythrocyte, the hemodynamics remained uncorrected and urgent. During the operation, the abdomen was filled with hematoma. It was ruptured from the inferior part of the spleen and the active bleeding was seen. The patient underwent splenectomy. There was no bleeding in the patient followed up in intensive care unit after operation. The hemodynamics did not improve and the patient died on the 2nd postoperative day.

PSAE is a good method to control hemogram parameters in appropriate patients. It should be remembered that spleen rupture may be due to spleen necrosis after PSAE.

EYLÜL 2014-MAYIS 2016 TARİHLERİ ARASINDA NÖROLOJİ KLİNİĞİNDE YATAN SEREBROVASKÜLER OLAY VAKALARININ DEMOGRAFİK VE ETYOLOJİK ÖZELİKLERİNİN İNCELENMESİ

Doktor Öğretim Üyesi Dr. Murat Alpua
Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji AD, dr.muratalpua@yahoo.com

ÖZET

Akut serebrovasküler olaylar etyolojik olarak iskemik, hemorajik ve subaraknoid kanama olarak üç grupta incelenmektedir. Nöroloji pratiğinde en sık karşılaşılan tabloyu iskemik inmeler oluşturmaktadır. Çalışmamızda eylül 2014 ve mayıs 2016 tarihleri arasında Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi nöroloji servisimizde yatan serebrovasküler olay tanılı hastaların demografik ve etyolojik sebeplerini araştırmayı amaçladık. Hastane kayıtlarından retrospektif olarak incelenerek bulunan bu dönemde nöroloji servisinde yatan serebrovasküler tanılı hasta sayısı 332'ydi. Ortalama 1 aylık dönemde inme tanısıyla yatan hasta sayısı 33.2'idi. Bu hastaların 164'ü kadın (%49), 168'i erkekti(%51). Erkek hastalar 28-96 yaşlar arasında bulunmaktayken ortalama yaş 72 idi. Kadın hastalar ise 24-99 yaşlar arasında bulunmaktayken ortalama yaş 75 idi. 45 yaş altı hasta sayısı toplam 16 iken kadınların 6'sını (%3.6) ve erkeklerin 10'unu(%5.9) oluşturmaktaydı. Hastalar etyolojik olarak sınıflanınca tüm hastaların 278'ini(%84) iskemik inmeler oluştururken 54'ünü(%16) hemorajik inmeler oluşturmaktaydı. Dünya çapındaki verilere bakıldığında iskemik etyoloji %75-90 oranında iken , hemorajik etyoloji ise %10-25 arasında olduğu görülmektedir. Hastanemizdeki etyolojik veriler dünya çapındaki verilerle kıyaslandığında benzer özelikteydi. Literatürde tüm inme vakalarının içinde genç inme vakalarının oranı %10-15 oranında saptanırken bizim hastanemizde bu oranlar nispeten daha az saptanmıştır. Bu farklılık yaşlı popülasyon oranının ilimizde nispeten daha yüksek olduğu gerçeği ile açıklanabilir. Sonuç olarak mevcut retrospektif çalışmamızın sonuçları dünya literatüründeki çalışmalarla benzerlikler göstermektedir ve Kırıkkale şehrinin inme popülasyonu özelliklerini gösteren bir çalışma olduğu için de değerlidir.

Anahtar Kelimeler: İnme , Demografi , Etyoloji

MEDİASTİNOSKOPİ GİRİŞİMLERİNDE KARDİYOPULMONER BYPASS GEREKTİREN MAJOR DAMAR YARALANMALARI: OLGU SUNUMU

Doç. Dr. Mediha TÜRKTAN

Yrd. Doç. Dr. Alper Avcı
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
mediturktan@gmail.com, dralperavci@mynet.com

ÖZET

Mediastinoskopi; mediastinal lenf nodu evrelemesi için altın standart olan cerrahi bir girişimdir. Genellikle sorunsuz ve güvenli sayılabilen bir işlem olmasına rağmen, pnömotoraks, sol rekürren sinir hasarı, trakeal ya da özefagial rüptür ve büyük damar yaralanması nadir görülen ancak korkulan komplikasyonlardır. Bu olgu sunumunda mediastinoskopi sırasında ciddi kanama gelişen sternotomi ve kardiyopulmoner bypass altında onarım yapılan iki olgunun anestezik ve cerrahi yaklaşımı tartışılmıştır.

Her iki olgu da mediastinal lenf nodu biyopsisi yapılmak üzere operasyon odasına alındı. Genel durumu iyi, şuuru açık, koopere ve oryante olan olgulara rutin monitörizasyon uygulandı. Anestezi indüksiyonu ve entübasyonu takiben video eşliğinde mediastinoskopi ile biopsi alındıktan sonra koyu kırmızı renkte kanama saptandı. Skopi hemen çıkılarak cerrahi kanala gazlı bez ile tampon uygulandı. Uygun sıvı resüsitasyonu ile kan basıncı değerleri normal sınırlar arasında tutuldu. Ancak uygulanan tampon ile kanama kontrol altına alınamayınca median sternotomi yapıldı. İlk olguda sağ pulmoner arter arka duvarında, ikinci olguda vena kava superior ve vena azygos bileşkesinde yırtık olduğu görüldü. Yırtığın direkt onarımı mümkün olmadığından kardiyopulmoner bypass altında onarım yapılmasına karar verildi. İlk olguda sağ pulmoner artere arteriyotomi yapılarak arka duvarındaki yırtık sütüre edilirken ikinci olguda vena azygos tamiri yapıldı. Kanama kontrolü yapıldıktan sonra heparinin protamin ile nötralize edilmesini takiben kardiyopulmoner bypass sonlandırıldı. İlk olguda kardiyopulmoner bypass süresi ve kros klemp süresi sırasıyla 90 ve 70 dakika ikinci olguda kardiyopulmoner bypass süresi 25 dakika idi. Olguların her ikisi de operasyon sonrası takip ve tedavi amacıyla entübe olarak yoğun bakım ünitesine çıkarıldı. Postoperatif 4 saat içinde ekstübe edilen ve takiplerinde problemi olmayan olgular yoğun bakıma yatışlarının ikinci günü göğüs cerrahisi servisine devredildi. Günlük akciğer grafileri ve biyokimyasal tetkiklerinde problemi olmayan ilk olgu yatışının 14. gününde, ikinci olgu 11. gününde uygun önerilerle taburcu edildi.

Sonuç olarak; mediastinoskopi genellikle sorunsuz ve güvenli bir girişim olmasına rağmen damar yaralanması gibi major komplikasyonların da gelişebileceği akılda olmalıdır. Anestezist ve cerrah olası komplikasyonlar açısından girişim süresince tetikte olmalıdır. Major kanama yönetiminde cerrah en hızlı ve doğru yaklaşıma karar verirken anestezist de hastanın hemodinamik durumunun stabilizasyonu için en uygun yaklaşımı seçmelidir.

Anahtar kelimeler: Büyük damar yaralanması, kardiyopulmoner bypass, mediastinoskopi

GENEL CERRAHİ HASTALARINDA AMELİYAT SONRASI DERİN VEN TROMBOZUNUN ÖNLENMESİNDE DÜŞÜK MOLEKÜLER AĞIRLIKLI HEPARİN ETKİNLİĞİ

Uzm. Dr Kayhan GÜRBÜZ
Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, drkayhang@hotmail.com

ÖZET
Cerrahi uygulamaları takiben sınırlanmış mobilite ve uzun süreli genel anestezi sonucu, hastalar tromboembolik komplikasyon riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Derin ven trombozu ve pulmoner emboli , günümüzde önemli post operetif morbidite ve mortalite nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir proflaktik ajan olarak, düşük moleküler ağırlıklı heparin olan Nadroparin Kalsiyum'un post operatif derin ven trombozundaki etkinliği ve güvenirliliği, proflaksi uygulanan ve kontrol hasta grubu ile karşılaştırlarak değerlendirildi. Çalışmaya katılan 393 hastadan 195'ine günde tek doz 7500 anti Xa Ü Nadroparin Kalsiyum uygulanırken, 198 hastaya ise herhangi bir mekanik veya farmakolojik proflaksi uygulanmadı. Hastalar post operatif olarak derin ven trombozunun klinik bulguları açısından izlendiler ve post operatif 7.günde renkli doppler USG incelemeye tabi tutuldular. Nadroparin Kalsiyum verilen 195 hastadan 5'inde (%2.6),kontrol grubuundaki 198 hatadan ise 28'inde (%14.1) derin ven trombozu gelişti.($p < 0.01$). Post operatif olarak Nadroparin Kalsiyum uygulanan grupta 2 hastada (%1), kontrol grubunda ise 1 hastada (%0.5) yara hematomu gelişti. Bu çalışmanın sonuçları,genel cerrahide risk altındaki hastalarda ,günde tek doz olarak uygulanan düşük moleküler ağırlıklı heparin olan Nadroparin Kalsiyum'un, post operatif derin ven trombozu'nun önlenmesinde etkin ve güvenilir olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Derin Ven Trombozu, Düşük Moleküler Ağırlıklı Heparin, Nadroparin Kalsiyum

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMA KAYGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Aysel ARSLAN
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, arslanaysel.58@gmail.com

Öğr. Gör. Ebrar ILIMAN
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, ebrar@cumhuriyet.edu.tr

Öğr. Gör. Rukiye ASLAN
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, raslan@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Dil, toplumların varlığını sürdürebilmesi için gerekli olan en önemli yapı taşlarından biri olarak tanımlanmaktadır. Geçmişten bugüne, bugünden geleceğe uzanan kültürü taşıyan bir köprü görevini üstlenmektedir. Birey, doğduğu andan itibaren çevresindeki diğer bireyleri dinleyerek konuşmayı öğrenmeye başlamaktadır. Süreç içerisinde konuşma becerisi gelişerek hem kendini doğru olarak anlatabilmeyi hem de karşıdaki diğer bireyleri dinleyerek doğru olarak anlayabilmeyi öğrenmektedir. Dinleme ve konuşma becerileri iç içedir ve örgün eğitim kurumlarına gitmeden önce yaşanılan toplum içinde edinilmekte, örgün eğitim kurumlarında ise bu becerilerin gelişmesi sağlanmaktadır. Konuşma, iletişimde olası yanlış anlaşılmaların anında düzeltilmesine olanak vermesi nedeniyle diğer becerilere göre daha avantajlı bir konumda yer almaktadır. Bireyin, bu avantajın farkında olarak konuşma sürecinde etkin olma konusunda kendini geliştirmesi gerekmektedir. Konuşma, bireyin neredeyse doğduğu andan itibaren öğrenmeye başladığı bir beceri olmasına rağmen birey hem günlük hem de akademik hayatında konuşmaya yönelik sorunlarla karşılaşabilmektedir. Bireyin çekingen bir yapıya sahip olması, öz-yeterlik, motivasyon gibi üst düzey becerilerinin istenilen düzeyde olmaması, aşırı kaygılı bir yapıya sahip olması gibi nedenler bu sorunların alt yapısını oluşturmaktadır. Konuşma sürecinde kendini kaygılı hisseden birey ses kontrolünü sağlayamamakta, konuşmasını toparlayamamaktadır. Özellikle toplum önünde konuşma yapmakta oldukça büyük sıkıntı çekmektedir. Bireyin hissettiği kaygının; kalbin hızlanması, terleme, titreme, net görememe, karın ağrısı vb. bedensel yansımaları görülmektedir. Bireyin konuşmaya yönelik kaygısının özellikle öğretim ortamında öğretmenlerin uyguladıkları etkinliklerle süreç içerisinde azaltılabileceği ve bunun sonucunda toplum önünde konuşmaya yönelik tecrübe kazandıkça konuşmaya yönelik öz-yeterliğinin yükseleceği ifade edilmektedir. Olabildiğince erken zamanda bireyin konuşma kaygı düzeyinin belirlenmesi ve öğretim ortamlarında uygun etkinliklerin yapılması gerekmektedir.

Bu çalışmada; Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (SHMYO) öğrencilerinin konuşma kaygılarının cinsiyet, sınıf, öğretim türü, gelir düzeyi, ikamet yeri, mezun olunan lise türü ve eğitim alınan branş değişkenleri açısından anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Sivas Cumhuriyet Üniversitesi SHMYO'da eğitim görmekte olan 351 kız, 114 erkek olmak üzere 465 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya ilişkin verilerin toplanmasında Sevim (2012) tarafından geliştirilen konuşmacı odaklı kaygı, çevre odaklı kaygı ve konuşma psikolojisi olmak üzere üç alt boyuttan ve toplamda 20 maddeden oluşan *"Konuşma Kaygısı Ölçeği"* kullanılmıştır. Ölçek alt boyutlarında güvenirlik; konuşmacı odaklı kaygı .89, çevre odaklı kaygı .82 ve konuşma psikolojisi .87 olarak bulunmuştur. Ölçeğin toplam güvenirliği ise .91

olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada ölçeğin alt boyutlarında güvenirlik; konuşmacı odaklı kaygı .92, çevre odaklı kaygı .89 ve konuşma psikolojisi .75 olarak; ölçeğin toplam güvenirliği ise .95 olarak bulunmuştur. Araştırma verilerinin analizinde; Kolmogorov-Smirnov (K-S), Aritmetik Ortalama, Standart Sapma, Bağımsız T Testi, Anova, Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Öğrencilerin konuşma kaygılarının cinsiyet, sınıf, öğretim türü, mezun olunan lise türü değişkenlerine göre anlamlı farklılık ($p>.05$) göstermediği; gelir düzeyi, ikamet yeri, eğitim alınan branş değişkenlerine göre ise anlamlı farklılık ($p<.05$) gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma kaygısı, Kaygı, Üniversite, Öğrenci

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA KAYGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Ebrar ILIMAN
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, ebrar@cumhuriyet.edu.tr

Öğr. Gör. Aysel ARSLAN
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, arslanaysel.58@gmail.com

Öğr. Gör. Rukiye ASLAN
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, raslan@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Bireyin yaşadığı toplumdaki diğer bireylerle iletişim kurabilmesi için kullandığı dört temel dil becerisi beceri bulunmaktadır. Bireyin doğduğu andan itibaren gelişim sırasına göre bu beceriler; dinleme, konuşma, okuma ve yazma şeklinde sıralanmaktadır. Dinleme ve okuma anlama, konuşma ve yazma ise anlatma becerileri olarak sınıflandırılmaktadır. Yazma becerisi en son gelişen ve genel olarak örgün eğitim ortamlarında bireyin çaba göstererek edindiği bir beceri olup kendini ifade etmesinin ve etrafındaki diğer bireylerin istek ve taleplerini anlayabilmesinin, iletişim kurabilmesinin en etkin yollarından biridir. Yazının kalıcı olması sayesinde birey sadece çevresiyle değil farklı ülke ve coğrafyalarda yaşayan bireylerle de etkili iletişim kurabilmektedir. Ayrıca yazdıkları kendinden sonra gelen nesillere ulaştığı için nesiller, yüzyıllar ve hatta binyıllar arasında bağlantı sağlanmaktadır. Bireyin etkili yazı yazabilmesi için öncelikle bir dilin harf kodlamalarını, noktalama işaretlerini ve diğer yazma ile ilgili kurallarını bilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda bireyin yazma konusunda istekli olması gerekmektedir. Ancak birey yazma konusunda yetkin olmasına rağmen farklı sebeplerle yazı yazmaktan kaçınabilmektedir. Bireydeki özgüven, öz-yeterlik ve motivasyon eksikliği, endişeli, kaygılı bir yapıya sahip olması, eleştirilmekten korkması vb. nedenler bireyin yazmaktan kaçınmasındaki başlıca nedenler olarak gösterilmektedir. Birey, yazmaya ilişkin sahip olduğu yeterlikleri, hissettiği bu olumsuz etkenler nedeniyle ortaya koyamamaktadır. Yazmaya başladığı anda kendini aşırı derecede kaygılı hissetmektedir. Yazma kaygısı, bireyin yazmaya başladığı andan itibaren hissettiği üzüntü, korku, kızgınlık, yanlış yapma endişesi vb. şekillerde ortaya çıkmakta ve yazmayı öğrendiği andan başlayarak tüm hayatı boyunca devam edebilmektedir. Bazen de yazma kaygısı daha sonradan yaşanılan olumsuz bir deneyim sonucunda ortaya çıkabilmektedir. Bireyin yazmaya ilişkin yaşadığı kaygının oluşmasına etki eden nedenlerin ve kaygı düzeyinin belirlenmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada; Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (SHMYO) öğrencilerinin yazma kaygılarının cinsiyet, sınıf, öğretim türü, gelir düzeyi, ikamet yeri, mezun olunan lise türü ve eğitim alınan branş değişkenleri açısından anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Sivas Cumhuriyet Üniversitesi SHMYO'da eğitim görmekte olan 351 kız, 114 erkek olmak üzere 465 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya ilişkin verilerin toplanmasında Karakaya ve Ülper (2011) tarafından geliştirilen tek boyut ve 35 maddeden oluşan *"Yazma Kaygısı Ölçeği"* kullanılmıştır. Ölçeğin güvenirliği .97 olarak belirlenmiş, bu çalışmada da .97 olarak bulunmuştur. Araştırma verilerinin analizinde; Kolmogorov-Smirnov (K-S), Aritmetik Ortalama, Standart Sapma, Bağımsız T Testi, Anova, Pearson Korelasyon Katsayısı

kullanılmıştır. Öğrencilerin yazma kaygılarının cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise türü, öğretim türü, değişkenlerine göre anlamlı farklılık (p>.05) göstermediği; gelir düzeyi, ikamet yeri, eğitim alınan branş değişkenlerine göre ise anlamlı farklılık (p<.05) gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yazma kaygısı, Kaygı, Üniversite, Öğrenci

EGZERSİZ YAPMA ALIŞKANLIĞI EDİNMİŞ 35-45 YAŞ ARASI KADINLARIN STRESLE BAŞA ÇIKMA DÜZEYLERİ

Öğr. Gör. Gamze ÇETİNKAYA
Kapadokya Üniversitesi, gamze.cetinkaya@kapadokya.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah GÜLLÜ
Hitit Üniversitesi, abdullahgullu@hitit.edu.tr

Doç. Dr.Esin GÜLLÜ
Hitit Üniversitesi, esingullu@hitit.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı egzersiz yapma alışkanlığı edinmiş 35-45 yaş arası kadınların stresle başa çıkma yollarını arasındaki ilişkiyi analiz etmektir. Araştırmaya 89 kadın üye katılmıştır. Kadınların stresle başa çıkma davranışlarını belirlemek için stresle başa çıkma ölçeği (SBÖ) kullanılmıştır. Araştırma da elde edilen veriler, betimsel istatistik, hotelling T kare ve anova kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda kadınların stresle başa çıkmada öncelik sırasına göre; birinci önceliği Büyüme-olgunlaşma ve planlı davranış, ikinci önceliği Duygularını kontrol etme, üçüncü önceliği Çaresiz bir şekilde yardım arama, dördüncü önceliği içinde bulunduğu durumu Kabullenme ve en son tercih ettiği yöntem ise kaderci düşünmek ve Duygularını gizlemektir. Kadınlarda genel olarak en fazla kullanılan başa çıkma stratejileri; Büyüme ve olgunlaşma (2.91), Planlı davranış (2.86), Duygu kontrolü (2.69) ve en az kullanılan başa çıkma stratejisi ise gizleme ve saklama (2.17) olarak bulunmuştur. Anova sonuçları incelendiğinde stresle başa çıkabilme özelliklerinin her biri için, egzersiz yapma alışkanlığı kazanmış kadınların kadercilik anlayışının babanın alışkanlığına göre, duygularının kontrol edebilmesinin dini vecibelerini yerine getirme düzeyine göre, planlı davranabilmesinin annelerinin öğrenim durumuna göre ve bir kamu kurumunda çalışıp çalışmamasına göre anlamlı farklılıklar gösterdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Stres, Stresle Başa Çıkma, Egzersiz

KOLAYLAŞTIRICI OKUL YAPISI VE ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Dr. Sedat ALEV
MEB, Şahinbey Bilim ve Sanat Merkezi, sedat_alv@hotmail.com

ÖZET

Örgüt yapısı, bir örgütte görevlerin biçimsel olarak nasıl bölüneceğini, sınıflanacağını ve koordine edileceğinin belirlenmesidir. Okullar da dâhil olmak üzere farklı büyüklükteki örgütler bürokratik yapılara sahiptirler. Çünkü birçok paydaşın (öğretmen, öğrenci, veli, vb.) bir arada bulunduğu okul ortamında, kaosun önlenmesi ve verimliliğin arttırılması için uygun şekilde tasarlanmış resmi prosedürlere ve hiyerarşik yapılara ihtiyaç vardır. Okullarda engelleyici bir yapıdan ziyade, çalışanların işlerini kolaylaştırıcı bir yapının oluşturulması gerekmektedir. Okullarda kolaylaştırıcı bir yapının bulunması, çalışanlar arasında etkin bir iletişim ve güven ortamının oluşturulmasında ve ortaya çıkan problemlerin çözümünde etkili olmaktadır. Kolaylaştırıcı yapıya sahip bir okulda, öğretmenler zorunlu olmamalarına rağmen meslektaşlarına yardım etme, fikirlerini paylaşma ve okulun eğitim-öğretim faaliyetlerinin amaca uygun olarak gerçekleştirilmesi için çaba göstermektedirler. Literatür incelendiğinde, konu ile ilgili olarak yapılan araştırmalarda, kolaylaştırıcı okul yapısının, çalışanların resmi rol yükümlülüklerinde bulunmayan ekstra rol davranışları olarak ifade edilen örgütsel vatandaşlık davranışları ile ilişkisi olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda araştırmada, kolaylaştırıcı okul yapısının örgütsel vatandaşlık davranışları ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilişkisel modelin kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Gaziantep ili Şahinbey ilçesindeki ortaokullarda görev yapan toplam 344 öğretmenden oluşmaktadır. Veriler, "Kolaylaştırıcı Okul Yapısı Ölçeği" ve "Örgütsel Vatandaşlık Davranışları Ölçeği" aracılığı ile toplanmıştır. Veriler SPSS 22.0 ve AMOS 23.0 programları ile analiz edilmiştir. Analizlerde ölçeklerin her biri için faktör analizi yapıldıktan sonra, korelasyon ve regresyon analizi yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin kolaylaştırıcı okul yapısı ve örgütsel vatandaşlık davranışları algılarının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Korelasyon analizi sonucunda, değişkenler arasında orta düzeyde pozitif yönde bir korelasyon olduğu görülmüştür. Yapılan hiyerarşik regresyon analizi sonucunda ise, kolaylaştırıcı okul yapısının öğretmenlerin örgütsel vatandaşlık davranışlarını anlamlı şekilde yordadığı belirlenmiştir. Okullarda kolaylaştırıcı bir yapının bulunması öğretmenlerin görev tanımlarının dışında ekstra performans göstermelerini sağlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Kolaylaştırıcı okul yapısı, örgütsel vatandaşlık davranışı, öğretmen.

KAMU KURUMU ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ'NE BAKIŞ AÇISI İLE MEVCUT DURUMUN İSTATİSTİKSEL ANALİZİ (ŞANLIURFA ÖRNEĞİ)

Mehmet BAZOĞLU
Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Dr.Öğr.Ü. Hasan Selçuk SELEK

ÖZET

Küreselleşen Dünya ülkelerinde üretim yelpazesinin günden güne artması, teknolojik gelişmeler ve çalışan sayısının hızla artması, beraberinde iş kazası ve meslek hastalıklarının ortaya çıkmasını hızlandırmakta ve bu durum İş Sağlığı ve Güvenliği alanında yeni çalışma ve yorum ihtiyacını doğurmaktadır. İş Güvenliğinin, işyeri tehlike sınıfı veya yapılan işin niteliği ayrımı yapılmaksızın çalışanların bulunduğu her yerde mercek altına alınması oldukça önemlidir. Keza genel itibariyle az tehlikeli sınıfta yer alan Kamu kurumları da çalışan sayısının oldukça yüksek olması nedeniyle dikkat çekilmesi gereken kurumlardandır.

Bu tez çalışmasının amacı, kamu kurumu çalışanlarının İş Sağlığı ve Güvenliği hakkındaki ön yeterlilik seviyelerinin belirlenmesi, İş Sağlığı ve Güvenliğine bakış açıları ve çalıştıkları kurumlarda yürütülen İş Sağlığı ve Güvenliği hizmetlerini ne şekilde değerlendirdiklerini belirlemektir. Bu sayede; kamuya bağlı okul ve kurumlarda İSG hizmetlerinin hangi düzeyde yürütüldüğü bilgisinin yanı sıra çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği hakkında sahip oldukları bilgi ve görüşlerini, çalıştıkları kurum ve çalışma ortamıyla nasıl ilişkilendirdikleri hakkında da bilgi sahibi olunması muhtemeldir.

Bu kapsamda; kamuya bağlı okul ve kurumlarda görev yapan öğretmen, memur, yönetici ve bazı farklı pozisyonlardaki 404 çalışana anket uygulaması yapılmıştır. Mevcut bakış açılarını, beklenti ve görüşlerinin neler olduğu hakkında elimize bir veri sunacak olan bu değerlendirme ölçeğinde, katılımcılara 29 adet soru yöneltilmiştir. Ayrıca görev süresi, eğitim durumu, çalışma süresi, görev yaptığı kurum türü bilgilerinin cevaplandırıldığı 4 adet demografik soru yöneltilmiştir. Elde edilen yanıtlar SPSS.22 programı kullanılarak istatistiksel ve betimsel yorumlaması yapılarak veri haline getirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Kamuda İSG

DEVLET VE VAKIF ÜNİVERSİTELERİNDE Kİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTELERİNİN, OKUTULAN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DERSLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Mehmet BAZOĞLU
Milli Eğitim Bakanlığı , bazbeyi@gmail.com

ÖZET

Eğitim, hayat boyu süren ve kesintiye uğramaması gereken bir süreçtir. Eğitimler sonucu edinilen bilgi ve beceriler, zincir halkaları gibi birbiri ardına eklenmek suretiyle artar. Yükseköğrenim sürecinde alınan eğitimler, kişilerin iş yaşamında da belirleyici ve kolaylaştırıcı etki göstermektedir. Toplumda oluşturulmak istenen İş Sağlığı ve Güvenliği Kültürünün sadece çalışma hayatında yer alanların sürece dahil edilmesiyle değil, tüm faydalanıcı ve etkilenicilerinde dahil edilmesiyle oluşacağı gerçeği yadsınamaz. Çalışma hayatı içerisinde iş kollarına göre çalışanlara verilen İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimleri mevcuttur ancak yükseköğrenim görmüş kişilerin, pratik manada İSG eğitimlerini bu yükseköğrenim sürecinden başlamak kaydıyla alması önem arz etmektedir. İş Sağlığı ve Güvenliğine, sadece söylem olarak değil de uygulamada da gereken önemin verilmesi arzusuyla yükseköğrenim programlarında İş Sağlığı ve Güvenliği ders saatlerinin, ders çeşitliliğinin ve ders içeriklerinin arttırılması ile çalışan adaylarının bilgi beceri ve donanımlarının arttırılmasının, iş hayatına olumlu yansımaları olacağı muhtemeldir.

İş Sağlığı ve Güvenliği, disiplinler arası bir bilim dalı olmakla beraber ağırlıklı olarak bir mühendislik bilimidir denilebilir. Günümüzde mühendislik fakültelerinin, gerek İş Sağlığı ve Güvenliği alanında yapılan çalışmalar gerekse verilen eğitimler boyutuyla lokomotif konumda olması arzu edilir. Mevzuatlar ve söylemler her ne kadar olumlu yönde gelişse de uygulamada ki yansımaları yeterli seviyede olmamaktadır. İş kazaları ve meslek hastalıklarının nedenleri arasında görülen güvensiz davranışların nedenlerinden en önemli olanı kuşkusuz eğitim ve bilgi eksikliğidir. Bu eksikliğin yükseköğretimden başlamak kaydıyla yeterli ve etkili bir şekilde eğitim verilmesiyle giderilmesi mümkündür.

Bu çalışmamızda; mühendislik fakültelerinde İş Sağlığı ve Güvenliği alanında okutulan derslerin, bölüm bazında ders türü ve ders saati bakımından toplam eğitim sürelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Ülkemizde faaliyet gösteren ve bünyesinde mühendislik fakülteleri bulunan 97 Devlet Üniversitesi ile 50 Vakıf Üniversitesi mercek altına alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: İş Sağlığı ve Güvenliği, İSG Dersleri, Mühendislik Fakülteleri

EĞİTİMDE GÜNCEL EĞİLİMLER VE EĞİTİM BİLİŞİM AĞI(EBA)

Emin ÖZEN
Öğretmen, Doktor Halil Akkurt Ortaokulu, eminozen00@gmail.com

ÖZET

Günümüzde değişen, gelişen bilgi ve teknolojiler eğitimde de farklı yaklaşımların ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Teknoloji gelişmeler her alanda olduğu gibi eğitim alanında da etkisini güçlü bir şekilde hissettirmektedir. Eğitim alanında teknoloji kullanımı eğitim sürecini daha etkili ve motive edici bir hale dönüştürdüğü için eğitim kurumlarında her geçen gün daha yaygın bir şekilde kullanılır hale gelmiştir (Temizyürek ve Ünlü, 2015). Bilişim teknolojilerinin gelişimiyle eğitimde yeni eğilimler hayata geçirilmiştir. Bu yeni eğilimlerden bazılarını; harmanlanmış eğitim, ters yüz edilmiş sınıflar, sanal laboratuvarlar, bireyselleştirilmiş öğrenme, uyarlanabilir öğrenme oluşturmaktadır. Ülkemizde bu yeni eğilimlerin zorunlu eğitime yansımalarının fazla görülmediği düşünülmektedir. Bu bağlamda Milli Eğitim Bakanlığının öğretmen ve öğrencilerin kullanımına sunduğu Eğitim Bilişim Ağı (EBA) portalı sayesinde eğitimdeki güncel eğilimlere ayak uydurmayı hedeflediği düşünülmektedir. Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından bireylerin kullanımına ücretsiz bir biçimde sunulmuş çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur. (Eğitim Bilişim Ağı, 2016). Bu araştırmanın amacını EBA sisteminin sunmuş olduğu özellikler ve eğitimdeki güncel 5 yaklaşımın literatüre dayalı incelenmesi oluşturmaktadır. Araştırma seçilen anahtar kavramlar taranarak alanyazın detaylı bir şekilde incelenmektedir. Bu yöntemle ulaşılan kaynaklar, araştırmanın desteklenmesi ve sonuca ulaşmasında kullanılmıştır. Eğitimdeki güncel eğilimler EBA temelinde taranarak betimsel olarak değerlendirilmektedir.

Araştırmanın sonucunda EBA içeriği eğitimdeki 5 güncel eğilime göre değerlendirilmektedir. Buna göre EBA portalında her bireyin kendi öğrenme ortamını oluşturabildiği ve kendi öğrenme hızına göre öğrenebildiği görülmekte ayrıca bu sayede grupla öğrenme ortamından oluşan sınırlılıkları giderilebildiği düşünülmektedir. EBA öğrenme uygulamalarına yönelik yeni araçlar geliştirilerek sisteme entegre edilebilmekte ve bu sayede proje hazırlama, iletişim, işbirliği, izleme ve kontrol ve değerlendirme gibi işlemlerin kolaylıkla yapılabileceği düşünülmektedir. EBA'nın Öğretmen ve öğrenciler için birçok yenilik getirdiği düşünülmektedir. Sonuç olarak: Ezbercilikten uzak uyarlanabilir öğrenme ortamları sağlamak gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca araştıran, yorumlayan ve bilgiden yeni bilgiler üretebilen bireylerin yetiştirilmesi sağlanması gerekmektedir. Son olarak EBA sistemi ve öğretmenler için birtakım öneriler sunulmakta, bu çalışmanın ayrıca kendinden sonraki çalışmaları yön vereceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Eğitim Bilişim Ağı, Bilişim teknolojileri, Eğitim, Harmanlanmış eğitim, Ters yüz edilmiş sınıflar, Uyarlanabilir öğrenme, Bireyselleştirilmiş öğrenme, Sanal Laboratuvarlar, Eğitimde Güncel Eğilimler

SUMMARY

Today, changing and developing information and technologies provide different approaches in education. As in every field, technology developments also have a strong impact on the field of education. The use of technology in the field of education has become more and more widely used in educational institutions as it makes the education process more effective and motivating (Temizyürek & Ünlü, 2015). With the development of information technologies,

new trends in education have been implemented. Some of these new trends; blended training, reversed classes, virtual laboratories, individualized learning, adaptive learning. It is thought that the reflections of these new trends in compulsory education are not seen much in our country. In this context, it is thought that the Ministry of National Education aims to keep up with the current trends in education through the portal of Education Informatics Network (EBA) that is offered to the use of teachers and students. The Education Information Network (EBA) is an online social training platform that is offered free of charge to individuals by the Directorate General for Innovation and Educational Technologies. (Education Informatics Network, 2016). The aim of this research is to examine the characteristics of the EBA system and the current 5 approaches in education based on the literature. The research is examined in detail with the selected key concepts. The resources reached through this method were used to support the research and to reach the results. The current trends in education are scanned by EBA and evaluated descriptively.

As a result of the research, the applications in the EBA are evaluated conceptually according to the 5 trends in education. According to this, it is seen that each individual can create his / her own learning environment and learn according to his / her learning speed in EBA portal. New tools for EBA learning applications can be developed and integrated into the system, and it is thought that processes such as project preparation, communication, cooperation, monitoring and control and evaluation can be made easily. EBA is thought to bring many innovations for teachers and students. As a result: It is thought that it should provide adaptive learning environments away from memorization. In addition, individuals who can investigate, interpret and produce new information from knowledge should be provided. Finally, there are some suggestions for the EBA system and teachers.

Key Words: Education Information Network, Information Technologies, Education, Collated Education, Inverted Classes, Adaptive Learning, Individualized Learning, Virtual Laboratories, Current Trends in Education

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÜSTBİLİŞSEL FARKINDALIK DÜZEYLERİ İLE MATEMATİK DERSİ ÜSTBİLİŞSEL FARKINDALIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yunus Emre AĞPAK
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, y.agpak@gmail.com

ÖZET

Üstbiliş, kişinin kendi düşünme süreçlerinin farkında olması bu süreçleri kontrol edebilmesi anlamına gelmektedir. Bu kavram kişinin öğrenme sürecinde, problem çözme, akıl yürütme ve bellek gibi bilişsel süreçlerini izlemesi ve düzenlemesi için kullanılmaktadır. Öğrenciye, öğrenme sürecinin farkında olmasını, planlama ve strateji seçmesini, öğrenme sürecini izlemesini, hatalarını düzeltip, kullandığı stratejilerin işe yarayıp yaramadığını kontrol edebilmesini sağlamaktadır. Üstbiliş; zihinsel, fiziksel, kültürel ve çevresel faktörlerle ilişkili ve geliştirilebilir bir olgudur. Üstbiliş öğrenme (bilme) sürecindeki bilişsel süreçlerin farkında olarak ve bu süreçleri kontrol ederek öğrenmede etkin bir şekilde kullanmayı içeren zihinsel bir yeti ve beceridir. Üstbiliş gelişimsel bir süreci içermektedir. Üstbilişsel bilgi erken yaşlarda görülmeye başlayıp ergenlik döneminin sonuna kadar gelişimini ilerleterek sürdürmektedir. Üstbilişsel bilgi; bilişin yapısını, işleyişini, bireyin kendisinin ve çevresindekilerin bilişsel süreçlerinin farkında olup kendi bilişsel yapısı hakkında yorum yapabilmesidir. Öğrencilerin üstbilişsel becerileri, matematiksel kavramları ve düşünceleri zihinlerinde anlamlı biçimde yapılandırabilmeleri için kendi düşünme süreçlerini izleyebilmeleri, düzenleyebilmeleri ve öğrenmenin özdenetimini yapabilmeleridir. Bu yetenekler üstbiliş becerileri olarak da tanımlanmaktadır. Üstbiliş ile bilgiye daha anlamlı bir şekilde ulaşılmaktadır. Öğrenmede üstbilişsel etkinlikleri kullanma öğrenmeyi olumlu yönde desteklemektedir. Üstbiliş becerilerini geliştirmeye yönelik öğretim süreçleri uygulanan öğrencilerin matematik başarılarında olumlu yönde, anlamlı artışlar olduğu ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin matematik genel farkındalıkları ile matematik dersi üstbilişsel farkındalık düzeylerinin arasındaki ilişkiyi incelemek ve bu ilişkinin akademik başarılarını hangi düzeyde etkilediği sonucuna ulaşmak eğitimin planlanması açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin matematik genel farkındalıkları ve matematik dersi üstbilişsel farkındalıklarını ölçmek ve bunlar arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın örneklemini 2017/2018 eğitim öğretim akademik yılında Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu bölgesinde yer alan büyük ölçekli bir ilinde bazı ortaokullarında 5,6,7. ve 8. sınıflarda eğitim öğretim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Üstbiliş farkındalığı ölçmek için Schraw ve Dennison (1994) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye uyarlaması Karakelle ve Saraç (2007) tarafından yapılan Jr, Metacognitive Awareness Scale- FormB Çocuklar için Üst Bilişsel Farkındalık Ölçeği, B Formu ve Matematik dersi üstbilişsel farkındalığı ölçmek için ise Kaplan ve Duran (2014) tarafından geliştirilen Matematik Üstbilişsel Farkındalık Envanteri(MÜFE) kullanılmıştır. Verilerin analizleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üstbiliş, Matematiksel Üstbiliş, Üstbilişsel Farkındalık, Üstbilişsel Beceriler

ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM ARAŞTIRMALARINA YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Okan SARIGÖZ
Mustafa Kemal Üniversitesi, okan.sarigoz@gmail.com

ÖZET

Bilimsel araştırma, sistematik kurallara bağlı olarak araştırma yapılacak bir konuda literatürün taraması, veri toplama aracının geliştirilmesi veya belirlenmesi, veri toplama aracı ile araştırılan konu hakkında gerekli verilerin veya bulguların toplanması ve bu verilerden hareketle araştırma sonuçlarının raporlaştırılmasıdır. Bu şekilde yapılan araştırmalar deneyim ve tecrübelere dayanarak veya bilimsel verilere dayalı olduğundan geçerliliği ve güvenirliliği yüksektir. Bu nedenle özellikle üniversitelerde öğrenim gören öğretmen adaylarına bilimsel çalışmaların hangi yollarla ve nasıl yapılması gerektiği, eğitim araştırmalarında kullanılan yöntem ve teknikler çeşitli dersler vasıtasıyla öğretilmelidir. Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültelerine devam eden öğretmen adaylarının bazı demografik değişkenlere bağlı olarak eğitim araştırmalarına yönelik tutumlarını belirlemeye çalışmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 öğretim yılı Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Eğitim Araştırmalarına Yönelik Öğretmen Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, bayan öğretmen adayları ile erkek öğretmen adayları arasında eğitim araştırmalarına yönelik olarak istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde bir görüş farkının olmadığı yani cinsiyete bağlı olarak eğitim araştırmaları konusunda öğretmen adaylarının birbirine yakın ya da denk görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca araştırmada, öğretmen adaylarının eğitim araştırmaları denince genellikle program geliştirme çalışmalarından ve öğretim programlarının uygulanabilirlik durumlarından bahsettikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim araştırmaları, Eğitim programı, Tutum, Öğretmen adayı

ÖĞRENCİLERİN PROBLEME DAYALI ÖĞRENME YÖNTEMİNE YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Okan SARIGÖZ
Mustafa Kemal Üniversitesi, okan.sarigoz@gmail.com

ÖZET

Eğitimde yapılandırmacı yaklaşımın önem kazanmasıyla beraber bazı öğretim yöntemleri de giderek daha fazla önem görmeye başlamıştır. Önem gören bu yöntemlerden birisi de probleme dayalı öğrenme yöntemidir. Probleme dayalı öğrenme yöntemi, bireyin belirlenen problemin çözümü için çekirdek olan ön bilgilerinden hareketle araştırmalar yapması, fikir yürütmesi ve çevresinden yardım alarak problemi çözmeye çalışmasıdır. Probleme dayalı öğrenme yöntemi; problemin analizi, öz ve planlı öğrenme, beyin fırtınası ve çözümün test edilmesi olmak üzere dört aşamadan oluşur. Problem çözme yönteminde aktif olan öğrenci olduğundan yapılandırmacı yaklaşıma da hizmet eden bir modeldir. Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültelerinde okuyan öğretmen adaylarının bazı demografik değişkenlere bağlı olarak probleme dayalı öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemeye çalışmaktır. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 öğretim yılı Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Probleme Dayalı Öğrenme Yöntemine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, bayan öğretmen adayları ile erkek öğretmen adayları arasında probleme dayalı öğrenmeye yönelik olarak istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde bir görüş farkının olmadığı yani cinsiyete bağlı olarak probleme dayalı öğrenme konusunda öğretmen adaylarının birbirine yakın ya da denk görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca araştırmada, öğretmen adaylarının problemlere karşı etkili çözümler bulmaları ve gruplarda konu ile ilgili fikir ve düşüncelerini paylaşmaktan hoşlandıkları ancak grup içerisinde düşüncelerinin eleştirilmesinden hoşnut olmadıkları gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Probleme Dayalı Öğrenme, Analiz, Yapılandırmacılık, Tutum

ÖĞRENCİLERİN OKUL İKLİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Okan SARIGÖZ
Mustafa Kemal Üniversitesi, okan.sarigoz@gmail.com

ÖZET

Okul iklimi, okul ile ilgisi bulunan öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler, müfettişler, veliler ve okulda diğer çalışanlar arasındaki duyguları, ilişkileri, iletişimi, okulun öğrenmedeki rolünü ve tüm bunlar hakkındaki olumlu veya olumsuz tüm düşünceleri ifade etmektedir. Okul ikliminin veya kültürünün temel amaçları arasında daha önceden belirlenen kurallar doğrultusunda hareket etmek veya ilgililerin hareket etmesini sağlamak, görev ve sorumlulukları yerine getirmek, akademik başarıyı yükseltmek, okula bağlı veya okul ile ilgilenen bireylerin kurum içerisindeki motivasyonlarını yüksek tutmak gibi durumlar sayılabilir. Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültelerinde okuyan öğrencilerin bazı demografik değişkenlere bağlı olarak okul iklimine veya kültürüne yönelik düşüncelerini belirlemeye çalışmaktır. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 öğretim yılı Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı farklı bölümlerde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Üniversite Öğrencilerine Yönelik Okul İklimi Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, bayan öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında okul iklimine yönelik olarak istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde bir görüş farkının olmadığı yani cinsiyete bağlı olarak okul iklimi konusunda öğrencilerin birbirine yakın ya da denk görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca araştırmada, öğrencilerin kendilerini okulun bir parçası olarak hissettikleri, okullarını sahiplendikleri, okullarında meslekleri ile ilgili olarak yeteri kadar bilgi ve beceri aldıkları, okulları hakkındaki düşüncelerini öğretim elemanlarına rahatlıkla söyledikleri ve okullarının eğitim öğretim için yeteri kadar donanıma sahip olduğu gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul iklimi, Okul kültürü, Eğitim-öğretim, Üniversite,

ÇOCUKLUK ÇAĞI BÖBREK TAŞLARININ TEDAVİSİNDE PERKÜTAN NEFROLİTOTOMİ DENEYİMLERİMİZ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SOLAKHAN
Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji AD
msolakhan@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma ile çocuklarda perkütan nefrolitotomi (PNL) operasyonunun güvenli ve etkili bir tedavi yöntemi olduğunu göstermeyi amaçladık.

Kliniğimize 2010-2018 yılları arasında böbrek taşı nedeniyle başvuran ve PNL yapılan çocuk hastaların verileri retrospektif olarak incelendi. Yaş ortalaması 9.6 (2-14) saptandı. 38 erkek 34 kız çocuğu olmak üzere toplam 72 hasta çalışmaya dahil edildi. Bu hastalardan 22' ine (30.5%) daha önce taş kırma (ESWL) tedavisi uygulanmış ancak başarısız olmuş. Taşların 28'i (38.8%) sağ böbrekte, 44' ü (61.2%) sol böbrekte idi. Taşların 26'sı (36.2%) pelvis renalis, 19'u (26.4%) alt pol, 10'u (13.8%) orta pol ve 17'side (23.6%) hem pelvis hem de alt pol yerleşimliydi. Amplatz renal dilatatörler (8F-24F) kullanılarak dilatasyon yapıldı. Nefroskop olarak 12 F ve 24 F rijid nefroskop kullanıldı. Taş kırmak için pnomotik ve lazer litotritörler kullanıldı.

Ortalama taş boyutu 448.22 ±122.24 mm^2 idi. Ortalama PNL ameliyatı süresi 50.40±12.3 dk idi. Ortalama skopi kullanma süresi 3.21±1.50 dk idi. İşlem sonrası ortalama hemoglobin düşüşü 1,4 gr/dl saptandı. Toplamda 8 (11%) hastaya kan tranfüzyonu yapıldı. Toplam 18 (25%) olguda hemodinamik bozukluğa neden olmayan ateş gözlendi. Toplam 24 (33.3%) hastada periton irritasyonuna bağlı distansiyon gözlendi, medikal tedavi ile tamamı düzeldi. Hastaların ortalama hastanede kalış süresi 2.56±1.92 gün saptandı. Postoperatif çekilen görüntülemede 62 hastada tam taşsızlık (86.1%) saptandı. 4 hastada (5.5%) klinik önemsiz rezidüel taş saptandı.

Çocukluk çağı taş hastalığının tedavisinde uygun ekipman ve yeterli klinik tecrübe ile PNL güvenle kullanılabilecek etkili bir tedavi yöntemidir.

Anahtar kelimeler: Böbrek taşı; perkütan nefrolitotomi; çocukluk çağı taş hastalığı

OUR PERCUTANEOUS NEPHROLITHOTOMY EXPERIENCES IN THE TREATMENT OF KIDNEY STONES OF CHILDHOOD

SUMMARY

In this study, we aimed to show that percutaneous nephrolithotomy (PNL) is a safe and effective treatment method in children.

The data of pediatric patients who have a stone disease and underwent PNL between 2010 and 2018 were analyzed retrospectively. The mean age was 9.6 (2-14). A total of 72 patients (38 male, 34 female) were included in the study. In 22 of these patients (30.5%), ESWL was previously administered but failed. Of the stones, 28 (38.8%) were in the right kidney and 44 (61.2%) in the left kidney. Of the stones, 26 (36.2%) had pelvis renalis, 19 (26.4%) lower pole, 10 (13.8%) middle pole, and 17 (23.6%) both pelvis and lower pole. Dilatations were performed by using Amplatz renal dilators (8F-24F). 12 F and 24 F rigid nephroscope were used as a nephroscope. Pneumothic and laser lithotritors were used for stone fragmentation.

The mean stone size was 448.22 ±122.24 mm^2. The mean duration of PNL surgery was 50.40 ± 12.3 minutes. The mean duration of scopy was 3.21 ± 1.50 minutes. The mean hemoglobin decrease was 1.4 g / dl after the operation. In total, 8 (11%) patients underwent blood transfusion. A total of 18 (25%) patients had fever that did not cause hemodynamic disturbances. A total of 24 (33.3%) patients observed distension due to peritoneal irritation and all of them recovered with medical treatment. The mean hospital stay was 2.56 ± 1.92 days. No stone was found in 62 (86.1%) patients in postoperative imaging. Four patients (5.5%) had clinically insignificant residual stones.

PNL can be used safely and effectively in the treatment of pediatric stone disease with adequate equipment and adequate clinical experience.

Key words: Kidney stone; percutaneous nephrolithotomy; childhood stone disease.

KADIN SAĞLIĞINA YÖNELİK TARAMA PROGRAMLARINDA GÜNCEL DURUM

Öğr.Gör.Esra Sergek Verim
Gaziantep Üniversitesi, verimesra@gmail.com

Uzman Ebe Nazlı Akar
Nizip Devlet Hastanesi, nazakr80@gmail.com

ÖZET

Kadın sağlığı, kadınların fiziksel, ruhsal, duygusal, kültürel ve sosyal yönden tam bir iyilik hali içerisinde olmasıdır. Geçmişte kadın sağlığı denildiğinde doğurganlıkla ilgili kavramlar akla gelmekteydi. Aslında kadın sağlığı çocuk, aile ve toplum sağlığıyla ilişkilidir. Kadın sağlığını yoksulluk, eğitim, çalışma hayatı, şiddet, toplumsal cinsiyet ayrımcılığı, cinsel taciz ve istismarlar, istenmeyen gebelikler, sağlık hizmetlerine ulaşımı engelleyen durumlar gibi birçok problemler etkilemektedir. Kadın sağlığını korumak toplum sağlığını korumak kadar önemli bir durum olduğu için kadınların yaşama süreci içerisinde yaşam kalitelerini etkileyecek ya da bozacak bir takım sorunları bilme ve erken müdahale ile yaşam kalitelerini yükselte bilecekleri ve bunun için bir takım taramalar gerektiğini ve bu taramaların ücretsiz bir şekilde ulaşabileceklerini bilmeleri gerekmektedir. Bireylerin semptomatik dönemlerinde sağlık kuruluşuna başvurmalarını beklemeden asemptomatik dönemde yapılan tarama testleri bireylerdeki hastalıkları yakalamak ve erken teşhisle yaşam kalitesini yükseltmek öncelikle birey sonra toplum sağlığı açısından büyük öneme sahiptir. Günümüzde ise kadın sağlığına yönelik jinekolojik problemler ve bazı kanser hastalıklarıyla ilgili erken tanı koymak ve yaşam kalitesini en üst düzeyde korumak amacıyla taramalar mevcuttur. Sağlık çalışanları bulundukları bölgelerde veriler toplayarak kadın sağlığı açısından gerekli olan tarama programları hakkında danışmanlık hizmeti vermeli, bu programların önemini vurgulamalı nerede nasıl ulaşabilecekleri konusunda bilgilendirmeli hatta kadınların erken teşhis için kendilerinin yapabilecek olan muayeneleri (örneğin kendi kendine meme muayenesi) öğretmelidir. Bu derlemede amaç kadın sağlığı hakkında tarama programlarına dikkat çekerek erken teşhisin ne kadar önemli olduğunu vurgulamak, tarama programlarının düzenli bir şekilde yaptırılmasının sağlamak ve böylece hastalıkları asemptomatik dönemde yakalayarak toplumun çoğunluğunu oluşturan kadınların yaşam kalitesini yükseltmektir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Tarama Programları, Erken Tanı, Yaşam Kalitesi

SUMMARY

Women's health is that women are in a state of complete physical, spiritual, emotional, cultural and social wellbeing. When women's health was mentioned in the past, concepts related to fertility were considered. In fact, women's health is related to child, family and community health. Women's health affects many problems such as poverty, education, working life, violence, gender discrimination, sexual harassment and abuse, unwanted pregnancies and situations that prevent access to health services. Since protecting women's health is as important as protecting public health, women should know that they can improve their quality of life by knowing a number of problems that will affect or deteriorate their quality of life in the process of life, and that they need to be able to improve their quality of life and that they need a number of scans and free access to these scans. . In the asymptomatic period, the screening tests carried out in the asymptomatic period without waiting for the individuals to apply to the health institution during the symptomatic period are primarily important for the public health after the disease. Today, there are scans for early diagnosis of gynecological problems in women's health and some cancer diseases and to maintain the

highest quality of life. Health workers should collect data in their regions and advise on screening programs that are necessary for women's health, highlight the importance of these programs and inform them about where they can reach them, and even teach women who are able to perform early diagnosis (eg, self breast examination). In this review, the aim is to emphasize the importance of early diagnosis by drawing attention to screening programs on women's health, to ensure that screening programs are conducted regularly and thus to catch the diseases in the asymptomatic period and to improve the quality of life of women who constitute the majority of the society.

Keywords: Women, Screening Programs, Early Diagnosis, Quality of Life

ÜREME SAĞLIĞININ ÖNEMİ

Öğr. Gör.Esra Sergek VERİM
Gaziantep Üniversitesi, verimesra@gmail.com

Uzman Ebe Nazlı AKAR
Nizip Devlet Hastanesi, nazakr80@gmail.com

ÖZET

Üreme sağlığı kavramı ilk olarak 1994 yılında Dünya Nüfus ve Kalkınma Konferasında gündeme gelmiştir. İnsanlar üreme sağlığını koruyamadıkları ve üreme haklarını kullanamadıkları için bireyin sağlığı tehdit edilmekte daha sonra da küresel sağlık sorunlarına (AIDS gibi) neden olabilmektedir. Üreme sağlığı kişilerin bireysel temel haklarını içeren, cinsiyet ayrımı yapılmaksızın kadın erkek, genç yaşlı, bütün insanları kapsayan temel haktır. Üreme sağlığının tanımına bakılacak olursa "üreme sistemi ve onun fonksiyonları ve işleyişine ilişkin bütün alanlarda sadece hastalık ve sakatlığın olmaması değil, zihinsel ve sosyal yönden en üst düzeyde iyi olma durumudur" insanlık hakkının vazgeçilemez bir parçasıdır. Üreme sağlığı aynı zamanda kişilerin doyurucu ve güvenli cinsel hayatlarının olması üreme yeteneğine sahip olup bu yeteneklerini ne zaman ne sıklıkla kullanıp kullanmayacakları hakkında bilinçli karar verme özgürlüklerinin olmasıdır. Üreme sağlığı herkesi ilgilendiren bir kavramdır bu yüzden doğumdan ölüme kadar kadın erkek ayrımı yapmaksızın bütüncül bir şekilde ele alınmalıdır. Üreme sağlığı özellikle hizmete ulaşamama, bilgi eksikliği, kültürel faktörler, yaşam tarzı, din, inanç gibi birçok faktör etkiler. Üreme sağlığı, kadın ve erkeği kapsayan bir kavramdır fakat kadınların üreme sağlığıyla ilgili sorunlar yaşama ihtimali erkeklere oranla daha fazladır çünkü gebelik, doğum, istenmeyen gebelik ve bunlara bağlı düşükler, kontraseptif yöntemlerin daha çok kadınlara yönelik olması gibi faktörler daha çok kadın üreme sağlığını etkilemektedir. Üreme sağlığı bireylerin bir parçası olduğundan dolayı karşılaşılan sorunlar kişinin sağlığını olumsuz şekilde etkiler. Sonuç olarak üreme sağlığı hizmetlerinin önemi ve amacı üreme sağlığı ve aile planlaması ihtiyaçlarının karşılanması, istenmeyen gebelikleri önlemek, güvenli cinsel birliktelik sağlamak, cinsel yolla bulaşan enfeksiyon ve hastalıklardan korumak, özellikle erkeklerin katılımını artırarak üreme sağlığı hakkında bilgilendirmek, gençlere yönelik bilinçli üreme sağlığı ve cinsel sağlığı hakkında danışmanlık hizmeti vermek, yeterli doğum öncesi ve sonrası bakım hizmetleri vererek özelde bireyin sağlığını genelde toplumun sağlığını korunmuş olacaktır.

Anahtar kelimeler: Üreme Sağlığı, Kadın, Sağlık Danışmanlığı

Summary

The concept of reproductive health first came to the agenda in the World Conference on Population and Development in 1994. Since people cannot protect their reproductive health and cannot use their reproductive rights, their health is threatened and then they can cause global health problems (such as AIDS). Reproductive health is the fundamental right which includes the individual basic rights of the persons, women, young and old, without any gender discrimination. In terms of the definition of reproductive health, it is an indispensable part of the human right ur not only the absence of disease and disability in all areas related to the reproductive system and its functions and functioning, but the highest level of mental and social well-being Ü. Reproductive health is also the ability to have a satisfying and safe sex life, and to have the ability to make informed decisions about when to use these abilities. Reproductive health is a concept that concerns everyone, so from birth to death, women

should be treated in a holistic way without discriminating between men and women. Reproductive health affects many factors such as lack of access to service, lack of information, cultural factors, lifestyle, religion, belief. Reproductive health is a concept that encompasses women and men, but women are more likely to experience reproductive health problems than men because of factors such as pregnancy, birth, unwanted pregnancy and related abortions, and contraceptive methods are more women-oriented, more likely to affect female reproductive health. Since reproductive health is a part of individuals, the problems encountered negatively affect the health of the person. As a result, the importance and the aim of reproductive health services are to meet reproductive health and family planning needs, to prevent unwanted pregnancies, to provide safe sexual intercourse, to protect from sexually transmitted infections and diseases, especially to inform the reproductive health by increasing the participation of men, To provide consultancy services and to provide adequate prenatal and postnatal care services, the health of the individual will be preserved.

Keywords: Reproductive Health, Women, Health Counseling

ANNE SÜTÜNÜN BEBEK VE ANNE AÇISINDAN YARARLARI

Öğr. Gör.Esra Sergek VERİM
Gaziantep Üniversitesi, verimesra@gmail.com

Uzman Ebe Nazlı AKAR
Nizip Devlet Hastanesi, nazakr80@gmail.com

Doç. Dr. Sevda Eliş Yildiz

ÖZET

Asırlar boyunca insanlar yenidoğan ve bebek beslenmesin de anne sütünün eşsiz mucizevi besin olduğunu ifade etmiştir. Anne sütüyle beslemek anne ve bebek yararları dışında ülke sağlığı açısından da büyük öneme sahiptir. Anne sütünü bebeklere vermenin en güzel ve sağlıklı yolu emzirme yoludur. Yaşamın ilk yılları büyüme ve gelişmenin en hızlı olduğu, sağlıklı, uygun beslenmenin en önemli olduğu dönemdir. Süt çocuğu dönemindeki her bebeğin en ideal besin olan, pozitif etkileri ömür boyu süren ilk 6 ay sadece anne sütüyle beslenmesi en doğal hakkıdır. İdeal beslenme ilk 6 ay su bile dahil anne sütünden başka hiçbir besin ve sıvı verilmemesi, doğru emzirme teknikleriyle, uygun sıklık ve sürede emzirmeye devam etmesi, 2 yaş ve ötesine kadar ek gıdalarla birlikte emzirilmenin sürdürülmesi ideal beslenmenin temel şartıdır. Anne sütü, bir bebeğin ilk 6 ay boyunca tüm ihtiyaçlarını karşılayacak en ideal besindir ve her annenin sütü kendi bebeğine özgüdür. Anne sütüyle beslemek bebeğin sadece besin ihtiyacını karşılamak değil aynı zamanda fiziksel, zihinsel gelişimini, ruhsal durumunu etkileyen besin ögelerini de almış olurlar. Anne sütüyle beslenmeyi sosyo-ekenomik, kültürel, kişisel veya bebeğe ait faktörler etkiler. Anneleri emzirmeye teşvik etmek, emzirmeye başlatmak ve başarılı bir şekilde emzirmeye devam ettirmek için emzirme hakkında yeterli bilgi ve donanıma sahip sağlık profesyonelleri tarafından yeterli materyal ve görseller kullanarak gebelere (32.haftasından itibaren), doğum yapmış annelere anne sütü, emzirme ve anne sütünün yararları, etkili ve ideal beslenme hakkında eğitimler vererek anneler desteklenmelidir. Sağlıklı anne ve sağlıklı bebek, sağlıklı toplum demektir bu da ülkelerin daha sağlıklı ve gelişmesine katkı sağladığını gösteren hatta ekonomik olarakta rahatlatan bir göstergedir.

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, Emzirme, Süt Çocuğu

SUMMARY

Throughout the centuries, newborns and infants were told that breastfeeding was the unique miraculous nutrient. Breastfeeding is also of great importance for the health of the country except for the benefits of mother and baby. Breastfeeding is the most beautiful and healthy way to give breast milk to babies. The first years of life are the period when growth and development are the fastest and healthy, proper nutrition is the most important. It is the natural right of every baby in the infant period to be breastfed only in the first 6 months of life, whose positive effects are the most ideal nutrients. The ideal condition for ideal nutrition is the continuation of breastfeeding with additional foods up to 2 years of age and beyond, no breast and breastfeeding techniques, proper breastfeeding techniques, and the continuation of breastfeeding in appropriate frequency and duration. Breast milk is the ideal food to meet all your needs during the first 6 months of a baby, and each mother's milk is unique to her own baby. Breastfeeding not only meets the nutritional needs of the baby, but also takes nutrients that affect their physical, mental and mental state. Breastfeeding affects socio-economic, cultural, personal or infant-related factors. To encourage mothers to breastfeed, to start

breastfeeding and to continue breastfeeding successfully, using adequate materials and visuals by health professionals with sufficient knowledge and knowledge about breastfeeding to pregnant women (from the 32nd week), the benefits of breastfeeding, breastfeeding and breastfeeding to mothers who have given birth, Mothers should be supported by giving trainings about effective and ideal nutrition. A healthy mother and healthy baby means a healthy society, which shows that countries contribute to healthier development and even more economically.

Keywords: Breast milk, Breastfeeding, Milkweed

KADINLARDAKİ POSTPARTUM DEPRESYON VE HEMŞİRENİN ROLÜ

Nurgül ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, nuozdemir@gantep.edu.tr

Yılmaz SARIBOĞA
Gaziantep Üniversitesi, saribogayilmaz@hotmail.com

ÖZET

Aile toplumun devamı için önemli bir yere sahiptir.Gebelik,doğum ve doğum sonrası bir çok insan için güzel bir dönem olarak kabul edilmektedir.Ancak doğum sonrası dönemde çeşitli sebeplere bağlı olarak postpartum depresyon gelişir. Postpartum depresyon prevalansı %6-16, postpartum depresyon insidansı %10-15 olduğu belirtilmiştir.

Ağlama, ruhsal durumda değişkenlik, karamsarlık, bebek bakımında yetersizlik, doğum ve annelik becerisi konusunda kendini suçlu hissetme gibi belirtileri bulunmaktadır.Postpartum depresyon kadının sosyal hayatını,mesleki işlevlerini,kendine olan güvenini,evlililik ilişkilerini,çocuğuyla ilişkisini olumsuz etkileyebilir. Postpartum depresyon sıklıkla 12 hafta içerisinde septom verir. Eğer tedavi edilmezse ilk bir yıl sonuna kadar depresyon ile kalır.

Postpartum depresyonun bir çok risk faktörü olduğu ortaya çıkmıştır.

Postpartum depresyonda hemşire anneleri tanılamak ve hemşirelik girişimlerinde bulunmak, hastalığın uzun vadeli olumsuz etkilerini düşürmede yararlı olabilmektedir.Postpartum dönemdeki kadınlara verilen bakımın memnuniyet üzerine olumlu sonuçlara yol açmaktadır. Pospartum dönemde hemşire tarafında evde takip edilen annenin fiziksel ve psikolojik problemleri daha az yaşadıklarını vurgulamaktadırlar.

Postpartum depresyonda hemşirelik yaklaşımda hastanın yeterli dinlenmesinin, beslenmesinin sağlanması, bireysel bakımın sürdürülmesi, kendisine zarar vermesinin önlenmesi, fizyolojik ve psikolojik bütünlüğün sürdürülmesi, uyum sağlayıcı baş etme yollarının öğretilmesi veya geliştirilmesi, hastalık belirtilerinin önlemesi ve tedavinin sürdürülmesine yönelik uygulamalar yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler Postpartum, depresyon, kadın hastalıkları

SAĞLIK HİZMETİ İLİŞKİLİ KANDİDA ENFEKSİYONLARINDA RİSK FAKTÖRLERİ VE İNVAZİV ARAÇ KULLANIMI İLİŞKİSİ

Tuğba AKDAŞ
Necip Fazıl Şehir Hastanesi, tug1313@hotmail.com

Doç.Dr Selma ATEŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selmaguler@ksu.edu.tr

Dr.Öğr.Üyesi Selçuk NAZİK
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selcuknazik@ksu.edu.tr
Hemşire Şerife Bilal, Necip Fazıl Şehir Hastanesi, serifebilal46@gmail.com

Dr.Öğr.Üyesi Ahmet Rıza ŞAHİN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetrizasahin@ksu.edu.tr

Yard.Doç.Dr Mehtap Omaç SÖNMEZ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mehtapomac@gmail.com

ÖZET

Hastane enfeksiyonları; günümüzdeki ifadesiyle sağlık hizmeti ile ilişkili enfeksiyonlardır (SHİE). Hasta hastaneye yattığında inkübasyon döneminde olmayan veya belirti ve bulguları bulunmayan enfeksiyonlar SHİE olarak değerlendirilir. Genellikle SHİE hasta hastaneye yattıktan 48-72 saat sonra ve taburcu olduktan sonra 10 gün içinde gelişir. SHİE hastanede yatışla ilişkili en sık görülen komplikasyondur. Tedavi maliyetleri, morbidite ve mortalite açısından ciddi bir yük oluşturmaktadır. Hastanede yatan hastalarda fungal enfeksiyon insidansı giderek artmıştır. İnvaziv fungal enfeksiyonlar yoğun bakım ünitesi (YBÜ) hastaları için ciddi bir komplikasyondur. Komorbidite ve invaziv tıbbi girişimlerdeki artış nedeniyle YBÜ fungal enfeksiyonlar için merkez haline gelmiştir. Sağlıklı yetişkinlerin %20-80'inin gastrointestinal sisteminde *Candida spp.* türleri bulunur ve bu tür insanlarda fungal enfeksiyonların çoğundan sorumludur.

Candida türleri deri ve mukozaların tutulduğu yüzeyel enfeksiyonlardan, kandidemi, kandidüri ve pnömoni gibi çeşitli invaziv enfeksiyonlara sebep olabilmektedir. On yedi farklı *Candida spp.* türü insanlarda invaziv kandida enfeksinonuna neden olur. *Candida albicans* dünya çapında en yaygın olanıdır ve tüm *Candida*'ların küresel ortalaması % 66'dır. *Candida* türlerinden *Candida albicans*'ların yanı sıra non albicans *Candida* türlerinin de prevelansı giderek artmaktadır.

Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi'nde tespit edilen sağlık hizmeti ilişkili kandida enfeksiyonlarında risk faktörleri ve invaziv araç kullanımı ilişkisini belirleyip koruyucu önlemlerin alınması ve epidemiyolojik değerlendirmenin yapılması amacı ile retrospektif olgu-kontrol çalışması yapıldı. Çalışmada 01.01.2015-31.12.2016'yı kapsayan iki yıl içinde Centers for Disease Control and Prevention (CDC) tanı kriterlerine göre SHİE tanısı alıp kültürlerinde *Candida* üremesi olan 18 yaş üstü hastalar (olgu grubu) ile yaş ve cinsiyet olarak benzer özellik gösteren ama *Candida* üremesi olmayan 18 yaş üstü hastalar (kontrol grubu) çalışmaya dahil edildi.

Çalışmamıza 67 (%50) kandida enfeksiyonu olan olgu grubu hastası, 67 (%50) kandida enfeksiyonu olmayan kontrol gurubu hastası olmak üzere toplam 134 hasta dahil edildi. Çalışmaya dahil edilen hastaların %52,2'si (n=70) kadın, %47,8'i (n=74) erkek cinsiyetteydi. SHİE tanısı koyulma gününe kadar olan ortalama yatış süresi 23,2±32,4 gün (min-max: 1-219 gün) idi. Yirmi dört olguya laboratuvar tarafından doğrulanmış kan dolaşımı enfeksiyonu, 26

olguya santral kateter ilişkili kan dolaşımı enfeksiyonu ve 15 olguya kateter ilişkili idrar yolu enfeksiyonu tanısı konuldu. Çalışmamızda değerlendirilen risk faktörleri arasından bilinç kapalılığı, enteral beslenme, nazogastrik tüp uygulaması, mekanik ventilasyona bağlanma, periferik arter kateter ve santral venöz kateter uygulaması kandida enfeksiyonlarını artıran risk faktörleri olarak ön plana çıkmıştır. Kandida türleri incelendiğinde olguların % 52.2'sinde (n=35) *Candida spp.* saptanmıştır. Tiplendirme yapılan olgular içinde en sık *Candida parapsilosis* (%25.3, n=17) gözlenirken bunu *Candida albicans* (%14.9, n=10) izlemekteydi. Kandida enfeksiyonu olan olguların %77.6'sı (n=52) mortalite ile sonuçlanırken kontrol grubunun %41,8'i (n=28) mortalite ile sonlanmıştır. Olgu grubunun mortalite oranı kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulundu (p<0,0001). Mortaliteyi etkileyen faktörler Tablo 1'de sunulmuştur.

Sonuç olarak değişen ve gelişen tıbbi hizmetlerde birçok invaziv girişim kaçınılmaz olup kandida ilişkili SHİE hızla artmaktadır. Bu grup içinde de özellikle non albicans *Candida*'ların arttığı gözlenmiştir. Kandidaya bağlı SHİE'nin azaltılması için invaziv araç kullanımında el hijyeni uygulamalarının iyileştirmesi başta olmak üzere enfeksiyon kontrol önlemleri ön planda tutulmalıdır.

Anahtar kelimeler: Kandida enfeksiyonları, risk faktörleri, SHİE, invaziv araç kullanımı

YENİDOĞANDA SİYANOZUN NADİR BİR NEDENİ: METHEMOGLOBINEMI.

Dr.Öğr.Üyesi Muhittin ÇELİK
Gaziantep Üniversitesi, mehdincelik@hotmail.com

ÖZET

Hemoglobinde demir iki değerli (Fe^{+2}) halde bulunur üç değerli (Fe^{+3}) duruma geçmesiyle methemoglobinemi (MetHb) oluşur. Eritrositlerde bulunan indirgeyici sistem (sitokrom-b5 redüktaz enzim sistemi) tarafından methemoglobin % 1.5-2'nin altında tutulur. Methemoglobin oksijenin taşınmasını bozar, oksijen disosiasyon eğrisini sola kaydırarak dokularda oksijenizasyon yetersizliğine neden olur. Yenidoğanlarda methemoglobin redüktaz enzim aktivitesinin düşük olması, fetal hemoglobinin kolay oksitlenmesi, gastrik pH'ın yüksek olması gibi nedenlerle toksik maddelere bağlı MetHb gelişme riski daha yüksektir. Nitrik oksid, nitratlar, kloratlar, kininler, amino ve nitro benzenler, dapson, fenitoin, klorokin, sulfonamidler ve lokal anestezikler toksik MetHb'e yol açabilir. Methemoglobinemide semptomlar primer olarak methemoglobin düzeyi ile ilişkilidir. Siyanoz, methemoglobin düzeyi %10 olduğunda ortaya çıkar. %20-45 düzeylerinde; letarji, taşikardi, konfüzyon ve yorgunluk, %45'in üzerinde dispne, asidoz, kardiak disritmiler, kalp yetersizliği, konvulziyon görülürken %70'in üzerinde mortalite riski artmaktadır Methemoglobinin tedavisinde metilen mavisi veya askorbik asit kullanılmaktadır. Bu makalede yenidoğa döneminde minor cerrahi işlem öncesi premedikasyonda lokal anestezik olarak kullanılan prilokaine bağlı MetHb gelişen 5 yenidoğan olgusu literatür bilgileri eşliğinde tedavi ve klinik sonuçları araştırılacaktır.

Anahtar kelineler: Methemoglobin, Prilokain, Yenidoğan

GÖZ KAPAĞI MALİGN TÜMÖRLERİNDE CERRAHİ SONUÇLARIMIZ

Dr. Öğr. Üyesi Metin ÜNLÜ
Erciyes Üniversitesi, drunlumetin@hotmail.com

ÖZET

Bu çaışma ile göz kapağı malign tümörlerinin histopatolojik, demografik özellikleri ve cerrahi sonuçlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. 2015-2018 yılları arasında kliniğimizde tümör eksizyonu ile birlikte kapak rekonstrüksiyonu yapılan 28 hastanın kayıtları retrospektif olarak değerlendirildi. Hastaların demografik özellikleri, histopatalojik tanı ve cerrahi sonuçlar değerlendirildi. Olguların tamamında cerrahi sınırlar frozen kesitle teyit edildi. Yaş ortalaması 62 (40-85 yaş) olan hastaların 12 ‘ si erkek 16’ sı ise kadın idi. On sekiz hastada alt kapak, 4 olguda üst kapak, 3 olguda alt kapak ve lateral kantal bölge, 2 olguda ise medial kantal bölgede lezyon görüldü. Olguların tamamında histopatolojik tanı bazal hücreli karsinom olarak rapor edildi. Kapak defekti 7 olguda primer kapama, 4 olguda lokal cilt ilerletme flebi, 3 olguda lateral kantotomi-kantoliz, 3 olguda tarsokonjonktival flep, 3 olguda glabeller flep, 1 olguda bukkal mukoza grefti, ve 1 olguda kulak arkasından alınan serbest kıkırdak grefti ile rekonstrüksiyon yapıldı. Frozen kesit sonuçları ile olguların 8 ‘ inde ek cerrahi eksizyon ile tümörden temiz alana ulaşıldı. Takiplerde nüks görülmedi ve flep ve greft reddi görülmedi. Kapak tümörlerinin cerrahi tedavisinde frozen destekli yeterli total kitle eksizyonu yapılmalıdır. Defektin büyüklük ve lokalizasyonuna göre en uygun cerrahi yöntem seçilmelidir.

Anahtar Kelimeler: göz kapağı malign tümörleri, frozen kesit, göz kapağı rekonstrüksiyonu

DUVAR VE İHTİMALLERİ

Beyza KIZILOĞLU,
Yıldız Teknik Üniversitesi, beyzakiziloglu@gmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Senem KAYMAZ KOCA
Yıldız Teknik Üniversitesi, senemkaymazkoca@yahoo.com

ÖZET

Varoluşun başladığı andan itibaren dönüşüm de başlar. Dönüşümle birlikte nesnelerin temsil biçimleri, anlamları ve nesnelere atfedilen anlamlar da değişir. Değişip dönüşen nesneler, fiziksel ve algısal olarak var olup yok olabilirler. Bütün bu dönüşüm sürecinin içindeki 'an'larda nesneler farklı potansiyeller barındırır ve farklı performanslar sergilerler. Her potansiyel bir ihtimaldir ve her dönüşüm birden çok ihtimali içinde barındırır. Bu çalışma, duvarın fiziksel ve algısal olarak var olup yok olma 'an'larıyla, duvarın temsil biçimlerinin birbirlerine dönüşümüyle ve bu dönüşümlerin çözümlemesiyle ilgilenir. Çalışma bir potansiyeller kümesini diğer bir deyişle bir mimarlık ihtimali doğurur. Üç güzergahta ilerleyecek olan çözümleme, duvarın farklı 'an'larında ve 'hâl'lerinde okunmasıyla gerçekleşir. Her bir güzergah duvarın o 'hâl'inde oluşan potansiyelini göstermeyi hedefler. İlk çözümleme güzergahında duvarın geçirimsiz, katılaşmış, 'kendi' hâliyle ilgilenir. 'Varlığı' ve 'yokluğu'nun performansını inceler. İkinci çözümleme güzergahı, duvarın iki yüzüyle, barındırdığı çelişkilerle ilgilidir. Duvar ayrıştırırken, birleştirir; özgürleştirirken, hapseder; içerde tutarken, dışarıda bırakır. Özneye 'ben neredeyim?', 'duvar nerede?'yi sorgulatır. Bir nesne olarak öznenin önünde-ardında, içinde-dışında durur. Kimi zaman da dönüşür, öznenin kendisi olur. Bu dönüşümlü 'hâl' ile duvar akışkanlaşır, geçirimleşir. Özne ve nesne ilişkisi muğlak hâle gelir. Üçüncü çözümleme güzergahı, duvarın özne ve nesne olma halleri üzerinden birbirlerine dönüşümsellikleri ile ilgilenir. Duvarın özne mi, nesne mi, her ikisi de mi, yoksa hiçbiri mi olduğunu, hatta 'var olup' 'var olmadığını' bulmaya çalışır. Dahası, duvarın kabul gören iki yüzüne üçüncü bir yüz aramayı hedefler ve şu soruya cevap arar: 'Hangi duvar?'. Sonuçlar bağlamında ise bu çalışma, duvarın pratiği, teorisi, temsili, anlamı -ve ona atfedilen anlamlar- üzerine bir seri ihtimale ulaşmaya çalışır ve bu olguları mimarlık üzerinden okumayı dener.

Anahtar Kelimeler: Duvar, Nesne, Özne, Dönüşüm, Muğlaklık.

KARAYOLU İNŞAATINDA YAPILAN JEODEZİK ÇALIŞMALAR VE KARAYOLU GEOMETRİSİ

Doç. Dr. Arzu SOYCAN
Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Harita Mühendisliği, topbas@yildiz.edu.tr

Yusuf FASLAK
Denizli Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (DESKİ) Genel Müdürlüğü,
Yıldız Teknik Üniversitesi, nirengi20@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, karayolu (tünel) projesi ve inşaatı sırasında yapılan jeodezik çalışmalar ile karayolu geometrisi incelenmiştir.

Plansız ve düzensiz yapılaşma, köylerden kentlere yoğun göç dalgası, nüfusun artması, toprakların azalması, yapılaşma rantları, kamu kurumlarının bürokratik ve hantal yapısı gibi sebeplerle şehirlerimiz fiziksel ve sosyal yönlerden ağır bir baskı altına alınmış ve bu yükü taşıyamamıştır. Nüfus artışı ve ekonomik kalkınmayla birlikte araç sayısı artmış bu da trafik, hava kirliliği, çevre kirliliği ve gürültü kirliliğine neden olmuştur. Ülkemizde ulaşım sorununu hafifletebilmek için son yıllarda hava, deniz ve karayolu ulaşımına önem verilmiş, büyük karayolu ve tünel projelerinin inşaatının tamamlandığı ve bazı karayolu ve tünel projelerinin inşaatının da devam ettiği görülmüştür.

Karayolu (tünel) projelerinin hazırlanması sırasında yapılan jeodezik ve diğer ilgili çalışmalar anlatılmıştır. Proje hızı, yatay kurp, düşey kurp, geçiş eğrisi, boyuna eğim, kamulaştırma genişliği, dever, duruş görüş mesafesi, geçiş görüş mesafesi, yatay eksen, düşey eksen, tipkesit elemanları, topoğrafya, trafik etüdü ve taşıt özellikleri gibi karayolu proje standartlarından bahsedilmiştir.

Karayolu (tünel) projeleri ve inşaatı için düşünülmesi gereken en önemli husus, yatay ve düşey jeodezik ağların tesisidir. Jeodezik ağlar, önceden sadece klasik yöntemlerle tesis edilirken günümüzde hem klasik hem de GNSS yöntemleriyle tesis edilebilmektedir. Denizli ilinde inşaatı devam eden Honaz Tüneli ve bağlantı yolları ile ilave karayolu güzergâhları için GNSS ve nivelman yöntemleriyle oluşturulan jeodezik ağ (yatay ve düşey kontrol noktaları) hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir. Ayrıca tünel çıkış portalının olduğu zemindeki kaymaları tespit edebilmek için yapılan inklinometre ölçümleri ve sonuçlarından da bahsedilmiştir.

Karayolu proje yapım ve uygulama süreçlerinde harita mühendisliği ve jeodezik çalışmaların önemli olduğu, klasik ve gelişmiş yöntemlerin birlikte kullanılması gerektiği vurgulanmıştır. Konu ile ilgili çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Karayolu, tünel, karayolu proje standartları, jeodezik ağ, total station, nivelman, GNSS, inklinometre.

GEODESIC WORKS IN HIGHWAY CONSTRUCTION AND HIGHWAY GEOMETRY

ABSTRACT

In this study, geodesic works during highway (tunnel) construction and project with highway geometry are investigated.

Due to unplanned and irregular urbanization, intense migration to cities, increase in population, reduction of soils, reconstruction rants, bureaucratic and bulky structure of public institutions, our cities are suppresses heavily in physical and social aspects and they cannot carry this load anymore. The increase in population and economic development and vehicles have caused to traffic, air, noise and environmental pollution. In recent years, the air, marine and highway transportation are getting important, major highway and tunnel projects are completed and some of them are still in progress to ease the transportation problem in the country.

The geodesic and other related studies have been described during the highway (tunnel) projects. Project speed, horizontal curve, vertical curve, transition curve, longitudinal slope, expropriation width, super elevation, position visibility distance, transition visibility distance, horizontal axis, vertical axis, type of cross section elements, topography, traffic survey and vehicle properties like from highway project standards have been mentioned.

The most important point to be considered is the establishment of horizontal and vertical geodesic networks for highway (tunnel) construction and projects. Previously geodesic networks are established using only the classical methods, but today they can be established using both classical and GNSS methods. In this study, detailed information is given about the geodesic networks (horizontal and vertical control points) which are created using GNSS and leveling methods for the Honaz Tunnel and connection ways with additional highway routes that are ongoing constructions in Denizli. Additionally, to detect the slip in the ground at the tunnel exit portal, inclinometer measurements were completed and results were also mentioned.

The study emphasized the importance of geomatic engineering and geodesic works in highway construction projects and application processes and the employment of both classical and modern methods. Various suggestions have been made about the subject.

Keywords: Highway, tunnel, highway project standards, geodesic network, total station, leveling, GNSS, inclinometer.

TÜNEL DEFORMASYONLARI VE TÜNELLER İÇİN YAPILAN JEODEZİK ÇALIŞMALAR

Doç. Dr. Arzu SOYCAN
Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Harita Mühendisliği, topbas@yildiz.edu.tr

Yusuf FASLAK
Denizli Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (DESKİ) Genel Müdürlüğü,
Yıldız Teknik Üniversitesi, nirengi20@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, ulaşım sisteminin ana öğelerinden olan tünel konusu ve tünel deformasyonları ile tüneller için yapılan jeodezik çalışmalar incelenmiştir.

Şehirlerde eğitim, sanayi ve ticaret imkanlarının daha iyi olması, hızlı ve yoğun göç dalgası, plansız yapılaşma, nüfusun hızlı artışı, arazilerin azalması ve yapılaşmanın artışı, kamu kurumlarının hantal yapısı gibi sebeplerle şehirlerimiz yoğun bir trafiğe maruz kalmıştır. Türkiye'de deniz, hava ve demiryolu taşımacılığı ihmal edildiği için ulaşımın tüm yükü karayolu taşımacılığının üzerine kalmıştır. Tüneller, zorlu topoğrafyanın kolay aşılması, fiziki çevreyi tahrip etmemesi, mesafeleri kısaltması, iklim ve çevre şartlarıyla kolay mücadele etmesi, haritacılık ve teknoloji alanındaki gelişmeler sebebiyle farklı amaçlar (su ve kanalizasyon hatları, depolama, enerji, havalandırma vb.) özellikle ulaşım için vazgeçilmez bir unsur olmuştur.

Büyük mühendislik projeleri özellikle tüneller için hayati öneme sahip olan deformasyon kavramı incelenmiştir. Deformasyon ölçümleri için LIDAR, yersel lazer tarama (YLT), yakın mesafe fotogrametrisi, jeodezik ölçümler, lazer interferometri yöntemi ve jeoteknik yöntemler kullanılmaktadır. Tünel deformasyonlarının izlenmesi için periyodik olarak jeodezik ölçülerin yapılması, ölçülerin dengelenmesi, jeodezik ölçülerin diğer ölçü yöntemleriyle desteklenmesi, ölçüm sonuçlarının analiz edilmesi ve analiz sonuçlarına göre gerekli tedbirlerin alınması hususları vurgulanmıştır.

Tünel ve karayolu projeleri için en önemli konu, jeodezik ağların tesis edilmesi ve bu ağlara dayanarak projelerin uygulanmasıdır. Denizli ili Honaz ilçesinde inşaatı devam eden Honaz Tüneli ve bağlantı yolları ile ilave karayolu güzergâhlarını da kapsayan, GNSS ve nivelman yöntemleriyle üretilen jeodezik ağ noktaları (yatay ve düşey kontrol noktaları) hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca, Denizli Honaz Tünelinde belirli kesitlerde deformasyon ölçümleri yapılmıştır. Bu veriler kullanılarak yer değiştirme vektörü ile deformasyon analizi yapılmış, elde edilen veriler (hesaplar, şekiller, çizelgeler ve grafikler) yorumlanmıştır. Tünel ve karayolu projelerinin hazırlanmasından inşaatların bitirilmesine kadar geçen sürede harita mühendisliği ile jeodezik çalışmaların önemi vurgulanmış ve konu hakkında çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tünel, karayolu, jeodezik ağ, GNSS, deformasyon, LIDAR, yersel lazer tarama (YLT), yer değiştirme vektörü.

DEFORMATIONS OF TUNNEL AND GEODETIC WORKS FOR TUNNELS

ABSTRACT

In this study, tunnel subject that is a one of the main items of transportation system and deformations of tunnel with geodetic works for tunnels are examined.

Because of the better education, industry and trade opportunities in cities, rapid and intense migration wave, unplanned urbanization, rapid increase in population, reduction of lands and increase in construction, bulky structure of public institutions etc., our cities are exposed to a heavy traffic. Because marine, air and rail transport is neglected, the entire load of transportation is on the highway transportation system in Turkey. Because of easy crossing of challenging topography, no disruption of physical environment, shortening of distances, easy struggle with climate and environmental conditions, developments in cartography and technology, tunnels become an indispensable element for different purposes (water and wastewater lines, storage, energy, ventilation etc.) especially for transportation.

In the present study, deformation concept which has a vital importance for major engineering projects especially for tunnels is investigated. In order to get the deformation measurements, LIDAR, terrestrial laser scanning, close distance photogrammetry, geodetic measurements, laser interferometry method and geotechnical methods are employed. For monitoring of tunnel deformations, periodical geodetic measurements, balancing them, supporting the geodetic measurements by other measurement methods, analysis of the results have been implemented and taking necessary precautions issues have been emphasized.

The most important issue for tunnel and highway projects is establishment of geodetic networks and application of the projects based on these networks. Information is given about the geodetic network points (horizontal and vertical control points) produced by GNSS and leveling methods for the Honaz Tunnel ongoing construction in Denizli-Honaz and connection roads with additional highway routes. Additionally, deformation measurements are accomplished at a specific sections of Honaz Tunnel. The deformation analysis using with displacement vector method were performed and the obtained data (calculations, figures, charts and graphics) were interpreted. Over the period from the preparation of tunnel and highway projects to the completion of construction, the importance of geodetic studies with geomatic engineering was emphasized and various proposals on the topic were presented.

Keywords: Tunnel, highway, geodetic network, GNSS, deformation, LIDAR, terrestrial laser scanning (TLS), displacement vector.

MERCHANT MODELİ'NİN BAZI POLİMER MALZEMELERİN ORTOGONAL KESİMİNDE UYGULANMASI

İpek DÖKÜMCÜ
Yıldız Teknik Üniversitesi, ipek.dokumcu@hotmail.com

Arş. Gör. Uğur EMİROĞLU
Yıldız Teknik Üniversitesi, emiroglu@yildiz.edu.tr

Prof. Dr. Erhan ALTAN
Yıldız Teknik Üniversitesi, ealtan@yildiz.edu.tr

ÖZET

Bazı polimerler sahip oldukları mekanik özellikler sayesinde mühendislik uygulamalarında sıkça kullanılır. Bu çalışmada PEEK, POM, PE-1000 ve Polyamid malzemeler kaplamasız karbür uç yardımı ile ani durdurma tezgahında ortogonal olarak kesilmiştir. Her kesme operasyonundan sonra bütün malzemeler için kesme kuvvetleri ölçülmüştür. Farklı kesme hızlarında talaş kalınlığı oranı, talaş deformasyonu, kayma açısı, normal gerilme ve kayma gerilmesi, PEEK, POM, PE-1000 ve Polyamid malzemelerde hesaplanmış ve Merchant modeli dikkate alınarak incelenmiştir. Son olarak, deneysel çalışmadan elde edilen sonuçların Merchant modeliyle uyumlu olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Ortogonal Kesme, Merchant Kesme Modeli, POM, PEEK, PE-1000, Polyamid

MUTLAK NEM DEĞİŞİMLERİ ÜZERİNDE BARAJ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: KAHRAMANMARAŞ KILAVUZLU VE ADATEPE BARAJLARI ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Nihan UYGUR
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, nuygur@ksu.edu.tr

ÖZET

İklim bir bölgedeki uzun yıllar boyunca meydana gelen hava olaylarının ortalaması olarak bilinen çok karmaşık sistemler bütünüdür. İklimler atmosfer, hidrosfer, biyosfer, kriyosfer ve litosfer gibi bileşenlerin etkileşimleriyle meydana gelirler. Bu bileşenlerden birinde meydana gelen bir değişiklik iklim sistemini bütünüyle etkileyebilecek düzeydedir ve bu oluşumlar iklim değişikliği olarak tanımlanırlar. Atmosferik bir içerik olan nem miktarı bir bölgenin ikliminde oldukça etkili bir parametredir. Nemin artışında bir bölgedeki doğal yüzey suları (okyanus, deniz, göl, akarsu vb.) ve hava sıcaklıkları birincil etkenlerdir. Ayrıca yapay olarak oluşturulmuş baraj gölleri de nem artışları üzerinde etkilidirler. Kahramanmaraş ilinde çok sayıda baraj gölü bulunmaktadır. Bu çalışma kapsamında Kahramanmaraş'ta bulunan Adatepe ve Kılavuzlu Barajlarının şehir atmosferindeki nem miktarları üzerindeki etkileri 2014-2018 yılları arasında Meteoroloji Genel Müdürlüğünden alınan veriler üzerinde analiz edilmiştir. Analizler MATLAB Curve Fitting toolbox kullanılarak yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İklim, atmosfer, hidrosfer, mutlak nem, baraj gölleri

ABSTRACT

Climate is a very complex systems known as the average of weather events occurring over many years in a region. Climates occur by the interaction of components such as atmosphere, hydrosphere, biosphere, cryosphere and lithosphere. A change in one of these components can affect the climate system. These changes are defined as climate change. Amount of moisture from the components of the atmosphere is a highly effective parameter in a region's climate. Natural surface waters in an area (ocean, sea, lake, stream, etc.) and air temperatures are the primary factors in the increase of humidity. In addition, artificially constructed dam reservoirs are effective on moisture increases. There are many reservoirs in Kahramanmaras city. In this study, the effects of Adatepe and Kılavuzlu Dams located in Kahramanmaras on the amount of moisture in the city atmosphere were analyzed on the data obtained from the General Meteorological Service between the years of 2014-2018. The analyzes were performed using the MATLAB Curve Fitting toolbox.

Keywords: Climate, atmosphere, hydrosphere, absolute humidity, dams

AKDENİZ BÖLGESİNDEKİ DÖNEMSEL SICAKLIK DEĞİŞİMLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nihan UYGUR
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, nuygur@ksu.edu.tr

ÖZET

Bir bölge üzerinde sıcaklıklarda zaman içerisinde meydana gelen önemli değişimler; yeryüzünün sıcaklık değişimleri ve atmosferik ışınımsal soğuma ve ısınma proseslerine bağlı olarak açıklanabilir. Hava sıcaklıkları ve değişimleri bir bölgenin ikliminin şekillenmesinde önemli bir etkendir. Son yüzyılda endüstrileşme ve artan taşıt trafiği ile beraber sıcaklıkların daha hızla arttığı görülmektedir. Bu kaynaklardan atmosfere salınan emisyonlardan, özellikle sera gazları, sıcaklık değişimleri üzerinde etkili olmaktadırlar. Yapılan çalışma kapsamında Akdeniz Bölgesinde Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün ölçüm istasyonlarından alınan veriler yardımıyla sıcaklık değişimlerinin eğilimleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sıcaklık, ışınımsal soğuma, ışınımsal ısınma, hava sıcaklıkları, sera gazları

ABSTRACT

Significant changes in temperature over defined area can be explained depending on the temperature changes of the earth and atmospheric radiation cooling and heating processes. Air temperatures and changes are an important factor in shaping the climate of a region. With the industrialization and increasing vehicle traffic in the last century, temperatures have increased more rapidly. The emissions from these sources to the atmosphere, especially greenhouse gases, are effective on temperature changes. In this study, tendencies of temperature changes in the Mediterranean Region were investigated with the data obtained from the measurement stations of the General Meteorological Service.

Keywords: Temperature, radiative cooling, radiative heating, air temperatures, greenhouse gases

BİSİKLET LASTİKLERİNDE SIRT DESENİNİN PERFORMANSA ETKİSİ

Uğur KAPCAK

Esra ÇETİN

Levent KAHRAMAN
Ar-Ge Merkezi, Anlas Anadolu Lastik Sanayii ve Ticaret A.Ş. Düzce-Türkiye
ugur.kapcak@anlas.com.tr; esra.cetin@anlas.com.tr; levent.kahraman@anlas.com.tr

ÖZET

Ayakla çevrilen bir düzenekle arka tekerleğinden güç alarak hareket eden iki tekerlekli taşıt olarak tarif edilen bisiklet, 200 yıldan beri insanoğlunun birçok alanda yaşamını kolaylaştıran bir araç olarak başarıyla kullanılmaktadır. Yılda değişik ebat ve modelde 100 milyon bisiklet üretilmektedir. İnsanların %50'sinin bisiklet kullanabildiği varsayılarak, 2050 yılında dünyamızda yaklaşık 5 milyar bisiklet olacağı tahmin edilmektedir. Sadece Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bisiklet pazarının büyüklüğünün 2015 yılında, 6 milyar ABD doları olduğu raporlanmıştır.

Bu talep, sektörün giderek gelişmesini ve üreticilerin daha fazla Ar-Ge yaparak müşteri memnuniyetini arttırmasını sağlamaktadır. Bisikletin en önemli parçası, hareketi sağlayan lastiktir. Lastikten beklenen en önemli özellik, bisiklet ile yol yüzeyi arasındaki kavramayı sağlayarak, özellikle zor ve ıslak zemin şartlarında (hydroplaning) sürtünmeyi arttırarak sürücünün güvenliğini sağlamaktır. Bisiklet kullanıcılarının sürüş stilleri ve tercih ettiği zemin koşulları dikkate alınarak, lastiklerin sırt desenleri tasarlanmaktadır. Karlı veya çamurlu yollarda, sürüş hızına bağlı iyi manevra ve frenleme kabiliyeti için bisiklet lastiği desen tasarımı üzerine yoğun çalışmalar yapılmaktadır.

Bu çalışmada, TÜBİTAK-1501 projesi kapsamında bisiklet lastiği sırt deseninin sürüş performansına etkisi üzerine Anlas Anadolu Lastik Sanayii ve Ticaret A.Ş.'de yapılan Ar-Ge çalışmaları hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bisiklet, Bisiklet Lastiği, Bisiklet Sırt Desen Tasarımı, Lastik Performansı

TEŞEKKÜR: *Bu çalışma; TÜBİTAK -1501 (Proje No: 3180325) projesi tarafından desteklenmiştir.*

HATAY İLİ GENELİNDE MEYDANA GELEN TAŞKINLARIN SEBEP VE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hasan Ziya HAMİDİOĞULLARI
İskenderun Teknik Üniversitesi, hassan.ziya@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Hasan GÜZEL
İskenderun Teknik Üniversitesi, hasan.guzel@iste.edu.tr

Doç.Dr.Selahattin KOCAMAN
İskenderun Teknik Üniversitesi, selahattin.kocaman@ iste.edu.tr

ÖZET

İnsanların karşılaştığı önemli doğal afetlerden biri de taşkınlardır. Taşkın, çeşitli nedenlerle bir akarsuyun doğal yolundan taşması sonucu çevresinde bulunan canlılara, altyapı tesislerine, yerleşim yerlerine ve arazilere zarar vererek bu bölgelerdeki normal ekonomik ve sosyal faaliyetleri sekteye uğratmasıdır. Taşkınlar, dünyada ve ülkemizde, depremlerden sonra ikinci derecede can ve mal kaybına sebep olan doğal afettir. Toplumsal hayata olan olumsuz etkisi, insanların suyun bol olduğu alanlara yerleşmeleri ve bu bölgelerdeki topraktan yararlanmaya başlamaları ile kendini göstermiştir. Taşkın olaylarının çeşitli sebepleri vardır; bunlar, topoğrafya, zeminin yapısı, iklim koşulları ve değişikliği, toprağın bitki örtüsü ve insan olarak sıralanabilir. Bunlar içerisinde iklim etkileri ile birlikte en önemli etkiyi yaratan faktör insan aktiviteleridir. İnsanların yanlış arazi kullanımı sonucu su yataklarına yapmış oldukları bilinçsiz müdahaleler buralardaki doğal akışı bozmakta ve zamanla özellikle de yağışın çok olduğu dönemlerde afete dönüşebilmektedir. Taşkın yataklarında yapılaşma ve daraltmalar sonucu akarsu akış kesitinin yetersiz hale gelmesi, ormanların ve meraların yapılaşma ve çeşitli sebeplerle tahrip edilerek zarar görmesi gibi insan müdahaleleri, taşkınların oluşmasına ve taşkın etkilerinin daha şiddetli boyutlarda sonuçlar doğurmasına sebep olmaktadır. Bu çalışma kapsamında, Hatay ili genelinde taşkına sebep olan sanat yapıları ile dere yatağına yapılan müdahalelerin etkileri incelenerek sonuçları değerlendirilmiştir. Bunun yanı sıra taşkın hususunda Türkiye'deki yasal mevzuat da incelenmiştir. Hatay ili özelinde dere yataklarına yapılan müdahalelerin, sebepleri ve oluş biçimleri incelenmiş, son yıllarda il genelinde yaşanan can ve maddi kayıpları yüksek bazı taşkınlar incelenerek dere yataklarına olumsuz müdahalelerin ve tekniğine uygun olmayan yapısal uygulamaların bu taşkınlardaki etkileri değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Taşkınlar, sanat yapıları, dere yatakları, insan müdahalesi

KESME KALINLAŞMASI GÖSTEREN SIVILARIN REOLOJİK DAVRANIŞININ ARAŞTIRILMASI

Arş. Gör. Hamza TAŞ
Manisa Celal Bayar Üniversitesi, hamza.tas36@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Fadıl SOYKÖK
Manisa Celal Bayar Üniversitesi, ibrahim.soykok@cbu.edu.tr

ÖZET

Kesme kalınlaşması gösteren sıvı (Shear Thickening Fluid: STF), viskozitesi kayma şekil değiştirme hızı ile değişkenlik gösteren ve viskozitesinde kritik bir kayma şekil değiştirme hızından sonra ani bir artış görülen Newton tipi olmayan akışkan olarak tanımlanmaktadır. Kalınlaşma davranışı, katı partiküller (silika, kalsiyum karbonat vb.) ile taşıyıcı sıvının (su, etilen glikol, polietilen glikol, polipropilen glikol vb.) karışımından oluşan yoğun koloidal süspansiyonlarda görülmektedir. Çok fazlı kesme kalınlaşması gösteren sıvı ise, tek fazlı kesme kalınlaşması gösteren sıvının (partikül/taşıyıcı sıvı süspansiyonu) metal partikülleri, seramik partikülleri veya karbon nanotüp ile karıştırılmasıyla oluşturulmuş yeni nesil akışkandır. Partikül boyutu, kesme kalınlaşması gösteren sıvı içerisindeki partikül oranı, partikül şekli, partikül boyut dağılımı, partikül-partikül etkileşimi, taşıyıcı sıvı, partikül sertliği ve kesme kalınlaşması gösteren sıvı sıcaklığı kesme kalınlaşması davranışını etkileyen önemli parametrelerdir. Kesme kalınlaşması mekanizması çeşitli teoriler geliştirilerek açıklanmaya çalışılmıştır. Geliştirilen teoriler arasında en çok kabul gören iki teori, Düzenlilik-Düzensizlik Teorisi (Order-Disorder Theory) ve Hidrodinamik Kümelenme Teorisi (Hydrodynamic Clustering Theory)'dir. Bu çalışmada, tek ve çok fazlı kesme kalınlaşması gösteren sıvıların reolojik davranışı, kesme kalınlaşması mekanizmasını açıklayan teoriler ve reolojik davranışı etkileyen parametreler üzerine kapsamlı bir araştırma gerçekleştirilmiş ve sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kesme kalınlaşması, Kritik kayma şekil değiştirme hızı, Reolojik davranış, Taşıyıcı sıvı, Hidrodinamik Kümelenme.

THE EFFECT OF GRADED DESIGN ON THE STRESS DISTRIBUTION AND THE BURST PRESSURE IN FLAMENT WOUND COMPOSITE PRESSURE VESSELS

Asst. Prof. Dr. İbrahim Fadıl SOYKÖK
Manisa Celal Bayar University, ibrahim.soykok@cbu.edu.tr, ifsoykok@gmail.com
Ümit ŞAFAK
Manisa Celal Bayar University, umitsafak213@gmail.com

ABSTRACT

The use of plastic matrix fiber reinforced composite vessels for the storage of gas and liquids is increasing due to their advantages such as lightness, high corrosion resistance and design flexibility. One of the main methods used in the production of composite vessels is the filament winding method. The internal pressure resistance of the product obtained from this production technique, which is carried out by winding the reinforcing fiber material around a rotating mandrel under tension, is an important feature. This feature is dependent on several parameters such as filament winding angle, number of windings, fiber and matrix material etc. When analyzed the state of stress on the finite element model of the filament wrapped composite vessel in ANSYS Workbench Software under a certain internal pressure, it was observed that there was no homogenous distribution and the stresses were concentrated in certain regions due to the structure of the vessel. Based on this situation, a more homogenous stress distribution was obtained by increasing the number of windings in the high-stress regions and lowering of the winding in the low-stress regions, thus, the internal pressure strength of the vessel has been significantly increased. This change in design has been carried out so as not to affect the total weight of the vessel. The models with the filament winding angles of ±˚45, ±˚55, ±˚60, ±˚70, ±˚80 were studied, and the maximum equivalent stress values of 6-level flat and 5-6-8 layered graded vessel constructions were compared with each other at different internal pressure levels. In addition, the difference in burst pressures of flat and graded structures was evaluated according to Tsai-Hill and Tsai-Wu damage criteria.

Keywords: Filament Winding, Composite Vessel, Finite Elements, Stress Analysi

İÇ BASINCA MARUZ FİLAMAN SARGILI KOMPOZİT TANKLARDA KADEMELİ TASARIMIN GERİLME DAĞILIMI VE PATLAMA BASINCINA ETKİSİ

ÖZET

Plastik matrisli fiber takviyeli kompozit tankların gaz ve sıvı depolamasındaki kullanımı, hafiflik yüksek korozyon dayanımı, tasarım esnekliği gibi birtakım avantajları nedeniyle giderek artmaktadır. Kompozit tankların imalatında kullanılan başlıca yöntemlerden biri de filaman sargı yöntemidir. Takviye lif malzemesinin gerilme altında dönen bir mandrel etrafına sarımı yoluyla gerçekleştirilen bu üretim tekniğinde elde edilen ürünün iç basınca karşı dayanımı önemli bir özelliktir. Bu özellik, filaman sarım açısı, sarım sayısı, lif ve matris malzemesi gibi bir takım parametrelere bağımlılık gösterir. ANSYS Workbench' de gerçekleştirilen sonlu elemanlar analizlerinde filaman sargılı kompozit tüp modelin belirli bir iç basınç altında gerilme dağılımı incelendiğinde homojen bir dağılım olmadığı ve tankın yapısı gereği belirli bölgelerde yoğunlaştığı gözlenmiştir. Bu durumdan yola çıkarak, gerilme yoğunluğunun fazla olduğu bölgelerde sarım sayısını artırmak ve az olduğu bölgede sarım sarısını düşürmek suretiyle daha homojen bir gerilme dağılımı elde edilmiş, böylelikle tankın basınç dayanımı önemli ölçüde artırılmıştır. Tasarımda yapılan bu değişiklik toplam tank

ağırlığını etkilemeyecek şekilde gerçekleştirilmiştir. ±45˚, ±55˚, ±60˚, ±70˚, ±80˚ filaman sarım açılarında olan modeller üzerinde çalışılmış, tüm numune tiplerinde 6 katmanlı düz ile 5-6-8 katmanlı kademeli tank konstrüksiyonları arasında farklı iç basınç seviyelerinde oluşan maksimum eşdeğer gerilme değerleri karşılaştırılmıştır. Ayrıca düz ve kademeli yapıların Tsai-Hill ve Tsai-Wu hasar kriterlerine göre elde edilen patlama basınçlarındaki fark değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Filaman Sargı, Kompozit Tank, Sonlu Elemanlar, Gerilme Analizi

KONJENİTAL KLORÜR DİYARESİ: NADİR BİR OLGU

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BAŞTÜRK
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi, drahmetbasturk@hotmail.com

ÖZET

Konjenital klorür diyaresi (KKD), kronik sekretuar ishal ile seyreden nadir görülen otozomal resesif bir hastalıktır. Dünya çapında bildirilen 250 olgunun beşte biri, Finlandiya'da görülmekte olup, insidans 1: 30,000 ile 1: 40,000 civarındadır. Akraba evlilikleri nedeniyle Arap halkı arasında 1: 3,200 ile 1: 5,000 arasında çok daha yüksek yerel olaylar görülüyor. İleum ve kolondaki HCO3 /Cl- değişimi bozulur ve sonuçta sodyum-klor emiliminin bozulmasıyla sulu, klordan zengin diyare, hipokloremi, hipokalemi, metabolik alkaloz gelişir. Tanı için dışkı klorunun yüksek olması (100mmol/L) spesifiktir. Üç aylık erkek bebek ishal yakınması ile başvurdu. Öyküsünden doğduğundan beri günde 10-15 kez sarı, yeşil renkli dışkılamasının olduğu, bu yakınmalarla dış merkezde yatırılıp besin allerjisi tanısı alan hasta ishal şikayetinin devam etmesi nedeni ile tarafımıza başvurup yatırıldı. Özgeçmişinde normal spontan doğum ile 2400 gram doğum ağırlığında doğan bebeğin anne babası arasında karaba evliliği yoktu. Hastanın fizik muayenesinde; vücut ağırlığı, boy ve baş çevresi 3 persentilin altında ve soluk görünümdeydi. Göz küreleri çökük, turgor tonusu bozuktu. Diğer sistem bulguları doğaldı. Laboratuvar incelemelerinde; Hb 8.8 g/dl, beyaz küre 14740/ mm3, MCV 69 fL idi. Arteriyel kan gazlarında pH 7.53, HCO 32, PCO2 26 olup metabolik alkaloz ile uyumlu idi; serum elektrolitleri Na 126 mEq/l, K 3,2 mEq/l, Cl 87 mEq/l idi. Dışkının direkt incelemesinde özellik yoktu ve dışkı kültüründe üreme olmadı. Dışkının viral ve bakteriyel serolojik testleri negatif saptandı. Ter testi normaldi. İdrar elektrolitleri normal aralıkta olup batın usg normal saptandı. Dışkıda steatokrit ve redüktan madde negatifti. Dışkı Na 75 mEq/l, K 48 mEq/l, Cl 106 mEq/l saptandı. Doğumdan itibaren başlayan ishal öyküsü olan, hipokloremik metabolik alkaloz ve dışkıda klor yüksekliği saptanan hastaya KKD tanısı kondu. Uygun sıvı tedavisiyle elektrolitleri ve kan gazları düzelen hastaya 3 mEq/kg/gün %7.5 luk KCl, 10 mEq/kg/gün NaCl, 2 mg/kg/gün proton pompa inhibitörü (omeprazol) oral başlandı. İzleminde kilo artışı gözlenen ve elektrolitleri normal aralıkta seyreden hasta taburcu edildi. Poliklinik izlemlerinde tartı alımı iyi olan hastanın elektrolit dengesizliği gözlenmedi. Sonuç olarak; doğuştan itibaren kronik ishal yakınması ile başvuran hastalarda nadir gözlenen hastalıklardan olan KKD gözlenmektedir. Bu nedenle KKD erken dönemde akılda tutulması gereken nadir hastalıklardandır. Bu bebeklerde erken tanı ve uygun tedavi ile mortalite azalırken normal büyüme ve gelişmenin sağlanabileceği unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimler: Çocuk, konjenital klorür diyaresi, kronik ishal

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMİNDE SİMÜLASYON YÖNTEMİNİN KULLANIMI: GÜNCEL YAKLAŞIM

Doç. Dr. Özlem OVAYOLU
Gaziantep Üniversitesi, oucan@gantep.edu.tr

ÖZET

Hemşirelik teorik eğitimin, uygulama ile anlamlı bir biçimde birleşmesini gerektiren profesyonel bir meslektir. Bu nedenle hemşirelik eğitiminde, öğrencilerin psikomotor ve bilişsel becerilerinin geliştirilmesi, öğrenme etkinliklerinin güçlendirilmesi ve klinik ortama hazır bulunmaları açısından çeşitli öğretim tekniklerinden yararlanılmaktadır. Ancak günümüzde sağlık bakım hizmetlerinin sunulduğu alanların karmaşık olması, güçlü bilgi birikimi ile ileri teknolojinin kullanımı, hasta güvenliği ve hasta haklarının yükselen değerler içinde yer alması, klinik uygulama alanlarının yetersiz olması, öğrenci sayısının artması ve öğretim elemanlarının sayısındaki yetersizlik gibi nedenler hemşirelik eğitiminde güncel yaklaşımların kullanılmasını neredeyse zorunlu hale getirmiştir. Bu doğrultuda hemşirelik öğrencilerinin hasta bakımında özellikle eleştirel düşünme ve karar verme yetilerinin geliştirilmesi amacıyla simülasyon yönteminin kullanımı gündeme gelmiştir. Simülasyon uygulamaları, güçlü öğrenme ortamını sağlayarak, hastalara güvenli bakımın verilebilmesinde önemli bir yaklaşım olarak ele alınmaktadır. Simülasyona dayalı eğitimler her öğrencinin öğrenmesine fırsat tanıyan, eşitlikçi, yetişkin öğrenme ilkelerinin etkili bir şekilde kullanıldığı, farklı öğrenme stillerine uygun olan ortamlardır. Ancak Türkiye'de öğrenci hemşireleri klinik ortama hazırlamak için senaryo/bilgisayarlı simülasyon eğitiminin kullanımı çok yeni bir yöntem olup, sınırlı sayıda üniversitede kullanılmaktadır. Oysa hemşirelik öğrencilerinin gerçek hasta bakım ortamından önce, klinik yeterliliğinin arttırılması oldukça önemlidir. Bu nedenle bu çalışmada simülasyon yönteminin öğrenci eğitimindeki önemi üzerinde durulacaktır.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, simülasyon yöntemi

İNTEGRATİF YAKLAŞIM: AROMATERAPİ

Doç. Dr. Özlem OVAYOLU,
Gaziantep Üniversitesi, oucan@gantep.edu.tr

ÖZET

Günümüzde, tamamlayıcı yaklaşımlar konvansiyonel tedaviye destek vermek amacıyla kullanılan, birçok ülkede hasta bakımının bir parçası olarak kabul edilen, noninvaziv, ucuz ve rahatlatıcı olduğu bildirilen yöntemlerdir. Bu yöntemlerden biri olan aromaterapi, bitkilerden damıtılan yüksek konsantrasyonlu öz yağların ve kokuların kullanılmasını ifade eder. Bu yağlar masaj, buhar, inhalasyon ya da banyo gibi farklı yollarla uygulanabilir. Vücutta sakinleştirici, uyarıcı ve rahatlatıcı etki gösteren nörotransmitterlerin salgılanmasını arttırdığı, ağrı, yorgunluk ve anksiyete gibi fiziksel veya psikososyal sorunları azalttığı ve yaşam kalitesini olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir. Aromaterapinin hemşirelik bakımında kullanımı ise Florence Nightingale'e kadar uzanmaktadır. Hemşirelik bakımında uzun bir geçmişe sahip olan aromaterapi; hemşirelerin hasta bakımını geliştirmek ve hemşireliği güçlendirmek için kullanabilecekleri yöntemlerden birisidir. Bu nedenle hasta bakımında holistik yaklaşımı ilke edinmiş olan hemşirelerin öncelikle kanıt temelli bilgi ve beceriye sahip olması gerekir. Bu nedenle, aromaterapi ve kullanım alanlarına ilişkin konular hemşirelik müfredatlarına dahil edilebilir. Ayrıca bu yöntemlerin doğru kullanılabilmesi için, sağlık ekibi üyelerinin bu uygulamalardan haberdar olması, hastaların zarar görmesinin ve suistimale uğramasının engellenmesi ve tamamlayıcı yöntemlerden kanıta dayalı olanların tercih edilmesi konusunda hastalara rehberlik yapılması son derece önemlidir.

Anahtar kelimeler: Aromaterapi ve etkileri

GELENEKSEL SÜLÜK TEDAVİSİ UYGULANMASI SONRASI SERUM INR SEVİYESİNİN BEKLENENDEN UZUN SÜRE YÜKSEK KALMASI

Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer KATAR
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, drkatar@hotmail.com

ÖZET

Medikal sülük uygulaması(HirudoMedicinalis), geleneksel olarak, yüzyıllardan beri pek çok hastalığın tedavisinde, günümüzdeyse rekonstrüktif cerrahi, mikrocerrahi gibi modern tıpta ve baş ağrısı gibi pek çok hastalıkta alternatif/tamamlayıcı tedavi uygulaması şeklinde kullanılmaktadır. Sunduğumuz vakada; medikal sülük uygulaması sonucu INR(International Normalized Ratio)'nin yükselebileceği ve bu yükseklik düzeyinin on günden daha uzun süre devam edebileceğini gösterdik. Vakamız; 35 yaşında bayan hasta, dahiliye polikliniğine, uzun süredir devam eden başağrısı şikayetiyle başvurdu. Hikayesinde; uzun süredir devam eden baş ağrısı ve Hashimato Tiroiditi nedeniyle, bir süre önce, geleneksel/alternatif tedavi yöntemlerinin uygulandığı bir merkeze başvurduğunu ve orada tedavi amacıyla yaklaşık yarım saat süreyle alın ve boyun bölgesine toplam 13 adet sülük uygulandığını belirtti. Uygulamanın akşamında uygulama bölgesinde sızıntı şeklinde hafif bir kanaması olduğu ve kısa bir süre içerisinde kanamanın durduğunu ve başka herhangi bir problemi olmadığını belirtti. Hastanın hikayesinde, INR'nin uzun süre yüksek kalmasına neden olabilecek herhangi bir kardiyovasküler, nefrolojik, pulmoner veya hematolojik bir hastalığı veya bir ilaç kullanımı yoktu. Genel muayenesinde genel durumu iyi oryantasyonu ve kooperasyonu tam, başağrısı nedeniyle hafif bir distresi vardı. Kan basıncı 115/85 mmHg, nabzı 69/dk, vücut sıcaklığı 36,6^{0}C ve solunum sayısı 19/dk idi. Vücudunda herhangi bir ekimoz, ödem ve eritem yoktu. Hastanın biyokimyasal, hormonal ve koagulasyon faktörlerini içeren rutin laboratuar tetkiklerine ilaveten kanama diyatezini dışlamak için bazı koagulasyon faktör eksiklikleri de çalışıldı. Perifek kan yayması(PKY); primer ve sekonder kan veya kanla ilişkili hastalıkların tanısına yardımcı olduğu için hastanın PKY'si de yapıldı ve sonuçta; yeterli sayıda trombosit kümeleri görüldü. INR, 3,04(RA, 0,8-1,2) dışında herhangi bir anormal laboratuar bulgusu tespit edilmeyen hasta, herhangi bir tedavi verilmeden INR takibi için on gün sonra kontrole gelmek üzere eve gönderildi. Hastanın kontrole gelişindeki INR'si, 0,98(RA, 0,8-1,2)'a düşmüştü. INR'nin beklenenden çok uzun bir süre, en az 10 gün, yüksek kalması ve sonra düşmesinin tek sebebi olarak daha önceden baş ağrısı nedeniyle başvurduğu geleneksel/alternatif tedavi merkezinde uygulanan sülük tedavisi düşünüldü. Medikal tedavide kullanılan sülükde bulunan ve trombini inhibe edip fibrin pıhtılarının oluşmasını etkileyen madde hirudindir ve INR'nin yükselmesine neden olur. Alternatif/tamamlayıcı tedavi yöntemlerinin uygulandığı merkezlerde uygulama öncesi detaylı bir öykü alınması, fizik muayene ve bazı hastalarda gerekebilecek basit koagülasyon testlerinin yapılması, ciddi komplikasyonları veya ölüm riskini ortadan kaldıracaktır. Ayrıca hekimler tarafından hastalarda INR yüksekliğinin nedenleri araştırılırken sülük tedavisi de göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sülük, Hirudo Medicinalis, INR, Hirudin, Alternatif/Tamamlayıcı tedavi

YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN İNVAZİV ARAÇ İLİŞKİLİ ENFEKSİYONLARIN ÖNLEMESİNE YÖNELİK BİLGİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Devlet DOĞRUER
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, devletdogruer@gmail.com

Doç. Dr Selma ATEŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selmaguler@ksu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Adem DOĞANER
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,adem_doganer@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rıza ŞAHİN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetrizasahin@ksu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Mehtap OMAÇ SÖNMEZ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mehtapomac@gmail.com

ÖZET

Yaşam kalitesini yükseltmek amacı ile sağlık bakım hizmetlerindeki tanı, tedavi ve girişimsel işlemlerin gelişmesi, invaziv araç ilişkili enfeksiyon oranlarındaki artışa paralel sağlık hizmeti ilişkili enfeksiyon oranlarındaki artışı beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada, yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin invaziv araç ilişkili enfeksiyonları önlemeye yönelik bilgi düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma yoğun bakım ünitelerinde görev yapan 101 hemşirenin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanması aşamasında araştırmanın amacı doğrultusunda literatür taraması yoluyla araştırmacı tarafından hazırlanmış olan test formu kullanılmıştır. İki bölümden oluşan test formunun birinci bölümünde hemşirelerin demografik özelliklerini değerlendiren 10 soru, ikinci bölümde ise invaziv araç ilişkili enfeksiyonlardan üriner sistem (10), kan dolaşımı (14), ventilatör ilişkili pnömoni (11) ve el hijyeni uygulamalarına (5) yönelik bilgilerini değerlendiren 40 soru yer almaktadır. Soruların tamamı evet, hayır ve fikrim yok olmak üzere üç cevap seçeneğinden oluşmaktadır. Soruların puanlandırılmasında her doğru yanıt 1 puan, yanlış yanıt ve fikrim yok yanıtı 0 puan üzerinden değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılanların alabileceği en yüksek puan 40, en düşük puan 0 olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan gurubunun %95'i hemşire, %5'i diğer sağlık personellerinden (ebe, acil tıp teknisyeni) oluşurken; %54.5'i lisans, %28.7'si lise düzeyinde eğitim almıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 27.1 yıl; meslekteki hizmet sürelerinin ortalaması 5.6 yıl; yoğun bakım ünitelerindeki çalışma sürelerinin ortalaması ise 2.8 yıl olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılan gurubun invaziv araç ilişkili enfeksiyonları önlemeye yönelik ifadelere verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde; hemşirelerin 31.4 puan, diğer sağlık personellerinin 30.3 puan aldıkları, invaziv araç ilişkili enfeksiyonları önlemeye yönelik eğitim alma durumlarına göre ise üç kez ve üzeri eğitim alanların 31.8 puan, hiç eğitim almayanların 31.3 puan aldığı tespit edilmiştir. Katılımcıların yoğun bakımda çalışma süresi ile üriner kateter ilişkili üriner sistem enfeksiyonları ($p=0.047$, $p<0.05$) ve el hijyeni bilgi düzeyini ($p=0.026$, $p<0.05$) belirlemeye yönelik verdikleri doğru yanıtlar arasında pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Katılımcıların invaziv araç ilişkili enfeksiyonları önlemeye yönelik bilgi düzeyleri

ile yaş ($p=0.045$, $p<0.05$) ve meslekteki hizmet süreleri ($p=0.045$, $p< 0.05$) arasında pozitif bir ilişki söz konusudur.

Sonuç olarak invaziv araç ilişkili enfeksiyonları önlemeye yönelik bilgi düzeyini belirlemek için yapmış olduğumuz bu çalışmada; katılımcıların invaziv araç ilişkili enfeksiyonları önlemeye yönelik genel bilgi düzeyi, üriner kateter ilişkili üriner sistem enfeksiyonları önlemeye yönelik bilgi düzeyi, el hijyeni bilgi düzeyi ile yaş, meslekteki hizmet süresi, yoğun bakımdaki çalışma süresi arasında istatistiksel olarak anlamlı artış gösterdiği ve katılımcıların invaziv araç ilişkili enfeksiyonları önlemeye yönelik genel sorulara verdiği doğru yanıtların ortalamasının iyi olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yoğun bakım, hemşirelik, invaziv araç

İYONLAŞTIRAN VE İYONLAŞTIRMAYAN RADYASYONUN NEDEN OLABİLECEĞİ HASTALIKLARDAN KORUNMA YOLLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEMELİNDE ANALİZİ

Öğr. Görevlisi Abdülazim YILDIZ
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, azimyildiz2011@gmail

Dr. Öğretim Üyesi Ercan KÖSE
Ercan Köse Tarsus Üniversitesi ercankos@gmail

ÖZET

Çalışanlar açısından iki temel risk söz konusudur; iş kazaları ve meslek hastalıkları. Bu çalışmada ülkemizde meslek hastalıkları sınıfında olmayan radyasyondan kaynaklanabilecek hastalıklara değinilecektir.Özellikle hastanelerde radyoloji ve nükleer tıp bölümlerinde çalışanlar ciddi anlamda radyasyona maruz kalmaktadırlar.Bazı metallerin birleştirilmesi için yapılan kaynak çalışmaları da önemli risklerden biri olarak ön plana çıkmaktadır.

Radyasyon, enerjinin bir noktadan başka bir noktaya taşınması veya ortama yayılması şeklinde tanımlanabilir. Radyasyon hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olmuştur.Elektromanyetik dalgalar hemen hemen heryerde vardır. Elektromanyetik bir akvaryum içerisinde yaşıyoruz demek yanlış olmaz.Yediğimiz yiyeceklerden, soluduğumuz havada, içtiğimiz suda, ve kullandığımız hemen her türlü eşyada radyasyona rastlamak mümkündür.Cep telefonundan baz istasyonuna, traş makinasından televizyona, çamaşır makinasından saç kurutma makinasına elektrikle çalışan tüm ev aletleri diyebileceğimiz herşey iyonlaştırmayan radyasyon yaymaktadır.Günlük hayatta bu kadar iç içe olduğumuz radyasyonla yaşama şeklini, faydalarını ve zararlarını öğrenmeli olumsuz etkilerine karşı tedbirli olmalıyız.

Radyasyon geçtiği ortamı etkileme derecesine göre, maddenin atomik veya hücresel yapısını bozar veya bozmaz.Geçtiği ortamın atomik yapısını bozuyorsa buna iyonlaştıran radyasyon denir. Ortamın atomik yapısında herhangi bir değişiklik yapmıyorsa buna da iyonlaştırmayan radyasyon denir.İyonlaştırıcı ışınlar dalga tipi ve parçacık tipi olmak üzere iki gruba ayrılır. X ışınları ve gama ışınları iyonlaştırıcı dalga tipine; alfa, beta ve serbest nötronlar parçacıklı iyonlaştıran radyasyona örnek verilebilir.İyonlaştırıcı olmayan ışınlar da optik ışınlar(ultraviloye ışınları gibi) ve elektromanyetik nitelikli ışınlar(mikrodalgalar, radyo dalgaları gibi) olmak üzere iki gruba ayrılır.

Radyasyonun vereceği zararı belirleyen birden fazla faktör vardır.Bunlardan ilki radyasyonun türüdür.Türüne göre dalgaboyu değişmekte ve zararı artmakta veya azalmaktadır.Radyasyonun yoğunluğu ve maruziyet süresi de zararı belirliyen unsurlardır.İyonlaştıran radyasyonun pekçok zararı mevcuttur.Akut ışın sendromu,akciğer kanseri, deri ve mukoza zararları,göze gelen zararlar,kemiklere gelen zararlar başlıcalarıdır.

Radyasyonu hem doğal hemde yapay kaynaklardan almaktayız. Günlük hayatta etkilendiğimiz radyasyonun yaklaşık % 85'i doğal, % 15'i de yapay kaynaklardan oluşmaktadır. Doğal kaynaklar olarak çevremizdeki her türlü radyoaktif kaynaklar olabilir. Örneğin güneşten gelen ışınlar, soluduğumuz hava, yediğimiz yiyecekler, evlerimizin yapı malzemeleridir (kozmik ışınlar, radon gazı, gama ışını vb). Yapay kaynaklara örnek olarak ,fosforlu saatler ve radyoaktif madde bulunduran paratonerler, bazı tüketici ürünleri, tıbbi cihazlar, endüstri ve tarımda kullanılan bazı malzemeler, nükleer denemeler ve santraller, her tür elektronik ve elektrikli cihazlardır.

Hayatımızın hemen hemen her yerinde ve anında radyasyona maruz kalıyoruz. Bununla beraber bazı çalışma ortamlarında, çok daha fazla radyasyona maruz kalan çalışanlar, bu fazla radyasyonun etkisiyle çeşitli hastalıklara yakalanabilmektedirler.Örneğin Nükleer reaktörlerden kaynaklanan atıklara maruz kalan işçiler ile tanısal amaçlı kullanılan röntgen, tomografi veya mamografi veya pozitron emisyon tomografisi gibi cihazlarını kullanan ve kullanıldığı bölümlerde çalışanların olduğu bölümler bunlara örnektir. Kanser tedavisi için kullanılan radyoterapi bölümünde çalışanların fazla radyasyona maruz kaldıkları için kanser olma riskleri diğer çalışanlara nisbeten daha yüksektir.

Anahtar kelimeler: Radyasyon, elektromanyetik dalga,nükleer tıp

ABSTRACT

There are two main risks to employees; occupational accidents and occupational diseases. In this study, we will talk about radiation diseases caused by radiation. Diseases caused by radiation is not in the class of occupational diseases in Turkey.Radiology and nuclear medicine employees are exposed to serious radiation, especially in hospitals. Welding works for the joining of some metals are also important risks for workers.

Radiation can be defined as transfer of energy energy from one point to another or spreading to the environment. Radiation has become an indispensable part of our lives. Electromagnetic waves are exist almost everywhere. It's not wrong to say that we live in an electromagnetic aquarium. The food we eat, the air we breathe, the water we drink, and the radiation can be found in almost all kinds of goods. From mobile phone to base station, from razor to television, from washing machine to hair dryer, all the electrical appliances that we use can emit non-ionizing radiation. In our daily life, we must be aware of the negative effects of the radiation.

Radiation damage or undamage the atomic or cellular structure of the substance, depending on the degree of penetration. If it damage the atomic structure of the medium, it is called ionizing radiation. If it doesn't make any changes to the atomic structure of the medium, it's called non-ionizing radiation. Ionizing rays are classied as two groups wave type and particle type. X-rays and gamma rays; alpha, beta and free neutrons are examples of particulate ionizing radiation. Non-ionizing rays are divided into two groups: optical rays (such as ultraviolet rays) and electromagnetic radiation (such as microwaves, radio waves). There are several factors that determine the damage caused by radiation. The first important point is the type of radiation.
The wavelength of electromagnetic waves and type of radiation are important effects on living systems.The intensity of radiation and the duration of exposure are the determinants of the damage.There are many damages of ionizing radiation. Acute beam syndrome, lung cancer, skin and mucosal damage, eye damage, bones are the most important damages.

Radiation can be taken from both natural and artificial sources.Approximately 85% of the radiation we are affected by daily life is natural and 15% is artificial.Natural sources can be any kind of radioactive sources in our environment. For example, the rays from the sun, the air we breathe, the food we eat, the building materials of our houses (cosmic rays, radon gas, gamma ray, etc.)Examples of artificial sources are phosphorous clocks and lightning rods with radioactive substances, some consumer products, medical devices, some materials used in industry and agriculture, nuclear tests and nuclear power plants, all types of electronic devices.
We are exposed to radiation almost everywhere and instantly. However, in some work

environments, employees who are exposed to much more radiation can be exposed to various diseases due to this excess radiation. For example, workers who are exposed to wastes from nuclear reactors and X-ray, tomography, or mammography or positron emission tomography, which are used for diagnostic purposes, and those who are employed in the departments of which they are used are examples. The risk of cancer is higher for workers who are exposed to excessive radiation during the radiotherapy department used for cancer treatment.

Key words: Radiation,electromagnetic waves, nuclear medicine

SON 5 YILDA ÇOCUK ACİL SERVİSİNE TRAFİK KAZASI NEDENİYLE BAŞVURAN HASTALARIN DEMOGRAFİK VERİLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üye. M. Enes COŞKUN
mecoskun@hotmail.com
Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

ÖZET

Trafik kazaları erişkin popülasyonunda olduğu gibi çocuklar arasında da ölüme yol açan önemli sebepler arasında yer almaktadır. Biz de bu amaçla çocuk acil servisimize son 5 yılda başvuran trafik kazalarını inceledik. Acil servise son 5 yılda resmi kayıtlara göre yaş 0-18 aralığında olan 2335 hasta başvurmuştur. Bunların %62,9' u erkek %37,1'ü kızdır. Trafik kazası nedeniyle başvuran hastaların ortalama yaşı 10,45±,29 olarak bulunmuştur. Hastaların %0,8'inin 1 yaş altında, %13,6'sı 1 ila 5 yaş arasında olduğu ve %85,6'nın da 5 ila 18 yaş aralığında olduğu tespit edilmiştir. Hastaların %0,6'sı (15/2335) hayatının kaybetmiştir. Hayatlarını kaybedenlerin %80'i 5-18 yaş aralığındayken, 0-1 yaş aralığında hiç ölümlü kaza başvurusu olmamıştır. Bu veriler dünya verileriyle kıyaslamak tek merkez verileri olması nedeniyle çok doğru olmayacaktır. Fakat yine de dünya verilerine baktığımızda, Dünya Sağlık Örgütünün verilerine göre dünya çapında tüm yaşlar için ölüm oranı 2016 verilerine göre 100.000 kişide 18,3 olarak bulunmuştur. Yine yakın zamanda yapılan bir çalışmada ise Türkiye de bu oran 5-14 yaş aralığındaki çocuklar için 4,9 olarak tespit edilmiştir. Literatürdeki verilere göre genelde adölesan yaş gruplarındaki erkek çocuklarda trafik kazalarına bağlı ölümler daha sık görülse de bizim verilerde bu tespit edilmemiştir. Ayrıca hastaların mortalitesini etkileyebilecek bazı faktörler regresyon analiziyle değerlendirilmiştir. Buna göre yaş, cinsiyet ve yatılan gün süresi birlikte değerlendirildiğinde yatılan gün sayısıyla mortalite arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yaş ve cinsiyetin mortaliteye etkisi gösterilmemiştir.

GRUP ASANSÖR SİSTEMLERİ İÇİN DENEY DÜZENEĞİNİN TASARIMI VE GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

Arş. Gör. Semih PAK
Karabük Üniversitesi, semihpak@karabuk.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ali UYSAL
Manisa Celal Bayar Üniversitesi, ali.uysal@cbu.edu.tr

ÖZET

Gelişen yapı teknolojileriyle birlikte inşa edilen yeni yapıların kat ve içerisindeki insan sayısı da geçmişe kıyasla katbekat artmıştır. Artan insan sayısının katlar arası akışı aksatmaya başlamış ve mevcut asansör sistemleri yetersiz kalmaya başlamıştır. Bu sorunlar neticesinde yüksek katlı yapı içeresinde katlar arası hareketliliği büyük ölçüde gerçekleştiren asansör sistemlerine olan ihtiyaç giderek artmıştır. Günümüzde inşa edilen iş merkezleri ve konutlar için çıkarılan yeni imar yönetmelikleriyle birlikte belli kattan yüksek yapılarda asansör bulundurulması zorunlu hale gelmiştir. Bina içi insan trafiğini çözmek adına yapılan ilk çalışmalarda kabinlerin taşıma kapasitesinde artışlara gidilmiş olsada tek kabinin olduğu sistemlerde bekleme süresinin fazla oluşu asansör trafiğinin çözülmesi için yeterli olmamıştır. Zamanla birden fazla kabinin yan yana konumlandırılması ile oluşan grup asansör sistemlerine (GAS) geçilmesi trafiği belli bir oranda rahatlatmış ancak tek merkezden zekice yönetilemediği için tam anlamıyla çözüm sunamamıştır. GAS'ın yaygınlaşmaya başlaması ile birlikte bu alanda çeşitli zeki kontrol algoritmaları denenmeye ve kabin yönlendirme problemi için hem akademik hem de ticari anlamda birçok çalışmalar yapılmaya başlamıştır. Günümüzde kabin yönlendirme probleminin çözümü için ağırlıklı olarak yapay zekâ tabanlı kontrol ve optimizasyon algoritmalar önerilmektedir. Önerilen bu yeni algoritmaların testleri, bilgisayar ortamında simülatör programlarında gerçekleştirilmektedir. Algoritmaların simülatör programlarında başarılı olması mevcut asansör sistemlerine uyarlanabilmesi için tek başına yeterli değildir. Asansör kontrol kartında kullanılan veya kullanılacak olan donanımında GA'yı çalıştırabilecek özellikte olması gerekmektedir. Bu çalışma kapsamında algoritmaların ve gömülü donanımların gerçeğe uyarlanabilirliği adına 16 katlı ve 5 kabinli bir asansör sisteminin benzetimi gerçekleştirilerek kabinlerin katlar arası hareketlerinin ve çağrıların gözlemlenebildiği bir deney düzeneği hazırlanmıştır. Hazırlanan deney düzeneği, önerilen algoritmaların gömülü bir sistem üzerinde test edebilmesine ve bu sayede gerçek sistemlere entegre edilebilmesine imkân sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Asansör, Gömülü Sistem, Kontrol

ACİL SERVİSLERDE ADLİ VAKAYA YAKLAŞIMDA HEMŞİRE: NEDEN ÖNEMLİ?

GÜLSÜM ÇELİK
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, gerigegulsumcelik@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Gülay YAZICI
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, gyazici@ybu.edu.tr

ÖZET

Acil servis, akut gelişen bir sağlık sorunu sonucu acil yardım desteğine ihtiyaç duyan bireylerin hızlı bir şekilde tanılama, değerlendirme ve tedavisinin yapıldığı, 24 saat kesintisiz hizmet veren bir birimdir. Acil servis vakalarından; kesici-delici alet yaralanmaları, zehirlenmeler, intihar girişimleri, istismar durumları, trafik kazaları, iş kazaları, darp durumları, işkence olguları ve her türlü silah yaralanmaları sonucu fiziksel ya da ruhsal olarak sağlık bütünlüğü bozulmuş hastalar adli vaka olarak kabul edilir.

Amerika'da her yıl ortalama 100.000 adli tıp raporu bildirilmektedir. Texas'ta belirtilen rakamlara göre; yılda yaklaşık 65.000 çocuk istismarı ve 8000 vaka tecavüz olayları adli vaka olarak değerlendirilmektedir. Ülkemizde ise; her yıl yaklaşık 3.000-3.500 arasında intihar-intihar girişimi, yaklaşık 15.000-18.000 arasında çocuk istismarı yaşandığı bildirilmektedir. Acil servislere gelen vakaların %3-10'u adli vaka olarak değerlendirilmekte olup, bunların %20-50'si trafik kazaları, %10-15'i düşme vakaları, %5-18'i darp vakaları, %5-24'ü zehirlenme, %10-20'si kesici-delici alet yaralanmaları olduğu bildirilmiştir. Şüpheli olguların adli vaka kapsamında değerlendirilmesi hem sağlık profesyonelleri hem de adli tıp açısından oldukça zorlu bir süreçtir. Acil servislere gelen vakaların analizleri yapılırken adli vaka değerlendirmesi yapılması ve uygun prosedürlerin uygulanması birçok yasal mağduriyeti de giderdiği bilinmektedir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 205, 206, 207, 279 ve 280. maddeleri gereğince yasal olarak sağlık profesyonellerinin adli vaka yönetimi konusunda sorumlulukları vardır.

Acil servislerde genellikle adli vakalara ilk müdahale eden hemşirelerdir. Adli vaka yönetiminde yer alan bir hemşire, mağdurun uğradığı her türlü hastalık, yaralanma ile ilgili; öykünün alınması, fiziki muayenenin yapılması, fiziksel kanıtların tanımlanması, toplanması, saklanması, korunması, kayıt edilmesi ve yorumlamasını yapması gerekmektedir. Adli vaka değerlendirmesi ve yönetimi kapsamında oluşabilecek bir hata adli incelemeyi zorlaştırmakta ve yasal mağduriyete sebep olabilmektedir. Örneğin; kesici-delici alet yaralanması ile acil servise gelen bir vakanın öncelikle yaralanmasına sebep olan mekanizmanın tanımlanması, yara bölgesinin korunması ve kıyafetlerinin kesilmesi durumunda korunarak dikiş yerlerinden kesilmesi gerekmektedir. Aksi durumda; kıyafetlerinin yaralanmanın bulunduğu alandan kesilmiş olması, delillerin ortadan kalkmasına neden olabilmektedir.

Acil servislere gelen adli vaka oranlarının azımsanmaması ve adli vaka yönetiminin uygun bir şekilde yapılması gerekmektedir. Adli vaka yönetiminde görev alan hemşirelerin adli bilimin bir parçası olarak aktif bir biçimde rol alması, insanların yaşamlarını etkileyen en güçlü iki sistem olan sağlık ve adaletin sağlanmasına yardımcı olur. Hemşirelerin adli vaka yönetimindeki bilgi düzeyi arttırılarak klinik yeterliliğe ulaşması ve uygun standart prosedürlerin geliştirilmesi sağlanarak oluşabilecek yasal mağduriyetin önüne geçilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Adli Vaka, Hemşire, Acil Servis

OSSEOİNTEGRE DENTAL İMPLANT KIRIĞI: 2 OLGU SUNUMU

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ÖZCAN KÜÇÜK
Mersin Üniversitesi
ayseozcan89@hotmail.com

ÖZET

Dental implantlar, modern diş hekimliğinde tamamen ve kısmen dişsiz hastaların rehabilitasyonu için yaygın olarak tercih edilen bir tedavi seçeneği haline gelmiştir. Yüksek başarı oranına rağmen implant tedavisinde çeşitli komplikasyonlar meydana gelebilmektedir. En önemli komplikasyonlardan biri çok nadir olarak görülse de osseointegre bir dental implantın kırılmasıdır. Literatürde implant kırıklarının görülme insidansının %0.16-1,5 arasında değiştiği bildirilmiştir. İmplant kırıklarının görülme sıklığı düşük olsa da bu durum hasta ve klinisyen için hem implant ve hem de protez kaybı ile sonuçlanan önemli bir problem oluşturmaktadır. Ayrıca implant tedavisi giderek daha popüler hale geldiği için implant kırığından kaynaklanan başarısızlık sayısında artış olması beklenmektedir. İmplant fraktürünün olası nedenleri arasında üst yapının yetersiz uyumu, implantın üretiminde veya tasarımında hatalar, uzun süreli metal yorgunluğu, oklüzal kuvvetlerin büyüklüğü veya yönü, parafonksiyonel alışkanlıklar, implantın lokalizasyonu, implant boyu, implant çapı ve implantın etrafındaki kemik rezorpsiyonu sayılabilir. Dental implant kırılmasını önlemek için kırığa sebep olan bu durumları ve gereken önlemleri bilmek ve uygulamak önemlidir. Bu sunumda implant kırığı nedeniyle kliniğimize başvuran 2 hasta sunulmuştur. Ayrıca literatür taraması ile implant kırılmasına neden olan faktörler ve tedavi seçenekleri de tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dental implant, implant kırığı, kemik rezorsiyonu, metal yorgunluğu

EKTOPİK DİŞLER VE ALT ÇENEDE PARASTEZİYE NEDEN OLAN EKTOPİK BİR DiŞ

Dr. Öğr. Üys. Aydın KESKİNRUZGAR
Adıyaman Üniversitesi, akeskinruzgar@gmail.com

ÖZET

Ektopik dişler, çene arkı dışındaki uzak bölgelerde yer alan dişler olarak tanımlanmaktadır. Ektopik dişler çoğunlukla premalor, kanin ve kesici dişlerde görülür, aynı zamanda bu dişler sıklıkla normal konumuna göre daha meziyalde konumlanırlar, nadir olarak ise ektopik dişler distalde konumlanırlar. Ektopik dişlerin nadir olarak diş arkından uzaklaşarak mandibular kondile, kronoid proçese, maksiller sinüse ve nazal kaviteye migrasyonu görülmektedir. Ayrıca ektopik dişler asemptomatik olarak senelerce kalabildiği gibi, kistler ve komşu dişlerin köklerinde rezorbsiyonu gibi komplikasyonlara da neden olabilmektedir. Bu araştırmada, sol alt çene ve dilde parastezi nedeniyle kliniğimize başvuran bir hasta detaylı olarak incelenmiştir. Hastanın detaylı anamnezi alındıktan sonra, klinik ve radyoloijk muayeneler sonucunda sol alt çene inferior alveolar sinirin mandibulaya giriş yerinde bir gömülü diş tespit edilmiştir. Literatürde nadir olarak görülen bu vakanın inferior alveolar sinir üzerindeki etkisinden dolayı parasteziye neden olduğu düşünülmüştür. Sonuç olarak ektopik dişler klinik olarak komlikasyonlara neden olabilirler, bu nedenle gömülü dişlerin klinik ve radyolojik muayeneleri detaylı olarak yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Ektoik diş, Parastezi, Gömülü dişlerin migrasyonu.

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ BAKIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Seçil GÜLHAN GÜNER
Karadeniz Teknik Üniversitesi, secilgulhan@gmail.com

Doç. Dr. Özlem OVAYOLU
Gaziantep Üniversitesi, oucan@gantep.edu.tr

Prof. Dr. Nimet OVAYOLU
Girne Üniversitesi, nimet.ovayolu@kyrenia.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma Türkiye'de bir Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde eğitim gören hemşirelik öğrencilerinin bireyselleştirilmiş bakıma ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı. Araştırmaya lisans eğitimini sürdüren ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinden gönüllü olan 414 öğrenci alındı. Araştırma için gereken izinler alındı. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan tanıtıcı bilgiler formu ve Bireyselleştirilmiş Bakım Skalası-Hemşire Versiyonu (BBS-A ve BBS-B) kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde frekans, ortalama, yüzde değerleri kullanıldı. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalaması 20.9∓2.0 yıldı. Öğrencilerin %75.4'ü kadın ve %96.9'u bekardı. Mezuniyet sonrası klinikte çalışmayı düşünen öğrencilerin oranı %58 iken, mesleği kısmen isteyerek seçenlerin oranı %30.2 idi. Hemşirelik öğrencilerinin %19.8'inin daha önce hastanede yatarak tedavi aldığı, hastanede yatarak tedavi alanların %5.3'ünün bireyselleştirilmiş bakım aldığını ifade ettiği, %10.4'ünün ise kısmen bireyselleştirilmiş bakım aldığını belirttiği görüldü. Hemşirelik öğrencisi olarak klinikte hastaya bireyselleştirilmiş bakım verdiğini düşünen öğrencilerin oranı %35.7 ve bireyselleştirilmiş bakımın yararlı olduğunu düşünen öğrencilerin oranı ise %74.6 idi. Öğrencilerin %51'i kliniklerin hastaya bireyselleştirilmiş bakımın verilmesinde yeterli alt yapıya sahip olmadığını ifade etti. Bireyselleştirilmiş bakım vermede engellerle karşılaşan öğrencilerin oranının %73.2 olduğu ve bu engellerin sırasıyla; iletişim problemleri (%43), zaman yetersizliği (%39.9), malzeme eksikliği (%36), iş yükü fazlalığı (%35.3), teorik bilgi yetersizliği ve hasta ya da hasta yakınlarının davranışları (%34.1), hemşirelerin davranışları (%33.3), personelin davranışları (%20), rol karmaşası (%23.4) ve öğretim elemanlarının davranışları (%15) şeklinde olduğu saptandı. Bireyselleştirilmiş Bakım Skalası-Hemşire Versiyonu-A'ya göre öğrencilerin klinik durum alt boyutu puan ortalamasının 3.6∓0.9, kişisel yaşam durumu alt boyutu puan ortalamasının 3.5∓0.9 ve karar verme kontrolü alt boyutu puan ortalamasının 3.6∓0.8 olduğu tespit edildi. BBS-B versiyonuna göre klinik durum alt boyutu puan ortalamasının 3.7∓0.9, kişisel yaşam durumu alt boyutu puan ortalamasının 3.6∓0.9 ve karar verme kontrolü alt boyutu puan ortalamasının 3.7∓0.9 olduğu belirlendi. Sonuç olarak elde edilen veriler ışığında hemşirelik öğrencilerinin, genel olarak uyguladıkları hemşirelik eylemleri sırasında hastaların bireyselliğini desteklediği ve hasta bakımını bireyselleştirme algılarının yüksek olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenci hemşire, bakım

İNTÖRN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN UYKU KALİTESİ

Doç. Dr. Özlem OVAYOLU
Gaziantep Üniversitesi, oucan@gantep.edu.tr

Dr. Seçil GÜLHAN GÜNER
Karadeniz Teknik Üniversitesi, secilgulhan@gmail.com

Prof. Dr. Nimet OVAYOLU
Girne Üniversitesi, drnimetovayolu@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma intörn hemşirelik öğrencilerinin uyku kalitesini değerlendirmek amacıyla yapıldı. Araştırma bir üniversitenin hemşirelik bölümünde okuyan intörn öğrenciler ile tanımlayıcı olarak gerçekleştirildi. Araştırmanın evrenini; fakültede okuyan tüm hemşirelik öğrencileri, örneklemini ise; araştırmaya katılmaya istekli olan, iletişim kurulabilen ve intörn olan 93 öğrenci oluşturdu. Araştırmaya başlamadan önce gerekli olan izinler alındı. Araştırmanın verileri literatür doğrultusunda hazırlanan soru formu ve Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi (PUKİ) ile toplandı. Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi, 1989 yılında Buysse ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş bir indekstir. Bu ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması Ağargün ve arkadaşları tarafından yapılmıştır. Alt ölçeklerinin toplanması ile 0-21 arasında değişen toplam PUKİ puanı elde edilir. PUKİ puanının beşten büyük olması bireyin uyku kalitesinin yetersiz olduğuna işaret etmektedir. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde student t, ANOVA, Kruskall Wallis analizleri kullanıldı. $p<0.05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Öğrencilerin %60.2'sinin 22-26 yaş grupları arasında olduğu, %24.7'sinin mesleği isteyerek seçtiği, %49.5'inin mezuniyet sonrası akademisyen olarak çalışmayı düşündüğü belirlendi. Uyku kalitesi puan ortalamalarının 7.1±0.4 olduğu, düzensiz uyuduğunu belirtenlerin ve uyku kalitesini "kötü" olarak değerlendirenlerin PUKİ puan ortalamalarının daha yüksek olduğu saptandı ($p<0.05$). Bu sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin uyku kalitesinin değerlendirilmesi ve bu konuda desteklenmesi önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, uyku kalitesi

KENTSEL NİTELİKLİ ARITMA ÇAMURUNUN BAFRA OVASI MÜNAVEBE SİSTEMİNDE BAKİYE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: I. BİTKİLERİN VERİM VE BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZAZICI
Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, arifozyazici@siirt.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI
Siirt Üniversitesi, gulenozyazici@siirt.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma, kentsel nitelikli arıtma çamuru dozlarının Bafra Ovası tarımında yaygın olarak uygulanan tahıl-kışlık sebze-yazlık sebze münavebe sisteminde bakiye etkilerinin araştırılması amacıyla yürütülmüştür. Çalışmada; arıtma çamurunun 0, 1, 2, 3, 4 ve 5 ton/da dozları ile optimum kimyasal gübre uygulaması faktör olarak ele alınmış olup, arıtma çamurlarının etkisi buğday+beyaz baş lahana+domates münavebe sisteminde incelenmiştir. Buna göre, arıtma çamuru dozları münavebenin ilk bitkisi olan buğday ekim öncesi toprağa uygulanmış, aynı alanda adı geçen münavebe sistemi iki kez tekrarlanarak, arıtma çamurunun ikinci münavebe tekrarındaki bakiye etkileri bu çalışmanın konusunu oluşturmuştur. Araştırma, tesadüf bloklarında 7 konulu ve 3 tekrarlamalı, tesadüf bloklarında çakılı denemeler şeklinde yürütülmüştür. Çalışma sonucunda yapılan istatistiki analizlerde, araştırmada ele alınan konular arasında $p<0.01$ düzeyinde önemli farklılıkların ortaya çıktığı; buğdayda tane verimi, sap verimi, bin tane ağırlığı ve ham protein oranı, beyaz baş lahanada baş verimi ve domateste meyve verimi yönünden en yüksek değerlerin optimum kimyasal gübre uygulamasından elde edildiği; bununla birlikte arıtma çamurunun 4 ton/da ve 5 ton/da dozlarının optimum gübre uygulamasıyla aynı etkilere sahip olduğu belirlenmiştir. Bir başka ifade ile arıtma çamuru uygulamalarının etkileri 4. ve 5. yılda da devam ettiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Arıtma Çamuru, Buğday, Beyaz Baş Lahana, Domates, Verim.

KENTSEL NİTELİKLİ ARITMA ÇAMURUNUN BAFRA OVASI MÜNAVEBE SİSTEMİNDE BAKİYE ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI: II. TOPRAKLARIN BAZI FİZİKSEL VE KİMYASAL ÖZELLİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZAZICI
Siirt Üniversitesi, arifozyazici@siirt.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI
Siirt Üniversitesi, gulenozyazici@siirt.edu.tr

Dr. Betül BAYRAKLI
Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, bbetul25@gmail.com

Prof. Dr. Orhan DENGİZ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, odengiz@omu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma, farklı dozlarda toprağa uygulanan arıtma çamurunun; Bafra Ovası tarımında yaygın olarak kullanılan tahıl-kışlık sebze-yazlık sebze münavebe sisteminde, toprakların bazı fiziksel ve kimyasal özelliklerine olan bakiye etkilerinin araştırılması amacıyla yürütülmüştür. Araştırmanın konusunu arıtma çamurunun 0, 1, 2, 3, 4 ve 5 ton/da dozları ile optimum kimyasal gübre uygulaması oluşturmuş olup, adı geçen işlemlerin etkileri buğday+beyaz baş lahana+domates münavebe sisteminde incelenmiştir. Arıtma çamuru dozları münavebenin ilk bitkisi olan buğday ekim öncesi toprağa uygulanmış, aynı alanda adı geçen münavebe sistemi iki kez tekrarlanarak, arıtma çamurunun ikinci münavebe tekrarındaki bakiye etkileri bu çalışmanın konusunu oluşturmuştur. Araştırma, tesadüf bloklarında 7 konulu ve 3 tekrarlamalı, tesadüf bloklarında çakılı denemeler şeklinde yürütülmüştür. İkinci münavebe tekrarı sonunda, domates hasat sonrası alınan toprak örneklerinin analiz sonuçlarına göre, arıtma çamuru dozlarına bağlı olarak toprakların; toplam tuz içeriklerinin % 0.095-0.176, pH değerinin 7.84-7.99, kireç içeriğinin % 4.7-6.9, organik madde kapsamının % 0.93-3.08, toplam azot içeriğinin % 0.174-0.225, alınabilir fosfor ve potasyum kapsamlarının sırasıyla 2.5-17.0 kg P_2O_5/da ve 47-71 kg K_2O/da, alınabilir demir, bakır, çinko ve mangan kapsamlarının ise sırasıyla 13.06-26.63 ppm, 4.57-6.51 ppm, 0.31-1.89 ppm ve 6.15-16.61 ppm arasında değişiklik gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arıtma Çamuru, Toprak Özellikleri, Mikro Elementler.

ORDU İLİ TARIM TOPRAKLARININ AĞIR METAL İÇERİKLERİNE YÖNELİK ZENGİNLEŞME FAKTÖRLERİNİN FARKLI ENTERPOLASYON MODELLER KULLANILARAK KONUMSAL DAĞILIMLARININ BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI
Siirt Üniversitesi, arifozyazici@siirt.edu.tr

Prof. Dr. Orhan DENGİZ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi,odengiz@omu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, odengiz@omu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye'nin Orta Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Ordu ili tarım arazilerinde dağılım gösteren toprakların i) bazı fiziko-kimyasal toprak özellikleri ile ağır metal içeriklerinin incelenmesi, ii) ele alınan ağır metallere ait zenginleşme faktörü değerlerinin belirlenmesi ve iii) belirlenen bu değerlerin alan içerisinde dağılım haritalarının oluşturulması amacıyla farklı üç ana enterpolasyon yöntemi (Inverse Distance Weighing-IDW, Radial Basis Function-RBF ve Kriging) kullanılarak en iyi dağılım veren modeli belirlemek amacıyla yürütülmüştür. Çalışmada ayrıca, toprak özellikleri ile ağır metal zenginleşme faktörü arasındaki ilişkilerin ortaya konması da amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak örnek çalışma alanından toplam 596 adet toprak örneği alınmıştır. Alınan toprak örneklerinde; bünye, pH, elektriksel iletkenlik, kireç, organik madde, alınabilir fosfor (AbP) ve ekstrakte edilebilir potasyum (EeK) gibi toprakların temel verimlilik parametreleri ile potansiyel toksik elementler olarak toplam bakır (Cu), çinko (Zn), kurşun (Pb), kadmiyum (Cd), nikel (Ni), krom (Cr) ve kobalt (Co) analizleri yapılmıştır. Topraklarda ağır metal birikiminin değerlendirilmesi amacıyla zenginleşme faktörü (ZF) hesaplanmıştır. Araştırma topraklarının; % 39.77'si kumlu tın, % 20.81'i kumlu killi tın, % 16.28'i killi tın, % 11.91'i kil, % 9.40'i tın, % 1.34'ü tınlı kum ve % 0.50'si ise kumlu kil bünyeli olduğu, pH değerlerinin 3.60-8.11 arasında değişiklik gösterdiği, tuzluluk yönünden toprakların sorunlu olmadığı belirlenmiştir. Kireç ve organik madde içeriklerinin sırasıyla % 0.1-58.8 ve % 0.40-10.95 arasında değiştiği toprakların; AbP kapsamlarının incelenen örneklerin % 58.56'sında çok az/az, EeK içeriklerinin ise % 41.95'inde yeterli düzeyde olduğu saptanmıştır. Ortalama en yüksek ZF değeri kadmiyumdan (20.645) elde edilmiş olup, diğer metaller (Cu, Zn, Ni, Cr, Pb ve Co) daha küçük ZF değerleri göstermiştir. Ayrıca, her bir ağır metale ait ZF değerlerinin alan içerisinde dağılım haritaları üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zenginleşme Faktörü, Enterpolasyon, Toprak Fiziko-Kimyasal Özellikler, Ordu.

NEUTROSOPHİC ÜÇLÜ KÜMELER ÜZERİNDE NORMLU YAPILAR

Ebru KAYA
Gaziantep Üniversitesi, kayagantep@gmail.com

Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN
Gaziantep Üniversitesi, mesahin@gantep.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada; öncelikle neutrosophic üçlü grup tanımı verilmiştir. Aynı zamanda neutrosophic üçlü gruplar için özellikler tanıtılmıştır[1,2]. Bununla birlikte, neutrosophic üçlü metrik uzay kavramı verilip bu metrik uzayın özellikleri incelenmiştir[3]. Ayrıca neutrosophic üçlü vektör uzayı ve neutrosophic üçlü normlu uzayı da araştırılmış ve bu uzayın bazı özellikleri verilmiştir[4]. Son olarak, neutrosophic üçlü kavramlar ile klasik kavramlar arasındaki farklardan bahsedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Neutrosophic üçlü gruplar, neutrosophic üçlü metrik uzaylar, neutrosophic üçlü vektör uzaylar, neutrosophic üçlü normlu uzaylar.
Referanslar: [1] Smarandache F., Ali M., The Neutrosophic Triplet Group and its Application to Physics, presented by F. S. to Universidad Nacional de Quilmes, Department of Science and Technology, Bernal, Buenos Aires, Argentina, (02 June 2014). [2] Smarandache F., Ali M., Neutrosophic Triplet Field Used in Physical Applications, (Log Number: NWS17-2017-000061), 18th Annual Meeting of the APS Northwest Section, Pacific University, Forest Grove, OR, USA, June 1 -3, 2017 [3] Sahin M., Kargın A., Neutrosophic triplet metric space and neutrosophic triplet normed space, ICMME -2017, Şanlıurfa. [4] Şahin, M., and Kargın, A., Neutrosophic triplet normed space, Open Physics, (2017).

FİXED POİNT THEOREMS IN FUZZY 2-METRİC SPACES
BULANIK 2-METRİK UZAYLARDA SABİT NOKTA TEOREMLERİ

Doç.Dr. Memet ŞAHİN

E.Derya ÖZDİNÇ
Gaziantep University, mesahin@gantep.edu.tr,
ozdincderya@gmail.com

ÖZET Zadeh [1] birçok araştırmacı için aktif bir araştırma alanı haline gelen bulanık kümeler kavramını ortaya koydu. Bulanık kümelerin ve bulanık mantığın örgütlenmesinin altında yatan temel bir gerçek, yani X ve Y'deki bir küme kavramını bulanık bir kümeninkiyle değiştirerek, herhangi bir X alanının ve herhangi bir Y teorinin fuzzifiye edilebilmesidir. Aritmetik, topoloji, grafik teorisi, olaslık teorisi ve mantık gibi temel alanlara uygulamada bulanıklaştırma yani, bulanık aritmetik, bulanık topoloji, bulanık grafik teorisi, bulanık olaslık teorisi ve FLN'ye yol açar. Benzer şekilde, nöral(neural) ağ teorisi, kararlık teorisi, görüntü tanıma ve matematiksel programlama gibi uygulamalı alanlara uygulamada, bulanıklaştırma aynı şekilde, bulanık sınır ağı teorisine, bulanık kararlık teorisi, bulanık görüntü tanıma ve bulanık matematiksel programlamaya yol açar. Bulanıklaştırma yoluyla kazanılan şey, daha büyük bir genelleme, daha yüksek ifade gücü, gerçek dünya problemlerini modelleme becerisinin artması ve en önemlisi, izlenebilirliğin, sağlamlığın ve daha düşük çözüm maliyetinin elde edilmesine hizmet eden belirsizlik toleransını kullanmak için bir metodolojidir.
Sabit nokta teorisi, değişken ve doğrusal eşitsizlikleri, iyileştirme ve yaklaşım teorisi gibi farklı alanlarda uygulanması nedeniyle matematiğin önemli bir parçasıdır. Birçok araştırmacı, farklı alanlarda sabit nokta teoremlerini ispatlamiştir[2, 3]. Jain ve Singh [4], Jungck ve diğ. [5], bulanık metrik uzaydaki (A) tipindeki uyumlu eşleşmeler için sabit bir nokta teoremini kanıtlamışlar. Verma, Mona ve R.S. Chandel [6], tam ilişki kullanarak bulanık metrik uzaydaki zaman zaman zayıf uyumlululk ve karşılıklı süreklilikten daha zayıf olan yeni altuyumluluk ve altı-sıralı süreklilik kavramlarını ortaya koymuş ve ortak bir sabit nokta teoremi
kurmuşlardır. Bu çalışmada, dört ve altı eşlemede bulanık 2-metrik uzaylarda sabit nokta teoremleri ve altı eşleşmede bir örnek vererek tip A uyumlu alt kavramı kullanılarak altı eşleştirmeler elde edilmiştir.

Referanslar

[1] Zadeh, Lotfi A. "Fuzzy sets." *Information and control* 8.3 (1965): 338-353.

[2] Pathak, H. K. "A study on some problems on existence of solutions for nonlinear functional-integral equations." *Acta Mathematica Scientia* 33.5 (2013): 1305-1313.

[3] Deepmala, A. *Study on Fixed Point Theorems for Nonlinear Contractions and its Applications*. Diss. Ph. D. Thesis, 2014.

[4] Jain, A., and B. Singh. "A fixed point theorem for compatible mappings of type (A) in fuzzy metric space." *ACTA CIENCIA INDICA MATHEMATICS* 33.2 (2007): 339.

[5] Jungck, Gm, P. P. Murthy, and Y. J. Cho. "Compatible mappings of type (A) and common fixed points." (1993): 381 -390.

[6] Verma, Mona, and R. S. Chandel. "A common fixed point theorem for sub compatible and sub sequentially continuous maps in intuitionistic fuzzy metric spaces using implicit relation." *Journal of Advanced Studies in Topology* 3.4 (2012): 53-62.

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE DOĞAL OLARAK YETİŞEN BAZI ÖNEMLİ TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER

Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI
Siirt Üniversitesi, gulenozyazici@hotmail.com

ÖZET

Dünya'da ve Türkiye'de doğal ürünlere olan talebin artması, tıbbi ve aromatik bitkilerin önemini artırmış ve giderekte artmaya devam etmektedir. Türkiye üç fitocoğrafik bölgenin kesişme noktasında bulunması, coğrafi özellikleri ve iklim çeşitliliği nedeniyle zengin bir floraya sahiptir. Ülkemizde 11466 bitki taksonu doğal yayılış göstermekte olup bunun yaklaşık % 32'si endemiktir. Bu bitki zenginliği içerisinde tıbbi ve aromatik bitkiler ayrı bir öneme sahiptir. Ülkemizde oldukça az sayıda tıbbi bitkinin tarımı yapılmakta, büyük bir çoğunluğu doğadan toplanarak kullanılmaktadır. Türkiye Bitkileri Veri Servisinin (TÜBİVES) kayıtlarına göre Güneydoğu Anadolu Bölgesinde 3122 bitki taksonu bulunmaktadır. Bu çalışmada, Asteraceae, Capparidaceae, Clusiaceae, Fabaeceae, Labiateae, Plantaginaceae, Polygonaceae, Ranunculaceae, Umbelliferae, Zygophyllaceae familyalarına ait önemli tıbbi ve aromatik bitkilerin yöresel ve bilimsel isimleri, yetişme alanları, kullanılan kısımları, etken maddeleri ve tıbbi özellikleri hakkında bilgi verilmektedir.

Keywords: Tıbbi ve aromatik bitkiler, Güneydoğu Anadolu Bölgesi

ANCHUSA TÜRLERİNİN TIBBİ VE DOĞAL BOYA OLARAK KULLANIM OLANAKLARI

Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI
Siirt Üniversitesi, gulenozyazici@hotmail.com

ÖZET

Boraginaceae familyasına ait olan *Anchusa* cinsi, başlıca Akdeniz kıyıları, Afrika, Avrupa ve Batı Asya'da yayılış göstermekte ve 35 türü bulunmaktadır. Ülkemiz florasında 18 takson yer almaktadır. Özellikle halk hekimliğinde yaprak, çiçek ve kökleri kullanılmaktadır. Etnobotanik çalışmalarda bitkinin kullanımı ile ilgili bilgiler verilmektedir. Köklerinden elde edilen kırmızı rengin doğal boya maddesi, yaprak ve çiçeklerinin egzama tedavisinde, yara iyileştirici ve yılan sokmasına karşı kullanıldığı bildirilmektedir. Bitkinin taze yaprakları insanlar tarafından sebze olarak tüketilmektedir. Anchusa türleri alkaloid, tanen, yağ, triterpene, polifenoller, protein, yağ, A, C, E vitaminleri içerdiği, iyi bir antioksidan kaynağı olduğu birçok çalışmada rapor edilmiştir. *Anchus azurea* (=*A.italica*) türünün antikanser, antiviral, merkezi sinir sistemi, endokrin sistemi ve diğer etkileri de dahil olmak üzere birçok farmakolojik etkiye sahiptir.

Keywords: *Anchusa azurea*, *Anchusa italica*, tıbbi kullanımı, boya bitkisi

PARALAKS BAKIŞ İLE SAMSUN KENTİ KIYI BANDINDA 'SPANDREL' VE 'ARA UZAM' ARAYIŞLARI

Arş. Gör. Yasemin KÜTÜK
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, yasemin.kutuk@omu.edu.tr

Doç. Dr. Adnan AKSU
Gazi Üniversitesi, adaksu@gazi.edu.tr

ÖZET

Paralaks yaygın olarak; gözlem yapılan bir konumdan iki farklı bakış açısıyla bakıldığında, nesnede meydana gelen yer değiştirme olarak tanımlanır. Zizek'e göre ise, bakış açısındaki kaymayla birlikte nesnenin anlamında da bir kayma yaşanarak, özne ve nesnede eş zamanlı bir kayma meydana gelir. Bu durumda paralaks, her bir bakış açısında farklı bir durumu ortaya çıkaran çok katmanlı bir yapıya dönüşür. Mimariye paralaks bir aralıktan bakmak, bu katmanların çoğaltılmasını ve mimariye daha önce bakılmayan açılardan bakılmasını sağlar. Ancak bu şekilde 'ara'da kalan mekanlara ve tasarım artığı olarak değerlendirilen 'spandrel'lere erişebiliriz. Mimaride özellikle modernizmin bir sonucu olarak geçiş mekanlarında veya iç-dış mekan gibi sınır oluşturulan alanlarda yitip giden bir üçüncü mekan söz konusudur. Paralaks bir aralıktan bakıldığında bu ara uzamlar fark edilerek yeni tasarım olanakları yaratılabilir. Kayıp bir üçüncü mekanın -ara uzamın- tersine, mimari kararların sonucu olarak kaçınılmaz bir şekilde ortaya çıkan, tasarımdan artakalan mekansal bir biçimlenme olarak spandrellere de kullanım olanakları açılabilir. Bu iki durumun fark edilebilmesi ise paralaks bir bakışla mümkün olabilir. Çalışma kapsamında ara uzam ve spandrel biçimlenmelerin mimariye olan kazanımları ve kullanımıyla ilgili çeşitli örnekler sunularak, Samsun'un Atakum ilçesindeki kıyı bandında gözlemlenen bu biçimlenmelere yer verilmiştir. Bu çalışmanın amacı, Samsun kentinin sosyal aktiviteler için oldukça rağbet gören ve hızla gelişimini sürdüren Atakum ilçesi kıyı bandının paralaks bir bakış ile gözlemlenerek, ara uzam ve spandrellerin ortaya çıkarılması ve bunun kıyı bandı gelişimi ve kullanımına ne tür katkılarda bulunacağı üzerine tartışılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Mimari, Paralaks, Ara uzam, Spandrel, Zizek, Samsun, Kıyı bandı,

FRONTAL SİNÜS UZANIMLI NAZOGLABELLAR DERMOİD KİST

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÇELİK
Harran Üniversitesi , mustafareyhan@yahoo.com

ÖZET

Dermoid kistler içerisinde sebase glandlar, ter bezleri ve kıl follikülleri gibi deri ekleri bulunan, çok katlı yassı epitelle döşeli, genellikle yavaş büyüyen, ağrısız, benign konjenital lezyonlardır. Dermoid tümörler ektoderm ve mezoderm yapraklarından oluşan teratomatöz kitlelerdir. Teratomlar çok potansiyelli kök hücrelerin normal gelişimlerinde bozukluk sonucu ortaya çıkar. Epidermoid kist, gerçek dermoid kist ve teratoid kist olmak üzere; üç histolojik türü vardır. Genellikle orta hat yerleşimli olan dermoid kistlerin embriyolojik birleşme noktalarına sıkışmış olan embriyolojik artıklardan geliştiği görüşü kabul edilse de, etiyopatogenezi tam olarak aydınlatılamamıştır. En çok kabul gören teori konjenital olanıdır. Bu teori birinci ve ikinci brankiyal arkların füzyonu sırasında mediyan pluripotent dokunun inkarserasyonu temeline dayanır. Diğer bir teori ise kistin edinsel olduğunu ve intrauterin hayatta travma gibi nedenlerle epitelyal hücrelerin derin dokulara implantasyonunu savunur. Dermoid kistler benign tümörler olmasına rağmen, nadir de olsa malign dönüşüm gösterebilir. Primer olarak testis ve overlerde görülen dermoid kistlerin yaklaşık olarak % 7' si başlıca orbita, nazal dorsum, ağız tabanı, infratemporal fossa, boyun ön kısmı olmak üzere baş-boyun bölgesinde gürülür. Baş ve boyun bölgesindeki teratomlar, konjenital teratomların %2'sini oluşturur ve bu olguların %60 kadarı dermoid tümörlerdir. Kraniofasiyal bölgede ise en sık periorbital bölge olmak üzere nazoglabellar ve frontotemporal bölgede görülürler. Nazoglabellar yerleşimli olanlar burun sırtında kitle olarak karşımıza çıkarlar. Bu lezyonlara müdahale edilmediği takdirde kemik yapıları tahrip edip dura ve intrakranial yapılara ulaşabilir. Bu nedenle kitlenin intrakraniyal yapılarla olan ilişkisi bigisayarlı tomografi ve manyetik rezonans görüntüleme yöntemleriyle mutlaka değerlendirilmelidir. Ayırıcı tanıda orta hat yerleşimli izole lipom, hemanjiom, polipler, mukosel, ensefalosel ve gliom gibi lezyonlar mutlaka düşünülmelidir. Dermoid kistlerin nazal boşluk ile paranazal sinüslerde yerleşimi oldukça nadir görülen bir durumdur. Konjenital olmalarına rağmen genellikle ikinci veya üçüncü dekatta semptomatik hale gelirler. Benign özelliklerine rağmen komşu dokularda tahribat yapabilirler. Bu kistler kronik baş ağrısına neden olabilirler. Klinik özelliklerinin nonspesifik olması nedeniyle kesin tanı cerrahi eksizyon ve histopatolojik inceleme ile konur. İntraoperatif olarak kist içinde kıl ve diğer deri eklerinin görülmesi tanıyı destekler. Histopatolojik incelemede çok katlı keratinize yassı epitel ve altında kıl follikülleri ve yağ bezleri gibi deri ekleri görülür. Tamamen eksize edilen lezyonlarda prognoz çok iyidir. Nüksü önlemek için lezyonun kapsülü ile beraber tamamının eksize edilmesi gerekir.

Olgu: 38 yaşında erkek hasta burun kökünde, iki kaş arasında yaklaşık 1 yıl önce ortaya çıkan ve giderek büyüyen, estetik bozukluk yapan kitle ve baş ağrısı şikâyetleri ile polikliniğimize başvurdu. Hastamızın fizik muayenesinde, nazoglabellar bölgede düzgün yüzeyli ancak frontal kemiğe sıkıca yapışık, ağrısız, yaklaşık olarak 2 cm çapında kitle saptandı. Nazofrontal dermoid kist ön tanısı ile bilgisayarlı tomografi tetkiki yapıldı. Özgeçmiş ve soy geçmişinde önemli bir özellik yoktu. Rutin kan tetkiklerinde patolojiye rastlanmadı. Bilgisayarlı tomografide kitlenin frontal kemikte destrüksiyon yaparak içeriye doğru ekspansiyon yapan heterojen özellikte olduğu görüldü. Tedavide lokal anestezi altında cilt pilisine paralel vertikal insizyon yapılarak cilt ve cilt altı geçildi. Kitle keskin ve künt diseksiyonla ortaya konuldu. Diseksiyon frontal kemik içine doğru genişletildiğinde, kitlenin sebase özellikte içeriği ve kıl yumağı görüldü. Frontal kemik içerisi tamamen temizlendi. Rekürrens olmaması için kemik

üzerindeki gözenekler elmas uçlu tur ile turlanarak tümüyle pürüzsüz hale getirildi. Cilt altı ve cilt uygun şekilde kapatıldı. Ameliyat sırasında ve sonrasında herhangi bir komplikasyon gelişmedi. Materyal patolojik olarak incelendi; makroskobik incelemesinde 2x1x1 cm ölçülerinde içerisinde beyaz kıllar bulunan, gri-beyaz renkli, koyu kıvamlı mai içeren kistik kitlenin mikroskobik incelemesinde çok katlı yassı epitel içinde kıl şaftları ve keratinle dolu inflame, benign özellikte kistik oluşum olarak rapor edildi. Hastamızın postoperatif 14. ayında yapılan kontrolünde nüks görülmedi.

Sonuç olarak nazal boşluk ve paranazal sinüs kitlelerinin ayrıcı tanısında dermoid kistler akılda tutulmalıdır. Bu kistler benign seyirli olsa da tedavi edilmediğinde kemik yapılarda tahribat sonucu kafa tabanında yıkıma ve önemli yapılarda basıya sebep olabilir. Cerrahi tedavide çevre önemli yapılar korunarak kist duvarlarının mümkün olduğunca tamamının çıkarılması nüksün önlenmesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Frontal sinüs, dermoid kist, teratom.

ÇOCUKLARDA NADİR BİR PERİFERİK FASİYAL PARALİZİ NEDENİ: RAMSAY HUNT SENDROMU

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÇELİK

Arş. Gör. Müslüm AYRAL

Arş. Gör. Mustafa ÇOBAN
Harran Üniversitesi , mustafareyhan@yahoo.com

ÖZET

Herpes zoster otikus veya herpes zoster sefalikus olarak ta adlandırılan Ramsay Hunt Sendromu (RHS), varisella zoster virusunun tekrarlayan aktivasyonu ile karakterize bir kraniyal polinöropatidir. RHS fasiyal paralizi, otalji, aurikula, dış kulak yolu ve kulak çevresinde herpetik veziküller, döküntüler ve sekizinci sinir tutulumuna bağlı gelişen vestibülokoklear disfonksiyon ile karakterize bir sendromdur. Fasiyal paralizi nedenlerinin %3-12'sini oluşturmaktadır. RHS' ye bağlı akut periferik fasiyal paralizi Bell's paralizisinden sonra ikinci sıklıkta görülür. Toplumda 14,4/ 1000 oranında görülmektedir. Fasiyal paralizili erişkinlerde RHS sıklığı %18.1; 6 yaşından daha küçük çocuklarda %10.5; 6 yaşından büyük çocuklarda ise %24.3 olarak saptanmıştır. Sıklık sırasına göre 7., 8., 9., 5.,10., 6. kraniyal ve servikal sinir tutulumları görülebilir. RHS'unda görülen fasiyal paralizi Bell's paraliziye göre daha ağırdır ve geriye dönme oranı daha düşüktür. Etken alfa herpes ailesinden varicella zoster virüsüdür (VZV). Primer enfeksiyondan sonra virüs, genikulat ganglionda ve dorsal kök gangilionlarında uzun süre sessiz olarak kalır. Yıllar sonra reaktive olan virüs akson aracılığı ile bazı dermatomlarda ağrı ve veziküller döküntülere neden olur. Bu sendrom her yaşta görülse de yaşlılık, kronik hastalıklar, diyabetes mellitus, hipertansiyon, kemoterapi, radyoterapi, travma, malignite, immün yetmezlik gibi immün direnci zayıflatıp virüsün reaktivasyonuna yol açan risk faktörlerinin artması nedeniyle ileri yaşlarda daha sık görülür. Klasik RHS tanısı için fasiyal paralizi, kulaktaki veziküler döküntüler ve vestibülokoklear disfonksiyon gibi üç kriterden en az ikisinin mutlaka olması gerekmektedir. Bazen de fasiyal sinirle bağlantısı olan 5., 9. ve 10. kraniyal sinirlerle 2., 3. ve 4. servikal sinirlerden kaynaklanan servikal pleksusun tutulması sonucunda dış kulak, timpanik zar, dilin 2/3 ön kısmında, yüzde, boyunda, omuzda, larenkste, bukkal mukozada herpetik veziküller gelişebilir. Veziküllerin fasiyal paraliziden önce görülmesinin iyi prognoz kriteri olduğunu ileri süren görüşler vardır. En etkin tedavi yöntemi antiviral ajanların sistemik steroidler ile kombine kullanılmasıdır. RHS'de ise fasiyal fonksiyonları tam kayıp olan hastaların sadece %10'unda tam iyileşme olurken, kısmi kayıplarda bu oran yaklaşık olarak %66'dır. RHS'ye bağlı fasiyal paralizinin tedavisine, hastalığın ilk 3-5 gününde başlananlarda tam iyileşme oranı %75; 3-7 gün arasında başlananlarda %48; 7. günden sonra başlananlarda ise %30 olarak bildirilmiştir. Asiklovir tedavisinin hastalığın başlangıcından itibaren ilk 48 saat içinde verilmesi, ağrı ve veziküllere karşı etkinliği bakımından da son derece önemlidir.

Olgu: 15 yaşında erkek hastanın, 5 gün önce sol gözünde kapanmama, dudağında sağa kayma ve sol kulağında ağrı şikâyetleri başlamış. 3 gün sonra da sol kulak kepçesinde oluşan ağrılı, içi su dolu kabarcıklar ortaya çıkmış. Şiddetli baş ağrısı da olan hasta hastanemize sevk edilmiş. Diğer sistem muayeneleri normal olan hastanın fizik muayenesinde; House-Brackmann fasiyal paralizi evreleme sistemine göre grade 5 periferik fasiyal paralizi (sol taraf yüz kaslarında güçsüzlük, sol göz kapağında tam kapanmama, dudakta tam sağa kayma) ve sol aurikula, dış kulak yolunda ve timpanik mambranda eritemli ve ödemli zeminde çok

sayıda veziküler lezyon saptandı. Hasta RHS tanısı ile hastaneye yatırıldı ve hemen tedaviye başlandı. Odyometrik incelemede işitme normal sınırlarda ve timpanometride bilateral tip A saptandı. Hasta başvurduğunda ek olarak şiddetli baş ağrısı şikâyeti de vardı. Ensefalit ve ek santral patoloji şüphesi üzerine çocuk nörolojisi konsültasyonu yapıldı. Konsültasyon sonucu normal olarak değerlendirildi. Hastamızda tedavinin 1. Haftasında baş dönmeleri ve bradikardi görülünce tekrar çocuk nörolojisi ve çocuk kardiyolojisine danışıldı. Gerekli muayene ve tetkikler yapıldı. Ek patoloji saptanmadı. Manyetik rezonans görüntüleme yöntemi ile kraniyal patolojiler ekarte edildi. Tedavide 14 gün boyunca de kreşendo oral prednizolon 1mg/kg/gün ve oral asiklovir 10mg/kg/gün uygulandı. 2. haftanın sonunda, baş ağrısı ve baş dönmesi tamamen düzeldi, aurikuladaki veziküler lezyonları krutlaştı ve fasiyal paralizi House-Brackmann grade 2'ye geriledi.

Sonuç olarak; Ramsay Hunt Sendromunda erken tanı ve steroid ile antiviral kombine tedavinin erken başlanması oluşabilecek kalıcı komplikasyonları engelleme yönünden önem taşır. Periferik fasiyal paraliziyle gelen hastalarda, RHS tanısının atlanmaması ve erken tedavi fırsatının yakalanarak komplikasyonların en aza indirilmesi için, muayenede veziküller cilt lezyonlarının dikkatle sorgulanması önemlidir

Anahtar Kelimeler: Ramsay Hunt Sendromu, Periferik, Fasiyal paralizi, Erken tanı, Erken tedavi.

ERİŞKİN ANTERİOR DİZ AĞRILI HASTALARDA KUADRİSEPS YAĞ YASTIKÇIĞI SIKIŞMA SENDROMUNUN SIKLIĞI VE KYYSS' NUN TEDAVİSİNDE FİZİK TEDAVİNİN ETKİNLİĞİ

Doç. Dr. Tarkan ERGÜN
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, tarkanergun@yahoo.com

ÖZET

Anterior diz ağrısı ortopedi de en sık başvuru şikayetlerinden biridir. En sık nedenleri arasında pateller kondromalazi ve patellar tendinopati yer alır.Yağ yastıkcığı sıkışma sendromu diz eklemin anteriorundaki yağ yastıkçıklarının hemoraji, inflamasyon ve/veya fibrozis nedeniyle diz ekleminin anteriorundaki ağrı olarak tanımlanır. Kuadriseps yağ yastıkçığı ile ilgili daha önceki çalışmalar temel olarak eşlik eden diğer intraartiküler patolojiler, klinik bulgular ve osteoartrit ile ilişkisi üzerine odaklanmıştır. Ancak kuadrispes yağ yastıkçığı sıkışma sendromunun (KYYSS) tedavisi ile ilgili bilgiler sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı anterior diz ağrısı bulunan erişkin hastalarda KYYSS' nun sıklığını ortaya koymak ve KYYSS' nun tedavisinde fizik tedavinin etkinliği araştırmaktır. Anterior diz ağrısı bulunan 457 hastanın manyetik rezonans görüntüleme(MRG) tetkikleri retrospektif olarak değerlendirildi. Diz MRG bulgularına göre kuadrispes yağ yastıkçığında ödem ve hipertrofi saptanan 18 yaş ve üzeri hastalar çalışma kapsamına alındı. Diz travması ya da diz cerrahisi hikayesi olan hastalar, görüntüleme bulgularında inflamatuar artrit, grade II ve üzeri patellofemroal osteoartrit olan olgular çalışma kapsamına alınmadı. Klinik ve radyolojik kriterlere uygun toplam 10 hastadan çalışma grubu oluşturuldu. Her hastaya medikal tedavi ve rehabilitasyon uygulandı.Hastaların demografik verileri ve semptomların ortalama süresi kaydedildi. Hastaların %0,7' sinde KYYSS saptandı. Hastaların 6 (%60)' sı erkek, 4 (%40)' ü kadındı. Ortalama yaşı 38.12±12.1 idi. 9 hasta fizik tedavi ile tamamen iyileşti. Semptomaların ortalama süresi 5 ay (3 hafta-18 ay) idi. Semptomları düzelmeyen 1 hastaya 10. ayda steroid enjeksiyonu yapıldı. KYYSS nadir olmakla birlikte anterior diz ağrısının ayırıcı tanısında mutlaka düşünülmelidir**.** Eşlik eden diğer intraartiküler patolojisi bulunmayan hastalarda KYYSS' nun tedavisinde rehabilitasyon sıklıkla yeterlidir. Semptomların tam olarak düzelme süresi genellikle birkaç aydır.

Anahtar Kelimeler: Yağ dokusu; diz; MRG; kuadriseps yağ yastıkçığı; Fizik tedavi

AKUT DİZ TRAVMALI ERİŞKİN HASTALARDA: KEMİK KONTÜZYON PATERNİ İLE KAS ZEDELENMESİ ARASIDNAKİ İLİŞKİ: MRG ÇALIŞMASI

Doç. Dr. Tarkan ERGÜN

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, tarkanergun@yahoo.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı akut diz travmalı erişkin hastalarda kemik kontüzyonunun paterninin dağılımını ve sıklığını araştırmak ve kemik kontüzyon paterni ile kas zedelenmesi arasındaki ilişki ortaya koymaktır. 2017-2018 yılları süresince akut diz travmalı 132 hastanın MRG görüntüleri retrospektif olarak değerlendirildi. Travma zamanı ile görüntüleme süresi arasında 4 haftadan fazla süre olan, diz cerrahisi bulunan ve MRG bulguları normal olan hastalar ve görüntüleme bulgularında septik artrit, inflamatuar artropati ya da görüntülerde belirgin artefakt bulunan olgular ile 18 yaşından küçük hastalar çalışma kapsamına alınmadı. 68 hasta çalışma kapsamına dahil edildi. Tüm görüntülerde kemik kontüzyonu ve kas zedelenmesinin varlığı değerlendirildi. Kas zedelenmesi Sanders sınıflandırmasına göre 5 paternde sınıflandırıldı (Pivot şift yaralanması, clip yaralanması, dashboard yaralanması, hyperextansiyon yaralanması and lateral patellar dislokasyon). Kas zedelenmesi Ekstrand sınıflandrmasına göre 3 grupta sınıflandırıldı (Grade 1: yapısal distorsiyon olmadan ödem, grade II: kısmi yırtık; grade III: tam kas yada tendon yırtığı). Kemik iliği kontüzyonu 42 olguda (%68) saptandı. Pivot şift yaralanması 22 (%52) olguda, clip yaralanması 10 (%24) olguda, dashboard yaralanması 3 (%7) olguda ve hiperekstansiyon yaralanması 2 (%5) olguda görüldü. Beş (%12) olguda açıklanabilen bir kontüzyon paterni yoktu ve sınıflandırılmamış olgular olarak kategorize edildi. Kas zedelenmesi 18 olguda (%43) görüldü. Politeus ve vastus medialis kasları en sık etiklenen kaslardı. Olguların %59' unda grade II, %40 'ında grade I ve %1 'nında grade III kas zedelenmesi izlendi. Pivot şift zedelenmeli olguların %55' inde, clip yaralanmalı olguların %40' ında, dashboard zedelenmesi olgularının %33' ünde ve hiperextansiyon zedelenmeli olguların %50' sinde kasta zedelenme izlendi. Akut diz travmalı erişkin hastalarda kemik kontüzyonu sıktır ve en sık izlenen kemik kontüzyon paterni pivot şift zedelenmesidir. Kemik kontüzyonuna sıklıkla kas zedelenmesi eşlik eder. En sık etkilenen kaslar popliteus ve vastus medialis kaslarıdır. Kas zedelenmesi en sık pivot şift yaralanmasında görülür.

Anahtar Kelimeler: Travma/akut; diz yaralanması/tanısal görüntüleme; MRG; Kas yaralanması; kemik zedelenmesi

AKUT DİZ TRAVMALI ERİŞKİN HASTALARININ MRG BULGULARI VE MRG BULGULARI İLE YAŞ, CİNSİYET VE DİZİN SUBKUTAN YAĞ KALINLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Doç. Dr. Tarkan ERGÜN
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, tarkanergun@yahoo.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı akut diz travmalı erişkin hastalarda manyetik rezonans görüntülemede (MRG) saptanan anomalilerin sıklığını belirlemek ve MRG bulguları ile yaş, cinsiyet ve dizin subkutan yağ kalınlığı arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. 2017-2018 yılları süresince akut diz travmalı 132 hastanın MRG görüntüleri retrospektif olarak değerlendirildi. Travma zamanı ile görüntüleme süresi arasında 4 haftadan fazla süre olan, diz cerrahisi bulunan hastalar ve görüntüleme bulgularında septik artrit, inflamatuar artropati ya da görüntülerde belirgin artefakt bulunan olgular ile 18 yaşından küçük hastalar çalışma kapsamına alınmadı. 92 hasta çalışma kapsamına dahil edildi. Bu bireyler 19-45 ve 46 ve üzeri hastalar olmak üzere yaş gruplarına göre 2 ye ayrıldı. Her görüntüde; dizin menisküsleri, ligamanları, kasları, kemik yapıları ve tendonları değerlendirildi. Dizin subkutan yağ kalınlığı ölçüldü. Hastaların ortalama yaşı 42.6±6.2 idi. Hastaların %70' i (n=64) erkek, %30' u (n=28) kadın idi. MR bulgularında anomali 68 (%74) hastada mevcuttu. Hemoartroz (%64), kemik zedelenmesi (%58), medial kollateral ligaman (MCL) zedelenmesi (%47), kas zedelenmesi (%25) ve ön çapraz bağ rüptürü (%23) en sık izlenen patolojilerdi. 24 (%26) hastada herhangi bir anomali yoktu. Daha genç yaş ile hemoartroz ve kas zedelenmesinin varlığı arasında korelasyon mevcuttu (p=0.008, p=0.039, sırasıyla). Erkeklerde kadınlara göre ACL rüptürü ve kas zedelenmesi daha sıktı (p=0.015, p=0.016, sırasıyla). Kemik zedelenmesinin varlığı için, dizin ortalama subkutan yağ kalınlığı MRG' de pozitif bulgular olan bireylerde (4.63±1.31), MRG' de anomali bulunmayan bireylere (3.21±0.9) göre daha yüksekti. Aralarında anlamlı istatistiksel farklılık mevcuttu (p=0.006). Erişkin diz travmalı hastaların MRG' lerinde yüksek oranda anomali görülür. En sık saptanan pozitif bulgu hemoartrozdur. Daha genç yaş ile hemoartroz ve kas zedelenmesinin artmış sıklığı ilişkilidir. ACL rüptürü ve kas zedelenmesi erkeklerde daha sık görülür. Kemikte zedelenme gelişim riski dizin subkutan yağ kalınlığı arttıkça artar.

Anahtar Kelimeler: Travma/akut; Diz zedelenmesi/tanısal görüntüleme; MRG; erişkin; yaş; cinsiyet

PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNDE SPİRİTUAL BAKIMIN ÖNEMİ

Nurgül ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, nuozdemir@gantep.edu.tr

Hakan TEKİN
Gaziantep Üniversitesi, hakantekin@yahoo.com

ÖZET

Spiritualite ve spiritual bakım kavramları hemşirelik alanında henüz yeni kavramlardır(4, 5). fakat fiziksel ve psikososyal boyutun üstünde ve varolmanın daha ötesinde bir boyut olan spiritual bakıma yönelik hemşirelik bakımının önemi, günümüzde hemşireler tarafından artık kabul edilmektedir(3). Spiritualite, bireyin kendisi ve diğer insanlarla ilişkilerini, evrendeki yerini, yaşamın anlamını anlama ve kabul etme çabası şeklinde tanımlanmaktadır(2). Yapılan araştırmalar inanç ve dinsel aktivitelerin, hastalıkların önlenmesi ve tedavi edilmesinde, ağrı, anksiyete, depresyon ve madde kullanımının azaltılmasında, yaşam kalitesinin geliştirilmesinde ve sorunlarla başa çıkmada yararlı olduğunu göstermiştir(6). Psikiyatri hastalarının başlıca sorunlarından olan bu rahatsızlıkların azaltılmasındaki önemi göz önüne alındığında, psikiyatri hemşireliğinde spirituel bakım kavramının önemi daha fazla ortaya çıkmaktadır(1). Bu Makalenin amacı, psikiyatri hemşireliğinde spirituel bakımın önemini betimlemek ve psikiyatri hemşirelerine spirituel bakım hakkında farkındalık kazandırmaktır.

Anahtar kelimeler: Spiritüalite, Spirituel Bakım, Psikiyatri Hemşireliği

ATAERKİL TOPLUMLARDA KADIN-KADINA YÜKLENEN SORUMLULUKLAR VE KADIN RUH SAĞLIĞINDA HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI

Nurgül ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, nuozdemir@gantep.edu.tr

Elif KAYA
Gaziantep Üniversitesi,kayaelif233@hotmail.com

ÖZET

Kadınların birincil sorumluluklarının ev ve ailesi olarak görüldüğü ataerkil yapıya sahip ülkemizde, kadınlar iş ve aile yaşamının dengelenmesi sorunu ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Tüm dünyada nüfusun yarısını oluşturmalarına rağmen, cinsiyetlerinden, dolayı kadınlar şiddete, ayrımcılığa, çeşitli hastalıklara ve psikososyal sorunlara daha fazla maruz kalmaktadır. Kadını erkeklerden erkekleri kadınlardan ayıran en önemli özelliğin başında toplumsal cinsiyet kalıpları gelmektedir. Toplumsal ve kültürel etkenler, aile yapısı, kadının yaşamındaki olumlu/olumsuz olaylar ve kişilik özellikleri de tüm hayatı süresince kadının yaşadığı ruhsal sorunlara adını vermektedir. Bu sebeple kadının sağlık bakımı yaşam döngülerine gore doğumundan ölümüne kadar bir bütün olarak ele alınması gereklidir. Sağlıklı kadın, sağlıklı toplum demektir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Toplumdaki Sorumluluklar, Kadın Ruh Sağlığı

MADDE KULLANIM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİ GÜÇLENDİRMEDE FARKINDALIK VE DUYGU DÜZENLEME STRATEJİLERİ GELİŞTİRMENİN ÖNEMİ: HEMŞİRE GÖZÜNDEN BİR DERLEME

Nurgül ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, nuozdemir@gantep.edu.tr

Merve Sevim TEKİN
Gaziantep Üniversitesi, mervetkn.109@gmail.com

ÖZET

Madde Kulllanım Bozukluğu, önemli olumsuz sonuçlarına rağmen, uyum bozucu bir şekilde tekrarlı madde kullanma davranışının görüldüğü, remisyon ve relapslarla devam eden bir hastalıktır (1). Hastalık, bireyi çok çeşitli şekillerde etkilemektedir; rol kaybı, yakın ilişkilerin bozulması, sosyal işlevselliğin bozulması, benlik saygısında azalma, ani duygusal değişimler, algılama bozuklukları, tıbbi sorunlar vb şeklinde etkileyip bunlarla birlikte toplum uyumunun bozulmasına kadar gidebilen çok yönlü etkileri mevcuttur. Kullanılan maddeye bağlı olarak birey, iyilik halini olumsuz olarak algılar fakat bu sefer de bağımlılığa kapılan birey iyilik halini sürdürmek için bir başa çıkma yöntemi olarak madde kullanımını sürdürür(2). Bağımlı bireylerde tedaviye uyumun sağlanması ve bireylerin iyilik halinin devamı için relapsla mücadele şarttır. Relapsla mücadelede bağımlı bireyin, bilişsel ve duygusal anlamda güçlenmesi önemlidir. Bilinçli Farkındalık; hem anda olmayı hem de duyguların ve zihinsel performansın farkında olmayı ve onu kontrol edebilmeyi içerir(3). Duygu Düzenleme; bireyin amaçlarını gerçekleştirmede kendisi için yoğun ve geçici niteliği olan duygusal tepkilerini izleme, değerlendirme ve değiştirmede kullandıkları içsel ve dışsal tepkilerden oluşmaktadır(3). Duygular, maddeye yönelme, devam ettirme ve sonlandırma davranışlarında önemli bir yere sahiptir. Duygu düzenlemede güçlük yaşayan bireylerin sıklıkla dürtü kontrolünü sağlama ve amaç odaklı davranışlara yönelmede sorun yaşadığı da bilinmektedir(4). Bireyler; rahatlamak, stresini azaltmak, kaygılarını kontrol altına almak ve istemedikleri duygularını değiştirmek için bir etkisiz baş etme yöntemi olan maddeye yönelirler(4) veya madde kullanma bozukluğuna sahip bireyler de yine yoksunluk durumundaki bu olumsuz duygulardan kurtulmak için maddeye yönelirler. Başlangıçta kritik bir durumu ya da bir kriz durumunu yönetmek için başlanan madde kullanımı en sonunda kontrol edilemez tarza dönüşür ve birey kendini kısır bir döngü içerisinde bulur(4). Maddeye başlamada ve devamında da etkileyen en önemli içsel sorunun bireydeki etkisiz baş etme mekanizmasını kullanamaması düşünülmektedir. Psikiyatri hemşiresi, bağımlılık öncesi bireylerin duygularını etkin bir biçimde düzenleyebilmesi, bilinçli farkındalıklarının geliştirilmesi, relapsı önleme, tedaviye uyum, yoksunluğun olumsuz davranışlara yön verdiği durumlarda duygu düzenleme becerisini kullanabilmesinde etkili baş etme becerilerini geliştirmede etkin rollere sahiptir. Bu yazıda bir hemşire gözünden madde kullanım bozukluğu olan bireyleri güçlendirme amaçlı bilinçli farkındalık ve duygu düzenleme stratejisi geliştirmenin önemi tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Madde Kullanım Bozukluğu, Bilinçli Farkındalık, Duygu Düzenleme, Psikiyatri Hemşireliği

ATILGANLIK KAVRAMI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNDEKİ ÖNEMİ

Nurgül ÖZDEMİR
Gaziantep Üniversitesi, nuozdemir@gantep.edu.tr

Merve ÇAPAR
Gaziantep Üniversitesi, mervecapar_nurse@hotmail.com

ÖZET

Son yıllarda, hemşirelerde Assertivite ile ilgili çok sayıda araştırma yapılmaktadır (1). Assertivite kavramı, 1970'li yılların sonunda Türkçede "atılganlık" olarak karşılanmaktadır (3). Atılganlık; 'girişken olmak', 'kendini açık olarak ortaya koymak', 'etkin davranmak', anlamlarına gelmektedir (4). Bireyin benliğini, haklarını, pasif kalmadan, saldırgan da olmadan bilinçli olarak koruması, duygu, düşünce ve arzularını başkalarının haklarını göz ardı etmeksizin, bu konuda kaygı ve suçluluk duymaksızın ifade edebilmesidir (5,6). Bireysel farklılıklar ve kültürel özellikler atılgan davranmada önemli rol oynamaktadır (6). Atılganlık kavramı sadece günlük ilişkilerde değil, çalışma yaşamındaki iletişimde de önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle sağlık alanı, doğası gereği, zor ve stresli süreçleri olan işleri bünyesinde barındırmaktadır (2). Sağlık hizmetlerinin sunumunda anahtar rolü olan hemşireler, profesyonel birer meslek mensubudur (1). Hemşirelerin sağlıklı/ hasta bireylerle, meslektaşlarıyla, diğer ekip üyeleriyle ve toplumla etkileşimine rehberlik etmekte ve değer yüklü uygulamalar konusunda karar vermelerinde atılgan davranışlarının gelişmiş olması gerekmektedir. Fakat hemşirelik, atılgan olmayı engelleyen meslek gruplarından biridir (7). Atılgan olmayı birçok faktör etkileyebilir. Özellikle hemşirelerin atılgan davranış gösterememelerinin en önemli nedeni, kadın mesleği olması ve kadının toplum içindeki geleneksel rolü olarak görülmektedir. Ayrıca, hemşirelik mesleğinin, farklı öğrenim düzeyine sahip olması, çalışma alanı genellikle bürokratik ve hiyerarşik yapının olması, hemşirelik yasasındaki görev, tanım ve sorumluluklarının tam olarak yapılamamasına bağlı mesleki otonominin kazanılamaması, bilimsel toplantı ya da kongrelere katılmadıkları, atılgan olmayı öğrenme fırsatlarının eksikliği, hemşirelerin çok yoğun ve vardiya sistemiyle çalışmaları, hemşirelerin iş doyumunu düşürmekte, benlik saygılarını azaltmakta ve stres yaratmaktadır (8,6,9). Bu derlemenin amacı, hemşirelerde atılgan davranışın önemi hakkında farkındalık yaratmaktır (2). Literatüre katkı sağlamak amacıyla atılgan davranış, kişilik özellikleri, ögeleri atılgan davranışın olumlu-olumsuz sonuçlarını, engelleri fark etmesini, atılgan davranışını eğitimlerle geliştirebilmesini sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Atılganlık, Atılganlık becerileri, Psikiyatri Hemşireliği

EBSTEİN ANOMALİSİNDE CONE TİPİ CERRAHİ TAMİR; 12 VAKALIK SERİ

Uzm. Dr. Nurşen TANRIKULU
Kolan International Hospital, nursentanrikulu1@gmail.com

ÖZET

Giriş: Ebstein anomalisi doğumsal kalp hastalıkları içerisinde % 0.5 sıklıkla görülmektedir. Tricüspid kapak ve sağ ventrikülü esas olarak ilgilendiren nadir bir malformasyondur.

Materyal ve Method: Mart 2014- Eylül 2018 tarihleri arasında Ebstein anomalisi nedeniyle Cone tipi cerrahi tamir uygulanan hastalar, retrospektif olarak incelendi.

Sonuç: 5 erkek (% 42) ve 7 kız (% 58) olmak üzere toplam 12 hasta bulunmaktaydı. En sık görülen semptom nefes darlığı idi. Hastaların tamamında kardiyopulmoner bypass eşliğinde Cone tipi cerrahi tamir uygulandı. Mortalite 1 hastada görüldü (% 8).

Tartışma: 12 vakalık serimizde Cone tipi cerrahi tamirin, Ebstein anomalisinde güvenle uygulanabilir olduğunu tespit ettik. Ancak Ebstein anomalisinde, farklı cerrahi tedavi alternatiflerinin uzun dönem sonuçlarının karşılaştırıldığı daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ebstein Anomalisi, Cone, Cerrahi Tamir.

EKSTRAKARDİYAK FONTAN PROSEDÜRÜ; 45 VAKALIK SERİ

Dr. Öğretim Üyesi Babürhan ÖZBEK
Beykent Üniversitesi, dr.baburozbek@gmail.com

ÖZET

Giriş: Tek ventrikül fizyolojisine sahip hastaların palyatif cerrahi tedavilerinde, Fontan prosedürü bir dönüm noktası olmuştur. Kalpte etkili pompa fonksiyonu yapabilen bir ventrikülün bulunduğu bu fonksiyonel tek ventriküle sahip hastalar, tüm doğumsal kalp hastaları arasında % 10 yer teşkil etmektedir.

Materyal ve Method: Mayıs 2011- Haziran 2017 tarihleri arasında Fontan tipi operasyon yapılan 45 hastanın tamamı retrospektif olarak incelendi.

Sonuç: Çalışmamızda yer alan hastaların tamamına kardiyopulmoner bypass eşliğinde ekstrakardiyak fontan operasyonu uygulandı. 19 erkek (% 42) ve 26 kız (% 58) olmak üzere, toplam 45 hasta opere edildi. Ameliyat sırasında en sık olarak 18 mm tübüler greft kullanımı tercih edildi (20 hasta, % 44). Mortalite 6 hastada görüldü (% 13).

Tartışma: Fonksiyonel tek ventrikül fizyolojisine sahip hastalarda ekstrakardiyak Fontan operasyonları ile tatmin edici sonuçlar alınabilmektedir. Organ nakli için verici bulmakta güçlük çekildiğinden, bu tarz palyatif cerrahi tedavilerin önemi gün geçtikçe artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekstrakardiyak Fontan, Tek Ventrikül, Mortalite.

TRABZON'DA YAŞAYAN AFGANİSTAN UYRUKLU SIĞINMACILARIN GÖÇ DENEYİMLERİ VE SORUNLARI

Yasemin DOĞAN
Karadeniz Teknik Üniversitesi, dgn.ysm@gmail.com

ÖZET

İnsan hareketliliği olarak tanımlanan göç olgusu kadim bir tarihe sahip olmakla birlikte modern toplumlardaki en önemli olgulardan biri haline gelmiştir. Türkiye, coğrafi konumu, izlediği göç politikaları ve özellikle son yıllarda komşu ülkelerde meydana gelen iç savaş, siyasi istikrarsızlıklar ve insan hakları ihlalleri sebebi ile geçmişten beri var olan ancak son zamanlarda daha da yoğunlaşan bir göç akışıyla karşılaşmıştır. Bu göç akışı içerisinde son yıllarda Türkiye'ye sığınan Afgan sığınmacıların sayısı da giderek artmıştır. Afganistan'da 1979 SSCB'nin işgaliyle başlayan savaş ve kaos ortamı günümüze kadar devam etmiş; yoksulluk, hastalık, tehdit ve can güvenliğinin olmayışı, insanların bir başka ülkeye göç etmesine veya zorunlu olarak yerinden edilmeleri ile sonuçlanmıştır. Bu araştırma ile Trabzon'da yaşayan Afganistan uyruklu sığınmacıların, göç deneyimleri (göç etme nedenleri, göç güzergâhları gibi) ve Trabzon'da yaşadıkları sorunları ortaya koymak amaçlanmıştır. Nitel araştırma geleneğine uygun olarak tasarlanan bu araştırmada, Trabzon'da yaşayan Afganistan uyruklu sekiz kadın ve sekiz erkek sığınmacı ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme formu, kartopu örneklem tekniği ile ulaşılan sığınmacılara yüz yüze görüşmek üzere yönetilmiştir. Görüşmelerden elde edilen veriler ise betimsel analize tabi tutulmuştur. Araştırma bulgularına göre Afganistan uyruklu sığınmacılar genellikle savaş ve tehdit (şahsi düşmanlık ve Taliban tehdidi) nedeni ile Türkiye'ye göç etmektedir. Afganistan uyruklu sığınmacılar yasal ve yasal olmayan yollarla önce Pakistan ve İran'a ardından Türkiye'ye yasadışı yollarla gelmektedir. İran'dan yasadışı yollarla Van ve Ağrı illerinden Türkiye'ye giriş yapmaktadırlar. Sığınma taleplerinin değerlendirilme aşamasına kadar 62 uydu ilden, birine gönderilmektedir. Trabzon ilinde yaşayan Afganistan uyruklu sığınmacılara yaklaşık 5-6 ay sonra kimlik verilmesi ve sığınmacı sayısının artması ile beraber bu sürenin daha da uzadığı belirtilmiştir. Bu durum ise barınma, sağlık, eğitim ve istihdam gibi birçok konuda sorun yaşamalarına neden olmaktadır. Özellikle kimlik verilmediği dönemde hastalanan sığınmacılar, sağlık hizmetlerine erişimde engellerle (muayene ücretlerinin yüksek olması) karşılaşırken çalışma izni de alamamaktadır. Aynı zamanda yetişkinlerin dil eğitimi için halk eğitim kurslarından faydalanamaması dil öğrenimini güçleştirmekte bu durum ise toplumsal hayata katılımı zorlaştırmakta, Türklerle iletişimi sekteye uğratmakta ve uyum problemlerine de neden olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Sığınmacı, Afganistan, Kimlik, Dil.

MOSKOVA SEFARETİ'NDE CEREYAN EDEN HADİSE HAKKINDA TEATİ OLUNAN NOTALAR: ÇANTA OLAYI (21 NİSAN 1922)

Prof. Dr. M. Salih MERCAN
Bitlis Eren Üniversiteti, msmercan@beu.edu.tr

ÖZET
Moskova'da faaliyete başlayan Türkiye Büyükelçiliği, iki ayrı binada teşkilatlanmıştı. 21 Nisan 1921 tarihinde Türk Büyükelçiliği, saat on sekiz buçuktan gece yarısından iki saat sonrasına kadar ateşemiliterlik dairesini telefonla aramış ise de muhabere teminine imkan bulunamamıştı. Sefarethaneye bir hayli uzak olan ataşemiliterlik dairesine bir memur gönderilmişti. Fakat ne memur çabuk gidip gelebilmiş, ne de telefonla görüşmek mümkün olmamıştı. Nihayet gece yarısı saat ikiden sonra ataşemiliter ve ataşelerimiz, sefarethaneye gelmişler ve Rusların tecavüzüne uğradıklarını söylemişlerdi.
Moskova askeri okulları ziyaret için Sovyet Hükümeti, ateşlerimize müsaade verdiği zaman, askeri okullar müfettişliği erkânı harbiyesinden Orşevski isminde bir subayı kendilerine mihmandar olarak tayin edilmişti. Orşevski bir gün bu münasebetle tanıştığı Ataşemiliter Binbaşı Ziya Bey'in ziyaretine gelmek istemişti. Ziya Bey, tavır ve hareketlerinden şüphelendiği Rus subayın teklifini evvela kabul etmemişti. Fakat Orşevski'nin ısrarlı ricası üzerine 21 Nisan 1922 öğleden sonra saat altıda Balşay Dimitrovska'daki randevuya rağmen, 20 Nisanda gelmişti. Ziya Bey'i bulamayınca geriye dönmüştü. Ziya Bey, bu durum karşısında Orşevski'nin hareketini bir daha gözeden geçirdikten sonra, verdiği hükümde yanılmamak için Moskova'da bulunan diğer askeri ataşelerimizi de aynı gün apartmana çağırmıştı.
Orşevski 21 Nisanda belirlenen saatte apartmana geldiği zaman Binbaşı Ziya Bey'den başka Yüzbaşı Önhan beyle eşi Münir'e Hanım, Yüzbaşı İdris Çora ve Yüzbaşı Emin beyler vardı. Orşevski bir Rus Erkânıharp arkadaşını da subaylarımıza tanıştırmak istediğini söylemiş, telefonla konuşmak müsaadesini aldıktan sonra, telefon çalışmadığını görünce, yakında ikamet eden arkadaşını alıp getirmek üzere dışarıya çıkmıştı. Orşevski kısa bir süre sonra arkadaşı ile beraber dönmüştü. Paltolarını astıkları yere ikinci Rus subayının bir el çantası bıraktığını ataşelerimiz görmüşlerdi. Biraz sonra apartman dairesinin kapısı zorla açılmış, silahlı dokuz kişi içeriye girmişti. Bir kısmı da sokak kapısının önünde bekliyorlardı. İçeriye girenlerin ilk icraatı, odadakilere oldukları yerde kalmaları ve kımıldadıkları takdirde ateş edileceğini ihtar ve apartmana haydutları aramak vazifesiyle geldiklerini belirtmek olmuştu. Bu sırada ateşelerimiz, milletlerarası haiz oldukları hak ve imtiyazları nazarı itibara alarak ve Türkiye'nin dostu olan bir ülkede bulunduklarını düşünerek böyle vahşiyane bir muameleye maruz kalabileceklerini hatırlarına getirmediklerinden evvela kendilerini müdafaa etme lüzumunu hissetmemişlerdi. Sonra, Türkiye Büyük Elçiliği'nin mensupları olduklarını ve siyasi heyetlerin azalarının bulunduklarını nazik bir lisanla anlatmaya çalışmışlar ve üzerlerinde taşıdıkları diplomatik kartları da göstermişlerse de, bu izahatları mütecavizlerin gazap ve hiddetlerini artırmaktan başka bir şeye yaramamıştı..
Bulunan bir şifre miftahı ile bazı evrakı resmiye bir memhur çanta derununa vazolunarak Sefaret memurlarımızdan bir bey Çeka dairesine götürülmüştür. Sefirimiz Ali Fuat Paşa, Milletlerarası hukuka aykırı olan bu harekât öğrenince Rus Hariciye Komiserliği Vekili Mösyö Karahan'm nezdine birinci kâtibini göndererek çantanın açılmadan Sefarete iadesini talep etmiş ve işbu talebi ret olunduğu takdirde Moskova'yı terk etmek mecburiyetinde kalacağım beyan etmiştir.
Anahtar Kelimeler: Türkiye Cumhuriyeti, Rusya Ali Fuad Paşa, Karahan, Aralof, Çeka, Ataşemiliter

TBMM 'NİN KURULUŞ YILLARINDA İÇ VE DIŞ SİYASİ DURUM (1920)

Prof. Dr. M. Salih MERCAN
Bitlis Eren Üniversiteti, msmercan@beu.edu.tr

ÖZET

İngiliz projesi diyebileceğimiz bu vesikada düşmanlarımız evvelâ memleketin hudutlarını her taraftan, bütün Müslüman ülkelerden tecrit etmişlerdir. Şarktan ilerleyene Ermenistan, garptan Yunanistan, aşağıdan, cenuptan İngiltere ve Fransa gerek Araplarla ve gerek Kafkas ve Rumeli'de kalan ırkdaş ve dindaşlarımızla bütün irtibatımızı siyaseten kesmek istemişlerdir. Diğer taraftan, şimdiye kadar bütün milletlerin tanıdığı ve kendi devlet adamlarının bütün devletlere söyledikleri esaslara tamamen mugayir olarak birçok memleketlerimizi sarahaten işgal etmişlerdir. İzmir Urfa, Antep, İstanbul, Adana, Maraş işgali ve ilâh. Bunların adı projedir ve «muvakkat» dır diye ifade olunmuştur. Fakat bunlar Mısır ve Tunus işgali gibi muvakkattir. Muvakkat namı altında daha diğer bir takım işgaller hazırlamışlardır. Nüfus mıntıkası namı altında ve jandarma tensikatı şeklinde memleketin diğer bir kısmını yeniden taksim etmişlerdir, İtalyanlara Antalya sahili ve Konya'yı da ihtiva eden bir mıntıka, Fransızlara 5 vilâyetimizi ihtiva eden diğer bir mıntıka, İngilizlere de bir başka mıntıka. Bunun için diyorlar ki, jandarma tensik olunacak ve bunun içinde ecnebi zabitan şu nispette olacaktır. Yani yüzde on-beş nispetinde ecnebi zabitleri bulunacak. Adana'ya jandarma teşkilâtını ve ekalliyetlerin hukukunu muhafaza şekli altında girmişlerdi. Maraş, Antep'i bütün köylerimizi yakmış olan bu canavarlar bu defa da Sivas'a, Diyarbakır ve diğer yerlere geleceklerdir. Proje, ülkenin doğrudan, doğruya işgali muvakkat namı altında siyaseten paylaşılmasıdır. Böylece işgal edilecek olan arazideki Müslüman ahalinin servetçe, dince, milliyetçe mahvolması için de ayrıca hazırlıklar yapılmıştır. Kapitülasyonlar harpten evvel müstefit olmayan bütün anasıra teşmil edilmiştir. Yani Ermenilere, Rumlara dahi şamildir. Maliye ve adliyelerimiz murakabe altında bulunacaktır. Ekalliyetler şikâyet etmek için doğrudan doğruya mümessillere müracaat edebileceklerdir. İslâm olanlar ise dâhilde ve hariçte doğrudan doğruya esir tanınacaklardır. Bir müddet geçecek mekteplerimizde ne okunacağını, mahkemelerimizde İslam hukukunun nasıl temin edileceğini Ermeni ve Rum tercümanları İngiliz, Fransız, İtalyan zabitleri tayin edeceklerdir

Şarkta Ermeni kuvveti, Garpta Yunan Ordusu; İstanbul, Adana, Maraş, Urfa mıntıkalarında toplanmış olan İngiliz ve Fransız kuvvetleridir. Bu projeyi vücuda getirmeye memur edilen Ermeni kuvveti üç zayıf fırkadan ibarettir. Bu kuvvet gerek Kafkasya'da gerek başka yerlerde İslâm ahali, mahsur ve muhattır ve yukarıdan gelen içtimaî sele karşı, Bolşeviklerin mütemadiyen dünya inkılâbını vücuda getirmek için yaptıkları akına karşı şaşırmış ve âciz bir haldedir. Bu kuvvet yani itilâf projesini bize tatbik ettirmek isteyen Ermeni ordusu böyle bir kuvveti haiz olmak şöyle dursun her gün etrafını ihata etmiş İslâm kuvvetlerinin taarruzlarının tehdidi karşısındadır. Orada, iman sahibi, azim sahibi olan o muhitte bizzat silahıyla, kuvvetiyle, hem taarruz ve hem savunmada mukavemet edecek kuvvetimiz vardı ve bu görevini ne pahasına olursa olsun yaptı.

Garpta tatbik ettirecek Yunan ordusuna gelince; Yunan ordusu bu gün işgal etmek istediği yerlerde bütün kuvvetlerini ortaya dökmüş bir vaziyettedir. Bir milletin bir kısım arazisini işgal etmek kâfi değildir. O milletin iradesine galebe etmek ve o milleti teslime icbar eylemek lâzımdır. Yunan ordusu bütün ortaya döküldükten sonra bizim irademize galebe etmek şöyle dursun o henüz bizim irademizin başladığı noktada bulunuyor. İtilaf Devletleri Ermeni ve

Yunan ordularından bekledikleri, kuvvetli esbap ve istihbarata müstenittir. Birincisi; Fransız ve İngiliz milletlerine Türk milletinin imhası için maddeten gösterilecek bir menfaat yoktur. Bu proje istilâ hırsı ile hırsı, zorbalık ile zevk alan İtilaf idarecilerinin projeleridir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, İngiltere, Fransa, Yunanistan, İtalya, İşgal

CUMHURİYETİ'NİN İLK YILLARINDA İDARESİ 1923-1938

Prof. Dr. M. Salih MERCAN
Bitlis Eren Üniversiteti, mssmercan@beu.du.tr

ÖZET
1923-1929 döneminin iktisadi gelişmesinin en belirgin iki temel özelliği, genç Cumhuriyetin dünya içinde nasıl bir yer tutacağını belirleyen Lozan Antlaşması ile 1929 yılında başlayan ve dünya ekonomisini derinden sarsacak olan büyük bunalımdır. Ulusal bağımsızlık açısından son derece önemli bir sorun olan kapitülasyonlar, 28.madde ile, Lozan Barış Antlaşması ile çözülürken, Osmanlı borçları ile dış ticaret (gümrük hükümranlığı) sorunları henüz çözülememiş idi. Lozan'ın getirdiği iktisadi hükümler, bir dış ticaret politikasını imkansız kılıyor; gümrük gelirlerindeki azalma ve arkaik bir uygulama olan aşarın kaldırılması devlet gelirlerini sınırlıyordu. 1929 yılında Lozan'ın getirdiği kısıtlamaların kalkmasına karşın aynı yıl başlayan dış borç ödemeleri ve buhranın ilk olumsuz etkileri Cumhuriyetin daha başlangıçta iktisat politikalarını etkileyecek sınırlamalar olarak gündeme gelmiştir.
1923-1929 dönemini iktisadi açıdan karekterize eden temel sektör tarımsal üretimdir. Cumhuriyet yönetimine, Osmanlı İmparatorluğu'ndan pek çok sorunla yüklü bir tarımsal yapı bakiye kalmıştır. Uzun savaş yıllarında tarımsal üretim büyük ölçüde azalmış, nüfusun demografik yapısı savaşlar nedeniyle değişmiş, başta iş hayvanları olmak üzere üretim araçlarının büyük bir bölümü yok olmuştu. Başka bir deyişle, Türkiye 1920'lerin başında buğday, un, şeker gibi temel tüketim mallarının büyük bir kısmını ithal etmek sorunuyla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu da toplam ithalatın 1/4'nü oluşturmakta idi. Oysa ihracatın %80'i 4-5 kalem tarımsal üründen ibarettir. Tarıma ilişkin 1920'li yılların başında gözlenen bu tablo, 1923-1929 döneminde sağlanan gelişmeler sayesinde tersine dönecektir. Uzun süren savaş yıllarında %50'ler düzeyine ulaşan üretim düşüşlerine rağmen, 1923'ü izleyen birkaç yıl içerisinde savaş öncesi üretim miktarlarına ulaşılmıştı.
1923-1929 döneminin iktisadi gelişmesinin en belirgin iki temel özelliği, genç Cumhuriyetin dünya içinde nasıl bir yer tutacağını belirleyen Lozan Antlaşması ile 1929 yılında başlayan ve dünya ekonomisini derinden sarsacak olan büyük bunalımdır. Ulusal bağımsızlık açısından son derece önemli bir sorun olan kapitülasyonlar, 28.madde ile Lozan Barış Antlaşması ile çözülürken, Osmanlı borçları ile dış ticaret (gümrük hükümranlığı) sorunları henüz çözülememiş idi. Lozan'ın getirdiği iktisadi hükümler, bir dış ticaret politikasını imkânsız kılıyor; gümrük gelirlerindeki azalma ve arkaik bir uygulama olan aşarın kaldırılması devlet gelirlerini sınırlıyordu. 1929 yılında Lozan'ın getirdiği kısıtlamaların kalkmasına karşın aynı yıl başlayan dış borç ödemeleri ve buhranın ilk olumsuz etkileri Cumhuriyetin daha başlangıçta iktisat politikalarını etkileyecek sınırlamalar olarak gündeme gelmiştir.
Anahtar Kelimeler: Türkiye, Gümrük, Teşkilat, Kanun, Uygulama, İnhisar

FRANCİSCO GOYA'NIN SANATSAL ÇALIŞMALARINDAKİ RESİMSEL VURGUYA YÖNELİK ÇÖZÜMLEMELER

Dr. Öğretim Üyesi Fahrettin GEÇEN
İnönü Üniversitesi, fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

Emrah ASLANHAN
İnönü Üniversitesi, easlanhan58@gmail.com

ÖZET

İspanyol sanatçı Francisco Goya'nın eserlerine bakıldığında sanatçının ilk dönemler portre ve manzara çalıştığı görülürken daha sonraki dönemlerde insanların iç dünyalarına yönelik resimler yaptığı görülmüştür. Sanatçı insanların iç dünyalarına yönelik resimler resmederken kimi zaman kutsal kitap İncil'den yola çıkarak dini tasvirlerde bulunmuş kimi zaman ise sosyolojik eleştirel yorumla resimlerini betimlemiştir. Özellikle Avrupa'nın çalkantılı olduğu bir dönemde toplumların sahip oldukları psikolojik durum ve yaşanılan savaşların, katliamların insanlar üzerinde yaratığı etki sanatçıya da nüks etmiştir. Sanatçı Hıristiyanlığın etkisinde kalıp eserlerinde dini betimlemelere de yer vermiştir. Eserlerinde çarpıcı şekilde dönemin yaşanan sosyolojik ve trajedik olaylarını resimlerinde bazı resimsel öğelerle vurgulamıştır. Francisco Goya'nın bazı resimlerinde yer alan insanların içsel dünyalarına hitaben yaptığı resimlerle anlatmak istediği, vurguladığı konuları ve o konuları ele alış biçimi araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırma sanatçının yaşadığı dönemdeki sosyolojik ve inançsal yapının çözümlenmesi ve plastik açıdan resimlerin analizi açısından önem taşımaktadır. Ayrıca sanatçının resimlerinin analizi ve de vurguladığı tema, figür-nesne çözümlemesi de önem taşımaktadır. Sonuç olarak Goya resimlerinde yaşadığı dönemin dinsel ve sosyolojik durumlarını anlatmak için genelde çok sayıda figürün yer aldığı resimsel kompozisyonlar içerisinde bir figürü merkeze alıp ön planda tutup resimlerinde işlediği görülmektedir. Plastik açıdan merkezde yer alan figürün ışık değerinin yüksek tutularak koyu içinde açık etkisiyle ışık ile vurguyu şiddetlendirdiği görülmüştür. Resimlerde betimlediği figürlerin hemen hemen tamamının hareketli olduğu merkezde yer alan figürün hareketinin ise diğerlerinden baskın olarak kendini gösterdiği ve ressamın merkez konumdaki figürün hareketiyle vurguyu güçlendirdiği görülmüştür. Sanatçı çalışmalarındaki duygu yoğunluğu ile eserlerine hayat vererek gerçekçi üslup yolu izlemiştir. Resimlerinde figürlerin işlenişi ve kompozisyonun kurulumu açısından bir tutarlılık görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Francisco Goya, Vurgu, Figür, Din, Sosyal

ANALYSIS OF ARTISTIC EMPHASIS ON THE ARTISTIC WORK OF FRANCISCO GOYA

Abstract

Spanish artist Francisco Goya's works show that the artist works in the early stages of portrait and landscape, but later on, he made paintings for the inner worlds of people. When the artist painted pictures of the inner world of people, the Bible sometimes made religious depictions based on the Bible, and sometimes portrayed them with a sociological critical interpretation. Especially at a time when Europe was turbulent, the psychological situation of societies and the wars, massacres, and the effect of the creator on the people have also recurred the artist. The artist was influenced by Christianity and included in religious depictions in his works. In his works, he emphasized the sociological and tragic events of the period with some pictorial

elements in his paintings. In some paintings of Francisco Goya, the aim of the study is to discuss the subjects that he wants to express with the paintings he has addressed to his inner worlds and the ways to deal with them. The analysis of the sociological and religious structure of the artist and the analysis of the pictures from a plastic point of view. In addition, analysis of artist's paintings and the theme emphasized, figure-object analysis is also important. As a result, in order to explain the religious and sociological conditions of the period in the paintings of Goya, it is observed that many figures were included in the picture compositions, taking a figure into the center and taking it in the foreground and processing it in their paintings. In terms of plastic, the figure in the center of the light value is kept high and it has been seen that it intensifies the emphasis with light under the light effect in the dark. It has been observed that the movement of the figure in the center, where almost all of the figures depicted in the paintings are moving, shows itself as dominant by others and the artist's movement in the central position reinforces the emphasis. With the intensity of emotions in the artist's work, he followed a realistic way of style by giving life to his works. His paintings show a consistency in terms of the processing of figures and the installation of the composition.

Keywords: Francisco Goya, Emphasis, Figure, Religion, Social

GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ GÖREN ÖĞRENCİLERDE YARATICILIĞIN ORTAYA ÇIKARILMASI

Dr. Öğretim Üyesi Fahrettin GEÇEN
İnönü Üniversitesi, fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

ÖZET

Yaratıcılık bireyden bireye farklılık göstermektedir. Farklılığın temel nedenleri, kalıtsal özellikler, ailenin tutumu, birikimi ve çocuğa kattıkları, okulun ve öğretmenin çocuk üzerinde yarattığı etki, eğitim sisteminin çocukların zihinsel, psikoljik gelişimine katkısı yaratıcılığa olumlu ya da olumsuz etki etmektedir. Yaratıcılık belli bir dönemde varolan yapıda olmayıp yaşam sürecince kendini gösteren bir yapıdadır. çocukluktan itibaren oluşan ve gelişen bir yapıdadır. Yaratıcı süreçte imge kurma çok önemlidir. İmge olmadığı takdirde nesneler olduğu gibi kalıp yeni bir forma sokulma imkânı kalmayacaktır. İmge kişinin olanın dışında farklı şeyler oluşturmasını sağlar.

Yaratıcılık, algılama, bilinçlilik, duyarlılık, yeniliğe açıklık, esneklik, sezgi, kavrama yeteneği ve buluş gibi zihinsel süreçleri içeren bir kavram olarak tanımlanırken günümüz eğitim sisteminde yaratıcılığı ortaya çıkarabilecek derslerin ön planda tutulması şart olarak görülmektedir. Bilgi tek başına günümüz teknolojisinde yeterli olmamaktadır. Özellikle çocukların eğitim-öğretim sürecinde yeni şeyler ortaya koyabilme, hayal edip kurgu yapabilme, algı gücünü arttırma, farklı düşünebilme gibi yetilerini geliştiren sanatsal bir ders olan görsel sanatlar dersi çocukların yaratıcılığının gelişimi için önemlidir. Araştırmanın amacı görsel sanatlar eğitimi aracılığıyla çocukların yaratıcılığının ortaya çıkarılmasındaki katkısını çözümlemektir. Ezberci bir eğitim sistemi çocuklarda problem çözme kabiliyetini kısıtlamaktadır. Çocukların ezberci ve düşünemeyen bir yapıdan kurtarmak amacıyla çocukların yaratıcılığını ortaya çıkaran görsel sanatlar dersi katkıları olan farklı düşünebilme, keşfedebilme, problemlerle başa çıkabilme gibi yetilerini ortaya çıkması açısından araştırma önem taşımaktadır. Araştırmada literatür taraması yapılarak verilere ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda görsel sanatlar dersi aracılığıyla çocuğun yaratıcı eylemlere geçip hayal kurup yeni şeyler düşündüğü, hayalini kurduğu şeyleri görsel sanatlar aracılığıyla ürüne dönüştürebilme yetisi kazandığı, algı yetisinin gelişmekte olduğu, buluş yetisi gelişmekte olduğu, farklı malzeme ve teknikler aracılığıyla çok boyutlu düşünme yetisinin gelişmekte olduğu ve yaratıcılığını geliştirdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcılık, Görsel Sanatlar, Çocuk, Resim, Eğitim

ABSTRACT

Creativity differs from individual to individual. The main reasons of difference, inherited features, family attitudes, accumulation and child contributions, the effects of school and teacher on children, the contribution of education system to the mental, psychological development of children has a positive or negative effect on creativity. Creativity is not an existing structure in a certain period, but a structure that manifests itself during the life process. it is formed and developed from childhood. Imagining is very important in the creative process. If there is no image, the objects will not be able to be placed in a new form as they are. The image allows one to create different things other than the one.

Creativity, perception, awareness, sensitivity, openness to innovation, flexibility, intuition, comprehension ability and invention are defined as a concept that includes mental processes

such as the current education system, creativity can occur in the foreground lessons are seen as a necessity. Information alone is not enough in today's technology. The visual arts course is an artistic course that develops children's abilities, especially in the education process, to create new things, to dream and to edit, to increase perception power, to think differently, is important for the development of children's creativity. The aim of the research is to analyze the contribution of children to the development of creativity through visual arts education. A memorized education system restricts the ability to solve problems in children. Research is important in terms of the ability of children to think differently, to discover and to cope with problems, which are the contributions of visual arts course that reveal the creativity of children in order to save them from a structure that they cannot think and memorize. The data were obtained by scanning the literature. As a result of the research, it was observed that through visual arts course the child was able to move on to creative actions and think new things, to transform his / her dreams into products through visual arts, to develop perception, to develop invention skills, to develop multidimensional thinking skills through different materials and techniques, and to develop his / her creativity.

Keywords: Creativity, Visual Arts, Children, Painting, Education

OSMANLI MİNYATÜRLERİNDE NAKKAŞ OSMAN'IN ŞEMAİLNAME ADLI ESERİNDE PADİŞAH FİGÜRLERİNİ ELE ALIŞ BİÇİMİ

Dr. Öğretim Üyesi Fahrettin Geçen,

İnönü Üniversitesi, fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

ÖZET

Osmanlı imparatorluğu döneminde İslamiyetin etkisiyle resme eğilim azken, mimari, hat, minyatür, ebru gibi sanatlara eğilim çok yüksekti. Minyatür geleneğimizin önemli kazanımlarından biri olmakla birlikte dünyada sadece bizim kültürde yer alması ve önemli, zengin bir sanat üslubu olması dolayısıyla ele alınması gereken bir konudur. Osmanlı imparatorluğu döneminde yer alan en önemli minyatür sanatçılarından biride Nakkaş Osman'dır. Osmanlı imparatorluğu döneminde bazı padişahlar kendi resimlerinin yapılmasını arzulamıştır. Bunlardan biri olan II. Murat'ın emri ile Nakkaş Osman'a hazırlatılan Şemailname ilk 12 Osmanlı padişahının yüz ve vücut şekillerinin, giysilerinin anlatıldığı kıymetli bir eser olmuştur. Bu önemli eser tarihimiz açısından önemli olduğundan içerisindeki padişah minyatürleri araştırma konusu edilmiştir. Araştırmanın amacı Osmanlı minyatürlerinde Nakkaş Osman'ın padişah figürlerini ele alış biçimini ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın önemi ise Nakkaş Osman'ın Osmanlı padişahlarını minyatürüze etme biçimini ve Osmanlı padişahlarının portrelerinde görülen vasıfsal özelliklerinin ve dönemin kültürel formunun ortaya çıkarmasıdır. Araştırma nitel bir araştırma olup literatür taraması yapılarak çeşitli verilere ulaşılmıştır. Elde edilen veriler ışığında ise minyatürler betimsel analiz metoduyla yorumlanmıştır. Elde edilen veriler aracılığıyla ulaşılan sonuçlara bakıldığında; minyatürlerde, eserde yer alan Osmanlı padişahları bağdaş kurup minder üstünde oturup, yastığa dayanmış şeklinde betimlenmiştir. Padişahların çoğunun bir eli dizinde diğer eli yukarı doğru kırık şekilde çizilmiştir. Yukarı doğru çizilen elin başparmağıyla diğer parmaklarını birbirine değdirmesi, yâda o elin çiçek tutması gücün ve otoritenin yanında güzelliğin ve merhametinde göstergesi olarak resmedilmiştir. Osmanlıda minyatürü çizilmiş diğer resimlere bakıldığında başların daha ayrıntılı ve gerçekçi çizildiği görülmektedir. Başların yönlerine bakıldığında ¾ sağa doğru bakmaktadır. Figürler ya hafif aşağı yâda öne doğru bakmaktadır. Görülen bu tutum padişahların tevazularının göstergesidir. Minyatürü yapılan Padişahların tamamı kaftan ve sarık giymiş olup kıyafetleri ise Osmanlı motifsel desenlerle bezenmiştir. Tüm portreler aynı madalyon çerçeveler içerisine yerleştirilmiştir. Tüm madalyon çerçeveler de ince işlenmiş motiflerle bezenmiştir. Madalyon çerçeveler üstünde çerçeve içerisinde Osmanlıca yazılar mevcuttur. Genelde altın varak sarısı, kırmızı, mavi, yeşil, kahverengi baskın renkler olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nakkaş Osman, Minyatür, Osmanlı Padişahları, Figür, Portre

OTTOMAN MINIATURES NAKKAŞ OSMAN'S METHODS OF HANDLING THE SULTAN'S FIGURES

ABSTRACT

During the Ottoman Empire, when the tendency to painting was low due to the influence of Islam, the tendency to architecture, hat, miniature, marbling, etc.was very high. Although it is one of the most important achievements of our miniature tradition, it is an issue that should be

addressed only in the world because it is in our culture and because it is an important and rich art style. One of the most important miniature artists in the Ottoman Empire period was Nakkaş Osman. During the Ottoman Empire, some Sultans wished to make their own paintings. One of them is II. The first 12 Ottoman sultans ' faces and body shapes and clothes were a precious piece of art, which was prepared by Murat's order to Nakkaş Osman. Since this important work is important in terms of our history, the Sultan's miniatures are the subject of research. The aim of the study is to reveal the way that Nakkaş Osman took the Sultans ' figures in Ottoman miniature. The importance of the survey is that Nakkaş Osman's way of visualizing the Ottoman sultans and the qualitative features of the Ottoman sultans and the cultural form of the period. The research is qualitative research and various data have been obtained by scanning the literature. In light of the data obtained, miniatures were interpreted with descriptive analysis method. Based on the results obtained from the data, the Ottoman sultans in the works were depicted in miniatures as sitting on a cushion and sitting on a cushion. Most of the Sultans were drawn with one hand broken up in the knee. The thumb of the hand drawn upward and the thumb of the hand touching each other, or the hand holding flowers, is depicted as an indicator of beauty and compassion beside the power and authority. When we look at other paintings drawn in the Ottoman miniature, we can see that the heads were drawn in more detail and realistic. When looking at the direction of the heads, ¾ faces to the right. Figures either look slightly down or forward. This attitude is an indication of the modesty of the Sultans. All of the Sultans who made miniatures were dressed in kaftan and turban and their clothes were decorated with Ottoman motifs. All portraits are placed within the same medallion frames. All medallion frames are decorated with fine-grained motifs. There are Ottoman inscriptions on medallion frames. It is generally used as gold foil yellow, red, blue, green, brown dominant colors.

Key Words: Nakkaş Osman, Miniature, Ottoman Sultans, Figure, Portrait

SAÇIKARA AŞİRETİNİN GAZİANTEP -İSLAHİYE BÖLGESİNDEKİ UZANTISI KELEBEKLİLERİN KÜLTÜREL YAŞAMINDA DOKUMA FAALİYETLERİ

Dr. Öğretim Üyesi Cavit POLAT
Iğdır Üniversitesi, cavit.polat@igdir.edu.tr

ÖZET

Antep-Maraş çevresinin Osmanlı himayesine girmesiyle farklı yörelerden çok sayıda hayvancılıkla uğraşan konar göçer, İslahiye bölgesine yerleştirilmiştir. Bölgeye getirilen yörüklerden biride İslâhiye civarındaki Saçıkara Aşiretinin Kelebekliler koludur. Yörenin iklim şartlarına bağlı olarak yaz ve kış döneminde otlaklarda yaşamını sürdüren bu yörükler, ürettikleriyle bölge ekonomisine çok büyük katkı sağlamışlardır. Kelebekliler'in hayvancılık dışında en çok uğraş gösterdikleri alan dokumaya bağlı el sanatlarıdır. Bu bağlamda yetiştirdikleri küçükbaş hayvanlardan elde ettikleri yünlerle dokuma faaliyetlerini sürdürmüşler, kendilerine has dokuma araç, gereçleriyle gündelik yaşamlarında kullandıkları keçe, kilim, yer sergileri, çadır, çuval, beşik bağları dokumuşlardır. Çalışma ile Saçıkara Aşiretinin kolu olan Kelebekliler' in kültürel yaşamlarında dokuma faaliyetleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: El Sanatları, Aşiretler, Dokumacılık

FİNANSAL EĞİTİM VE FİNANSAL OKURYAZARLIK İLİŞKİSİ: KSÜ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Serkan ŞAHİN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, serkansans@hotmail.com

Öğr. Gör. Haluk SATIR
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, haluksatir@ksu.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda küreselleşen dünyada, artan rekabet ve yeni teknolojiler, finansal piyasaları önemli bir aktör haline getirmiştir. Finansal küreselleşme ile birlikte bilgiye erişim, hızlı ve düşük maliyetli bir hale gelmiştir. Finansal bilgiye ulaşılması bireyler tarafından gerekli görülse de yeterli kabul edilmemektedir. Bilginin doğru yorumlanabilmesi için anlamlı hale getirilmesi ve işlenmesi bilgiye ulaşmaktan daha önemli ve zor bir süreç haline gelmiştir. Ayrıca günümüzde bireylerin temel düzeyde finansal kavramları okuyabilme ve anlayabilme ile ilgili bilgi ve becerilere sahip olmaları zorunlu hale gelmiştir. Çünkü kişisel finans bilgisi hem bireysel hem de toplumsal yaşam kalitesini artırmış ve arzuladıkları yaşam standartlarına ulaşmalarında temel faktör haline gelmiştir. Finansal okuryazarlık ile ilgili tasarruf, harcama, yatırım, vergi, mevzuat, kredi, prim, risk, v.b. konuların bireylerin tüm yaşam dönemlerini ilgilendiren önemli kararlar almalarında oldukça etkili olabileceği görülmüştür. Özellikle bu kararların günümüzde genç bireyler üzerinde daha da etkisini artırdığı görülmektedir. Erken yaşta edinilen finansal bilgi, davranış ve tutumun önemi yaşamın ileriki dönemlerinde daha etkili olabilmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, üniversite öğrencileri olan genç bireylerin finansal eğitim düzeyleri, finansal okuryazarlık becerileri ve bu ikisi arasındaki etkinliğin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında, özellikle finansal yönetim başta olmak üzere ekonomi, muhasebe, bankacılık ve dış ticaret konularında eğitim almış üniversite öğrencilerinin finansal eğitim düzeyleri ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Söz konusu ilişkiyi incelemek amacıyla Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğrencilerine anket uygulanmıştır. Elde edilen bulgular finans eğitimi ile finansal okuryazarlık düzeyi arasında pozitif yönde bir ilişkinin varlığına işaret etmektedir. Ayrıca elde edilen bulgular finansal okuryazarlık düzeylerinin bazı demografik faktörlere göre farklılaşabildiğini göstermektedir. Bunun yanı sıra, ailenin eğitim düzeyinin de finansal okuryazarlık düzeyi üzerinde etkili olabildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Eğitim, Finansal Okuryazarlık, KSÜ Örneği

SUTURAE CRANII'NIN MORFOLOJİK VE MORFOMETRİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK
Çukurova Üniversitesi, nazirekilic84@gmail.com

Arş. Gör. Rümeysa Gamze TAŞKIN
Çukurova Üniversitesi, gtaskin@cu.edu.tr

Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL
Çukurova Üniversitesi, ayucel@cu.edu.tr

ÖZET

Sutural tip eklemler articulationes fibrosae sınıfındaki bir eklemdir, eklem kapsülü ve eklem boşluğu bulunmaz. Bu tip eklemler sadece cranium'da görülür. Ekleme katılan kemiklerin dişli olup birbirine kenetlenmişlerdir. Suturların şeklini ve çeşitliliğini pek çok faktör etkilemektedir. Genetik gibi intrinsik faktörlerin yanısıra kasların kasılması gibi ekstrinsik faktörler tarafından da etkilenmektedir. Bu çalışmanın amacı sutura coronalis, sutura sagittalis ve sutura lambdoidea'nın açıklığını morfolojik ve morfometrik olarak değerlendirmektir. Bu çalışma için Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı'na ait cinsiyeti ve yaşı belli olmayan 17 adet cranium Sabini & Elkowitz'in geliştirmiş olduğu skalaya göre analiz edilmiş ve daha sonra kumpas ile sutur uzunlukları ölçülmüştür. Bu skalaya göre suturlar oblitere olma derecesine göre Derece 0: Tamamen açık Derece 1: Kaynaşmış fakat oblitere olmamış, Derece 2: %50'den az oblitere olmuş, Derece 3: %50'den fazla oblitere olmuş, Derece 4: %100 oblitere olmak üzere değerlendirilmiştir. Çalışmamızda sutura coronalis açıklığı; derece 1 %67,85, derece 2 %3,57, derece 3 %14,28 ve derece 4 %14,28 bulunurken, sutura sagittalis açıklığı; derece 1 %53,57, derece 2 %14,28, derece 3 %14,28, derece 4 %17,85, sutura lambdoidea açıklığı derece 1 %60,71, derece 2 %14,28, derece 3 %0, derece 4 %7,14 olarak gözlenmiştir. Derece 0 hiçbir suturda gözlenmemiştir. Sutur uzunlukları değerlendirildiğinde; sutura coronalis 116,80±7,70 mm, sutura sagittalis 106,59±7,18 mm, 109,05±6,76 mm olarak bulunmuştur. Suturlar arasındaki bu oran farklılıklarının çeşitli intrinsik ve ekstrinsik faktörlerden kaynaklanmış olabileceğini düşünmekteyiz. Çalışma sonuçlarımızın literatür bilgi birikimine katkıda bulunmasının yanısıra, anatomistlere, antropologlara ve osteopatik manipülatif tıp ile ilgilenenlere katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: sutura coronalis, sutura sagittalis, sutura lambdoidea, sutural eklem, morfoloji

OSSA SUTURALIA GÖRÜLME SIKLIĞI VE MORFOMETRİSİ

Arş. Gör. Nazire KILIÇ ŞAFAK
Çukurova Üniversitesi, nazirekilic84@gmail.com

Arş. Gör. Rümeysa Gamze TAŞKIN
Çukurova Üniversitesi, gtaskin@cu.edu.tr

Prof. Dr. Ahmet Hilmi YÜCEL
Çukurova Üniversitesi, ayucel@cu.edu.tr

ÖZET

Cranium; yetişkinde 22 adet kemikten oluşur ve kafa iskeletini meydana getirir. Cranium kemikleri sutural tip eklemler ile birbirine bağlanır. Doğumda cranium kemiklerinin ossifikasyonu henüz tamamlanmamıştır, bu süreçte sutura'ların içlerinde veya yakınlarında ek ossifikasyon merkezleri oluşabilir ve bu izole kemikler ossa suturalia (Wormian kemiği) olarak adlandırılır. Bu çalışmanın amacı, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı Laboratuvarında yer alan craniumlarda ossa suturalia'ların bulunma oranının belirlenmesi ve morfometrik olarak değerlendirilmesidir. Bu amaçla cinsiyeti ve yaşı belli olmayan 17 adet cranium ossa suturalia bulundurma özelliklerine göre morfolojik olarak incelendikten sonra, ossa suturalia'ların vertikal ve horizontal çapı kumpas ile ölçülmüştür. Çalışmada elde edilen veriler değerlendirilirken, istatistiksel analizler için "Statistical Package for Social Sciences for Windows 20.0 (SPSS 20)" programı kullanılmıştır ve tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerden (yüzde) yararlanılmıştır. Yapılan çalışmada ossa suturalia varlığı %37,93 olarak tespit edilmiştir. Ossa suturalia bulunma oranı sağ tarafta (%66,67) sol taraftan (%33,33) daha yüksek bulunmuştur. En çok ossa suturalia %66,66 ile sutura lambdoidea civarında gözlenirken, sutura sagittalis ve sutura coronalis'te ossa suturalia'ya rastlanmamıştır. Tespit edilen 18 adet ossa suturalia'nın vertikal çapı 12,43±3,98 mm, horizontal çapı ise 11,70±3,90 mm olarak bulunmuştur. Cranium'daki varyasyonların iyi bilinmesi anatomistler, radyologlar, antoropologlar ve cerrahlar için son derece önemlidir. Yapmış olduğumuz çalışmanın tüm bu alanlar için literatürdeki bilgi birikimine katkıda bulunacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Ossa suturalia, Wormian kemiği, morfoloji

GEÇMİŞTEN GELECEĞE NANOPARTİKÜL VE TOKSİSİTESİ

Dr. Ahmet Turan ALADAĞ
Çukurova Üniversitesi, ahmetaladag@hotmail.com

Dr. Özge TEMİZ
Çukurova Üniversitesi, temizozge@gmail.com

Doç. Dr. Hikmet Yeter ÇOĞUN
Çukurova Üniversitesi, hcogun@cu.edu.tr

Prof. Dr. Ferit KARGIN
Çukurova Üniversitesi, fkargin@cu.edu.tr

ÖZET

İlk defa 1857 yılında altın nanopartikülleri renk için kullanılmıştır. Boyutları çok küçük olmalarına rağmen kullanım alanları çok fazla olan nanopartiküllerin geçmişte olduğu gibi gelecekte de çevre ve canlı üzerinde etkileri olacaktır. Geçmişte sadece süs eşyalarının boyalarında kullanılan nanopartiküllerin günümüzde birçok alanda kullanımı söz konusudur. Çalışmamızda nanopartiküllerin geçmişteki izleri ve kullanım alanları ortaya konulacaktır. İnsanlığın olmazsa olmazı nanopartiküller, gelecekte kanser araştırmalarından uzay araştırmalarına kadar birçok alanda çalışılacaktır. Günümüzde ve gelecekte nanopartüküllerin kullanımı ve bunların getirdiği kirlilik etkileri bu derleme çalışmasıyla anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nanopartikül, Toksisite, Çevre, Nanotoksikoloji

SİLİKON DİOKSİT METAL NANO PARTİKÜLLERİNİN (SiO_2 NP) *Oreochromis niloticus* SOLUNGAÇ DOKUSUNDA Na^+/K^+- ATPase AKTİVİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİ

Dr. Özge TEMİZ
Çukurova Üniversitesi, temizozge@gmail.com

Dr. Ahmet Turan ALADAĞ
Çukurova Üniversitesi, ahmetaladag@hotmail.com

Doç. Dr. Hikmet Yeter ÇOĞUN
Çukurova Üniversitesi, hcogun@cu.edu.tr

Prof. Dr. Ferit KARGIN
Çukurova Üniversitesi, fkargin@cu.edu.tr

ÖZET

Metal oksit nanopartiküller biyomedikal, farmasötik, elektrik, otomotiv gibi birçok endüstriyel alanlarda, fizikokimyasal özelliklerine göre kullanım alanı oluşturmaktadır. Silikon dioksit metal nano partikülleri (SiO_2 NP) ise sağlık alanında; kanser terapilerinde, biyosensör dizaynlarda, ilaç uygulamalarında ve enzim immobilizasyonu gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Çalışmamızda, 0,5 ppm ve 5 ppm derişimlerdeki SiO_2 NP'ye 4 gün süreyle maruz bırakılan *Oreochromis niloticus*'un solungaç dokusundaki Na^+/K^+ ATPase aktivitesi belirlenmiştir. Solungaç dokusundaki Na^+/K^+ Atpase aktivitesi, 4 günlük uygulama sonucunda her iki derişimde de kontrole göre önemli artış göstermiştir. Çalışmada hücredeki iyon hareketleri, osmotik basınç gibi hücre membranında görev alan Na^+/K^+ Atpase aktivitesindeki artışın metal oksit kirliliğinde oluşan strese karşı, doza ve zamana bağlı cevap oluşturabildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Silikon dioksit, Solungaç, Na/K ATPase, Balık, Nanotoksisite

GÖRÜNÜR TEHLİKE: MİKROPLASTİKLER

Dr. Ahmet Turan ALADAĞ
Çukurova Üniversitesi, ahmetaladag@hotmail.com

Dr. Özge TEMİZ
Çukurova Üniversitesi, temizozge@gmail.com

Doç. Dr. Hikmet Yeter ÇOĞUN
Çukurova Üniversitesi, hcogun@cu.edu.tr

Prof. Dr. Ferit KARGIN
Çukurova Üniversitesi, fkargin@cu.edu.tr

ÖZET
Deniz ve kıyılarda tespit edilen denizel atıkların %75'inden fazlasını plastikler oluşturmaktadır. Plastikler, antropojenik ve çevresel faaliyetlerle parçalanarak büyük miktarlarda mikroplastik parçacıklarına dönüşürler. Mikroplastik olarak adlandırılan, 1 mikrometre ile 5 milimetre arasında boyutlara sahip olan bu plastik parçalar denizel ortamda her yere yayılmışlardır. Renksiz, şeffaf ve mikro boyutta parçalanmış olabilen bu plastikler su kaynaklarında çok ciddi tehlike haline dönüşebilmektedirler. İçlerinde veya üzerlerinde çok çeşitli kirleticileri biriktirmektedirler. Deniz canlılarının çoğu tarafından yenilmekte ve bu sucul canlılarda ve insanlarda sağlık sorunlarına neden olmaktadırlar. Besin zincirindeki zooplankton, makro omurgasızlar ve balıklar gibi canlıların dokularında ve organlarında birikmektedirler. Bu derleme çalışmasıyla mikroplastiklerin doğaya ve canlılara olan etkileri ile ilgili farkındalığı güncel tutmak ve bu ciddi zararları engellemek ve sucul ortamları korumak için çok daha fazla çalışma yapılmasını teşvik etmek amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mikroplastikler, Sucul Ekosistem, Zooplankton, Kirletici

EFFECT OF HEAT TREATMENTS ON THE BOND STRENGTH OF COLD ROLL BONDED SN COATED STEELS

Burak BAL

Mehmet Fazıl KAPCI
Abdullah Gül University, burak.bal@agu.edu.tr,
mehmetfazil.kapci@agu.edu.tr

ABSTRACT

In this study, the effect of heat treatment is investigated on the cold roll bonding of Sn coated steel sheets. Investigations were conducted on both non heat-treated and heat-treated specimens in the temperature range of 200 °C to 450 °C after and prior to the cold roll bonding process. In order to evaluate the bond strength of the cladded sheets, steel-Sn-steel, oxidation and no connection zones of the bonding areas were analyzed by laser microscopy. The results revealed that 200 °C pre-heat treatment with 10 min holding time provides higher strength at the bonding area. Additionally, although both pre and post heat treatment increase the amount of oxidation at the bonding zone, higher steel-Sn-steel ratios were achieved with the pre-heat treatment in general. It is also found that the reduction ratio of the sheets during the operation is also an essential parameter for stronger bonding. By increasing the reduction ratio, less oxidation and higher amount of steel-Sn-steel ratios are obtained.

Keywords: Sn coating, Cold bonding, Rolling, Heat treatment

GEN DİZİLERİNDE (CDNA MİKROARRAY) TEMEL BİLEŞENLER ANALİZİNİN UYGULANMASI

Yalçın TAHTALI
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, yalcin.tahtali@gop.edu.tr

Zeynel CEBECİ
Çukurova Üniversitesi, zcebeci@cu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, farelerin karaciğerleri üzerine belirli zaman periyotlarında uygulanmış olan, toksikolojik çalışmalardan alınan ve cDNA mikrodizi teknolojisi kullanılarak elde edilen 6675 gen ve 20 dizi içeren verilere temel bileşenler analizi uygulanmıştır. cDNA mikrodizi analizi, birden çok deneme ya da örnekten alınan binlerce geni aynı anda analiz etmede kullanılan bir teknolojidir. Temel bileşenler analizi ise orijinal değişkenlere ait varyans-kovaryans yapısının açıklanmasını ve bağımlılık yapısının ortadan kaldırılmasını ve tüm veri yapısını ifade edebilecek ve daha az sayıda bileşen için boyut indirgenmesi amacıyla kullanılan çok değişkenli istatistiksel yöntemdir.

cDNA teknolojisi kullanılarak elde edilen gruplarının oluşturulması ve gruplar içerisindeki benzer bileşen (component) yükleri vasıtasıyla birbirleriyle ilişkili genler tanımlanmıştır. Analiz sonucuna göre, 10 temel bileşenin bütün gen yapısını açıklamaya yeterli olduğu görülmüştür. İlk 10 temel bileşenin bütün yapının varyansını izah etmeye yeterli olduğu tespit edilmiştir. Yani %17.37'lik bir varyans kaybı ile 20 temel bileşen yerine 10 temel bileşen ile açıklamanın yeterli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: cDNA mikrodizileri, Genetik analizler, Gen ifadesi, Temel bileşenler analizi

YENİDOĞANLARDA VE ÇOCUKLARDA İNTRAOPERATİF MEKANİK VENTİLASYON STRATEJİLERİ: ANKET ÇALIŞMASI

Dr. Öğr. Üyesi Zehra HATİPOĞLU
Çukurova Üniversitesi, hatipogluzehra@gmail.com

ÖZET

Türkiye'deki birçok hastanede yenidoğan ve çocuklar için farklı intraoperatif MV protokolleri uygulanmaktadır, ancak bu konuda bir fikir birliği yoktur. Anket çalışmasının amacı, yenidoğan ve çocuklar için anestezi uzmanlarının intraoperatif MV üzerine yaklaşımlarını araştırmaktır. Çalışma Çukurova Üniversitesi yerel etik kurulu tarafından onaylandı. Anket verileri web tabanlı bir elektronik veri kullanılarak toplanmıştır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayanıyordu. Çalışmaya başlamadan önce, anket soruları çalışmaya katılmamış 15 kişi tarafından anlaşılabilirlik açısından okunmuştur. Anket toplam 34 sorudan oluşuyordu. Anket çalışmasına anestezi uzmanları ve asistanlarını içeren toplam 148 (77 kadın/71 erkek) kişi katıldı. Katılımcıların çoğu 26-45 yaş aralığında idi. Katılım en fazla üniversite hastanelerinden oldu (%77.7). Katılımcıların 1 yıl içerisinde pediatrik yaş gruplarından daha fazla yetişkin hasta için anestezi uyguladığı belirlendi. Hem yenidoğanlarda hem de çocuklarda volüm kontrollü mod kullanımı ilk seçenek idi. Katılımcıların çoğu tidal volumü 6-8 mL/kg, pozitif end-ekspiratuar basıncı 3-4 cmH20, inspiratuar oksijen fraksiyonunu %40-50 olarak ayarlamakta idi. Periferal oksijen saturasyon, end-tidal karbondioksid monitorizasyonu ve rekruitment manevralarının anestezi sırasında kullanımına dikkat edildiği belirlendi. Sonuçlarımız literatür ile uyumlu olmasına rağmen bu konuda prospektif çalışmalara ihtiyaç olduğunu belirtmek isteriz.

Anahtar Kelimeler: Mekanik ventilasyon, yenidoğan, pediyatri, anestezi.

HEMŞİRELİKTE PERFORMANS DEĞERLENDİRME

Dr. Öğr. Üyesi Aysun TÜRE YILMAZ
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, aysuntureyilmaz@gmail.com

Merve ÖZLÜ
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, merveozlu.962@gmail.com

ÖZET

Sürekli değişen, gelişen ve artan rekabet koşullarında örgütlerin ayakta kalabilmesi ve başarılı olabilmesi için yüksek performanslı çalışanlara ihtiyacı vardır. Organizasyonlarda insan kaynakları yönetiminin başarılı bir şekilde sürdürülebilmesinde etkili bir performans değerlendirme sisteminin varlığı önemlidir. Performans değerlendirme; organizasyonların başarısı, etkililiği, verimliliği ve kaliteli hizmet sunumu ve bu sistemin objektif temele oturtulmasında zorunlu bir faktördür. Performans; elde edilen güç, verim ve başarıyı temsil eder. Performans değerlendirme ise; çalışanların bireysel ya da ekip üyesi olarak kuruma sağladıkları katkıyı ölçen ve sonuçları yöneticiler için bir klavuz niteliğine sahip uygulamaları içermektedir. Performans değerlendirmede amaç; sadece işteki verimliliği ölçmek değil, çalışanın bir bütün olarak başarısını ölçmek, değerlendirmek, var olan eksikliklerini saptayıp onun gelişmesini sağlamaktır. İnsan kaynaklarının etkin yönetimi için vazgeçilmez olan performans değerlendirme; ürün, para, fiziksel yapı gibi somut değerlendirmelerden farklı olarak, çalışanları güçlendirme, kişilerin güçlü ve zayıf yönlerini saptayıp beceri kazandırma ve sürekli geliştirme gibi kompleks işlevlere sahiptir. Tüm sektörlerde olduğu gibi sağlık sektöründe de hedeflere ulaşabilme, etkin kararlar alabilme, kaliteli hizmetin sürekli ve dinamik bir şekilde sürdürülebilmesi için performans değerlendirme önemli bir yere sahiptir. Multidisipliner sağlık ekibinin profesyonel bir üyesi olan hemşirelik mesleğinde performans değerlendirme iş doyumunun, örgütsel bağlılığın, örgütsel güvenin ve hasta memnuniyetinin sağlanmasında oldukça önemlidir. Sağlık hizmeti sunumunda daha kaliteli, etkin, verimli ve güvenli hizmet sunulması çok önemlidir. Bu sistemin oluşturulmasında performans değerlendirme ana kavram iken, sistem yönetiminde büyük rol ve sorumluluk yönetici hemşirelere ve etkin öz-değerlendirmenin sağlanması hemşirelere düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: performans, hemşire, performans değerlendirme

PERFORMANCE EVALUATION IN NURSING

ABSTRACT

Under every -changing, evolving and increasing competition, organizations need high-performance employees to survive and be successful. The existence of an effective performance, evaluation system is essential for the successful management of human resources management in organizations. Performance evaluation; the success, efficiency, and quality of the organizations and the objective basis of this system is a necessary factor. Performance; the resulting power represents efficiency and success. Performance evaluation; It includes applications that measures the contribution that employees make to the organization as an individual or team member and whose results are guidelines for managers. The aim of performance evaluation; it is not only to measure productivity at work, but also to measure and assess the success of the employee as a whole, to identify its existing shortcomings and to ensure its development. Performance evaluation, which is indispensable

for effective management of human resources. Unlike concrete assessments such as product, money and physical structure. It has complex functions such as strengthening employees, identifying people's strengths and weaknesses, and gaining skills and continuous improvement. As in all sectors, performance evaluation has an important place in the health sector in order to reach targets, to make effective decisions and to sustain quality service continuously and dynamically. A professional member of the multidisciplinary health care team, performance evaluation in nursing is very important in ensuring job satisfaction, organizational commitment, organizational trust and patient satisfaction. It is very important to provide better quality, efficient, and safe service in health service delivery. While performance evaluation is the main concept in the establishment of this system, nurses have a great role and responsibility in the management of the system and nurses are provided with effective self-evaluation.

Keywords: performance, nurse, performance evaluation

HEMŞİRELİKTE İŞ DOYUMU

Dr. Öğr. Üyesi Aysun TÜRE YILMAZ
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, aysuntureyilmaz@gmail.com

Nazlıhan EFE
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, nazlihan_efe701@hotmail.com

ÖZET

İş, bireylerin sosyal, ekonomik, kültürel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, organizasyonlarda belirli bir ücret karşılığında yapılan faaliyetlerdir. Hızla gelişen ve değişen çalışma yaşamında, iş insan yaşamının büyük bir bölümünü kapsar. İş yalnızca ekonomik açıdan değil, sosyal ve psikolojik açıdan da bireyin yaşamında önemli bir işleve sahiptir. Birey çalıştığı organizasyondan birtakım gereksinimlerinin karşılanmasını beklemektedir. Bireyin bu beklentilerinin ne derece karşılandığı iş doyumu kavramını ortaya çıkarır. İş doyumu, bireylerin işleri veya işlerinin özellikleri hakkındaki hisleridir. İş doyumu, bireyin işini veya işi ile ilgili yaşantısını, memnuniyet verici ve olumlu bir duygu olarak algılamasıdır. Bu sebeple iş doyumu; hem çalışanlar hem de yöneticiler için oldukça önemli bir organizasyonel davranıştır. Sağlık ekibinin önemli bir üyesi olan hemşireler; hastaların bakım gereksinimlerine göre bakımı planlayan, uygulayan ve sonuçlarını değerlendiren, hasta ve ekip üyeleri arasında koordinasyonu sağlayan meslek grubudur. Hemşirelerin iş doyumu düzeyleri bireysel ve örgütsel faktörlerden etkilenmektedir. Hemşirelerin iş doyumunun sağlanması; çalışma koşulları, iş ortamındaki yöneticileri ve ekip arkadaşları ile iletişim, örgütsel çevre, iş stresi, rol çatışması ve belirsizliği, rol algısı, kariyer olanakları, örgütsel ve mesleki bağlılık ile yakından ilişkilidir. İş doyumu; hizmet verimliliği, kalite, hasta güvenliği ve memnuniyeti ile doğrudan ilişkilidir. Örgütsel açıdan ise; işe devamsızlık, işten ayrılma niyeti, iş kazaları ve iş gücü devir hızının azaltılması, örgütsel vatandaşlığın, bağlılığın, güvenin oluşturulmasını sağlar.

Hasta merkezli, etkin, güvenli ve kaliteli bakım sunulabilmesi için, hemşirelerin iş doyumunun yükseltilmesi hedeflenmelidir. Hemşirelerde iş doyumunun varlığı, sunulan hizmet kalitesinin istenen seviyelere ulaşması ve hasta memnuniyetinin sağlanmasında oldukça önemlidir.

Anahtar kelimeler: iş, iş doyumu, hemşirelik,

JOB SATISFACTION OF NURSING

ABSTRACT

Job, is the activities carried out in organizations for a certain wage in order to meet the social, economic, cultural and psychological needs of individuals. In a rapidly evolving and changing working life, business covers a large part of human life. The job has an important function in the life of the individual, not only economically, but also socially and psychologically. The individual expects to meet some of the requirements of the organization. The degree to which these expectations of the individual are met reflects the concept of job satisfaction. Job satisfaction is the feelings of individuals about their jobs or the characteristics of their jobs. Job satisfaction is an individual's perception of their job or their life related to their work as a

satisfactory and positive feeling. Therefore, job satisfaction; it is a very important organizational behavior for both employees and managers. Nurses who are an important member of the health team; It is a group of professionals who plan, implement and evaluate the care according to the care needs of the patients and coordinate the patient and team members. Job satisfaction levels of nurses are affected by individual and organizational factors. Ensuring job satisfaction of nurses; working conditions, communication with managers and colleagues in the business environment, organizational environment, work stress, role conflict and uncertainty, role perception, career opportunities, organizational and professional commitment are closely related. Job satisfaction; service efficiency, quality, patient safety and satisfaction are directly related. From an organizational point of view; job absenteeism, the intention to leave, the reduction of work accidents and labor force turnover, organizational citizenship, loyalty, trust is created.

In order to provide patient-centered, effective, safe and quality care, it should be aimed to increase the job satisfaction of nurses. The existence of job satisfaction in nurses is very important in achieving the desired level of service quality and ensuring patient satisfaction.

Key words: job, job satisfaction, nursing,

PROSTAT KANSERİNİN TEDAVİSİNDE RADYOTERAPİ VEYA CERRAHİ YAPILMIŞ HASTALARDA TEDAVİYE YANIT DEĞERLENDİRİLMESİ

Abdulsemet ZORTUL
Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi, s.zortul27@gmail.com

Hilal KIZILTUNÇ ÖZMEN
Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi, oguzdemirdogen@hotmail.com

Şaban Oğuz DEMİRDÖĞEN
Atatürk Üniversitesi, hkiziltuncozmen@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada prostat kanseri tanısı ile definitif radyoterapi (RT) veya radikal prostatektomi (RP) uygulanmış hastaların biyokimyasal nüks oranı (BNO), biyokimyasal nükssüz sağkalım (BNSK) ve genel sağkalım (GSK) oranları ile tedavi yöntemlerini karşılaştırmayı amaçladık.

RP (n=82) veya RT (n=46) uygulanmış, herhangi bir kurtarma tedavisi uygulanmayan, en az 2 yıl 3 ayda bir serum PSA seviyeleri ile takip edilen 128 hasta dosyası retrospektif olarak tarandı. Hastaların hepsi D'Amico risk sınıflamasına göre düşük, orta ve yüksek risk grubu olarak sınıflandırılmıştı. Cerrahi koluna radikal retropubik prostatektomi +/- PLND; RT koluna lineer hızlandırıcı (LINAC Primus 2002, Germany) Siemens cihazıyla 3D konformal RT tekniğinde, 6–18 MV enerji ile 2 Gy /fraksiyon / gün şeklinde 70-74 Gy RT uygulanmıştı.

10 yıllık takipte; düşük risk grubu hastalarda her iki kolda biyokimyasal nüks görülmeyip, orta risk grubunda tedavi kolları arasında fark yokken yüksek risk grubunda RT kolu istatistiki olarak anlamlıydı(p=0,04). Düşük, orta ve yüksek risk grubunda GSK oranı sırasıyla RP'de % 97.1, % 93.8, % 92.3 iken; RT kolunda % 81.8, % 92.9, % 90.5 idi (p>0,05). BNSK oranları ise orta ve yüksek risk grubunda sırasıyla RP' de % 92.3, % 95.2 ve RT'de % 79.6, % 81.6 idi (p>0,05).

Prostat kanseri tedavisinde her iki kolda BNSK ve GSK oranları anlamlı fark olmayıp BNO açısından yüksek risk grubu hastalarda RT'nin daha iyi olduğu tespit edildi. Sonuç olarak; normal dokuların maksimum seviyede koruyarak uygulayabilen yüksek doz RT teknikleri ile yapılan ve RT etkinliğini destekleyen daha uzun süreli çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Prostat kanseri, radyoterapi, prostatektomi

EVALUATION OF RESPONSE TO PROSTATE CANCER TREATMENT IN PATIENTS WITH RADIOTHERAPY OR SURGERY

ABSTRACT

This study, we aimed to compare biochemical recurrence rate (BRR), biochemical recurrence-free survival (BRFS), overall survival (OS) rates and treatment modalities in patients that were applied definitive radiotherapy (RT) or radical prostatectomy (RP) with the diagnosis of prostate cancer.

A total of 128 patients who underwent RP (n = 82) or RT (n = 46), who had not undergone any salvage therapy, followed up with serum PSA level at least 2 years quarterly were retrospectively reviewed. All patients were classified for D'Amico risk classification classes

as low, moderate and high risk groups. Radical retropubic prostatectomy +/- PLND was applied on the surgical arm; 6-18 MV energy and 2 Gy/fraction/day, 70-74 Gy RT was applied with linear accelerator (LINAC Primus 2002, Germany) siemens device in 3D conformal RT technic.

During 10-year follow-up; the low-risk group had no biochemical recurrence in two arms, and there was no significant difference between the moderate-risk treatment modalities, while the RT arm of high-risk group rate was statistically significant (p = 0.04). OS rate of low, moderate and high risk was 97.1%, 93.8%, 92.3% in RP arm; 81.8%, 92.9% and 90.5% (p> 0.05) in RT arm respectively. BRFS rate on high and moderate risk group was 92.3%, 95.2% in RP arm and 79.6% ,81.6% in RT arm respectively (p> 0.05).

There was no significant difference between the BRFS and OS rate in both arms in the treatment of prostate cancer and it was found that RT was better in patients with high risk group for BRR. As a result; long-term studies with appliable high-dose RT techniques that protect normal tissues at maximum level and support RT efficacy are needed.

Keywords: Prostate cancer, radiotherapy, prostatectomy

RETROSTERNAL TİROİD CERRAHİSİ: 30 OLGUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Alperen Vural
Erciyes Üniversitesi, alperenvural@yahoo.com

ÖZET

Retrosternal tiroid, servikal tiroid dokusunun mediastene doğru büyümesinden ya da mediastende bulunan izole embriyolojik tiroid dokusundan kaynaklanır. Retrosternal tiroid cerrahisi, servikal tiroid cerrahisine göre komplikasyon riski yüksek ve teknik farklılıklar içeren bir cerrahidir. Bu çalışmada, retrosternal tiroid nedeni ile ameliyat edilen olguların geriye dönük incelenmesi ve sonuçların literatürdeki diğer serilerle karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Ocak 2013 – Mayıs 2017 tarihleri arasında ameliyat edilmiş 30 olgu çalışmaya dahil edildi. Hastaların 9'u (%30) erkek, 21'i (%70) kadındı. Ortalama yaş, 56.3'tü. Hastaların 12'si (%40) asemptomatik olup en sık başvuru şikâyeti 10 (%33,3) hastada görülen boyunda kitle idi. En sık görülen patoloji, 24 (%80) hastada görülen nodüler kollaidal guatrdı. Tüm cerrahiler, ilave insizyon gerekmeksizin servikal insizyon ile sonuçlandırıldı. Dört (%13,3) hastada geçici ameliyat sonrası hipokalsemi görüldü. Hiçbir hastada kalıcı hipokalsemi ve rekürren laringeal sinir palsisi görülmedi.

Retrosternal tiroid olgularında, cerrahi, bası semptomlarından kaçınmak ve olası malignite riskinden dolayı titizlikle planlanmalıdır. Hastaların çoğunda servikal yaklaşım yeterli olmakla birlikte olası olumsuzluklar nedeni ile multidisipliner yaklaşım hazırlığı ameliyat öncesinden yapılmalıdır.

DEPRESYONUN MEKÂNSAL YÖNÜ VAR MIDIR?

Öğr. Gör. Can MAVRUK
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Niğde Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu,
mavruk.can1@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ersin KIRAL
Çukurova Üniversitesi, ekiral@cu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı objektif ve sübjektif mekânsal değişkenlerin depresyonu etkileme gücünü araştırmaktır. Ankete katılan 535 kişiye son bir haftada son derece mutsuz ve depresyonda olup olmadıkları sorulmuş ve "evet" veya "hayır" şeklinde iki seçenek sunulmuştur. Hayır 0 ve evet 1 ile kodlanmıştır. Bağımlı değişkenin iki kategoride olması nedeniyle ikili lojistik regresyon modeli kullanılmıştır. Bu modelde hedef grup son bir haftada depresyonda olduğunu beyan eden gruptur ve 1 ile kodlanmıştır. Grup üyeliği SPSS programı kullanılarak tahmin edilmiştir. Program depresyonda olmadığını beyan eden bir bireyi depresyonda veya depresyonda olduğunu beyan eden bir bireyi depresyonda değil yönünde tahmin edebilir. Sınıflandırma eşik değeri standart 0,5 kullanılmıştır. Olasılıklar (predictive probabilities) 0,5 veya daha büyük ise 1 grubuna ve 0,5'ten küçük ise 0 grubuna düşeceği tahmin edilir. Sonuç olarak grup üyeliği tahminlerinin bir doğruluk oranı bulunur. Bu model üstünlük oranın p/(1-p) nin doğal logaritmasını (logit) bağımsız değişkenlerin doğrusal bir fonksiyonu olarak ifade eder (Kalaycı, 2014). SE sosyoekonomik, SC; sosyal sermaye, OS; objektif mekânsal, PS; sübjektif mekânsal ve SS; sosyo-mekânsal değişkenler olmak üzere depresyon ikili logit modeli kurulmuştur.

Omnibus ve Hosmer&Lemeshow testleri ile modelin geçerliliği ve ayrıca ikili logit modelin anlamlılığı test edilecektir.

Depresyona girme olasılıkları mekânsal olarak karşılaştırılacaktır. Depresyonu açıklayan en önemli mekânsal değişken araştırılacak ve depresyonun mekânsal bir doğası olup olmadığı sonucuna ulaşılacaktır. Ayrıca diğer bağımsız değişkenlerin depresyona önemli bir etkisi olup olmadığına bakılacaktır. Objektif mekânsal değişkenlerin ne derece anlamlılığa sahip olduğu araştırılacaktır. Daha uzun zamanlı negatif veya depresif duyguların ölçümleri ile karşılaştırılmadan bu sonucun kesin olduğu söylenemez. Sübjektif mekânsal değişkenler içerisinde depresyonu en çok etkileyen değişken ve çevre rahatsızlığını etkileyen en önemli faktör bulunacaktır. Sosyal sermaye değişkenleri içerisinde en anlamlı olan değişken bulunacaktır. Gini katsayısı modele eklendiğinde anlamlılık düzeyini ne derece yükselteceği de bu araştırmanın merak konusudur. Bu sonuçla, gelir eşitsizliğinin depresyonu açıklamada önemli olup olmadığı sonucuna varılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, Mekânsal Değişkenler, İkili Lojistik Regresyon Modeli.

AUTOPHAGIC EFFECTS OF HELICOBACTER PYLORI INFECTION IN GASTRIC ADENOCARCINOMA CELLS

Uzm. Bio. Didem ORAL

Uzm. Ecz. Unzile SUR

Prof.Dr. Yakut Akyön YILMAZ

Doç.Dr. Pınar ERKEKOGLU
Hacettepe University, erkekp@yahoo.com

ABSTRACT

Helicobacter pylori is a helix-shaped gram-negative, flagellated, microaerophilic bacteria, which colonizes in upper gastrointestinal tract. *Helicobacter pylori* is one of the most common infectious agents worldwide and about 50% of the world's population is infected by this bacterium. Autophagy is a lysosomal "programmed cell death pathway" in which the cytoplasmic content is consumed and degraded by lysosomal hydrolases. It can be induced in response to a variety of conditions, such as oxidative stress and infection. *Helicobacter pylori* is a major factor of gastric cancer development and this bacterium is classified as Group I carcinogen by International Agency for Research on Cancer (IARC). It has been reported that *Helicobacter pylori* infection disrupts the balance between the cell proliferation and the cell death mechanisms (i.e. apoptosis and autophagy) in the gastric epithelium. However, the underlying mechanisms of *Helicobacter pylori*-induced cell death in gastric carcinogenesis remain unclear. In this study, we aimed to elucidate the role of autophagy in human gastric adenocarcinoma cells (AGS cells) in *Helicobacter pylori* infection in the presence or absence of a DNA double strand break (DSB) repair inhibitor [8-(4-dibenzothienyl)-2-(4-morpholinyl)-4H-1-benzopyran-4-one, Nu7441]. After culturing the AGS cells in suitable conditions, effects on autophagy were estimated with determining the levels of autophagy-related proteins (i.e. Beclin-1, LC3 and p62) using spectrometric sandwich ELISA assays. We observed that *Helicobacter pylori* causes multiplicity of infection (MOI)-dependent cytotoxicity. Both LC3 and Beclin-1 levels significantly increased in all study groups vs. control while p62 levels decreased markedly ($p<0.05$; all). In *Helicobacter pylori* +Nu7441-applied group, LC3 levels were 11.67 times higher vs. control and Beclin-1 levels were 4.62 times higher vs. control. On the other hand, p62 levels were 10.68 times lower vs. control ($p<0.05$, for all study groups vs. control). These results indicate that unrepaired DSBs in *Helicobacter pylori* infection can highly induce autophagy in AGS cells. Studies reported that over-induced cell death can cause unrestrained cell proliferation which can promote the carcinogenesis. We can state that in organisms with unrepaired DSBs or with high DSB levels, *Helicobacter pylori* can cause more oppressive adverse effects due to high autophagic response, the importance of which should be elucidated with future mechanistic studies.

Key Words: Autophagy, Gastric cancer, *Helicobacter pylori*

TOXIC EFFECTS OF VACCINE INGREDIENTS: A SPECIAL FOCUS ON VACCINE PRESERVATIVES

Assoc.Prof. Dr. Pınar ERKEKOGLU
Hacettepe University, erkekp@yahoo.com

ABSTRACT

Vaccines are important drugs for the general well-being of populations. They contain many ingredients such as preservatives and adjuvants. Some of these ingredients may exert serious toxic effects on human health. These ingredients were suggested to cause adverse effects on sensitive populations, particularly on infants and children. The most widely known preservative used in vaccines is thiomersal (sodium ethylmercury thiosalicylate), which is also known as "thimerosal" in United States. Thiomersal is used as an antibacterial and antifungal agent to increase the shelf-life of the different vaccines. This compound contains almost 49% mercury within the structure. Mercury is a very toxic heavy metal and its most harmful forms are organic mercury derivatives (i.e. methyl and ethyl mercury). The organic mercury forms are suggested to cause neurodevelopmental toxicity in different animals and in humans. Thiomersal has been linked to autism and attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) in children. This compound is now banned in vaccines which are in child use for both single dose and multi-dose presentations. However, removing thiomersal or making changes to the thiomersal content of licensed vaccines is a complex issue which requires caution. It should be considered that any alteration in the formulation of a vaccine may have an important impact on its quality, safety and efficacy. Literature shows that eliminating or reducing thiomersal in an existing product can have some unexpected effects. A clear rationale should be presented for any reduction or elimination of thiomersal from the vaccine formulation steps and/or from the final stage of production. In some cases, the resulting products should be considered as new vaccines and may require further clinical trials. Therefore, the toxic effects of the ingredients, particularly thiomersal, should be monitored continuously. However, before making a change in the formulation of a vaccine, it should clearly be justified and regulations and guidelines should be implanted for the safe use of the resulting product.

Keywords: vaccine, preservative, thiomersal, toxicity, mercury

TÜKÜRÜK BEZİ HASTALIKLARINDA GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMLERİ

Arş. Gör. Emine ARARAT
Gaziantep Üniversitesi, dtemines@gmail.com

Dr. Öğr. Üye. Eda Didem YALÇIN
Gaziantep Üniversitesi, didemyalcn@gmail.com

ÖZET

Tükürük bezleri; sindirim fonksiyonunda rolü olan ve çeşitli immün maddeleri salgılayan ekzokrin bezlerdir. Parotis, submandibular ve sublingual bezler olmak üzere üç çift majör tükürük bezi vardır. Bunlara ek olarak orofarengeal mukozada 700-1000 kadar soliter minör tükürük bezleri bulunmaktadır. Bütün bu bezler salgılama özelliklerine bağlı olarak seröz, müköz ya da serömüköz salgı üretmektedir. Embriyolojik gelişimleri farklılık gösteren bu bezlerde enfeksiyon, taş, benign ve malign neoplazmlar gelişebilmektedir. Ayrıca tükürük bezleri bazı sistemik ve otoimmün hastalıklardan da etkilenebilmektedir. Tükürük bezi hastalıkları enflamatuar, non-enflamatuar ve neoplastik olarak üç ana başlıkta toplanmaktadır. Tükürük bezi hastalıklarının tanısı bu organların yüzeyel yerleşimli olmaları nedeniyle bazen anamnez ve basit fizik muayene ile konulabilmektedir. Ancak bezin lokalizasyonu, embriyolojik ve anatomik özellikleri, neoplazi olasılığı, neoplazilerin farklı biyolojik davranışları, geniş bir histolojik spektrumda yer almaları nedeniyle tanı önem kazanmaktadır. Bu amaçla anamnez ve fizik muayaneden başka tanıya yardımcı olmak amacıyla sialometrik incelemeler, laboratuvar tetkikleri, konvansiyonel radyolojik görüntüleme yöntemleri, ultrasonografi, bilgisayarlı tomografi (BT), sintigrafi ve manyetik rezonans görüntüleme (MRG) teknikleri kullanılmaktadır. Sialolithiazisten şüphelenildiğinde ilk tercih genellikle direkt radyograflardır. Tükürük bezi kanalında bir obstrüksiyonda kanal sisteminin durumu görülmek istendiğinde ve herhangi bir kitle varlığında ise ultrasonografi ve sialografi akla gelmelidir. Ultrasonografi ile elde edilen görüntüler tatmin edici değilse bir malignite düşünülüyorsa görüntüleme yöntemi BT veya MRG olmalıdır. Bez fonksiyonunda bir bozukluktan şüphe ediliyorsa; fonksiyonu değerlendirebilen tek yöntem radyoizotop görüntülemedir (radyonükleid görüntüleme/sintigrafi). Bununla birlikte kesin tanı konulması için özellikle malign tümörlerde yardımcı radyolojik tetkiklere ek olarak histopatolojik tetkiklere de ihtiyaç vardır. Bu bildiride, diş hekimlerinin tükürük bezi hastalıklarının tanı ve tedavi planlamasına yaklaşımlarında daha hızlı ve güvenilir radyolojik endikasyonlar koyabilmeleri için, çeşitli tükürük bezi patolojilerinde kullanılan farklı görüntüleme yöntemleri hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tükürük Bezi Hastalıkları, Görüntüleme Yöntemleri, Radyoloji, Diş Hekimliği.

ENDOSKOPİK EKSPLORATİF TİMPANOTOMİ TECRÜBEMİZ – ÖN SONUÇLAR

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet İlhan ŞAHİN
Erciyes Üniversitesi , misahin@erciyes.edu.tr

ÖZET

Amaç: Kemikçik zincir problemlerine bağlı iletim tipi işitme kaybının tedavisinde yapılan eksploratif timpanotomi ameliyatının endoskopik uygulamasının güvenlik ve etkinliğini değerlendirmek.

Yöntem: 2017-2018 yıllarında KBB kliniğinde iletim tipi işitme kaybı nedeniyle aynı cerrah tarafından transkanal endoskopik eksploratif timpanotomi yapılan hastaların dosyaları retrospektif olarak incelendi. Hastaların intraoperatif tanıları, preoperatif ve postoperatif 1. ay saf ses odyometrisi sonuçları ile oluşan komplikasyonlar kaydedildi.

Bulgular: Yaşları 8-62 arası olan 3'ü kadın, 5'i erkek 8 hasta çalışmaya dahil edildi. Ameliyat edilen kulakların 2'si sağ taraf, 6'sı sol taraftı. İntraoperatif olarak hastaların 3'ünde otoskleroz, diğer 5 hastada ise stapes erozyonu, stapes etrafında mukozal adezyonlar, travmatik inkus dislokasyonu, malleus fiksasyonu ve orta kulak osteomu tespit edildi. Otoskleroz ve stapes erozyonu tespit edilenlere stapedotomi ve inkusla oval pencere arasına teflon piston yerleştirilmesi işlemi uygulandı. Malleus fiksasyonu olan hastaya malleus başının kesilmesi ve inkus üzerine kıkırdak greft yerleştirilmesi, orta kulak osteomu olan hastaya osteomun parsiyel rezeksiyonu, kokleostomi ve teflon piston yerleştirilmesi işlemi yapıldı. Stapes etrafında mukozal adezyonlar olan hasta adezyonlar açılarak, inkus dislokasyonu olan hasta da stapes başı ile timpan zar arasına parsiyel ossiküler replasman protezi (PORP) yerleştirilerek tedavi edildi. Ameliyat sonrası 8 hastadan 5'inde (otoskleroz, stapes erozyonu ve inkus dislokasyonu) belirgin işitme kazancı sağlandığı gözlendi. Bu hastalarda hava yolu saf ses ortalamasındaki (SSO) kazanç ortalama 34.25±13.25 dB olarak saptandı. Kemik yolunda belirgin fark oluşmadı ve hava-kemik aralıklarında ortalama 29±4.83 dB azalma olduğu bulundu. Postoperatif işitme kazancı sağlanamayan 3 hastada (stapes etrafında mukozal adezyonlar, malleus fiksasyonu ve orta kulak osteomu) hava yolu SSO'da 6.25±5.51 dB kazanç ortaya çıkmasına karşın kemik yolu SSO 8.75±9.92 kötüleşti. Hiçbir hastada postoperatif komplikasyon gözlenmedi.

Sonuç: Endoskopik eksploratif timpanotomi, kemikçik zincir problemlerine bağlı iletim tipi işitme kaybının tedavisinde güvenli bir yöntemdir. Yöntemin etkinliği ise intraoperatif olarak tespit edilen patolojiye göre değişmektedir.

Anahtar Kelimeler:Endoskop, orta kulak, eksplorasyon, işitme, onarım

MİKROFONLAR ARACILIĞIYLA SES KAYNAĞI KONUM TESPİTİ

Yakup Küçük
Yıldız Teknik Üniversitesi, yakupkucuk@yandex.com

Doç. Dr. Cüneyt Yılmaz
Yıldız Teknik Üniversitesi, cuneyt@yildiz.edu.tr

ÖZET

Ses kaynağının konumunu tespit etme çalışmaları günümüzde birçok alanda kullanılmakta ve bu konudaki araştırmalar hızla artmaktadır. İnsan-robot arası haberleşme, konferans uygulamaları (otomatik video, kamera yönlendirme), deprem merkez üstü ve yer altı patlamalarının belirlenmesi, ateşli silah konumunun tespiti gibi uygulamalarda sıklıkla kullanılmaktadır. Canlılar, ses dalgalarının işitme organlarına geliş süresini ve geldiği andaki şiddet farkı bilgisini kullanarak ses kaynaklarının konumlarını belirlemektedir. Canlılardaki kulak ve işitme sistemlerinin taklit edilerek ses kaynağının konumunun belirlenebilmesi için mikrofonlar algılayıcı olarak kullanılmaktadır. Ses dalgalarını elektriksel titreşimlere çeviren mikrofonlar, birden fazla kullanılarak mikrofon dizisi oluşturmaktadır. Bu çalışmada mikrofon dizisi ile ses işleme teknikleri kullanılarak sabit ve hareketli ses kaynağının koordinatlarını ve pozisyonunu belirlemede kullanılan temel yöntemler ve algoritmalar analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ses lokalizasyonu, Mikrofon dizileri, Akustik kaynak tespiti.

ZAMAN YÖNETİMİNİN YAŞAM DOYUMU VE AKADEMİK PERFORMANS ÜZERİNE ETKİSİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Doç. Dr. Salih YEŞİL
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, syes66@hotmail.com

Burcu ÖZEL
Yüksek Lisans Öğrencisi, burcuozel7@gmail.com

Mine ALAGÖZ

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, üniversite son sınıf öğrencilerinin zaman yönetiminin yaşam doyumları ve akademik performansları üzerine etkilerini belirlemektir. Bu amaçla araştırmanın hipotezleri ilgili literatürden yola çıkarak oluşturulmuştur ve bir alan çalışması ile desteklenmiştir. Yapılan alan çalışması kapsamında araştırmanın örneklemini, bir kamu üniversitesinin bir fakültesinde son sınıfa giden iki yüz öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri öğrencilerden anket soru formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler frekans, korelasyon ve regresyon yöntemleri ile analiz edilmiştir. Yapılan regresyon analizleri sonucunda öğrencilerin zaman yönetim boyutlarından (zaman planlaması, zaman tutumu ve zaman harcattırıcılar) sadece zaman tutumlarının yaşam duyumunu pozitif yönde etkilediği belirlenmiştir. Diğer taraftan zaman yönetim boyutlarının akademik performans (genel not ortalaması) üzerine etkisi bulunamamıştır. Araştırmanın sonuç kısmında elde edilen bulgular teorik ve uygulama bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zaman yönetimi, Yaşam doyumu, Akademik performans, Üniversite öğrencileri.

TÜKENMİŞLİK SENDROMUNUN İŞ TATMİNİ ÜZERİNE ETKİSİ: KAHRAMANMARAŞ'TA HEMŞİRELER ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Doç. Dr. Salih YEŞİL
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, syes66@hotmail.com

Burcu ÖZEL
Yüksek Lisans Öğrencisi, burcuozel7@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada son yıllarda gerek özel gerekse kamu sektörü açısından önem arz eden ve birçok araştırmacı tarafından ilgi gösterilen tükenmişlik ve iş tatmini konusu araştırılmıştır. Çalışmanın temel amacı hemşirelerin tükenmişlik düzeylerinin iş tatmini üzerindeki etkisini tespit etmektir. Ayrıca, tükenmişlik ve iş tatmininin demografik özellikler açısından farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir.

Araştırma bir kamu hastanesinde hemşireler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veri toplamada anket yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmada toplanan verileri değerlendirmek için faktör analizi, regresyon analizi, t-testi ve Anova analizi gibi istatistik yöntemleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre hemşirelerin tükenmişlik düzeyleri ile iş tatminleri arasında yapılan korelasyon analizi sonucunda anlamlı ilişkilerin bulunmadığı tespit edilmiştir. Yapılan regresyon analizi sonucuna göre de duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı olarak ifade edilen tükenmişlik düzeylerinin iş tatminini etkilemediği belirlenmiştir. Diğer taraftan bireylerin tükenmişlik ve iş tatminleri bazı demografik özellikler açısından farklılık gösterdiği bulunmuştur. Elde edilen bulgular teorik ve uygulama bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, İş Tatmini

ENDÜSTRİDE ATIK AKIŞKANDAN ENERJİ GERİ KAZANIMI İÇİN GÖVDE-BORU TİPİ ISI DEĞİŞTİRİCİ TASARIMI VE EKONOMİK ANALİZİ

Öğr.Gör.Esra ÖZDEMİR KÜÇÜK
Bursa Uludağ Üniversitesi, esraozdemir@uludag.edu.tr

Prof.Dr.Muhsin KILIÇ
Bursa Uludağ Üniversitesi, mkilic@uludag.edu.tr

ÖZET

Enerji hayatın sürdürülebilirliği için en önemli kaynaklardan biridir. Nüfus, sosyal ve ekonomik gelişme düzeyi, sanayileşme, kentleşme, teknolojik gelişme gibi birçok sosyoekonomik etmene bağlı olarak ülkelerin enerji talebi giderek artmaktadır. Türkiye enerji kaynakları açısından dışa bağımlı bir ülke olduğundan dolayı, enerji planlaması yaparak, enerjiyi verimli kullanmalı ve enerji tasarrufu yapmalıdır. Endüstride enerji tasarruf uygulamalarından biri de ısı değiştirici (eşanjör) kullanımıdır. Eşanjör ya da ısı değiştirici, değişik sıcaklıklardaki iki ya da daha çok akışkanın, ısılarını, birinden diğerine aktarmasını sağlayan cihazlardır. Bu yöntem ile atık ısı enerjisi kullanılarak taze besleme suyuna aktarım gerçekleştirilmektedir. Böylece, enerji tasarrufu sağlamanın yanı sıra çevre kirliliği de büyük oranda önlenmektedir. Bu çalışma, bir tekstil fabrikasının boyahanesinden atılan sıcak suyun ısıl enerjisinden faydalanarak, temiz akışkanın ısıtılmasını sağlayan bir ısı değiştirici tasarımını sunmaktadır. Çalışma için, Bursa Organize Sanayi bölgesinde yer alan bir tekstil fabrikasından gerçek ölçümler alınmıştır. Bu fabrikada, boyahaneden 80°C' de ve 25 ton/h debisinde çıkan atık suyun enerjisinden yararlanmak için gövde-boru tipi bir ısı değiştirici tasarlanmıştır. Sistemin ısıl hesapları yapılarak boyutlandırılması gerçekleştirilmiştir. Ayrıca gövde-boru tipi ısı değiştiricisinin ekonomik analizi yapılmış ve ilk yatırım maliyeti, yıllık enerji tasarrufu, pompalama için kullanılan yıllık elektrik enerjisi maliyeti ve geri ödeme süresi; basit geri ödeme süresi ve net bugünkü değer metodu ile hesaplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Enerji tasarrufu, ısı değiştirici, gövde-boru tipi, ekonomik analiz

BİRLEŞİK ORGANİK RANKINE ÇEVRİMİ VE BUHAR SIKIŞTIRMALI SOĞUTMA ÇEVRİMİNİN FARKLI AKIŞKANLAR İÇİN TERMODİNAMİK ANALİZİ

Öğr.Gör.Esra ÖZDEMİR KÜÇÜK
Bursa Uludağ Üniversitesi, esraozdemir@uludag.edu.tr

Prof.Dr.Muhsin KILIÇ
Bursa Uludağ Üniversitesi, mkilic@uludag.edu.tr

ÖZET

Yenilenebilir enerji ve atık ısıdan faydalı iş üretimini sağlayan organik Rankine çevrimi, bir buhar sıkıştırmalı soğutma çevrimini çalıştırmak için kullanılabilmektedir. Kombine edilmiş bu sistemde, türbin ve kompresör milleri doğrudan birbirine bağlanmaktadır. Sistem bileşenlerine, iş akışkanına ve operasyon şartlarına bağlı olarak entegre sistemin performansını ise organik Rankine çevriminin termal verimliliği ve buhar sıkıştırmalı soğutma çevriminin soğutma tesir katsayısı göstermektedir. Bu çalışmada, R123, R600, R600a, R245fa ve R236fa organik akışkanları kullanılarak birleşik güç ve soğutma sistemlerinin termodinamik analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz için Engineering Equation Solver yazılımı kullanılarak, kombine sistemin performans parametreleri ile iş akışkanının özellikleri arasındaki ilişki çeşitli kaynama, yoğuşma ve buharlaşma sıcaklıkları için değerlendirilmiştir. Sonuçlar, R123 organik akışkanının birleşik organik Rankine çevrimi ve buhar sıkıştırmalı soğutma çevrimi için en uygun iş akışkanı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Organik Rankine Çevrimi, Buhar Sıkıştırmalı Soğutma Çevrimi, Termodinamik Analiz, İş Akışkanı

PATERNALİST LİDERLİĞİN POZİTİF NEPOTİZM ALGISI ÜZERİNE ETKİSİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Prof. Dr. İsmail BAKAN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ibakan63@hotmail.com

Mehtap KOÇDEMİR
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mehtap.kocdemir.63@gmail.com

Makbule OĞUZ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, makbule-oguzz@hotmail.com

Hamran AMIRLI
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hamran.amirli@gmail.com

ÖZET

Günümüz işletmelerinde liderliğin öneminin gün geçtikçe artmasına rağmen liderliğin nepotizme olan etkisi tam anlamıyla bilinmemektedir. Özellikle liderlik türlerinden olan "paternalist (babacan) liderlik" işletmelerin başarısında önemli rol oynarken, pozitif nepotizm üzerinde de önemli rol oynayacağı düşünülmektedir. Paternalist liderlik kısaca; "babacan liderlik" anlamına gelip, lidere kişisel bağlılık ve itaat gibi değerlere dayanmaktadır. Ayrıca, işverenlerin paternalizmi stratejik repertuarlarında uygulanabilir bir seçenek olarak görmeleri gerekmektedir. Paternalist liderlik üç önemli unsurdan oluşur: otoriterlik, yardımseverlik ve ahlaki liderlik. Otoriterlik, liderin mutlak otorite kuran, astları üzerinde kontrol becerisine sahip ve astların sorgulanamaz itaatini gerektiren bir davranışı ifade eder. Yardımseverlik, liderin davranışının, astların kişisel veya ailevi refahı için kişiselleştirilmiş, bütünsel bir endişe göstermesi anlamına gelir. Ahlaki liderlik, üstün kişisel erdemler, öz disiplin ve bencillik gösteren bir liderin davranışı olarak geniş bir şekilde tasvir edilebilir. Nepotizm ise; süreksizlik, bir hak sahibinin veya yöneticinin, aile üyelerine bir istihdam bağlamında, hak veya yeteneklerden ziyade akrabalık bağlarına dayanan konumlar vermesi demektir. Nepotizm üzerine yapılmış çalışmaların çoğu nepotizmin olumsuz etkisine vurgu yapmaktadır. Ancak nepotizmin özellikle aile mensupları üzerinde tespit edilmiş olumlu sonuçları bulunduğu bilinmektedir. Bir başka ifadeyle, literatürde genellikle nepotizmin işletmeler açısından olumsuz etkileri üzerinde durulmuş olup olumlu etkileri ele alınmamakta ya da çok az ele alınmaktadır. Oysaki nepotizmin olumsuz etkilerinin yanı sıra olumlu etkileri de bulunmaktadır. Araştırmanın temel amacı, işletmelerde paternalist liderliğin algılanan pozitif nepotizm üzerine olan etkisini ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşabilmek için araştırma verileri anket tekniğiyle elde edilmiştir. Anketler Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren gıda işletmelerinde çalışan personele uygulanmıştır. Anket verileri SPSS programında korelasyon ve regresyon analizlerine tabi tutularak analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda paternalist liderliğin pozitif nepotizm üzerine olumlu etkisi olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Paternalist Liderlik, Nepotizm.

ÖRGÜTSEL SESSİZLİĞİN İŞGÖREN PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Prof. Dr. İsmail BAKAN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ibakan63@hotmail.com

Makbule OĞUZ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, makbule-oguzz@hotmail.com

Mehtap KOÇDEMİR
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mehtap.kocdemir.63@gmail.com

Hamran AMIRLI
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hamran.amirli@gmail.com

ÖZET

Son yıllarda küreselleşmenin de etkisiyle firmalarda çalışan işgörenlerin değeri gün geçtikçe artmakta ve bununla birlikte de insan kaynaklarının önemi gün geçtikçe daha iyi anlaşılmaya başlanmaktadır. Bir iş alanında başarılı olmak isteyen firmalar, işgörenlerinin farklı, yenilikçi, orijinal fikir ve düşüncelerini bir zenginlik kaynağı olarak algılamaktadırlar. İşgörenlerin, çalıştıkları firmaların problemleri ile ilgili endişelerini dile getirmemeleri anlamına gelen örgütsel sessizlik kavramı, örgütsel öğrenmeyi engellemekte ve işgörenlerin memnuniyetsizliğine ve işin kalitesinin düşmesine neden olmaktadır. Örgütsel sessizlik kavramı işgörenin sağlığını tehdit etmekle birlikte yeni değişimlere uyum sağlamasını da zorlaştırmaktadır. Bu nedenle örgütsel sessizlik, firmalarda işgören performansını etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır. Bu çalışma kapsamında örgütsel sessizliğin işgören performansı üzerindeki etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Kahramanmaraş'ta faaliyette bulunan gıda işletmelerinde çalışan kişilere anket çalışması uygulanmış ve anket sonucunda elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Analiz sonucunda örgütsel sessizliğin çalışanların performansı üzerinde negatif bir etkiye sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sessizlik, İşgören Performansı

GELİŞEN TOPLUMDA TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞINA BİR

Öğr. Grv. Mustafa AKSOĞAN
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mustafa.aksogan@ozal.edu.tr

Öğr. Grv. Harun BAYER
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, harun.bayer@ozal.edu.tr

ÖZET

İnsanoğlu var olduğu günden beri rahat yaşamak, daha az beden gücü ile daha fazla iş yapmak, iletişim kalitelerini arttırmak gibi gereksinimler için araştırmalar yapmışlardır. İlk çağlarda hayatı kolaylaştırmak ve yaşam kalitelerini arttırmak adına ateşi ve tekerleği bulan insanoğlu hiç durmaksızın bu çalışmalarına devam etmiş ve bu çalışmaların sonucunda, günümüzde yapay zekâyı kullanan robotlardan, kendi kendine giden arabalara kadar gelmişlerdir. Bu noktaya ulaşmak, hiç kuşkusuz teknoloji sayesinde olmuştur. Teknoloji deyince ilk akla gelen hiç kuşkusuz hayatımızı kolaylaştıran tüm elektronik aletlerdir. Aslında teknoloji sadece elektronik aletle kısıtlanamayacak kadar geniş bir bilimsel araştırma olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde teknoloji; temel ve uygulamalı bilimlerin verilerinin yaratıcı süreçler içerisinde üretime dönüştürülmesini, kullanımını ve toplumsal etkilerinin çözümlenmesini kapsayan bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Başka bir deyişle; teknoloji, insanın bilimi kullanarak doğaya üstünlük kurmak için tasarladığı rasyonel bir disiplindir. Teknoloji kullanımını belli bir alan ile kısıtlamak yapılacak en büyük hatalardan biridir. Hayatımızı devam ettirmek adına yapılan tüm yenilikler literatürümüzde teknoloji adında anılmaktadır. Evdeki yaşamdan okula, okuldan iş hayatına, kısacası hayatın her yerinde ve her zaman teknoloji ile karşılaşmak mümkündür. Teknolojiyi veya teknolojik ürünleri kullanmadığımız tek bir alan dahi göstermek mümkün değildir. Teknoloji ulaşımdan eğitime, sağlıktan yerel yönetime, iletişimden güvenliğe kadar pek çok alanda kullanılan hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Teknolojinin birçok olumlu yanında bazı olumsuz yönleri de bulunmaktadır. Teknoloji sayesinde üretilen kitle imha silahları, teknolojinin yer altı ve yer üstü kaynaklarını fazlasıyla kullanması, küresel ısınma, aşırı makineleşme ve teknoloji bağımlılığı bu olumsuzluklardan en önemlileridir. Son yıllarda sıkça karşımıza çıkan teknoloji bağımlılığı diğer bağımlılıklarda olduğu gibi kişinin bağımlısı olduğu teknolojik ürüne ulaşamadığında yoksunluk yaşadığı bir durum olarak tanımlanmaktadır. Teknoloji bağımlılığı kişilere fiziksel ve sosyal yönden zarar vermektedir. Bu bildiride teknoloji bağımlılığının ne olduğundan bahsedilecek, kişiye verdiği zararlar ile teknoloji bağımlılığın önüne geçmek için alınacak tedbirler yapılan akademik çalışmalardan örneklerle sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Bağımlılık, Teknoloji Bağımlılığı

A GLANCE ON TECHNOLOGY ADDICTION IN DEVELOPMENT SOCIETY

ABSTRACT

Mankind have done research for the requirements such as living comfortably, having more body power and doing more work and increasing the quality of communication. In order to make life easier and to increase the quality of life in the first ages, the human being has found the fire and the wheel. Reaching this point has undoubtedly been thanks to technology. Technology is the first to come to mind, of course, all electronic devices that make our lives

easier. In fact, technology appears to be a scientific research that is too broad to be limited to electronic equipment. Nowadays technology; it is defined as the process of converting the data of basic and applied sciences into production within the creative processes, its use and the resolution of the social effects. In other words; technology is a rational discipline that man has designed to establish a superiority to nature by using science. Restricting technology use with a certain area is one of the biggest errors. All the innovations made in order to continue our lives are referred to in our literature. From home to school, from school to business life, in short, it is possible to encounter technology all over the world. It is not possible to show a single area where we do not use technology or technological products. Technology has become an indispensable part of our lives, which are used in many areas from transportation to education, from health to local government, from communication to security. In addition to many positive aspects of technology, there are some negative aspects. The mass destruction weapons produced by technology, the use of technology over-ground and above-ground sources, global warming, excessive mechanization and technology dependence are the most important ones. Technology addiction, which is frequently encountered in recent years, is defined as a situation where deprivation is experienced when it cannot reach the technological product that the person is addicted to as in other dependencies. Technology addiction harms individuals physically and socially. In this paper, it will be mentioned what the technology addiction is, the damages to the person and the measures to be taken to prevent the technology addiction will be presented with examples from the academic studies.

Key Words: Technology, Dependence, Technology Addiction

STEM EĞİTİMİ VE TEMEL YÖNELİMLER

Öğr. Gör. Harun BAYER
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, harun.bayer@ozal.edu.tr

Öğr. Gör. Mustafa AKSOĞAN
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mustafa.aksogan@ozal.edu.tr

ÖZET

Günümüz dünyasında, bilimsel ve teknolojik gelişmeler; bilginin kendisini katlayarak büyümesi, teknolojiye kolaylıkla erişebilmekle birlikte mevcut girişimciliğin artması ve üretimi tetiklemiştir. Teknolojinin sanayi, tarım, sağlık, yenilenebilir enerji gibi alanlara dâhil olması sonucunda multidisipliner çalışmalar ve ARGE faaliyetlerinin sayısı bir hayli artmıştır. Bu gibi gelişmelerin pozitif etkisi ile birlikte, ülke ekonomisine katkı sağlayabilecek, katma değeri yüksek ürünlerin sayısı gittikçe artmaktadır. Dolayısıyla bir ülkenin ekonomik gelişimi, teknolojiyi diğer alanlara entegre ederek bilimsel çalışmalar yapabilme kapasitesine, girişimcilik ortamı ve inovasyon yapabilme kapasitesine ve en önemlisi üretim gücüne bağlıdır. Teknolojik dönüşümün önemli bir rol oynadığı günümüz dünyasında üretken, girişimci ve buluş odaklı eğitim büyük önem taşımaktadır. 21. yüzyılda teknolojinin hızla gelişmesi ile birlikte küresel ekonominin rekabetçilik dinamikleri de temelden etkilenmiştir. Dijitalleşen dünyada etkin rol alma ve ekonomik refah seviyesine hızla ulaşabilmesi STEM tabanlı eğitim ve öğretime geçilmesiyle mümkün olabilecektir. Hızla gelişen dünyada geleceğin ekonomisine yön verecek olan Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik (STEM) becerilerinin artırılması ülke politikası ve kalkınma hedefleri için büyük önem arz taşımaktadır. Multidisipliner çalışma mimarisine sahip olan STEM öğretimi, "üreten nesil yetiştirilmesi" başta olmak üzere; bireylerin yaratıcılık becerilerinin geliştirilmesini, tasarım odaklı düşünme ve yenilikçi olma kabiliyetinin oluşturulmasını ve geliştirilmesini, teorik bilginin uygulamaya dönüştürülmesini, eleştirel düşünmeyi teşvik etmesini ve problem çözme odaklı düşünmesini sağlayacaktır.

Bu çalışmada STEM eğitiminin kavramsal boyutuyla incelenmesi ve literatür taraması yöntemi kullanılarak günümüze kadar yapılan STEM öğretim modeli geliştirilmesi ile ilgili ulusal araştırmaları tespit etmek, erişilebilen araştırmaların konu alanlarına göre sınıflandırılması ve ülkemiz için STEM eğitimine yönelik öncelikli araştırma konularını belirlenmeye çalışılacaktır. Literatür taramasında karşılaşılan çalışmalar yöntem, bulgu ve sonuçlarına göre incelenecektir ve çalışmaya yansıtılacaktır. Her ne kadar STEM disiplinlerinin entegrasyonu literatürde giderek daha fazla savunulsa da, çoklu disiplinleri ele alan çalışmalar, karışık bulgular ve STEM ilerlemesi yapılan model çalışmalar oldukça yetersiz görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: STEM, Eğitim, Multidisipliner, Öğretim Modeli

MALATYA İLİ KÜÇÜK SANAYİ SİTELERİ SEKTÖR PROFİLİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Harun BAYER
Malatya Turgut Özal Üniversitesi, harun.bayer@ozal.edu.tr

ÖZET

Ülkemizde, sanayi sitesi uygulamalarından önce esnaf ve sanatkârlarımız; plansız ve denetimsiz bir şekilde yapılaşmış, mahalle ve sokakların izbe köşelerinde sıkışıp kalmış, oldukça dağınık yapıda, her türlü sağlık koşullarından ve çağdaş ticaret anlayışından uzak dükkân ve atölyelerde, zor şartlarda üretim yapmaktaydı. Bu koşullarda gösterilen faaliyetler, başta insan sağlığını tehdit etmiş, ayrıca çevre kirliliği ve plansız kentleşme gibi olumsuz sonuçların doğmasına neden olmuştur.

Malatya'da küçük sanayi sitelerinin kurulması, 1956 yılında Eski Sanayi Sitesinin kurulmasıyla başlamış ve 1961 yılında faaliyete geçmiştir. Sanayi ve Ticaret Bakanlığının kredi desteği ile 1963 yılında Malatya Küçük Sanayi Sitesi ve 1977 yılında ise Öz Malatyalılar Küçük Sanayi Sitesinin yapımına başlanmış ve Malatya Küçük Sanayi Sitesi 1975 yılında, Öz Malatyalılar Küçük Sanayi Sitesi ise 1991 yılında faaliyete geçmiştir.

Bu çalışmada; Öncelikle Malatya organize sanayi siteleri üzerine literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya örnek olabilecek ulusal ve uluslararası düzeyde raporlar incelenmiştir. Çalışma kapsamında 5 anketör kullanılmış olup, 9 sanayi bölgesinde 1613 firmanın verdiği cevaplar incelenmiştir. Araştırma sürecinde amaca yönelik hazırlanan 14 soru maddesi kullanılmıştır. Soru maddelerine verilen yüksek cevaplama oranı, katılımcı seçimi kontrolü, açıklama yapma fırsatının olması, katılımcı motivasyonunu sağlama gibi avantajlarının bilinmesinden ötürü yüzyüze görüşme ile anket uygulaması gerçekleştirilmiştir (Altunışık, 2007). Araştırmanın sürecinde elde edilen veriler çalışmanın amacına göre analiz edilerek bulgular ortaya çıkarılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; ilk olarak, mevcut durum potansiyeli genel olarak değerlendirilmiştir. Ardından sanayi bölgesi ve sektör dağılımlarına göre analiz sonucunda elde edilen bulgular kademeli olarak değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, 9 sanayi sitesinde yer alan işletmelerin %64,17'lik payı "Yeni Sanayi" sitesinde bulunurken, sanayi sitelerindeki işletmelerin %46,9'luk kesimi otomotiv sektöründe yer almaktadır. Bunun yanında işletmelerin birçoğunun mikro ölçekli işletme olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Malatya, Sanayi Siteleri, Sektör Profili

SOSYAL DEĞİŞİMLER SONRASI ÖĞRETMEN ADAYLARINDA OLUŞAN ÜNİVERSİTE ALGISI

Dr. Özcan EKİCİ
Dicle Üniversitesi, ozcan44@hotmail.com

Dr. Mehmet DEMİRKOL
Dicle Üniversitesi, mexeme@gmail.com

ÖZET

Üniversitelerin en önemli vazifesi eğitim-öğretim ve araştırmalar yapmaktır. Bu doğrultuda; üniversiteler toplumsal, teknolojik ve bilimsel gelişmelere katkı sağlayacak faaliyetlerde bulunurlar. Üniversiteler bilimsel olarak araştırmalar yaparken aynı zamanda toplumun ihtiyaç duyduğu kalifiye insan gücü nüde yetiştirirler. Bu yüzden üniversitelerin tek bir işlevi olmayıp birçok önemli görev ve sorumlulukları vardır. Ancak günümüzdeki sosyal değişimler ile bireylerde gelecek kaygısı ortaya çıkmıştır. Bireyler öncelikli olarak yaşamını sürdürmek ve daha iyiye ulaşmak için bir meslek sahibi olmaya çalışmaktadırlar. Gelecek kaygısı yaşayan bireyler öncelikli olarak eğitim yoluyla bir meslek sahibi olmayı amaçlamaktadırlar. Bu durum üniversitelerin birçok görev ve sorumlulukları olmasına rağmen toplum içinde farklı değerlendirilmesine yol açacaktır. Bu araştırmanın temel amacı, sosyal değişimler sonrası öğretmen adaylarında oluşan üniversite algısını belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum temelli şekillenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 öğretim yılında Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi'nde Sosyal Bilgiler öğretmenliği, Sınıf öğretmenliği ve Okul Öncesi öğretmenliğinde öğrenim gören 60 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Öğretmen adaylarından elde edilen verilerin analizi devam etmektedir. Bu kapsamda öğretmen adaylarının üniversitenin tanımına, üniversiteyi nasıl değerlendirdiklerine ve üniversiteden beklentilerine ilişkin görüşleri belirlenecektir. Araştırma sonucuna göre öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Değişim, Üniversite, Öğretmen Adayı

BİREYİN TOPLUMSALLAŞMASINDA MEDYANIN ETKİSİ

Dr. Özcan EKİCİ
Dicle Üniversitesi, ozcan44@hotmail.com

Dr. Mehmet DEMİRKOL
Dicle Üniversitesi, mexeme@gmail.com

ÖZET

Teknolojik gelişmelerle beraber kitle iletişim araçlarında da önemli değişiklikler olmuş ve medya tüm dünyada önemli bir güç haline gelmiştir. Bu güç ile medya, tüm toplumları siyasal, kültürel ve ekonomik olarak etkilemektedir. Medya, toplumu farklı yollarla (tv, radio,sosyal medya v.b.) etkilerken aynı zamanda bireye yeni iletişim olanakları ve sosyal alanlar sunmuştur. Birey, bu etkileşim sayesinde toplumsal ve siyasal olaylardan haberdar olmaktadır. Bunula birlikte medyanın sunmuş olduğu farklı alternatifler bireyin, diğer bireylerle etkileşime girmesine ve karşılıklı olarak bilgi alış verişinde bulunabilmesine olanak sağlamıştır. Bu araştırmanın temel amacı, öğretmen görüşleri ile bireyin toplumsallaşmasında medyanın etkisini belirlemektir. Araştırma, sosyal olguları içinde bulundukları çevreye göre inceleyen ve anlamaya çalışan yaklaşım olan nitel araştırmaya uygun olarak durum temelli gerçekleşmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 öğretim yılında Diyarbakır ilinde yer alan ilköğretim kurumlarında görev yapan toplam 30 Sosyal Bilgiler ve Sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubunun seçilmesi kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme sonucu Öğretmenlerden elde edilen verilerin analizi devam etmektedir. Araştırma sonucuna göre öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Medya, Toplumsallaşma, Öğretmen

ÖĞRETMEN ADAYLARINDA "ADALET" KAVRAMINA İLİŞKİN OLUŞAN ZİHİNSEL İMGELER

Dr. Özcan EKİCİ
Dicle Üniversitesi, ozcan44@hotmail.com

ÖZET

Adalet kavramı toplum içindeki bütün bireylerin haksızlığa uğramadan eşit haklara sahip olmasıdır. Toplumun tüm fertlerinin birbirine güvenmesi ve uyum içinde yaşaması adaletin tüm toplum tarafından benimsenmesi ve uygulanması ile mümkündür. Bu nedenle Sosyal Bilgiler Programı ile öğrenciye kazandırılması düşünülen değerlerden biri olan adalet ile ilgili öğretmen adaylarında oluşan zihinsel imgeler önem arz etmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, adalet kavramına ilişkin Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sahip oldukları algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 öğretim yılında Dicle Üniversitesi Sosyal Bilgiler öğretmenliğinde öğrenim göre 120 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin seçilmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarına " Bana göre adalet…… gibidir/benzer. Çünkü……." sorusu sorulmuş olup, katılımcıların adalet kavramını neye benzettikleri ve bu benzetmeyi neden yaptıkları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Öğretmen adaylarından elde edilen verilerin analizi devam etmektedir. Araştırma sonucuna göre öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Adalet, Metafor, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları

İSLAM HUKUKU AKİT NAZARİYESİ AÇISINDAN ELEKTRONİK ORTAMDAKİ AKİTLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan ALKIŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, alpaslanalkis@gmail.com

Ayşe DARENDELİ
KSÜ Temel İslam Bilimleri, aysekonuklar@hotmail.com

ÖZET

Günümüzde ticaretin elektronik ortama taşınması birçok kolaylığı sunmakla beraber akit nazariyesinde farklılıklarında doğmasına zemin hazırlamıştır. Bu bakımdan elektronik ortamda yapılan ticari amaçlı akitlerin İslam hukukundaki yerinin belirlenmesi ve karşılaştırması önem arzetmektedir. İslam hukukundaki akitlerin ana kuralları üzerinden elektronik ticaretin uygulamaları değerlendirilmektedir. Elektronik ticarette de İslam borçlar hukukunun genel ilkeleri geçerlidir. İslâm Hukukunda icabın kamuya yöneltilmesinin mümkün olduğunu ve bu yolla akdin kurulabileceğini kabul etmek gerekir. Buna göre bir satıcının malı üzerine etiket koyması ve benzeri suretlerden biriyle teşhir etmesi icap sayılır ve bunu kabule ehliyet sahibi herkes yetkilidir. Akitlerin oluşturulmasında esaslı bir prensip olan karşılıklı rıza/terâdî şartı gerçekleşmiş olmaktadır. İslâm Hukukunun rıza, zorluğu giderme, örf ve âdetleri dikkate alma gibi prensipleri bu kanaati desteklemektedir. Ayrıca modern iletişim araçlarıyla söz, işaret, yazı, teâti, sükût gibi irade beyanı vasıtaları arasında sıkı bir bağlantı vardır. İnternet ve diğer elektronik araçlarla kurulan akitlerde gerekli olan unsurlar klasik usullerle kurulan akitlerdeki gibi icab ve kabuldür. Tarafların icab ve kabul şeklindeki karşılıklı beyanları birbirine uygun olduğu zaman sözleşme kurulur. Bu uyuşma elektronik sözleşmeler için de aranan bir şarttır.Ancak icab ve kabulün nasıl olacağı, malın görülmeden satın alınması veya yanında hazır olmayan malın satışı gibi bazı hususlardaki şekil şartlarında farklı uygulamalar ortaya çıkmaktadır. Bu farklılıklar ise “garar” ve “gabin” yasaklarına dikkat edilerek tarafları anlaşmazlığa düşürmeyecek ve rızanın tam gerçekleşebileceği bir uygulamayla giderilmelidir. Elektronik ticarette, özellikle muhayyerlikler çok önem kazanmaktadır. Malın görülmeden alınması nedeniyle, ayıp muhayyerliği, görme muhayyerliği ve vasıf muhayyerliği konusunda yeterli bilgilendirmenin yapılması ve tam olarak uygulanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler; Akit, Elektronik Ticaret, İnternet, İslam Hukuku, Muhayyerlik, Rıza.

İSLAM HUKUKUNDA HİYEL YAKLAŞIMI VE TESİR ETTİĞİ ALANLAR

Dr. Öğr. Üyesi Alpaslan ALKIŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, alpaslanalkis@gmail.com

Cebrail YAVUZ
KSÜ Temel İslam Bilimleri ,cebraily27@gmail.com

ÖZET

Hiyel, şekil bakımından hukuka uygun bir işlemi vasıta kılarak yasaklanmış bir sonucu elde etmek amacıyla yapılan muamele anlamında fıkıh terimidir. Hiyel kelimesi yerine çıkış yolu ve kurtuluş anlamına gelen meharic kelimesini de kullanmışlardır. Kur'ân-ı Kerîm'de "çare", "çıkış yolu" mânasında hîle bir yerde (Nisâ 4/98), aynı anlamda mahrec de yine bir yerde (Talâk 65/2) geçmektedir. Literatürde dört tasarruf türü hiyel kapsamı içinde mütalaa edilmiştir. Birincisi, nikâh, alışveriş ve ruhsatlar gibi meşrû vasıtaları kullanarak meşrû sonuçlara ulaşmak. İkincisi, namaz kılmamak için içki içip namaz vaktinde sarhoş bulunmak gibi gayri meşrû vasıtalarla gayri meşrû sonuçlara ulaşmak. Üçüncüsü, başkasının bıçağını çalmak veya gasbetmek suretiyle kendi hayvanını kesmek gibi gayri meşrû vasıtalarla meşrû sonuçlara ulaşmak. Dördüncüsü, bey'u'l-îne, hülle gibi meşrû vasıtaları kullanarak gayri meşrû sonuçlara ulaşmak. Burada ki muamelelerden birincisi caiz, ikinci ve üçüncüsü caiz değil, dördüncü konuda ise farklı görüşler ileri sürülmüştür. Hiyelin câiz olmadığını kabul eden görüşler, Kur'ân-ı Kerîm'de, cumartesi günü avlanma yasağını ihlâl edip taşkınlık göstermeleri sebebiyle yahudilerin maymuna çevrildiği anlatan (Bakara 2/65-66; A'râf 7/163-166) ayetleri delil olarak getirirler. Hanefî âlimleri alışveriş, nikâh, talâk, ruhsatlar gibi meşrû yollarla meşrû neticelere ve helâle ulaştıran, günaha düşmekten kurtaran hilelerin câiz olduğunu, bir hakkı veya şer'î bir hükmü iptal eden hilelerin ise câiz olmadığını belirtmişlerdir. İslam hukuk literatüründe genellikle, abdest, namaz, oruç, zekat talak, nikah, yemin, alım satım, kira ve cezalar konularında örnekler verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Mezhep, Hiyel, Hile, Çare, Çıkış Yolu.

CAMİÜ'L-AHKAMİ'L KUR'AN BAĞLAMINDA KURTUBÎ'NİN HAD CEZALARINI YORUMLAMA METODU

Öğr. Gör. İsmail YILMAZ
Gaziantep Üniversitesi, ismailyilmazmisri@gmail.com

ÖZET

İmâm Kurtubî'nin yaşadığı dönem'de (VII/XIII. yy) İslâm âlemi, doğusuyla batısıyla siyasî sıkıntılar yaşıyor olmasına rağmen İslâm dünyasında ilmî hayatın kesintiye uğramadığı, aksine bütün hızıyla devam ettiği anlaşılmaktadır. Kurtubî'nin yazmış olduğu tefsir bunun önemli göstergelerinden birisi olarak kabul edilebilir.

Kurtubî, tefsirinin telif gayesini "Onu kendime bir öğüt, defin günü bir azık ve ölümden sonra da bir sâlih amel yaptım." sözleriyle ifade etmektedir. Kaynaklara ulaşmanın zor olduğu bir dönemde kaleme aldığı bu eser, kaynak açısından oldukça zengin bir bibliyografyaya sahiptir. Kaynak bakımından rivâyet, dirâyet, fırka tefsirleri yanında, fıkhî ve işârî tefsirlerden de istifade eden Kurtubî, aynı zamanda kıraat ve Kur'ân tarihi kaynaklarından, çok çeşitli hadis kaynaklarından, kendisi mâlikî olmasına rağmen dört mezhebin fıkıh kaynaklarından, lügat, tarih, tabakât, siyer ve meğâzi kaynaklarından istifade etmiştir. Bu kaynak zenginliği, onun bu eserine olan teveccühünü yazıldığı günden itibaren günümüze kadar artırarak devam ettirmiştir.

Kurtubî, kendi tefsir metodu konusunda daha eserinin mukaddimesinde birtakım sınırlar çizmiş, kendisine belli başlı prensipler belirlemiştir. Hem had âyetlerini tefsirinde hem de diğer âyetleri tefsirinde baştan sona kadar bu prensiplere bağlı kalmıştır. Kurtubî'nin bu ilkeli tutumu, bu eserinin diğer klasik eserler arasında temayüz etmesine neden olmuştur.

Kurtubî'nin had cezalarının tefsir ederken izlediği metodun bir kısmını şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Tefsir edilecek âyetleri meselelere bölerek anlatması.

2. Kur'ân-ı Kerîm'i âyetlerle tefsir etmesi.

3. Kur'ân-ı Kerîm'i sünnetle tefsir etmesi.

4. Sahabe ve Tabiîn'den gelen nakillerden yararlanması.

5. Delilleri titizlikle ele alıp incelerken mezhep taassubu göstermemesi.

6. Hadislerin sıhhatine önem vermesi.

7. Konuya fıkhî bir tahlil sunması

8 Arap edebiyatından ve şiirinden yararlanması.

9. Usûl-ü fıkıh kaidelerine başvurması ve fürûun bu kaidelere bina edilişine dair örnekler sunması.

10. İhtilaf olması durumunda ihtilafın derinliklerine inmesi ve ayrıntılı tahlillere yer vermesi.

11. Âyetlerdeki farklı kıraatleri ele alması, mütevâtir ve şaz kıraatleri zikretmesi ve bu kıraatler arasında tercih yapması.

12. Âyetlerin tefsirinde sebeb-i nüzulleri zikretmesi

Anahtar Kelimeler: Kurtubî, Camiü'l-Ahkâm, Had Cezası

MEDENİYET OLUŞUMU VE VARLIK ANLAYIŞI

Dr. Öğr. Üyesi Selami Erdoğan
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, selami_erdogan@dpu.edu.tr

ÖZET

'*Bir toplumun ürettiği birikim, düzey ve tarihi oluşumlar*' olarak tanımlanan medeniyet, dayandığı varlık anlayışı bakımından incelenmiştir. Bu inceleme, '*medeniyetin bir varlık anlayışına dayanıp dayanmayacağı*' sorusuna aranan cevaptan sonra yapılmıştır. Nitekim her medeniyetin mirası olan eserlerin, farkında olarak ya da olmayarak bir varlık felsefesini temsil ettiği görülmüştür. Bu temsiliyet, -düşünürler düzeyinde olduğunda- medeniyetin dayandığı fikri kökler, bu köklerin delilleri, mantığı ve sonuç çıkarma usulleri akademik camiada aranır ve medeniyetin dayandığı felsefe ortaya konulur. Felsefi ve akademik olmayan bir düzeyde olduğunda ise temsiliyet, yüzeysel muhakemelere dayanır ve bireye ait dünya görüşü ortaya çıkar. Birincisinde bilimsel metotlarla, ikincisinde bireysel mantıkla inşa edilen bu varlık anlayışı, hakikati temsil edip etmemesine göre doğru ya da yanlış olur. Bu durumda medeniyetin aynı anda birden fazla olup olamayacağı konusundaki sorunun da cevabı tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hakiki Medeniyet, Mecazi Medeniyet, Varlık, Tasavvuf, Dünya Görüşü.

TASAVVUF BİLİMİNDEKİ MARİFET VE MUHABBET OKULLARI AÇISINDAN, MODERN EĞİTİM FELSEFELERİ: MUKAYESELİ BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi Selami ERDOĞAN
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, selami_erdogan@dpu.edu.tr

ÖZET

Modern eğitim bilimlerinde; daimcilik, ilerlemecilik, özcülük ve yeniden yapılanmacılık gibi isimlerle anılan eğitim felsefeleri, Tasavvuf Biliminde ön plana çıkan muhabbet ve marifet mektepleri ile mukayeseli olarak incelenmiştir. Her ne kadar mektep adıyla literatüre girmiş olsa da, bu iki mektep, hedefi doğru bilgi (hakikat) olan tasavvufun iki usulünü temsil etmektedir. Bu çalışmada, söz konusu tasavvuf mektepleri, birer eğitim felsefesi şeklinde değerlendirilmiş ve bu kabul üzerine mukayeseli bir değerlendirme yapılmıştır. Sonuçta modern eğitim felsefelerinin tamamı, İlk Çağ Yunan düşüncesinden itibaren gelişen felsefe (phillasophia) akımlarından birine ya da birkaçının sentezine dayanmaktadır. Bu durumda eğitim felsefesine temel olması gereken değişmez doğruların bilinmemesinden kaynaklanan fikrî kaos, modern eğitim felsefeleri olarak teşekkül etmiştir. Bu anlayış, post-modern felsefelerde '*her anlayışı kendi içinde doğru kabul eden*' ve kökeninde '*doğruların çağdan çağa arandığı (tarihselci)*' felsefeleri ön kabul olarak almıştır. Diğer taraftan Tasavvuf Bilimindeki marifet mektebi, "bilmeyi" tanıma merkezli tanımlayan; muhabbet mektebi ise, sevme merkezli tanımlayan birer eğitim felsefesi ortaya koymuştur. Her iki mektep, bilgi (ve varlık) anlayışındaki değişmez doğrulardan beslendiği için aynı bütünlüğü temsil eden farklılıkları eğitim hayatına taşımıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Felsefesi, Tasavvuf Mektepleri, Marifet, Muhabbet, Bilgi.

HAKİKATİN NORMATİF OKUNUŞUNDA İKİ SÜRÇME BİÇİMİ: YAHUDİLEŞME VE HRİSTİYANLAŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Selami Erdoğan
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, selami_erdogan@dpu.edu.tr

ÖZET

Doğruluğu kişiden kişiye, zamana ve mekana göre değişmeyen rükünler (prensipler) üzerine kurulu hakikat bilgisi, iklimlere ve tarihe göre değişen normatif doğruları da kapsayan evrensel bir yapıdadır. Çalışmamızda bu yapı; tevhid-i zahiri, tevhid-i batınî ve tevhid-i hakiki olmak üzere üç derece olarak incelenmiştir. Gözlemlenebilen gerçeklikler, sâdık haberin bildirdiği gözlemlenemeyen gerçeklikler ve bu iki gerçekliğin hakke'l-yakîn tecrübeleri olan müşahedeler, fizik ve metafizik gerçekliklerin bir potada eridiği hakikat bilgisinin temel unsurları olmuşlardır. Üç saç ayağına benzeyen bu unsurlardan birisinin reddedilmesi durumunda hakikat bilgisinin yapısı bozulur ve normatif okunuşlardaki doğrular, yanlışlar içinde kaybolur. Yani hakikat bilgisi, tevhid-i hakiki'nin reddedildiği bir yapıda okunduğunda Yahudilerin düştüğü hata tekrarlanmış; tevhid-i batınînin esas alınmadığı bir yapıda okunduğunda ise Hristiyanların metot hataları yapılmış olur.

Anahtar Kelimeler: Hakikat, Tevhid, Marifet, Müşahede, Bilgi.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN EGZERSİZ BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN
Harran Üniversitesi, arikangokhan@hotmail.com

Doç. Dr. İsmail GÖKHAN
Harran Üniversitesi, ismailgokhan@harran.edu.tr

ÖZET

Düzenli yapılan egzersizlerin kişilerin fiziksel, fizyolojik, metabolik ve psikolojik yönden iyileştirmeler olduğu bilinmektedir. Egzersizin süresi, sıklığı, ve yıllara göre antrenman yaşı düzenli egzersiz kavramını açıklamada önem taşımaktadır. Egzersiz yapanların amaçları incelendiğinde bedensel görünüm sportif performans, ruhsal rahatlama veya bir bütün olarak yaptıkları görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin egzersiz bağımlılığı semptomunun incelenmesidir. Çalışmaya yaş ortalamaları 20,47 yıl, egzersiz yaşı ortalaması 3,14 yıl olan 148 (58 kadın 90 erkek) öğrenci katılmıştır. Örneklem grubuna Housenblas ve Downs, (2002a) tarafından geliştirilen ve Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması Yeltepe ve İkizler (2007) tarafından yapılmış Egzersiz Bağımlılığı Ölçeği (EBÖ-21) uygulanmıştır. Egzersiz Bağımlılığı Ölçeği-21'de, 7 bağımlılık kriteri temel alınmış ve bu kriterlerden üç ya da daha fazlasını gösteren bireyler egzersiz bağımlısı olarak sınıflandırılmıştır. Bağımlılık aralığı, kriterleri oluşturan maddelerin 5 ya da 6 puan almasına göre belirlenir. Bu maddelere, 3-4 aralığında puan veren bireyler semptomatik olarak sınıflandırılır ve bu bireylerin teorik olarak egzersiz bağımlılığı riski taşıdığı düşünülebilir. Son olarak ölçekteki ifadelere 1-2 aralığında puan veren bireyler ise bağımlı olmayan asemptomatik olarak sınıflandırılırlar. Yapılan çalışmada elde edilen sonuçlar öğrencilerin %73,6'nünün asemptomatik, %25'nin semptomatik ve %1,4'nün ise egzersiz bağımlığısı olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Bulgular yüzdelik olarak incelendiğinde beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bağımlı olmayan ve düzenli spora yapan gurup çoğunluğunda olduğu söylenebilir. Diğer semtopmatik gurubun ise kulüblerde aktif olarak spor yapan gurubu temsil ettiği düşünülmektedir. Bağımlı olmayan gurub sayısının diğer araştırmalara göre daha az olmasını ise bu örneklem gurubunun özelliğinden olduğu söylenebilir. Yapılacak diğer araştırmalar için, beslenme alışkanlıklarının egzersiz bağımlılığı ile ilişkinin incelenebilir.

Anahtar Sözcükler: Egzersiz bağımlılığı, egzersiz bağlılığı, spor.

8 VE 11 YAŞ ELİT OLMAYAN YÜZÜCÜLERDE 20 METRE KOŞU İLE 25 METRE SERBEST STİL YÜZME DERECELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ARIKAN
Harran Üniversitesi, arikangokhan@hotmail.com

Prof. Dr. Recep KÜRKÇÜ
Amasya Üniversitesi, kurkcu.recep@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı elit olmayan yüzücülerde, 25 metre serbest stil yüzme dereceleri ile 20 metre sprint koşu testi dereceleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma gurubunu Şanlıurfa ilinde farklı okullarda eğitim gören bir yıldan fazla süredir düzenli olarak yüzme sporu yapan sporcu katılmıştır. 8-11 yaş gurubundaki 18 erkek sporcu araştırma grubunu oluşturmuştur. Çalışma grubunda sporcuların boy ortalamaları 1.48 ± 0.42, vücut ağırlığı 44.6 ± 11,64 olarak bulunmuştur. Sporcuların, 25 metre serbest stil yüzme dereceleri ile 30 metre sprint testi dereceleri, yaşları, boy ve vücut ağırlığı ölçümleri ile beden kitle endeksi hesaplanmıştır. 25 metre serbest stil yüzme dereceleri ile 20 metre sprint testi değerleri, sporcular için değerlendirilmiş ve aralarında anlamlı bir ilişki incelenmiştir. Araştırma sonrasında elde edilen frekans değerleri, bütün veriler ve veriler arasındaki ilişkiler, SPSS 22.0 istatistik programında spearman korelasyon testi ile değerlendirilmiştir. Değerler aritmetik ortalama ± standart sapma, $p<0.05$ anlamlılık seviyesinde alınmıştır. Sporcuların 25 metre serbest stil yüzme dereceleri kronometre ile alınmış ve 20 metre sprint testi sinar elektronik fotosel aleti ile ölçülmüştür. 8-11 yaş grubu erkek yüzücülerde, 25 metre serbest stil yüzme dereceleri ile 20 metre sprint testi dereceleri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Aynı zamanda diğer değişkenler incelendiği zaman yatay ve dikey sıçrama ile 20 metre sürat koşusu arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Antrenman yaşı ile 25 metre yüzme derecesi, kilo ve beden kitle endeksi ile20 metre sürat koşusu arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Araştırma sonuç olarak yüzme sporunda boy oranı ve antrenman yaşının 25 metre dereceleri ile ilişkisini diğer çalışmalar ile benzer olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Yüzücü, koşu, serbest stil

COMPARISON OF DATA COMBINATION AND IMAGE FUSION ALGORITHMS IN AGRICULTURAL AREAS.

Tahara Afrin LİZA
Yildiz Technical University, taheraafrin50@gmail.com

Fusun Balik SANLİ
Yildiz Technical University, fbalik@yildiz.edu.tr

Rouhollah NASİRZADEHDİZAJİ
Yildiz Technical University, nasirzadeh.rouhollah@gmail.com

ABSTRACT

With increasing demand of remote sensing applications in agricultural sectors the quality of different sensors have also been increased. From the previous studies it has been found that with the multi-sensors data compilation more information can be extracted which is not possible with the single sensor. From that point of view data combination and image fusion techniques are used widely. The objective of the study was to compare the performance ofdata combination and image fusion of SAR and optical images of same study area. Before analysis both optical and SAR data have been preprocessed with radiometric and geometric corrections. For SAR data removing noise speckle filtering has been used. For classification and accuracy assessment Maximum likelihood Classification and confusion matrix have been used respectively. Comparing with few image fusion techniques it has been observed that Gram Schmidt method gives good result visually. The accuracy assessment result of combined and fused data are 99.80% and 99.84 %, respectively and kappa co-efficient are 0.99 for both. From the result it is revealed that we got same results for both combined and fused image when we classified same RGB band in combined and fused data.
Key Words: Remote Sensing, Image fusion, Data combination, Optical and SAR.

OKUL MÜDÜRLERİNİN LİDERLİK STİLLERİNİN İNCELENMESİ

Araş. Gör. Dr. Ceyhun KAVRAYICI
Anadolu Üniversitesi, ckavrayici@anadolu.edu.tr

ÖZET

Liderlik kavramının içeriği, kavramın tanımlandığı zamana, ortamın içeriğine ve liderlik edilen grubun özelliklerine göre farklılık gösterebilmektedir. Pek çok araştırmacıya göre farklı tanımlansa da liderlik genel olarak, izleyenleri amaçların gerçekleştirilmesi doğrultusunda ikna etme süreci (Davis, 1988, Çelik, 2004), gerçek bir dönüşümün gerekli olduğu bir etkileşim alanı (Rost, 1991) şeklinde tanımlanmaktadır. Pek çok liderlik sınıflandırılması yapılsa da liderliği sürdürümcü, dönüşümcü ve serbest bırakıcı liderlik olarak tanımlamak olanaklıdır. Sürdürümcü liderlik geçmişten gelen faaliyetlerin iyileştirilmesine odaklanırken, dönüşümcü liderliğin örgütlerdeki ani ve etkili değişimi gerçekleştirmeye yönelik bir liderlik türü, serbest bırakıcı liderliğin ise liderin izleyenleriyle etkileşimde bulunmadığı bir liderlik türü olduğu ifade edilebilir. Okullardaki liderlik stillerinin sürdürülebilir öğrenme iklimi ve örgütsel amaçlar doğrultusunda oldukça önemli olduğu belirtilebilir. Bu bağlamda toplumun geleceğinin inşa edildiği okullarda liderlik stillerinin incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada genel amaç öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda okul müdürlerinin liderlik stillerinin incelenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmenlerin algılarına göre okul müdürleri sürdürümcü, dönüşümcü ve serbest bırakıcı liderlik stillerini ne düzeyde sergilemektedirler?
2. Öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stilleri bazı değişkenler (cinsiyet, yaş, branş vb) açısından farklılık göstermekte midir?

Araştırma nicel bir araştırma olarak desenlenmiş, tarama modeline dayalı bir araştırmadır. Araştırmada basit tesadüfü örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Eskişehir ili Tepebaşı ilçesinde 2016-2017 eğitim öğretim yılında görev yapan 3200 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi, araştırmaya gönüllü olarak katılan 400 öğretmenden oluşmaktadır. Eksik doldurulmuş anketler nedeniyle sadece 342 öğretmenin görüşü analize katılmıştır. Araştırmada veriler Akan Yıldırım ve Yalçın (2014) tarafından geliştirilen "Okul Müdürleri Liderlik Stili Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde standart sapma, yüzde frekans, aritmetik ortalama, ANOVA ve T-Testi kullanılmıştır. Gruplar arası farkların kaynağını belirlemek amacıyla Scheffe testinden yararlanılmıştır. Analiz sonucunda ortaya çıkan ilk bulgular, öğretmenlerin liderlik stili algılarında çeşitli değişkenler bağlamında farklılıklar olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul Müdürü, Öğretmen, Liderlik, Tarama Modeli

ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Araş. Gör. Dr. Ceyhun KAVRAYICI
Anadolu Üniversitesi, ckavrayici@anadolu.edu.tr

ÖZET

Yaşam boyu öğrenme bir kavram olarak ortaya çıktığı 70'li yıllardan bugünlere dek, eğitim kurumları üzerinde ve eğitim öğretim süreçlerindeki etkisini arttırarak daha da önemli hale gelmiştir. Küresel düzeyde eğitim anlayışının temelinin "sürdürülebilir ve sürekli gelişim için öğrenme" düşüncesinin temelinde ilerlediği ifade edilebilir.

Yaşam boyu öğrenme alışkanlığı, bilgiye ulaşma ve ulaşılan bilgiyi çözümleme, problem çözm becerisi, yeni fikirlere karşı açık olma gibi özellikler 21. Yüzyılın bireylerinin sahip olması gereken özelliklerdendir. (Partnership for 21st Century Skills, 2010). 21. yüzyıldaki bireylerin problem çözme eğiliminde olan, öğrenme odaklı, bilgiye kolayca ulaşabilen, yenilik üretebilen ve yeniliklere yönelik güncel bakış açılarına sahip olabilen bireyler olması gerektiği ifade edilebilir (Rogers, 1995, s.248). Bu bağlamda çağdaş bireyler yetiştirmek adına öğretmenlerin eğitim öğretim süreçlerinde yenilikleri olgunlukla karşılaması ve yeniliklere uyum sağlaması gerekmektedir. Dolayısıyla toplumun geleceğinin mimarı olan öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının yaşam öğrenme eğilimlerinin incelenmesinin önemli oduğu düşünülmektedir.

Araştırmada genel amaç öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin belirlenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır.

1. Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?
2. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri alt boyutları bağlamında öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme algıları ne düzeydedir?
3. Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri bazı değişkenler (cinsiyet, yaş, bölüm vb) açısından farklılık göstermekte midir?

Araştırma tarama modeline dayalı nicel bir araştırma olarak desenlenmiştir. Tarama modeli yaklaşımında araştırmaya konu olan birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2012, s.77).

Araştırmada basit tesadüfü örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 2016-2017 akademik yılında öğenim gören pedagojik formasyon sertifika programında öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi, araştırmaya gönüllü olarak katılan 550 öğretmen adayından oluşmaktadır. Eksik doldurulmuş anketler nedeniyle sadece 420 öğretmen adayının görüşü analize katılmıştır. Araştırmada veriler Coşkun Diker (2009) tarafından geliştirilen "Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği " ile toplanmıştır. Verilerin analizinde standart sapma, yüzde frekans, aritmetik ortalama, ANOVA ve T-Testi kullanılmıştır. Gruplar arası farkların kaynağını belirlemek amacıyla Scheffe testinden yararlanılmıştır. Analiz sonucunda ortaya çıkan ilk bulgular, pedagojik formasyon sertifika programında öğrenim gören öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Alt boyutlar arasında anlamlı farklılıklar bulunmadığı ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Boyu Öğrenme, Öğretmen Adayları, Formasyon Programı, Tarama Modeli

ÖĞRETMENLERİN DAVRANIŞ VE ÖĞRETİM YÖNETİMİ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE'YE UYARLAMASI

Araş. Gör. Dr. Ceyhun KAVRAYICI
Anadolu Üniversitesi, ckavrayici@anadolu.edu.tr

ÖZET

Öğretmenlerin davranış yönetimi ve öğretim yönetimi araştırmak üzere süregelen yaklaşımlar alanyazında bir takım tartışmalara neden olmaktadır. Öğretmenlerin eğitim süreçlerindeki davranış ve öğretim süreçlerindeki yönetimlerine yönelik anlayışları eğitim örgütlerinin amaçlarına ulaşılmasında etkili ve verimli bir süreç ortaya koyulabilmesinin temelini oluşturmaktadır. Öğretmenlerin davranış ve öğretim süreçlerine ilişkin yeterlikleri mesleki sermayeleriyle ilişkilendirilebilir. Öğretim süreçlerindeki davranış ve öğretim yönetimine yönelik araştırmalar bu süreçlerdeki etkililiğin eğitim ortamlarının amacına ulaşmasında, öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarında oldukça önemli olduğu ifade edilebilir. Öğretmenlerin davranış ve öğretim yönetimine yönelik yeterlikleri ayrıca öğretmenlerin öğretim yöntemlerine, öğretmen olarak nasıl yetiştirildiklerine, yeteneklerine ve değişime açıklık düzeylerine yönelik ip uçları vermektedir.

Bu bağlamda öğretmenlerin davranış ve öğretim yönetimi yeterliklerine ilişkin geçerli ve güvenilir bir ölçeğin Türkçeye uyarlanması çalışmaının amacını oluşturmaktadır. Araştırmada Türkçe bağlama uyarlanan davranış ve öğretim yönetimi ölçeği Martin ve Sass (2009) tarafından geliştirilmiştir. Davranış yönetimine ilişkin 12 öğretim yönetimine illişkin 12 maddeden oluşan ölçekte toplam 24 madde bulunmaktadır. Öçleğin dil geçerliğini sağlamak amacıyla hem İngilizce'yi hem de Türkçe'yi iyi derecede bilen ve çeviri konusunda deneyimli uzman iki kişi tarafından ölçek İngilizce'den Türkçe'ye çevrilmiştir. Daha sonra Türkçeye çevrilmiş olan form yine çeviri konusunda uzman bireyler tarafından İngilizce'ye çevrilmiştir. Bu çeviri formları alan uzmanı olan iki kişi tarafından karşılaştırılmış ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Araştırmada veriler Eskişehir ili Odunpazarı İlçesinde 2006-20017 eğitim öğretim yılında görev yapan öğretmenlerden toplanmıştır. Öğretmenlerden elde edilen veriler yapı geçerliliğini anlamak üzere SPSS 15.0 ile Açımlayıcı faktör analizine tabi tutulmuştur. Veriler analiz edilirken açımlayıcı faktör analizinde temel bileşenler analizi varimax döndürme işlemine, t- test ve pearson ilişki katsayısı incelenmiştir. Ölçekteki her faktörün iç tutarlılık katsayısı kabul edilebilir düzeydedir.

Anahtar Kelimeler: Davranış yönetimi, Öğretim yönetimi, Öğretmen, Ölçek Uyarlama

FARKLI AĞAÇ ÇEŞİTLERİ İLE TÜTSÜLENMİŞ SÜZME YOĞURDUN DUYUSAL KARAKTERİZASYONU

Mert YILDIRIM

Merve BAL

Murat KAPIDERE

Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih SÖNMEZDAĞ
Gaziantep Üniversitesi, mertyildd@gmail.com

ÖZET
Yoğurt, süte *Lactobasillus bulgaricus* ve *Streptococcus thermophilus* bakterilerinin belirli oranda eklenerek, belirli koşullarda laktik asit fermantasyonu ile elde edilen kendine has kokusu, kıvamı ve lezzeti olan fermente süt ürünüdür. Yoğurdun ilk defa hangi tarihte ve nasıl oluştuğu kesin olarak bilinmemektedir. Fakat M.Ö 5000'li yıllarda keçi sütünün ılık ortamda bekletilerek doğal bir şekilde geliştiği düşünülmektedir. Tarihi süreç içerisinde yoğurt Türk mutfak kültüründe önemli bir yere sahip olan geleneksel bir üründür. Geçmişe bakıldığında Orta Asya'da Hun Türklerinin yoğurdu kiraz ve kayısı ile tatlandırarak tükettikleri kaynaklarda görülmektedir. Eski dönemlerde insanlar, yiyecekleri bozulmadan uzun süre muhafaza edebilmek adına farklı yöntemler geliştirmişlerdir. Orta Asya'da yoğurdu uzun süre muhafaza edebilmek için "kurut" denilen, kurutma işlemi uygulamışlardır. Ayrıca diğer muhafaza yöntemlerinden bir tanesi de tütsüleme yöntemidir. Gelişen teknoloji ile ürünü uzun süre saklamak kolaylaştığı için günümüzde tütsüleme yöntemi daha çok ürünlere lezzet ve aroma kazandırmak için uygulanmaktadır. Yoğurdun sağlığa olumlu etkilerinin keşfedilmesinden sonra toplumun her kesimine hitap edebilmek ve tüketimini arttırmak adına aromalı, meyveli, aroma katkılı meyveli şeklinde yoğurdu tatlandırarak yeni ürünler geliştirilmiştir. Yapılan araştırmalar doğrultusunda, yoğurdun aroma çeşitliliğinin ve tatlılığının artması ile tüketiminin doğru orantıda arttığı tespit edilmiştir. Bu çalışmada, ülkemizde düşük seviyelerde seyreden kişi başı yoğurt tüketimini arttırmak amacıyla kiraz, elma ve meşe talaşları ile tütsülenmiş yoğurt yapılmıştır. Tütsülenmiş yoğurtların parametreleri belirlenerek lezzet profil ve temel bileşen analizleri uygulanmıştır. Lezzet profil analizi sonuçları incelendiğinde kiraz ve elma ile tütsülenen süzme yoğurt örneklerinin, yoğurtta aranan temel özellikleri etkilemeyerek, genel beğeni ve ekşi tat parametrelerinde öne çıktığı tespit edilmiştir. Duyusal analiz sonuçları temel bileşen analizi (PCA) ile incelendiğinde ise kiraz ve elma örneklerinin genel beğeni ve ekşi tat parametresinde de elde ettiği sonucun istatistiksel olarak önemli olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yoğurt, Tütsüleme, Duyusal analiz, PCA, HCA

HATAY KÜNEFE PEYNİRİNİN DAMLA SAKIZI *(PİSTACİA LENTİSCUS L.)* İLE AROMATİZE EDİLMESİ VE LPA, PCA YÖNTEMLERİ İLE İNCELENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Merve BAL

Mert YILDIRIM

Murat KAPIDERE

Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih SÖNMEZDAĞ
Gaziantep Üniversitesi, mertyildd@gmail.com

ÖZET

Besin değeri yüksek bir süt ürünü olan peynir, sütün peynir mayası ve zararlı olmayan organik asitlerle pıhtılaştırması ile farklı şekillerde işlenmesi, süzülmesi ve şekillendirilmesinin ardından tuzlanarak isteğe göre aroma verici maddeler eklenmesi ile taze veya olgunlaştırma işleminden geçen bir süt ürünüdür. Sütün tarihi kadar eski bir geçmişe sahip olan peynir, Türk mutfağında önemli bir yere sahiptir. Türkiye yöresel peynir çeşitleri açısından oldukça zengindir ve coğrafi konuma bağlı olarak bölgeden bölgeye peynir yapım teknikleri, şekillendirilmesi ve içine eklenen malzemeleri farklılık göstermektedir. Türk mutfak kültüründe peynirin salata, hamur işleri ve tatlılar gibi birçok kullanım alanı bulunmaktadır. Bu çalışmada, Hatay künefe peynirine damla sakızı aroması eklenerek peynirin ekşiliği ve hayvansal kaynaklı süt kokusunun giderilmesi ile künefe tatlısında kullanarak yeni bir ürün geliştirmek ve gastronomi sektörüne kazandırmak ayrıca damla sakızının sürdürülebilirliğinin desteklenmesi amaçlanmıştır. Damla sakızlı peynirin parametreleri belirlenerek lezzet profil analizi uygulanmıştır. Ulaşılan sonuçlara göre 0.4 gr damla sakızı eklenen peynir örneğinin tatlılık, renk, genel beğeni ve damla sakızı aroması parametreleri öne çıkarak ideal tat dengesine ulaştığı saptanmıştır. Duyusal analiz sonuçlarının istatistiksel açıdan da önemini görebilmek adına temel bileşen analizi (PCA) yapılmıştır. Temel bileşen analizi sonuçları göz önüne alındığında 0.4 gr damla sakızı katılarak yapılan peynirin, genel beğeni, damla sakızı aroması, tatlılık ve renk parametrelerinde de elde ettiği sonuç önemli bulunmuştur. Duyusal analiz ve temel bileşen analizi sonuçlarında öne çıkan 0.4 gr damla sakızlı ve sade peynirle yapılan künefe örneklerinin lezzet açısından farklılık olup olmadığını anlamak için farklılığı belirleyen eşlenmiş kıyaslama testi yapılmıştır. Elde edilen değerlerin istatistiksel farkını belirlemek için one-way anova analizi uygulanmıştır. Ulaşılan değerler 0.05< olduğu için sonuç önemli bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Peynir, Damla sakızı, Duyusal analiz, PCA, One-way anova

TIBBI VE AROMATİK BİTKİLERLE HAZIRLANAN TOFU PEYNİRİNİN DUYUSAL KARAKTERİZASYONU

Murat KAPIDERE

Merve BAL

Mert YILDIRIM

Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih SÖNMEZDAĞ
Gaziantep Üniversitesi, mertyildd@gmail.com

ÖZET

Soya fasulyesi ürünleri, yüksek kaliteli proteinlerin ekonomik kaynağı olmaları bakımından zamanla özellikle gelişmiş ülkelerde üzerinde önemle durulan bir ürün haline gelmiştir. Ülkemizde özellikle son yıllarda artan soya fasulyesi üretimine karşın elde edilen ürün gerektiği şekilde değerlendirilememekte, sadece yağ ve hayvan yemi olarak tüketilmektedir. Tüketimin bu şekilde olması çok değerli bir bitkisel protein kaybına neden olmaktadır. Soya ürünlerinin yüksek besleyici niteliği, kolesterol içermemesi, kalp hastalıklarını önlemesi gibi olumlu birçok etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Soyanın doğrudan gıda veya gıda bileşeni olarak kullanımı sahip olduğu bazı istenmeyen renk ve koku karakteristikleri ile antibesinsel faktörlerden dolayı sınırlıdır. Gıda formülasyonlarına çeşitli şekillerde ilave edilmek üzere birçok araştırmaya konu olan soya, yağ ürünleri, tam soya ürünleri ve soya protein ürünleri olarak kullanılmaktadır. Ülkemizde yeni tanınmaya başlayan soya sütü ve ürünlerinin yapılacak kapsamlı çalışmalarla sanayiciye, üreticiye ve tüketicilere tanıtılması gerekmektedir. Bu nedenlerden dolayı çalışmada, soya peynirinin (tofu) klasik otlu peynir tarzında hazırlanarak kendine has olumsuz orgonoleptik özelliklerinin bastırılması ve tüketici tercihinin arttırılması hedeflenmiştir. Parametreleri (renk, tekstür, baharat dengesi, süt aroması, fasulye aroması, burukluk, acı tat, metalik tat, genel beğeni) belirlenen tofu peynirine tanımlayıcı duyusal ve temel bileşen analizleri uygulanmıştır. Duyusal analiz verilerinin istatistiksel açıdan da önemini görebilmek için temel bileşen analizi (PCA) uygulanmıştır. Duyusal analiz sonuçları ve temel bileşen analizi incelendiğinde tıbbi ve aromatik bitkilerle hazırlanan tofu peynirinin genel izlenim parametresinde elde ettiği sonucun istatistiksel olarak önemli olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Soya, Tofu, Gıda formülasyonu

ОБ ОДНОЙ КРАЕВОЙ ЗАДАЧЕ ДЛЯ ОПЕРАТОРНО – ДИФФЕРЕНЦИАЛЬНЫХ УРАВНЕНИЙ ВТОРОГО ПОРЯДКА В ГИЛЬБЕРТОВОМ ПРОСТРАНСТВЕ

Гамидов Эльшад Гамид О
Азербайджанский Государственный Педагогический Университет
elsadhamidov@mail.ru

Пусть H - сепарабельное гильбертово пространства, A - положительно определённый самосопряженный оператор в H, а $H_\gamma(\gamma \geq 0)$ шкала гильбертовых пространств порожденный оператором A т.е

$$H_\gamma = D(A^\gamma), (x,y)_\gamma = (A^\gamma x,\ A^\gamma y), \quad x,y \in H_\gamma$$

Пусть $L_2(R_+;H)$ есть гильбертово пространство вектор – функций $f(t)$ определённых почти всюду в R_+, со значениями в H, для которых

$$\|f\|_{L_2(R_+;H)} = \left(\int_0^\infty \|f(t)\|^2 dt\right)^{1/2}$$

Следуя монографию [1] определим следующие пространство при натуральных $m \geq 1$:

$$W_2^m(R_+:H) = \{u(t): u^{(m)}(t) \in L_2(R_+;H),\ A^m u(t) \in L_2(R_+;H)\}$$

с нормой

$$\|u\|_{W_2^m(R_+;H)} = \left(\|u^{(m)}\|^2_{L_2(R_+;H)} + \|A^m u\|^2_{L_2(R_+;H)}\right)^{1/2}.$$

При $m=3$ вудем выводт подпространства в $W_2^3(R_+;H)$

$$\overset{0}{W}{}_2^3(R_+;H) = \{u / u \in W_2^3(R_+:H), u(0) = u'(0) = 0\}$$

Аналогично определяются пространства $L_2(R:H)$ и $W_2^m(R;H)$ при $R = (-\infty;\infty)$.

Пусть $L(X,Y)$ пространство линейных ограниченных действующих из X в Y.

Рассмотрим в H следующую краевую задачу

$$\frac{d^2u}{dt^2} + (pA + A_1)\frac{du}{dt} + (A^2 + A_2)u(t) = f(t), \quad t \in R_+ \tag{1}$$

$$u(0) = u'(0) = 0 \tag{2}$$

где $f(f), u(t) \in H$ при $t \in R_+$ почти всюду, а операторные коэффициенты удовлетворяют следующим условиям:

1) $p > 0,$

2) A - положительно определённый сомосопряжённый оператор;

3) Операторы $A_1 \in L(H_1, H) \cap L(H_2, H_1), \quad A_2 \in L(H_2, H) \cap L(H_3, H_1).$

Определение 1. Если при $f(t) \in W_2^1(R_+; H)$ существует вектор-функция $u(t) \in W_2^3(R_+; H)$ которая удовлетворяет уравнению (1) тождественно в $R_+ = (0, \infty)$, то $u(t)$ будем называть гладким решение уравнения (1) из $W_2^3(R_+; H)$.

Определение 2. Если при любом $f(t) \in W_2^1(R_+; H)$ существует гладкое решение $u(t)$ уравнение (1) из $W_2^3(R_+; H)$ которая удовлетворяет оценку

$$\|u\|_{W_2^3(R_+;H)} \le const \|f\|_{W_2^m(R_+;H)},$$

то задача (1), (2) называется регулярно разрешимой в пространстве $W_2^3(R_+; H)$.

Обозначим через

$$P_0 u = P_0(d/dt)u = u'' + pAu + A^2 u, \qquad u \in \overset{0}{W}{}_2^3(R_+; H)$$

$$P_1(d/dt) = A_1 \frac{du}{dt} + A_2 u, \qquad u \in \overset{0}{W}{}_2^3(R_+; H)$$

$$Pu = P_0 u + P_1 u \qquad u \in \overset{0}{W}{}_2^3(R_+; H).$$

Сперва рассмотрим смледующую уравнению.

$$P_0 u = f, \; u \in \overset{0}{W}{}_2^3(R_+; H), \qquad f \in W_2^1(R_+; H)$$

Имеет место следующая.

Теорема 1. Пусть выполняются условия 1) и 2). Тогда оператор P_0 изоморфно отоброжает пространство $W_2^3(R_+; H)$ на $L_2(R_+; H)$.

Лемма 1. При $u \in \overset{0}{W}{}_2^3(R_+; H)$ имеет место равенство

$$\|F_0(d/dt; \beta; A)u\|^2_{L_2(R_+;H)} + (c_{2,1}(\beta) - \beta)\|\varphi\|^2_{1/2} = \|P_0 u\|^2_{W_2^1(R_+;H)} - \beta\|A^2 u\|^2_{W_2^1(R_+;H)} \tag{3}$$

Отметим что из теоремы 1 следует, что в пространстве $\overset{0}{W}{}_2^3(R_+;H)$ нормы $\|P_0u\|_{W_2^1(R_+;H)}$ и $\|u\|_{W_2^3(R_+;H)}$ эквивалентны, поэтому конечны следующие нормы

$$N_1 = \sup_{0\neq u\in \overset{0}{W}{}_2^3(R_+;H)} \left\|A\frac{du}{dt}\right\|_{W_2^1(R_+;H)} \cdot \|P_0u\|^{-1}_{W_2^1(R_+;H)} \tag{4}$$

и

$$N_0 = \sup_{0\neq u\in \overset{0}{W}{}_2^3(R_+;H)} \|A^2u\|_{W_2^1(R_+;H)} \cdot \|P_0u\|^{-1}_{W_2^1(R_+;H)} \tag{5}$$

В дальнейшем, при получения условия разрешимости задачи (1), (2) очень ваэнную роль играют нормы N_1 и N_0.

Теорема 2. Норма

$$N_1 = \begin{cases} \dfrac{1}{p}, & 0 < p \le 1 \\ \left(\dfrac{1}{2p-1}\right)^{1/2}, & p > 1 \end{cases}$$

Теорема 3. Норма

$$N_0 = \begin{cases} \beta_0^{-1/2}, p \le 1; & p \ge 1{,}5 \\ \left(1-(3-2p)^2\right)^{-\frac{1}{2}}, 1 < & p < 1{,}5. \end{cases}$$

Теорема 4. Пусть выполняются условия 1)-3) и $q = N_1\, max\left(\|A_1\|_{H_1\to H}, \|A_1\|_{H_2\to H_1}\right) + N_0\, max\left(\|A_2\|_{H_2\to H}, \|A_2\|_{H_3\to H_1}\right) < 1$ где числа N_1 и N_0 определены из теоремы 2 и 3 соответственно. Тогда задача (1) и (2) регулярно разрешимо в $W_2^3(R_+;H)$.

Ключевые слова: *Гилбертово пространство ,ореаторно-дифференцифлъных уравнений,гладких решений.*

POWDER X-RAY DIFFRACTION ANALYSIS AND RELATED CRYSTALLOGRAPHIC FINDINGS FOR $Bi_{2.1}Sr_{2.0-x}Ti_xCa_{1.1}Cu_{2.0}O_y$ CERAMIC COMPOUNDS

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf ZALAOĞLU
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, yzalaoglu@osmaniye.edu.tr

Doç. Dr. Tahsin TURĞAY
Sakarya Üniversitesi, turgay@sakarya.edu.tr

Doç. Dr. Gürcan YILDIRIM
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yildirim_g@ibu.edu.tr

ABSTRACT

This full text is interested in the differentiation of crystal structure quality, grain boundary coupling problems and strength of connection between the superconducting grains for the $Bi_{2.1}Sr_{2.0-x}Ti_xCa_{1.1}Cu_{2.0}O_y$ ceramic compounds with the aid of powder X-ray diffraction (XRD) experimental technique. Every sample is prepared within the molar ratio intervals x=0.00-0.10 in the normal atmospheric pressure at the room temperature by use of the standard solid-state reaction method. The experimental curves enable us to determine the variations in the average crystallite size, texturing, superconducting phase fractions and lattice cell constant parameters for the Sr/Ti partial substituted materials with the concentration level. According to the results, the average crystallite size, low superconducting phase fraction and lattice cell constant parameter c are found to decrease remarkably whereas the a-axis length parameter is obtained to increase constantly with the enhancement in the Ti concentration level. Besides, the rapid regression in the alignments of crystal planes is observed with respect to the concentration level. In this respect, all the experimental results and calculations deduced from the powder XRD measurements show that the Ti additives are mostly substituted successfully by the Sr impurities in the Bi-2212 crystal lattice. Moreover, it is found that the presence of Ti inclusions in the crystal system leads to the degradation in not only the optimization of mobile hole carrier concentrations in the active short-range-ordered antiferromagnetic $Cu\text{-}O_2$ consecutively stacked layers, but also the formation of effective and strong electron-phonon coupling probabilities. Thus, the increment in the concentration level of Ti impurities enhances seriously the lattice instability (quantum lattice fluctuations) and the correlation of tetragonal symmetry in the crystal system damages significantly.

Keywords: $Bi_{2.1}Sr_{2.0-x}Ti_xCa_{1.1}Cu_{2.0}O_y$ ceramic compounds; Partial substitution mechanism; Average crystallite size; Texturing.

DETERMINATION OF RELATIONSHIP BETWEEN SOME CHARACTERISTIC BEHAVIORS AND Sr/Ti PARTIAL SUBSTITUTION IN Bi-2212 CRYSTAL SYSTEM

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf ZALAOĞLU
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, yzalaoglu@osmaniye.edu.tr

Doç. Dr. Tahsin TURĞAY
Sakarya Üniversitesi, turgay@sakarya.edu.tr

Doç. Dr. Gürcan YILDIRIM
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yildirim_g@ibu.edu.tr

ABSTRACT

The present study establishes a strong link between the fundamental characteristic features (electrical resistivity, superconducting, crystallinity quality and flux pinning ability) and Sr/Ti partial substitution mechanism of bulk poly-crystallized $Bi_{2.1}Sr_{2.0-x}Ti_xCa_{1.1}Cu_{2.0}O_y$ ceramic superconducting materials ($0.00 \leq x \leq 0.100$) produced in the atmospheric air at room temperature by means of the typical ceramic method. The fundamental sample characterization methods are dc electrical resistivity (ρ-T) versus temperature and critical current density (J_c) measurements in this work. It is found that all the characteristic properties degrade systematically with the increment in the aliovalent Sr/Ti partial substitution level due to the increased permanent crystal structure problems, grain alignment distributions, misorientations, crack-producing omnipresent flaws, structural defects, cracks, distortions, lattice strains, porosity, disorders, structural inhomogeneity, voids, partial melting and grain boundary coupling problems and quality of connections between the superconducting grains in the active $Cu\text{-}O_2$ consecutively stacked layers of distorted oxygen deficient multi-layered perovskite Bi-2212 structure. On this basis, the electrical conductivity at the room temperature, critical current density and critical transition temperature values (onset and offset parameters) reach to the deepest values for the Bi-2212 superconducting ceramic material exposed to the maximum Sr/Ti partial substitution level. Especially, the substitution affects negatively the formation of artificial and effective flux pinning centers, decoupling of adjacent layers and pinning barrier energy in the Bi-2212 crsyatl system. To sum up, the partial aliovalent substitution of Sr^{2+} inclusions for the Ti^{4+} foreign impurities in the Bi-2212 crystal lattice damages remarkably the crystallinity quality, flux pinning ability, electrical and superconducting characteristic properties of Bi-2212 superconducting material. Similarly, the existence of silicon inclusions in the Bi-2212 crystal structure damages seriously the formation of artificial and effective flux pinning centers, decoupling of adjacent layers and pinning barrier energy.

Keywords: Bi-2212 superconducting ceramic material; Sr/Ti partial substitution; Crystallinity quality; Flux pinning centers.

EFFECT OF ALIOVALENT Sr/Ti PARTIAL SUBSTITUTION ON CHARACTERISTIC TWO-STAGE TRANSITION TEMPERATURES RELATED TO dρ/dT CURVES FOR Bi-2212 SUPERCONDUCTING PHASE

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf ZALAOĞLU
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, yzalaoglu@osmaniye.edu.tr

Doç. Dr. Tahsin TURĞAY
Sakarya Üniversitesi, turgay@sakarya.edu.tr

Doç. Dr. Gürcan YILDIRIM
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yildirim_g@ibu.edu.tr

ABSTRACT

The paper investigates the changes in the characteristic two-stage transition temperatures (pairing and coherence) of Bi-2212 superconducting materials produced by the typical solid-state reaction route with the partial aliovalent replacement of Sr^{2+} inclusions for the Ti^{4+} foreign impurities in the crystal structure. Here, the pairing transition temperature (T_p) directly attributes to the small homogeneous regions related to the coupling formation of much more effective and strong electron-phonon coupling probabilities in the superconducting path when the coherence transition temperature (T_{co}) is associated with the long-range coherent state of bulk superconducting material. It is observed that the T_p and T_{co} peak temperatures degrade monotonously (shift towards much lower temperature values) with the Sr/Ti partial substitution content level as a consequence of the rapid reduction of the interaction quality between the grains in the Bi-2212 crystal lattice. Similarly, the presence of Ti foreign inclusions in the Bi-2212 crystal system much more shrinks the related broadening of curves. On the other hand, the T_p and T_{co} peak amplitudes tend to enhance systematically with the substitution level. This is attributed to the fact that the percentage of small homogenous clusters in the superconducting path as well as the location of resistance in long-range coherent state decrease monotonously with the substitution level. All in all, the presence of titanium impurities in the Bi-2212 superconducting matrix lessens remarkably the stabilization of electrical and superconducting properties. We also discuss the role of substitution mechanism on the Josephson coupled energy and phase transition from normal state to superconducting state in the isolated grains and grain boundaries with the aid of Percolation model.

Keywords: Bi-2212 crystal system; Sr/Ti substitution; Percolation model; Pairing transition temperature; Coherence transition temperature; Percentage of small homogenous clusters.

YÜKSEK DÜZEYDE FLORÜR İÇEREN İÇME SULARININ DİŞ YAPILARINA ETKİLERİ

Dr. Öğretim Üyesi Metin ÇALIŞIR
Adıyaman Üniversitesi, metincalisir@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Florür, insan hayatı için gerekli kimyasal elementlerden biridir. Florür içeren doğal içme suları, insan vücuduna alınan florun en önemli kaynaklarından biridir. İnsan vücudundaki eksiklik veya aşırı flor düzeyi, özellikle dişler olmak üzere insan sağlığı ile yakından ilişkilidir. Endemik florozis günümüzde önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bu çalışmada Şanlıurfa ili Sarım Köyü'nde yaşayan ve karışık dişlenme döneminde olan okul çocuklarında yüksek flor içeren suların diş yapıları üzerine olan etkilerini araştırdık. Aynı evde yaşayan veya florid düzeyi yüksek olan aynı kuyudan su içen çocukların dişlerinde farklı derecelerde florozis etkisine rastlanırken, sudaki florid düzeyi normal seviyede olan kuyulardan su içen çocuklarda ise dişlerde herhangi bir florozis etkisine rastlanmadı. Ayrıca süt dişlerinin çoğunluğu florozisten etkilenmemiş olup, daimi dişlerin neredeyse hepsi florozisten farklı derecelerde etkilenmiştir. Florozis gelişimi, florür ile maruziyetin dozuna, süresine ve zamanlamasına büyük ölçüde bağımlıdır. Çalışmamızda da kronik florozise maruziyet arttıkça diş dokularının etkilenme oranının o derece arttığı görüldü.

Anahtar Kelimeler: Ağız sağlığı, Dental florozis, Dişler, Florür konsantrasyonu, İçme suları

DELİCİ-KESİCİ ALET YARALANMALARINA MARUZ KALAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA MARUZİYET SONRASI DEPRESYON, ANKSİYETE VE STRESLERİNİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Seval TÜFEKÇİ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, stufekci@ksu.edu.tr

Doç. Dr. Selma ATEŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selmagüler@ksu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rıza ŞAHİN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, drahmetrızasahin@gmail.com

ÖZET

Sağlık çalışanlarının maruz kaldıkları iş kazaları ve riskler çok çeşitli olmakla birlikte en çok karşılaştıkları iş kazası delici ve kesici aletler ile oluşmaktadır. Çalışma hayatı bir günün ve yaşam süresinin en az 1/3'lük kısmını kapsamaktadır. Bu 1/3'lük kısımda yapılan iş ya da çalışma ortamı insan sağlığını etkilemektedir. Fiziksel, kimyasal, biyolojik ve psiko-sosyal faktörleriyle çalışma ortamı, bireyin tüm sağlığı üzerinde olumlu ve olumsuz etki göstermektedir. Alanyazın incelendiğinde, sağlık profosyonellerinin delici-kesici alete maruziyet sonrasında yaşadıkları depresyon, anksiyete ve streslerine yönelik Türkiye'de yapılan çalışmaların sınırlı olduğu ifade edilebilir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, delici-kesici alet yaralanmalarına mağruz kalan sağlık çalışanlarının depresyon, anksiyete ve streslerinin incelenmesidir. Çalışmanın örneklemi amaçsal örnekleme tiplerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. 15 Temmuz– 15 Ekim 2018 tarihleri arasında son 6 ayda DKAY'a maruz kalan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 60 sağlık çalışanı gönüllü olarak katılmıştır. Gönüllü katılımcıların 18'i Kahramanmaraş ilindeki 2 ilçe Devlet Hastanesinden, geriye kalan 42 kişi ise Eğitim Araştırma Hastanesi'nde çalışmaktadır. Çalışanların maruziyet durumlarını, iş yeri güvenliği hemşiresi & enfeksiyon hastalıkları polikliniğine başvuru yaparak bildiren kişilerdir. Çalışmanın yönteminde ise tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Yıldırım, Boysan & Kefeli (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan Depresyon Anksiyete Stres Ölçeği (DASS-21) uygulanmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizinde SPSS 22.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Betimsel istatistiklerden olan yüzde ve frekans, parametrik testlerden ise T-Testi ve ANOVA analizlerinden elde edilen sonuçlar paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Delici-Kesici Alet Yaralanmaları, Anksiyete, Depresyon, Stres , Sağlık çalışanları

LİPOPATİN VE PARP İNHİBİTÖRÜNÜN KOMBİN KULLANIMININ ÜÇLÜ NEGTİF MEME KANSER HÜCRELERİ ÜZERİNE *IN VİTRO* ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Rıfkı TOPÇUL
İstanbul Üniversitesi, topcul@istanbul.edu.tr

ÖZET

Meme kanseri, dünya çapında kadınlar arasında en sık görülen kanser türüdür. Meme kanseri giderek artan şekilde prognostik önemi olan farklı moleküler alt tiplere ayrılabilen heterojen bir hastalık olarak kabul edilmektedir. Östrojen reseptörü, progesteron reseptörü ve HER-2 gen anlatımının yokluğu ile karakterize edilen üçlü negatif meme kanseri, meme kanseri alt tipleri içerisinde hedefe yönelik tedavi seçenekleri bulunmayan tek alt tiptir. Tedaviye yönelik hedeflerin bulunmaması, hastalığın tedavisini zorlaştırmakta ve farklı tedavi protokollerinin oluşturulmasına neden olmaktadır. Kombinasyon tedavisi, iki veya daha fazla farmakolojik olarak aktif maddenin farklı mekanizmalarla eşzamanlı olarak uygulanmasıdır. Uzun süredir birincil kanser tedavisi olarak kabul edilen kombinasyon tedavisi tek ilaç tedavisi ile karşılaştırıldığında olumlu sonuçlar vermektedir. LipoPlatin, bir çok kanser tipinin tedavisinde etkin olaraj kullanılan ancak çeşitli sitotoksik etkilere neden olabilen FDA onaylı Cisplatin'in 110 nm çapındaki lipozom nanopartikülleri ile sarılmış bir formülasyonudur ve hücreler üzerindeki etki mekanizmasını Cisplatin'de olduğu gibi DNA zincirinin içinde ve zincirler arasında çapraz bağlanmalar oluşturarak DNA sentezini engelleyerek göstermektedir. Bununla birlikte LipoPlatin daha toksik etkilerinin daha az olması nedeni ile tercih edilmektedir. Parp (Poli ADP-riboz polimeraz-1) inhibitörünün ise DNA'da meydana gelen hasarların onarımını engellemektedir. Bu çalışmada üçlü negatif meme kanseri modeli olarak kullanılan MDA-MB-231 hücrelerine LipoPlatin ve Parp inhibitörünün birlikte uygulanması sonucunda meydana gelecek etkilerin çoğalma hızı, hücre indeksi ve mitotik indeks parametreleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Çoğalma hızı için MTT testi, hücre indeksi için xCelligence gerçek zamanlı hücre analiz sistemi kullanılmış ve mitotik indeks için ise Feulgen reaksiyonu gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar, LipoPlatin ve Parp inhibitörünün kombin olarak uygulanmasının tek başlarına uygulanmalarına göre MDA-MB-231 hücrelerinin proliferasyonunu daha etkin bir şekilde durdurduğunu göstermiştir. Elde edilen bu veriler; normalde klinikte rutin olarak tek başına kullanılan bu iki maddenin, kombin halde de kullanılabileceğini ve daha başarılı sonuçlar vereceğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Meme kanseri, LipoPlatin, Parp inhibitörü

NAB-PAKLİTAKSEL VE PARP İNHİBİTÖRÜNÜN BİRLİKTE KULLANIMININ RAHİM AĞZI KANSER HÜCRELERİ ÜZERİNE *IN VİTRO* ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Rıfkı TOPÇUL

Dr. İdil ÇETİN
İstanbul Üniversitesi, topcul@istanbul.edu.tr, idil.cetin@istanbul.edu.tr

ÖZET

Her yıl dünyada 500 bin yeni tanı konulan rahim ağzı kanseri, daha çok gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerde en sık görülen jinekolojik kanserdir. Günümüzde kanser tedavisinde, cerrahi, radyoterapi, kemoterapi, immünoterapi, gen terapisi ve hatta alternatif tedaviler dahil olmak üzere çok çeşitli tedavi seçenekleri olmasına rağmen, kesin bir tedavisi şekli bulunmamaktadır. Diğer kanser tiplerinde olduğu gibi rahim ağzı kanserinde de sadece kanser hücrelerini hedef alan ve dolayısıyla yüksek toksisiteye neden olan geleneksel tedaviler ile hastalık tam olarak tedavi edilememekte ve bu nedenle hedefe yönelik tedaviler önem kazanmaktadır. Çok çeşitli kanser tiplerinin tedavisinde kullanılan, mikrotubülleri hedefleyen, ancak yapısında kremofor kullanılması nedeniyle önemli bir toksisiteye sahip olan ve bu sebepten kullanımı sınırlı olan paklitakselin yeni formu olan, 130-nm çapında albumin-bağlı partikül formu olan Nab-paklitaksel, solvent içermemesi ve paklitakselin antitümör aktivitesini arttırması ve hipersensitivite reaksiyonları gibi kremofor ile ilişkili toksisiteleri azaltmak için tasarlanmıştır. Parp (Poli ADP-riboz polimeraz-1) inhibitörü; DNA tamirinde, apoptozis, hücre regülasyonu, hücre bölünmesi, farklılaşma, transkripsiyonel regülasyon ve kromozom stabilizasyonunda önemli rol oynayan Parp enziminin aktivitesini inhibe etmektedir. Parp enzimleri, iyonlaştırıcı radyasyon, oksidatif stres ve DNA bağlayıcı antitümör ilaçların neden olduğu DNA hasarına cevap olarak aktive edilmektedir. Bu çalışmada insan rahim ağzı kanseri modeli olarak kullanılan HeLa hücrelerine Nab-paklitaksel ve Parp inhibitörünün birlikte uygulanması sonucunda meydana gelecek etkiler çoğalma hızı, hücre indeksi ve mitotik indeks parametreleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu amaçla çoğalma hızı için MTT testi uygulanmış, hücre indeksi için xCelligence gerçek zamanlı hücre analiz sistemi kullanılmış ve mitotik indeks için ise Feulgen reaksiyonu gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar, Nab-paklitaksel ve Parp inhibitörünün birlikte kullanımının tek başlarına uygulanmalarına göre HeLa hücrelerinin prognozunu daha etkin bir şekilde durdurduğunu göstermiştir.

Anahtar kelimeler: Rahim ağzı kanseri, Nab-paklitaksel, Parp inhibitörü

DİYABETİK AYAK ENFEKSİYONLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ

Yasemin KIRLANGIÇ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, y_kirlangic_2013@hotmail.com

Doç. Dr Selma ATEŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selmaguler@ksu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ERDOĞAN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ayseguldr@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Selçuk NAZİK
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, dr.selcuknazik@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Mehtap OMAÇ SÖNMEZ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mehtapomac@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, Enfeksiyon Hastalıkları Kliniğinde diyabetik ayak tanısı ile yatarak tedavi edilen olgulara uygulanan cerrahi müdahale türü, yara kültüründe tespit edilen mikroorganizmalar ve uygulanan antibiyoterapinin etkinliğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma, retrospektif olarak 2014-2016 Haziran tarihleri arasında, toplam 49 hastada yapıldı. Hastalara ait sosyodemografik özellikler, risk faktörleri, laboratuvar bulguları, cerrahi müdahale türü, antibiyoterapi, komplikasyonları, üreyen mikroorganizma, Wagner ve PEDİS sınıflaması vb bulguları not edildi. Araştırmacı tarafından geliştirilen form dolduruldu.

Çalışmaya alınan 49 diyabetik ayak enfeksiyonlu hastanın 32'si (%65.3) erkek, 17'si (%34.7) kadın olup; yaş ortalaması 58.71±12.17 yıl idi. Hastalara ait laboratuvar sonuçlarının ortalama değerleri; Açlık kan şekeri:193.53mg/dl, HbA1c:9.79mmol/L, Beyaz küre sayısı:5.92cells/uL, C-Reaktif Protein:90.3mg/L, Procalsitonin:0.36ng/ml idi. Olguların %12.2'si Tip 1 diyabet, %87.8'i Tip 2 diyabet, %46.9'unda retinopati, %44.9'unda nöropati, %32.7'sinde nefropati, %61.2'sinde kardiyovasküler hastalık, %38.8'inde serobrovasküler hastalık, %79.6'sında osteomyelit, %15.9'unda debridman, %28.6'sında VAC tedavisi, %75'inde ampütasyon uygulaması, %49'unda üreme saptandı. En sık izole edilen etken %12.5 ile *E.coli*, hastaya uygulanan antibiyotiklerden en fazla kullanılan ise %18.4 ile penisilinlerdi. Hastalardan en fazla %40.8'i Wagner 4, %81.6'sı ise PEDİS 3 idi.

Sonuç olarak diyabetik ayak enfeksiyonlarında uygun tedavi seçeneklerinin belirlenmesinde biyobelirteçler Wagner ve PEDİS gibi sınıflamaların yol gösterici olduğu saptanmıştır. Bunlar sayesinde vakalar erken dönemde tedavi edilebilecek, ampütasyon ve diğer komplikasyonların oluşması önlenebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ampütasyon, Diyabetik ayak enfeksiyonu, Wagner, PEDİS

TAM DÜZELTME AMELİYATI UYGULANAN FALLOT TETRALOJİLİ HASTALARDA AMELİYAT SONRASI DÖNEMDE KARDİYOPULMONER EGZERSİZ TESTİ VE EKOKARDİYOGRAFİ İLE EGZERSİZ KAPASİTESİ VE SAĞ VENTRİKÜL FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr.Öğr.Üyesi Murat Abdulhamit ERCİŞLİ
Adıyaman Universitesi,mercisli@gmail.com

ÖZET

Canlı yeni doğanlarda doğumsal kalp hastalığı sıklığı %0.8-1.2 arasında olduğu ve bunların %7-10'unu Fallot Tetralojisinin oluşturduğu bildirilmektedir. Modern cerrahi yöntemler sayesinde bu hastalarda beklenen yaşam süreleri giderek uzamaktadır. Bu çalışma ile opere ettiğimiz TOF'lu hastaların sağ ventrikül fonksiyonlarının değerlendirilmesinde ekokardiyografinin yanı sıra kardiyopulmoner egzersiz testi ve SFT ile takibi ve değerlendirilmesini sunmayı amaçladık.Fallot Tetralojisi nedeniyle tam düzeltme operasyonu uygulanan 15 hasta ve kontrol grubunda sağlıklı 15 kişi çalışmaya dahil edildi. Postoperatif ekokardiografik olarak rezidü şant lezyonu saptanan ve/veya konjestif kalp yetmezliği bulgulanan hastalar çalışmaya dahil edilmedi. Hem hasta hem de kontrol grubu Ekokardiyografi, kardiyopulmoner egzersiz testi ve istirahat SFT'leri ile değerlendirildi. Her iki grup demografik olarak değerlendirildiğinde istatiksel anlamlı fark saptanmadı. Ekokardiyografik verilere bakıldığında; sağ ventrikül sistolik basınçları gruplar arasında karşılaştırıldığında hastalarda postoperatif ortalama 45±10 mmHg, kontrollerde ise 23±3 mmHg olup fark anlamlı idi ($p<0,0001$). Sağ ventrikül EF ortalamaları ise hastalarda %50±7 kontrollerde %56±4 bulundu. Solunum fonksiyon testleri açısından bakıldığında FVC değerleri hastalarda ortalama 3,85±0,95 lt, kontrollerde ortalama 4,88±1,28 lt olup istatiksel anlamlı fark bulgulandı ($p=0,02$). FEV1 değerleri ise hastalarda ortalama 3,34±0,88 lt, kontrol grubunda ise ortalama 4,10±1,06 lt olarak saptandı ($p=0,04$).Tam düzeltme operasyonu olan ve asemptomatik olan hastalarda patolojik bulguların istirahat SFT ve kardiyopulmoner egzersiz testi ile saptanabileceğini unutulmamalıdır. Dolayısıyla bu hastaların takibinde Ekokardiyografinin yanında istirahat SFT ve kardiyopulmoner egzersiz testi ile de izlem önemlidir.

Anahtar kelimeler: Fallot tetralojisi,Kardiyopulmoner egzersiz testi, Ekokardiyografi, Sağ ventrikül fonksiyonları

TRANSKATETER AORTİK KAPAK İMPLANTASYONU YAPILAN HASTALARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ, KISA VE ORTA DÖNEM SONUÇLARI: TEK MERKEZ VERİLERİ

Dr. Öğr. Üye. Fatma YILMAZ COŞKUN
Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, ftm1981@yahoo.com

ÖZET

Dejeneratif aort kapak darlığı (AD) yaşlı popülasyonda en sık görülen kapak hastalığıdır. 75 yaş üzeri popülasyonda görülme sıklığı %12.4 olup bunların %3.4'ü ciddi AD'dır. Ciddi AD'nın mortalitesi yüksek olup, semptomların başlamasından sonra tedavi edilmediği durumda iki yıl içerisinde ölüm oranı yaklaşık %50'dir. Semptomatik ciddi AD'da standart tedavi "cerrahi aortik kapak replasmanı"dır; fakat yaşlı hastaların yaklaşık %40.5'nun eşlik eden ko-morbid hastalıklara bağlı yüksek cerrahi risk nedeniyle opere edilmediği görülmüştür. Transkatater aortik kapak implantasyonu (TAVİ), cerrahi açıdan yüksek riskli hasta grubunda katater temelli alternatif bir tedavi seçeneği olarak 2000'li yılların başında ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmada 2015-2018 yılları arasında merkezimizde TAVİ yapılan 36 hastayı değerlendirdik. Hastaların yaş ortalaması 75.6 ± 10.2 ve %50'nin erkek olduğu saptandı. Hastaların %47.2'nın (17 hasta) koroner arter hastası olduğu ve bunların %41.1'nin (7 hasta) daha önceden "koroner arter by-pass" ameliyatı geçirmiş olduğu görüldü. Ortalama sol ventrikül ejeksiyon fraksiyonu %48±12, Diabetes mellitus sıklığı %38.9 (14 hasta), hipertansiyon sıklığı %50 (18 hasta) olarak saptandı. Hastaların tümünde femoral arter erişim yolu olarak kullanılmış olup, işlem sonrası hastaların %16.7'de (6 hasta) vasküler girişim yeri komplikasyonu gelişdi ve bölgeye ek girişim uygulandı. Bir hastaya (%2.8) total AV blok nedeniyle kalıcı pil implantasyonu uygulandı. Bir hastada sol ana koroner artere plak şifti nedeniyle aynı seansta stent implante edildi. Ortalama GFR işlem öncesi 82ml/dk iken işlem sonrası 74.3ml/dk saptandı. Ortalama hemoglobin işlem öncesi 12.1 gr/dl iken işlem sonrası 10.9 gr/dl saptanmış olup GFR ve hemoglobin'deki işlem sonrası düşüş istatiksel olarak anlamlı saptandı. Mortalite oranı %13,8 saptandı.

Sonuç olarak TAVİ cerrahi açıdan yüksek riskli hastalarda güvenle uygulanan ve kısa ve orta dönem izlemlerde cerrahi aort kapak replasmanına alternatif bir tedavi seçeneğidir.

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ AĞIZ, DİŞ VE ÇENE CERRAHİSİ KLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN ALDIKLARI TEDAVİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr.Üyesi. Bilal EGE
Adıyaman Üniversitesi, miregein@gmail.com

ÖZET

Ağız ve diş hastalıkları birçok farklı ülkede olduğu gibi toplumumuzda da oldukça sık karşılaşılan sağlık problemlerinin başında gelmektedir. Öyleki diş çürüğü, dünyanın en yaygın bakteriyel enfeksiyonu olarak kabul görmektedir.Tedavide ise basit diş çekimleri birçok farklı sağlık kuruluşunda rutinde verilebilen bir hizmetken; hastalar diğer oral ve dentoalveolar cerrahi tedavi hizmetlerine ulaşmakta zorlanmaktadırlar. Bu retrospektif çalışmada, kliniğimizde lokal anestezi altında tedavi edilen hastalarda yapılan dental işlemlerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada tarafımıza başvuran hastalara ait kayıtlar üzerinde retrospektif inceleme yapılmıştır. Bu amaçla Aralık 2015 ile Aralık 2018 tarihleri arasında fakültemize başvuran hastalar değerlendirmeye alınmıştır. Kuruma toplamda 52616 kişi müracaat etmiş; bu kişilerin ise %49'u gibi büyük bir kısmı çene cerrahisi kliniğine tedavi almak amacıyla doğrudan veya dolaylı şekilde yönlendirilmiştir. Bu hastalar üzerinde ise toplamda 89419 işlem uygulanmıştır. Bu işlemlerin %46.8'ini klinik muayeneye yönelik işlemler; %22.1'ini radyografik incelemeler; geriye kalan %31.1'lik kısmı ise çeşitli tedavi yöntemleri oluşturmaktaydı. Yapılan bu işlemlerin incelemesine bakıldığında en sık uygulanan işlemleri sırasıyla komplikasyonlu diş çekimleri (%49.6); gömülü diş ameliyatları (%19.2), takiben normal diş çekimleri (%10.2), % 5.3'ünü çeneler üzerinde görülen kistik ve tümöral yapılar ve kalan kısmı diğer dental cerrahi işlemler oluşturmaktaydı. Elde ettiğimiz sonuçlar doğrultusunda henüz 3 yılını yeni doldurmasına rağmen fakültemizin çene cerrahisi alanında bulunduğumuz bölgede ihtiyaç duyan hastalara iyi bir düzeyde hizmet verdiği söylenebilir. Ancak ağız ve diş sağlığıyla ilgili uzun vadede sadece ayaktan tedavi ile kısıtlı kalınmamalı; aynı zamanda genel anestezi altında daha komplike ve mutidisipliner tedavilerin uygulanabilmesinin toplum sağlığı açısından oldukça önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Ağız ve diş sağlığı, çene cerrahisi, oral cerrahi, retrospektif

MANDİBULA DİŞ DEPLASMANINA SEBEP OLMUŞ GENİŞ HACİMLİ ODONTOMA: 2 OLGU RAPORU VE TEDAVİ YAKLAŞIMLARI

Mehmet DEMİRKOL
Gaziantep Üniversitesi, drmehmetdemirkol@hotmail.com

ÖZET

Çenelerin tüm odontojenik tümörlerinin yaklaşık %22'sini oluşturan odontomalar, mine ve dentini oluşturan ameloblast ve odontoblastların fonksiyonu sonucu ileri derecede farklılaşma gösteren epiteliyal ve mezenşimal hücrelerin birlikte gelişimi ile meydana gelen benign, gelişimsel anomalilerdir. Düzenli şekilli farklı sayıda küçük veya rudimenter diş ve benzeri dokuları içeren normal diş dokusuna yakın özellik gösteren odontomalar kompound odontoma, dental dokuların düzensiz bir kitle oluşturacak şekilde yığılmasıyla oluşan odontomalar ise kompleks odontoma olarak adlandırılmaktadır. Genellikle asemptomatik olmaları nedeniyle, odontomaların teşhisi rutin radyografik muayeneler sırasında konmaktadır. Fakat nadiren şişlik, ağrı, iltihap, bölgesel adenopati ve kemikte genişlemeye neden olabilirler. Ayrıca, bu tümörlere bağlı olarak ilgili bölgeye komşu dişlerde germ eksikliği, malpozisyon, diastema, gömük kalma, kist oluşumu, süt dişi retansiyonu, dişlerde çapraşıklık, rezorpsiyon veya yer değiştirme gözlenmektedir. Bu çalışmada, kliniğimize gelen kompleks odontoma vakasının cerrahi tedavisinin sunulması amaçlanmıştır. 18 yaşındaki erkek olguda; radyografik olarak mandibulada sol tarafta radyoopak kitleyle birlikte daimi 2. molar dişin mandibula alt kenarına doğru deplase olduğu görülmüştür. Diğer vaka ise 17 yaşında kadın olup, radyografik olarak iyi sınırlı radyoopak kitle ile birlikte mandibula sol tarafta, deplase 2. molar diş tespit edilmiştir. Her iki vaka da, mandibulada dişte deplasmana sebep olmuş radyoopak kitleler lokal anestezi altında çıkarılmıştır. Operasyon sırıasında ve sonrasında herhangi bir komplikasyon meydana gelmemiştir. Mandibula alt kenarındaki daimi molar dişler her iki vakada da inferior alveolar sinir hasarı ve dişin çekimi sırasında çenede olası kırık riski nedeniyle yerinde bırakılmıştır. Yakın radyografik takipler ile ilgili dişlerin sürmesi takip edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kompleks odontoma, kompound odontoma, mandibula, deplasman

CORRELATION BETWEEN ACUTE PHASE REACTANTS AND NEUROLOGICAL SCORES IN TRAUMATIC SUBARACHNOID HEMORRHAGE

Şeyho Cem YÜCETAŞ
seyhocem@hotmail.com

Necati ÜÇLER
necati_ucler@yahoo.com
Adıyaman University School of Medicine, Adıyaman.

ABSTRACT

Objective: Traumatic subarachnoid hemorrhage (SAH) is the second most common computed tomography finding after contussion in patients with moderate or severe head injury. The significant prognostic factors associated with adverse outcome have been reported as the age of the patient, the Glasgow coma scale (GCS) score on admission, localization of the blood and thickness of the clot, hemorrhage extending to basal cisterns and ventricles, and coexisting lesions such as intracerebral hematoma or acute subdural hematoma. Our aim in this study was to examine the correlation between the change in the acute phase reactant values in the blood serum of the patients on admission to and discharge from the hospital and the GCS scores and modified Rankin Scale (mRS) scores as well as the final neurological conditions of the patients.

Method: 38 patients diagnosed with traumatic SAH were evaluated between 2015 and 2017. Cases not included in the study were those who died in the first 24 hours, who had space occupying lesions in the brain computed tomography, multiple trauma patients and those who were operated and developed systemic infection. The correlation between the neurological state at the time of admission to and discharge from the hospital, GCS scores, mRS values and the C-reactive protein, erythrocyte sedimentation rate and white blood cell count obtained from the blood serum was examined.

Results: A statistically significant correlation was detected between the C-reactive protein levels on admission and the neurological examination on both admission and discharge, GCS, mRS scores and duration of hospitalization (p=0.001, 0.001, 0.001, 0.006, 0.030, 0.001, 0.012, respectively).

Discussion and conclusion: High levels of acute phase reactants are among the significant prognostic factors associated with adverse outcome after traumatic SAH. We have observed in our study that those cases in whom acute phase reactants progressed at high rates after traumatic subarachnoid hemorrhage were negatively correlated with the GCS and mRS values on discharge.

Key Words: C-reactive protein, Traumatic, Subarachnoid hemorrhage, Glasgow coma Score, Modified Rankin Score.

A PILOT STUDY ABOUT THE EVALUATION OF AQUATIC ECOSYSTEM IN PAYAS DISTRICT

Cem KAĞAR
PAYASTEM Center, cemkagar@hotmail.com
Şükran Çakır ARICA
Iskenderun Technical University, sukran.cakir@iste.edu.tr

ABSTRACT

There is a serious shortage of drinking water in Payas District of Hatay for the last three years. Due to the technical difficulties and security problems that occur during the transportation and transportation of water resources, enough water cannot be brought to Payas District. In the research conducted in order to find a solution to this problem, it is believed that the water resources in our country cannot be evaluated enough.

According to the data provided by the General Directorate of State Hydraulic Works, our country receives 501 billion cubic meters of precipitation every year. 274 billion cubic meters of water coming in the precipitation evaporates. The remaining 186 billion cubic meters of water goes to the sea, lakes and streams. The remaining 41 billion cubic meters of water leak into the ground and only 14 billion cubic meters of total water amount can be used.

In the light of these data, it was thought that undergroundwater could be used to produce usuable water. In this context, Çınarlık Plateau, which is located within the boundaries of Payas District for research purposes, has been selected as the pilot region for the preliminary researches and efficiency. The area is used as a excursion and picnic area due to the beautiful pine forest.

In this pilot field survey conducted in Çınarlık Plateau of Payas, it was determined that water leaking under some large rocks moistened the soil. These leaks were close to each other and under the big rocks. Leaked waters were brought together. Soil was sealed by using sand, cement and additives. Covering the sealing floor with stones, building materials and concrete were poured and a sealing surface was formed on top. Leakage was collected between these two sealing surfaces. Between these two floors by piping the pipes to collect and use water was made available. Assistance was obtained from a specialist engineer and workers.

As a result of this process, 200 ml of available water source per second was obtained. Today, the daily water consumption per capita of municipalities for domestic use is approximately 217 liters according to TurkStat 2010 data. Based on this data, it can be said that enough water supply is provided to approximately 80 people daily.

Keywords: Water resources, leaking waters, undergroundwater, water loss, potable water.

A STUDY ON SOME SPRING WATERS IN THE MOUNTAINS OF AMANOS IN İSKENDERUN

Çetin SERT
Iskenderun Technical University, cetin.sert@hotmail .com

Şükran Çakır ARICA
Iskenderun Technical University, sukran.cakir@iste.edu.tr

ABSTRACT

2.1 billion of the world's population cannot find safe drinking and potable water. More than 0.8 billion people consume no disinfected water. Until 2050, freshwater demand is estimated to increase by 30%. Within the her sustainable development goals ve determined by the United Nations Development Program (UNDP), up to 2030, all people on the world have access to adequate and healthy water.

Global warming and climate change issues are crucial to maintaining the ecological balance and protecting the sustainable use of water resources. Including Turkey, the world is changing rapidly and population is growing. Migration from rural areas to urban areas is exerting pressure on natural water resources due to urbanization and industrialization.

Turkey is among the countries suffering water shortage in terms of freshwater resources. If we cannot ensure the sustainability of the existing water resources, it will be certain that we will fall into the status of a water poor country before the year 2030. Therefore, the current situation and efficient use of fresh water resources are very important.

In this study, preliminary data of a study on some spring waters on the slopes of the Amanos Mountains overlooking the Gulf of Iskenderun was shared. The data of the spring and summer months were compared in four water sources. According to this, the average amount of water flowing in one minute in spring was 16.75 l and the average in summer was 8.55 l. Also, pH, Oxidation Reduction Potential (orp), electrical conductivity (cond), Total Dissolved Solids (tds), salinity parameters were compared.

The shortage of fresh water resources, which is one of the most important consequences of global warming, is important for the sustainability of life of all living things including human. Therefore, in Turkey which is one of the countries most affected by global warming, urgent action plans should be implemented and implemented in order to protect these resources.

Keywords: Spring waters, global warming, water flow rate, water parameters

KASKAT BAĞLI YÜKSEK GERİLİM AKIM TRANSFORMATÖRLERİNE AİT YALITIM PROBLEMLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, nihatpamuk@beun.edu.tr

ÖZET

Akım transformatörleri, transformatör merkezlerinde ölçüm ve koruma amacı ile kullanılan en önemli teçhizatlardır. Bu teçhizatlar elektrik sisteminin güvenilirliğini sağlamadaki en değerli bağlantılardır. Akım transformatörlerinde meydana gelen arızaların çoğu izolasyon problemlerinden kaynaklanmaktadır. Akım transformatörlerindeki izolasyon bozulmalarının başlıca sebepleri; transformatörlerin aşırı yüklenmesi, elektriksel ve mekaniksel zorlanmalar ve ihtiyaç duyulan bakımın zamanında yapılmamasıdır. Bu nedenle ani gelişen arızaların önlenmesi amacıyla, izolasyon tanı ve testleri büyük önem kazanmaktadır. Söz konusu olumsuzlukların giderilmesi amacıyla yüklenme durumuna göre akım transformatörleri için sistematik bir değiştirme programı planlanmalıdır. Bu çalışma ile 420 kV akım transformatörlerindeki izolasyon problemleri incelenmiştir. Arızanın tespiti için uygulanan testler anlatılmış ve arızanın oluşma nedenleri açıklanmıştır. Çalışma sayesinde, söz konusu benzer arızaların önceden tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akım Transformatörü, Genleşme Körüğü, İzolasyon Problemleri.

INVESTIGATION OF INSULATION PROBLEMS FOR CASCADE CONNECTED HIGH VOLTAGE CURRENT TRANSFORMERS

ABSTRACT

Current transformers are the most important equipment used for measurement and protection in transformer centers. These equipment are the most valuable connections to ensure the reliability of the electrical system. Most of the failures in current transformers are caused by isolation problems. The main reasons for the isolation problem of current transformers are; overloading of the transformers, electrical and mechanical stresses and the maintenance of the required maintenance on time. Therefore, in order to prevent sudden breakdowns, isolation diagnosis and tests become very important. A systematic replacement program for current transformers should be planned according to the load situation in order to eliminate these problems. In this study, insulation problems in 420 kV current transformers were investigated. The tests applied for the detection of the fault are described and the reasons for the failure are explained. Through the study, it was aimed to detect such faults in advance and to take the necessary precautions.

Keywords: Current Transformers, Expansion Bellows, Insulation Problems.

DİJKSTRA ALGORİTMASI KULLANILARAK ACİL DURUM YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİNDEKİ EN KISA YOL PROBLEMLERİNİN ÇÖZÜMÜ

Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, nihatpamuk@beun.edu.tr

ÖZET

Sağladığı birçok imkân ve kolaylık sayesinde, Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) günümüzde yerel yönetimler için vazgeçilmez bir araç haline gelmiştir. Afet yönetiminden, acil durum ve alan kullanım planlamasına kadar birçok kent yönetim faaliyeti CBS desteği ile etkili biçimde yürütülebilmektedir. Bu çalışma, CBS'nin Acil Durum Yönetim Bilgi Sistemleri (ADYBS) uygulaması konusunda bir kılavuz olması için tasarlanmıştır. Bu çalışmanın temel amacı, CBS ile ilgili temel bilgileri sunmak ve ADYBS bağlamında bir CBS uygulaması geliştirme sürecini adım adım anlatmaktır. Bu amaçla acil servisler için acil müdahalede CBS'nin nasıl kullanılacağı konusunda örnek bir uygulama sunulmuştur. Bu çalışmada ayrıca acil durum yönetimi faaliyetleri tanıtılmış ve CBS teknolojisinin bu faaliyetlerde nasıl önemli bir rol oynadığı anlatılmıştır. Bu çalışmada, iki düğüm arasındaki en kısa yolu hızlı bir şekilde bulmakta kullanılan ve bu konuda en önemli algoritmalarından biri olarak kabul edilen Dijkstra Algoritması kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Acil Durum Yönetim Bilgi Sistemi, Coğrafi Bilgi Sistemleri, Dijkstra Algoritması.

SOLUTION OF THE SHORTEST PATH PROBLEMS IN EMERGENCY MANAGEMENT INFORMATION SYSTEMS USING DIJKSTRA ALGORITHM

ABSTRACT

Thanks to the opportunities and conveniences it presents, today, Geographical Information System (GIS) has become an inevitable tool for local authorities. From disaster management to emergency and land-use planning, a good number of the urban management activities can be executed effectively with GIS support. This study was designed to provide a guideline for the implementation of GIS in Emergency Management Information Systems (EMIS). The main purpose of this study is to provide the basic information about GIS and to explain the process of developing a GIS application in the context of EMIS. For this purpose, an exemplary application on how to use GIS for emergency services is presented. In this study, emergency management activities are also introduced and how GIS technology plays an important role in these activities. In this study, Dijkstra Algorithm, which is one of the most important algorithms used in finding the shortest path between two nodes, is used.

Keywords: Emergency Management Information Systems, Geographical Information Systems, Dijkstra Algorithm.

DETECTION OF POWER TRANSFORMER CORE AND WINDING INCIPIENT FAULTS USING DISSOLVED GAS ANALYSIS METHOD

Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, nihatpamuk@beun.edu.tr

ABSTRACT

Power transformer incipient fault diagnosis method based on dissolved gas analysis (DGA) using Artificial Neural Networks (ANN) and Neural-Imperialistic Competitive Algorithm (Nero-ICA) hybrid approach is simulated in this paper and the results has been compared with IEC standard. Firstly, dissolved gas analysis method and IEC DGA standard has been presented. In the second step, application of ANN and Nero-ICA for DGA explication where 30 data sample tests of diverse power transformers have been chosen very cautiously so as to eject known as well as unknown diagnosis correlations indirectly and these samples are used for ANN and Nero-ICA test. Finally, the results obtained from Artificial Neural Networks and Nero-ICA is compared with the real results. Simulation results show that Nero-ICA is more accurate and effective than ANN with simple structure, if training data increased more and more.

Keywords: Power Transformer, Dissolved Gas Analysis, Neural-Imperialistic Competitive Algorithm, Fault Diagnosis.

ÇOK ÖLÇÜTLÜ KARAR VERME YÖNTEMİ İLE EN UYGUN RÜZGAR ENERJİ SANTRAL YERLERİNİN BELİRLENMESİNE DAİR MODEL OLUŞTURULMASI

Dr. Öğr. Üyesi Selim Serhan YILDIZ
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, serhan@osmaniye.edu.tr

Araş. Gör. Cafer İlker ÜSTÜNER
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, ilkerustuner@osmaniye.edu.tr

ÖZET

Rüzgâr enerjisi dünyamızda yoğun bulunan yenilenebilir, verimli ve temiz bir enerji türüdür. Enerji tüketimin hızla arttığı günümüzde, üretilen enerjinin verimliliği özellikle geri dönüşümü olmayan kaynakların hızla tüketimi açısından oldukça önem arz etmektedir. Bu noktada yenilenebilir bir enerji kaynağı olan rüzgâr enerjisi, çevresel açıdan temiz olarak değerlendirilebilmesi ve elektrik enerjisi üretiminde oldukça verimli olması yönünden Türkiye'de ve Dünya'da giderek artan bir öneme sahiptir. Bu bağlamda rüzgâr enerjisi üretimi için kurulacak olan tesislerin verimli, en uygun şekilde bütçelendirilmiş, üretilecek enerji ve ticaret anlamında verimliliği yakalayabilecek şekilde kurulması elzemdir. Kurulacak rüzgâr enerji santrallerinin (RES), belirtilen hedefleri yakalayabilmesi için rüzgâr enerjisi üretimine etki eden farklı değişkenler göz önünde bulundurularak yer seçimi yapılması gerekmektedir. Yer seçiminde rüzgâr enerji santrallerinin kurulumu ve kurulum sonrası verimliliği açısından en uygun ölçütlerle ve bu ölçütlerin birbiriyle ilişkileri irdelenerek karar verilmelidir. Literatür incelendiğinde rüzgâr enerji santralleri kurulumunda en önemli etken olarak rüzgâr hızı öne çıkmaktadır. Ancak sadece rüzgar hızının değerlendirmeye alınması, kurulması planlanan enerji santralinin ticari, çevresel ve ekolojik anlamda veriminin düşmesine neden olabilmektedir. Bu sebeple en uygun yer belirleme çalışmalarında çok ölçütlü karar verme yöntemlerinin kullanılması daha anlamlı olmaktadır. Bu çalışmada rüzgar enerji santralleri için en uygun yer seçimini gerçekleştirmek üzere farklı ölçütlerin göz önünde bulundurularak bir model oluşturulması ve bu model kapsamında ölçütlerin Analitik Hiyerarşi Süreci yöntemi ile ağırlıklandırılması planlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: RES, AHP, Çok Ölçütlü Karar Verme, Yer Seçimi.

KUZEYDOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDEKİ DEPREM TEHLİKESİNİN KESTİRİLEBİLMESİNE YÖNELİK FAY HAREKETLERİNİN İZLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Selim Serhan YILDIZ
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, serhan@osmaniye.edu.tr

Öğr. Gör. Ali ÖZKAN
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, aliozkan@osmaniye.edu.tr

ÖZET

Yer kabuğundaki hareketler nedeniyle oluşan büyük gerilmelerin bulunduğu alanların sürekli olarak izlenmesi, bu bölgelerdeki nüfus ve altyapının maruz kaldığı deprem tehlikesinin bilinmesi açısından önemlidir. Bu doğrultuda Türkiye jeodezik ve jeofizik açıdan birçok bilimsel çalışmanın yürütüldüğü süregelen fay hareketlerine bağlı aktif tektonik bir bölgede yer almaktadır. Bu bilimsel çalışmaların önemli bir bölümü Marmara Bölgesi ve civarında yoğunlaşmış ancak Türkiye'nin en önemli ikinci fay sistemi olan Doğu Anadolu Fay Zonu (DAFZ) karmaşık tektonik yapısı göz önünde bulundurulduğunda yeterince irdelenememiştir. Adana, Osmaniye ve Hatay illerini de kapsayan Kuzeydoğu Akdeniz bölgesi kesişen Anadolu, Arap ve Afrika levhaları sebebiyle tektonik açıdan oldukça stratejik bir konumdadır. Kuzeydoğu Akdeniz bölgesinde sismik aktivitelere neden olan fay hareketlerinin belirlenmesi bölgede deprem tehlikesinin kestirilebilmesine, deprem tehlike analizleri ve deprem risk tahminlerinin yapılmasına önemli katkılar sağlayacaktır. Jeodezik yöntemler kullanılarak Adana, Osmaniye ve Hatay illeri başta olmak üzere özellikle deprem tehlikesinin süreklilik arz ettiği Kuzeydoğu Akdeniz bölgesindeki güncel fay hareketlerinin sürekli ve detaylı olarak izlenmesi ekonomik ve sosyal durum açısından olası afet kayıplarının azaltılmasına yönelik doğrudan kullanılabilecek bilimsel birikimler oluşturacaktır. Literatürdeki bilimsel çalışmalar dikkate alındığında geçmişte yeterince detaylı izlenemeyen Kuzeydoğu Akdeniz bölgesindeki güncel fay hareketlerinin sürekli olarak izlenmesi aynı zamanda afet yönetimi, deprem hasar tahmin ve risk analizleri gibi gelecekte yapılabilecek bilimsel ve kamusal çalışmalara da yol gösterici niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: DAFZ, Deprem, Fay Hareketlerinin İzlenmesi, Jeodezik Yöntemler.

HARİTA MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİNDE STAJ UYGULAMASININ ÖNEMİ: OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ HARİTA MÜHENDİSLİĞİ ÖRNEĞİ

Dr.Öğr.Ü. Selim Serhan YILDIZ
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, serhan@osmaniye.edu.tr

Doç.Dr. Güler YALÇIN
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, guleryalcin@osmaniye.edu.tr

Öğr.Gör.Celal BIÇAKCI
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, celalbicakci@osmaniye.edu.tr

ÖZET

Uygulamalı bir meslek dalı olan mühendislik, toplumun hayatını kolaylaştırmak için gerekli olan projeleri tasarlayan ve bu projeleri uygulayan, devamlılığını sağlayan, toplumun yaşam standartlarını daha üst seviyeye taşımak için teknolojik gelişmeleri takip eden bir meslektir. 2018 Yükseköğretim Kurumları Sınavı ile 25 üniversitede Harita (Geomatik) Mühendisliği bölümüne öğrenci alınmıştır. Bu bölümden mezun olan harita mühendisleri, yeryüzünün tamamının veya bir parçasının çeşitli tekniklerle (uydulardan konum belirleme, uydu görüntülerini işleme vb.) metrik anlamda ölçülmesi ve elde edilen mekânsal verilerin bilgisayar ortamında değerlendirilerek harita ve planlar şeklinde ifade ve tasvir edilmesi; ayrıca konuma bağlı her türlü ölçüm, hesaplama, analiz ve görselleştirme çalışmaları ile ilgilenen her türlü mühendislik projelerinde yer almaktadır. Harita Mühendisliği, teknolojik gelişmelere açık, çağdaş teknolojiyi en iyi uygulayan mühendislik dallarından biridir. Harita ve Kadastro Mühendisliği, Geomatik Mühendisliği, Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği bu meslek alanını tanımlamada kullanılan diğer isimlerdir. Çok geniş bir çalışma alanı olan bu mühendislik dalının eğitiminde uygulama önemli bir parçadır. Uygulamalı eğitimin önemli bir parçası da stajdır. Staj, mühendislik eğitimi alan kişilerin mezun olduktan sonra katılacağı mesleki ortamı hakkında bilgi alma, iş hayatını deneyimleme ve birçok uygulama alanına sahip olan harita mühendisliği mesleğinin hangi alanında çalışmasının kendisi için uygun olacağına karar vermesi açısından da önemlidir.

Bu çalışmada Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Harita Mühendisliği bölümünde öğrenimine devam eden ve staj uygulamasını başarıyla tamamlayan 33 adet öğrenciye staj uygulaması ile ilgili sorular yöneltilerek cevaplanması istenmiştir. Ankette öğrencilere; staj yerinin belirlenmesi, teorik olarak aldıkları derslerin mesleki uygulamalara katkısı, staj sonrası mesleklerine olan ilgi durumundaki değişiklik, staj sonrası sektörde iş bulma beklentilerinde ki değişiklik ve staj yerlerinin staj yapan mühendis adaylarına yaklaşımları incelenmiştir.

Anahtar Kelimler: Harita, Mühendislik, Staj

SANAT VE TEKNOLOJİ BAĞLAMINDA ÜÇ BOYUTLU DİJİTAL GÖRÜNTÜLEME TEKNİKLERİNİN KULLANIMI: ODDVİZ SANAT KOLLEKTİFİ

Arş. Gör. Dr. Bahadır UÇAN
Yıldız Teknik Üniversitesi, bucan@yildiz.edu.tr

ÖZET

Sanat, yüzyıllar boyunca bilim ve teknoloji ile birlikte ilerleme göstermiş ve yeni teknikler üzerinden kendisini güncelleştirme fırsatı bulmuştur. Sanat ve bilim, toplumların ve bireylerin gelişmesi noktasında iki önemli kavram olarak ayrılmaz bir bütünü temsil etmektedir. Örnek olarak yağlıboyanın elde edilmesiyle başka noktalara varan resim, matbaa ve fotoğraf ile birlikte çoğaltım ve yeniden üretim sürecine girmiştir. Bazı sanat çevreleri tarafından resmin biricikliğine saldırı olarak görülen bu yenilikçi yaklaşımlar, olumsuz değerlendirmelere rağmen kısa sürede yaygınlaşmıştır. Sanat içerisinde teknolojiyi reddeden ya da geçmişin bağlarına sıkıca sarılmaya gayret gösteren anlayışlar dahi yaşamın olağan akışında teknolojiye yenik düşmektedir. Çünkü teknoloji, akla gelen ilk çağrışımlarının dışında (cep telefonu, bilgisayar, uçak, vb.) sandalyedir, tabaktır, özetle insan eliyle doğaya verilen biçimlerin bütünüdür. Bütün bu değerlendirmeler ışığında sanatın ve tasarımın, teknoloji üzerinden tanımlanması kaçınılmaz bir gerçektir. Bu çalışmada sanatın, estetiğin ve tasarımın teknolojiyle kurduğu yakınlık Oddviz örneği üzerinden ele alınmaya çalışılmıştır. Oddviz bir sanat kolektifi olarak Çağrı Taşkın, Serkan Kaptan ve Erdal İnci tarafından kurulmuştur. Üç boyutlu dijital görüntüleme teknikleri ile hazırladıkları eserler önemli sanat etkinliklerinde sergilenmiş, gerek izleyiciler gerekse sanat eleştirmenleri tarafından ilgiyle karşılanmıştır. Oddviz, sanatın yeni anlatım unsurlarını kullanarak temelde mimari yapıları ve bu yapıların insan ve doğa ile bağlantılarını yansıtmaktadır.

Anahtar kelimeler: Sanat, teknoloji, tasarım, üç boyutlu modelleme, fotoğraf.

ENERJİ İLETİM HATTININ BİLGİSAYAR DESTEKLİ ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK
Mardin Artuklu Üniversitesi, suleymanadak@yahoo.com

Hasan CANGİ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hasancangi@yahoo.com

ÖZET

Hidrolik ve termik santrallerde üretilen enerjinin tüketim merkezlerine taşınması için enerji nakil hatları kullanılır. Enerjinin üretim merkezleri ile tüketim merkezleri arasında kilometrelerce uzaklık bulunmaktadır. Enerji iletim hatlarının döşenmesinde, hattın güzergâhı, geçeceği yerlerin arazi durumu, hattın güvenliği gibi hususlar analiz edilmelidir. Bu noktada enerji iletim hatlarının önemi ve fonksiyonları önem kazanmaktadır. Elektrik nakil hatları yüksek gerilim ve düşük gerilim olmak üzere iki kısma ayrılır. Yüksek gerilim hatları enerji santralı ile tüketim bölgesi arasına döşenirken, düşük gerilimli hatlar ise kent içi dağıtım şebekelerinde kullanılır. Elektriksel olarak analiz edildiğinde iletim hatları, hata ait parametreleri değerleri ile hattın uzunluğu ile karakterize edilirler. Bu parametreler, hattın omik direnci, hattın endüktansı ve hattın kapasite katsayıları (R-L-C) ile ifade edilirler. Enerji iletim hatlarında amaç elektriği minimum kayıplarla iletilmesini sağlamaktır. Uygulamada iletim hattından daha çok güç iletmek için çift veya üç devreli iletim hatları kullanılmaktadır. İletken cinsi olarak örgülü St /Al (çelik aliminyum) demet iletkenler kullanılmaktadır. İletim hatları uzunluklarına göre uzun hat, orta uzunluktaki hat ve kısa hat olarak sınıflandırılırlar. Bu çalışmada bilgisayar ortamında kısa bir iletim hattının Matlab/Simulink eşdeğeri oluşturuldu. İletim hattına ait teorik olarak güç analizi yapıldı. Yapılan çalışmanın sonunda teorik çalışma ile simulik ortamında elde edilen sonuçların örtüştüğü gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Enerji iletim hattı, Kısa hat, İletim hattının simulink eşdeğeri, Hattın aktif gücü, İletim hattındaki kayıplar.

FOTOVOLTAİK GÜÇ SİSTEMLERİNDE SICAKLIĞIN ÇIKIŞ GÜÇÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK
Mardin Artuklu Üniversitesi, suleymanadak@yahoo.com

Phd Öğrencisi Hasan CANGİ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hasancangi@yahoo.com

ÖZET

Yenilenebilir enerji kaynakları içinde en önemlisi güneş enerjisidir. Güneş enerjisi tesisleri çevre dostu olup sessiz çalışan sistemlerdir. Fotovoltaik (PV) panellerdeki yarı iletken malzemeler ile güneş enerjisi elektrik enerjisine dönüştürülür. En genel anlamda PV paneller birer dönüştürücüdür. Panel çıkış gücünü etkileyen birçok parametre bulunmaktadır. Bunlar, PV sistemde kullanılan dönüştürücülerin kayıpları, panel üzerindeki gölgelenmeler, kirlilik, tozlanma, panel yüzeyine gelen güneş ışınımının miktarı, ortam sıcaklığı ve panelin eğim acısıdır. PV hücresi, güneşten gelen ışığını direkt olarak gerilime dönüştürür. PV hücreler seri ve/veya paralel bağlanarak PV paneller oluşturulur. PV paneller yapılarındaki yarı iletken malzemeye bağlı olarak (% 5 - %20) verimle çalışırlar. Güneş ışınım şiddeti ile sıcaklığın değişmesi panel çıkış gücünü etkiler. Bundan dolayı güneş ışınım şiddeti ile sıcaklığın panel çıkış gücüne olan etkisinin bilinmesi gerekir. Bu çalışmada Matlab/Simulink kullanılarak bir PV panelin simulink eşdeğeri oluşturuldu. Ortak sıcaklığının yükselmesi durumunda Panel yüzey sıcaklığı artar. Sıcaklığın artması sonucu panelin ürettiği akım çok küçük oranlarda artarken, panel gerilimini ise sıcaklık artışı ile ters orantılı olarak düşer. PV Panel gerilimdeki azalma oranı, akımın yükselme oranına göre daha fazladır. PV panellerin çıkış gücü bilinenlerin aksine sıcaklıkla ters orantılıdır. Ortam sıcaklığı arttıkça panelin çıkış gücü düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fotovoltaik hücre, Ortam sıcaklığı, Fotovoltaik panel, Altı darbeli kontrolsüz doğrultucu, Harmonik bileşenler, Toplam harmonik distorsiyonu, Temel bileşen, Güç kalitesi.

HARMONİK KAYNAĞI OLARAK ALTI DARBELİ KONTROLSUN DOĞRULTUCUNUN BİLGİSAYAR DESTEKLİ ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman ADAK
Mardin Artuklu Üniversitesi, suleymanadak@yahoo.com

Phd Öğrencisi Hasan CANGİ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, hasancangi@yahoo.com

ÖZET

Güç elektroniği tabanlı cihazların kullanımının artması ve bu cihazlarda kullanılan anahtarlama elemanlarının non-lineer özellikte olması güç sistemlerinde harmonik bileşenlerin oluşmamasına neden olmaktadır. Bu durum güç kalitesini ciddi bir biçimde etkilemektedir. Harmonikler bileşenler non-lineer elemanlar ile non-sinüzoidal kaynaklardan herhangi birisi veya ikisinin güç sisteminde bulunması durumunda meydana gelirler. Harmonik bileşenlerin akım ve gerilim sinüzoidal olan dalga formlarını bozarlar. Bu dalgalar non-sinüzoidal dalga olarak adlandırılırlar. Temel bileşen dışındaki sinüzoidal dalgalara "harmonik" adı verilir. Non-sinüzoidal dalgalar Fourier analizi yardımıyla temel bileşen ve diğer harmonik bileşenler cinsinden ifade edilir. Harmonik bileşenler elektrik tesislerinde; ek enerji kayıplarına, ek gerilim düşümlerine, güç sisteminde rezonans olaylarına, güç faktörünün düşmesine ve en genel anlamda tüketiciye arz edilen enerji kalitesinin düşmesine neden olmaktadırlar. Özellikle AC/DC dönüştürücüler elektrik tesislerinde önemli bir harmonik kaynağıdırlar. Bu çalışmada güç sisteminde bulunan altı darbeli kontrolsüz doğrultucunun Matlab/Simulink eşdeğeri oluşturuldu. Bu eşdeğerden hareketle kontrolsüz doğrultucunun harmonik analizi yapıldı. Altı darbeli kontrolsüz doğrultucuda 5., 7., 11. ,13., harmonik bileşenler bulunmaktadır. Güç sisteminde kullanılan altı darbeli kontrolsüz doğrultucunun akım için toplam harmonik distorsiyonu (THD_I) değeri %30 olarak ölçüldü. THD_I değeri ile gerilimindeki dalgalanmanın azaltılması için 12 veya daha yüksek darbeli doğrultucular kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Altı darbeli kontrolsüz doğrultucu, Harmonik bileşenler, Toplam harmonik distorsiyonu, Temel bileşen, Güç kalitesi.

MANYETİK ALAN MARUZİYETİNİN KLOTHO GEN EKSPRESYONU ÜZERİNE ETKİSİ

Dr. Devrim SARIBAL
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, devrimsaribal@gmail.com

ÖZET

Giriş: Evde veya işyerlerinde maruz kalınan, elektrik kabloları, yüksek gerilim hatları ve elektrikli ev aletlerinden kaynaklanan elektro manyetik alan 50 Hz titreşimlidir. Laboratuvar çalışmaları ile düşük frekanslı manyetik alanların (Extremely Low Frequency Magnetic Field-ELF-MF, f <300 Hz) biyomoleküllerin (DNA, RNA ve protein) sentezini, hücre bölünmesi ve kanser oluşumunu etkilediği gösterilmiştir. Bu sürecin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini hafifletmek amacıyla yoğun araştırmalar başlamış ve uzun süreli kronik maruziyet halinde ELF-MF aralığındaki 50 Hz'lik manyetik alanların etkilerinin araştırılmasında yoğunlaşılmıştır. Bu etkilerden biri olduğu düşünülen yaşlanma, zamanın akışı içerisinde canlı organizmada görülen anatomik ve fizyolojik değişiklikler olarak kendini gösterir. Yaşlanma sürecinde hem çevresel hem de genetik faktörler etkili olur. Araştırmalar klotho (KL) geninin, memelilerde yaşlılık sürecinde ve yaşlanma ile ilgili hastalıklarda önemli rol oynadığını göstermiştir. Klotho protein seviyesinin azalması ile yaşlılık benzeri fenotipler ortaya çıkmakla birlikte bu genin fazla eksprese edilmesiyle yaşam süreci %20-30 oranında arttığı yapılan çalışmalarla gösterilmiştir.

Materyal-metod: Manyetik alan uygulamasında hayvanlarımızın yarısına gebelik süresince ve doğum sonrasındaki 21 gün boyunca günde 24 saat yaklaşık 200µT şiddetindeki manyetik alana maruz bırakılmıştır (1.grup, N=4). Manyetik alan kaynağı olarak merritt bobin sistemi kullanılmıştır. Diğer grup hayvanımız, manyetik alana maruz bırakılmamış, manyetik alan uygulaması dışında aynı koşullarda yetiştirilmiştir (2.grup, N=4). Manyetik alana maruz kalmış ve kalmamış yavruların böbrek doku örneklerinde klotho gen ekspresyonu, ilgili primerler kullanılarak gerçek zamanlı polimeraz zincir reaksiyonu (RT-PCR) ile analiz edilmiştir.

Sonuç ve tartışma: Manyetik alan uygulanmış ve uygulanmamış gruplar arasında klotho gen ekspresyonu düzeyleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemiştir. Ancak anlamlı olmasa da manyetik alan uygulanmış grupta ekspresyon seviyeleri düşük bulunmuştur, çalışmamız hayvan sayısı ve grup sayısı arttırılarak, yeni parametreler eklenerek devam ettirilecektir. Böylece düşük frekanslı manyetik alan maruziyetin yaşam süresi üzerine etkileri ile ilgili çalışmalarımız devam ettirilecektir.

Anahtar kelimeler: Manyetik alan, Klotho, Gebelik

MEAN PLATELET VOLUME LEVELS IN ISOLATED CORONARY ARTERY ECTASIA

Sadettin Selçuk BAYSAL
Şanlıurfa Mehmet Akif İnan
Training and Research Hospital ,sselcukbaysal@hotmail.com

Introduction: Inflammation is suggested to have an important role in evolution of coronary artery ectasia (CAE). Mean platelet volume (MPV) is suggested as an index of inflammation, disease activity, and anti-inflammatory treatment efficacy in chronic inflammatory disorders. We aimed to evaluate the levels of MPV in patients with isolated CAE.
Methods: Fifty five patients with isolated CAE and 50 sex and age matched control patients with normal coronary angiogram were enrolled. Mean platelet volume values were recorded from patients' files.
Results: Demographic characteristics and laboratory findings were similar between groups($p>0.05$). MPV levels were increased in CAE group compared to controls (9.21 ±0,77 vs 8.62±0.69; $p=0.002$). But no significant difference was detected in concentration of MPV between groups when we grouped the subjects according to Markis classification.
Conclusion: We found higher MPV levels in isolated CAE patients but this was not associated with the severity of CAE according to Markis classification. These data suggests that MPV could be a useful marker in detection of CAE.
Keywords: mean platelet volüme; isolated coronary artery ectasia; coronary angiography

İZOLE KORONER ARTER EKTAZİSİNDE ORTALAMA TROMBOSİT HACMİ SEVİYELERİ

Giriş: İnflamasyonun koroner arter ektazisinin (KAE) evriminde önemli bir rol oynadığı düşünülmektedir. Ortalama trombosit hacmi (MPV), kronik inflamasyonlu hastalıklarda inflamasyon, hastalık aktivitesi ve anti-inflamatuvar tedavi etkinlik indeksi olarak önerilmiştir.
Yöntemler: İzole KAE'si olan 55 hasta ve normal koroner anjiyogramı olan 50 cinsiyet ve yaş eşleştirilmiş kontrol hastası alındı. Ortalama trombosit hacmi değerleri hasta dosyalarından kaydedildi.
Bulgular: Demografik özellikler ve laboratuvar bulguları gruplar arasında benzerdi ($p>0.05$). MPV düzeyleri KAE grubunda kontrol grubuna göre artmıştı (9.21 ± 0.77 vs 8.62 ± 0.69; $p = 0.002$). Ancak, denekler Markis sınıflandırmasına göre gruplandırıldığında, gruplar arasında MPV konsantrasyonunda anlamlı bir fark saptanmadı.
Sonuç: İzole KAE hastalarında daha yüksek MPV düzeyleri saptadık ancak bu, Markis sınıflamasına göre KAE'nin şiddeti ile ilişkili değildi. Bu veriler, MPV'nin KAE'nin saptanmasında yararlı bir belirteç olabileceğini düşündürmektedir.
Anahtar Kelimeler: ortalama trombosit hacmi; izole koroner arter ektazisi; koroner anjiyografi

DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ ENDODONTİ KLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN ENDODONTİK TEDAVİ İHTİYACININ BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üys. Fatih AKSOY
Adıyaman Üniversitesi, dr.f.aksoy@gmail.com

ÖZET

Diş hekimliği fakültelerine başvuran hasta sayısı her geçen gün artmaktadır. Özellikle kanal tedavisindeki zorluklar nedeniyle endodonti kliniğine başvuran hasta sayısı oldukça fazladır. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı Adıyaman Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Endodonti kliniğine başvuran hastaların endodontik tedavi ihtiyaçlarının diş gruplarına göre belirlenmesidir. 2016-2017 yılları arasında Adıyaman Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Endodonti kliniğine kanal tedavisi yaptırmak için başvuran 2380 hastanın panoromik ve periapikal radyografları retrospektif olarak değerlendirildi. Hastaların röntgen kayıtlarında kanal tedavisi gerektiren dişleri belirlendi. Kanal tedavisi gerektiren dişler belirlenirken diş grupları oluşturuldu. Diş grupları ön grup dişler, premolar dişler ve molar dişler olarak ayrıldı. Ayrıca diş gruplarına göre değerlendirme yapılırken cinsiyet farklılıkları da kaydedildi. Elde edilen verilerin değerlendirmesinde Chi-square testi kullanıldı ve $P<0.05$ anlamlı kabul edildi.

Endodonti kliniğine başvuran hastaların 1216 (%51,1)'sı kadın, 1164 (%48,9)'ü erkeklerden oluşmaktadır ve cinsiyet bakımından istatistiksel bir farklılık bulunmamıştır. 2380 hastanın kanal tedavisi gerektiren toplam diş sayısı 3462'dir. Bu dişlerden 2120 (%61,2)'si molar dişler, 924 (%26,7)'ü ön grup dişler ve 417 (%12,1)'si premolar dişler olarak belirlenmiştir ve diş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($P<0.05$). 2380 hastadan 856'sında birden çok kanal tedavisi ihtiyacı olduğu belirlenmiştir. Kanal tedavisi yaptırmak için kliniğimize başvuran hastalar değerlendirildiğinde molar diş kanal tedavisi yaptırmak için başvuran hasta sayısının oldukça çok olduğu görülmektedir. Molar dişlerden sonra ise sırasıyla ön grup ve premolar diş şikayetiyle gelen hastaların olduğu görülmektedir. Hastaların tedavi ihtiyaçları göz önüne alındığında arka grup dişlerde hastaların ağız bakımının daha yetersiz olduğu ve daha çok tedavi ihtiyacı olduğu söylenebilir. Ayrıca hastaların üçte birinden fazlasında birden çok dişte kanal tedavisi ihtiyacı olduğu görülmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde genel ağız bakımı, özellikle de arka grup dişlerin bakımı için eğitim vererek ağız hijyen bilincinin arttırılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Kanal tedavisi, radyograf, endodonti kliniği, ağız hijyeni

ERİŞKİN TONSİLLEKTOMİLERİNDE POSTOPERATİF KANAMA VE AĞRI AÇISINDAN HARMONİK BIÇAK VE BİPOLAR KOTER TEKNİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr Öğretim Üyesi Mehmet Erkan KAPLAMA
S.B.Ü. Şanlıurfa Mehmet Akif İnan Eğitim Araştırma Hastanesi

ÖZET

Tonsillektomi kulak burun boğaz pratiğinde erişkinlerde de sık yapılan bir ameliyattır. Erişkin tonsillektomi endikasyonları; kronik enfeksiyon, tonsiller hipertrofiye ikincil üst solunum yolu obstrüksiyonu ve neoplazm şüphesi gibi durumlardır. Postoperatif dönemde kanama ve ağrı en önemli morbidite sebepleridir. Bu morbiditeleri azaltabilmek için birçok yeni tonsillektomi teknikleri ve cihazları geliştirilmektedir. Güvenli ve düşük komplikasyonlu tonsillektomi yapılabilmesi için geliştirilen teknolojilerden biri de harmonik bıçaktır. Çalışmamıza dahil edilen toplam 30 hastanın 15'ine bipolar koter tekniği ile, 15'ine harmonik bıçak tekniği ile tonsillektomi uygulanmış ve postoperatif 1.,3.,7. ve 10. günlerde boğaz ağrısı vizüel analog skala yardımıyla değerlendirilmiştir. Postoperatif kanama açısından hastalar üç hafta takip edilmiştir. Harmonik bıçak grubunda bipolar koter tonsillektomi grubuna göre postoperatif ağrı 1. ve 3. günde istatistiksel olarak anlamlı şekilde az iken, postoperatif 7. ve 10. günlerde her iki grup arasında anlamlı fark saptanmamıştır. Postoperatif ilk 24 saatte iki grupta da kanama olmamıştır. Bipolar koter grubunda postoperatif 6. günde ve harmonik grubunda 8. günde olmak üzere toplam 2 hastada postoperatif kanama olmuştur. Sonuç olarak harmonik bıçak tekniği, bipolar koter tekniğine göre erken postoperatif dönemde anlamlı şekilde daha az ağrı oluşturmadır. Fakat postoperatif kanama sıklığı açısından bipolar gruba göre bir üstünlüğü görülmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Tonsillektomi, harmonik, teknik.

AKTİF SAKROİLİİT TANISINDA STIR SEKANS YETERLİ OLABİLİR Mİ?

Dr. Öğretim Üyesi Hale Çolakoğlu Er
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Anabilim Dalı
halecolakoglu83@yahoo.com

ÖZET

Giriş-Amaç: Sakroiliit, spondiloartritlerin önemli bir bulgusudur. Spondiloartritler,içinde ankilozan spondilitin de bulunduğu geniş bir hastalık grubunu içerir.Genel olarak, aktif sakroiliiti tespit etmek için önerilen yöntem short tau inversion recovery (STIR) ve kontrastlı yağ baskılı manyetik rezonans görüntüleme (MRG) dir. Biz bu çalışmada, STIR sekansı aktif sakroiliiti saptamada kontrastlı yağ baskılı T1 ağırlıklı görüntüleme ile karşılaştırmayı amaçladık.

Gereç-Yöntem: Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Anabilim Dalı' nda Temmuz 2018 ile Kasım 2018 tarihleri arasında aktif sakroiliit ön tanısıyla sakroiliak MRG yapılan toplam 101 hastanın görüntüleri arşiv sisteminden taranarak önce tüm hastaların STIR sekans görüntüleri incelenerek bu görüntülere göre aktif sakroiliit olarak değerlendirilip değerlendirilmediği kaydedildi. Daha sonra yine tüm hastaların kontrastlı yağ baskılı T1 ağırlıklı görüntüleri, kontrastsız yağ baskılı T1 ağırlıklı görüntüleriyle birlikte değerlendirilerek aktif sakroiliit olup olmadığı kaydedildi. STIR sekansta ve kontrastlı yağ baskılı T1 ağırlıklı görüntülerde aktif sakroiliit olarak değerlendirilen hastalar karşılaştırıldı.

Bulgular: Kontrastlı yağ baskılı T1 ağırlıklı görüntülerde 30 hastada aktif sakroiiliit tespit edildi. STIR sekans ile bu hastaların 28' i aktif sakroiliit olarak değerlendirildi. STIR sekansın aktif sakroiliiti saptamadaki sensitivitesi %93,33, spesifitesi %100 olarak hesaplanmıştır.

Sonuç: Aktif sakroiliit tanısında STIR sekans görüntüler tek başına da güvenilirdir. Özellikle bilinen hastalığın takibinde kontrastlı inceleme gerekmeyebilir. Ancak, özellikle erken sakroiliitin tanısında kontrastlı incelemenin üstünlüğü söz konusudur. Daha geniş hasta populasyonunda yapılacak çalışmalar konuya katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: sakroiliit, short tau inversion recovery, manyetik rezonans görüntüleme.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA HASTANESİ'NDE ANTİBİYOTİK KULLANIMI NOKTA PREVELANS ÇALIŞMASI

Zekiye Betül KARADEMİR
·Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, btlkrdmr15@gmail.com

Doç. Dr. **Selma ATEŞ**
·Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selmaguler@ksu.edu.tr

Dr.Öğr.Üyesi . **Ahmet Rıza ŞAHİN**
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetrizasahin@ksu.edu.tr

Dr.Öğr.Üyesi . **Selçuk NAZİK**
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selcuknazik@ksu.edu.tr

ÖZET

Antibiyotikler tüm dünyada en sık kullanılan ve kullanımında en çok hata yapılan ilaçlardır. Uygunsuz antibiyotik kullanımına bağlı direnç gelişimi günümüzde dünya için en büyük tehditlerden birisidir. Uygunsuz antibiyotik kullanımı, giderek artan antibakteriyel direncin yanı sıra yan etki, tedavi başarısızlığı, morbidite, mortalite ve tedavi maliyetinde artışa neden olmaktadır. Bu çalışmada Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi (KSÜ SUAH)'ndeki antibiyotik kullanım özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma tanımlayıcı kesitsel özelliktedir. Çalışma günü, üniversite hastanesinde yatmakta olan 18 yaş ve üzerindeki antibiyotik kullanan tüm hastalar antibiyotik kullanımı yönünden nokta prevalans yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Hastaların yaş, cinsiyet, izlendiği servis, infeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji (İHKM) konsültasyonu ve konsültasyona uyum, antimikrobiyal başlanmadan önce kültür alınıp alınmadığı, alındı ise alınan kültürün türü, antibiyotik kullanım indikasyonları, kullanılan antimikrobiyal ve bu antimikrobiyal için doz, uygulama yolu, uygulama süresi bilgileri çalışma bilgi formuna kaydedilmiş ve daha sonra bu formlar uygunluk yönünden incelenmiştir. Çalışmada elde edilen verilerin istatistiksel analizi için ki-kare (χ^2) testi kullanılmıştır.

Çalışma günü 495 yataklı KSÜ SUAH'ta yatan 470 hastadan 18 yaş üstünde olan ve antibiyotik kullanan 159 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmaya dahil edilen klinikler dahili servisler, cerrahi servisler, dahili yoğun bakım ünite (YBÜ)'leri ve cerrahi YBÜ'leri olarak değerlendirildiğinde olguların %32.1'i (n=51) dahili servislerde, %36.5'i (n=58) cerrahi servislerde, %16.4'ü (n=26) dahili YBÜ'lerinde, %15.1'i (n=21) cerrahi YBÜ'leri olarak sıralanmıştır. Antibiyotik kullanım uygunluğu değerlendirildiğinde olguların %86.2'si (n=137) uygun %13.8'inin (n=22) uygunsuz olduğu tespit edildi. Olguların antibiyotik başlanma şekilleri değerlendirildiğinde %61.6'sının (n=98) ampirik, %19.5'inin (n=31) profilaksi ve %18.9'unda (n=30) ise kültür sonucuna göre tedaviye başlandığı saptanmıştır. Çalışmaya alınan olguların %33.3'ünden (n=53) İHKM konsültasyonu istenmişken, olguların %66.7'si (n=106) için konsültasyon istemi yapılmamıştır. Konsültasyon istenen olguların tamamında konsültasyona uyum gösterildiği saptanmıştır. Olgular antibiyotik kullanım uygunsuzluk nedeni açısından incelendiğinde %31.8'inin (n=7) doz uyumsuzluğu, %50'sinin uygulama şeklinde hata olduğu ve %18.2'sinde tedavi süresinin normalden uzun olduğu saptanmıştır.

Akılcı antibiyotik kullanımı direnç gelişimini önlemek, antibiyotiklerin yan etkilerinden korunabilmek, maliyeti azaltmak, daha iyi bir sağlık bakımı vermek için önemlidir. Çalışmamız neticesinde de görüldüğü üzere antibiyotik kullanımı doz, süre, indikasyon, uygulama şekli yönünden takip edilmeli, sürveyansa önem verilmeli, gerekli iyileştirmelerin yapılması için düzenli aralıklarda eğitimler planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Antibiyotik, antibiyotik direnci, nokta prevelans

HASTA REFAKATÇİLERİNİN HASTANE ENFEKSİYONLARI HAKKINDA BİLGİ DÜZEYLERİ, TUTUM VE YAKLAŞIMLARININ BELİRLENMESİ

Şeyma BAŞKAN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, , seymabaskan46@gmail.com

Doç. Dr. **Selma ATEŞ**
·Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selmaguler@ksu.edu.tr

Dr.Öğr.Üyesi . **Selçuk NAZİK**
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selcuknazik@ksu.edu.tr

Dr.Öğr.Üyesi . **Ahmet Rıza ŞAHİN**
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetrizasahin@ksu.edu.tr

ÖZET

Hastane enfeksiyonları, herhangi bir enfeksiyon hastalığının kuluçka döneminde olmayan ve enfeksiyonu bulunmayan hastada, hastaneye yatışından itibaren 48-72 saat sonra veya taburcu olduktan 10 gün sonrasına kadar geçen süre içerisinde gelişen enfeksiyonlar olup; Dünya'da ve Türkiye'de önemli derecede ölüm nedenleri arasında yer almaktadır. Tüm dünyada hasta güvenliğini ihlal eden hastane enfeksiyonları, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde önemli bir sorun oluşturmaktadır. Hastane enfeksiyonları hastanede yatış süresini uzatmakta, ekonomik olarak hastayı etkilemekte ve tedavi süresinin uzamasına neden olmaktadır. Hastane enfeksiyonlarının oluşmasında hastane çalışanlarının, hastaların kendilerinin, hasta yakınlarının/hasta refakatçilerinin önemli rol oynadıkları bildirilmektedir. Yapılan literatür incelemesinde; hastane enfeksiyonları hakkında bilgi düzeylerini belirleyen bir çok araştırmanın yapıldığı ancak hasta refakatçilerinin hastane enfeksiyonları hakkında bilgi düzeyleri, tutum ve yaklaşımlarının belirlenmesi ile ilgili gerek Türkiye'de gerekse uluslararası alanda araştırma bulgusuna rastlanmamıştır. Bu ihtiyaçtan hareketle bu araştırma, hasta refakatçilerinin hastane enfeksiyonları hakkında bilgi düzeyleri, tutum ve yaklaşımlarını belirlemek amacıyla kesitsel ve tanımlayıcı tipte gerçekleştirilmiştir.

Araştırma, Temmuz 2018–Aralık 2018 tarihleri arasında Kahramanmaraş il merkezinde bulunan Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi ile Kahramanmaraş İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı Necip Fazıl Şehir Hastanesi bünyelerindeki özellikle hastane enfeksiyonu riskinin fazla olduğu Tıbbi Onkoloji ve Hematoloji Servisi, Enfeksiyon Hastalıkları Servisi ve Palyatif Bakım Ünitesinde tedavi görmekte olan hastaların yanında 24 saatlik zaman diliminde bulunan, 18-65 yaş aralığında, en az ilkokul mezunu ya da okuma yazması olan, etkin iletişim kurulabilen ve araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 500 hasta refakatçisi ile tamamlanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak hasta refakatçilerinin kişisel ve demografik özellikleri ile ilgili soruları içeren ve 15 sorudan oluşan "Kişisel Bilgi Formu" ile 28 sorudan oluşan "Hastane Enfeksiyonları Hakkında Bilgi Tutum ve Yaklaşım Soru Formu"nu içeren bir anket formu kullanılmıştır. Araştırmanın verilerinin toplanmasından önce etik kurul izni ve verilerin toplanacağı hastanelerden yazılı resmi izinler ile hasta refakatçilerinin yazılı ve sözlü onayları alınmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler bilgisayar ortamına aktarılarak SPSS for Windows 23.00 istatistik paket programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde ve frekans değerleri en az ve en çok değerler, ortalama ve tanımlayıcı istatistikler ile bağımsız

gruplar arası farklılıklar t-testi ve ki-kare testi ile belirlenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hastane enfeksiyonları, hasta refakatçisi, bilgi düzeyi, tutum, yaklaşım.

HEKİMLERİN ANTİBİYOTİK KULLANIMI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Emine Fırtına ÇAKI
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, emine_firtina_46@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Omaç SÖNMEZ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, mehtapomac@gmail.com

Doç. Dr.Selma GÜLER
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi selmaguler38@hotmail.com

ÖZET

Giriş: Son yıllarda antibiyotik kullanımının amacına ulaşmadığı ve bir çok ülkede gereksiz kullanımlar nedeniyle bakterilerde direnç geliştiği, ilaç israflarının olduğu ve sağlık ekonomisine büyük bir yük getirdiği düşünülmektedir. Bu doğrultuda Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ülkelere gerekli önlemleri alması hususunda önerilerde bulunmaktadır. İlaç kullanımı ile ilgili olarak 1985' te, akılcı ilaç kullanımını ''Hastaların ilaçları klinik gereksinimlerine uygun biçimde, kişisel gereksinimlerini karşılayacak dozlarda, yeterli zaman diliminde, kendilerine ve topluma en düşük maliyette almaları için uyulması gereken kurallar bütünü'' olarak tanımlanmıştır (1). Bu kurallar içerisinde hekimlere yönelik tanı tedavi rehberleri, mezuniyet sonrası eğitim ve antibiyotik kullanma protokolleri, sürekli tıp eğitimi, temel ilaç listesi oluşturmak gibi çözümler yer almaktadır. **Amaç:** Bu çalışma hekimlerin antibiyotik kullanımı ile ilgili görüşlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Bu araştırma tanımlayıcı kesitseldir. Araştırmaya il genelinde görev yapan 32 pratisyen 32 uzman hekim dahil edilmiştir. **Bulgular:** Çalıştıkları kurumdaki toplam hizmet süresine bakıldığında, %82.8'inin 3 yıl ve altıdır. Günlük hizmet verilerin hasta sayısı ortalama olarak 76.95±66.13 olarak bulunmuştur. Hekimlerin hasta için ayırdığı ortalama tanı süresi 5 dk ve altı olanlar %57.8'ini, 16 dk ve üstü olanlar %9.4'ünü oluşturmaktadır. Günlük başvuran hastaların yüzde kaçına reçetede antibiyotik yazdıkları sorulduğunda %25'ten azına antibiyotik yazanların oranı 70.5 ve hiç yazmayanların oranı ise 3.1 olarak bulunmuştur. Hekimlerin %1.6sının hastalara muayene etmeden reçetede antibiyotik yazdığı, %4.7'sinin bazen yazdığı, %21.9'unun nadiren yazdığı, tespit edilmiştir. Katılımcılara akılcı antibiyotik tanımı sorulduğunda, %54.7'si uygun antibiyotik yazılması, %51.6'sı uygun dozda antibiyotik yazılması, %76.6'sı etkili antibiyotik yazılması, %35.9'u uygun süre antibiyotik kullanımı, %59.4'ü güvenli antibiyotik yazılması, %53.1'i uygun maliyetli antibiyotik yazılması olduğunu ifade etmiştir. Hekimlerin %10.9'u akılcı antibiyotik kullanımı bilgisinin yeterli olduğunu, %62.5'i yeterli olduğunu, %23.4'ü orta olduğunu, %1.6'sı yetersiz olduğunu, %1.6'sı hiç yeterli olmadığını ifade etmiştir. Akılcı antibiyotik bilgi alma durumu incelendiğinde % 78.1'inin bilgi aldığı görülmektedir. Bu kişilerden %60'ı tıp fakültesi öğreniminde, %14'ü uzmanlık eğitimi sırasında, % 20'i kongre seminer panel sırasında ve %6'sıakılcı antibiyotik kursunda, akılcı antibiyotik kullanımı bilgisini aldığını belirtmiştir. Hekimlerin %51.5'i akılcı antibiyotik kullanımı ile eğitim ya da bilgi almak istediğini, %34.4'ü istemediğini ve %14.1'i kararsız olduğunu belirtmiştir. **Sonuç:** Hastaların tedavisi için antibiyotik reçete edilmesi hekimler arasında yaygındır. Hekimlerin akılcı antibiyotik kullanımı ile ilgili sürekli tıp eğitimleri yapılmalı ve bu eğitimlerin antibiyotiklerle ilgili endikasyon, kontredikasyon, biyoyararlanım ve etkileşim gibi güncellenen bilgileri içermesi önemli olacaktır. Akılcı antibiyotik kullanımı gerek hasta gerek sağlık ekonomisi açısından gereklidir.

Anahtar kelimeler; Antibiyotik, Hekim, Akılcı antibiyotik kullanımı

YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE MDR (MULTİDRUG-RESİSTANT) MİKROORGANİZMALARLA PNÖMONİ GELİŞEN HASTALARDA RİSK FAKTÖRLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Şerife BİLAL
Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi, serifebilal46@gmail.com

Doç. Dr. Selma ATEŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, selmaguler@ksu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Azim OKYAY
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, razim01@gmail.com

Tuğba AKDAŞ
Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi, tug1313@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rıza ŞAHİN
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetrizasahin@ksu.edu.tr

ÖZET

Hastaların yoğun bakım ünitesi (YBÜ)'ne yatışında ciddi bir tehdit olarak gördüğümüz hastane enfeksiyonları (HE), yüksek riskli alanlarda yatan bu hasta grubunda en büyük komplikasyon olarak karşımıza çıkmaktadır. YBÜ'de gelişen HE'leri arasındaki ilk sırayı alt solunum yolu enfeksiyonları alırken ventilatör ilişkili pnömoni (VİP), nozokomiyal pnömoni (NP)'ye oranla daha sık gelişmektedir. Bu ünitelerde tadavi edilen hastalarda gerek invaziv girişimlerin sıklıkla uygulanması, gerek altta yatan ağır hastalıklarının bulunması gerekse antimikrobiyallerin yaygın ve kontrolsüz kullanılması dirençli bakterilerle gelişen VİP/NP oranlarında artışa neden olmaktadır. Bu durum ise hastaların YBÜ'de yatış süresinin uzaması, morbidite, mortalite ve tedavi maliyetinin artışını beraberinde getirmektedir.

Çalışmamızda, Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi YBÜ'lerinde 01.01.2015-31.12.2016 tarihleri arasında, üç veya daha fazla ilaç grubuna dirençli (MDR) mikroorganizmalara bağlı olarak gelişen ve "Centers for Disease Control and Prevention - CDC" tanı kriterlerine göre NP veya VİP tanısı konulan 18-65 yaş arası hastalardaki risk faktörlerinin karşılaştırılması, önlenebilir risk faktörlerinin belirlenerek müdahale edilmesi amaçlandı.

Çalışmaya alınan, NP veya VİP gelişen 63 olgu grubu ile yaş ve cinsiyet olarak benzer özellik gösteren ve NP veya VİP gelişmeyen 63 kontrol grubu hastası olmak üzere toplam 126 hastanın verileri retrospektif olarak değerlendirildi.

Çalışmaya alınan hastaların %68,3'ü (n=43) erkek, %31,7'si (n=20) kadın cinsiyet olarak saptandı. Olguların %84,1'inde (n=53) VİP gelişirken 15,9'unda (n=10) NP geliştiği tespit edildi. VİP gelişen grupta yaş 50±14 yıl, NP gelişen grupta yaş 40±14 yıl olarak bulundu. VİP gelişme günü ortanca değeri 11 gün (min-max: 3-59 gün), NP gelişme günü ortanca değeri 10,5 gün (min-max: 3-30 gün) olarak saptandı. Enfeksiyon gelişen hastalarda YBÜ'de toplam yatış günü enfeksiyon gelişmeyen hastalardan fazla bulundu (p= 0,000).Çalışmamıza dahil edilen olgularda en sık izole edilen etkenler sırasıyla *Acinetobacter baumanni* (%44,4, n=28), *Pseudomonas aeruginosa* (%14,3, n=9) ve *Klebsiella pneumoniae* (%7,9, n=5) oldu. Değerlendirmede enfeksiyon gelişimini etkileyen parametreler; enteral beslenme, santral venöz kateter uygulaması ve komorbidite olarak saptandı (sırasıyla p= 0,002, p=0,002 ve

p=0,002). Olgu grubundaki hastalarda mortalite oranı (%57,5, n=46), kontrol grubu hastalarındaki mortalite oranı (%42,5, n=34) olarak saptanırken VİP gelişen olgulardaki mortalite oranı (%93,5, n=43), NP gelişen olgulara oranla (%6,5, n=3) istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek (p=0,003) bulundu.

HE'leri hastaneler arasında hatta aynı hastanedeki üniteler arasında bile farklılık gösterebilmektedir. Dirençli mikroorganizmalara bağlı gelişen VİP/NP enfeksiyonlarını kontrol altına alabilmek adına öncelikle hastanelerdeki mevcut HE durumu irdelenerek risk faktörleri belirlenmeli, YBÜ'lerde antimikrobiyal kullanım politikaları oluşturulmalı, mevcut olanlar güncellenmelidir. Önlenebilir risk faktörleri için ilgili ünite çalışanları, hastane enfeksiyon kontrol komiteleri ve gerekirse idari boyutta koruyucu çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar kelimeler: YBÜ, MDR, NP, VİP, risk faktörleri

ARTVİN ŞAVŞAT YÖRESİ PROPOLİSİNİN FARKLI EKSTRAKLARININ ANTİOKSİDAN AKTİVİTELERİNİN İNCELENMESİ

Deniz CANBOLAT
Gümüşhane Üniversitesi, denizcanbolat01@gmail.com

Ayşe ARSLAN
Gümüşhane Üniversitesi, ayse.arslann13@gmail.com

Doç. Dr. İbrahim TURAN
Gümüşhane Üniversitesi, ibrahimtrn@gmail.com

ÖZET

İnsanlar hastalık sebebi ile birçok sentetik ilaç kullanmaktadır. Fakat kullanılan sentetik ilaçların yan etkilerinin ortaya çıkması ve hastalık etmenlerinin bu ilaçlara karşı direnç geliştirmesi insanları doğal ilaç olarak bilinen doğal ürünlerin tüketimine yöneltmiştir. Doğal ürünlerden biri olan propolis bal arıları tarafından üretilmekte ve propolisin içeriği çeşitli polenlerden, yağlardan, özel reçinelerden ve mumsu maddelerden oluşmaktadır. Propolis bal arıları tarafından kovanlarda oluşan deliklerin ve çatlakların kapatılmasında, arılarda meydana gelen hastalıklarda ve hastalık etmenlerinin inaktif duruma getirilmesinde kullanılmaktadır. İçeriğinde bulunan 300'den fazla aktif madde sayesinde propolis, gıda ve alternatif ilaç olarak kullanılmaktadır. Bu aktif maddelerin bazıları flavonoidler ve polifenolik bileşiklerdir. Yapılan araştırmalarda propolisin antifungal, antibakteriyel antimutajenik, yara iyileştirici, antioksidatif ve antiproliferatif özelliklerinin varlığı ortaya konulmuştur. Bulunduğu bölgenin iklim koşulları, rakım farklılıkları, nem faktörü, sıcaklık, yağış ve en önemlisi de bitki örtüsü çeşitliliğinden dolayı propolis, içerdiği biyoaktif bileşenler bakımından fiziksel ve kimyasal farklılıklar göstermektedir. Bu çalışmada Artvin'in Şavşat ilçesinden temin edilen propolis 4 farklı çözücü (su, etanol, DMSO ve metanol) ile muamele edilerek antioksidan özelliklerine; toplam polifenol, toplam flavanoid, demir indirgeyici güç ve DPPH metotları ile bakılmıştır. Yapılan çalışmaların sonucunda Artvin Şavşat propolisinin DMSO' lu, etanollü ve metanollü ekstraktlarında en yüksek antioksidan aktivite tespit edilmiş olup diğer bölgelerin propolis örnekleri ile karşılaştırıldığında toplam polifenol içeriğinin Erzurum bölgesinden elde edilen örneklerden metanollü örnekler ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir. Azerbaycan'ın 15 farklı bölgesinden temin edilen propolislerle yapılan çalışma ile Şavşat propolisi karşılaştırıldığında ise toplam polifenol ve demir indirgeme antioksidan kapasitesinin Şavşat propolisinde daha yüksek olduğu, metanollü ve etanollü ekstraktlarımızın DPPH IC_{50} sonuçları ise karşılaştırılan Azerbaycan örnekleri ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antioksidan, Ekstrakt, Propolis

STRUCTURAL AND OPTICAL PROPETIES OF CdTe AND CdZnTe CRYSTALS

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERTAP
Kafkas University, huseyinertap@gmail.com,
huseyinertap@kafkas.edu.tr

ABSTRACT

CdTe and $Cd_{0.95}Zn_{0.05}Te$ crystals were grown by modified Bridgman method and structural and linear optical properties of these crystals have been investigated by XRD and UV-Vis spectrometer. XRD spectra reveal that CdTe and $Cd_{0.95}Zn_{0.05}Te$ crystals investigated have cubic structure with lattice parameters a = 6.48 Å and z = 4, belonging to the F-43m(216) space group. The XRD peaks of Zn doped CdTe crystal were observed to shift to higher angles compared to the CdTe crystal. The energy band gaps of CdTe and crystals were calculated from the absorption spectra as 1.410 eV and 1.465 eV, respectively. Urbach energy of $Cd_{0.95}Zn_{0.05}Te$ crystal was found to be bigger than that of CdTe crystal.

Key Words: Bridgman method, CdTe, $Cd_{0.95}Zn_{0.05}Te$, XRD, linear optical properties.

GÜNÜMÜZ ÜROLOJİ PRATİĞİNDE GÖZDEN DÜŞMÜŞ BİR GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMİ: İVP BUNU GERÇEKTEN HAK EDİYOR MU?

Dr Öğrt Üyesi Erkan HİRİK
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, ehirik@gmail.com

ÖZET
Üriner sistemin radyolojik olarak görüntülenmesinde birçok yöntemler kullanılır. Zaman içinde, değişen süreç ile birlikte bu görüntüleme yöntemlerinde bazı değişiklikler olup, bunlar kılavuzlarla düzenlenmiştir. Günümüz üroloji pratiğinde İVP (İntravenöz Pyelografi) tercihi ve kullanımı son derece sınırlandırılmıştır. Bu çalışmada İVP nin klinik kullanımı ve endikasyonları tartışılmıştır. Bilateral nonspesifik yan ağrısı nedeniyle üroloji polikliniğine başvuran hastada TİT ve DÜSG normal olarak değerlendirildi. USG (Ultrasonografi)de bilateral ileri derecede hidronefroz saptanması üzerine BT(Bilgisayarlı Tomografi) planlandı. BT görüntülerinde de radyolojik olarak bilateral ileri derecede hidronefroz ve bilateral üreteropelvik darlık teşhisi konuldu. Toplayıcı sistem anatomisinin daha iyi ortaya konması için planlanan İVP de aslında hidronefrozun olmadığı ve bilateral parapelvik kistlerin hidronefroz gibi algılandığı izlendi. Günümüz üroloji pratiğinde İVP nin yeri sınırlandırılmış bile olsa belirli endikasyonda hala çok etkin, basit ve değerli bir görüntüleme yöntemidir.

Anahtar Kelimeler: radyoloji, ürografi, üriner sistem

ÇOCUK HASTALARDA 25-OH VİTAMİN D VE C-REAKTİF PROTEİN DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: D VİTAMİNİ EKSİKLİĞİ İNFLAMASYONA ZEMİN HAZIRLIYOR MU?

Araş. Gör. Dr. Muhammet Mesut Nezir ENGİN

Dr. Öğr. Üy. Önder KILIÇASLAN

Prof. Dr. Kenan KOCABAY
Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
doktormesut@hotmail.com

ÖZET

Giriş

D vitamini seviyelerindeki düşüklük gelişmiş ülkelerde yetişkin nüfusun % 50'sine kadar varmaktadır. Düşük D vitamini için en önemli nedenler güneşe maruz kalma yetersizliğidir, bu da D vitamininin prekürsörünün yetersiz üretimine neden olur. D vitamini reseptörü, monositler ve T-yardımcı hücreleri gibi bağışıklık hücreleri üzerinde bulunur. Bu nedenle, D vitamininin bağışıklık ve inflamasyon üzerinde etkili olabileceği düşünülmektedir. Enflamasyonun, hücre büyümesi, doku hasarı, pankreatik beta-hücre yetmezliği ve bunun etkisi üzerindeki etkisi ile çeşitli kompleks bozukluklarda rol oynadığı bilinmektedir. D vitamini ve inflamasyon arasındaki ilişkiyi araştıran önceki çalışmalar da tutarsız sonuçlar görülmüştür. D vitamini eksikliği ülkemizde yaygındır ve birçok hastalık ile ilişkilendirilmiştir. Çalışmamızın amacı çocuk hastalarda vitamin D ve C-reaktif protein (CRP) düzeyleri arasındaki ilişkiyi değerlendirerek vitamin D'nin sistemik inflamasyon üzerinde inhibitör etkisi olup olmadığını araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem

Bu retrospektif çalışmada, Ocak 2015-Mayıs 2018 tarihleri arasında Düzce Üniversitesi Hastanesi başvuran ve herhangi bir nedenle 25-OH Vitamin D ve CRP düzeylerine bakılan 18 yaş altı 2051 hasta alındı. Hastalar D vitamini düzeylerine göre 4 gruba ayrıldı: Grup 1: < 10 ng/mL; Grup 2: 10-19 ng/mL; Grup 3: 20-29 ng/mL ve Grup 4: >30 ng/mL.

Bulgular

Hastalar gruplandırıldığında 25-OH Vitamin D düzeyi <10 ng/mL olan 355 hasta, 10-19 ng/mL olan 210 hasta, 20-29 ng/mL olan 374 hasta ve >30 mg/dL olan 1112 hasta vardı. Vitamin D ve CRP arasındaki korelasyon +0,054 regresyon katsayısıyla anlamlı değildi (p=0,014).

Sonuç

Literatüre bakıldığında D vitamini ile CRP arasında negatif ilişki olduğunu gösteren çok sayıda yayın bulunmaktadır. Ancak, bizim çalışmamızda literatürün aksine D vitamini ile CRP arasında herhangi bir ilişki tespit edilemedi. D vitamini eksikliğinin inflamasyona zemin hazırlamadığı düşünülse de yapılacak çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bununla birlikte bu sonuçlar D vitamininin immünolojik sistem üzerindeki etkilerinin deneysel ve klinik olarak daha iyi araştırılması gerektiği fikrini vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Vitamin D, CRP, Çocuk Hasta

YENİDOĞAN POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN ANNELERİN TOPUK KANI TESTİ BİLGİ DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üy. Önder KILIÇASLAN

Araş. Gör. Dr. Muhammet Mesut Nezir ENGİN

Araş. Gör. Dr. Merve ASLANTAŞ

Prof. Dr. Kenan KOCABAY
Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
doktormesut@hotmail.com

ÖZET

Giriş

Türkiye'de tarama programı ilk olarak 1983'te Ankara'da pilot çalışma ile fenilketonüri insidansı araştırılarak başlamış, yüksek olduğunun saptanması üzerine tarama programı yaygınlaştırılmıştır. Doğumdan sonraki 5-10 gün içinde birkaç damla kan ile basit ve ucuz bir yöntem olan Topuk Kanı Testi ile hastalıklar saptanabilir. Son 20 yılda özellikle ardışık kütle spektrometrisi ve DNA analizi gibi yeni teknolojilerin taramalarda kullanılmaya başlanması ile taranan hastalıkların sayısı hızla artmakta, fenilketonüri, konjenital hipotiroidi, kistik fibrozis, orak hücre hastalığı ve dehidrogenez eksikliği gibi hastalıklar saptanmaktadır. Bu çalışmada ailelerin Topuk Kanı Testi bilgi düzeyi değerlendirilerek yanlışların saptanması, hataların düzeltilmesi ve ailelere Topuk Kanı Testinin önemi ile ilgili verilen eğitimlerin şekillendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

Bu kesitsel tipteki çalışmada, Ocak 2018-Nisan 2018 tarihleri arasında Düzce Üniversitesi Hastanesi Yenidoğan Polikliniğine başvuran annelerin alınması planlandı. Çalışma için etik kurul onayı alındı. Annelerin, demografik bilgileri, obstetrik öyküleri ve topuk kanı testi bilgi düzeyi ile ilgili sorular kaydedildi. Çalışmamız devam etmektedir, şuana kadar 100 anne çalışmaya alınmıştır.

Bulgular

Annelerin %8'inin 20 yaşın altında, %26'sının 20-24 yaş aralığında, %27'sinin 25-29 yaş aralığında ve %23'ünün 30-34 yaş aralığında olduğu gözlendi. Katılımcıların %70'i Topuk Kanı Testi hakkında bilgisinin olmadığını, %74'ü Topuk Kanı Testi hakkında kendilerine bilgi verilmediğini, %76'sı önemli bir test olduğunu, %19'u bu testten bebeğin zarar gördüğünü ve %88'i bebek sağlığı açısından önemli bilgiler sağladığını belirtti.

Sonuç

Yenidoğan döneminde konjenital hipotiroidi, fenilketonüri, kistik fibrozis ve Biyotinidaz Eksikliği taraması çocuk sağlığı konusunda öncelikli sağlık hizmetleri kapsamında koruyucu sağlık hizmetleridir. Çalışmaya katılan annelerin büyük çoğunluğu Topuk Kanı Testi hakkında bilgilerinin olmadığını ve taraflarına bilgi verilmediğini söyledi, buna karşın anneler önemli bir test olduğunu belirtti. Ailelere Topuk Kanı Testi hakkında bilgilendirme yapılmasının doğum sonrası hastahanelerde ve aile hekimliklerince planlanması son derece önem arz etmektedir. Aileler bilgilendirilmeden Topuk Kanı Testi alınıp alınmamasının ailelerin kararına bırakılması olumsuz sonuçlara yol açabilir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi düzeyi, tarama, topuk kanı testi, yenidoğan

YÖNETİCİ HEMŞİRELERİN YENİLİKÇİ DAVRANIŞLARININ ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIĞA ETKİSİ

Yasin ÇETİN
İnönü Üniversitesi , yasin8544@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Emriye Hilal YAYAN
İnönü Üniversitesi emriye.yayan@inonu.edu.tr

ÖZET

Yaşam boyunca var olan hızlı değişim ve yenileşmeye paralel olarak kişisel, mesleki ve örgütsel hayatı idame edebilmek için öncelikli olarak bireylerin, yöneticilerin, çalışanların ve organizasyonların sürekli kendilerini yenilemeleri ve yenilikçi davranışı benimsemiş olmaları gerekmektedir. Çoğu örgüt gibi hizmet sektörleri arasında en güçlüsü olan sağlık sektörü de sürekli gelişim ve değişim içerisindedir. Örgütsel vatandaşlık davranışları; herhangi bir emir ve talimata bağlı kalmaksızın çalışanların ortaya koydukları, örgüte katkı sağlayan davranışlar olarak tanımlanır ve bu davranışlar örgütü kaosa sürükleyen veya kabullenilmeyen davranışlardan koruyarak örgütün çıkarları doğrultusunda üretkenliğini arttırır. Bu çalışma, yönetici hemşirelerin örgütsel vatandaşlık ve yenilikçi davranış düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı ve ilişkisel tipte bir çalışma olarak planlanmıştır. Araştırma Sağlık Bakanlığı'na bağlı Malatya il merkezinde bulunan İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi ve Malatya Eğitim Araştırma Hastanesi'nde hemşire hizmetleri müdürü, müdür yardımcısı, süpervizör hemşire ve sorumlu hemşire olarak çalışan toplam 147 sağlık çalışanı ile yürütülmüştür. Veri toplamada kişisel bilgi formu ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Düzeyi Ölçeği kullanılmış olup, veri toplamadan önce etik kurul kararı, kurum izinleri ve katılımcıların sözlü onamları alınmıştır. Verilerin analizinde Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre yönetici hemşirelerin cinsiyet, yaş ve yönetici olarak çalıştıkları sürenin bireysel yenilikçilik ile örgütsel vatandaşlık düzeylerini etkilemediği; ancak eğitim düzeyi, aynı kurumda ve aynı birimde çalışma yılı arttıkça bireysel yenilikçilik ve örgütsel vatandaşlık düzeylerinin arttığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte; yönetici hemşirelerin çalıştıkları kurumun önemli olduğu ve bu kapsamda üniversite hastanesinde çalışan yönetici hemşirenin örgütsel vatandaşlık ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda yönetici hemşirelerin eğitim düzeyi yüksek bireylerden seçilmeleri ve yenilikçilik düzeylerinin artırılmasına teşvik edilmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Vatandaşlık Davranışı, Bireysel Yenilikçilik, Yönetici Hemşire.

HASTANEDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN HEMŞİRELİK DIŞI GÖREVLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Yasin ÇETİN
İnönü Üniversitesi , yasin8544@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Emriye Hilal YAYAN
İnönü Üniversitesi emriye.yayan@inonu.edu.tr

ÖZET

Sağlık hizmeti sunulan kurum ve kuruluşlarda görev yapan ***hemşireler, hasta bakım hizmeti dışında kalan alanlarda*** artan sağlık hizmeti sunum beklentisi ve personel eksikliği ***sebebiyle*** hemşirelik dışı görevlerde de istihdam edilebilmektedirler. Bu durum işten ayrılma, yetersiz sağlık hizmeti sunumu ve hasta bakım kalitesinde düşüşlere neden olmaktadır. Bu çalışma; hemşirelerin hemşirelik dışı yaptıkları görevleri belirlemek, iş yüklerinin azaltılabilmesine yönelik önerilerde bulunmak amacıyla tasarlanmıştır. Tanımlayıcı tipte yapılan çalışmanın örneklemini Malatya il merkezindeki devlet ve özel hastanelerde görev yapan 824 hemşire oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak hemşirelerin tanıtıcı bilgilerini, görev ve yetkilerini bilip bilmediklerini, görevleri sırasındaki hemşirelik dışı görevlerini, hemşirelik dışı görevleri yapma nedenlerine yönelik 14 sorunun yer aldığı anket formu kullanılmıştır. Araştırma verileri etik izin alındıktan sonra "Google Forms" aracılığıyla elektronik olarak toplanmıştır. Araştırma kapsamına alınan hemşirelerin hemşirelik dışı görevleri klinik destekler açısından değerlendirildiğinde hemşirelerin %68.7'sinin laboratuvar istemi yaptığı, büro hizmetleri açısından değerlendirildiğinde ise %44.9'unun order yazdığı sonucuna varılmıştır. Hemşirelik dışı görevleri yapmalarının temel nedenini yönetici ve/veya doktorlar tarafından mobbinge maruz kalabilecekleri ihtimali oluşturmuştur. Hemşirelik dışı görevlerin yapılmadığında neler olabileceği sorgulandığında ise hemşirelerin %41.9'u mobbinge maruz kalma korkusu yaşadıklarını beyan etmişlerdir. Sonuç olarak edinilen bulgulara göre hemşirelerin hemşirelik dışı görevleri yapmaktan memnun olmadıkları tespit edilmiş olup, kaliteli sağlık hizmeti sunumu ve hasta bakımının olabilmesi için hemşirelerin hemşirelik dışı görevlerde istihdam edilmemesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşire; hemşirelik dışı görev; hastane; istihdam

TOPRAK AKARLARI
Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı!

Prof. Dr. Salih DOĞAN
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, salihdogan@erzincan.edu.tr

ÖZET

Toprak, tüm canlıların yaşamları için vazgeçilmez unsurlardan birini oluşturmaktadır. Canlılar için barınak, besin ve enerji kaynağı; cansızlar için ise dayanak yeri olarak hizmet gören toprak, çok değerli ve önemli bir doğal kaynaktır. Bunun yanında, insanların vatan dediği ve uğruna canını verdiği kutsal bir varlıktır toprak.

Toprağın içinde bitki kökleri, mikroplar ve hayvanlar gibi pek çok canlı yaşamaktadır. Bu canlılar; organik madde kaynağı olarak, toprakta çözünmüş besinlerin besin zincirine dâhil edilmesi, organik maddenin ayrışması, toprağın havalanması ve drenajının artırılması gibi faaliyetleri ile toprak için önemli rol oynarlar.

Toprak, zengin bir hayvan varlığına sahiptir. Burada çok çeşitli hayvan gruplarından temsilciler bulunur. Bunlar arasında akarların (Acari) önemli bir yeri vardır. Akarlar keliserli eklembacaklılardandır (Arthropoda: Chelicerata). Arachnida (örümceğimsiler) sınıfına dâhil edilen akarlar, bu grubun en zengin üyesidir. Günümüzde 55 bin dolayında türle temsil edilen akarlar, toprakta yaşayan canlıların büyük bir kısmını oluşturur. Akarlar, bu karmaşık kommunitelerde hem tür hem de birey sayısı bakımından en bol olarak bulunan hayvanlardır. Bilinen akar türlerinin yaklaşık olarak yarısı toprakta yaşamaktadır. Serbest yaşayan karasal akarlar, çok çeşitli habitatlarda bulunmakla birlikte özellikle organik maddenin bol olduğu yerleri tercih ederler.

Bu çalışmada toprağın barındırdığı akarlar ele alınarak, onların tür zenginliği, bolluk ve dağılımları üzerinde durulmuş ve toprakta en yaygın olan akar grupları tanıtılarak bunlar hakkında genel bilgiler verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Akar, çeşitlilik, edafon, hayvan, toprak, yoğunluk

A STUDY ON APPLE VİNEGAR

Burcu ATASEVEN
Prof. Dr. Fuat Sezgin Fen Lisesi, b.ataseven@hotmail.com

Namik BORUCU

Mevlude CANLİCA
Yildiz Technical University, mcanlica@yahoo.com

ABSTRACT

Vinegar is defined a fermentation product obtained by different methods from different raw materials, and contains a specified amount of acetic acid and water. The main component of vinegar is acetic acid. Vinegar formation mechanism is as follows: 1. Step Anaerobic $C_6H_{12}O_6 \rightarrow 2C_2H_5OH + 2CO_2 + 28{,}2$ Kcal 2. Step Anaerobic $C_2H_5OH + O_2 \rightarrow CH_3COOH + H_2O + 115{,}2$ Kcal. Since ancient times, it is used as food or medicine because it is a liquid fit for human consumption. Nowadays, vinegar is used not only in food and in salads but also in pickles in the preparation and preservation of various food. However, the direct use of vinegar as a drink is rare. It has the advantage of being considered by many as a natural preservative. On the other hand, vinegar can be imitated by adding many substances such as acetic acid but this is not a fermentation product and named artificial vinegar. This study is based on the determination of the percentage acetic acid of some apple vinegars by acid-base titration under high school lab condition. The samples were purchased from retails stores in Istanbul. The results showed that the samples were found to comply with the vinegar standard under the limit given in Turkish Food Codex.

Keywords: Acetic acid, apple vinegar, acid-base titration

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ГАЗОТУРБИННОГО ДВИГАТЕЛЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ УСТАНОВКИ

Бегендиков А.А. & Б.М. Осипов &

П.Г. Великанов

Аннотация

Динамика и прочность авиационных двигателей и энергетических установок». Изложены классические представления о прочности и колебаниях типичных деталей газотурбинных двигателей, основы современных методов прочностного анализа. Предпочтение отдается изложению сущности явлений, определяющих надежность двигателей, простым моделям и методам расчетов.

YERLİ TARIM MAKİNELERİ ÜRETİCİLERİNİN MARKALAŞMA OLGUSUNA AİT DÜŞÜNCELERİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Prof. Dr. Hüdaverdi BİRCAN
Cumhuriyet Üniversitesi, hbircan@cumhuriyet.edu.tr
Öğr. Gör. Dr. Figen ARSLAN KOÇKAYA
Cumhuriyet Üniversitesi, figenarslan@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET
Ülkemizin yerli tarım makinaları üretimi daha çok donanım bazında olmakla birlikte traktör üretimi de gerçekleştirilmektedir. Üretici firmaların birçoğu aile şirketi olup, üretim anlayışı halen gelenekçi bir yapıda sürdürülmektedir. Kısıtlı kapasitede üretim yapan firmaların pazarlama faaliyetleri genellikle iç pazar odaklıdır. Markalaşmanın önemi ve küresel pazarlarda rekabet etme anlayışı firma yönetimlerince halen tam olarak benimsenmemiş ve pazarlama strateji ve uygulamalarında hak ettiği yeri maalesef bulamamıştır.
Bu çalışma ile yerli tarım makinaları üreticilerinin markalaşma olgusuna yaklaşımları ve markalaşma adına yürüttükleri faaliyetler detaylı bir şekilde araştırılmıştır. Bu doğrultuda yerli tarım makinası üreten firmaların yönetici pozisyonunda görev yapan 22 görüşmeci ile yüz yüze mülakat gerçekleştirilmiş ve alınan yanıtlar doğrultusunda kodlama yöntemi kullanılarak veriler analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda görüşülen firma yöneticileri, markanın müşterilerin satın alma tercihlerinde önemli bir etken olduğunu vurgulamışlardır. Bunu yanı sıra ürüne çabuk ulaşabilmenin ve ürünün tanıtımının iyi yapılmasının marka tercihini etkileyen diğer faktörler olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca markalaşmada kalitenin çok önemli olduğunu ve üretilen makinalarda kullanılan yedek parçaların yerel düzeyde üretilmesinin ve yayılmasının milli ekonomiye ve ülkenin genel ekonomik çıkarlarına katkı sağlayacağını söylemişlerdir. Ayrıca, görüşülen firmaların markalaşma adına yaptıkları çalışmalar yoğunlukla reklam, seminer, tanıtım faaliyeti yapmak, teknoloji yatırımlarını artırmak ve Ar-Ge çalışmalarını desteklemek şeklindedir. Bazı firmalarda ise, markalaşma adına herhangi bir faaliyet bulunmamaktadır.
Anahtar kelimeler: Tarım, Tarım makinaları, Markalaşma, Nitel Analiz

TÜKETİCİLERİN MARKA TERCİHİNDE SATICININ VE TANITIMIN ETKİSİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA: TARIM MAKİNALARI ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Hüdaverdi BİRCAN
Cumhuriyet Üniversitesi, hbircan@cumhuriyet.edu.tr
Öğr. Gör. Dr. Figen ARSLAN KOÇKAYA
Cumhuriyet Üniversitesi, figenarslan@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET
İşletmeler, her geçen gün baskısı artan rekabet koşullarına direnebilmek adına kendilerine avantaj yaratacak çabalar içerisine girmektedirler. Müşterilerin bitmek bilmeyen ihtiyaç çeşitliliği ve rakiplerin sayısında meydana gelen artış bu çabaları zorlaştırmaktadır. Uluslararası pazarda bilindik bir marka olmak, işletmelerin zorlu rekabet koşulları ile mücadele etmelerini büyük oranda kolaylaştırmaktadır. Tarım sektöründe de, üreticisine yüksek getiri sağlayan aktörlerden birisi de tarımsal makinalardır. Özellikle ekonomi ve sanayi alanlarında gelişmiş ülkeler teknoloji altyapılarını kullanarak nitelikli tarım makinaları geliştirmekte ve ürünlerini tüm dünyaya pazarlamaktadırlar. Öyle ki, bu ürünlerin isimleri neredeyse yaptıkları işle bütünleşmiş ve tüm dünyada bilinir ve tanınır markalar haline gelmişlerdir.
Bu çalışma ile çiftçilerin tarım makinalarını satın alırken marka tercihinde satıcının ve tanıtımın etkisi araştırılmıştır. Bu doğrultuda çiftçilere yönelik bir anket çalışması yapılmıştır. Anketin hazırlanmasında 5'li Likert tipi ölçek kullanılmış ve çiftçilerin marka tercihinde satıcının ve tanıtım etkisini ölçmeye yönelik ifadelere yer verilmiştir. Anket uygulamasında elde edilen verilerle yapılan analiz sonucunda iki temel bulguya ulaşılmıştır. İlk bulgu satıcıların, tüketicilerin satın alma kararlarında yüksek derecede etkili olduğu sonucudur. Satıcı ile alıcı arasında güven ilişkisine dayalı, duygusal bir bağ oluştuğu da araştırmada elde edilen bulgular arasında yer almaktadır. İkinci bulgu ise, çiftçilerin marka tercihlerinde reklamın, tanıtımın ve lansmanın da etkili birer araç olduklarıdır.

Anahtar kelimeler: Tarım Makinaları, Satıcı, Marka, Tanıtım

EMULSION STABILTY OF ARGAN OIL

Hilal ISLEROGLU
Tokat Gaziosmanpasa University, hilal.isleroglu@gop.edu.tr

ABSTRACT

Argan oil is a product harvested from the fruits of the argan tree (*Argania spinose* L.) that is native to the semi-desert areas of southwestern Morocco where the production plays a major ecologic and socio-economic role. Argan oil is known to be a rich source of linoleic acid and

tocopherols and to contain the phenolic antioxidants caffeic acid and oleuropein. It is widely used for cosmetics and its specific fatty acid composition and antioxidant content contribute to its dietetic and culinary values. However, the formulation of highly stable emulsions with prolonged shelf life is needed. The stability of an emulsion is defined as the resistance to changes in the characteristics of the emulsion and creaming is used to define emulsion stability. The aim of this study is to increase the stability of argan oil which has very limited production in the world and to create a usage area in food formulations. Accordingly, argan oil in water emulsions with different oil contents (30, 40 and 50% w/w, dry basis) were prepared at different homogenization conditions, and emulsion stability was determined by calculating degree of creaming. Maltodextrin, casein, xanthan gum and Tween 80 were used in the preparation of emulsions. Emulsions were produced by a rotor-stator homogenizer at different rates (11200 and 20000 rpm). As a result, it was determined that the emulsions prepared at the highest total dry matter ratio (50%) containing argan oil ratio of 30% had the lowest degree of creming. Furthermore, it was observed that the addition of xanthan gum to emulsions and application of low homogenization rate (11200 rpm) increased emulsion stability. The results obtained from this study are expected to provide data for the future experiments on microencapsulation to increase shelf life of argan oil which has low stability.

Keywords: Argan, emulsion stability, creaming, xanthan gum

MICROENCAPSULATION OF BIOMATERIALS BY SPRAY FREEZE DRYING

Hilal ISLEROGLU
Tokat Gaziosmanpasa University, hilal.isleroglu@gop.edu.tr

ABSTRACT

Whole cells (yeast, bacteria, fungi), fermented foods (e.g. yogurt, cheese), synthetic products of both low molecular weight (e.g. amino acids, citric acid) and high molecular weight (e.g. antibiotics), carbohydrates, and enzymes are the main biomaterials for the food industry. Biomaterials are generally characterized by their high thermal sensitivity; they are damaged or denaturated and inactivated by exposure to certain temperatures specific to the products. Some are also inactivated by mechanical stress and surface tension during drying operations. Microencapsulation is a promising protection technique for biomaterials against environmental factors affecting their stability and storage time. Various techniques are employed to microencapsulate biomaterials such as spray drying, liposome entrapment, coacervation, extrusion, emulsion technology and freeze drying. Among the existing techniques, spray drying and freeze drying are the most frequently used technologies. Spray drying is advantageous in terms of producing free flowing powders with a controlled particle size range at a fast drying rate; however the method can suffer from significant losses of volatile materials and thermal degradation of heat sensitive materials owing to the operation at high inlet temperatures. Although, freeze drying is used for the ultra-heat-sensitive biomaterials, the operating cost is high as this technology involves freezing and drying at low pressure. Spray freeze drying (SFD) is a unique drying technique as it is a combination of both spray drying and freeze drying. The SFD process is carried out in a two-stage operation. The first step involves spray-freezing in which the sample fed into a nozzle and sprayed into a cold vapor phase of a cryogenic liquid such as liquid nitrogen. In the second step, the frozen particles are dried by lyophilization. The application of SFD in microencapsulation has been studied by different researchers. In this study, the general aspects and advantages of SFD technique will be discussed and usage of SFD on microencapsulation of biomaterials will be reviewed.

Keywords: Spray freeze drying, microencapsulation, biomaterials

SOSYOEKONOMİK DÜZEYİ DÜŞÜK BÖLGELERDE İLKOKULA GİRİŞ MUAYENESİ SONUÇLARI VE HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ KAPSAMINDA OKUL SAĞLIĞI GİRİŞİMLERİ

Arş. Gör. Yasemin GÜVEN
Mersin Üniversitesi, gureyyasemin@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Emine ÖNCÜ
Mersin Üniversitesi,eeoncu@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Sümbüle KÖKSOY VAYISOĞLU
Mersin Üniversitesi, sumbulekoksoy@gmail.com

Arş. Gör. Ezgi ÖNEN
Mersin Üniversitesi, ezgionen007@gmail.com

ÖZET

Halk sağlığı hemşireliğinin çalışma alanlarında olan okul sağlığı hemşireliği okul çağı çocukları ile ailelerinin ve okul personelinin sağlığının korunması ve geliştirilmesi yönüyle önemli olmasına karşın, ülkemizde sınırlı sayıda okul hemşiresinin çalıştığı görülmektedir. Okul hemşirelerince yapılacak okula giriş muayenesi, sorunların erken dönemde tanınması, riskli çocukların ve ailelerinin belirlenerek müdahalelerin yapılması anlamında kilit önemdedir. Yapılan çalışma ile ilkokula yeni başlayan çocuklarda sağlık sorunlarının saptanması ve okul hemşireliği kapsamında yapılan girişimlerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Kesitsel nitelikteki bu çalışma Ekim-Aralık 2018'de sosyoekonomik düzeyi düşük bölgelerde bulunan 10 ilkokulda gerçekleştirilmiştir. Bu okullarda 1. sınıfta okuyan muayene olmayı kabul eden ve ailelerinin onay verdiği 984 öğrenci çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler öğretim elemanlarının gözetiminde okul sağlığı hemşireliği programına katılan dördüncü sınıf hemşirelik öğrencileri tarafından toplandı. Yaşları 5-10 arasında değişen öğrencilerde yapılan muayeneler sonucunda zayıf/çok zayıf 5 (%0.5), hafif şişman/şişman 148 (%15) öğrenci olduğu belirlendi. Diş çürüğü, görme keskinliğinde, saçta parazit, prehipertansiyon/ hipertansiyon gibi sorunlar saptandı ve bu öğrencilerin ilgili hekimliklere sevki sağlanarak okul yönetimine ve ailelerine bilgi verildi. Ailelere ev ziyareti düzenlenerek, sağlığı koruma ve geliştirmeye ilişkin eğitimler düzenlendi. Halk sağlığı hemşireliği kapsamında okullarda sağlıklı beslenme, kişisel gelişim, uyku, ilkyardım, hijyenle ilişkili sınıf çalışmaları yapıldı. Diş fırçalama ve el yıkama eğitimleri verildi.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, okul sağlığı hemşireliği, okula giriş muayenesi, sağlık sorunları.

ABSTRACT

Although school health nursing in the working areas of public health nursing is important in terms of protecting and improving the health of school age children, their families and school staff, it is seen that a limited number of school nurses work in our country. The school entrance examination to be performed by school nurses is a key issue in terms of early recognition of problems, the identification of risky children and their families and interventions. The aim of the study was to determine the health problems of children who were newly enrolled in primary school and to evaluate the interventions made within the scope of school nursing. This cross-sectional study was carried out in 10 primary schools with low socioeconomic status in October-December 2018. In these schools, 984 students who accepted to be examined in the 1st year and approved by their families were included in the study. The data were collected by fourth grade nursing students who participated in the school

health nursing program under the supervision of instructors. As a result of the examinations performed in students aged 5-10 years, weak / very weak 5 (0.5%), light fat / fat 148 (15%) students were determined. Problems such as dental caries, visual acuity, hair parasites, prehypertension / hypertension were detected and these students were referalled to the hospital and the school administration and their families were informed. A home visit to the families was organized and training on health protection and development was organized. Within the scope of public health nursing, healthy eating, personal development, sleep, first aid and hygiene related class work were done in schools. Teeth brushing and hand washing trainings were given.

Key Words: Student, school health nursing, school entrance examination, health problems.

MAKARNALIK BUĞDAY (*Triticum durum* Desf.) GENOTİPLERİNİN VERİM VE VERİM UNSURLARI İLE BAZI KALİTE ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin GÜNGÖR
Düzce Üniversitesi, hgungor78@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma, 7 tescilli (Saragolla, Massimo meridio, Ç-1252, Troubadur, Svevo, Eminbey, Cesare) ve 2 yerel (Karakılçık ve Alibayır) makarnalık buğday genotipinin verim, verim unsurları ve bazı kalite özelliklerinin belirlenmesi amacıyla 2017-2018 vejetasyon döneminde tesadüf blokları deneme desenine göre dört tekerrürlü olarak yürütülmüştür. Araştırmada genotiplerin bitki boyu, başaklanma süresi, başak uzunluğu, başakta tane sayısı, başakta tane ağırlığı, bin tane ağırlığı, hektolitre ağırlığı ve tane verimi değerleri incelenmiştir. İncelenen tüm özellikler bakımından genotipler arasında istatistiki olarak önemli farklılıklar elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre genotiplerin bitki boyları 85.0-115.8 cm, başaklanma süreleri 107.5-120.5 gün, başak uzunlukları 7.0-9.1 cm, başakta tane sayıları 38.5-71.7 adet, başakta tane ağırlıkları 1.49-3.21 g, bin tane ağırlıkları 41.3-50.5 g, hektolitre ağırlıkları 64.2-74.8 kg ve tane verimleri 323.7-573.7 kg/da arasında değişmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, en yüksek tane verimi Eminbey, Ç-1252 ve Svevo çeşitlerinden elde edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Makarnalık buğday, Kalite özellikleri, Tane verimi, Verim unsurları

EVALUATİON OF DURUM WHEAT (*TRİTİCUM DURUM DESF.*) GENOTYPES FOR YİELD, YİELD COMPONENTS AND SOME QUALİTY TRAİTS

Abstract

This study was conducted during 2017-2018 growing season for objective to determine the yield, yield components and quality traits of 7 registred (Saragolla, Massimo meridio, Ç-1252, Troubadur, Svevo, Eminbey, Cesare) and 2 landraces (Karakılçık ve Alibayır) durum wheat genotypes. This study was done according to randomized complete block design with four replications. In this study, data was recorded on parameters of varieties such as plant height, heading time, spike length, number of grains per spike, grain weight per spike, 1000 kernel weight, hectoliter weight and grain yield. There was a statistically significant difference among the genotypes based on the traits recorded. According to results of research data indicated a plant height of 85.0-115.8 cm, heading time of 107.5-120.5 days, spike length of 7.0-9.1 cm, number of grains per spike of 38.5-71.7, grain weight per spike of 1.49-3.21 g, hectoliter weight of 64.2-74.8 kg and grain yield of 323.7-573.7 kg/da. The highest yielding genotypes were Eminbey, Ç-1252 and Svevo.

Key words: Durum wheat, grain yield, quality traits, yield components

BAZI EKMEKLİK BUĞDAY ÇEŞİTLERİNİN BAŞAK YANIKLIĞI HASTALIĞINA (*Fusarium graminearum*) KARŞI REAKSİYONLARININ BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nedim ALTIN
Düzce Üniversitesi, nedimaltin@duzce.edu.tr

Erkut ÖZKESKİN
Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü, eozkeskin@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin GÜNGÖR
Düzce Üniversitesi, hgungor78@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Bolu ili ekolojik koşulları altında bazı ekmeklik buğday çeşitlerinin *F.graminearum*'un neden olduğu başak yanıklığı hastalığına dayanıklılık durumlarının belirlenmesi amacıyla 2018 yılında tarla şartlarında yürütülmüştür. Denemede materyal olarak kullanılan 18 adet ekmeklik buğday çeşidi tesadüf blokları deneme desenine göre 4 tekerrürlü olarak 14.11.2017 tarihinde tarlaya ekilmiştir. Sakarya yöresinden izole edilen *F.graminearum* izolatı SNA ortamında üretilerek $1x10^5$ konsantrasyonundaki makarokonidi spor süspansiyonu hazırlanmıştır. Çiçeklenme döneminde 4 tekerrürlü olarak her çeşitten 10 adet başak seçilmiştir. Seçilen başakların ortasındaki karşılıklı 2 adet başakçığa hazırlanan spor süspansiyonundan 10 µl olacak şekilde otomatik enjektör yardımıyla enjekte edilmiştir. Uygulama yapılan başakların üzerine 48 saat süreyle şeffaf poşetler geçirilerek penetrasyon için uygun koşullar oluşturulmuştur. Süt olum dönemi sonunda başaklar 1-9 skalasına göre değerlendirilmiştir. Hasat döneminde ise uygulama yapılan başakalardaki toplam hastalıklı taneler toplam sağlam tanelere oranlanarak tanelerdeki hastalık oranları belirlenmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda başaklarda en düşük AUDPC değeri ve hastalık şiddetinin 163.33 ve %31.11 ile Midas çeşidinde en yüksek AUDPC değeri ve hastalık şiddetinin ise 567.78 ve %91.11 ile Kate A1 çeşidinde olduğu belirlenmiştir. Uygulama yapılan başaklardaki tane değerlendirmelerinde ise en az hastalık oranının Masaccio en fazla hastalık oranının Kate A1 çeşidinde olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Buğday, başak yanıklığı, F.graminearum, reaksiyon

HATAY OTLU PEYNİRLERİNİN KOKU, AROMA VE TEKSTÜR PROFİL ANALİZLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Başak BOZ

Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih SÖNMEZDAĞ
Gaziantep Üniversitesi, sonmezdag@gantep.edu.tr

ÖZET

Akdeniz Bölgesinin en doğu ucunda Suriye sınırında yer alan Hatay, geçmişi MÖ 9.000'li yıllara dayanan, ticaret yollarının geçiş noktasında yer alan önemli bir kenttir. Medeniyetlerin beşiği olan ve yüzyıllardır değişik dil, din ve kültürlere ev sahipliği yapan bu kent Anadolu'nun hoşgörü merkezidir. Farklı kültürel değerleri, doğal zenginlikleri ve lezzetli mutfağıyla Hatay'ın turizm potansiyeli her geçen gün artmakta ve adeta çekim noktası haline gelmektedir. Gastronomi turizmine hizmet edebilecek kalite ve zenginlikte olan kentin mutfağı UNESCO tarafından yaratıcı şehirler ağı kapsamında ''Gastronomi Şehri'' unvanını almıştır. Geleneksel mutfaklarımızın karakteristik özelliklerine ve çeşitliliğine sahip çıkmanın hayli zor olduğu günümüz modern koşullarında Hatay mutfağı yöresel ürünleriyle gastronomi alanında ön plana çıkmaktadır. Hatay mutfağının geleneksel ürünleri arasında önemli bir paya sahip olan gıdalardan biri sütten elde edilenleridir. Bu ürünlerden Hatay otlu peynirleri yerelliğini koruyarak önemli olmakla birlikte bilinirlik açısından geride kalmaktadır. Bu çalışmada Hatay otlu peynirlerinden zahterli çökelek, sürk ve carra (testi) peynirlerinin çeşitli özellikleri incelenerek, mahalli olarak üretilen bu peynirlerin üretim tekniklerinde standardizasyon sağlanıp geliştirilmesi, farkındalık oluşturarak yerel değerlerin önemine dikkat çekilmesi ve peynirlerin duyusal parametreleri tespit edilerek gastronomi alanına ve literatüre kazandırılması amaçlanmıştır. Yapılan çalışmada zahterli çökelek , sürk ve carra peynirlerinin lezzet profil analizleri koku (sütsü koku , fermantasyon kokusu, baharat kokusu, yağsı koku, tütsü kokusu, keskinlik, genel yoğunluk) , aroma (süt aroması, baharat aroması, yağ tadı, keskin tat, tuz tadı, rennet, genel beğeni) ve tekstür (elastikiyet, sertlik, granüllü yapı, dağılabilirlik, çiğnenebilirlik, gevreklik, genel beğeni) parametreleri olarak üçe ayrılmış olup ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre koku özelliklerinden genel yoğunluk parametresinde sürk peyniri ön plana çıkmaktadır. Aroma ve tekstürel özellikleri açısından ise genel beğenisi en yüksek olan otlu peynir, carra peyniri olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hatay, Gastronomi, Otlu peynir, Duyusal analiz

ARPA MALTININ BESİN İÇERİĞİ, SAĞLIĞA FAYDALARI VE GASTRONOMİ ALANINDA KULLANIMI

Ayşe Aslı KARLI

Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih SÖNMEZDAĞ
Gaziantep Üniversitesi, sonmezdag@gantep.edu.tr

ÖZET

Arpa geçmişten günümüze kendine en çok yem sanayisinde kullanım alanı bulmuştur. Halen kapsamlı bir kullanımı olmamasıyla beraber, özellikle unlu mamuller ve alkollü içecek üretimlerinde kullanılan bir tahıl ürünüdür. Malt, arpanın çeşitli işlemlerden geçirilip, bitki oluşumu sağlanmadan kurutulmuş halidir. Arpa maltı üretimi günümüzde önemli yer tutarken, arpa maltının ürünlerde kullanımı da belirli bir artış göstermştir. Arpanın β-glukan içeriğinin zengin olması ve besinsel lif sağlaması, doğal şeker görevi görmesi ve düşük yağ oranı nedeniyle gıdalarda malt kullanımı da önemli bir araştırma konusu olmuştur. Gıda sanayisinde kahvaltılık gevreklerde, bisküvi, kek, çikolata gibi ürünlerde renk, aroma, lezzet gibi özellikleri iyileştirme için doğal ve zengin tada duyulan ihtiyaç maltın kullanımını yaygınlaştırmaktadır. Malt ürünleri tekstür yapısının geliştirilmesinde ve gıdanın uzun süre muhafaza edilmesinde rol oynar. Maltın mayşelenmesiyle elde edilen malt ekstraktı ve maltın toz haline getirilmesiyle elde edilen malt unu ise özellikle ekmeklerde ve bisküvilerde kullanılmaktadır. Malt eksktarktları maltoz gibi şekerlerin proteinlerle birleşerek ürünün kabuk renginin oluşmasını sağlayan maillard reaksiyonunda önemli bir rol oynamaktadır. Malt unları da özellikle doğal bir katkı maddesi olması sebebiyle tercih edilmekte ve ürünün zenginleştirilmesini sağlamaktadır. Ekmeğin kalitesinde rol oynayan malt ürünlerinin etkisi yapısındaki α-amilaz ve fermente edilebilir şekerlerden ileri gelmektedir.Ayrıca ekmeğin mayalanma sürecine,malt ürünün yapısında bulunan B grubu vitaminler ve amino asitler besin maddesi olarak yardımcı olmaktadır. Ülkemizde arpanın malt olarak işlenmesi ve kullanılması kendine yeterince yer bulamamıştır. Bunun en büyük sebeplerinden biri, maltın sadece alkollü içeceklerde kullanımının bilinmesidir. Oysaki maltın pek çok kullanım alanı bulunmaktadır. Bu araştırmada maltın alkollü içeceklerden farklı olarak, gıda sanayisindeki kullanım alanı, kullanım sebepleri ve maltın insan sağlığındaki önemi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arpa, Malt, Gıda, Enzim, Ekstrakt

BALLARDA BULUNAN AROMA BİLEŞENLERİ, EKSTRAKSİYON YÖNTEMLERİ VE POTANSİYEL BİYOMEDİKAL AKTİVİTELERİ ÜZERİNE BİR DERLEME

Dr. Öğr. Üyesi. A. Salih SÖNMEZDAĞ
Gaziantep Üniversitesi, sonmezdag@gantep.edu.tr

ÖZET

Aroma gıdalardaki en önemli kalite faktörlerden bir tanesidir. Ballarda bulunan aroma maddelerinin konsantrasyonları çok düşük düzeydedir ve elde edilen nektar kaynağına, arı çeşidine, yaşına, işleme yöntemine ve coğrafyaya göre çok fazla değişiklik gösterebilmektedir. Bu aroma maddeleri birçok farklı biyosentetik yolla oluşmaktadır ve izolasyon yöntemleri hassasiyetlerine, seçiciliklerine kullanma çeşitlerine göre farklı katagorilere ayrılabilmektedir. Ballarda bulunan aroma bileşiklerini genel olarak gruplandırdığımızda karşımıza; aldehitler, ketonlar, asitler, alkoller, hidrokarbonlar, terpenler ve benzeler çıkmaktadır. Çalışmamızda, ballarda bulunan aroma maddelerinin tespit edilme sıklığına göre ayırımı yapılmış ve bu bileşiklerin beslenmedeki genel önemi ve sağlık açsısından faydaları incelenmiştir. Ayrıca, bu aroma maddelerinin eldesi için kullanılan ekstraksiyon yöntemleri incelenmiş avantajları ve dezavantajları vurgulanmıştır. Önceki çalışmalar incelendiğinde ballarda binin üzerinde aroma maddesi tespit edildiği ve bunlardan en yoğun olarak bulunan aroma bileşeninin benzaldehit olduğu, bu bileşiği furfural ve nonanal bileşiklerinin takip ettiği tespit edilmiştir. Ektraksiyon yöntemlerine bakıldığında ise, onun üzerinde yöntemin kullanıldığı, bunlardan SPME yönteminin en çok tercih edilen yöntem olurken, SAFE yönteminin öne çıkan avantajlarından dolayı son yıllarda daha yoğun olarak tercih edildiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bal, Aroma bileşikleri, Ekstraksiyon yöntemleri

JİMNASTİK YAPAN VE YAPMAYAN KIZ ÖĞRENCİLERİN İNDEKS DEĞERLERİNİN BELİRLENMESİ

Arş. Gör. Dr.Ayşe Gül Uygur
Çukurova Üniversitesi, Aysegulll-88@hotmail.com

Öğr.Gör. Dr. Sema Polat
Çukurova Üniversitesi,. sezaoz@hotmail.com

Prof. Dr. Ahmet Hilmi Yücel
Çukurova Üniversitesi,. ayucel@cu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Jimnastik yapan ve yapmayan kız öğrencilerin indeks değerlerinin belirlenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Jimnastik yapanlar ile yapmayanlar iki çalışma grubu olarak belirlenip, jimnastik yapanlar deney grubu, yapmayanlar ise kontrol grubu olarak değerlendirildi. 8-11 yaş arası 51 kız öğrencinin uzunluk ölçümleri esnek olmayan mezura ve dijital kaliper ile alınmıştır. Oranlamalar yapılıp indeks değerleri belirlenmiştir. İstatistiksel analizler SPSS 19 programı kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: 8-11 yaş arası 51 kız öğrenci çalışmaya dahil edilmiştir. 32 öğrenci jimnastik yapan, 20 öğrenci ise yapmayan gruplarda yer almıştır. Jimnastik yapanların yaş ortalaması; 9,51 ± 0,67, boy uzunluğu ortalaması; 1,38 ± 0,07 m ve vücut ağırlığı ortalaması; 30,03 ± 4,85 kg iken, jimnastik yapmayanların ise yaş ortalaması; 10,20 ± 0,89, boy uzunluğu ortalaması; 1,43 ± 0,10 m, ve vücut ağırlığı ortalaması; 39,06 ± 6,94 kg olarak bulunmuştur. Bel çevresi/Kalça çevresi, Uyluk uzunluğu/Boy uzunluğu, Bacak uzunluğu/Uyluk uzunluğu, Ayak genişliği/Ayak uzunluğu ve Uyluk uzunluğu/Alt extremite uzunluğu indeksleri arasında her iki grup arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç: Yapılan bu çalışmanın literatürdeki eksikliklerin giderilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Anatomi, Jimnastik, indeks.

18-25 YAŞ ARASINDAKİ SAĞLIKLI BİREYLERDE ESNEKLİK TEST SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr.Gör. Dr. Sema Polat
Çukurova Üniversitesi, sezaoz@hotmail.com

Arş.Gör. Dr.Ayşe Gül Uygur
Çukurova Üniversitesi. Aysegulll-88@hotmail.com

Prof. Dr. Ahmet Hilmi Yücel
Çukurova Üniversitesi, ayucel@cu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, 18-25 yaş arasındaki sağlıklı bireylerde esneklik test sonuçlarını yaş gruplarına ve cinsiyete göre karşılaştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya, 18-25 yaş arasındaki 92 sağlıklı bireyde 160 kız 160 erkek birey dahil edildi. Bireylerin boy uzunluğu ve vücut ağırlığı ölçüldü ve otur-uzan testi ile hamstring normal eklem hareket açıklığı değerlendirildi. Değerlendirmeler sırasında lafayette marka otur uzan testi aleti ve acumar marka dijital gonyometre kullanıldı. Veriler SPSS 19.00 paket programı ile değerlendirildi.,

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen kadınların yaş ortalaması; 18,73 yıl, boy uzunluğu ortalaması; 163,18 cm, vücut ağırlığı ortalaması; 53,73 kg, beden kitle indeksi; 20,17 kg/m^2 iken erkeklerin yaş ortalaması; 19,05 yıl, boy uzunluğu ortalaması; 176,10 cm, vücut ağırlığı ortalaması; 71,64 kg, beden kitle indeksi;23,04 kg/m^2 olarak bulunmuştur. Otur- uzan testi ve hamstring normal eklem hareket açıklığı kadınlarda ortalama;-1,06 cm;78,41^o(sağ) ve 78,16^o (sol) iken aynı ölçümler erkeklerde sırasıyla ortalama; -4,09 cm; 76,81^o (sağ) ve 76,90^o (sol) olarak ölçülmüştür. Her iki cinsiyet arasında esneklik ve normal eklem hareket açıklığı açısından anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç: Otur uzan testi ile hamstring normal eklem hareket açıklığı ölçüm sonuçları arasında pozitif yönde ilişki bulunmuştur. Yapılan bu çalışmanın literatürdeki eksikliklerin giderilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Anatomi, esneklik, otur uzan testi.

SENSOR TECHNOLOGIES IN PHYSIOTHERAPY AND REHABILITATION

Bahar AYBERK[1], İrem AKGÜN[2], Seda KARACA[3], Tuğçe Duman ÖZKAN[4]

[1]Research Assistant, Marmara University, Institute of Health Sciences, Physiotherapy and Rehabilitation Department, İstanbul, Turkey, bhargnes@gmail.com

[2] Research Assistant, Marmara University, Institute of Health Sciences, Physiotherapy and Rehabilitation Department, İstanbul, Turkey, iremm_akgun@hotmail.com

[3] Research Assistant, Marmara University, Institute of Health Sciences, Physiotherapy and Rehabilitation Department, İstanbul, Turkey, aisa.sed@gmail.com

[4] Research Assistant, Marmara University, Institute of Health Sciences, Physiotherapy and Rehabilitation Department, İstanbul, Turkey, dumantgc@gmail.com

ABSTRACT

There has been increasing momentum, specifically in the last decade, for advanced technology use in the healthcare system. These new technologies provide greater flexibility in clinics by providing cheap, disposable, with lower energy needs and intelligent systems and so improving on healthcare and quality of life is inevitable. Sensing and sensor technologies play a great role at the center of healthcare innovation. High-performance sensors are offering novel solutions for various biomedical applications, particularly in the physiotherapy area. These new technologies help to improve rehabilitation process by allowing physiotherapists to collect measures on one's functional capacity, activity level, exercise compliance, the efficiency of treatment and the ability of patients to perform efficiently specific motor tasks at rehabilitation centers, at home or in a community setting. In this study, we aimed to provide an overview of the use of sensor technology for physiotherapy and rehabilitation context.

Keywords: Technology, Physiotherapy, Therapeutics

PROGRESİF SUPRANÜKLEER PALSİ TEDAVİSİNDE FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYONUN YERİ

Gülser CINBAZ
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, gulser.cinbaz@gmail.com

Bahar AYBERK
Marmara Üniversitesi, bhargnes@gmail.com

İrem AKGÜN
Marmara Üniversitesi, iremm_akgun@hotmail.com

Seda KARACA
Marmara Üniversitesi, aisa.sed@gmail.com

Tuğçe Duman ÖZKAN
Marmara Üniversitesi, dumantgc@gmail.com

ÖZET

Progresif Supranükleer Palsi (PSP); başlangıcı fark edilemeyen, semptomları çok hızlı ilerleyen, motor fonksiyonları azaltan ve yaşam kalitesini düşüren ilerleyici bir nörodejeneratif hastalıktır. Beyin sapı, diensefalon, serebellum, bazal ganglia ve denge, hareket, görüş ve konuşma ile ilişkili diğer kortikal alanlarda çözünmez protein birikimi sonucu masif nöron kaybı ile karakterize bir taupati olarak tanımlanmaktadır. PSP'nin kesin tedavisi bulunmayıp semptomları gidermeye yönelik tedavi edilmektedir. Bu çalışmanın amacı literatürü araştırmak ve PSP tedavisinde kullanılan fizyoterapi ve rehabilitasyon yöntemlerinin çeşitlerini ve etkilerini belirlemektir. Literatür araştırması MEDLİNE, COCHRANE ve PEDRO veri tabanları üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya toplamda 69 hasta içeren 9 çalışma (4 olgu sunumu, 3 olgu serisi, 1 kontrollü çalışma, 1 randomize kontrollü çalışma) dahil edilmiştir. Çalışmalarda kullanılan tedavi yöntemlerinin daha çok yürüyüş ve denge bozukluklarına yönelik olduğu belirlenmiştir. Tercih edilen müdahalelerde seansların sayısı, sıklığı ve süresi çalışmalara göre farklılık göstermektedir. Çalışmalarda en çok kullanılan değerlendirme parametreleri Progresif Supranükleer Palsi Derecelendirme Ölçeği (PSP-RS) ve Birleşik Parkinson Hastalığı Derecelendirme Ölçeği (UPDRS)'dir. Egzersiz tedavisi çalışmaların ana rehabilitasyon stratejisi olarak saptanmıştır. Kontrollü çalışmalarda kontrol ve deney grubu farklı egzersiz tedavilerinin karşılaştırılması ile değerlendirilmiştir. Tüm çalışmalar, fizyoterapi ve rehabilitasyon tedavisinden sonra düşmelerin azaldığını, denge ve yürüyüş parametrelerinde ise iyileşme olduğunu göstermiştir. Kontrollü çalışma sayısının ve çalışmalara dahil edilen hasta sayılarının azlığı ve tercih edilen tedavi yaklaşımlarının değişkenliği nedeniyle, PSP'de spesifik bir rehabilitasyon müdahalesinin etkinliğine dair kanıt bulunamamıştır. Buna rağmen fizyoterapi ve rehabilitasyonun PSP hastalarında denge ve yürüme parametreleri üzerinde olumlu etkiler oluşturabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: progresif, supranükleer palsi, fizyoterapi, rehabilitasyon

İNMELİ HASTALARDA ÜST EKSTREMİTE ROBOTİK REHABİLİTASYONUN ETKİLERİ

İrem AKGÜN
Marmara Üniversitesi, iremm_akgun@hotmail.com

Bahar AYBERK
Marmara Üniversitesi, bhargnes@gmail.com

Seda KARACA
Marmara Üniversitesi, aisa.sed@gmail.com

Tuğçe Duman ÖZKAN
Marmara Üniversitesi, dumantgc@gmail.com

Gülser CINBAZ
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, gulser.cinbaz@gmail.com

ÖZET

Son yıllarda inme rehabilitasyonunda konvansiyonel tedavilere (egzersiz tedavisi, elektroterapi, manuel tedaviler vb.) ek olarak yeni tedavi yöntemleri ön plana çıkmaktadır. Bu yöntemlerin içerisinde özellikle robot destekli tedavi çalışmaları dikkat çekmektedir. Robotik sistemler konvansiyonel tedavilere ek olarak hastanın daha yoğun ve görev odaklı motor eğitimi alması için oldukça uygundur. Robotik cihazlar rehabilitasyonun tedavi yoğunluğunu şiddetli bir şekilde artırmamakta, basit ve tekrarlı hareket paternleri oluşturarak daha kompleks ve multisensori uyarım yapmaktadır. Robot destekli tedaviler hem üst ekstremite hem de alt ekstremite rehabilitasyonunda uygulanmaktadır. Literatürde robot destekli cihazların özellikle üst ekstremite tedavisinde sağlam pozitif motor geri kazanımlar sağladığını gösteren sistematik ve meta-analiz çalışmaları vardır. Ayrıca üst ekstremite fonksiyon kazanımı ve yaşam kalitesi arasındaki ilişki incelendiğinde inmeli hastalarda robot destekli tedavinin motor fonksiyon ve kas kuvveti kazanımlarının yanı sıra günlük yaşam fonksiyonlarına da pozitif etkileri olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: inme; robotik rehabilitation; üst ekstremite; motor fonksiyon

FİBROMİYALJİ HASTALARINDA DÜŞÜK SERUM D VİTAMİNİ SEVİYELERİNİN OKSİDATİF HASAR İLE İLİŞKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

İhsan KARABULUT
Harran Üniversitesi, karabulut6334@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Hakim ÇELİK
Harran Üniversitesi, hakimcell@gmail.com

Uzm. Dr. Hatice SAYAN
Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, pieta985@hotmail.com

ÖZET

Fibromiyalji yaygın kas ağrıları ile karakterize genellikle kadınlarda görülen kronik bir hastalık olup semptomları D vitamini eksikliği ile benzerdir. Fibromiyalji hastalarında oksidatif stresin arttığını gösteren birçok çalışma bulunmasına rağmen, D vitamini eksikliği olan fibromiyalji hastalarında oksidatif stresin nasıl değiştiği bilinmemektedir. Bu nedenle fibromiyalji hastalarında D vitamini eksikliğinin oksidatif stres üzerindeki etkilerini araştırmayı amaçladık. Çalışmamıza D vitamini eksikliği olan 27 fibromiyalji hastası kadın (ortalama yaş; 37 ± 6) ve 27 herhangi bir hastalığı olmayan sağlıklı kadın (39 ± 7) dâhil edildi. Hasta grubundan tedavi öncesinde ve 2 aylık D vitamini replasman tedavisinden sonra olmak üzere iki kez, kontrol grubundan ise bir kez açlık venöz kanı alındı. Serum İleri Düzey Protein Oksidasyon Ürünleri(AOPP), Malondialdehit(MDA), 8-İzoprostan, 8-Hidroksideoksiguanozin(8-OHdG), Protein Karbonil(PC) düzeyleri ELISA yöntemi ile çalışıldı. D vitamini eksikliği olan hastalarda tedavi öncesi ve sonrası 8-OHdG, AOPP, MDA ve PC seviyelerin arasında anlamlı farklılık gözlenmezken *(p>0,05)* tedavi sonrası 8-izoprostan seviyeleri anlamlı düzeyde azaldı. Tedavi öncesinde AOPP, MDA ve 8-izoprostan seviyeleri kontrol grubuna göre yüksek iken *(*sırasıyla; *p= 0,002, p= 0,009, p<0,001)* 8-OHdG ve PC seviyelerinde anlamlı bir farklılık gözlenmedi. Tedavi sonrasında ise hasta grubunda AOPP ve MDA seviyeleri kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde arttığı (sırasıyla; *p= 0,001, p= 0,003*) 8-OHdG, 8-izoprostan ve PC seviyelerinde ise anlamlı bir değişiklik oluşmadığı görüldü. Ayrıca, tedavi öncesi hasta ve kontrol gruplarında AOPP, MDA ve 8-izoprostan seviyeleri ile serum D vitamini düzeyleri arasında anlamlı ters bir ilişki bulundu (sırayla*; rho =-0,415, p= 0,002; rho =-0,402, p= 0,003 ve rho =-0,445, p= 0,001).* Sonuç olarak D vitamini eksikliği olan fibromiyalji hastalarında oksidatif stresin yüksek olduğu ve D vitamini replasman tedavisi uygulandıktan sonra kısmen düştüğü görüldü.

Anahtar Kelimeler: Fibromiyalji, D vitamini eksikliği, Oksidatif stres

DARBELİ ELEKTROMANYETİK ALANIN OSTEOPOROZ OLUŞTURULAN RATLARDA KEMİK ÜZERİNE ETKİSİNİN BİYOKİMYASAL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Olgun TOPAL

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, dtolguntopal@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Müge ÇINA AKSOY

Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, mugecina@hotmail.com

Doç Dr. Duygu KUMBUL DOĞUÇ

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, duygukd@yahoo.com

ÖZET

Osteoporoz, düşük kemik kütlesi ve kemik dokusunun mikro yapısının bozulması sonucu kemik kırılganlığının ve kırık olasılığının artması ile karakterize sistemik bir iskelet hastalığıdır. Antikoagülan olarak kullanılan heparinin kemik kaybı ve osteoporoza yol açtığı bilinmektedir. Kemik iyileşmesinin hızlandırılması için literatürde pek çok farklı yöntem araştırılmaktadır. Girişimsel olmayan ve düşük komplikasyon oranına sahip bir tedavi şekli olan darbeli elektromanyetik alan uygulamasının kemik oluşumunu uyardığı bilinmektedir. Bu çalışmada, heparin ilişkili sekonder osteoporoz oluşturulmuş ratlarda, darbeli elektromanyetik alan uygulamasının kemik üzerine etkilerinin biyokimyasal olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır

Prospektif, randomize, tek kör çalışmada 12 aylık Sprague-Dawley cinsi erkek ratlar; heparin + PEMF grubu, heparin grubu ve kontrol grubu olmak üzere üç gruba ayrıldı. Heparin + PEMF grubu ve heparin grubu ratlara 33 gün boyunca 2 IU/g heparin verilerek osteoporoz oluşturuldu. 35. günde tüm ratların sağ femur kemiklerinde 3mm'lik defektler açıldı. Heparin + PEMF grubunda operasyonu takip eden 28 gün boyunca hergün 1 saat, ortalama 0.8 mT şiddetinde ve 7.3 Hz frekansında darbeli elektromanyetik alan uygulaması yapıldı. Kemik iyileşmesi 4. haftanın sonunda biyokimyasal analizlerle değerlendirildi.

Biyokimyasal değerlendirmede heparin verilen ratlarda azalmış serum Ca^{++} ve PTH düzeyi ile artmış CTx düzeyi bulunmuştur. 63. günde CTx düzeyi heparin + PEMF uygulanan grupta düşüktür ve bu fark istatistik olarak anlamlıdır.

Bu çalışmanın sonuçları, heparin verilmesinin kemik kaybı ve osteoporoza yol açtığını ve darbeli elektromanyetik alan uygulamasının bu olumsuz etkiyi azaltmakta yardımcı olduğunu göstermiştir

Anahtar Kelimeler: Osteoporoz, Heparin, Darbeli Elektromanyetik Alan, Defekt, Kemik İyileşmesi

KORONER ARTER BYPASS CERRAHİSİNDE PREOPERATİF SPİROMETRE SONUÇLARININ POSTOPERATİF MORTALİTE VE MORBİDİTE İLE İLİŞKİSİ

Dr Ali Muhittin TAŞDOĞAN
Gaziantep Amerikan Hastanesi, Anestezi Kliniği, mtasdogan@yahoo.com

Dr Elzem ŞEN
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, drelzem@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bypass cerrahisi yapılan hastalarda preoperatif spirometre sonuçlarının postoperatif mortalite ve morbidite ile ilişkisini araştırmak.

Giriş: Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH), hava yolu tıkanıklığı ve nonspesifik irritan uyaranlara karşı artmış bronkokonstrüksiyon yanıt ile karakterize kronik bronşit veya amfizem tablosudur. KOAH dünyada olduğu gibi ülkemizde de erişkin nüfusun önde gelen mortalite ve morbidite nedenlerinden birisi olup koroner arter bypass cerrahisi uygulanan hastalarda operasyon öncesi ve sonrasında başarıyı etkileyen önemli bir problemdir.

Materyal Metod: Ocak 2018 ile Aralık 2018 tarihleri arasında toplam 47 hastanın sonuçları retrospektif olarak değerlendirilmiştir. Hastalardan preoperatif spirometre sonuçları normal değerlerde olanlar (Grup 1, n=32) ve normal değerlerde olmayanlar (Grup 2, n=15) olarak 2 gruba ayrıldı. Preoperatif spirometre sonuçlarının postoperatif dönem morbitide ve mortalite üzerine sonuçları değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen hastaların 34'ü (%72) erkek, 13'ü (%27,6) kadın idi. Ortalama yaşları 62.3±8.23 idi. Grup 1'de postoperatif dönemde Grup 2'ye oranla daha az komplikasyon (solunum sıkıntısı, plörezi, daha uzun mekanik ventilasyon ihtiyacı gibi) görüldü ($p<0.05$). Hastalara ait demografik veriler ve klinik sonuçlar Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Hastaların demografik ve klinik verileri.

	GRUP 1, n= 32	**GRUP 2, n=15**	**p**
Yaş (Ort ± SS)	63,2±8,34	61,4±9,24	>0,05
Cinsiyet (E/K)	23/9	11/4	>0,05
Sigara, n (%)	23/32 (% 71)	10/15 (% 66,6)	>0,05
Ek hastalık durumu, n (%)	28/32 (% 87,5)	15/15 (% 100)	>0,05
FEV1 %	105,3±14,2	72,1±19,3	**<0.05**
FEV1/FEVC	105,2±16,3	79,5±14,6	**<0,05**
ON-PUMP n, (%)	28 (%87,5)	10 (%66,6)	-
OFF- PUMP n, (%)	4 (%12,5)	5 (%33,3)	-
Acil/Elektif	2/30	2/13	-
Mekanik Ventilasyon süresi (saat± SS)	7,3±1,2	9,4±1,3	**<0.05**
Yoğun bakımda kalış süresi (Saat ± SS)	46,3±1,8	54,2±2,1	**<0.05**
Komplikasyon n,% (Solunum sıkıntısı plörezi, vb)	6/32 (%18)	9/15 (%60)	**<0,05**
Mortalite n, %	0/32 (%0)	3/15 (%20)	**<0.05**

Sonuç: Koroner arter hastalığı nedeniyle takip ve tedavi edilen ve ileride cerrahi öngörülen hastalara spirometre ile solunum fonksiyonları hakkında bilgi edinmek hem hekim hem de hasta açısından önem arz etmektedir. Koroner arter bypass cerrahisi öncesinde elektif şartlarda yapılan spirometre değerlendirilmesi postoperatif dönem mortalite ve morbitide açısından etkin ve güvenli bir parametredir.

Anahtar kelimeler: Koroner arter bypass, spirometre, mortalite

AĞIR HEMOFİLİ A TANILI OLGUDA TONSİLLEKTOMİ-ADENOİDEKTOMİ: CERRAHİ YÖNTEM VE PERİOPERATİF YÖNETİMİ

Dr. Öğr. Üyesi İsmail AYTAÇ
Gaziantep Üniversitesi, dr.iaytac@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Esra PEKPAK
Gaziantep Üniversitesi, mdesrapekpak@yahoo.com

ÖZET

Tonsillektomi ve adenoidektomi, kulak burun boğaz hekimleri tarafından sık yapılan cerrahi müdahalelerden birisidir. Kronik rekürren tonsillit, peritonsiller apse, obstrüktif uyku apne sendromu, sürekli olan ağzı açık uyuma ve horlama en yaygın endikasyonlardandır. Tonsillektomi ve adenoidektomi komplikasyonları arasında anesteziye bağlı gelişen komplikasyonlar, kanama, ilaca bağlı reaksiyonlar, dehidratasyon, karotid arterin zedelenmesi, tonsil veya adenoid bölgesinde enfeksiyon gelişmesi sayılabilir. Bu komplikasyonlar arasında postoperatif kanama en önemlilerinden birisidir. Özellikle pediatrik yaş grubunda yaşamı tehdit eden boyutlara varabilir. Yapılan çalışmalara göre postoperatif kanama oranlarının % 0-6.1 arasında olduğu bildirilmektedir. Özellikle koagülasyon bozukluğu olan hastalarda postoperatif kanama ve buna bağlı olarak morbidite ve mortalite riski daha da artmaktadır. Hemofili A hastalığı; faktör 8'in (FVIII) eksikliği sonucu meydana gelen ve X'e bağlı resesif geçiş gösteren, en sık görülen kalıtsal kanama bozukluklarından biridir. Hemofili A tanısı genellikle çocukluk yaş grubunda konulur. FVIII eksikliği; diş çekimi, yaralanma ve cerrahi işlemler sonrası uzamış kanamalara ve yara yeri iyileşmesinde gecikmelere neden olur. Bu komplikasyonların ciddiyeti hastanın FVIII aktivitesiyle yakından ilişkilidir. Özellikle FVIII seviyesinin %1'in altında olduğu ağır hemofili A hastalarında ciddi kanamalar görülebilir ve hayati risk oluşturabilmektedir. Cerrahi planlanan hastalarda plazma faktör seviyesi büyük önem taşımaktadır. Ameliyat esnasında ve sonrasında hemostaz süreçlerini desteklemek, perioperatif ve postoperatif kanama komplikasyonunu önlemek amacıyla ameliyat öncesinde tedavi planlanmalıdır. Hemofili A hastalarının cerrahi uygulamaları özellik göstermektedir. Cerrahi yöntem olarak post operatif kanamayı ve diğer komplikasyonları azaltmak açısından en güvenli yöntemi seçmek gerekmektedir. Künt diseksiyonla soğuk tonsillektomi yıllardır uygulanmakta olan koagülasyon bozukluğu olan hastalarda önerilen, önemli bir temel cerrahi tekniktir. Bu çalışmada, ağır hemofili A tanılı, 10 yaşında sık tonsillit, ağzı açık uyuma, horlama ve apne öyküsü olan erkek bir olguda künt diseksiyon ve soğuk yöntemle tonsillektomi ve adenoidektomi ameliyatı, preoperatif hazırlığı, perioperatif yönetimi ve postoperatif takip ilkelerinin tartışılması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: hemofili A, faktör VIII, tonsillektomi, adenoidektomi

ÇEŞİTLİ *STAPHYLOCOCCUS* TÜRLERİNDEKİ DEZENFEKTAN DİRENCİ ÜZERİNE BİR ÖN ÇALIŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Fulden KARADAL
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, fkaradal@ohu.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda kimyasal maddelerin dezenfeksiyon amacıyla kullanımının yaygınlaşması, bilinçsiz antibiyotik kullanımında olduğu gibi dezenfektanlara direnç geliştiren bakterilerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Dezenfektanların kullanımı sırasında yeterli sulandırma, pH ve gerekli sıcaklık gibi koşullara uyulmaması, temizlik aşamasının atlanması ya da yetersiz uygulanması, bakterilerin biyofilm oluşturması nedenleriyle hedef mikroorganizma ile temas eden dezenfektan konsantrasyonu yetersiz kalmakta, tahrip edilemeyen mikroorganizmalarda duyarlılık azalması gözlenmektedir. Yapılan çalışmalar dezenfektan direncinin bazı *Staphylococcus* türlerinde de görüldüğünü rapor etmektedir. Klinik, hayvan ve besin kaynaklı bazı *Staphylococcus* spp. suşlarında gözlemlenen benzalkonyum klorür, klorhekzidin, diamidin, kuaterner amonyum (QAC), etidyum bromür ve akridin gibi dezenfektan maddelere karşı görülen dirençte, plazmidde taşınan ve dezenfektanları hücre dışına pompalayan efluks pompa proteinlerini kodlayan *qac* ailesi genleri ile *mdeA* ve *norA* gibi kromozomal efluks pompa genlerinin etkili olduğu belirtilmektedir. Bu çalışmada, süt endüstrisi tarafından sıkça kullanılan bazı dezenfektanların etkinliği, Niğde ve Ereğli'de süt ürünleri üreten fabrikalardan swap ile toplanan yüzey numunelerinden, ayrıca süt ve süt ürünlerinden elde edilen *Staphylococcus* izolatlarına karşı broth mikrodilüsyon yöntemi ile test edildi ve MİK (Minimum İnhibisyon Konsantrasyonu) değerleri belirlendi. Dirençli izolatlarda dezenfektan direnç genlerinin varlığı PZR (Polimeraz Zincir Reaksiyonu) ile tespit edildi. Çalışma sonucunda cendere bezi, beyaz peynir, kaşar peyniri ve iki farklı çiğ süt örneğinden izole edilen 5 *Staphylococcus aureus* suşunda benzalkonyum klorür içeren dezenfektana karşı direnç belirlendi. Cendere bezinden elde edilen izolatın ayrıca klorhekzidine de dirençli olduğu ve *mde*A geni taşıdığı tespit edildi. Söz konusu gen, çiğ sütten izole edilmiş suşlardan birinde de tespit edildi. Kaşar peynirinden elde edilen *Staphylococcus carnosus* ve su borusundan elde edilen *Staphylococcus sciuri* suşlarında da sırasıyla benzalkonyum klorür ve benzalkonyum klorür+ klorhekzidin direnci gözlendi. Ayrıca, seperatör dirsekten izole edilen *Staphylococcus warneri* ile kaşar peyniri ve beyaz peynirden izole edilen iki farklı *Staphylococcus epidermidis* suşunun sodyum hipoklorit-potasyum hidroksit içeren dezenfektana olan duyarlılıklarının azaldığı belirlendi. Ek olarak analiz edilen bütün izolatların peynir kalıplarının yıkanmasında kullanılan fosfat, fosforik asit ve nitrik asit içeren deterjana karşı çeşitli konsantrasyonlarda direnç gösterdiği tespit edildi. Çalışmanın sonuçları, süt endüstrisinde kullanılan bazı deterjan ve dezenfektanların çeşitli *Staphylococcus* suşları üzerinde etkili olmadığını, bazı suşların direnç genlerini taşıdığını göstermektedir. Süt ürünlerinden kaynaklanabilecek halk sağlığı risklerinin engellenmesi ve süt endüstrisinde oluşabilecek ekonomik kayıpların önlenebilmesi için dezenfektan direnci ile ilgili çalışmaların sürdürülmesi öngörülmektedir.

Anahtar sözcükler: Dezenfektan direnci, MİK, PZR, *Staphylococcus* spp, süt endüstrisi.

Bu çalışma Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından SSB 2017/04-BAGEP proje numarası ile desteklenmiştir.

A PRELIMINARY STUDY ON DISINFECTANT RESISTANCE IN VARIOUS *STAPHYLOCOCCUS* SPECIES

ABSTACT

In recent years, the use of chemicals for disinfecting purposes has led to the emergence of bacteria which develop resistance to disinfectants such as unconscious antibiotic use. During the use of disinfectants, due to the non-compliance with conditions like adequate dilution, pH and temperature, skipping or insufficient application of the cleaning step, biofilm formation of bacteria, the concentration of disinfectant in contact with the target microorganism is insufficient and decrease in sensitivity is observed in non-destructive microorganisms. Studies have reported that disinfectant resistance is also seen in some *Staphylococcus* species. *qac* family genes, which encode efflux pump proteins that carry plasmids and pump disinfectants out of the cell and chromosomal efluks pump genes such as *mdeA* and *norA* are reported to be effective the benzalkonium chloride, chlorhexidine, diamide, quaternary ammonium (QAC), ethidium bromide and acridine resistance observed in some strains some clinical, animal and food sourced *Staphylococcus* spp. In this study, the effect of some disinfectants frequently used by the dairy industry on *Staphylococcus* isolates which were obtained swab-collected surface samples from dairy farms in Niğde and Ereğli, as well as from milk and dairy products was tested by the broth microdilution method and MIC (Minimum Inhibition Concentration) values were determined. Presence of disinfectant resistance genes in resistant isolates was determined by PCR (Polymerase Chain Reaction). As a result of the study, 5 *Staphylococcus aureus* strains isolated from the cheese pressing clothes, white cheese, kashar cheese and two different raw milk samples were determined to be resistant to the disinfectant containing benzalkonium chloride. The isolate from the cheese pressing clothes was also resistant to chlorhexidine and was found to carry the mdeA gene. The gene was also detected in one of the strains isolated from raw milk. *Staphylococcus carnosus* obtained from kashar cheese and *Staphylococcus sciuri* strains obtained from water pipe showed benzalkonium chloride and benzalkonium chloride + chlorhexidine resistance respectively. In addition, *Staphylococcus warneri* isolated from separator joints and two different *Staphylococcus epidermidis* strains isolated from kashar cheese and white cheese were found to decrease their sensitivity to disinfectant containing sodium hypochlorite-potassium hydroxide. In addition, all isolates analyzed showed resistance at various concentrations against detergent containing phosphate, phosphoric acid and nitric acid used for washing cheese moulds. The results of the study show that some detergents and disinfectants used in the dairy industry are not effective on various *Staphylococcus* strains and some strains carry resistance genes. In order to prevent public health risks that might be originate from dairy products and to prevent economic losses in the dairy industry, it is foreseen that the studies on disinfectant resistance will be continued.

Keywords: Dairy industry, disinfectant resistance, MIC, PCR, *Staphylococcus* spp,

This study was supported by Nigde Omer Halisdemir University Scientific Research Projects Unit with the project number of SSB 2017/04-BAGEP.

2014 – 2018 YILLARI ARASINDA YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNE BAŞVURAN ZEHİRLENME OLGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Cevdet YARDIMCI
Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi, cevdetyardimci@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet YÜKSEK
Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ahmetyuksek@yandex.com

ÖZET

Kimyasal etkileriyle bozucu etkiler oluşturan ve sonunda ölüme kadar varabilen sonuçlara neden olabilen maddelere zehir ve bu maddelerin alınmasıyla ortaya çıkan duruma zehirlenme denmektedir. Zehirlenmeler gaz maddeler, sıvı maddeler veya katı maddeler gibi birçok maddeyle meydana gelebilmektedir. İnsan organizmasına zararlı bu maddelerin ağızdan yenilmesi veya içilmesiyle, solunum yoluyla teneffüs edilmesiyle, damar içerisine direkt uygulanması yoluyla veya deriden emilim yoluyla gibi değişik yollardan alınmasıyla meydana gelebilmektedir. Zehirlenmeler, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de azımsanmayacak miktarda meydana gelmekte ve bu hastalar hastahanelerin acil servislerine müracaat etmektedirler. Ve hastalar acil servislerde ilk müdahalelerinin ardından takip ve tedavi amacıyla genellikle yoğun bakımlara yatırılmaktadır. Yoğun bakımlar, maliyeti yüksek olan bakımın yapıldığı ve genellikle hastanın dış ortamla çok kolay iletişiminin olamadığı birimlerdir. Bu hastalar, genellikle sağlıklı bir şekilde yaşamlarını sürdürürken zehirlenme durumuyla karşılaştıklarında birdenbire yoğun bakım ihtiyacı oluşmasından dolayı, kısıtlamalara gitmesi gerekebilmekte, takip ve tedavi sürecinde bazen de ölüm gibi kötü sonlarla karşılaşabilmektedirler. Biz, bu çalışmamızda 01.01.2014 – 10.14.2018 tarihleri arasında Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastahanesine zehirlenme nedeniyle başvuran 495 hastanın daha çok hangi sebeplerle müracaat ettiklerini değerlendirmeye çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Zehirlenme, Antidepresan, Karbonmonoksit, Alkol, Mantar

OKUL VE AİLE TEMELLİ ÇOCUK CİNSEL İSTİSMARINI ÖNLEME YÖNELİK PROGRAMLAR

Uzm. Merve ŞANAL
Karabük Üniversitesi, merve.sanal.0@gmail.com

Prof. Dr. Ali Fuat ERSOY
Karabük Üniversitesi, alifuatersoy@karabuk.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda dünyada ve ülkemizde toplumsal açıdan önemi ve hassasiyeti fark edilmeye başlayan çocuğun cinsel istismarı, yetişkin ile çocuk ya da büyük bir çocukla küçük çocuk arasındaki herhangi bir cinsel faaliyet olarak tanımlanmaktadır. Cinsel istismar; sözel istismar, açık seçik telefon konuşmaları, teşhircilik, röntgencilik, cinsel ilişkiye tanık edilme/olma, bedenine cinsel amaçla dokunma, müstehcen yayınlara konu etme, fuhşa itme, ırza geçme, ensest (aile içi cinsel istismar) gibi farklı şekillerde ortaya çıkabilmektedir. Cinsel istismar, dünyada her yaş grubunu ilgilendiren toplumsal bir sorundur. Çocuk cinsel istismarı insanlık tarihi boyunca dünyanın her yerinde görülmesine rağmen son yıllarda dikkat çekmeye başlamıştır. Çocuğa yönelik cinsel istismar konusunun açığa çıkarılması cinsel istismar sıklığının çok fazla olduğunu ortaya çıkarmıştır. Çocuklukta yaşanan cinsel istismar, çocukların bilişsel, duygusal, cinsel gelişimini bozmakla birlikte önemli sosyal sorunlara da yol açmaktadır. Bu sorunların minimum düzeye indirilmesi için özellikle çocukların, ebeveynlerin ve toplumun her kesiminin bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bu konuya yönelik çalışmalar incelendiğinde ülkemizde çocuğa yönelik cinsel istismarın önlenmesine ilişkin program ve eğitimlerin yeterli olmadığı gözlenmektedir. Yapılan çalışmaların çocuğa yönelik cinsel istismarın varlığını, bu konuda ailelerin bilinçli olmadıklarını ortaya koymaktadır. Bu nedenle ülkemizde özellikle örgün eğitim kurumlarında cinsel eğitime önemli bir gereksinim olduğu açıktır. Bu çalışmanın amacı, örgün eğitim kurumlarında uygulanan çocuk cinsel istismarını önlemeye yönelik programları incelemektir. Bu amaçla yapılan çalışmalardan örnekler sunulacak ve çocuk cinsel istismarını önleme programlarının önemi belirtilip önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk cinsel istismarı, Okulda cinsel Eğitim, Önleme Programları

OTİSTİK ÇOCUK SAHİBİ OLAN AİLELERİN AİLE YÜKLERİNİN BELİRLENMESİ

Prof. Dr. Ali Fuat ERSOY
Karabük Üniversitesi, alifuatersoy@karabuk.edu.tr

Uzm. Merve ŞANAL
Karabük Üniversitesi, merve.sanal.0@gmail.com

ÖZET

Aile, çocukların sağlıklı olarak yetiştirilip, gelişebileceği önemini hiçbir zaman yitirmeyen evrensel bir kurumdur. Bu nedenle normal ya da özürlü, sorunlu ya da sorunsuz olsun her çocuğun içinde büyüyüp gelişebileceği, bir aileye gereksinim vardır. Otizmli bir çocuğa sahip olan anne ve baba, alışılması zor olan bu durum karşısında stres yaşamakla birlikte, günlük hayatın gereklerini yerine getirmede zorlanmakta, başta evlilik, duygusal ilişkiler olmak üzere kişilerarası ilişkilerinde gergin olabilmektedir. Yaşanan bu travmatik duruma uygun olmayan tepkiler ve ailenin içine düştüğü suçluluk duygusu anne-babayı depresyona götürmekte, aynı zamanda çocuğun bakımı için gerekli olan fazla zaman, para, enerji gereksinimi annenin ve babanın stres yaşamasına neden olmaktadır. Sağlıklı bir çocuğa sahip olmak üzerine kurulan hayaller, yetersizliği olan bir çocuğa sahip olunduğunda yerini şaşkınlık, şok, kızgınlık, inkâr ve depresyon gibi çeşitli duygulara bırakabilmektedir. Normal gelişim gösteren bir çocuğa sahip olmak bile çiftler için pek çok yeni duruma alışmak anlamına gelirken, yetersizlikten etkilenmiş bir çocuğa sahip olmak, durumu çok daha karmaşık hale getirmektedir. Bu araştırma; otizmli çocuğa sahip ailelerin psikolojik sağlamlık düzeylerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya otizmli çocuğa sahip olan 300 aile alınmıştır. Ailelerin psikolojik sağlamlık düzeylerini ölçmek için Aile Yükü Değerlendirme Ölçeği ve ebeveynlerin sosyal destek algılarına ilişkin görüşlerini yansıtan anket formu ile araştırma verileri toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, otizmli çocuğa sahip olan ailelerin günlük faaliyetleri ve sosyal yaşamları üzerinde bu durumun etkileri olduğu bulunmuştur. Aileler, aile içi ve dışı sosyal ilişkilerinin değiştiğini, otizmli çocuklarına ve kendi geleceklerine ilişkin birçok kaygılarının olduğunu, eğitim ve maddi gereksinimler bakımından yeterli desteği alamadıklarını belirtmişlerdir. Anne babaların gelir düzeyleri ve eğitim durumları ile gelecek endişeleri ve diğer çocuklar ile ilişkilerinde Aile Yükü Değerlendirme Ölçeği puanları farklılaşmaktadır. Araştırma bulguları doğrultusunda özel eğitim veren kurumlara ve ebeveynlere yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Aile Yükü, Sosyal Destek

MÜZİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAZDIKLARI ÇOCUK ŞARKILARININ İNCELENMESİ

Dr. Ömer Bilgehan SONSEL
Gazi Üniversitesi, bilgehansonsel@hotmail.com

ÖZET

Tüm insanlar müzikle dolu bir çevrede doğar ve büyür. Anne karnındayken dinletilen müzikler, bebekken söylenen ninniler bir insanın ilk müzik eğitimlerini oluşturur. Konuşmayı öğrendikten sonra çevresinden duyduğu şarkıları taklit ve tekrar eder. Çocukların müzikal algıları küçük yaşta yüksek olduğu için öğretilen her şeyi kısa zamanda belleklerine kaydedip öğrenebilirler. Çizgi filmlerdeki şarkılar, kreşte ve okulda öğrendiği şarkılar bireyin ilk şarkı dağarını oluşturmaktadır. Bu noktada okul öncesi çağda ve ilkokul çağında çocukların müzik eğitimi şarkı seçimi konusunda büyük önem kazanmaktadır. Bir müzik öğretmeni sadece doğru şarkıyı seçen ve onu öğreten değil, çocuk şarkısı besteciliği de yapabilecek düzeyde bilgiye sahip olmalıdır. Müzik öğretmenliği lisans programlarında yer alan "Eğitim Müziği Dağarı" dersi öğretmen adaylarının bu yönlerini beslemekte ve deneyim kazanmalarını sağlamaktadır. Bu araştırma 2017-2018 eğitim - öğretim yılı bahar döneminde Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 48 öğretmen adayının "Eğitim Müziği Dağarı" dersi almadan önce mevcut bilgi düzeyleriyle yazdıkları çocuk şarkıları ile dağar incelemesi, form ve prozodi çalışmaları, evrensel değerlerin incelenmesi ve çocuk ses sınırlarının araştırılması gibi konularda 12 haftalık eğitim aldıktan sonra yazdıkları şarkıları incelemeyi hedeflemektedir. Araştırma sonucunda eğitim öncesi prozodi hataları oldukça yüksek iken eğitim sonrasında hata oranının oldukça düştüğü, ilk yazılan şarkılar genellikle belli bir form yapısı içerisinde değilken eğitim sonrası yazılan şarkıların çocuk şarkısı formlarından birinde olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının yazdıkları çocuk şarkılarındaki değer yargıları incelendiğinde ilk şarkıların %33,25'lik bir kısmının hiçbir değer yargısı taşımadığı eğitim sonrasındaki şarkılarda ise tüm şarkıların en az bir değer yargısı barındırdığı sonucuna ulaşılmıştır. İlkokul çağı çocuğunun ses özelliklerini bilmemeleri durumundan dolayı öğretmen adaylarının ilk yazdıkları şarkılarda ses aralıkları 10'lu aralıklara kadar çıkarken eğitim sonrasında 5'li ve 6'lı aralıklarda kalmıştır. Müzik öğretmenliği lisans programı için son derece önemli olan bu dersle ve öğretmen adaylarının çalışmaları ile ilgili öneriler ilgili başlıklar altında verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Şarkısı, Eğitim Müziği, Prozodi, Değer.

ASSESSMENT OF POPULATION TREND AND VULNERABILITY OF COMMON POCHARD *AYTHYA FERINA* INHABITING IN VAN LAKE BASIN

Hümeyra NERGİZ
Bitlis Eren University, humeyranergiz@gmail.com

ABSTRACT

Common pochard (*Aythya ferina*) is a waterfowl that has experienced a decline in population size over the past 20 years in Europe and was recently classified as Vulnerable in the International Union for the Conservation of Nature's Red List. In this study, it was aimed to determine status, population size, habitat preference and threats of the Common Pochard in the Van Lake Basin. The observations were conducted by Point Count Method in the six areas which the species is rarely observed in Van Vake Basin. At the beginning of the 2018 winter period 1867 individuals were observed totally; 586 individual at Arin Lake, 275 at Erçek Lake, 450 at Bendimahi Delta, 512 at Dönemeç Delta and 44 at Ahlat Marshes. At the end of the winter period, the maximum number of individuals in the whole basin was recorded as 1405. It was revealed that totally 462 individuals (24.74%) in the Basin did not continue to be observed in these areas because of various reasons and could not have a chance to breeding. We identified several *threats to the species, the most important being habitat loss and illegal hunting.*

Key Words: Population size, demography, waterbirds, habitat changes, conservation

COPULA-GARCH APPROACH FOR ETHERIUM AND BITCOIN

Dr. Öğretim Üyesi Ayşe METİN KARAKAŞ

Department of Statistic,aysekarakas5767@gmail.com

ABSTRACT

Bitcoin and Etherium is a currency which is classified as cryptocurrency and has happen popular in recent years, it can be explained that the currency has valuable background. The copula function is strong since it states that the multivariate distribution function can be separated marginal variables and a density function copula, which fully defines the dependence structure of the variables. This paper aims to examine the relationship between Bitcoin and Etherium using Copula-GARCH method. In this study we apply the concept of entropy for basic Crypto money (Etherium and Bitcoin) to make a comparison. We employ a twostep Copula-GARCH model to examine the dependence structure of daily Bitcoin and Etherium. Firstly, we filter log-return daily data using univariate GARCH model to obtain standard residuals and construct the marginal distributions. Secondly, copulas are selected to join the estimated marginal distributions. The Akaike information criteria (AIC) and Schwartz information criteria (SIC) and Bayes information criteria (BIC) method are then adopted to determine which copula provides best fitness to data. These findings indicate the necessity of more detailed studies for a more comprehensive understanding the nature of Bitcoin, particularly for investors and potential users.

Keywords: Bitcoin; Etherium; Copula-GARCH. , JEL Classification: G1, G15, E44, C14, C22

AKUT İNME HASTALARINDA YAŞ İLE İNME ŞİDDETİ VE MOTOR FONKSİYON SEVİYESİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Tuğçe DUMAN ÖZKAN
Marmara Üniversitesi, dumantgc@gmail.com

Seda KARACA
Marmara Üniversitesi, aisa.sed@gmail.com

Bahar AYBERK
Marmara Üniversitesi, bhargnes@gmail.com

İrem AKGÜN
Marmara Üniversitesi, iremm_akgun@hotmail.com

Gülser CİNBAZ
Medeniyet Üniversitesi, gulser.cinbaz@gmail.com

ÖZET

AMAÇ: Yaşlanma ile birlikte motor fonksiyon, denge ve mobilitede bazı kayıplar olabilir. Bu yaş bağımlı kayıplara inme ile yenileri eklenebilir. Bu durum aynı zamanda bireyin bağımsızlığını da olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı akut inmeli hastalarda yaş ile inme şiddeti ve motor fonksiyon seviyesi arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

MATERYAL VE METOD: Nörolog tarafından akut inme tanısı ile hastanenin nöroloji bölümünün yataklı servisinde izlenen 44 hasta çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışmaya katılmayı kabul eden ve doktor tarafından stabil olduğu söylenen hastalara fizyoterapist tarafından değerlendirme yöntemleri uygulanmıştır. İnme şiddeti ve motor fonksiyon seviyesi sırasıyla Ulusal Sağlık Enstitüsü İnme Skalası (NIHSS) ve İnme Rehabilitasyonu Hareket Değerlendirme Ölçeği (STREAM) ile değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Hastaların yaş ortalamaları 64,25 (±10,94), fiziksel fonksiyon seviyesi ve inme şiddeti seviyesi ortalamaları ise sırasıyla STREAM 49,86 (±19,38), NIHSS 4,50 (±4,08) idi. Yaş ile inme şiddeti arasında istatiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmazken motor fonksiyon ile negatif yönde düşük-orta kuvvette, anlamlı bir korelasyon bulundu (p=0,009 r=-0,390).

SONUÇLAR: Bu çalışmanın sonuçlarına göre, inme hastalarında inme şiddeti ile hastaların yaşı arasında bir ilişki bulunmayıp; yaş arttıkça fiziksel fonksiyonun daha fazla etkilenmesinin sebebinin yaşlanmaya bağlı mevcut fonksiyon azalması olabileceği düşünüldü.

Anahtar Kelimeler: inme, motor fonksiyon, yaşlanma

EVALUATION OF THE CORRELATION BETWEEN ANXIETY, HOPELESSNESS AND SELF-ESTEEM LEVELS IN PHYSIOTHERAPY STUDENTS

Seda KARACA
Marmara University, aisa.sed@gmail.com

Tuğçe DUMAN ÖZKAN
Marmara University, dumantgc@gmail.com

Bahar AYBERK
Marmara University, bhargnes@gmail.com

İrem AKGÜN
Marmara University, iremm_akgun@hotmail.com

Gülser CİNBAZ
Medeniyet University, gulser.cinbaz@gmail.com

ABSTRACT

Self-esteem is known to play a role in social anxiety and hopelessness. The aim of this study was to evaluate the correlation between anxiety, hopelessness and self-esteem levels of physiotherapy and rehabilitation students. The study included the participation of 96 volunteer undergraduate students in Turkey. Demographic variables were recorded with the help of a questionnaire. Anxiety was evaluated by Beck Anxiety Inventory. Hopelessness was evaluated by Beck Hopelessness Scale. Self-Esteem was evaluated by Rosenberg Self-Esteem Scale. The mean age of individuals was 21,57±2,04. It was observed that the variety of women was 57.3%, men was 42.7%. As a result of correlation analysis, it was found a strong positive correlation between anxiety and hopelessness ($p < 0.01$). There was a significant relationship between anxiety, hopelessness and self esteem levels ($p < 0.05$). If future research supports the hypothesized causality of the vulnerability effect of low self-esteem on anxiety and hopelessness, interventions aimed at increasing self-esteem might be useful in reducing the risk of anxiety and hopelessness in undergraduate students.

Key Words: Anxiety, Hopelessness, Self-Esteem, Physiotherapy, Student

INVESTIGATION OF THE RELATION BETWEEN PERCEIVED STRESS AND JOB SATISFACTION OF PHYSIOTHERAPISTS WORKING IN TURKEY

Seda KARACA
Marmara University, aisa.sed@gmail.com

Tuğçe DUMAN ÖZKAN
Marmara University, dumantgc@gmail.com

Bahar AYBERK
Marmara University, bhargnes@gmail.com

İrem AKGÜN
Marmara University, iremm_akgun@hotmail.com

Gülser CİNBAZ
Medeniyet University, gulser.cinbaz@gmail.com

ABSTRACT

Job satisfaction is an emotional answer to assesment of employees' jobs and working life in the work environment and place. The aim of this study was to investigate perceived stress and job satisfaction of physiotherapists who worked in the health field. The study included the participation of 73 volunteer physiotherapists who worked in Turkey. Demographic variables were recorded with the help of a questionnaire. Job satisfaction was evaluated by Minnesota Job Satisfaction Scale and perceived stress was evaluated by Perceived Stress Scale. The mean age of individuals was 33,70±9,84. It was observed that the variety of women was 63.6%, men was 36.4%. Average years of service in the profession of individuals' was 8.71 ± 0.79, the Minnesota Job Satisfaction score was 43.24, the Perceived Stress Scale average score was 21.69. As a result of correlation analysis, it was found a strong positive correlation between job satisfaction and perceived stress ($p < 0.01$). There was meaningful statistical difference in Minnesota scores between satisfied with the job and non-satisfied with the job groups ($p < 0.05$). Individuals' get satisfaction of their work has an important role in the perceived stress. The strategys which develop to contribute the job satisfaction in the health field are needed.

Key Words: Stress, Satisfaction, Job, Physiotherapist

ELEKTRİK DİRENÇ NOKTA KAYNAĞI PARAMETRELERİNİN S700CR ÇELİĞİNİN ÇEKME SIYIRMA MUKAVEMETİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Volkan ÇETİN
Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş., volkan.cetin@tirsan.com

Arş. Grv. Fatih ÖZEN
Batman Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, fatihozen@sakarya.edu.tr

Melih KEKİK
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, melihkekik@gmail.com

Yusuf Sadi ASLANLAR
Alimex Alüminyum A.Ş, ysfsdi270@gmail.com

Prof. Dr. Salim ASLANLAR

ÖZET

Nokta direnç kaynağı düşük uygulanma zamanı, düşük maliyet ve otomasyona uygunluk gibi nedenlerden ötürü otomotiv sektöründe en fazla kullanılan operasyondur. Bir araçta 3000-5000 adet arasında nokta kaynağı bulunmaktadır. Otomobillerde giderek artan teknoloji ile konvansiyonel malzemelerden özel dizayn edilmiş malzemelere doğru bir geçiş bulunmaktadır. Otomobillerde kullanılan çelikler de bu gelişmeden en fazla etkilenen materyallerdir. Çeşitli ihtiyaçlara özel tasarlanan çelikler geliştirilmiş Yüksek mukavemetli çelikler adı altında (Advanced High Strength Steel- AHSS) birleştirilmiştir. Yeni geliştirilen bu çeliklerde de nokta kaynağının mukavemetinin ölçülmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, yeni geliştirilen düşük karbonlu 700 Mpa akma dayanımlı S700CR çeliğinin çekme sıyırma performansı incelenecektir. Farklı akım ve kaynak zamanı kombinasyonlarında en optimum çekme-sıyırma performansı belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler: S700CR, Nokta Kaynağı, Çekme Sıyırma.

ELEKTRİK DİRENÇ NOKTA KAYNAĞI PARAMETRELERİNİN FE-MN-C-AL TWIP ÇELİĞİNİN ÇEKME SIYIRMA MUKAVEMETİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Volkan ÇETİN
Tırsan Treyler San. ve Tic. A.Ş., volkan.cetin@tirsan.com

Arş. Grv. Fatih ÖZEN
Batman Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, fatihozen@sakarya.edu.tr

Melih KEKİK
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, melihkekik@gmail.com

Mehmet BULCA
ISRA Vision-Machine Vision and Automation, mbulca@isravision.com

Yusuf Sadi ASLANLAR
Alimex Alüminyum A.Ş, ysfsdi270@gmail.com

Prof. Dr. Salim ASLANLAR

ÖZET

İkizlenme yoluyla plastisite kazanan çelikler (TWIP çelikleri) yüksek akma dayanımı ve yüksek uzama değerlerine sahiptirler. Bu çelikler içinde ikizlenme enerjisinin ayarlanarak ostenit yapının sürekli ikizlenme sayesinde yüksek dayanımlar ve yüksek kopma uzaması elde edilir. Manganın yüksek olma nedeniyle (22-28%) normal çelikte daha pahalıdır. Daha az mangan içeren Fe-Mn-C-Al (17-22%) tasarımları ortaya çıkmıştır. Her ne kadar yüksek mukavemet değerleri ve yüksek kopma dayanımına sahip olsa da TWIP çeliklerinin kaynaklanabilirliği zordur. İçinde bulunan yüksek mangan kaynaklanabilirliği olumsuz yönde etkilemektedir. Düşük buharlaşma sıcaklığı olan manganın yüksek sıcaklıklarda buhar fazına geçmesi ciddi problemler oluşturmaktadır. Bu nedenle otomotiv sektöründe en fazla kullanılan birleştime tekniği olan nokta kaynağı tekniği ile kaynaklanabilirliği detaylı olarak araştırılmalıdır. Bu çalışmada, farklı kaynak akımı ve kaynak süresi kombinasyonlarının çekme-sıyırma dayanımı üzerine olan etkisi incelenmiştir. Hem zamana göre hem de kaynak akımına göre sonuçlar irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: TWIP, Nokta Kaynağı, Çekme Sıyırma.

CLASSIFYING SELF-CARE PROBLEMS OF CHILDREN WITH PHYSICAL AND MOTOR DISABILITY BY EXTREME LEARNİNG MACHINES

Assoc. Prof. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL
Batman University, omerfarukertugrul@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Necmettin SEZGİN
Batman University, necmettinsezgin@gmail.com

ABSTRACT

Disability which means having a problem in ability of a natural activity fully or partly. Especially in children, requires a greater effort. Since it is hard to understand whether it is a real disorder or the child act as it to achieve some extra gains from his/her parents, generally it requires expert views, which requires time-consuming, complex, expensive and uncomfortable processes. In this paper, the applicability of extreme learning machine (ELM) in classifying self-care problems in children was investigated. ELM is a randomize training method in a single hidden layer artificial neural network. In ELM, the weights and biases in the input layer are assigned arbitrary, while the weights in the hidden layer are calculated analytically. In order to increase the overall accuracy and the stability of the artificial learning method, the relevant features were selected by a feature extraction method, which was built on ELM. SCADI dataset, which was shared in UC Irvine Machine Learning Repository (http://archive.ics.uci.edu/ml/index.php) was employed in evaluation and validation the proposed approach. This dataset consists of 206 features that belongs to 70 children. Obtained accuracy based on 10-folds cross-validation while using all features was 66%. On the other hand, the highest accuracy, which is 88.25%, was achieved when employing 81 highest relevant features. Achieved accuracy in selected features is higher than not only obtained accuracy in whole dataset, but also reported accuracy, which is 83.1%, in the literature. According to obtained results it can be noted that selecting features was increased obtained accuracy in classifying self-care problems of children with physical and motor disability.

Keywords: SCADI, Self-Care Problems, Extreme Learning Machines, Feature Selection

PREDICTING THE GENDER VIA VOICE BY ADAPTIVE LOCAL BINARY PATTERNS

Assoc. Prof. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL
Batman University, omerfarukertugrul@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Necmettin SEZGİN
Batman University, necmettinsezgin@gmail.com

ABSTRACT

Gender detection is an important part of human identification systems. It can be used in (1) decreasing the possibilities of subjects (male or female), (2) increasing the human identification accuracy by having two different decision systems while one of them were trained by male subjects and the other one was trained by female subjects, and (3) having a verification (in other words control) system. In this study, the voice signals of 100 samples were recorded by SONY ICD-UX560, which has 44100 Hz sampling frequency, in Batman University based on the permission of regional ethical committee (Per. No: 2018/1-3, Provider: Batman University Ethical Committee) and it was supported by BTÜBAP-2018-MMF-4 code project of Scientific Research Projects Coordination Unit of Batman University. In records, each of the subjects were said their names and read a standard text. Therefore, the first part of the voice signals is different from each other. The features were extracted from voice signals by adaptive local binary patterns, which were previously employed in extracting features in EMG signals. Adaptive local binary pattern was built based on the local binary pattern, which is an image processing method. In adaptive local binary pattern, the features were extracted based on the changes in the signal according to the number of neighbors, down sampling and smoothing coefficients. Extracted features were classified by randomized artificial neural network according to 10-folds cross-validation. Achieved results were also compared with obtained accuracies by extracted statistical features in time, and frequency domains. It was found from this study that the adaptive local binary pattern is successful enough to be employed in gender detection by voice signals.

Keywords: Adaptive Local Binary Patterns, Gender Detection, Randomized Artificial Neural Network

OBJECTIVITY DETECTION OF SPORTS ARTICTES BY MACHINE LEARNING METHODS

Assoc. Prof. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL
Batman University, omerfarukertugrul@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Necmettin SEZGİN
Batman University, necmettinsezgin@gmail.com

ABSTRACT

Because of the increase in the communication capabilities, the number of articles are increasing exponentially day by day. This huge number of articles can not be classified manually. Therefore, an automatic solution, which does not need to read manually each of the articles, must be proposed and employed. In this paper, the applicability of machine learning methods, which are logistic linear classifier (LLC), fisher least square linear classifier (FLSLC), nearest mean classifier (NMC), quadratic discriminant classifier (QDC), subspace classifier (SC), linear Bayes normal classifier (LBNC), quadratic Bayes normal classifier (QBNC), k nearest neighbor (kNN), Parzen classifier (PC), Naive Bayes (NB), support vector machines (SVM), support vector machines: NU algorithm (nu-SVM), and artificial neural network (ANN). In order to evaluate and validate the applicability of these methods the Sports articles for objectivity analysis Dataset, which was shared in UC Irvine Machine Learning Repository (http://archive.ics.uci.edu/ml/index.php), was employed. This dataset contains the frequencies of the type of words (for instance, adverbs, nouns, pronouns). Each of the samples were classified into objective or subjective by these machine learning methods. Achieved accuracies according to 5-folds cross-validation by LLC, FLSLC, NMC, QDC, SC, LBNC, QBNC, kNN, PC, NB, SVM, nu-SVM, and ANN, are 83.45, 82.25, 75.45, 81.95, 62.30, 82.80, 79.65, 80.70, 74.55, 77.30, 83.95, 81.75, and 77.80, respectively. The highest accuracy was obtained by SVM, which is a nonlinear classifier method. Achieved results were also compared with reported accuracies in the literature. It was found from this study that the machine learning methods can be successfully employed in determining the objectivity of an article.

Keywords: article classifying; machine learning methods; objectivity detection

BİLEK HAREKETLERİNE DAYALI KAS İŞARETLERİNİN İKİZ SPEKTRUM TABANLI ANALİZİ VE SINIFLANDIRILMASI

Doç. Dr. Necmettin SEZGİN
Batman Üniversitesi, necmettin.sezgin@batman.edu.tr

Doç. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL
Batman Üniversitesi, omerfaruk.ertugrul@batman.edu.tr

ÖZET

Elektromiyogram (EMG), kas aktiviteleri sonucu oluşan elektriksel işaretlerdir. Bu işaretlerin farklı fizyolojik hareketlere karşı farklı karakteristikte işaretler olarak ortaya çıktıkları bilinmektedir. Günümüzde tıp alanında teknolojinin ilerlemesiyle birçok hastalık daha kolay teşhis edilebilmekte ve daha hızlı ve modern tedavi yöntemleri sunulmaktadır. Bu teknolojik gelişmelerden bir tanesi de yapay organ teknolojisidir. Elini kaybetmiş kişiler için akıllı bir el tasarımı bu kişiler için son derece önemlidir. Bu amaçla, bu çalışmada, sağlıklı bireylerden kayıt edilmiş 4 yönlü (sağ-sol-aşağı-yukarı) bilek hareketlerine dayalı EMG işaretleri ikiz spektrum ile analiz edilerek farklı hareketler için yüksek dereceli spektrum analizleri gerçekleştirilmiştir. İkiz spektrum analizi güç spektrum analizine ek olarak işaret içerisindeki bileşenlere ait faz ilişkilerini de hesaba katarak işarete dair daha fazla bilgi sunmaktadır. Analiz sonucu elde edilen özellikler incelendiğinde her bilek hareketine özgü özelliklerin EMG işaretlerinden elde edilebildiği ve bu özelliklerin kullanılan yapay öğrenme yöntemleri ile %99.5'e kadar bir doğrulukta ayırt edilebildikleri gösterilmiştir. Yapılan bu çalışmanın yapay organ teknolojisinde akıllı el tasarımında yüksek dereceli spektrum analizi ile yüksek doğrulukta sınıflandırmanın yapıldığı görülmüş olup bu çalışmanın ilgili alanda kullanılabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Elektromiyogram (EMG), İkiz spektrum, Yapay öğrenme, Bilek hareketleri.

DALGACIK PAKET DÖNÜŞÜMÜ İLE BİYOMEDİKAL İŞARETLERİN ANALİZİ

Doç. Dr. Necmettin SEZGİN
Batman Üniversitesi, necmettin.sezgin@batman.edu.tr

Doç. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL
Batman Üniversitesi, omerfaruk.ertugrul@batman.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda artan biyomedikal teknolojisi ile biyolojik işaretlerin işlenmesi ve kolay yorumlanabilir hale getirilmesi büyük önem kazanmıştır. Biyomedikal ham verilerin yorumlanması oldukça güç olmaktadır. İleri işaret işleme teknikleri kullanılarak durağan olmayan bazı kompleks biyolojik işaretlerin yorumlanması hem kolaylaşmakta, hem de bazı hastalıklarda konulacak teşhis bakımından son derece kritiktir. Bu amaçla, bu çalışmada EEG, EMG, EKG gibi durağan olmayan bazı işaretlerin dalgacık paket dönüşümü yardımıyla işlenerek yorumlanabilir hale getirilmesi ve işlenen işaretlere ait önemli bazı özelliklerin kullanılarak otomatik ön tanı konulması hedeflenmiştir. Dalgacık paket dönüşümü ile işaretlerin hem yaklaşık hem de detay alt bantları istenen seviyeye kadar frekans bandına ayrıştırılabilir. Kullanılan dalgacık paket dönüşümü yöntemi ile sağlıklı ve hasta bireylerden alınan biyolojik işaretler analiz edilmiş, bu işaretlerden çıkarılan özelliklerle kabul edilebilir seviyede hasta ve sağlıklı bireylerin sınıflandırılması gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu çalışmanın ilgili kliniklerde ön tanı olarak kullanılması düşünülmektedir. Böylece özellikle zor teşhis konulan bazı hastalıklar için hata minimize edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Biyomedikal işaretler, Dalgacık paket dönüşümü, Sınıflandırma.

EPİLEPTİK EEG İŞARETLERİN ANALİZİ İÇİN FARKLI İŞARET İŞLEME YÖNTEMLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr. Necmettin SEZGİN
Batman Üniversitesi, necmettin.sezgin@batman.edu.tr

Doç. Dr. Ömer Faruk ERTUĞRUL
Batman Üniversitesi, omerfaruk.ertugrul@batman.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, epilepsi hastalarına ait Elektroensefalogram (EEG) işaretlerin analizi için farklı spektrum elde etme yöntemleri kullanılarak, bu yöntemlerin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bunun için, karmaşık ve durağan olmayan beyin EEG işaretleri güç spektrum, kısa süreli Fourier dönüşümü ve yüksek dereceli spektrum yöntemleri kullanılarak işlenmiştir. İşlenmiş EEG işaretlerine ait istatistiksel bazı özellikler kullanılarak destek vektör makineleri (DVM) ile normal ve epileptik EEG işaretleri sınıflandırılmıştır. Sınıflandırma sonuçları karşılaştırıldığında, en iyi sonucun yüksek dereceli spektrum yöntemi ile elde edilen özelliklerin DVM'de kullanılmasıyla elde edildiği görülmüştür. Güç spektrum yöntemi ile elde edilen özelliklerin kullanıldığı DVM en düşük doğruluğu vermiştir. Bu sonucun, EEG işaretlerinde var olan lineersizlik ve Gauss olmama durumunun en iyi yüksek dereceli spektrum yöntemi ile karakterize edildiği olarak yorumlanmıştır. Karşılaştırılan yöntemlerden yüksek dereceli spektrum analizi ile en iyi sonucun çıkması, bu yöntemin diğer yöntemlere ek olarak sunmuş olduğu işaretin faz bilgisinin de özellik seçiminde kullanılıyor olmasından kaynaklanmaktadır. Yapılan bu çalışmanın epilepsi hastalığını teşhis etmenin yanında, bu hastalığı teşhis edebilecek en uygun özellik çıkarma yöntemi de kullanılarak sağlık alanına katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: EEG, Epilepsi, Destek vektör makineleri, Spektrum analizi.

AL-CAM/EPOKSİ HİBRİT KOMPOZİT TABAKALARIN YORULMA ÖNCESİ VE YORULMA SONRASI DAVRANIŞI

Doç. Dr. Mehmet Emin DENİZ
Batman Üniversitesi Makina Mühendisliği, mehmetemin.deniz@batman.edu.tr

ÖZET

Bu deneysel çalışmada, Al-Cam/epoksi esaslı GLARE-2 hibrit kompozit tabakaların yorulma öncesi ve sonrası çekme davranışları araştırılmıştır. Hibrit malzemenin davranışı üzerine yorulma çevrimlerinin etkisini belirlemek için yorulma sonrası statik çekme testleri gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada kullanılan GLARE-2-3/2 tabakalı hibrit kompozit tabakalar İzmir'de bulunan Fibermak kompozit firmasında üretildi. Glare-2-3/2 numuneleri sıcak presleme yöntemiyle alüminyum ve prepreg kompozit plakaların istiflenmesiyle üretilmiştir. Tabakalı kompozit numunelerin statik testteki hasar başlangıcı yükleri 0°, 30°, 60° ve 90° gibi farklı oryantasyon açıları için belirlendi. Bu hasar başlangıç yükleri çekme-çekme yorulma testleri için maksimum yükleme değeri olarak alındı. Numuneler, üç farklı yükleme oranında (R=-0,1; 0,1 ve 0,3) ve 10 Hz frekansta yorulma yüklemesine maruz bırakıldı ve sonrasında statik testleri gerçekleştirildi. Yorulma testlerinde numuneler, 500000, 1000000 ve 5000000 çevrim sayılarına kadar test edildi. Sonrasında bu numuneler statik çekme testlerine tabi tutuldu. Yapılan testlerin sonucunda fiber oryantasyon açısı 0°' den 90°' e doğru değiştiğinde yorulma sonrası çekme dayanımlarında düşüşler görülmüştür. Ayrıca yükleme oranı ve yorulma çevrim sayıları artıkça çekme yüklerinin azaldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yorulma davranışı, Yorulma sonrası çekme testi, Al-Cam/epoksi hibrit kompozit tabaka, Fiber oryantasyon açısı

3-NOKTA EĞİLME YÜKLEMESİNE MARUZ BIRAKILMIŞ ORTASINDA DELİK BULUNAN KOMPOZİT PLAKLARIN YORULMA ÖNCESİ VE YORULMA SONRASI DAVRANIŞI

Doç. Dr. Mehmet Emin DENİZ
Batman Üniversitesi Makina Mühendisliği, mehmetemin.deniz@batman.edu.tr

Özet

Bu çalışma, ortasında farklı çaplarda delik bulunan E-cam/epoksi örgülü kompozit plakların yorulma öncesi ve sonrası üç nokta eğilme davranışlarını belirlemek için tasarlanmıştır. Tüm numuneler, ASTM D790-92 standardına göre 130 mm uzunluk ve 12,7 mm genişlikte kesilmiştir. Bazı numuneler, ortasında 2 mm, 4 mm ve 6 mm çaplarında delik bulunan ve diğerleri delik bulunmayan olarak test için hazırlanmıştır. Numunelerin öncelikle statik olarak maksimum çökme değerleri bulunmuş sonrasında bu çökme değerleri kullanılarak R=0,25 ($R= S_{min}/S_{max}$) çökme oranı hesaplanmış ve yorulma testleri bu oran kullanılarak 3 Hz yükleme frekans değeri ile yapılmıştır. Testler, Shimadzu marka test cihazı kullanılarak oda (20^oC) sıcaklığında yapılmıştır. Numuneler, 10^6 çevrim sayısına kadar yorulma testine maruz bırakılmıştır. Daha sonra 3-nokta eğilme testleri, 1 mm/dak cihaz çene hızında gerçekleştirilmiştir. Eğilme testlerine numuneler nihai hasara uğrayana kadar devam edilmiştir. Test sonuçları göstermiştir ki delik çapı artıkça eğilme yükü ve çökme değeri azalmıştır. Bir de yorulma çevrimi cam/epoksi numunelerin hem yük değerini hem de çökme miktarını önemli şekilde değiştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yorulma çevrimi, Yorulma sonrası eğme testi, E-cam/epoksi plaka, Delik etkisi

ARAMİD/EPOKSİ KOMPOZİT PLAKLARIN BURKULMA YÜKÜ ÜZERİNE DELAMİNASYON GEOMETRİSİ VE YERİNİN ETKİSİ

Doç. Dr. Mehmet Emin DENİZ
Batman Üniversitesi, mehmetemin.deniz@batman.edu.tr

Nevra ORAL
Batman Üniversitesi, nevraaorall2121@hotmail.com

ÖZET

Bu deneysel çalışma, $[\pm 45^{o}]_4$ aramid/epoksi esaslı kompozit plakların kritik burkulma yükleri delaminasyon geometrisi ve yerinin etkisini belirlemek için yapılmıştır. Bunun için delaminasyonlu ve delaminasyon bulunmayan numuneler, bir üniversal test cihazı kullanılarak basmaya maruz bırakılmıştır. Burkulma testleri, her numunenin uçları dönme sınır şartına izin verilebilecek şekilde tasarlanan özel bir aparat yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Kritik burkulma yükleri, iki farklı delaminayon yeri (t/h=0,25 ve 0,5) ve üç farklı delaminasyon geometrisi (kare, dikdörtgen ve daire) için belirlendi. Yapılan çalışma sonucunda delaminasyon geometrisinin ve yerinin aramid/epoksi esaslı kompozit plakların burkulma davranışı üzerine önemli parametreler olduğu görülmüştür. Ayrıca delaminasyon yüzeye yakınken (t/h=0,25) kritik burkulma yükünü azalttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Burkulma dayanımı, Delaminasyon yeri, Delaminasyon geometrisi, Aramid/epoksi kompozit plak

SINIFLAMA(NOMİNAL) ÖLÇEĞİNE GÖRE KULLANILAN PARAMETRİK OLMAYAN BAĞIMLI ÖRNEKLEM TESTLERİ VE UYGULAMA ALANLARI

Doç.Dr. Selahattin YAVUZ
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, syavuz@erzincan.edu.tr

Öğr.Gör. Feyzi YAŞAR
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, yusuf1930_09@mynet.com

ÖZET

Örneklem değerlerinden evren parametreleri hakkında tahminde bulunabilmek için parametrik ve parametrik olmayan testlerden yararlanılır. Parametrik testler parametrik olmayan testlere göre daha güçlüdürler. Parametrik testlerin uygulanabilmesi için verilerin normal dağılması, grup varyansların homojen olması, gözlemlerin bağımsız seçilmesi, verilerin en az eşit aralıklı ölçülmüş olması, yeterli sayıda gözlem değeri olması, deneklerin evrenden rasgele seçilmiş olması gerekmektedir. Bu varsayımların biri veya bir kaçı sağlanmadığı durumlarda parametrik testlerin sonuçlarına ve bu sonuçlardan hareketle yapılan yorum ve genellemelere güvenilmez. Bu durumda anakütle dağılımı veya anakütle parametreleri hakkında herhangi bir varsayım gerektirmeyen parametrik olmayan testler kullanılır. Bilimsel araştırmalarda birçok parametrik olmayan test kullanılmaktadır. Bu çalışmada sınıflama (nominal) ölçekle ölçülmüş ve bağımlı örneklemler için kullanılan parametrik olmayan testler incelenmiştir. Bu testlerden iki bağımlı örneklem için McNemar testi, üç ve daha fazla bağımlı örneklem için Cochran Q testi tanıtıldıktan sonra farklı alanlardaki uygulamaları üzerinde durulmuştur. Uygulamalar neticesinde elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Parametrik Olmayan Testler, McNemar Testi, Cochran Q Testi

VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE BIST'TE İŞLEM GÖREN ÇİMENTO İŞLETMELERİNİN ETKİNLİKLERİNİN ÖLÇÜMÜ

Öğr.Gör. Feyzi YAŞAR
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, yusuf1930_09@mynet.com

Doç.Dr. Selahattin YAVUZ
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, syavuz@erzincan.edu.tr

ÖZET

Rekabetin yoğun olduğu günümüzde, işletmeler sahip oldukları kaynakları etkin ve verimli kullanmaları ekonomik açıdan son derece önem arz etmektedir. Bunun için işletmeler rekabet ettikleri gerek ulusal gerekse uluslararası piyasalarda başarılı olabilmeleri içinperformanslarını göreli olarak ölçmeleri gerekmektedir. Veri Zarflama Analizi (VZA) de, işletmelerin kaynaklarını ne ölçüde verimli kullandıklarınıtespit etmede kullanılan doğrusal programlamaya dayalı parametrik olmayan bir yöntemdir. Bu çalışmada, BIST Taş, Toprak sektöründe işlem gören çimento işletmelerinin 2013-2017 dönemine ait her bir yıl için bilanço ve gelir tablolarından elde edilenfinansal oranlar kullanılarak VZA'nın girdiye yönelik CCR modeline göre etkinliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Analiziçin"DEA Solver Pro" paket programıkullanılmıştır. Uygulanan analiz sonucunda etkin ve etkin olmayan işletmeler tespit edilmiş ve ayrıca 2017 yılında etkin olmayan işletmelerin etkin olabilmeleri için potansiyel iyileştirme oranları hesaplanmış ve gerekli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: BIST, Etkinlik Ölçümü, Çimento İşletmeleri,Performans, Veri Zarflama Analizi.

YEN İLENEB İL İR ENERJ İ KAYNAKLARININ TÜRK İYE EKONOM İS İNDEK İ GEL İŞİMİ VE PAYI

Alpaslan İŞBİLİR
ai90003@mail2.gantep.edu.tr

Doç. Dr. Mustafa Mete
Gaziantep Üniversitesi, mete@gantep.edu.tr

ÖZET
Türkiye'nin geleceği için yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi her geçen gün artmaktadır. Özellikle iklim değişikliğinin etkilerini giderek daha fazla hissettiğimiz bu günlerde, yenilenebilir enerjiye yapılan yatırımlar artırılmalıdır. Fakat günümüzde güneş ve rüzgâr enerjisi kaynaklarının enerji ihtiyacını karşılama oranına bakıldığında 2017 yılı haziran sonu itibariyle %10 gibi oldukça düşük bir rakamla karşı karşıya kalmaktadır. Ülkemizde yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelim seviyesi diğer gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere kıyasla düşüktür. Aslında bu enerji kaynaklarından yararlanmak, Türkiye'nin enerji bütçesini azaltmakla kalmayıp, sera gazı salınımlarının da önemli ölçüde azaltacaktır. Türkiye'de özellikle rüzgâr ve güneş enerjisine yönelmek, enerji bütçesine katkıda bulunacaktır. Ayrıca rüzgâr ve güneş enerjisi için ülkemiz oldukça elverişli bir konumdadır. Türkiye'de kullanılan enerji kaynaklarına bakıldığında, fosil yakıtların kullanımı birinci sırada yer almaktadır. Türkiye Elektrik İletim A.Ş 2017 yılı haziran sonu raporuna göre, doğal gaz %28,2, fuel oil %04, kömür %21,6 hidrolik ve jeotermal %34,8 ticari olmayan yakıtlar %5 ve diğer yenilenebilir enerjiler ise %10,2 şeklindedir. Bu makalemizde yenilenemeyen enerji türlerinden olan: Kömür, Petrol, Doğal gaz gibi son derece kritik sürece giren enerji türlerinin yanı sıra, geleceğin ekonomik güç ve bağımsızlığını, dünya ülkelerinin yeni rekabet alanı olan yenilenebilir enerji kaynaklarından; Güneş (SOLAR) ve Rüzgâr Enerjisinin Türkiye açısından önemi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin yapmış olduğu çalışmaları ve teşvikleri görülmektedir. Bununla beraber Türkiye'nin enerji tüketimi mevcut kaynakları ve cari açığa büyük sebep olan enerji ithalatı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Enerji, Yenilenebilir, Rüzgar, Nükleer, Solar, Teşvik

YENİ SANAYİ DEVRİMİ: ENDÜSTRİ 4.0 VE TÜRKİYE ÜZERİNE BİR İNCELEME

Songül KARADENİZ

Mustafa METE

Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye

ÖZET

Sanayi 4.0,üretim süreçleri içerisinde yer alan tüm araç ve makinelerin sensörler ve internet aracılığıyla karşılıklı etkileşime geçerek üretimi eş-anlı gerçekleştirmeleridir. Üretim için gerekli verinin bulut sistemi içerisinde depolandığı sanayinin bu yeni formunda mekân ve zaman kavramlarının aşılması öngörülmektedir. İleri mühendislik ve sistemler arası tam bütünleşmeyi içeren Sanayi 4.0'ın, uluslararası alanda ucuz işgücüne dayalı rekabet yerine yüksek katma değerli üretime dayalı rekabeti geçirmesi beklenmektedir. Günümüzde artık Endüstri 4.0 tüm dünya ülkelerinin kaygısı ve ulaşmak istedikleri hedefleri olmuştur. Bu yüzden ülkeler ve firmalar Ar-Ge ye oldukça önem vermekte ve bu minvalde nitelikli işgücü yetiştirmekteler, çünkü bugüne kadar ki olan her devrimde görülüyor ki insan gücüne olan ihtiyaç azalmakta ve bunun yerine nitelikli çalışan ihtiyacı doğmaktadır.Dördüncü sanayi devriminin yapı taşlarından biri niteliğindeki robotlar, bir anlamda insanların işlerini alacaklar. Bu durum sadece mavi yakalıları değil robotları kodlayabilen yapay zekâ ile beyaz yakalıları da etkilemesi beklenmektedir.Almanya'da yapılan analizler sonucunda ise beklentilerin aksine istihdamda yüzde 6 oranında artış beklenmektedir. Dördüncü endüstri devrimine kadar üç sanayi devrimi yaşanmıştır. Türkiye'nin de bu devrimde konumunun ne olduğuna bakılmış henüz tam olarak bu teknolojilerden faydalanılamadığı anlaşılmıştır. Ve bu durumda Türkiye hala endüstri 4.0'a geçiş yapabilmiş değildir, Endüstri 2.0 ve Endüstri 3.0 döneminde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, nesnelerin interneti, siber-fiziksel sistemler, Türkiye

ABSTRACT

Industry 4.0 is the interaction of all vehicles and machines involved in the production processes by means of sensors and the Internet and realizing the production simultaneously.In this new form of industry where the data required for production will be stored in the cloud system, space and time constraints are expected to be exceeded. Industry 4.0, which includes advanced engineering and full integration between systems, is expected to undergo high value-added competition rather than cheap labor-based competition in the international arena. Nowadays, Industry 4.0 has been the concern of all the countries of the world and their targets. Therefore, countries and firms give great importance to R & D and in this way they train qualified labor force. because in every revolution so far it is seen that the need for manpower is reduced and the need for qualified workers.Robots, which are one of the building blocks of the fourth industrial revolution, in a sense will get people's jobs. This will not only affect the blue-collar but also the artificial intelligence and the white-collar who can code the robots. In Germany, employment is expected to increase by 6 percent, unlike other countries.Three industrial revolutions took place until the fourth industrial revolution. Turkey also has seen what was the position in this revolution has not yet fully understood, but we can not benefit from this technology. And in this case, Turkey still has not been able to switch industry 4.0 and it is in the Industry 2.0 and Industry 3.0 period.

GAZİANTEP MUTFAĞININ KARAKTERİSTİK ÖZELLİKLERİ VE UNUTULMAYA YÜZ TUTMUŞ GELENEKSEL YEMEKLERİNDEN SEÇMELER

Başak BOZ
Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, bozbasak3@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Oya ÖZKANLI
Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, ozbayram27@hotmail.com

ÖZET

Türkiye sahip olduğu coğrafik, iklimsel çeşitlilik, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle geçmişten günümüze birçok kültüre ev sahipliği yapmıştır. Bu etkileşimin doğal bir sonucu olarak ülkenin mutfak kültürü çeşitlilik kazanmıştır. Ülkemiz köklü bir beslenme kültürü mirasına sahip olup Türk Mutfağı dünyanın en zengin mutfaklarından biri olarak kabul görmektedir. Sosyal, kültürel, tarihi, coğrafik, demografik ve ekonomik faktörler gibi birçok unsurun farklılık göstermesi gastronomik değerlerin oluşmasını sağlamıştır. Bu çeşitlilik ülkemizde bölgelere hatta yörelere ait kültürel kimliğin oluşmasında etkili olmuştur. Bir yöreye ait kültürel kimliği diğerlerinden ayıran en önemli unsurlardan biri yöre mutfağıdır. Tarihsel süreç içerisinde varlığını sürdüren tüm uygarlıklar yaşadıkları yerin koşullarına bağlı olarak çeşitli yemekler yapıp kendilerine özgü mutfak kültürlerinin oluşmasına katkıda bulunmuşlardır. Güneydoğu Anadolu bölgesi ‘‘Bereketli Hilal’’ denilen bölgede yer alması ve çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapması nedeniyle ülkemizin mutfak kültüründe zenginlik gösteren en önemli bölgelerden bir tanesidir. Aynı zamanda gastronomik değerleriyle ön plana çıkan yöresel lezzetleriyle şanını koruyan güzide bölgelerimizdendir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sanayi ve gelişmişlik bakımından ilk sırada yer alan Gaziantep, coğrafi konumundan ötürü tarih boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Önemli bir ticaret merkezi olması ve İpek Yolunun üzerinde bulunması kültürel dokuyu zenginleştirirken aynı zamanda mutfak kültürünün zenginleşmesini de sağlamıştır. Tescil edilen 291 yemeği ile Gaziantep mutfağı Türk ve dünya mutfakları arasında önemli bir paya sahiptir. Gaziantep, 2015 yılında gastronomi dalında, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) "Yaratıcı Şehirler Ağına" girmiştir. Gaziantep mutfağında yarı değişmiş ya da aynı şeklini koruyarak gelen birçok yemek bulunmaktadır fakat diğer yöresel Türk mutfaklarında olduğu gibi Gaziantep mutfağıda geleneksel halini kaybetme tehlikesi ve unutulma riskiyle karşı karşıyadır. Bu bağlamda çalışmamız Gaziantep mutfak kültürünün çeşitli özellikleri ve ayırıcı yanlarını ele alan, Gaziantep’in zengin mutfağının unutulmaya yüz tutmuş geleneksel tariflerine yer veren bir farkındalık ve yazına katkı çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Gaziantep Mutfağı, Yöresel Mutfak, Gastronomik Değerler

GASTRONOMİ VE SOSYAL HAYATIN ETKİLEŞİMİNİN ÖRNEKLERLE İNCELENMESİ

Dr. Öğr.Üyesi Oya ÖZKANLI
Gaziantep Üniversitesi, ozbayram27@hotmail.com

ÖZET

Gastronomi biliminin temelini yeme-içme kavramı oluşturmaktadır. Bu kavramın içeriği bilimsel olarak ele alındığında, insanlığın var oluşu ile birlikte hayatta kalabilmek için ilk zorunluluğu olan "beslenme" karşımıza çıkmaktadır. İnsanoğlu hayatta kalabilmek ve yaşamsal faaliyetlerini sürdürebilmek için beslenmek zorundadır bu da beraberinde beslenebilmek için gerekli materyallerin elde edilmesinden, üretilmesinden başlayıp, hazırlanması, sunulması, hazırlanan ürünlerin saklanması gibi temel koşulların ortaya çıkması anlamına gelmektedir. Bu geniş kavramda "gastronomi" sözü edilen tüm içerikleri üzerinde toplayan bir terim olarak ifade edilebilir. Tüm bu yaşamsal faaliyetlerde insanlığın mutlak bir ortamda; hazırlık yapmak, yemek yapmak, yemek yemek, toplantı için yemeğe çıkmak, kutlama yapmak üzere yemek yada benzeri toplantılara katılmak, cenaze törenlerinde bir araya gelmek, doğum günlerinde kutlama yapmak üzere yemeli-içmeli toplantılar düzenlemek, vs. gibi birçok örneğinde görüldüğü üzere gastronomi sosyalleşmenin bir parçasını oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, sosyalleşmenin; başka bir deyişle sosyal olayların gastronominin etkisi ile nasıl şekillendiğini ve neleri etkilediğini incelemektir.

Anahtar kelimeler: Gastronomi, sosyalleşme, yemek kültürü

KAYIT DIŞI EKONOMİNİN ULUSLARARASI BOYUTU VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ (TÜRKİYE ÜZERİNE ETKİLERİ)

Doç.Dr. Mustafa METE
Gaziantep Üniversitesi, mete@gantep.edu.tr

Ali İmran TATLIBADEM
Gaziantep Üniversitesi, aliimran@gantep.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada kayıt dışı ekonomi tanımlanmış, kapsamına ve genel özelliklerine değinilmiş, kara para ile ilişkisi ele alınıp incelenmiştir. Ayrıca kayıt dışı ekonomiyi ortaya çıkaran nedenler, kayıt dışı ekonominin ölçüm yöntemleri, boyutları, etkileri açıklanmıştır. Ancak çalışmanın asıl amacını oluşturan, Türkiye'de kayıt dışı ekonomiyi oluşturan nedenler ve Türkiye'de kayıt dışı ekonomiyi kayıtlı hale getirebilmek için alınması gereken önlemler konusunda, özgün yaklaşımla tespitler yapılmaya çalışılmış ve çözüm önerileri sunulmuştur. Hem gelişmiş ülkeler de hem de gelişmekte olan ülkelerde resmi olmayan bir ekonomik yapı durumundaki yer altı ekonomisi dediğimiz kavram zaman içerisinde oldukça genişlemiş ve bir sektör ve belki de ayrı bir ekonomi haline gelmiştir. Özellikle bu durum konumu itibariyle geçiş yolları üzerinde bulunan ülkemiz öznelinde ayrı bir önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kayıt Dışı Ekonomi, İllegal Yöntemler, Türkiye, Öneriler

OTEL İŞLETMELERİNDE YİYECEK İÇECEK ÇALIŞANLARININ DUYGUSAL EMEK DÜZEYLERİNİN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Halil KORKMAZ
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, halilkorkmaz@comu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Neşe AYDIN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, nesekafa@comu.edu.tr

İlayda Zeynep NİYET
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ilaydaniyet@hotmail.com

ÖZET

Müşteri ilişkilerinde yalnızca doğru davranışları sergilemenin yeterli olmadığı, çalışanlardan doğru duygusal tepkileri göstermelerinin de beklendiği günümüz koşullarında, duygusal emek kavramı, özellikle hizmet sektörü çalışanları için önem arz etmektedir (Oral ve Köse, 2011: 464). Hizmet sektöründe müşteri-çalışan etkileşiminin önemli bir öğesini ise duygular oluşturmaktadır. Hizmet sunan, duygusal tepkilerini müşteride memnuniyet yaratacak şekilde düzenlemekle yükümlü hale gelmiştir. Hizmetler sektörü içerisinde önemli bir yer işgal eden turizm sektörü, duygusal emeğin başat olarak ortaya konduğu sektörlerden biridir. Bu sektörde duygusal emek ve buna bağlı çalışan-müşteri ilişkisi oldukça önemli bir yer tutar. Çünkü hizmetin sonunda müşterinin elde ettiği fayda çoğunlukla soyut olarak ortaya çıkar ve elde edilen deneyimler ya da anılar üzerinden müşteri memnuniyetine yansır. Bu nedenle müşteri memnuniyeti sağlamanın temel koşullarından bir tanesi de çalışanların gösterdikleri duygusal emeğin niteliğidir (Çakmakcı ve Öztürk, 2017: 151). Bu açıdan duygusal emek kavramının anlaşılması otel işletmelerinde hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyetinin sağlanmasına ve dolayısıyla rakiplerine göre avantaj elde etmelerine katkı sağlayacaktır.

Turizm sektöründe özellikle otel işletmelerinde yoğun emek harcanması, uzun çalışma saatleri, tatil günlerinde çalışılması gibi nedenlerden dolayı bireylerin duygu gösterimleri istenen düzeyde olmayabilmektedir. Bununla birlikte çalışanların demografik özelliklerine bağlı olarak duygusal emek gösterimlerinin farklılık arz ettiği daha önceki bazı çalışmalarda tespit edilmiştir. Bu çalışmanın amacı otel işletmelerinin yiyecek içecek ünitelerinde çalışan işgörenlerin duygusal emek düzeylerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim düzeyi, çalışma süresi gibi demografik değişkenler açısından incelenmesidir. Bu amaçla İzmir şehir merkezinde bulunan 5 adet 5 yıldızlı zincir otelin yiyecek içecek bölümünde çalışmakta olan 218 işgörenden anket yöntemiyle veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 21 paket programı yardımıyla t-testi ve tek yönlü varyans analizi gibi fark testleriyle analiz edilecektir. Araştırma sonucunda otel işletmelerinin yöneticilerine ve akademiye yönelik önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Emek, Demografik Özellikler, Yiyecek İçecek Çalışanları

TÜRKİYE'DE VADELİ İŞLEM PİYASASINA GENEL BİR BAKIŞ

Öğr. Gör. Dr. Yakup ASLAN
Bitlis Eren Üniversitesi, yakupaslan42@gmail.com

ÖZET

Türkiye'de 1900'lü yılların başında uygulanmaya başlayan borsacılık faaliyetleri aradan bir asır geçmesine rağmen uluslararası rekabet avantajını yakalayamamıştır. Sürdürülebilir rekabetin kilit rol oynadığı günümüzde ülkelere çok önemli görevler düşmektedir. Sermaye piyasaları gelişmiş olan ülkelerde spot piyasaların yanında vazgeçilmez bir unsur olarak nitelendirilecek vadeli işlem piyasalarının oluşturulmasında oldukça geç kalınmıştır. Vadeli işlem piyasaları yatırımcıları ülkeye çekebilmek için oluşturulan platformlar olarak kabul edilmektedir. Ülkelerin gelişmişlik göstergelerinde vadeli işlem piyasa derinliği, alım-satıma konu olan emtia çeşitliliği, yabancı yatırımcının gerçekleştirdiği işlem hacmi gibi birçok parametreden yararlanıldığı görülmektedir. Gelişmiş ülkelerde vadeli işlem piyasalarının çok etkin kullanılması esasen ülke ekonomileri için de önemli bir göstergedir. Klasik olarak yapılan ticaretin çok ötesinde olan vadeli işlem piyasaları, ülke ekonomilerinin daha da büyümesine zemin hazırlamaktadır. Vadeli işlem piyasaları ilgili tüm taraflara avantaj sağlamaktadır.

Gelişmiş olan ülkelerin ticaret borsaları sürekli olarak gelişme halindedirler. Özellikle tarımsal gelişimini tamamlanmış ülkelerde borsalar emtia bazında ihtisaslaşmaya giderken Türkiye'de ihtisas borsacılığı kurulamamıştır. Gelişmiş ülkelerde ticaret borsacılığı emtia piyasalarında etkin bir rol oynamaktadır. Tarım ürünlerinin fiyatları rasyonel ve gerçekçi bir şekilde oluşmaktadır. Aynı başarı Türkiye'de sağlanamamıştır. Ülkemiz tarım ürünleri alanında oldukça önemli bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyel tarım ürünlerinde vadeli işlem piyasalarının önemini daha da arttırmaktadır. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'nın kurulması ve faaliyete geçmesi ile Türk finansal piyasası önemli bir ilerleme gerçekleştirmiştir. Ancak bu piyasaların emtia piyasalarında başarılı olabilmesinin önünde altyapıdan tarım politikalarına kadar birçok problem bulunmaktadır. Bu çalışmada Türkiye'de vadeli işlemler piyasasının genel durumu incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: VOB, Vadeli İşlem Piyasası, Türkiye'de Vadeli İşlem

ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA SİSTEMLERİNİN FİNANSAL TABLO ANALİZİNE GETİRDİĞİ YENİLİKLER

Öğr. Gör. Dr. Yakup ASLAN
Bitlis Eren Üniversitesi, yakupaslan42@gmail.com

ÖZET

Uluslararası Muhasebe Standartları, işletmeyi takip eden taraflara işletmenin gerçek durumunu, performansını, finansal parametrelerdeki başarısını sunmak için tasarlanarak uygulamaya konmuştur. İşletmenin gerçek durumunu, performansını bilmesi son derece önemlidir. Günümüz dünyasında birçok firma gerçek durumlarını iflasa giden yolda öğrenmektedir. Uluslararası Muhasebe Standartları bu bakımdan işletmelerin mali tablolarını oluştururken seçecekleri yöntemlerin önemine vurgu yapmaktadır. Standartlar aynı zamanda yatırımcıların alacakları kararlarda daha gerçekçi olabilmelerine olanak tanımaktadır. Finansal tabloların hazırlık aşaması işletmeler başta olmak üzere tüm taraflar açısından son derece önemlidir. Esasen hazırlanmış mali tabloların yorumlanması, doğru analiz edilebilmesi de bir o kadar önem arz etmektedir. Çalışma tek düzen hesap planı dikkate alınarak hazırlanan mali tablolar ile Uluslararası Muhasebe Standartları doğrultusunda hazırlanan finansal tabloların ne ölçüde ayrıştığını, ne tür farklı bakış açılarının olduğunu ifade etmek için tasarlanmıştır. Ülkemizde Borsa İstanbul' da faaliyet gösteren firmaların mali tablolarını standartlar çerçevesinde düzenlemeleri kanunen zorunlu kılınmıştır. Ancak halen ülkemizdeki meslek mensupları üzerinde yapılan çalışmalara göre Uluslararası Muhasebe Standartları hakkında yeterince bilgi sahibi olunamadığı görülmektedir. Bu standartlara uyum süreci halen sürmektedir. Standartlarla birlikte finansal tablo analizlerinde daha karşılaştırılabilir, şeffaf, denetimde birlik gibi önemli konularda uygulamada birlik hedeflenmektedir. Bu standartları anlamlı kılan bir diğer konu da muhasebe kayıt esasından ziyade raporlama esaslı yaklaşımın benimsenmesidir. Raporlama odaklı yaklaşıma yapılan vurgu muhasebe standartları kavramının, finansal raporlama standartları şeklinde yaygın olarak kullanıldığı ifade edilebilir. Bu bağlamda yapılan mali analizler, ilgili tüm taraflarca aynı şekilde yorumlanabilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Raporlama, Uluslararası Muhasebe Standartları, Finansal Tablo Analizi

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM VE SPOR HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Öğr. Gör.Esra SERGEK VERİM
Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
verimesra@gmail.com, rasohbet@yahoo.com

Dr. Öğr.Üyesi Rabia SOHBET
Gaziantep Üniversitesi

ÖZET

Günlük yaşantımızın en önemli aktivitelerinden birisi olan spor, son zamanlarda birçok insanın hayatına girmeye başladı. İnsanlar; sabah, öğle, akşam olmak üzere birçok farklı spor dalı ile günlük hayatın stresini atmaktadır. Spor yapmadaki en önemli amaç sağlıklı yaşamak ve yaşam kalitesini yükseltmektir. Ancak zaman zaman kilo vermek ve zinde kalmak isteyenlerin de spora başvurduğunu görülmektedir. Spor yapmanın en büyük faydaları; vücudu ve beyni zinde hissetmek, mutlu olmak, stresi azaltmak, kendine olan saygıyı artırmak, beslenmeyi dengelemek, günlük enerjiyi yükseltmek ve yaşam kalitesini artırmaktır. Sporun yanındaki en önemli tamamlayıcı faktör beslenmedir. Bir insan ne kadar çok spor yaparsa yapsın eğer iyi beslenemiyorsa sağlıklı olmayabilir. Bu sebeple spor yapacak bir insanın doğru şekilde beslenmesi gerekir.

Amaç: Bu çalışma Hemşirelik ikinci sınıf öğrencilerinin spor ve sağlıklı yaşam hakkındaki görüşlerini saptamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini Hemşirelik Bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrusunda yapılan anketle toplanmıştır. Anket formu öğrencilerinin spor ve sağlıklı yaşam hakkında bilgi ve görüşlerini belirleyen 27 sorudan oluşmaktadır. Anket formu ön çalışma yapıldıktan sonra uygulanmaya başlanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde spss15.0 programı ve yüzdelik hesaplaması kullanılmıştır.

Bulgular : Ankete katılanların %86'sı spor yapınca nasıl hissedersiniz sorusuna spor yapınca iyi ve sağlıklı hissettiğini söylemiş, %11'i ise iyi hissetmediğini zorunluluktan dolayı yaptığını söylemiştir, %3'ü ise bu soruya cevap vermemiştir. Araştırmaya katılanların yarısından fazlasının sporu iyi ve sağlıklı hissettirdiği için yaptığını belirlenmiştir. Ankete katılanların %27'si işinin çok yoğun olup spora vakit ayıramadığını , %21'i işinin çok yoğun olduğunu ancak hareketli olduğu için spora ihtiyaç duymadığını, %16'sı işinin orta derecede yoğun olduğunu spora vakit ayırabildiğini, %14'i işinin çok yoğun olduğunu ama spora vakit yaratabildiğini, %13 'ü spor yapmadığını, %7'si çalışmayıp spor yaptığını belirtmektedir. Anket yüzdelerine de baktığımızda öğrencilerin çoğu vakit ayıramadığını belirtmiştir. Ankete katılanların %64'ü sporun kendisini motive ettiğini, %29'u etkilemediğini, %5'i moralini olumsuz etkilediğini düşünüyor, %2'si ise bu soruya cevap vermemiştir.

Sonuç : Ankete katılan öğrencilerin büyük bir kısmının sağlıklı yaşamak için spor yaptıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Spor, sağlık, hemşire, yaşam

SUMMARY

Sports, one of the most important activities of our daily life, has started to enter into the lives of many people lately. People; morning, noon, evening with many different sports branches

are stressing the daily life. The most important goal in sports is to live healthy and improve the quality of life. However, from time to time to lose weight and those who want to remain in the sport is seen. The biggest benefits of doing sports; to feel fit, to be happy, to reduce stress, to increase self-esteem, to balance nutrition, to increase daily energy and to improve the quality of life. The most important complementary factor next to sports is nutrition. No matter how many people do sports, it may not be healthy if they cannot be fed well. For this reason, a person who will do sports should be fed correctly.

Objective: This study was carried out as a descriptive study in order to determine the opinions of nursing second year students about sports and healthy life.

Method: The population of the research consists of nursing students. The data were collected by the researchers in the literature. The questionnaire consists of 27 questions that determine the students' knowledge and opinions about sports and healthy life. The questionnaire form was applied after the preliminary study. Spss15.0 program and percentage calculation were used to evaluate the data.

Results: 86% of the respondents said that they felt good and healthy when they did sports, and 11% said that they did not feel well and that 3% did not respond to this question. It was determined that more than half of the participants were doing sports because they felt good and healthy. 27% of the respondents said that their work is very busy and cannot spend time in sports, 21% work very intensively but they do not need sports because they are mobile, 16% work very moderately and 14% work very busy. but that they can create time for sports, 13% do not do sports, 7% do not work and do sports. When we look at the percentages of the survey, the students stated that most of them could not make time. 64% of the respondents thought that the sport motivated itself, 29% did not affect it, 5% felt it had a negative impact on the morale, and 2% did not answer this question.

Conclusion: It was determined that most of the students participating in the survey were doing sports for healthy living.

Keywords: Sports, health, nurse, life

UZAY TURİZMİ ÜZERİNE LİTERATÜR İNCELEMESİ

İlayda Zeynep NİYET
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ilaydaniyet@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Halil KORKMAZ
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, halilkorkmaz@comu.edu.tr

ÖZET

Değişen koşullar ve teknolojik gelişmeler ile birlikte turizm sektörünün farklı evrelerden geçtiği görülmektedir. Özellikle alternatif turizm düşüncesi içinde beliren uzay turizmi bu durumun en yakın örneklerindendir. Artan küresel ısınma ve bir takım habitat sorunlarının uzay turizmine olan ilginin kaynağını oluşturmaktadır. Günümüzde sadece uzay turizmini geliştirmek amaçlı kurulmuş büyük çaplı şirketler bulunmaktadır.

Büyük kazançlar sağlanacağını gören kuruluşlar da özellikle bu turizm koluna ekonomik yatırımlarda bulunmaktadır. Uzay turizminin başlaması, özellikle Uluslararası Uzay İstasyonu'nun (ISS) ilk parçasının 1998 yılında fırlatılması olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte ISS'nin fırlatılmasından daha önce insanlık Uzay'a, Ay'a gittiği için bu yıllardan önce de uzay turizmi üzerine yapılmış çalışmalar bulunmaktadır.

Uzay turizmi alternatif turizm düşüncesinin özel ilgi turizmi kavramının içinde değerlendirilmektedir. Özel ilgi turizmi ise; başka bir varış noktasına seyahat etmek için özel ilgi alanlarına yönelik motivasyonu olan kimselerin gerçekleştirdiği turizm türü olarak tanımlanmaktadır (Brotherton & Himmetoğlu, 1997). Uzay turizminin tam bir tanımı olmamakla beraber yabancı araştırmaların birçoğunda uzay turizminin yeryüzü dışında kalan her türlü faaliyet olarak algılandığı görülmektedir. Ancak uzay turizmi sadece Dünya dışında değil aynı zamanda gezegenin içinde de yapılabilmektedir. Karasal uzay turizmi, uzaydaki olgu ve olayları daha iyi gözlemlemek için astronomik gözlemcilerin farklı yerlere hareketi ile başlamıştır. Bilim insanlarının güneş tutulması, gezegenlerin hareketleri ve bazı astronomik olayları incelemek üzere yaptığı seyahatler bunlara örnek olarak gösterilebilir (Crouch, 2001) Günümüzde bilim insanları hala bu tarz etkinlikler için seyahatlerde bulunmaktadırlar. Özdemir'e (2017: 4) göre uzay turizmi çok fazla çalışma yapılmış olmamasına rağmen, kapsamı ve araştırdığı durumlar üzerinden; "*yeryüzü dışında kalan tüm uzay ve atmosfer olaylarını konu alan, bu olayların izlenmesi, eğitimi veya deneyimlenmesi için yapılan tüm faaliyetleri belirten bir turizm türü.*" olarak tanımlamaktadır.

Uzay turizminde ticari uçuşlar ilk defa 2001 yılında kendi bütçesi ile (20.000.000$) uzaya çıkan ilk turist unvanını alan Dennis Tito ile başlamıştır. Tito, Yuri Gagarin'in uzaya çıkmasından kırk sene sonra Rus Soyuz uzay aracı ile beraber kendisi hariç 6 araştırmacı ile uluslararası uzay istasyonuna yolculuk etmiştir (Wall, 2011). Bu şekilde yolculuk eden Tito, uzaya yolculuk etmek isteyen birçok sivil insana da öncülük etmiştir. Sivil ticari uzay uçuşların yapılabilir olduğunu gören girişimciler günümüzde çalışmalarına devam etmektedir. Bunlara örnek olarak Bigelow Corporation'ın üzerinde çalıştığı uzay otelleri ve Virgin Corporation'ın yarı yörüngesel ve yörüngesel uçuşları gösterilebilir.

Bu çalışmanın amacı uzay turizmi alanında yapılan araştırmaları kapsamlı bir şekilde incelemektir. Bu amaçla 1960'lardan bugüne gelişmekte olan uzay turizmi alanında Türkçe ve İngilizce dillerinde yapılan araştırmalar konu, kapsam ve yöntem açısından değerlendirilecektir. Bu sayede uzay turizmi alanında mevcut literatürün bir araya getirilmesi

ve gelecek araştırmalara dayanak sağlayacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte uzay turizmi alanında yapılan araştırmaların zaman içerisindeki evrimi gözlenebilecek ve gelecekte yapılabilecek çalışmalar öngörülebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Uzay Turizmi, Uzay, Literatür İncelemesi

TÜRK- ALMAN TIBBİ İLİŞKİLERİNE BİR ÖRNEK: ALMANYA TÜBİNGEN DAR'ÜL-FÜNÛNU SERÎRİYÂT MUÂVİNİ DOKTOR MED DEMİR ALİ'YE GÖRE FRENGİ HASTALIĞI, TEDAVİSİ VE KORUNMA YÖNTEMLERİ

Prof Dr. Zeynel ÖZLÜ
Gaziantep Üniversitesi, zeynelozlu@hotmail.com; zozlu@gantep.edu.tr

Kerim TİRYAKİ
Gaziantep Üniversitesi, ktiryaki@windowslive.com.

***Mehmet Ali* EMİNOĞLU**
Gaziantep Üniversitesi, meminoglu27@gmail.com

ÖZET

Frengi, insanları hem fiziki hem de psikolojik açıdan olumsuz etkileyen zührevi bir hastalık olarak ortaya çıkmış olup toplumsal yapıyı olumsuz yönde etkilemiştir. İlk olarak 1492 yılı itibarıyla Amerika'nın keşfiyle ortaya çıkıp, hızlı bir şekilde Avrupa'ya yayılmış ve büyük salgınlara neden olmuştur. Frenginin ticari ilişkiler, göç vb. unsurlar vasıtasıyla yayıldığı alanlar içerisinde Osmanlı da yer almıştır. Frenginin Osmanlı'ya ilk kez XV. yüzyılda İspanya'dan, Osmanlıya göç eden Yahudiler aracılığıyla geçtiği bilinmektedir. Bu yüzyıldan itibaren Osmanlı'da yayılma eğilimi gösteren frengi, en fazla XIX. yüzyılda salgın şeklinde yayılarak sosyo-ekonomik sorunlara yol açmıştır. Osmanlı devlet adamları, bu hastalığın yol açtığı sorunları ortadan kaldırmak için gerek kurumsal çalışmalar gerek uzmanların görüşleri ve önerdikleri tedavi yöntemleri doğrultusunda tedbirler almaya çalışmıştır. Bu çalışmalar Türkiye cumhuriyeti döneminde de devam etmiştir. Başta Hulusi Behçet olmak üzere bir çok uzman bu hastalık hakkında çalışmalar yapmıştır.Bu bağlamda çalışmada Almanya emraz-ı cildiye cemiyeti ve beynelmilel tenasül kongresi azasından Doktor Demir Ali'nin "Frengi" adlı risalesi esas alınmıştır. Eser mevcut osmanlı arşivi tasniflerinde tespit edilememiş olup özel bir vakıf kütüphanesinde bulunmuştur. Eserin ürinde hangi tarihte basıldığına dair herhangi bir veri bulunmamaktadır. Eser frengi ile mücadele bağlamında önemli bir mahiyete sahiptir. Eserde frenginin "ispiroke pallida" adlı uzun helezon şeklindeki mikroptan kaynaklandığı ve bulaşma şekillerinin ne olduğu, frenginin tedavisinin nasıl yapıldığı ve frengiden korunma tedbirlerinin anlatıldığı bölümler tespit edilmiştir. Ayrıca eserde üzerinde durulan konulardan bazıları şu şekildedir: Frenginin ya doğrudan doğruya yabancı kadınlarla yatmak ya da frengili adamların ibrik ve bardaklarından su içmek, çatal, kaşık, düdük, sigara ağızlığı ve diş fırçalarını kullanmakla geçtiği, frenginin birinci ve ikinci evrelerinin nasıl şekillendiği, korunma yöntemleri olarak da özellikle yabancı kadınlarla temas edilmemesi veya temas edilmeden önce kadının vücudunda yara, sivilce veya kızamık gibi lekeler olup olmadığının tespiti, sesinin kısık olup olmadığı, ağzının içinde ve dilinde yara bulunup bulunmadığı ve tenasül organında yara, akıntı ve iltihap olup olmadığının tespiti vs.

Anahtar Kelimeler: Türk Tıp Tarihinde Frengi, Frenginin Yayılışı, Frengi Tedavisi, Frengiden Korunma Yolları, Doktor Demir Ali.

OSMANLIDA SEFERBERLİK DÖNEMLERİNDE SALGIN HASTALIKLARA KARŞI HALK SAĞLIĞI MUHAFAZASINA DAİR BULGULAR

Prof Dr. Zeynel ÖZLÜ
Gaziantep Üniversitesi, zeynelozlu@hotmail.com; zozlu@gantep.edu.tr

Kerim TİRYAKİ
Gaziantep Üniversitesi, ktiryaki@windowslive.com

ÖZET

Ülkeler arası yaşanan savaşlar hem savaşan hem de savaşa dahil olmayan taraflar açısından siyasi, sosyal, demografik ve ekonomik sıkıntıların yaşanmasına sebep olmuştur. Böyle bir durumda ülkelerin yaşadığı sıkıntılardan biri de seferberlik durumlarında ortaya çıkan ve bir çok insanın ölümüne yol açan salgın hastalıklardır. Osmanlı Devleti de son dönemleri itibarıyla sömürgeci devletlerle savaş halinde olduğundan salgın hastalıkların yarattığı insan ölümleri ile pek çok kez karşılaşmıştır. Dolayısıyla devlet adamları uzmanlar vasıtasıyla bu gibi durumlarda oluşacak salgınlara karşı mücadele yöntemleri üzerinde çalışmalar yapmışlardır. Böylece savaş durumunda meydana gelebilecek insan ölümlerini en aza indirmeyi amaçlamışlardır. Bu bağlamda yapılan çalışmalardan biri olan Doktor Vefik Nahi'nin kaleme almış olduğu "Seferberlik Salgınlarına Karşı (1911-12)" adlı eser Osmanlı son dönemlerinde seferberlik dönemi salgınlarında yapılması gereken uygulamalardan bahsetmektedir. Eserde sıhhiye zabitanının görevleri, beden temizliğinin önemi, köy ve kasaba ordugahlarının kurulması, emraz-ı intaniye ordugahı, asker ve sivillere hizmet sunan menzil hıfzıssıhhasının oluşturulmasının önemini anlatan bölümler tespit edilmiştir. bunun dışında: sıhhiye zabitanının en büyük görevinin her türlü zorluğa karşı seferberlik salgınlarını önlemek olduğu, köy ve kasabalarda ordugahlar kurup bu merkezlerde sıhhiye zabiti bulundurulması, yine her bölgede konakçı müfrezeleri bulundurarak gerekli olan sıhhi tedbirlerin ve temizliğin yapılması, zorunlu durumlarda emraz-ı intaniye ordugahının kurulup, genel sıhhi tedbirlerin alınmasını sağlayarak insanların tedavi edilmesinin sağlanması, hıfzıssıhha menzilleri kurularak askerlerin ve sivil insanların ileri hatlara her hangi bir bulaşıcı hastalığa yakalanmadan gitmesinin sağlanması gibi hususlar ayrıntılarıyla belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Seferberlik Salgınları, Seferberlik Salgınlarına Karşı Tedbirler, İntaniye Ordugâhı, Hıfzıssıhha Menzilleri, Köy Ordugâhı.

TÜRKİYE'DEKİ MEVCUT VE POTANSİYEL KALİFİYE İŞGÜCÜNÜN BEYİN GÖÇÜNE YÖNELİK EĞİLİMLERİ

Dr. Gül Ş. Huyugüzel KIŞLA
Ege Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, gul.kisla@ege.edu.tr

Doç. Dr. Burcu TÜRKCAN
Ege Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, burcu.turkcan@ege.edu.tr

ÖZET

Beyin göçü olgusu, ekonomide ve toplumda yarattığı kritik etkiler nedeniyle önemli bir sosyoekonomik konudur. İçsel büyüme teorilerinin gelişimiyle birlikte beşeri sermayenin ekonomik büyüme ve gelişme süreçlerindeki rolü ve önemi üzerine son yıllarda özellikle iktisat literatüründe vurgu yapılmaktadır. Genel kabul gördüğü üzere, yetenekli ve donanımlı işgücü olarak beşeri sermaye, ekonomideki bilgi akışını ve üretkenliği arttırmakta ve dolayısıyla da hem bölgelerin hem de ülkelerin rekabetçi üstünlüklerine katkıda bulunmaktadır. Dolayısıyla ekonomiler için beşeri sermayeyi çekmek ve mevcut beşeri sermaye stoğunu da kaybetmemek kritik önem teşkil etmektedir. Bu bağlamda, özellikle son 25 yıllık süreçte, beyin göçünün belirleyicileri, nedenleri ve etkileri üzerine literatürde birçok ampirik çalışma yapılmıştır. Bu çalışma da ilgili literatürü takiben Türkiye'deki mevcut ve potansiyel işgücünün beyin göçüne yönelik eğilimlerini tespit etmek üzere kurgulanmıştır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, Türkiye'de beyin göçüne yönelik eğilimleri tespit ederek uygun politikalar geliştirmeye yönelik sağlam bir altyapı oluşturmaktır. Bu yönleriyle çalışma, Türkiye'de söz konusu alandaki mevcut durumu tespit etme ve bu alanda daha önce yapılmamış ayrıntılı bir anket uygulamasıyla ilgili literatüre katkı yapmayı hedeflemektedir. Çalışma genel itibariyle 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, beyin göçüne yönelik teorik temel verilmekte ve ilgili ampirik literatür incelenmektedir. Ardından ikinci bölümde, uygulanan yöntem ve anket sonuçlarına yer verilmektedir. Son olarak üçüncü bölümde ise anket sonuçları tartışılmakta ve Türkiye için politika önerileri geliştirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kalifiye işgücü, Beyin göçü, Türkiye